

АПОСТОЛ

Рим
1991

*На славу і хвалу
Всемогучого Бога, в Тройці Єдиного,
Пресвятої Богородиці і всіх Святих,
за благословенням Блаженнішого Мирослава Івана
Кардинала Любачівського,
Отця і Глави Української Католицької Церкви,
видається книга ця*

***Діянй і Послань святих Апостолів
у Вічному Місті Римі
Р. Б. 1991.***

АПОСТОЛ

ДІЯННЯ АПОСТОЛІВ

ПОСЛАННЯ АПОСТОЛІВ

Соборні Послання

Послання Апостола Якова
Перше Послання Апостола Петра
Друге Послання Апостола Петра
Перше Послання Івана Богослова
Друге Послання Івана Богослова
Третє Послання Івана Богослова
Послання Апостола Юди

Послання Апостола Павла

Послання до Римлян
Перше Послання до Корінтян
Друге Послання до Корінтян
Послання до Галатів
Послання до Ефесян
Послання до Филип'ян
Послання до Колосян
Перше Послання до Солунян
Друге Послання до Солунян
Перше Послання до Тимотея
Друге Послання до Тимотея
Послання до Тита
Послання до Філімона
Послання до Євреїв

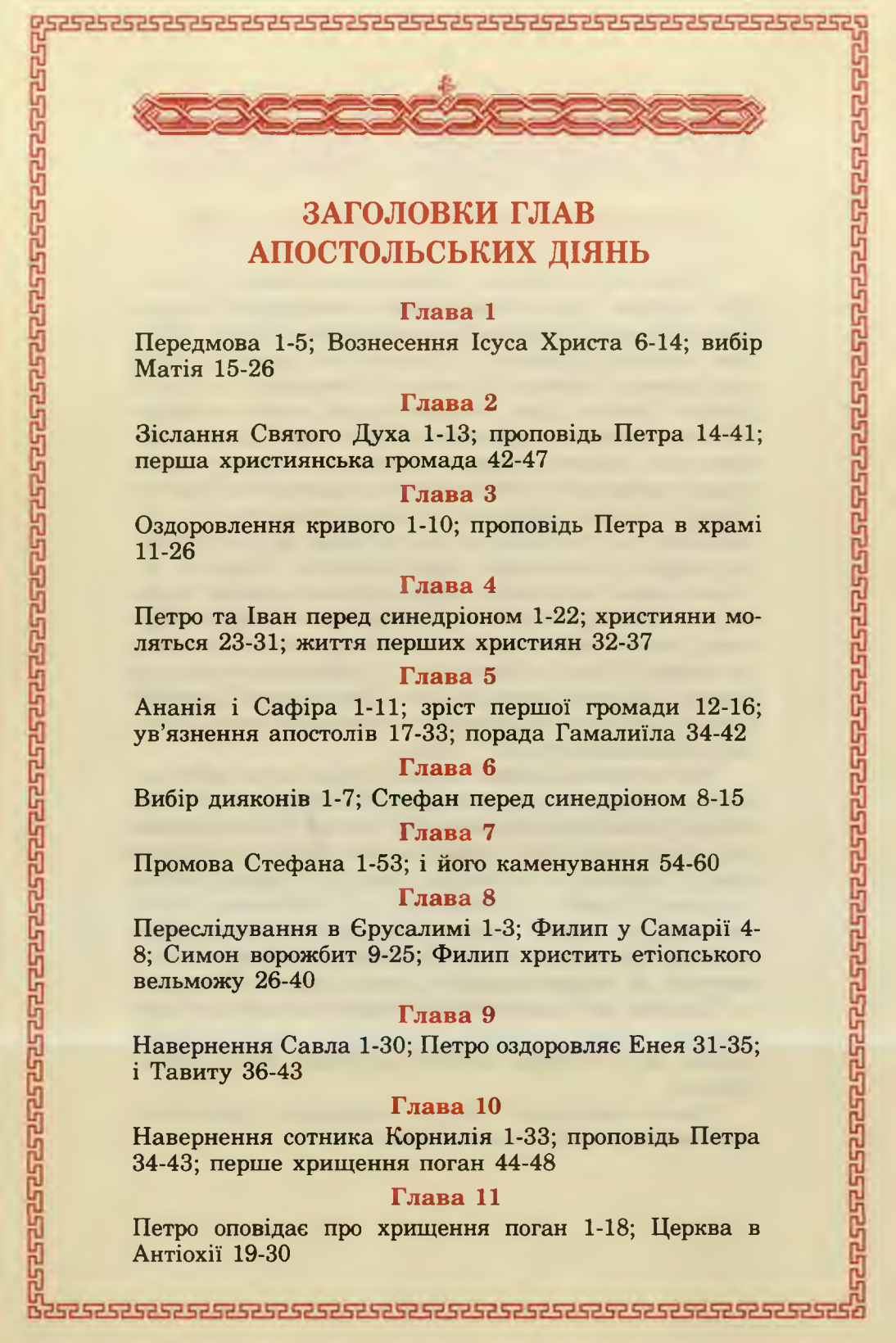

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Деякі звать Діяння «Євангелієм Святого Духа». Дух відіграє у них чільну роль у заснуванні й дальшому розвитку Церкви. Інші називають Діяння «Першою історією Церкви». В Діяннях бо й справді, після коротенького прологу та опису Вознесення Господа і Зшестя Святого Духа, описано перші кроки ще молоді християнської спільноти в Єрусалимі. Далі по мученицькій смерті диякона Стефана, Церква ламає вузькі рамки міста Єрусалиму й шириться по Юдеї та Самарії. Згодом Варнава й Павло виводять її у поганський світ, починаючи від Антіохії, де учнів Христа вперше стали звати «Християнами». Нарешті, св. Павло своєю невтомною апостольською працею виринає як головна особа. Він, у супроводі — спершу Варнави, потім Сили й інших, сіє євангельське насіння на острові Кіпрі, в Малій Азії, і, переправившись до Європи, цей невтомний апостол Христа несе Христову Віру в саме серце тодішнього поганського світу, у столицю римської імперії — Рим.

Всі історики Церкви перших трьох соток років од-нозгідно твердять, що автором Діянь був Лука. Метою автора Діянь було показати, як Святий Дух довершив діло, розпочате Ісусом Христом. Іван Золотоуст влучно каже: Євангеліє — то історія того, що Христос зробив і сказав; Діяння — історія того, що Утішитель, тобто Святий Дух, сказав і зробив. Поряд цієї головної мети св. Лука міг мати й другу: показати цілковиту — догматичну й дисциплінарну — згоду між св. Петром і св. Павлом, щоб цим усунути всяку підставу для злих замислів «юдействующих», що в своїх заходах покликалися на св. Петра, нібито він стояв ще за закон Мойсея.

Книга написана 61-63 р., наприкінці дворічного ув'язнення св. ап. Павла в Римі.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ АПОСТОЛЬСЬКИХ ДІЯНЬ

Глава 1

Передмова 1-5; Вознесення Ісуса Христа 6-14; вибір Матія 15-26

Глава 2

Зіслання Святого Духа 1-13; проповідь Петра 14-41; перша християнська громада 42-47

Глава 3

Оздоровлення кривого 1-10; проповідь Петра в храмі 11-26

Глава 4

Петро та Іван перед синедріоном 1-22; християни моляться 23-31; життя перших християн 32-37

Глава 5

Ананія і Сафіра 1-11; зріст першої громади 12-16; ув'язнення апостолів 17-33; порада Гамалиїла 34-42

Глава 6

Вибір дияконів 1-7; Стефан перед синедріоном 8-15

Глава 7

Промова Стефана 1-53; і його каменування 54-60

Глава 8

Переслідування в Єрусалимі 1-3; Филип у Самарії 4-8; Симон ворожбит 9-25; Филип христить етіопського вельможу 26-40

Глава 9

Навернення Савла 1-30; Петро оздоровляє Енея 31-35; і Тавиту 36-43

Глава 10

Навернення сотника Корнилія 1-33; проповідь Петра 34-43; перше хрищення поган 44-48

Глава 11

Петро оповідає про хрищення поган 1-18; Церква в Антіохії 19-30

Глава 12

Ув'язнення і чудесне визволення Петра 1-19; смерть Ірода 20-25

Глава 13

Перша апостольська подорож Павла 1-3; Павло на Кіпрі 4-12; Павло в Антіохії 13-52

Глава 14

Павло в Іконії, Лістрі та Дербі 1-7; оздоровлення кри-
вонародженого 8-18; Павло в інших містах 19-28

Глава 15

Собор в Єрусалимі 1-21; апостольська постанова 22-
35; друга подорож Павла 36-41

Глава 16

У дорозі через Малу Азію 1-8; Павло подається до Ма-
кедонії та проповідує у Филиппах 9-15; ув'язнення
Павла й Сили 16-24; звільнення і хрищення в'язнич-
ного 25-40

Глава 17

Павло в Солуні 1-9; у Верії 10-15; в Атенах 16-21; про-
повідь в Ареопагу 22-34

Глава 18

Павло в Коринті 1-11; перед Галліоном 12-17; поворот
до Антіохії 18-22; третя подорож 23-28;

Глава 19

Павло в Ефесі 1-20; заворушення проти Павла 21-40

Глава 20

Павло в Македонії та Греції 1-6; воскрешає юнака в
Троаді 7-12; з Троади до Мілету 13-16; промова Павла
до ефеських пастирів 17-38

Глава 21

Подорож Павла до Єрусалиму 1-14; Павло в єрусалим-
ській громаді 15-26; юдеї нападають на Павла 27-40

Глава 22

Павло промовляє до юдеїв 1-21; ув'язнення Павла 22-30

Глава 23

Павло перед юдейською радою 1-11; змова проти
Павла 12-22; Павло в'язень Кесарії 23-35

Глава 24

Павло перед судом Фелікса 1-9; промова 10-21; ув'язнення Павла 22-27

Глава 25

Павло звертається до кесаря 1-12; перед царем Агриппою 13-27

Глава 26

Промова Павла перед Агриппою 1-23; Павло йде на кесарів суд 24-32

Глава 27

В дорозі до Риму 1-11; серед морської хуртовини 12-20; Павло забезпечує рятунок 21-38; на Мальті 39-44

Глава 28

Чуда св. Павла 1-10; з Мальти до Риму 11-15; проповідь та побут св. Павла в Римі 16-31

**ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ,
що їх списав
святий апостол і євангелист Лука**

ГЛАВА 1.

1 •Першу кни́гу я написав, Теофіле, про
все, що Ісус робив та що навчав від по-
2 чатку* аж до дня, коли вознісся, давши
Святім Ду́хом на́кази апосто́лам, яких
3 ви́брав.* Він показував їм себе також у
численних до́казах живім після своїх
стра́стей, з'являючись їм со́рок день і роз-
4 повідаючи про ца́рство Бо́же.* І коли був
разом з ними за столо́м, він наказав їм
Єрусали́му не покида́ти, але чека́ти обіт-
5 ниці Отця, яку ви від мене чу́ли;* бо Іва́н
хри́стив водою, ви ж бу́дете хри́щені по
6 кілько́х цих днях Ду́хом Святім.* Ото́ж,

Зач.
1

В святу й велику Неділю Пасхи: •
І на Вознесення Господнє.

зійшовши, вони пита́ли його́, ка́жучи:
 Го́споди, чи цього́ ча́су відбуду́єш ца́р-
 7 ство Ізраїля? * Він відпові́в їм: Не ва́ша
 справа зна́ти час і по́ру, що Оте́ць при-
 8 значив у свої́й вла́ді. * Та ви при́ймете си́-
 лу Ду́ха Свято́го, що на вас зі́йде, і бу́де-
 те мої́ми свідка́ми в Єрусали́мі, у всі́й
 Юдеї́ та Самарї́ї і аж по край зе́млі.

Кінець Пасці.

9 Сказа́вши це, коли́ вони́ диві́лись,
 зня́вся угору́ і хма́ра його́ взяла́ з-пе́ред
 10 очей у них. * І як вони́ диві́лися пи́льно на
 не́бо, коли́ він відхо́див, два мужі́ ста́ли
 11 ко́ло них у бі́лій оде́жі * і сказа́ли: Мужі́
 галиле́йські! Чого́ стої́те, дівлячи́сь на
 не́бо? Цей Ісу́с, який від вас був взя́тий
 на не́бо, так са́мо при́йде, як ви його́ ба́-
 чили, коли́ відхо́див на не́бо.

12 Тоді́ вони́ верну́лися • в Єрусали́м з
 гори́, яка́ зве́ться Олі́вною, що бли́зько
 Єрусали́му, день ходи́ в субо́ту.

Зач.
2

Кінець Вознесенню.

13 Увійшо́вши в мі́сто, зійшли́ до світли́-
 ці, де вони́ перебува́ли: Петро́ й Іва́н, Які́в і
 Андрі́й, Филип і Тома́, Вартоломе́й і Ма-
 те́й, Які́в Алфе́їв і Сі́мон Зило́т та Ю́да,
 14 син Я́кова. * Всі́ вони́ пи́льно й одноду́шно

були на молитві разом з жінками і Марією, матір'ю Ісуса, та з його братами.*
15 Тіми днями Петро, вставши серед братів, яких зібралось було разом яких сто
16 двадцять, мовив:* Мужі браті! Треба було, щоб збулось Писання, що Дух Святий прорік устами Давіда про Юду, який став проводирём тих, що схопили Ісуса.*
17 Він був прилічений до нас і прийняв частку служби цієї.

Переступи понеділкові.

18 Придбавши, отже, собі поле за свою злочинну нагороду, він упав сторч головою і тріснув надвоє, і все його нутро вилилось.* Це стало відомим усім, що живуть у Єрусалимі, так що те поле було прозвано їхньою мовою Гакелдама, тобто поле крові.* Бо в книзі псалмів написано: Хай його оселя стане пустою, і ніхто в ній хай не мешкає. І: Нехай його служіння візьме інший.

Читай понеділкові:

21 Треба, отже, щоб із цих мужів, що сходилися з нами весь час, коли Господь
22 Ісус жив з нами,* почавши від хрищення Івана аж до дня, коли він від нас вознісся, щоб один з них був з нами свідком його
23 воскресіння.* І поставили двох: Йосифа, що звється Варсавою, на прізвище Юст, і

24 Матія.* І, помолившись, сказали: Ти, Го-
 25 споди, всіх серцезнавче, вкажі, когò з цих
 26 двох ти вибрав,* щоб узяти місце тієї
 служби й апостольства, від якогò відпав
 Юда, щоб іти на своє місце.* І кинули же-
 реб, і жереб упав на Матія, і його зарахо-
 вано до одинадцятьох апостолів.*

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 2.

1 Як • настав день П'ятдесятниці, всі
 2 вони були вкупі на тім самім місці.* Аж
 ось зненацька залунав із неба шум, неначе
 подув буйного вітру, і сповнив увесь
 3 дім, де вони сиділи.* І з'явілись їм поді-
 лені, мов вогонь, язикі, і сіли на кожному
 4 з них.* Усі вони сповнились Святім Духом
 і почали говорити іншими мовами, як Дух
 5 давав їм говорити.* Були ж у Єрусалімі
 між юдеями побожні люди з усіх народів,
 6 що під небом.* І як зчинівся той шум, зі-
 йшлася сила народу і хвилювалася, бо
 кожний чув, що вони говорили його мо-
 7 вою.* Всі, остовпілі, дивувались і один до
 одного казали: Хіба ось всі, що говорять,
 8 це не галилеяни? Як же воно, що кожний
 9 з нас чує нашу рідну мову:* партяни,

Зач.
3

мідяни, еламїї і мешканці Месопотамії,
 10 Юдеї й Кападокії, Понту й Азії,* Фрігії й
 Памфілії, Єгипту й околиць Лівії, що бі-
 11 ля Кирени, римляни, що прибулі,* юдеї і
 проселіти, критяни й араби, як ми їх чу-
 ємо, як вони нашими мовами проголошу-
 ють величні діла Божі?

Кінець П'ятдесятниці.

12 Всі дивувались і, збентежені, один до
 одного казали: Що б воно могло бути?*

13 Інші ж, глузуючи, казали: Молодого ви-
 на напїлись.

14 Тоді Петро став • з одинадцятьма, під-
 няв свій голос і так промовив: Мужі юдей-
 ські, та всі ви, мешканці Єрусалиму! Не-
 хай це буде вам відомим, і вислухайте
 15 моє слово:* Люди ці не п'яні, як ви гада-
 16 єте, бо тільки третя година дня.* Але це
 17 те, що був сказав пророк Йоїл:* І станеть-
 ся останніми днями, каже Господь, я вил-
 лю мого духа на всяке тіло. Ваші сини й
 ваші дочки будуть пророкувати; і ваші
 юнаки будуть бачити видіння, і старшим
 18 вашим сни будуть снитись.* І на слуг моїх
 я цими днями виллю мого Духа, і вони
 19 будуть пророкувати.* І я дам чуда вгорі
 на небі, і знаки внизу на землі: кров,

Зач.
4

20 вогонь і кіптяву диму.* Сónце перемі-
 ниться у темряву, місяць у кров, перш
 ніж настане день Господній, великий і
 21 славний.* І кожний, хто призве ім'я Го-
 споднє, спасеться.

Кінець вівтіркові.

22 Мужі • ізраїльські! Слухайте ці слова:
 Ісуса Назарянина, якого Бог засвідчив
 серед вас сілою, чудами і знаками, які
 Бог зробив між вами через нього, як ви
 23 самі знаєте,* його, згідно з визначеною
 постановою і провидінням Божим, ви ви-
 дали і вбили руками беззаконних, при-
 24 бивши до хреста;* його Бог воскресив,
 розбивши окопи смерті, бо неможливо
 було, щоб вона тримала його в своїй владі.*
 25 Давід бо говорив про нього: Я бачив Го-
 спода передо мною завжди, бо він у мене
 26 по правіці, щоб я не захитався.* Ось чо-
 му звеселилось моє серце і зрадів язик
 мій. Та й тіло моє теж відпочине в надії.*
 27 Бо ти не зоставиш душі моєї в аді, і не
 28 даси твоєму Святому бачити зотління.*
 Ти дав мені дороги життя знати і напов-
 29 ниш мене радіщами твоїм відом.* Мужі
 браті! Дозвольте мені сміло вам сказати
 про патріярха Давіда, що помер і був

Зач.
5

Середа світлого тижня:

В тих днях Петро сказав до людей: Мужі •

похований, і гріб його у нас по цей день.*
30 Але, б́вши пророком і знаючи, що Бог
клятвою йому́ поклявся посадити на його́
31 престолі пото́мка з його́ лона,* він перед-
бачив і говорив про Христо́ве воскресін-
ня, що ні його́ душа́ не була́ зоста́влена в
32 а́ді, ні його́ тіло не бачило зотлі́ння.* Цьо-
го́ Ісу́са Бог воскресів, і ми всі тому́ свід-
33 ки.* Він, о́тже, вознесений Бо́жою прави́-
цею, одержав від Отця́ обіцяного́ Ду́ха
Свято́го і вілив його́: ось воно́ те, що ви
34 бачите й чу́єте.* Даві́д не зійшо́в на не́-
бо, сам бо він ка́же: Госпо́дь мо́вив Вла-
35 ди́ці моє́му: Сядь право́руч мене́,* по́ки
не покладу́ ворогів твої́х підні́жком ніг
36 твої́х.* Нехай, о́тже, весь ді́м Ізраї́ля
знає́ певно, що Бог зробив Го́сподом і
Христом́ цього́ Ісу́са, якого́ ви розп'яли́.

Кі́нець середі́.

37 Почу́вши це, вони́ сокруши́лись се́р-
цем і сказа́ли до Петра́ й до і́нших апо́-
столів: Що нам робі́ти, мужі́ браті́?

38 Петро́ ка́же до них: Пока́йтесь, • і не-
хай ко́жний з вас христі́ться в ім'я́ Ісу́са
Христа́ на відпу́щення грі́хів ва́ших, і ви
39 при́ймете дар Свято́го Ду́ха.* Для вас бо
ця обі́тниця і для ді́тей ва́ших, та для

Зач.
6

Четвер світлого тижня:

В тих днях Петро́ сказа́в лю́дям: Пока́йтесь, •

всіх тих, що далéко, когó б тільки не по-
 40 клікав Господь, Бог наш.* Ще іншими
 багатьма слова́ми він свідчив їм та умов-
 ляв їх: Рятуйтеся від цього лукавого по-
 41 ріддя.* Ті ж, що прийняли його́ сло́во,
 христїлись, і того́ дня до них пристало
 42 яких три тисячі душ.* Вони́ постійно бу-
 ли́ в науці апóстолів та в спільності,
 43 на ламанні хліба й на мо́літвах.* Страх
 напав на ко́жну ду́шу, бо ба́гато було́
 чудес і знаків, що їх апóстоли робили
 в Єрусали́мі.

Кінець четвергові.

44 Всі віруючі були́ вкупі і усе́ мали
 45 спільним.* Вони́ продавали свої́ ма́тки та
 достатки й роздавали їх усі́м, як ко́му чо-
 46 го́ було́ треба.* Щодня вони́ одноду́шно й
 пильно перебували у хра́мі, ламали по
 дома́х хліб і споживали харчі з радістю
 47 і в простоті се́рця;* хвалили Бо́га і корис-
 стувались любов'ю всього́ лю́ду. Господь
 же до них додава́в тих, що спаса́лися.

ГЛАВА 3.

1 • Петро́ й Іва́н ішли́ у храм на мо́літву
 2 о дев'ятій годині.* Був там чоловік, кри-
 вий від лона ма́тері своєї́, якого́ приноси́ли

Зач.
7

і кла́ли щодня́ біля́ дверей хра́му, що зва́-
лися Кра́сними, просі́ти мило́стині від
3 тих, що йшли до хра́му.* Як тільки він
побачив Петра́ й Іва́на, що входи́ли в
храм, став просі́ти у них мило́стині. Гля́-
4 нувши на ньо́го,* Петро́ з Іва́ном сказа́ли:
5 Глянь на нас.* Той диві́вся на них пі́ль-
но, сподіва́ючись від них що діста́ти.*
6 Петро́ промовив: Срі́бла й зо́лота нема́ у
ме́не; що ж ма́ю, те то́бі даю́: в ім'я́ Ісу́са
7 Христа́ Назаря́нина встань і ходи́!* І схо-
півши його́ за прави́цю, підвів його́, і ті-
єї ж хви́лі зміцні́ли його́ но́ги з суглоба-
8 ми.* Схопівся і встав той, і поча́в ходи́-
ти, і увійшо́в з ними у храм, на ходу́ під-
ска́куючи і хваля́чі Бо́га.

Кі́нець п'ятни́ці.

9 Увесь наро́д ба́чив, як він ходи́в і хва-
10 лив Бо́га.* Вони́ пізна́ли його́, що то той,
який сиді́в при Кра́сних дверя́х хра́му,
прося́чі мило́стині, і сповни́лися стра́ху
і здивува́ння тим, що з ним ста́лося.

11 Тому́ що він • трима́вся Петра́ й Іва́-
на, увесь наро́д, здивова́ний, прибі́г до
12 них у притво́р, зва́ний Соломо́новим.* Ба́-
чачи це, Петро́ промовив до наро́ду: Му-
жі ізраї́льські! Чому́ диву́єтеся цьому́?

Зач.
8

Чому ви дивитесь на нас, немов би ми
вчинили власною силою і побожністю те,
13 що цей ходить? * Бог Авраама, Ісаака і
Якова, Бог отців наших, прославив слугу
свого Ісуса, якого ви віддали і відреклися
14 перед Пилатом, коли цей присудив пу-
стити його; * ви ж Святого і Праведного
виреклися і просіли, щоб вам помилува-
15 но чоловіка душогубця, * а Володаря жит-
тя вбили, якого Бог воскресив з мертвих,
16 чому ми свідки. * І вірою в його ім'я, вла-
сне його ім'я скріпило цього, що ви бачи-
те й знаєте, і віра, що через нього, дала
йому повне відужання перед усіма вами.

Кінець суботи.

17 Однак, браття, я знаю, що ви через не-
18 знання те зробили, як і ваші князі; * та
Бог сповнив це так, як наперед звістив
був устами всіх пророків, що Христос має
страждати.

19 Покайтесь, отже, • і наверніться, щоб
20 ваші гріхи були відпущені * і щоб при-
йшли від Господа часи відпочінку, і він
прислав призначеного нам Христа Ісуса. *
21 Треба було, щоб його прийняло небо аж
до часу відновлення усього, про що Бог

Зач.
9

Понеділок 2-го тижня після Пасхи:

В ті дні Петро сказав людям: Покайтеся •

споконвіку говорив устами своїх святих
22 пророків.* Мойсей сказав: Господь, Бог
наш, піднесе вам Пророка, як мене, з-пó-
між братів ваших. Ви слухайтесь його в
23 усьому, що вам скаже.* А кожний, хто не
буде слухатися того Пророка, буде віко-
24 ринений з народу.* Так само всі пророки
від Самуїла й ті, що говорили потім, зві-
25 щали про ці дні.* Ви — сини пророків і
завіту, що Бог вашим батькам заповів,
кажучи до Авраама: У твоім потомстві
будуть благословенні всі народи землі.*
26 Вам насамперед Бог воскресив слугу сво-
го й послав його, щоб він благословив вас
та відвертав кожного з вас від поганих
учинків.

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 4.

1 Коли вони • промовляли до народу, на-
дійшли священики, наставник храму і
2 садукєї,* обурені тим, що вони народ нав-
чають та звіщають в Ісусі воскресіння
3 мертвих,* і наклали на них руки й кину-
ли їх у в'язницю аж до ранку, бо вже був
4 вечір.* Однак багато з тих, що чули слово,
увірували, і було їх числóm п'ять тисяч

Зач.
10

Вівторок 2-го тижня після Пасхи: В ті дні, коли апостоли •

5 чоловіків.* На другий день зібралися їхні
князі, старші та книжники в Єрусалімі,*
6 і первосвященик Анна, і Каяфа, і Іван, і
Олександр, і скільки було з первосвяще-
7 ницького роду.* Вони поставили їх посе-
редині й питали: Якою силою або яким
8 ім'ям ви це зробили?* Тоді Петро, повний
Духа Святого, промовив до них: Князі
9 народу і старші!* Коли нас допитуються
сьогодні про добрий вчинок для недужого
10 і як він став здоровим,* нехай буде відомо
всім і всьому народові ізраїльському,
що ім'ям Ісуса Христа Назарянина, якого
ви розп'яли і якого Бог воскресив з мерт-
вих, ним цей стоїть здоровий перед вами.

Кінець вістіркові.

11 Це той камінь, яким ви, будівничі,
знехтували і який став наріжним каме-
12 нем.* І ні в кому іншому нема спасіння,
бо немає й імени іншого під небом, що
було дане людям, яким би нам спастися.

13 • Побачивши сміливість Петра й Івана
та зрозумівши, що вони люди неписьмен-
ні й невчені, дивувались і пізнали, що
14 вони були з Ісусом;* та, бачивши, що ві-
лікуваний чоловік стоїть з ними, не могли
15 нічого сказати проти.* Велівши вивести

Зач.
11

їх з синедріону, вони почали радитися
16 між собою й говорити:* Що нам із цими
людьми робити? Вони зробили явне чудо;
воно стало відомим всім мешканцям Єру-
салиму, і заперечити його ми не можемо.*
17 Але щоб воно більше не поширювалося в
народі, ми заборонимо їм під загрозою не
говорити більше нікому з людей в це ім'я.*
18 І покликавши їх, наказали, щоб вони ні
слова не говорили й не навчали іме-
19 нем Ісуса.* Та Петро й Іван їм у відпо-
відь сказали: Чи воно справедливо перед
Богом вас більше слухати, ніж Бога, роз-
20 судіть!* Не можемо бо ми не говорити про
21 те, що самі бачили та чули.* Ті, погрозив-
ши їм знову, бо не знайшли нічого, за що
б їх покарати, відпустили їх задля народу,
всі бо прославляли Бога за те, що сталося.*
22 Чоловік же, якому сталося те чудо оздо-
рвлення, мав понад сірок років.

Кінець середі.

23 А як їх відпустили, • вони прибули до
своїх і розповіли, що первосвященники й
24 старші до них сказали.* Ці, вислухавши,
однодушно піднесли голос до Бога й ска-
зали: Владико! Ти створив небо і землю і

Зач.
12

Четвер 2-го тижня після Пасхи:

Тими днями, як апостолів відпустили, *

25 все, що є в них.* Ти сказав Духом Святим
через уста батька нашого Давіда: Чого
заметушилися погани і народи задумали
26 марне?* Царі землі зібралися і князі зі-
йшлися докупи на Господа й на помазан-
27 ника його.* Зійшлися бо справді у цім мі-
сті проти слуги твого святого Ісуса, якого
ти помазав, Ірод і Понтій Пилат з погана-
28 ми і людьми ізраїльськими* зробити те,
що твоя всемогутність і мудрість уже на-
29 перед були постановили, щоб сталося.* І
нині, Господи, глянь на їхні погрози і дай
твоїм слугам з повною сміливістю проно-
30 відувати твоє слово.* Протягни твою ру-
ку на вілікування, нехай стаються знаки й
чудеса іменем святого слуги твого Ісуса.*
31 І як вони молилися, затряслося те місце,
де вони зібралися, і всі сповнилися Свя-
тим Духом, і сміливо звіщали слово Боже.

Кінець четвергові.

32 Громада вірних мала одне серце й одну
душу, і ні один не називав своїм щось з
того, що йому належало, але все в них бу-
33 ло спільне.* Апостоли з великою силою
свідчили про воскресіння Господа Ісуса і
34 були всім вельми любі.* Тому й ніхто з них
не був у злиднях, бо ті, що були власни-
ками земель або мали домі, їх продава-
35 ли, приносили гроші за продане,* і клали

до ніг апостолів, і роздавали кожному, як
36 ко́му́ було́ тре́ба.* Так Йо́сиф, яко́го апо́-
столи прозва́ли Варна́вою, що значить
37 син уті́хи, леві́т, ро́дом з Кі́пру,* ма́ючи
по́ле, прода́в його́, прині́с гро́ші і покла́в
до ніг апостолів.

ГЛАВА 5.

1 Оди́н чолові́к, • на ім'я́ Ана́нія, з своєю́
2 жі́нкою Сафі́рою прода́в ма́єток* і схова́в
де́що з ці́ни, про що зна́ла і його́ жі́нка;
ре́шту ж прині́с і покла́в до ніг апостолів.*
3 Тоди́ Петро́ сказа́в: Ана́ніє, чо́му́ то сатана́
напо́внив твоє́ се́рце, щоб обма́нути Свя-
то́го Ду́ха і хова́ти часті́ну ці́ни по́ля?*4 Хиба́ те, що ти мав, не було́ твоє́, і коли́
його́ прода́в, гро́ші не були́ в твої́й вла́ді?
Чо́му́ ти зва́жився у сво́єму се́рці на той
учі́нок? Ти обма́ну́в не люде́й, а Бо́га.*
5 Почу́вши ці слова́, Ана́нія впав і вмер.
Вели́кий страх на́пав на всіх, що те чу́-
6 ли.* Тоди́ мо́лодші вста́ли, обгорну́ли його́
7 в полотно́, взяли́ на́бік і поховáли.* Че́рез
які́х три годі́ни, не зна́ючи, що ста́лося,
8 увійшла́ його́ жі́нка.* Озва́вся Петро́ до
неї́: Скажи́ мені́, чи ви за сті́льки й сті́ль-
ки прода́ли по́ле? Вона́ відпові́ла: Так, за
9 сті́льки.* Тоди́ Петро́ ка́же до неї́: Як же

Зач.
13

то так, що ви змовилися спокушати Господнього Духа? Ось ноги тих, що поховали твого чоловіка, на порозі; вони й тебе
 10 вінесуть.* І вмить та впала йому в ноги і вмерла. Коли молодші увійшли, застали її мертвою і вінесли її, і поховали біля її
 11 чоловіка.* Великий страх напав на всю Церкву і всіх, що це чули.

Кінець п'ятниці.

12 Руками апостолів • робилося багато знаків і чудес у народі. Усі вони були одно-
 13 душно у притворі Соломона,* і ніхто інший не наслідювався до них приставати,
 14 але народ хвалив їх вельми.* Віруючих дедалі більше й більше приставало до
 15 Господа, сила чоловіків і жінок;* так що й на вулиці виносили недужих і клали на
 16 постелях і на ліжках, щоб, як ішов Петро, бодай тинь його на кого з них упала.* Сила
 17 людей збиралась і з довколишніх міст Єрусалиму, несучи хворих та тих, яких мучили нечисті духи, і вони всі видужували.*
 18 Встав тоді первосвященик і всі ті, що були з ним, – була то секта садукеев, – і, поклавши заздощів,* наклали руки на апостолів, і вкинули їх до громадської в'язниці.
 19 Але вночі ангел Господній відчинив

Зач.
14

20 двéрі в'язниці і, вівівши їх, мовив:* Ідіть, ста́ньте в хра́мі і говоріть до наро́ду всі слова́ життя́ цього́.

Кінець неділі.

21 Почу́вши це, вони́ • удо́світа ввійшли́ у храм і почали́ навча́ти. Тим ча́сом при-
йшо́в первосвяще́ник і ті, що були́ з ним, склі́кали синедріо́н і всіх старши́х синів
Ізраїля і посла́ли у в'язни́цю привести́ їх.*
22 Та, як слуги́ прибули́, не знайшли́ їх у
23 в'язни́ці і, верну́вшись, опові́ли:* В'язни́-
цю ми знайшли́ міцно за́мкнену і сторо-
жі́в на ва́рті при двéрях, та, відчині́вши,
24 всере́дині ми не знайшли́ ніко́го.* Почу́в-
ши ці слова́, наста́вник хра́му і перво-
свяще́ники збенте́жилися, що б воно́ мо-
25 гло ста́тися.* Аж тут прибу́в хтось і зві-
стів: Он ті мужі́, які́х ви вки́нули у в'яз-
ни́цю, сто́ять у хра́мі і навча́ють наро́д.*
26 Тоді наста́вник пішо́в із слуга́ми, приві́в
їх, та не насі́льно, боя́лись бо наро́ду,
27 щоб не побі́в їх ка́мінням.* Приві́вши їх,
поста́вили пе́ред синедріо́ном, і перво-
28 свяще́ник спита́в їх:* Ми стро́го були́ вам
наказа́ли цим ім'я́м не навча́ти, і ось ви
ва́шою нау́кою сповни́ли Єрусали́м і хо-
чете навести́ на нас кров цього́ чоло́віка.*

Зач.
15

Субота 2-го тижня після Пасхи:

В тих днях апостоли •

29 У відповідь Петро й апостоли сказали:
30 Бога слід більше слухати, ніж людей.* Бог
батьків наших воскресив Ісуса, якого ви
31 вбили, повісивши на дереві.* Його Бог
підняв правницею своєю на князя й Спаса,
щоб дати Ізраїлеві покаєння й відпущен-
32 ня гріхів.* І ми свідки цих подій, і Дух
Святий, якого Бог дав тим, що йому ко-
33 ряться.* Почувши це, вони розлютилися
і думали їх убити.

Кінець суботи.

34 Тоді один фарисей, на ім'я Гамалиїл,
законовчитель, поважаний усім народом,
встав серед синедріону, велів вивести на
35 хвилину людей,* і сказав до них: Мужі
ізраїльські! Вважайте, що хочете робити
36 цим людям.* Останніми цими днями
встав був Тевда і казав, що він щось ве-
ліке. До нього пристало яких чотиреста
чоловіків; його вбили, і всі, що за ним
тягнули, розпоршилися й зійшли ніна-
37 що.* А після цього, під час перепису,
встав був Юда галилейський і потягнув
народ за собою, але й він загинув, і всіх
38 тих, що за ним тягнули, розігнали.* І
ось тепер я так вам раджу: зоставте цих
людей, лишіть їх, бо, коли від людей цей
зідум чи ця справа, вона сама собою

39 розпадётся,* коли ж від Бóга, ви не змо-
жете її зніщити; щоб часом ви не стали
протівниками Бóга. Послúхалися вони
40 його rádi.* І, приклíкавши апóстолів,
вíбили їх, і, заборонíвши говорíти в ім'я
41 Исúса, відпустили.* Війшли апóстоли з
синедріону rádi, що удостоїлися перене-
42 стí знева́гу за ім'я Исúса.* І щодня в хра-
мі й по дома́х не переставáli навчати й
звіщати Христа Исúса.

ГЛАВА 6.

1 Тíми днями, • коли учнів ставало де-
далі бiльше, зчинилось нарікання гелле-
ністів та євреїв, що вдів їхніх занéдбано
2 в щоденній слúжбі.* Тоді двана́дцять при-
клíкали грома́ду учнів і сказа́ли: Не лі-
чить нам лишати́ слово́ Бо́же і при стола́х
3 служіти.* Вiберіть собі, отже, з-поміж вас,
браті, сімо́х мужів доброї сла́ви, по́вних
Ду́ха та му́дрости, і ми їх поста́вимо для
4 цієї слúжби;* ми ж будемо пiльно перебу-
5 вати у молітві і в служінні слова.* Вподо-
балось це слово́ всій грома́ді, і вiбрали
Стефа́на, му́жа, по́вного віри і Свято́го Ду́-
ха, Филі́па, Прóхора, Ніканóра, Тимóна,
Парме́на та Микола́я, прозелі́та з Антио́-
6 хії,* і поста́вили їх пе́ред апóстолами,

Зач.
16

7 і, помолівшись, поклали на них руки.* І
росло слово Боже та множилося число уч-
нів у Єрусалімі вельми, і велика сила
священиків корились вірі.

Кінець неділі.

Зач.
17

8 Стефан же, • повний благодаті й сили,
9 творив чуда й великі знаки в народі.* І
встали деякі з синагоги, так званої лібер-
тинів, кириней, олександрійців і з Кілі-
кії та з Азії, і сперечались із Стефаном,*
10 але не могли встоятися супроти мудрости
11 й духа, яким говорив.* Тоді вони підмо-
вили людей, щоб сказали: Ми чули, як
він говорив образливі слова проти Мой-
12 сєя та проти Бога.* І підбурили народ,
старших та книжників, і, напавши, схо-
13 пили і привели його в синедріон.* Там
вони поставили свідків, що говорили:
Цей чоловік не перестає говорити проти
14 цього святого місця та закону.* Ми чули,
як він говорив, що Ісус, отой Назарянин,
зруйнує це місце і змінить звичаї, які
15 Мойсєй був дав нам.* І коли всі, що сиді-
ли в синедріоні, пильно дивилися на нього,
бачили його лице, немов лице ангела.

Понеділок 3-го тижня після Пасхи: В тих днях Стефан, •
Цей же і святому Стефанові первомученикові.

ГЛАВА 7.

1 Первосвященик спитав: Чи воно справді
2 так?* Він відповів: Мужі, браті й отці,
слухайте. Бог слави з'явився батькові на-
шому Авраамові, як він ще був у Месопото-
тамії, перше ніж він оселівся у Харані,*
3 і сказав до нього: Вийди із землі твоєї і з
роду твого, і йди в землю, яку я тобі пока-
4 жу.* Тоді він вийшов з Халдейської землі
й оселівсь у Харані; а звідти, як умер його
батько, переселив його у цю землю, в
5 якій ви живете нині.* І не дав йому в ній
спадщини ані на ступінь ноги,

Переступи святому, і понеділкові, до стиха 47:

Соломон же збудував йому дім...

але обіцяв дати її йому в посілість і його
потомкам після нього, хоч у нього й не
6 було дитини.* Бог сказав йому, що його по-
томство буде захожим у чужій країні, і
його поневолять, і будуть гнобити чоти-
7 риста років.* Але народ, якому служити-
муть, сказав Бог, я буду судити, а після
цього вони вийдуть і служитимуть мені
8 на цьому місці.* І дав йому союз обрізан-
ня, тож Авраам породив Ісаака і на вось-
мий день його обрізав, а Ісаак — Якова, а
9 Яків — дванадцять патріархів.* А патріяр-
хи із заздрости продали Йосифа у Єгипет,

10 та Бог був з ним* і визволив його з усіх
його скорбот, і дав йому ласку і мудрість
перед фараоном, царем єгипетським, і
цей настановив його правителем над
11 Єгиптом та над усім своїм домом.* Аж
тут настав голод по всьому Єгипті й Ха-
наані та велике горе, і наші батьки не
12 знаходили поживи.* Яків, зачувши, що в
Єгипті є збіжжя, послав туди перше бать-
13 ків наших;* а другим разом Йосиф дав
себе пізнати своїм братам, і фараон дові-
14 дався про рід Йосифа.* Йосиф послав і
прикликав до себе свого батька Якова й
15 усю родину, сімдесят п'ять душ.* От і
зійшов Яків у Єгипет, і помер, сам він і
16 батьки наші.* І перенесли їх у Сихем, і
поклали в гробі, якій Авраам був собі ку-
пів за ціну срібла в синів Хамора у Си-
17 хемі.* Якже наближався час обітниці, що
нею Бог поклявся був Авраамові, народ
18 розрісся і намножився в Єгипті,* аж по-
ки настав інший цар у Єгипті, що не
19 знав Йосифа.* Він, обходячись підступно
з нашим людом, гнобив батьків наших і
змушував їх викидати своїх дітей, не
20 даючи їм жити.* Того часу народився
Мойсей і був угодний Богу; його годува-
21 ли три місяці у домі його батька.* Коли ж
його викинули, взяла його дочка фараона

22 й вигодувала його собі за сина.* І Мойсєй навчився всієї мўдрости єгиптян і був сильний у своїх словах і ділах.

23 А як йому сповнилося сорок років, спало йому на думку відвідати братів
24 своїх, синів Ізраїля.* І як він побачив, що одному з них чинили крївду, заступився за нього і відомстїв покрївдженого,
25 вбївши єгиптянина.* Братї його, гадав собі, зрозуміють, що Бог його рукою дав
26 їм спасіння; але вони не зрозуміли.* На другий день явився серед них, як вони бїлись, і намагався помирїти їх, кажучи: Мужї, таж ви братї, чому один одному
27 завдаєтє крївду?* Той, що крївдив земляка свого, відіпхнув його і мовив: Хто тебе поставив над нами князем і суддею?*
28 Чи не хочеш ти й мене вбїти, як учора вбив єгиптянина?* Почувши це, Мойсєй втік і жив приходнем у Мідіян-краю, де
29 породїв двох синїв.* Коли минуло сорок років, з'явився йому в пустинї Синаї-горї ангел у полум'ї куща, що горїв.* Мойсєй, побачивши, здивувався тим видінням; та коли підійшов ближче, щоб
30 дивїтись, залунав голос Господній:* Я — Бог твоїх батьків, Бог Авраама, Ісаака та Якова. Мойсєй, увесь тремтячі, не відва-
31 жився глянути.* Тодї Господь сказав до

нього: Скинь взуття з твоїх ніг, бо місце,
34 де стоїш — земля свята.* Бачив я, бачив
утиск мого народу в Єгипті, і стогін його
чув я, і от зійшов їх визволити. Ході, от-
35 же, пошлю тебе в Єгипет.* Цього Мойсея,
якого вони відцурались, кажучи: Хто тебе
настановив князем і суддею? — цього Бог
послав як князя та визволителя, за посе-
редництвом ангела, який йому з'явився
в кущі.

36 Цей вивів їх, роблячи чудеса та знаки
в Єгипетській землі, у Червоному морі й у
37 пустині сорок років.* Це той Мойсей, що
сказав синам Ізраїля: Бог підійме з-по-
38 між братів ваших Пророка, як мене.* Це
той, що під час зборів у пустині був з ан-
гелом, який говорив до нього на Синай-
горі та з нашими батьками; то він одер-
39 жав живі слова, щоб вам їх передати.* Це
той, якому батьки наші не хотіли корі-
тись, але відіпхнули його і своїм серцем
40 вернулись у Єгипет,* кажучи Аронові:
Зроби нам богів, які ходили б перед на-
ми; бо той Мойсей, що вивів нас з Єгип-
петського краю, не відаємо, що з ним ста-
41 лося.* І зробили собі тими днями тельця,
і жертви приносили бовванові, і раділи
42 рук своїх ділом.* І відвернувся Бог, і ви-
дав їх, щоб служили небесному війську,

як написано у книзі пророків: Хіба ви приносили мені заколене й жертви за сорок років у пустині, доме Ізраїля?* Ні, ви носили намет Молоха і зорю бога Рефана, подобі, що ви собі зробили, щоб їм поклонятись. Тому виселю вас поза Вавилон.*

43 У наших батьків був намет свідоства у пустині, як велів був той, хто говорив до Мойсея, зробити його за зразком, що він

44 бачив.* Його наші батьки взяли і вніесли з Ісусом у землю, що нею володіли погани, яких Бог вигнав був з-перед обличчя батьків наших, аж до днів Давида,* що знайшов ласку перед Богом і просив знайти житло для Бога Якова.

Читай понеділкові і святому:

47,48 Соломон же збудував йому дім.* Та не в рукотворних храмах живе Всевишній,

49 як пророк говорить:* Небо — престол мій, земля ж підніжок ніг моїх. Який дім ви мені збудуєте, каже Господь, або яке місце могло відпочинку?* Хіба то не моя рука все те створила?* Ви твердошії та необрізані серцем і вухом! Ви завжди протівитесь Духові Святому. Які батьки ваші,

50 це могло відпочинку?* Хіба то не моя рука все те створила?* Ви твердошії та необрізані серцем і вухом! Ви завжди протівитесь Духові Святому. Які батьки ваші,

51 такі й ви.* Кого з пророків не гонили батьки ваші? Вони вбили тих, що наперед звіщали прихід Праведного, якого ви тепер стали зрадниками й убивцями;*

52 такі й ви.* Кого з пророків не гонили батьки ваші? Вони вбили тих, що наперед звіщали прихід Праведного, якого ви тепер стали зрадниками й убивцями;*

53 ви, що одержали закон за велінням а́н-
54 гелів, але його не зберігали.* Почувши це,
вони розлютилися у своїм серці й заскре-
55 готали зубами на нього.* А він, повний
Духа Святого, дивлячись у небо, побачив
славу Бо́жу й Ісуса, який стояв по прави-
56 ці Бо́га,* і мовив: Ось бачу відкрите небо
й Сіна Чоловічого, що стоїть по правіці
57 Бо́га.* Вони ж закричали сильним голо-
сом і, затуливши вуха, кинулись на нього
58 разом,* вивели за місто, і стали камену-
вати його. Свідки ж поклали свою одіжу
59 у ногах юнака, що звався Савло.* І каме-
нували Стефана, який закликав, кажучи:
60 Господи Ісусе, прийми́ духа мого.* І впав-
ши на коліна, крикнув сильним голосом:
Господи, не візьми́ їм цього́ за гріх. І про-
мовивши це, заснув смертю.

Кінець Стефанові й понеділкові.

ГЛАВА 8.

1 А Савло схвалював його вбивство. І на-
стало того́ дня велике переслідування
Церкви, що в Єрусали́мі. Всі, крім апосто-
лів, розсіпались по селах Юдеї та Самá-
2 рії.* Побожні люди поховали Стефана і
3 учинили великий плач по ньому.* Савло
ж руйнував Церкву: вдираючись до хат,
виволикав чоловіків та жінок і передавав

4 їх у в'язницю.* Ті, óтже, що розсіялись,
ходили по країні і звіщали слово.

5 Так і Филип, • прийшовши в місто Са-
6 ма́рію, проповідував їм Христа.* Наро́д
однодушно ува́жно слухав, що Филип го-
7 ворів, слухаючи його́ й ба́чивши ті зна-
ки, що він чинів,* бо з багатьох виходи-
ли нечисті ду́хи, що в них були́, кричачі
сильним го́лосом, і ба́гато розслаблених
8 та криві́х видужувало.* Ра́дість же була́
9 вели́ка в тім місті.* А був пе́ред тим у то-
му́ місті оди́н чоловік, Си́мон на ім'я, що
займа́вся чаклу́нством і дивува́в люд са-
марі́йський та видава́в себе́ за щось ве-
10 лі́ке.* За ним усі, від мало́го до вели́кого,
слідо́м ходи́ли, ка́жучи: Цей чоловік —
11 си́ла Бо́жа, що її́ звать вели́кою.* Вони́
його́ слухали ува́жно, бо він до́вго диву-
12 ва́в їх свої́ми ча́рами.* Та як повірили
Фили́пові, що звіща́в їм Ца́рство Бо́же й
ім'я Ісу́са Христа́, христі́лися чоловіки і
13 жі́нкі.* Увірува́в тоді́ й сам Си́мон і
охристі́вся, трима́всь Фили́па, і, ба́чивши
знакі́ й вели́кі чу́да, що робі́лись, диву-
14 ва́вся.* До́відавшись, що Самарі́я прийня-
ла́ слово Бо́же, апо́столи, які́ були́ в Єру-
сали́мі, посла́ли до них Петра́ й Іва́на.*

Зач.
18

15 Ці прийшли і молилися за них, щоб вони
 16 прийняли Духа Святого,* бо він ще не
 зійшов був ні на ко́го з них, але лише бу-
 17 лі охрищені в ім'я Господа Ісуса.* Тоді
 поклали на них руки, і вони прийняли
 Духа Святого.

Кінець вітківки.

18 Якже побачив • Сімон, що через накладання апостольських рук дається Дух,
 19 приніс їм гроші* і каже: Дайте й мені
 таку владу, щоб той, на ко́го я покладу
 20 руки, прийняв Святого Духа.* Петро ска-
 зав до нього: Срібло твоє нехай з тобою
 буде на погібіль, бо ти за гроші думав
 21 придбати дар Божий.* Нема тобі у цій
 справі ні частки, ні спадщини, бо твоє
 22 серце неправе перед Богом.* Покайся, от-
 же, у твоім лукавстві і просі Господа, мо-
 же тобі буде відпущена ця думка твого
 23 серця;* бо ти, як бачу, в гіркій жовчі і пу-
 24 тах неправди.* Сімон відповів, кажучи:
 Моліться ви до Господа за мене, щоб ме-
 не не спіткало ніщо з того, що ви сказали.*
 25 Отож вони, засвідчивши і звістивши сло-
 во Господнє, повернулися в Єрусалім і
 благовістили чимало сіл самарійських.

Зач.
19

Кінець середі.

Середа 3-го тижня після Пасхи: В тих днях, коли побачив •

26 А́нгел же • Господній промовив до Філіпа, кажучи: Встань та піді на південь, на дорóгу, що йде з Єрусали́му в Га́зу; вона́ безлюдна.* І встав він, і пішов. Аж ось, етіопський муж, скопець, вельможа Кандаки, етіопської царіці, що був над усім її́ ска́рбом та що прийшов був в Єрусали́м на прощу,* поверта́вся, сі́дячи на свої́й коліснійці й чита́ючи проро́ка Іса́ю.*

27 Сказа́в Дух до Філі́па: Підійді́ і пристань до цієї́ коліснійці.* Підбі́г Філі́п і почу́в, що той чита́в проро́ка Іса́ю, і сказа́в до нього́: Чи розумієш, що чита́єш?*

31 Той відпові́в: Та як мо́жу, коли́ ніхто́ мене́ не навчи́ть? І просі́в Філі́па зійти́ і сісти бі́ля нього́.* Місце ж Писа́ння, що той чита́в, було́ такé: Його́ вели́ на зарі́з, мов овéчку; немóв ягня́ пе́ред тим, хто стриже́ його́, безголо́сне, так він не відкрива́є уст свої́х.* В його́ прини́женні відмовлено́ йому́ суд. Рід його́ хто змо́же опові́сти? Життя́ бо його́ ві́рвано від землі.*

34 Озва́вся скопець і мо́вить до Філі́па: Скажи́, будь ла́ска, про кого́ це проро́к го́ворить? Про се́бе само́го чи про кого́ іншого?*

35 Тоді́ Філі́п відкрі́в свої́ уста́ і, почавши від цьо́го Писа́ння, благові́стів

36 йому Ісуса.* І коли вони їхали шляхом, прибули до якоїсь воді, і скопéць каже: Он вода. Що заважає мені, щоб я охри-
 37 стівся?* Сказав же Филип: Коли віриш з усього серця, можна. Відповідаючи, він
 38 сказав: Вірую, що він Син Божий.* І велів, щоб колісниця спинілась, і вони обі-
 два, Филип та скопéць, зійшли у воду, і
 39 він охристів його.* Коли вони вийшли з воді, Дух Господній пірвав Филипа, і скопéць не бачив його більше; радіючи, він їхав своєю дорогою.

Кінець четвергові.

40 Филип же • опинівся в Азоті і по дорозі звіщав Євангеліє всім містам, аж поки не прийшов у Кесарію.

Зач.
21

ГЛАВА 9.

1 Савло, іще дихаючи погрозами та вбивством на Господніх учнів, прийшов до
 2 архиєрея* і просив у нього листів у Дамаск до синагог, щоб, коли знайде яких чоловіків та жінок, що тримаються цього
 визнання, привести їх зв'язаними в Єрусалим.* Коли ж він був у дорозі й наближався до Дамаску, зненацька засяло
 3 навкруг нього світло з неба,* і він, впавши

на зéмлю, почу́в го́лос, що говорив до ньо́-
го: Са́вле, Са́вле! Чого́ мене́ переслідуєш?*

5 Він спита́в: Хто ти, Го́споди? Той сказа́в:

6 Я Ісу́с, якого́ ти переслідуєш.* Встань, іди́
в місто, і тобі ска́жуть, що ма́єш робіти.*

7 Мужі́, що йшли з ним, стоя́ли онімілі з
діва, бо вони́ чу́ли го́лос, але́ не ба́чили

8 ніко́го.* Встав Савло́ з землі́ і, хоч о́чі йо́-
го бу́ли відкриті, він нічо́го не ба́чив.

Взя́ли вони́ його́ за ру́ку і ввели́ у Да-
9 ма́ск.* Був він там три дні́ невидю́чим;
не їв і не пив нічо́го.

10 Був же у Дамаску • оди́н учень, на Зач. ап.
Анані́
ім'я́ Ана́нія. Госпо́дь сказа́в до ньо́го у ви-
ді́нні: Ана́ніе! Той озва́вся: Ось я, Го́спо-
11 ди.* Госпо́дь сказа́в до ньо́го: Встань та
йди на ву́лицю, що зве́ться Просто́ю, і
шука́й у до́мі Юди тарсяні́на, на ім'я́
12 Савло́: он він мо́литься.* І ба́чив Савло́ у
виді́нні чолові́ка, на ім'я́ Ана́нія, який
увійшо́в і покла́в на ньо́го ру́ки, щоб він
13 прозрі́в.* Ана́нія відпові́в: Го́споди, чув я
від багатьо́х про то́го чолові́ка, скі́льки
зла він учини́в твої́м святі́м у Єрусали́-
14 мі.* Та й тут він ма́є вла́ду від архиєре́їв
15 в'язати́ всіх, що звива́ють твоє́ ім'я́.* Але́
Госпо́дь сказа́в до ньо́го: Іди́, бо він для

1-го жовтня, апостолові Ананії: В тих днях був у Дамаску •

менé вібране знаряддя, щоб нести моє ім'я перед поган, царів і синів Ізраїля.*
 16 Я бо йому покажу, скільки він має терпі-
 17 ти за моє ім'я.* Відійшов Ананія і, уві-
 йшовши в дім та поклавши на Савла рў-
 ки, мовив: Савле, брате! Господь послав
 менé, Ісус, що з'явився тобі в дорозі, якою
 ти йшов, щоб ти прозрів знову і сповнив-
 18 ся Духом Святим.* І вмить немов луска з
 очей йому впала, і він прозрів, і встав, і
 19 охристівся.* Прийняв потім поживу і по-
 кріпівся.

Кінець п'ятниці і святому.

20 І був • Савло кілька днів з учнями, що
 були в Дамаску. Зараз же почав по сина-
 гогах проповідувати Ісуса, що він Син Бó-
 21 жий.* Усі, що чули, дивувались і казали:
 Чи це не той, що лютував у Єрусалімі на
 тих, які призивають це ім'я, і що сюди
 прибув на те, щоб зв'язаними вести їх до
 22 архиєреїв?* А Савло усе більше зміцняв-
 ся, і непокоїв юдеїв, які мешкали в Да-
 23 маску, доводячи, що це — Христос.* Як
 минуло чимало часу, юдеї змовилися,
 24 щоб його вбити,* але Савло довідався про
 їхню змову. День і ніч чатували вони
 25 при воротях, щоб його убити.* Та учні

Зач.
22

взялі його вночі і спустили в коші по му-
26 рі.* Прибувши в Єрусалим, він пробував
пристати до учнів, та всі його боялися, не
27 вірячі, що він учень.* Тоді Варнава взяв
його, привів до апостолів і розповів їм, як
він у дорозі бачив Господа і що говорив
до нього, і як він проповідував відважно
28 в Дамаску ім'я Ісуса.* І він з ними вихо-
див і входив до Єрусалиму та проповіду-
29 вав сміливо ім'я Господнє.* Він розмов-
ляв і змагався з гелленістами, однак во-
30 ні намагались його вбити.* Браті ж, до-
відавшись про те, відвели його в Кесарію
31 і вислали в Тарс.* А Церква по всій Юдеї
і Самарії мала спокій; будуючись і ходя-
чі в страсі Господнім, вона наповнялася
втіхою Святого Духа.

Кінець суботи.

32 І сталося, що • Петро, обходячі всі міс-
ця, прибув і до святіх, що мешкали в Лід-
33 ді.* Там він знайшов одного чоловіка, на
ім'я Еней, що лежав на ліжку вісім років;
34 він був розслаблений.* Петро сказав до
нього: Енею, Ісус Христос тебе оздоровляє.
Устань і сам постели собі ліжку! І вмить той
35 підвівся.* І бачили його всі мешканці Лідди
та Сарону, і навернулися до Господа.*
36 Була ж у Яффі одна учениця, на ім'я

Зач.
23

Тавіта, що означає у перекладі Дорка, Серна. Вона була повна добрих діл та
 37 милостині, що чинила.* І сталося тими
 днями, що вона занедужала і вмерла.
 38 Обмили її і поклали в світлиці.* А що
 Лідда лежить близько Яффи, учні, почувши,
 що Петро там, послали двох чоловіків
 з проською до нього: Прийди до нас, не
 39 отягаючись.* Петро встав і пішов з ними.
 І як прийшов, вони повели його у світлицю,
 де всі вдови оточили його, плачучі і
 показуючи йому одягу, плащі, які робила
 40 для них Дорка, буди з ними.* Велівши
 всім вийти з хати, Петро впав на коліна
 й почав молитися і, обернувшись до тіла,
 мовив: Тавіто, встань! Вона ж відкрила
 41 очі і, побачивши Петра, сіла.* Він
 подав їй руку й підвів її, і, прикликавши
 42 святих та вдів, поставив її живою.* Довідалась
 про це вся Яффа, і багато увірувало в Господа.

Кінець неділі.

43 Чимало днів Петро лишився у Яффі в
 одного Сімона, гарбаря.

ГЛАВА 10.

1 Був • у Кесарії один чоловік на ім'я
 Корнілій, сотник, з полку, що звався

Зач.
24

2 італійським,* побожний і богобоязливий з
усім своїм діомом; він чинів народові ве-
лікі милостині і завжди Богові молив-
3 ся.* Бачив він десь коло дев'ятої години
дня, ясно у видінні, ангела Божого, що
ввійшов до нього й до нього мовив: Кор-
4 нїлію!* Той глянув на нього і, переляка-
ний, озвався: Що, Господи? Він сказав до
нього: Твої молитви і твої милостині воз-
неслись до Бога, і він згадав про тебе.*
5 Пошли, отже, людей у Яффу і приведи
6 Сїмона, що зветься Петром.* Він гостює
в одного Сїмона гарбаря, що має дім край
моря. Він скаже тобі слова, якими спасеш-
7 ся ти й увесь твій дім.* І коли ангел, що
говорив до нього, відійшов, Корнїлій по-
кликав двох із своїх слуг та побожного во-
8 яка з тих, що були з ним постійно,* і, роз-
9 повівши їм усє, послав їх у Яффу.* Друго-
го ж дня, як ті були в дорозі й наближалися
до міста, Петро зійшов на кривлю молитись
10 коло шостої години.* Він зголоднів і захо-
тів їсти. І от, як йому готували, найшов
11 на нього захват:* бачить він небо відкрит-
те, і з нього сходить якась річ, неначе ве-
ліка скатерка, прив'язана за чотири кін-
12 ці, і спускається на землю.* Були ж у ній
всякі чотириногі, земні плазуні й небесні
13 птіці.* І залунав до нього голос: Устань,

14 Пётре, заколі і їж!* Петро́ відповів: Ніко́-
 15 ли, Го́споди, бо я ніколи нічого пога́ного
 16 пога́нь.* Це ста́лося три́чі, і за́раз же ска́-
 терка підня́лась на не́бо.

Кінець понеділкові.

17 Якже́ Петро́, збенте́жений, пита́в себе́
 само́го, що то за виді́ння було́, що він ба́-
 чив, он лю́ди, по́слані Корні́лієм, розпи-
 та́вши про ха́ту Сі́мона, ста́ли бі́ля две-
 18 ре́й* і, поклі́кавши, спита́ли, чи тут гос-
 19 тю́є Сі́мон, на прі́звище Петро́.* І от, як
 Петро́ розду́мував над тим виді́нням, Ду́х
 сказа́в до нього́: Он три чо́ловіки тебе́ шу-
 20 ка́ють.* Уста́нь, зйди́ вниз і, не вага́-
 ючись, піді́ з ні́ми, бо то я посла́в їх.

21 Зійшо́в • Петро́ до мужі́в і мо́вив: Ось
 я! Я той, ко́го шука́єте. За чим ви при-
 22 йшли́?* Ті відпові́ли: Корні́лій со́тник, муж
 пра́ведний і богобоя́зливий, добро́ї сла́ви
 в усьо́го юде́йського наро́ду, був повідо́-
 млений святи́м а́нгелом посла́ти за тобо́ю,
 щоб ти прийшо́в у його́ ді́м, і послу́хати
 23 твої́х слів.* Він, о́тже, запро́сів їх до се́бе
 та прийня́в їх. Дру́гого дня він встав і ру́-
 шив з ні́ми; де́хто з браті́в з Я́ффи теж

Зач.
25

24 пішли з ним.* Наступного ж дня він
увійшов у Кесарію. Корнілій, скликавши
25 рідню та близьких приятелів, чекав їх.* І
як Петро входив, Корнілій вийшов йому
назустріч і, припавши йому до ніг, укло-
26 нівся.* Петро підвів його, кажучи: Встань,
27 бо я теж людина.* І розмовляючи з ним,
увійшов до середини, знайшов багато зі-
28 браних* і до них промовив: Ви знаєте, що
юдеєві не дозволено приставати до чу-
жінця чи входити до нього. Та Бог мені
об'явив, що не слід уважати ніяку люди-
29 ну за погану чи за нечисту.* Тому я, по-
кликаний, без вагання прибув. Питаю,
30 отже, чому ви по мене послали?* Корні-
лій відповів: Ось уже четвертий день, як
я молився у моїй хаті о дев'ятій годині,
аж тут передо мною став чоловік у ся-
31 ючій одежі* і мовив: Корнілію, твоя мо-
літва вислухана і твої милостині згадані
32 перед Богом.* Пошли, отже, в Яффу і
приклич Сімона, що зветься Петром. Він
перебуває в хаті Сімона гарбаря, край
33 моря.* Я зараз же послав по тебе, і ти до-
бре зробив, що прийшов. І оце тепер ми
всі стоїмо перед Богом, щоб слухати все,
що Господь тобі наказав.

Кінець вітіркові.

34 Тоді Петро почав • говорити, кажучи:
Я поправді розумію, що Господь не ді-
35 виться на особу,* але, хто його боїться і чі-
нить правду в кожному народі, той йому
36 приємний.* Він послав своє слово синам
Ізраїля, звіщаючи їм мир через Ісуса Хри-
37 ста, що є Господом усіх.* Ви знаєте, що ста-
лося по всій Юдеї, почавши з Галилеї, після
38 хрищення, що проповідував Іван:* про
Ісуса з Назарету, якого Бог помазав Ду-
хом Святим та силою і який прийшов,
творячи добро та ціляючи всіх, що ди-
39 явол поневолив, бо Бог був з ним.* І ми
свідки всього того, що він чинив у краю
Юдейським та в Єрусалімі; його вони,
40 повісивши на дереві, убили.* Його Бог
на третій день воскресив і появив його*
41 не всьому народові, але вибраним Богом
свідкам, нам, що з ним їли й пили, після
42 того, як він воскрес із мертвих.* І він нам
повелів проповідувати народові і свід-
чити, що то він призначений Богом суддя
43 живих і мертвих.* Йому свідчать усі про-
роки, що кожен, хто вірує в нього, його
ім'ям одержує відпущення гріхів.

Кінець четвергові.

44 Петро • ще говорів ці слова, як Дух
Святий зійшов на всіх, хто слухав промó-
45 ву.* Вірні з обрізання, що прибулі з Пет-
рóm, дивувáлись, що дар Свято́го Дúха ви-
46 лився і на погáн,* бо чу́ли, як ті говоріли
мóвами й велича́ли Бо́га. Тоді Петро
47 озвáвся:* Чи мо́же хто відмóвити во́ду для
хрищен́ня цим, що, як і ми, одёржали
48 Свято́го Дúха?* І велів, щоб їх христіли в
ім'я Ісúса Христá. Тоді вони просіли його
зостáтись у них кілька днів.

Зач.
27

ГЛАВА 11.

1 Апóстоли і братй, які були в Юдеї, до-
відалися, що й погáни прийняли́ сло́во Бо́-
2 же.* Як Петро́ прийшов в Єрусалім, обрі-
зани́ накинóулись на ньóго, ка́жучи:* Чого́
увійшов ти до необрізаних і їв з ними?*

4 Петро́ почáв їм виклада́ти за порядком
5 усю́ справу, ка́жучи:* Я був у місті Яффі
й мо́лився, і ба́чив у за́хваті видіння:
яка́сь річ спуска́лася, ненáче скáтерка
вели́ка, прив'язана за чо́тири кінці, схó-
6 дила з не́ба й наблізилась до мене.* При-
гля́нувшись до неї пільно, я заува́жив і
побáчив чотирино́гих землі, звірів і пла-
7 зунів, і птиць небесних.* Почу́в я і го́лос,
що говорів до мене: Встань, Пётре, заколі

П'ятниця 4-го тижня після Пасхи: В тих днях Петро •

8 і їж!* Та я озвався: Ніколи, Господи, ніколи бо ніщо погане або нечисте не входило
9 в мої уста.* І вдруге голос мені відповів з
10 неба: Що Бог очистив, ти не погань.* Це сталося тричі, і знову все було взяте на небо.

Кінець п'ятниці.

11 І ось у ту саму мить три чоловіки, що були послані до мене з Кесарії, стали
12 перед дімом, де ми були.* Дух сказав мені йти з ними без усякого вагання. Пішли зі мною і цих шість братів, і ввійшли ми в дім того чоловіка.* Він розповів нам, як бачив ангела в себе вдома, що з'явився йому і мовив: Пошли в Яффу за Симоном, що зветься Петро.* Він тобі оповість слова, якими ти спасешся, ти й увесь твій дім.* Ледве почав я говорити, як Дух Святий зійшов на них, як і на нас напочатку.* І я згадав слово Господнє, як він говорив: Іван хрестив водою, ви ж будете охрещені Духом Святим.* Коли, отже, Бог дав такий самий дар їм, як і нам, що увірували в Господа Ісуса Христа, то хто я такий, що міг би стати Богові на перешкоді?* Почувши це, замовкли і хвалили Бога, кажучи: Отже й поганам дав Бог покаєння, щоб мали життя.

19 Ті ж, • що були розсіпалися чéрез го-
ніння з пріводу Стефана, дійшли аж до
Фінікії, Кіпру та Антіохії, нікому не про-
20 повідуючи слова, крім юдеїв.* Були ж між
німи деякі з Кіпру та з Кирени, які при-
йшли в Антіохію та промовляли й до гре-
21 ків, благовістячі їм Господа Ісуса.* Рука
Господня була з ними, і велике число бу-
ло тих, що увірували й на вернулись до
22 Господа.* Чутка про це дійшла до вух
Церкви, що в Єрусалімі, і вони віслали
23 Варнаву в Антіохію.* Коли він прийшов
і побачив ласку Божу, зрадів і підбадьо-
рив усіх триматися Господа рішучим сер-
24 цем,* бо він був чоловік добрий, повний
Духа Святого та віри. І пристало багато
25 людеїв до Господа.* Тоді він вірушив у
26 Тарс розшукати Савла* і, знайшовши йо-
го, привів в Антіохію. Вони збирались
цілий рік у Церкві і навчали силу лю-
деїв. Уперше в Антіохії називали учнів
християнами.

Переступи неділі.

27 Прибули ж тими днями в Антіохію про-
28 роки з Єрусаліму.* Один з них, Агав на
ім'я, встав і прорік Духом, що на всім
світі має бути великий голод, який і на-
стає за цісаря Клавдія.

П'ята неділя, про самарянку: В тих днях апостоли, •

Читай неділі:

- 29 Тоді учні, хто скільки міг, постановили
 послати братам, що жили в Юдеї, допомо-
 30 гу;* що й зробили, пославши її старшим
 через руки Варнави й Савла.

Кінець неділі.

ГЛАВА 12.

- 1 Десь під той час цар • Ірод підняв руку,
 2 щоб гнобити деяких із Церкви.* Він убив
 3 мечем Якова, брата Іванового.* Побачив-
 ши, що це подобалося юдеям, він завзяв-
 ся також схопити Петра. То були дні
 4 Опрісноків.* Схопивши його, він посадив
 його у в'язницю і передав чотирьом чет-
 віркам вояків, щоб стерегли його, бажā-
 ючи вивести його перед народ по Пасці.*
 5 І стерегли Петра у в'язниці, а Церква мо-
 6 лилася весь час Богові за нього.* Коли ж
 Ірод намірявся вивести його, Петро, заку-
 тий у два ланцюги, спав тієї ночі між
 двома вояками, а сторожі при дверях сте-
 7 регли в'язницю.* Нараз з'явився ангел
 Господній, і у в'язниці засяяло світло.
 Він, вдаривши злегка Петра у бік, збудив
 його, кажучи: Вставай чимскорше! І лан-
 8 цюги впали з рук у нього.* Підпережися

Зач.
29

Субота 4-та після Пасхи: В тих днях цар •
 Цей же і святому мученикові Юрієві, і Яковові Заведєєві.

і надінь свої сандалі. Він зробив так. Зно-
 ву сказав до нього: Накінь на себе плащ
 9 і йди за мною.* Війшов Петро і йшов за
 ним; не знав, чи то правда, що робив ан-
 10 гел; думав, що видіння бачить.* Минули
 вони першу варту й другу, і прийшли до
 залізної брами, що веде в місто; вона са-
 ма собою їм відчинилась. Вийшли вони
 та пройшли одну вулицю, і ангел нараз
 11 відступив він нього.* Тоді Петро, опам'я-
 тавшись, мовив: Тепер я справді знаю,
 що Господь послав ангела свого і вірвав
 мене з руки Ірода й від усього, чого так
 ждав юдейський народ.

Кінець суботі, святому Юрієві, і Яковіві.

12 Опритомнівши зовсім, він • пішов у дім
 Марії, матері Івана, що звався Марком,
 13 де багато збиралось і молилося.* Як він
 постукав у хвіртку брами, вийшла дівчи-
 на на ім'я Рода, щоб послухати, хто це;*
 14 і, пізнавши голос Петра, з радістю не
 відчинила брами, але вбігла і сповісти-
 15 ла, що Петро стоїть при брамі.* Ті їй ска-
 зали: Ти збожеволіла! Вона ж такі своє
 твердила. Тоді вони сказали: То його ан-
 16 гел.* А Петро стукав далі. Відчинили і,
 17 побачивши його, оторопіли.* Махнувши

Зач.
30

їм рукою, щоб мовчали, він докладно оповів їм, як Господь вів його з в'язниці, і мовив: Оповістіть це Яковові і братам. І, вийшовши, пішов в інше місце.

Кінець понеділкові.

18 Коли ж настав день, між вояками на-
стала чимала тривога: що б воно могло з
19 Петром статись? Ірод послав, щоб його
розшукати; та не знайшовши, взяв сторо-
жів на допит і велів їх на смерть скарати.
Потім він пішов з Юдеї в Кесарію і пере-
20 бував там.* Ірод був дуже лютий на ти-
рян та сидонян. Ці, змовившись разом,
прибули до нього, та притягнувши на свій
бік Власта, царського постельника, про-
сїли миру, бо їхній край живівся із цар-
21 ського.* І от призначеного дня Ірод, на-
дягнувши царські шати і сівши на три-
22 буні, мав до них промову.* Народ же ви-
23 гуквав: Це голос Бога, не людини.* В ту
ж саму мить ангел Господній ударив його
за те, що він не віддав Богові слави. Чер-
24 ви пожерли його, і він помер.* А слово
Боже росло і шїрилося.

25 Варнава ж та Савло, • виконавши
службу і взявши з собою Івана, прозвано-
го Марком, повернулися з Єрусалиму.

Зач.
31

Вівторок 5-го тижня після Пасхи:
В тих днях Варнава й Савло, •

ГЛАВА 13.

1 Булі ж в Антіохії, у Церкві, що там
була, пророки й учителі: Варнава, Сімон,
прозваний Нігер, Лукій Киренейський,
Манаен, вихований з Іродом тетрархом, і
2 Савло.* Якось одного разу, коли вони слу-
жили Господеві й постили, Дух Святий
промовив: Відлучіть мені Варнаву й Сав-
3 ла на діло, на яке я їх покликав.* Тоді во-
ни, постивши й молившись, поклали на
4 них руки і відпустили.* І ці, віслані Ду-
хом Святим, прибули в Селевкію, а звід-
5 ти відпливли до Кіпру.* Прибувши в Са-
ламіну, почали звіщати слово Боже в
юдейських синагогах. Помічником при
6 них був Іван.* Проїшовши увесь острів
аж до Пафосу, знайшли одного чоловіка,
ворожбіта, юдейського лжепророка, на
7 ім'я Вар-Ісус,* який був з проконсулом
Сергієм Павлом, розумною людиною. Цей,
покликавши Варнаву й Савла, хотів по-
8 чути слово Боже.* Але Елімас, ворожбіт,
так бо перекладається його ім'я, висту-
пив проти них і намагався відвернути
9 проконсула від віри.* Тоді Савло, він же
й Павло, повний Духа Святого, глянув на
10 нього пильно* і мовив: О, повний всякого
підступу і всякого лукавства, сину дияво-
ла, вороже всякої правди! Не перестанеш

- перекручувати прости дороги Господні?*
- 11 Оце тепер на тобі рука Господня: ти станеш сліпим і до часу не бачитимеш сонця. І зразу же впала на нього мряка і темрява, і він, обертаючися на всі боки, шукав, хто б його повів за руку.*
- 12 Тоді проконсул, бачивши, що сталося, вірував, вельми здивований наукою Господньою.

Кінець вітїркові.

- 13 З Пафосу ті, що були з Павлом, • відпливли в Пергу в Памфілії, але Іван відлучився від них і вернувся в Єрусалим.*
- 14 Вони ж, перейшовши Пергу, прийшли в Антіохію в Пісідії і суботнього дня ввійшли до синагоги і сіли.* По прочитанні закону та пророків наставники синагоги послали їм сказати: Мужі браті, як маєте
- 16 якє слово втіхи для народу, скажіте.* Встав тоді Павло і, давши знак рукою, мовив: Мужі ізраїльські й ви, що боїтеся Бога,
- 17 слухайте!* Бог цього народу, Ізраїля, вибрав наших батьків і підвіщив цей народ, коли він був приходнем у Єгипетській землі, і потужною рукою вивів їх із
- 18 неї.* І сорок років годував їх у пустині;*

Зач.
32

Середа 5-го тижня після Пасхи:

В тих днях Павло й ті, що були з ним, •

19 вігубивши ж сім народів у землі Хана-
 20 анській, дав їм у спадщину їхню землю*
 Після цього дав їм суддів аж до пророка
 21 Самуїла.* Потім вони домагалися царя,
 і Бог дав їм Саула, сина Кіша, мужа з по-
 22 коління Веніяміна: сорок років.* Та, від-
 кінувши його, настановив їм царем Да-
 віда, якому так засвідчив: Я знайшов
 23 серцю, що виконає всю мою волю.* З його
 потомства, згідно з обітницею, Бог підняв
 24 Ізраїлеві Спасителя Ісуса,* а Іван перед
 його приходом проповідував усьому Ізраї-
 льському народові хрищення покаяння.

Кінець середі.

25 Сповнивши свій шлях, • Іван мовив: Я
 не той, за кого ви мене вважаєте; он іде за
 мною той, якому я не гідний розв'язати
 26 взуття його.* Мужі браті, сині роду Ав-
 раама, і ті між вами, що бояться Бога!
 27 Вам послане слово цього спасіння.* Та
 мешканці Єрусалиму і князі їхні не ви-
 знали його, і засудивши його, сповнили
 слова пророків, які читаються щосуботи.*
 28 І не знайшовши в ньому ніякої смертельної

Зач.
33

Усікновення голови св. Івана Христителя, 29 серпня:
 В тих днях, сповнивши свій шлях, •

вини, вимагали у Пилата вбити його.*
 29 А коли виконали все, що було написано
 про нього, зняли його з хреста і поклали
 30 до гробу.* Та Бог воскресив його з мерт-
 31 вих,* і він багато днів являвся тим, що
 прийшли з ним з Галилеї в Єрусалим, які
 й тепер свідками його перед народом.*
 32 І ми звіщаємо вам ту обітницю, що була
 33 дана батькам нашим.* Бог її здійснив
 нам, їхнім дітям, воскресивши Ісуса,

Кінець Предтечі.

як написано у другому псалмі: Ти —
 34 мій син; я сьогодні породив тебе.* А що він
 воскресив його з мертвих, так що він
 більше не вернеться у зотління, то так
 сказав: Я дам вам святощі Давида, речі
 35 певні.* Ось чому в іншому місці каже: Ти
 не даси Святому твоєму побачити зотлін-
 36 ня.* Давід же, служивши свого часу волі
 Божій, помер і був прилучений до своїх
 37 предків, і зотління бачив.* Той же, що йо-
 38 го Бог воскресив, не бачив зотління.* Не-
 хай, отже, вам, мужі браті, буде відомо,
 що ним звіщається вам прощення гріхів,
 і від усього, в чому ви не могли виправда-
 39 тися законом Мойсея,* ним кожний віру-
 40 ючий виправдується.* Уважайте ж, щоб з
 вами не сталося те, що сказано в пророків:*
 41 Глядіть, глумителі, дивуйтеся і щезніть,

бо діло я зроблю за ваших днів, якому не
42 повірите, коли хто розповість вам.* Як во-
ні виходили, їх просіли, щоб вони й на-
ступної суботи говоріли їм про те саме.*
43 А коли збори розійшлися, чимало юдеїв
і побожних прозелітів пішли слідом за
Павлом та Варнавою, які в розмові з ні-
ми їх умовляли, щоб перебували в благо-
44 даті Божій.* Наступної суботи зібралось
45 майже все місто слухати слово Боже.* По-
бачивши той натовп, юдеї сповнилися
завдрощів і перечили слова Павла, і ху-
46 ліли.* Тоді Павло й Варнава, набравши-
ся відваги, сказали: До вас треба було
спершу промовляти слово Боже; та коли
ви його відкидаєте від себе й вважаєте
себе негідними вічного життя, ось ми
47 звернемося до поган.* Так бо звелів нам
Господь: Я тебе поставив світлом для по-
ган, щоб ти був спасінням аж по край сві-
48 ту.* Почувши це, погани зраділи і про-
славляли слово Господнє, і увірували всі
ті, що були призначені до життя вічного.*
49 І слово Господнє шірилося по всій кра-
50 їні.* Але юдеї підбурили побожних і ви-
значних жінок і перших у місті, і ці вчи-
ніли гоніння на Павла й Варнаву і про-
51 гнали їх зі свого краю.* Вони ж, обтрусів-
ши проти них порох з ніг у себе, пішли

52 в Іконию;* учні ж сповнилися радістю і Духом Святим.

ГЛАВА 14.

1 В Іконії вони ввійшли, як звичайно, в юдейську синагогу і промовляли так, що увірвала велика сила юдеїв і греків.*
 2 Юдеї ж, які зосталися невірними, підбурили й роз'ятрили душі поган проти братів.*
 3 Та все ж такі Павло й Варнава перебули чимало часу, відважно промовляючи у Господі, який свідчив слову своєї благодаті і зізволяв, що знакі й чудеса творились їх руками.*
 4 І розділвся народ у місті: одні пристали до юдеїв, інші ж тримались апостолів.*
 5 Коли ж погани і юдеї разом з їхньою старшиною кинулись, щоб їх зневажити та каменувати,*
 6 вони, довідавшись про це,

Втекли • в міста Лікаонії, Лістру та Дέρбу й околиці,* і там звіщали Євангеліє.*
 7 У Лістрі сидів один чоловік, недужий на ноги, кульгавий від утроби матері своєї, який ніколи не ходив.*
 8 Він слухав, як Павло говорив. Той, глянувши на нього пильно і побачивши, що він мав віру, щоб спастися,*
 9 сказав сільним голосом: Устань на ноги просто! Той скочив і почав
 10

Зач.
34

Середа Переполовнення:

В тих днях Павло й Варнава втекли •

- 11 ходіти.* Якже́ народ побачив, що Павло зробив, підняв го́лос, гука́ючи по-лікао́нському: Боги́ в лю́дській подоби́ зійшли́ до нас.* І назва́ли Варна́ву Зевсом, а Павла́ — Ге́рмесом, бо цей мав про́від сло́ва.*
- 12 І от жрець Зевса, що пе́ред містом, привів до бра́ми биків з вінка́ми і хотів ра́зом з наро́дом принести́ жер́тву.* Довідавшись про це, апо́столи Варна́ва та Павло розде́рли на собі оде́жу і кіну́лись
- 13 між наро́д, кричачи́:* Лю́ди до́брі, що ро́бите? Таж і ми такі са́мі, як ви, лю́ди, пропові́дуємо вам, щоб ви від цих марно́т наведе́лись до живо́го Бо́га, який сотвори́в не́бо і зе́млю, і мо́ре, і все, що в
- 14 них,* який за мину́лих поколі́нь дозволя́в усі́м наро́дам ходіти сво́їми шля́хами,*
- 15 хоч і не лиші́в себе́ без уся́кого свідо́цтва, творя́чи добро́, даю́чи вам з не́ба дощ та врожа́йні по́ри, сповня́ючи харча́ми і ра́дощами серця́ наші́.* Таке́ ка́жучи, ле́две наро́д спині́ли, щоб не прино́сили їм жер́тви, але́, щоб ко́жний ішо́в до сво́го до́му.

Кінець середі.

- 19 Коли́ ж вони́, зоста́вшись, вчі́ли, наді́йшли́ юде́ї з Антио́хії, які, коли́ апо́столи сме́ло пропові́дали, підмо́вили наро́д, щоб відступі́в від них, ка́жучи, що вони́ нічо́го

правдівого не говорять, тільки неправду. І, підбуривши народ, каменували Павла і виволікли геть за місто, думаючи, що він умер.* Та коли учні його обступили, він встав і вернувся в місто.

На другий день вийшов • з Варнавою в Дербу.* А як звістили Євангеліє в тім місті і придбали чимало учнів, вернулись назад у Лістру, Іконію й Антіохію,* підкріпляли серця учнів і заохочували твердо триматись віри, бо через багато страждань нам треба ввійти в Царство Боже.* Вони настановили їм по Церквах старших, а після молитви й посту передали їх Господеві, в якого ті увірували.* І пройшовши Пісідію, прибули в Памфілію* і, звістивши слово в Пергії, зійшли в Атталію,* а звідтіля відпливли в Антіохію, звідкіль були передані ласці Божій на діло, яке довершили.* Прибувши ж і зібравши Церкву, розповідали все, що Бог учинив з ними, та як він відчинив поганам двері віри.

Зач.
35

Кінець четвергові.

І перебули там з учнями чимало часу.

ГЛАВА 15.

1 Тим часом деякі, що прийшли з Юдеї, навчали братів: Коли ви не обріжетеся за

звічаєм Мойсея, не зможете спастися.*

2 По чималій суперечці та змаганні Павла й Варнави з ними, вирішено, щоб Павло і Варнава, і деякі інші з них, пішли в цій справі в Єрусалим до апостолів і старших.* Вони, віряджені Церквою, проходили через Фінікію і Самарію, оповідаючи про навернення поган, і чинили всім
3 братам велику радість.* Прибувши в Єрусалим, вони були прийняті Церквою, апостолами та старшими і оповіли, що Бог зробив через них і як відчинив поганам
4 двері віри.

5 Та деякі • з секти фарисеїв, що були увірували, встали і казали, що треба їх обрізати та наказати, щоб берегли закон
6 Мойсея.* От і зібралися апостоли та старші, щоб розглянути цю справу.* По довгій суперечці встав Петро і промовив до них: Мужі браті! Ви знаєте, що вже віддавна Бог вибрав був мене між вами, щоб погани з уст моїх чули слово Євангелія і увірували.* І серцевідець Бог засвідчив їм,
7 даючи їм Святого Духа, як і нам,* і не вчинив ніякої різниці між нами та між
8 ними, очистивши вірою їхні серця.* Чого ж ото тепер спокушаєте Бога, бажаючи

Зач.
34

накінути учням на шию ярмо, якого ні
11 батькі наші, ні ми не могли нести?* Та
ми віруємо, що спасемося благодаттю Го-
12 спода Ісуса, і так само вони.* Затихла вся
громада і стала слухати Варнаву та Пав-
ла, як вони розповідали про ті знаки та
чуда, що Бог учинив був через них між
13 поганами.* А як вони замовкли, озвався
Яків і мовив: Мужі браті, слухайте ме-
14 не!* Сімон розповів, як Бог спершу наві-
дався до поган, щоб узяти з-поміж них на-
15 рód для імени свого.* З тим згоджуються і
16 слова пророків, як написано:* Після цього
я вернуся і відбудую занепалий намет
Давида; я його руїну відбудую і знов його
17 поставлю,* щоб решта людей шукала Го-
спода і всі народи, на яких призоване ім'я
18 моє, каже Господь, що чинить це,* йому
19 відоме споконвіку.* Тому я думаю, що не
треба турбувати тих із поган, що навер-
20 таються до Бога,* але їм написати, щоб
стримувалися від нечистот ідольських,
від розпусти, від душеніни та від крові.*
21 Мойсей бо з давен-давна має по містах
своїх проповідників, що його читають у
22 синагогах щосуботи.* Тоді апостоли і
старші разом з усією Церквою постанови-
ли вибрати кількох з-поміж себе і посла-
ти в Антіохію з Павлом та Варнавою:

Юду, званого Варсавою, і Сїлу, мужів-
23 проводирів між братами.* Вони написали
й доручили через них ось що: Апостоли і
старші брати ваші братам з поган в Анти-
24 охії, Сїрії та Кілікії — привіт.* Тому
що ми чули, як деякі з нас, вийшовши без
нашого доручення, занепокоїли вас сло-
25 вами та схвилювали ваші душі,* ми по-
становили однодушно вибрати мужів і їх
послати до вас разом з любим нам Варна-
26 вою та Павлом,* людьми, що душі свої
віддали за ім'я Господа нашого Ісуса Хри-
27 ста.* Ми, отже, послали вам Юду й Сїлу, і
28 вони вам усно викладуть те саме.* Подо-
балось бо Святому Духові й нам не накла-
дати на вас ніякого тягару більше, крім
29 цих необхідних речей:* стримуватися від
ідоложертівного м'яса, від крові, від ду-
шеніни та від розпусти. Ви добре зроби-
те, коли будете берегтись цього. Будьте
30 здорові.* Вони ж, бувши посланими, при-
йшли в Антиохію і, скликавши громаду,
31 доручили листа,* а ті, прочитавши його,
32 зраділи і втішилися.* Юда та Сїла, які й
самі були пророки, втішали і скріпляли
33 братів довший час.* По деяким часі брати
відпустили їх у мирі до тих, що їх висла-
34 ли.* Сїла вирішив зостатися там, Юда ж
повернувся в Єрусалім.

Кінець п'ятниці.

35 Павло з Варнавою • лишилися в Антіо-
 хії, де вони з багатьма іншими навчали
 36 та звіщали слово Господнє.* По кількох
 днях сказав Павло до Варнави: Вернімо-
 сь, відвідаймо братів у кожному місті, де ми
 були звіщали слово Господнє, щоб довіда-
 37 тися, як проживають.* Варнава хотів узя-
 ти з собою й Івана, прозваного Марком.*
 38 Та Павло вважав ліпше не брати з собою
 того, що відлучився від них у Памфілії і
 39 не пішов був з ними до праці.* І виникла
 гостра суперечка, так що розстались. Вар-
 нава взяв зі собою Марка і відплив до
 40 Кіпру.* Павло, вибравши Силу, рушив в
 дорогу, переданий братами Господній
 41 благодаті.* І проходив він через Сирію та
 Кілікію, зміцнюючи Церкви.

Кінець суботі.

ГЛАВА 16.

1 І він прибув у Дέρбу й Лістру. Був же
 там одін учень, Тимотей на ім'я, син ві-
 2 руючої жінки юдейки і батька грека.* Він
 мав добру славу між братами Лістри й
 3 Іконії.* Павло хотів узяти його з собою і,
 взявши, обрізав, через юдеїв, що були в
 тих місцях; усі бо знали, що його батько
 4 був грек.* Як вони переходили через міста,

Субота 5-го тижня після Пасхи: В тих днях Павло й Варнава •

передавали, щоб берегти ті постанови, що були схвалили апостоли і старші в Єрусалимі.* Отак Церкві утвѣрджувались у вірі і росли числѣм щодѣнно.* Вони пройшли чѣрез Фригію і Галатський край, та Дух Святий заборонив їм звіщати слово в Азії.* Дійшовши до Місії, вони пробували пройти у Вітїнію, та Дух Ісуса їм того не дозволив,* і, пройшовши Місію, прибули до Троади.* Аж тут з'явилося Павлові вночі видіння: одін македонець стоїть і, благаючи його, каже: Перейди в Македонію, поможи нам.* Як тільки він побачив видіння, ми зараз же старались вийти в Македонію, зрозумівши, що Бог нас покликав звіщати їм Євангелію.* Відпливши з Троади, ми подалися просто на Самотракію, другого дня — до Неаполю,* а звідти — у Філіппи, місто першої частини Македонії, (римської) колонії. Були ми днів кілька у тім місті.* Суботнього ж дня вийшли поза браму над річку, де звичайно відбувалася молитва, і, сівши, розмовляли з жінками, що там були зійшлися.* Слухала нас одна жінка, на ім'я Лідія, купчиха кармазіном з міста Тіятир, що почитала Бога. Господь відкрив їй серце, так що вона вважала на слова Павла.* Коли ж вона і її дім охристїлися, запросила

нас, кажучи: Як ви мене вважаєте вірною Гóсподеві, ввійдіть і перебувайте у моїм домі. І примусила нас.

Зач.
38

- 16 Іншим разом, як ми йшли • на молитву, зустріла нас одна служниця, що мала духа віщуня, і віщуванням справляла своїм панам великий заробіток.* Ідучи слідом за Павлом, вона кричала: Ці люди — слуги Всевишнього Бога, які звіщають вам путь спасіння!* Чимало днів вона так робила. Надокучило це Павлові, і, обернувшись, він сказав до духа: Велю тобі ім'ям Ісуса Христа: Вийди з неї! І в ту ж мить він вийшов.* Її пані, побачивши, що їхня надія на заробіток пропала, схопили Павла й Силу і потягли на майдан до влади.* Привівши ж їх до воєвод, сказали: Ці люди колотять наше місто; це юдеї.* Вони навчають звичаїв, яких нам, римлянам, не дозволено ні приймати, ні виконувати.* І натовп накинувся на них разом, і воєводи, здерши з них одягу, веліли їх бити різками.* Завдавши їм чимало ран, кинули їх у в'язницю, наказавши тюремникові пильно стерегти їх.* Той, одержавши такий наказ, кинув їх до самої середини у в'язницю і забив їх ноги

Неділя 6-та, про сліпого: В тих днях, як апостоли йшли •

25 у коло́ди.* Павло́ та Си́ла опівночі моли́-
лися і співа́ли Бо́гу, і в'язні слухали їх.*
26 Ра́птом зчині́вся вели́кий землетру́с, так
що підва́лини в'язни́ці затрясли́ся: зне-
на́цька відчині́лися всі двє́рі, і кайдани́
27 з них всіх спа́ли.* Якже́ проки́нувся тю-
ре́мник і побачив відчи́нені темні́чні двє́-
рі, вітяг меч і хоті́в себе́ вбі́ти, гада́ючи,
28 що в'язні повті́кали.* Тут Павло́ скрі́кнув
си́льним го́лосом, ка́жучи: Не завдава́й
29 собі́ нія́кого ли́ха, бо ми всі́ тут.* Попро-
си́вши сві́тла, тюре́мник ускочив до в'яз-
ни́ці і, тремтя́чі, кинувсь у но́ги Павло́ві
30 та Си́лі, та,* виві́вши їх зві́дти, мо́вив:
Пано́ве, що мені́ робі́ти, щоб спасти́ся?*31 Ти́ відпові́ли: Віру́й у Го́спода Ісу́са, і спа-
се́шся ти й ді́м твій.* І вони́ зві́стїли сло́-
во Го́споднє́ йому́ і всі́м, що бу́ли в його́
32 до́мі.* Узя́вши їх тіє́ї годі́ни вночі́, він
обми́в їхні́ ра́ни і охри́стївся з усі́ма сво-
33 ї́ми.* Якже́ запрова́див їх до се́бе в госпо́-
ду, накрі́в сті́л і весели́вся з усі́м до́мом,
34 який уві́рував у Бо́га.

Кі́нець неде́лі.

35 Як на́ста́в де́нь, воєво́ди посла́ли лікто́-
36 рів, ка́жучи: Відпусти́ тих люде́й.* Тюре́м-
ник до́ніс ті́ слова́ Павло́ві: Присла́ли во-
єво́ди, щоб вас відпусти́ти; вихо́дьте, о́тже,
37 і йді́ть у мі́рі.* Але́ Павло́ промо́вив до

них: Нас, римлян, прилюдно вібивши, без сѹду, і кїнувши в тюрмѹ, тепѣр пѹтай виганяють? Ні бо! Нехай самі прийдуть, і
 38 вїведуть нас!* Ліктори донесли ці слова воєводам. Ті, почѹвши, що вони римляни,
 39 злякались* і, прийшовши, лагідно благали їх, і, вївівши, просїли вїйти з міста.*
 40 Вони, вїйшовши з в'язниці, зайшли до Лїдії і, побачившись з братами та втішивши їх, вїйшли.

ГЛАВА 17.

1 Перейшовши • через Амфіполь та Аполлонію, прийшли в Солунь, де була юдейська синагога.* За своїм звичаєм, Павло ввїйшов до них і змагався з ними три суботи,* вияснюючи і доводячи з Писання, що Христові треба було страждати і воскреснути з мѣртвих та що цей є Христос,
 4 той Ісус, якого я вам звіщаю.* І деякі з них дали себе переконати, і пристали до Павла та Сїли, і велике число богобоязливих греків, і жїнок знатних чимало.*
 5 Але юдеї, повні злоби, зїбрали з майдану якоїсь наволочі, збили докупі натовп і стали підбурювати місто. Ставши перед домівкою Ясона, шукали їх, щоб вивести

Зач.
39

Понедїлок 6-го тижня після Пасхи:

В тих днях Павло й Сїла, перейшовши •

6 до народу.* І не знайшовши їх, поволокли
Ясона й деяких братів до наставників
міста, гукаючи: Ось вони — ті, що підбу-
7 рили весь світ і прийшли сюди.* Ясон
прийняв їх до себе. Усі вони повстають
проти наказів кесаря, говорячі, що є ін-
8 ший цар — Ісус.* Так вони збунтували
народ та начальників, які це слухали.*
9 Взявши від Ясона й інших заклад, вони
10 їх відпустили.* Браті негайно вислали
вночі Павла та Сілу у Вєрію, і ці, при-
11 бувши туди, пішли в синагогу юдеїв.* Ці
були шляхетніші від солунян: вони при-
йняли слово з повним запалом і щодня до-
12 слідували Писання, чи воно так.* Багато
з них увірували, і поважних грецьких
13 жінок і чимало чоловіків.* Якже довіда-
лись юдеї із Солуня, що Павло звіщає
слово Боже й у Вєрії, прийшли й туди
14 підбурювати та бунтувати народ.* Тоді
браті негайно відпустили Павла, щоб
ішов до моря, Сіла ж і Тимотей zostались
15 там.* Ті, що проводжали Павла, провели
його аж до Атєн і вернулись, одержавши
наказ для Сіли й Тимотєя, щоб прийти
до нього чимскорше.

Кінець понеділкові.

16 Коли Павло чекав їх в Аtéнах, • дивля-
 чись на місто півне ідолів, дух його кипів
 17 у ньому.* Він, отже, розмовляв з юдеями
 й побожними у синагозі та кожного дня
 18 на ринку з ким довелось.* Дехто і з філо-
 софів епікурейців та стоїків з ним зма-
 гався. А деякі казали: Що він, той торох-
 тій, хоче сказати? Інші ж: Та щось так
 виглядає, немов би він був проповідни-
 ком чужіх богів. Це тому, що проповіду-
 вав Ісуса й воскресіння.

19 Взяли вони його з собою і •• повелі в
 Ареопаг, кажучи: Чи можемо знати, що
 20 то за нова наука, якої ти навчаєш?* Бо
 дивні речі ти нам оповідаєш. Тому хоче-
 21 мо знати, що б воно могло бути.* Всі бо
 атеняни й захожі чужинці, що жили між
 ними, не мали часу ні на що інше, як
 тільки, щоб говорити або слухати чого но-
 22 вого.* Тоді Павло підвівся серед Ареопагу
 і промовив: Мужі-атеняни, зо всього бачу,
 23 що ви вельми побожні.* Проходячи через
 ваше місто і приглядаючись до ваших
 святих зображень, я знайшов жертівник,
 на якому написано: Невідомому богові.

Святому Діонісієві Ареопагітові:

В тих днях, коли Павло чекав на Сїлу й Тимотєя в Аtéнах, •

Вівторок 6-го тижня після Пасхи:

В тих днях атеняни, взявши Павла, ••

Те, отже, чому ви, не відаючи його, по-
24 клоняєтеся, те я вам звіщаю.* Бог, що со-
творив світ і все, що в ньому, будши вла-
дікою неба і землі, не живе у рукотвор-
25 них храмах* і не приймає служби з рук
людських, немов би він чого потребував,
бо то він дає усім життя, дихання і все.*
26 Він сотворив з одного весь рід людський,
щоб жив по всьому лиці землі, призна-
чивши встановлені часі і границі їхнього
27 оселення,* щоб вони шукали Бога, чи, бу-
ва, немов напотемки, не знайдуть його, хоч
28 він від кожного з нас недалєко.* У ньому
бо живемо, рухаємося й існуємо.

Кінець вітіркові.

Як деякі з ваших поетів сказали: Бо й
29 ми з його роду.* Будши, отже, з Божого
роду, ми не повинні думати, що божество
подібне до золота чи срібла, чи каміння,
30 твору мистецтва і людської вигадки.* Та,
не вважаючи на ті часі незнання, Бог те-
пер усюди звіщає людям, щоб усі каляли-
31 ся,* бо він настановив день, коли буде су-
дити світ по справедливості, призначив-
ши чоловіка, щоб був суддею. І він дав
усім заporуку, воскресивши його з мерт-
32 вих.* Почувши про воскресіння мертвих,
деякі стали сміятися, а деякі казали: Про
33 це послухаємо тебе іншим разом.* І Павло

34 вийшов з-посеред них.* Та деякі мужі пристали до нього і увірували, серед яких і Діонісій Ареопагіт та одна жінка на ім'я Дамаріса, та інші з ними.

Кінець святому.

ГЛАВА 18.

1 Після цього Павло вийшов • з Атен і
 2 прибув до Корінту.* Тут він знайшов од- Зач.
 ного юдея, на ім'я Акіла, родом з Понту,
 що прибув недавно з Італії, і Прискіллу,
 його жінку, бо Клавдій був велів усім юде-
 3 ям вийти з Риму; і він пристав до них.* А
 що він був того самого ремесла, перебував
 у них і працював, бо їхнє ремесло було ви-
 4 робляти намети.* Щосуботи він бесіди в си-
 5 нагозі і переконував юдеїв та греків.* Якже
 прибули з Македонії Сіла та Тимотей,
 Павло пильно віддався слову, свідчачи
 6 юдеям, що Ісус — Христос.* А що вони про-
 тивилися і хулили, він обтрусив на собі
 одяжу і до них мовив: Кров ваша хай упаде
 вам на голову! Я чистий; віднині підумію між
 7 поган.* І, вийшовши звідтіль, пішов у дім
 до одного на ім'я Тит Юст, який був бого-
 боязливий; його дім був побіч синагоги.*
 8 Крисп, голова синагоги, увірував у Господа

На заснування і оновлення міста:

В тих днях Павло вийшов •

з усім своїм до́мом, і ба́гато корінтян, чу-
9 ючи сло́во, увірували і охристілись.* Уночі
Госпо́дь сказа́в до Павла́ у виді́нні: Не
10 бі́йся, говори́ лиш, не мовчи́,* бо я з тобо́ю,
і ніхто́ не нападе́ на тебе́, щоб то́бі завда́ти
лі́ха, бо я ма́ю ба́гато люде́й у цьому́ місті.*
11 І він перебу́в рік і шість міся́ців, навча́-
ючи їх сло́ва Бо́жого.

Кінець заснуванню і оновленню міста.

12 Ко́лі Галліо́н був проко́нсулом Аха́ї,
юде́ї одноду́шно підняли́сь проти́ Павла́ і
13 привели́ його́ на суд,* ка́жучи: Цей намов-
ляє люде́й шанува́ти Бо́га, незгі́дно з зако́-
14 ном.* І як Павло́ хоті́в відкрити́ уста́, Гал-
ліо́н сказа́в до юде́їв: Якби́ йшло́ся про яку́
крі́вду або́ який злочин, я б вас, юде́ї, ві-
15 слухав, як воно́ й слу́шно.* Ко́лі ж ве-
ду́ться суперечки́ про сло́ва й імена́ та
про ваш зако́н — самі́ гляди́ть. Я не хо́чу
16 бу́ти судде́ю в цих спра́вах.* І прогна́в їх
17 із су́ду.* Тоді́ всі схопи́ли Со́стена, го́лову
синаго́ги, і ста́ли його́ бі́ти пе́ред су́дом.
18 Галліо́нові це було́ ці́лком байдуже.* Пав-
ло́ ж, перебу́вши там ще чимало́ днів, по-
проща́вся з брата́ми і відпли́в у Сі́рію, і
з ним Прискі́лла й Акі́ла. Він острі́г собі́
го́лову в Ке́нхре́ях, бо обрі́кся був обі́том.*
19 Прибу́ли вони́ в Ефе́с, і він зоста́вив їх
там, а сам, увійшо́вши в синаго́гу, змага́вся

20 з юдеями.* І коли ці просіли його зостатись
21 у них довше, він не згодився,* але попро-
щався з ними, кажучи: Я знову до вас вер-
нуся, як така воля Божа. І відплив з Ефесу;
Акіла ж і Прискілла зосталися в Ефесі.

22 Зійшовши • в Кесарію, він пішов при-
23 вітати Церкву і пішов у Антіохію.* Пере-
бувши там деякий час, він рушив далі і
пройшов за порядком Галатський край та
24 Фрігію, утврджуючи всіх учнів.* Один
юдей, на ім'я Аполлос, олександрієць ро-
дом, людина красномовна й сильна в Пи-
25 саннях, прибув до Ефесу.* Він був настав-
лений на шлях Господній і, палаючи ду-
хом, говорив і навчав точно про Ісуса,
дарма що знав тільки хрищення Івана.*
26 І він сміло став говорити в синагозі. При-
скілла й Акіла, почувши його, взяли йо-
го до себе і точніше викладали йому путь
27 Господню.* Коли ж він хотів піти в Ахаю,
браті заохотили його до того і написали
учням, щоб його прийняли. І він, прибув-
ши, багато допомагав тим, що увірували,
28 завдяки ласці;* бо він сильно поборював
юдеїв, прилюдно доводячи з Письма, що
Ісус є Христос.

Зач.
41

Кінець середі.

ГЛАВА 19.

Зач.
42

1 Як Аполлос • був у Коринті, Павло,
пройшовши через горішні околиці, прибув
у Ефес і, знайшовши там деяких учнів,*
2 спитав їх: Чи отримали ви Святого Духа,
коли вірували? Ті йому відповіли: Ми й
3 не чули, що є Дух Святий.* І він спитав:
Яким хрищенням ви охрестилися? Ті від-
4 повіли: Хрищенням Івана.* Тоді Павло
промовив: Іван христів хрищенням по-
каяння, кажучи людям, щоб вірували в
того, що по ньому прийде, тобто в Ісуса.*
5 Почувши це, вони христілись в ім'я Го-
6 спода Ісуса.* Як Павло поклав на них рю-
ки, Дух Святий зійшов на них, і вони по-
чали говорити мовами і пророкувати.*
7 Було ж їх усього яких дванадцять чолові-
8 ків.* Увійшовши у синагогу, три місяці
там відважно промовляв, змагаючися й
переконуючи про Царство Боже.

Кінець п'ятниці і Предтечі.

9 Якже деякі запекло не хотіли вірувати
і злословили перед народом путь Господню,
він їх покинув і, відокремивши учнів,
щодня вів з ними бесіди в школі Ти-
10 рана.* І так воно тяглося два роки, так що

П'ятниця 6-го тижня після Пасхи: В тих днях, як Аполлос*
Це й 8-го січня, Христителеві.

всі ті, що жили в Азії, юдеї і погани, чули
11 слово Господнє.* Та й чуда неабиякі тво-
12 рив Бог руками Павла:* досить було при-
класти до недужих хустинку чи хвартух,
які були доторкнулись до його тіла, і не-
дуги їх покидали, і виходили злі духи.*
13 Деякі з юдейських мандрівних заклина-
чів пробували й собі призивати ім'я Го-
спода Ісуса на тих, що мали злих духів,
кажучи: Заклинаю вас Ісусом, якого про-
14 повідує Павло.* То були сім синів якогось
Скеви, юдейського первосвященника, що
15 так робили.* Злий дух озвався до них, ка-
жучи: Ісуса я знаю і Павла знаю; ви ж
16 хто такі?* І наскочив на них той чоловік,
у якому був злий дух, і, перемігши їх
усіх, подужав їх, так що вони голі і в ра-
17 нах втекли з того дому.* Довідались про
це всі юдеї і погани, що мешкали в Ефесі,
і страх напав на них усіх, і славилось
18 ім'я Господа Ісуса.* Багато з тих, що уві-
рували, приходили і визнавали та вияв-
19 ляли свої вчинки.* Чимало з тих, що ча-
рували, знісши докупи книги, палили їх
перед усіма. І злічено ціну їх яких п'ят-
20 десят тисяч срібняків.* Отак завдяки силі
21 Господній слово росло й укріплялось.* Коли
це сповнилось, Павло постановив у своїм
душі перейти через Македонію й Ахаю

і вірушити до Єрусалиму, кажучи: Побувавши там, треба мені й Рим побачити.* І він послав у Македонію двох зі своїх помічників, Тимотея й Ераста, а сам затримався деякий час в Азії.* Під ту пору зчинився чималій розрух з приводу путі Господньої.* Бо один золотар, на ім'я Димітрій, робив срібні храмики Артеміди і тим давав ремісникам чималій заробіток.* Зібрав він їх та інших робітників того ремесла і до них помовив: Мужі, ви знаєте, що від цієї праці залежить наш добробут,* і бачите та чуєте, що не тільки в Ефесі, але сливе в усій Азії оцей Павло переконав і звів багато люду, кажучи, що то не богі, як їх роблять руками.* І це загрожує не лише привести наше ремесло до занепаду, але й довести до того, що храм великої богині Артеміди вважатимуть ні за що; та й станеться так, що та, яку вся Азія і весь світ шанує, буде позбавлена своєї величі.* Почувши це, вони сповнилися гнівом і закричали: Велика ефеська Артеміда!* І все місто було повне заколоту, і вони кинулися, як один, до театру, схопивши Гая та Аристарха, македонян, що були з Павлом.* Коли Павло хотів продертися в натовп, учні не пустили його.* Ба й дехто

з азійських начальників, що були його
приятелями, послали до нього і просили,
32 щоб не йшов до театру.* Тож одні одне
кричали, інші інше. Збори були бурхливі,
але більшість не знала, чого зібралася.*
33 Деякі з юрби намовили Олександра, яко-
го юдеї наперед висували, і Олександр
дав знак рукою, що хотів виправдатись
34 перед народом.* Та коли довідалися, що
він юдей, всі в один голос гукали яких дві
35 години: Велика ефеська Артеміда!* На-
решті міській писар втихомірив натовп
і промовив: Мужі ефеські! Чи є на світі
чоловік, який не знав би, що місто Ефес
— шанувальник великої Артеміди та її
36 подоби, що впала з неба?* Отже, тому що
того не можна заперечити, вам треба вга-
муватись і нічого необачного не чинити.*
37 Ви бо привели цих людей, які ні свято-
татці, ні хулителям супроти нашої богині.*
38 Коли ж Димітрій та ремісники, що з
ним, мають на кого скаргу, на те є суди,
є проконсули; хай позивають одні одних.*
39 А як ви домагаєтесь чогось більше, то те
40 вирішиться на законних зборах.* Інакше
бо грозить нам небезпека, що нас обвину-
ватять у бунті за те, що сталося сьогодні,
бо нема ніякої причини, якою можна було
б виправдати оце збіговисько. Сказавши
це, він розпустив громаду.

ГЛАВА 20.

1 Як утихомірівся за́колот, Павло склі-
кав до себе учнів, утішив їх і, попро́щав-
шись з ними, ви́брався в доро́гу до Маке-
2 до́нії.* Про́йшовши че́рез ті країни і під-
бадьо́ривши там вірних багатьма́ слова-
ми, він прибу́в у Гре́цію, де перебу́в три
3 місяці.* Юде́ї вчиніли про́ти нього́ змо́ву,
са́ме як він збира́вся відплисти́ в Си́рію, і
він задума́в верну́тись че́рез Македо́нію.*
4 Разо́м з ним пішо́в Сопáтр, син Пі́рра,
Ариста́рх та Секу́нд зі Солу́ня, Га́й з Дер-
5 би і азі́йці Тихи́к та Трофи́м.* Ці віру-
6 шили пе́ред ними і чека́ли в Троа́ді;* ми
ж відплили́ від Филі́ппів пі́сля Опрісно-
ків і за п'ять де́нь прибу́ли до них у Тро-
а́ду, де ми перебу́ли сім де́нь.

7 Одне́її субо́ти, • як ми збра́лися хлі́б
лама́ти, Павло́, що мав на дру́гий де́нь
ви́братися в доро́гу, розмовля́в з ними і
8 зата́гнув бе́сіду до пі́вночі.* Було́ ж у
сві́тлиці, де ми збра́лися, ба́гато світи-
9 чів.* Оди́н юна́к, на ім'я́ Євти́х, сів на
ві́кні, і коли́ Павло́ до́вго гово́рив, на ньо́-
го на́пав глибо́кий сон, і він, отяжі́лий
сном, упа́в додо́лу з тре́тього по́верху,
10 і його́ підняли́ ме́ртвим.* Павло́ зійшо́в

Зач.
43

додобу, припав до нього, обняв його і мовив: Не тривожтесь, його душа в ньому.*

- 11 Потім зійшов нагору, ламав хліб і їв. Довго вів він бесіду, аж до світанку, і тоді
12 пустівся в дорогу.* Хлопця ж привели живого і втішалися вельми.

Кінець суботи.

- 13 Ми пішли наперед до корабля і попливли в Ассос, звідки ми мали взяти Павла; бо так він був розпорядився, бажаючи сам
14 іти суходолом.* Коли ж він зійшовся з нами в Ассосі, ми взяли його і прибули в
15 Мітилену.* На другий день ми відплили звідти і, попливши проти Хіосу, причалили до Самосу, а далі, на другий день прибули в Мілет.

- 16 Бо Павло вирішив • плисти попри Ефес, щоб не баритися в Азії; поспішав бо, щоб, по змозі, на день П'ятдесятниці
17 бути в Єрусалімі.* З Мілету він послав у Ефес і прикликав пресвітерів Церкви.*
18 Коли вони прийшли до нього, він до них промовив:

Зач.
44

Переступи неділі.

- Ви знаєте, як з першого дня, коли я вступив у Азію, увесь я поведився з вами,* служивши Господеві в півній покорі,

у сльоза́х та у споку́сах, що я зазна́в, від
20 підступів юде́йських;* як я не ухия́вся ні
від чо́го, що могло́ бу́ти вам корі́сним,
щоб вам звіща́ти та навча́ти прилю́дно і
21 по дома́х,* свідчачи юде́ям та гре́кам по-
ка́яння пе́ред Бо́гом і віру в Го́спода на-
22 шого Ісу́са.* І ось тепе́р, зв'язаний Ду́хом,
я йду в Єрусали́м, не відаючи, що мене́
23 там спітка́є,* хіба́ лиш те, що Ду́х Святи́й
мені́ свідчить у ко́жнім місці́, ка́жучи, що
24 мене́ чека́ють кайдани́ й му́ки.* Та я
життя́ моє́ ні за що́ вважаю́, аби́ лише́ за-
верши́ти мій шлях і службу́, що я при-
йня́в від Го́спода Ісу́са: звіща́ти Єва́нге-
25 лі́є Бо́жої благода́ті.* І ось тепе́р я знаю́, що
ви не побачите́ вже́ бі́льше мого́ лиця́, всі
ви, між я́кими я пройшо́в, проповідуючи
26 Ца́рство Бо́же.* Тому́ й свідкую́ пе́ред ва-
ми́ ні́ні, що я чи́стий від кро́ви всіх.*
27 Я бо́ не ухия́вся об'я́вити вам всю во́лю
Бо́жу.

Читай неділі:

28 Вважа́йте на самі́х себе́ і на все ста́до,
над я́ким Ду́х Святи́й поста́вив вас єпі́-
ско́пами, щоб па́сти Це́ркву Го́спода Бо́-
29 га, яку́ він придба́в своєю́ кро́в'ю.* Я знаю́,
що по мо́їм відході́ ввійду́ть між вас вов-
30 кі́ хі́жі, які́ не щаді́тимуть ста́да.* Та й
з-мі́ж вас самі́х повста́нуть лю́ди, що

говоритимуть погубні речі, щоб потягну-
31 ти за собою учнів.* Тому чувайте, пам'я-
тайте, що я три роки, ніч і день, не пере-
ставав кожного з вас зі сльозами наводи-
32 ти на розум.* А тепер передаю вас Богові
і слову його благодаті, що може збудува-
ти і дати вам спадкоємство між усіма
33 освяченими.* Ні срібла, ні золота, ні одé-
жі я не вимагав ні від кого.* Ви самі зна-
34 єте, що моїм потребам і тих, які зі мною,
служили оці руки.* У всьому я показав
вам, що, так працюючи, треба помагати
слабосильним і пам'ятати слова Господа
35 Ісуса, що сам сказав: Більше щастя дава-
ти, ніж брати.* Промовивши це, він упав
на коліна і з усіма німи помолівся.

Кінець неділі.

37 Тоді всі рівно заридали і, впавши Пав-
38 лові на шійу, цілували його,* уболіваючи
найбільше над словами, які він сказав,
що вже більше їм не бачити його лиця.
І вони провели його до корабля.

ГЛАВА 21.

1 І, розлучившись з німи, ми попливли
навпростець і прибули на Кос, а другого
2 дня — на Родос, звідси ж у Патару.* Най-
нявши корабель, що плив у Фінікію, ми
3 сіли і попливли.* Коли віринув перед

на́ми Кіпр, ми лиши́ли його́ лівору́ч і
попливлі́ в Сі́рію до Ті́ру, бо там мав
4 корабель скі́нути ванта́ж.* Знайшо́вши
учні́в, ми перебу́ли там сі́м днів. Вони́
під впли́вом Ду́ха говори́ли Павло́ві не
5 йти́ в Єрусали́м.* Ко́лі кінчи́лися дні на́-
шого по́буту, ми віру́шили, і як ми йшли,
нас прова́жали всі́ з жі́нками й ді́тьми
аж за мі́сто. На бе́резі ми ста́ли на колі́на
6 і помолі́лись.* По́тім ми поці́лува́ли одні́
одних на проща́ння і сі́ли на корабель;
7 вони́ ж верну́лися додо́му.* А ми, скінчи́в-
ши пла́вбу, прибу́ли з Ті́ру у Птолемаї́ду
і, привіта́вши браті́в, зоста́лись у них
оді́н день.

8 На дру́гий день Павло́ й ті, • що з ним,
ви́бралися в доро́гу і, прибу́вши у Кеса́-
рію, увійшли́ в ді́м Филі́па евангелі́ста,
9 одно́го з сі́мох, і зоста́лися в нього́.* Було́
ж у нього́ че́тверо дочо́к-ді́вчат, які́ про-
10 рокува́ли.* І ко́лі ми перебу́ли чимало́
днів, якийсь проро́к, Ага́в на ім'я́, прибу́в
11 з Юде́ї.* Він прийшо́в до нас і, взя́вши
по́яс Павла́, зв'я́зав собі́ ру́ки й но́ги і мо́-
вив: Свя́тій Ду́х ка́же: Так юде́ї зв'я́жуть
у Єрусали́мі чоло́віка, я́кому нале́жить
12 цей по́яс, і віда́дуть у ру́ки пога́н.* Ко́лі

Зач.
45

ми це почули, стали просити, ми й тамошні, щоб він не йшов до Єрусаліму.*

- 13 Тоді Павло озвався: Що робите, чому плачете і надриваєте моє серце? Таж я готовий не тільки бути зв'язаний, але й життя своє покласти в Єрусалімі за ім'я
- 14 Господа Ісуса.* Коли ми не могли його переконати, ми погодилися, кажучи: Нехай буде воля Господня.

Кінець понеділкові.

- 15 А по цих днях, приготувавшись, ми пу-
- 16 стілися в Єрусалім.* Учні з Кесарії теж пішли з нами і привели нас до якогось
- Мнасона з Кіпру, старого учня, в якого
- 17 ми мали замешкати.* Коли ми прибули в
- 18 Єрусалім, брати радо нас прийняли.* На другий день Павло пішов з нами до Якова, де всі старші зібрались.* І привітавши їх, він розповів їм докладно те, що Бог учинив між поганами завдяки його
- 20 службі.* Вони ж, чуючи це, прославляли Бога і сказали йому: Бачиш, брате, скільки тисяч є між юдеями, що увірували,
- 21 і всі вони ревнителі закону.* Але вони про те чули, що ти всіх юдеїв між поганями навчавши відступати від Мойсея, кажучи, щоб не обрізували дітей і не дотримувались звичаїв.* Що ж, отже, чинити?
- 22 Люди, певно, збіжаться, бо почують що

23 ти прибув.* Зробіи, отже, що ми тобі ради-
мо. Є тут у нас чотири чоловіки, що
24 обрєклїся обїтом.* Візьмі їх, очїсться з
ними і заплатї за них, щоб вони обстриг-
ли собі голови, і всі визнають, що то не-
правда, що вони про тебе чули, але що ти
25 також тримаєшся закону.* Що ж до поган,
які увїрували, ми послали те, що ухвали-
ли: берегтїсь ідоложертвонного м'яса, крѳ-
ви, душенїни та розпїсти.

26 Тодї Павло, взявши тих • чоловіків, на
другий день очїстився з ними, ввійшов
у храм і об'явив спѳвнення днїв очїщен-
ня, коли за кожного з них мала бути при-
27 несена жєртва.* Як тих сїм день мали
кінчїтись, юдеї з Азїї, побачивши Павла
у храмі, збунтували весь натовп і на-
28 клали на нього рїки,* гукїючи: Мужї із-
раїльські, на помїч! Ось той, що всіх на-
вчає всїди прѳти нашого народу, прѳти
закону й прѳти цього мїсця! Та мало того:
він увїв у храм греків і опоганїв це свя-
29 те мїсце!* Бо бачили перєд тим у мїсті
разом з ним Трофїма, ефєсянїна, і га-
дали, що Павло його впрѳвадив до хра-
30 му.* І заметушїлось усє мїсто, зчинїлося
збїговище народу, і, схопївши Павла,

Зач.
46

стали тягнути його з храму і негайно за-
 31 чинили двері.* А як вони хотіли його
 вбити, дійшла вістка до тисяцького чоті,
 32 що весь Єрусалім заметушився.* Він
 з'явився з вояками та сотниками бігом
 на них накинувся; як ті побачили тисяць-
 кого та вояків, перестали бити Павла.

Кінець вістіркові.

33 Тоді тисяцький, наблизившись до нього,
 схопив його і велів зв'язати двома ланцю-
 гами. Потім спитав, хто він і що зробив.*
 34 А в натовпі одні кричали одне, а інші —
 інше. Не мігши довідатися чогось певно-
 го через метушню, він наказав відвести
 35 його у твердиню.* Коли Павло дійшов до
 сходів, вояки мусили його нести із-за на-
 36 товпу;* бо сила народу йшла за ним і
 37 кричала: Геть його!* І коли Павла вводи-
 ли в твердиню, сказав до тисяцького: Чи
 можна мені щось тобі сказати? Той озвав-
 38 ся: Вмієш по-грецькому?* То ти не той
 єгиптянин, що цими днями збунтував і
 вивів у пустиню чотири тисячі розби-
 39 шак?* Відповів Павло: Я юдей із Тарсу,
 громадянин міста, що не без слави у Кі-
 лікії. Дозволь мені, будь ласка, звернути-
 40 ся до народу.* Коли той дозволив, Павло
 став на сходах, дав знак рукою до народу
 і, як настала велика тиша, промовив до
 них єврейською мовою, кажучи:

ГЛАВА 22.

1 Мужі браті й батькі! Слухайте, отже,
2 моє оправдання перед вами.* Почувши,
3 вони ще більше притихли.* А він промовив:
Я — юдей, родом з Тарсу в Кілікії,
але вихований у цім місті при ногах Га-
малиїла, навчений докладно батьківсько-
го закону та ревнитель Бога, як і ви всі
4 сьогодні.* Я переслідував цю путь аж до
смерти, в'язучи і кидаючи до тюрми чо-
5 ловіків і жінок,* як первосвященик може
мені свідчити і вся старшина; я брав і
листи від них до братів у Дамаску і йшов
туди, щоб привести й тих, які там були,
зв'язаними в Єрусалім, щоб їх покара-
6 ти.* І сталося, як я був у дорозі і набли-
жався до Дамаску, десь опівдні, зненацька
велике світло з неба засяяло навкругі
7 мене;* я впав на землю і почув голос, що
казав до мене: Савле, Савле! Чого ти ме-
8 не переслідуєш?* Я озвався: Хто ти, Го-
споди? Він сказав до мене: Я Ісус Назаря-
9 нін, якого ти переслідуєш.* Ті, що були
зі мною, бачили світло, голосу ж того,
10 який говорив до мене, не чули.* Я спитав:
Господи, що мені чинити? Господь сказав
до мене: Встань, іди в Дамаск; там тобі
11 скажуть усё, що тобі слід робити.* Коли

ж я через сяйво того світла перестав бачити, ті, що були зі мною, повелі мене за
12 руку, і я прибув у Дамаск.* А був там якийсь Ананія, чоловік побожний за законом, доброї слави в усіх місцевих юдеїв.* Він прийшов до мене і, приступивши
13 близько, сказав мені: Савле брате, прозрі! І тієї ж хвили я прозрів і глянув на нього.* Він мовив: Бог батьків наших вибрав тебе наперед пізнати його волю, бачити
14 Праведника і чути голос з його уст,* бо будеш перед усіма людьми йому свідком
15 того, що ти чув і бачив.* Чому ж іще зволікаєш? Встань, охрестися та обмий твої гріхи, призвавши ім'я його (Господа
17 Ісуса).* І сталося, як я вернувсь у Єрусалим і молився у храмі, я впав* і побачив того, що до мене говорив: Спішись, вийди швидко з Єрусалиму, бо вони не приймуть твого свідчення про мене.* І я сказав: Господи, та вони добре знають, що я до в'язниць садовив та бив по синагогах
19 тих, що вірують у тебе.* А коли лилась кров Стефана, твого свідка, я стояв при тому і схвалював тих, що його вбивали, і
20 стеріг їхню одіжу.* Та він до мене мовив: Іди, бо я пошлю тебе до поган далеко.*
21 Слухали вони його аж до цього слова і тоді зняли голос, кричачі: Геть його зі

23 світу! Йому не жити!* А як вони кричали
та одѣжу жбурляли і кидали порошок у по-
24 вітря,* тисяцький велів увести його в
твердиню і наказав, бичуючи його, допі-
туватись, щоб дізнатися, чого вони на
25 нього так кричали.* Коли ж вони його
простягнули під ременями, Павло сказав
до сотника, що стояв біля нього: Чи до-
зволено бичувати римського громадяни-
26 на, та ще й без суду?* Почувши це, сот-
ник пішов до тисяцького і сповістив, ка-
жучи: Гляді, що хочеш робити, цей чоло-
27 вік — римський громадянин.* Прийшов-
ши до Павла, тисяцький питає: Скажі
мені, чи ти римлянин? Він сказав: Так.*
28 Тоді тисяцький сказав: Я за великі гроші
здобув це громадянство. Павло мовив: А
29 я в ньому народився.* І зараз відступили
від нього ті, що хотіли, бичуючи, робити
над ним допит; та й тисяцький злякався,
довідавшись, що то був римський грома-
30 дянин і що він його зв'язав.* На другий
день, бажаючи довідатися певно, в чому
його юдеї винуватять, він зняв з нього
кайдани і велів зібратися первосвященни-
кам та всьому синедріонові, і, привівши
Павла, поставив його перед ними.

ГЛАВА 23.

- 1 — Глянувши на синедріон, Павло мовив: Зач.
47
- Мужі браті, я по цей день цілком за доброю совістю пово́дився пе́ред Бо́гом.*
- 2 Аж тут первосвященик Ананія велів тим, що стояли біля нього, біти його по устах.*
- 3 Тоді Павло сказа́в до нього: Бог бу́де біти тебе, стіно́ побілена! Як? Ти сиди́ш, щоб мене́ за зако́ном суди́ти, і проти зако́ну
- 4 вели́ш мене́ біти?*
- 5 Ти, що там стояли, сказа́ли: Ти зневажа́єш Бо́жого первосвященика!*
- 6 Павло мовив: Не знав я, браті, що то первосвященик; напи́сано бо: Не будеш говори́ти зле проти нача́льника
- 7 твого́ наро́ду.* Павло ж, зна́ючи, що одна́ части́на складала́ся з садуке́їв, а дру́га з фарисе́їв, клікнув у синедріо́ні: Мужі браті! Я фарисе́й, син фарисе́їв. За надію
- 8 у воскресіння ме́ртвих мене́ судять!*
- 9 Як тільки він це сказа́в, ви́никла незго́да між фарисе́ями та садуке́ями, і розділи́лися збори;* бо садуке́ї ка́жуть, що нема́ воскресіння, ні а́нгела, ні ду́ха, а фарисе́ї визна́ють одне́ і дру́ге.* І зчини́вся вели́кий га́лас. Де́які кни́жники з гру́пи фарисе́їв, підві́вшися, тве́рдо заяві́ли: Ми не знахо́димо нічо́го зло́го в цьо́му чолові́ці.

Середа 7-го тижня після Пасхи:

В тих днях Павло глянув на синедріон і мовив: •

А що, як до нього говорів дух або ангел,
10 не будемо протівитися Богові.* Тому що
буча ставала дедалі більшою, тисяцький,
боячися, щоб вони не роздерли Павла, ве-
лів воякам зійти, вірвати його з-поміж
11 них і відвести в твердиню.* Другої ночі
Господь став перед ним і мовив: Бадьорі-
ся! Як ти свідчив про мене в Єрусалімі,
так свідчитимеш і в Римі.

Кінець середі.

12 Коли настав день, деякі з юдеїв, склі-
кавши збори, урочисто склали клятву, що
не будуть нічого ні їсти, ні пити, поки не
13 вб'ють Павла.* Було ж їх більше сорока,
14 тих, що вчинили таку змову.* Вони при-
йшли до первосвящеників та до старших і
казали: Ми поклялись клятвою нічого не
15 їсти, поки не в'ємó Павла.* Ви ж тепер
разом з синедріоном переконайте тисяць-
кого, щоб він вів його до вас, ніби ви
хочете розвідатись докладніше про його
справу, а ми тоді, як він наблизиться, го-
16 тові його вбити.* Та син сестри Павлової,
довідавшись про засідку, пішов у тверди-
17 ню, увійшов і повідомив Павла.* Поклі-
кавши одного з сотників, Павло сказав до
нього: Заведи цього хлопця до тисяцько-
18 го, він має йому щось сказати.* Той узяв
його, привів до тисяцького і каже: В'язень

Павло покликав мене і просив відвести цього хлопця до тебе: він має щось тобі
19 сказа́ти.* Взяв тисяцький його́ за руку, відвів на́бик і почав пита́ти: Що ма́єш мені
20 звісти́ти? Той відпові́в:* Юдеї змовилися проси́ти тебе́, щоб ти за́втра приві́в
Павла́ у синедри́он, на́че щоб докладні́ше
21 розпита́тися про нього́.* Та ти не вір їм, бо з них більше́ ніж со́рок чолові́ків на
нього́ засіда́ють, покля́вшись ні їсти, ні пи́ти, по́ки його́ не вб'ю́ть. І он тепе́р вони́
22 гото́ві, чека́ють твоє́ї на це зго́ди.* Ті́сяцький, о́тже, відпусті́в хлопця́, нака́завши
йому́: Ніко́му не розпо́віда́й, що ти мені́ це відкрі́в.* І прикли́кавши двох со́тників,
23 він мо́вив: Трима́йте з тре́тьої годі́ни вночі гото́вими в доро́гу до Кеса́рїї
дві со́тні піхоти́нців, сімдеся́т комо́н-
24 них та дві со́тні ле́гко озбро́єних.* Неха́й тако́ж бу́дуть гото́ві ко́ні, щоб поса́дити
на них Павла́ та привезти́ живи́м-здоро́-
25 вим до праві́теля Фе́лікса.* І написав листá тако́го змі́сту:* Кла́вдій Лісі́й вель-
26 мо́жному праві́телеві Фе́ліксові — при-
27 ві́т!* Цього́ чолові́ка, що юдеї́ були́ схопи́ли і намі́рялися вби́ти, я, прибу́вши із за-
го́ном, ві́рвав, дові́давшись, що він ри́м-
28 ський грома́дянин.* Бажа́ючи дізна́тися про причи́ну, за що вони́ його́ винува́тили,

29 я привів його на їхній синедріон;* я зна-
йшов, що його винуватять у суперечливих
питаннях їхнього закону і немає в нього
ніякої вини, що заслуговувала б на смерть
30 або кайдани.* Тому ж, що мені донесено
було про змову, що готувалася на цього
чоловіка, я його зараз послав до тебе, ве-
лівши й обвинувачам оскаржити його пе-
31 ред тобою. Бувай здоров.* Воякі, отже, як
їм було наказано, взяли Павла і вночі по-
32 вели в Антипатрїду.* Другого дня, зоста-
вивши комонних, щоб ішли з ним далі,
33 вернулися в твердиню.* Прибувши в Ке-
сарію, вони передали правителеві листа
34 і поставили перед ним Павла.* Той, про-
читавши, спитав його, з якої він країни;
35 і як дізнався, що з Кілікії, мовив:* Я тебе
віслухаю, коли прийдуть і твої обвинува-
чі. І велів стерегти його в преторії Ірода.

ГЛАВА 24.

1 Через п'ять днів прибув первосвященик
Ананія з кількома старшими та захисни-
ком, якимсь Тертулом, і перед правите-
2 лем обвинувачували Павла.* Коли його
покликали, Тертул почав його винувати-
ти, кажучи: Великий мир, що ми завдяки
тобі зазнаємо, та всякі блага завдяки твоїй
3 передбачливості для цього народу,* ми їх

завжди і скрізь приймаємо, вельможний
4 Феліксе, з усякою подякою.* Та щоб тобі
довго не докучати, благаю тебе в твоїй
5 ласкавості вислухати нас коротко.* Ми
знайшли, що цей чоловік — зараза, що
між усіма юдеями всього світу збиває ко-
лотнечі і що він провідник секти назоре-
6 їв.* Він пробував і храм опоганити, та ми
його схопили і хотіли судити за нашим
7 законом,* але тисяцький Лісій надійшов
8 і вирвав його силоміць з наших рук,* ве-
лівши його обвинувачам з'явитися у тебе.
Від нього можеш сам, як схочеш, дізнати-
тися про все, в чому ми його винуємо.*
9 Юдеї ж те ствердили, кажучи, що воно
10 справді так.* Як намісник дав знак Пав-
лові говорити, цей озвався: Знаю, що ти
багато літ суддя над цим народом, тому
11 й з довір'ям буду себе боронити.* Можеш
розвідатися, що нема більше, ніж дванад-
цять днів, як я прийшов у Єрусалим на
12 прощу,* і що мене не знайдено ні в храмі,
ні в синагогах, ні в місті, щоб я з ким
сперечався чи робив заклот у народі.*
13 Та й того, в чому мене вони перед тобою
тепер винуватять, вони не можуть дока-
14 зати.* Однак я тобі признаюся в тому, що
я, згідно з путтю, яку вони звать сектою,
служу Богові наших батьків і вірую усьому,

15 що написано в законі та в пророків,* маючі на Бóга надію, яку й вони самі мають, що буде воскресіння праведних і не-
16 праведних.* Тому і я сам стараюсь ма́ти чисту совість пе́ред Бóгом і пе́ред людь-
17 мі.* Ото́ж по багатьо́х ро́ках прибу́в я, щоб принести́ мило́стиню мо́єму наро́дові
18 і жéртви.* Тому́ вони́ мене́ знайшли́ очи́щеним у хра́мі, без на́товпу й без ко́лот-
19 не́чі.* Де́яким юде́ям з А́зії залéжало б ста́ти пе́ред тобо́ю і обвинува́тити мене́,
20 коли́ що ма́ють проти́ мене́.* Або́ нехай ці самі ска́жуть, який злочин вони́ знайшли́ в мене́,
21 якщо́ не йде́ться тут про те єди́не сло́во, що я був крі́кнув, стоя́чі між ними́: за воскресі́ння ме́ртвих стою́ на су́ді сьогодні́
22 пе́ред ва́ми!* Фелі́кс, дуже́ то́чно ознайо́млений з тим, що стосува́лося ціє́ї пу́ті, відкла́в спра́ву, ка́жучи: Як при́йде ти́-
23 сяцький Лісі́й, я розберу́ ва́шу спра́ву.* І велі́в со́тникові стере́гти Па́вла, але́ да́ти йому́ полéгшу і не борони́ти ні́кому з його́
24 близькі́х, щоб йому́ служи́ли.* Че́рез кілька днів прибу́в Фелі́кс із Друзі́ллою, своєю́ жінкою, що була́ юде́йка, поклі́кав Па́вла і слухав його́ про віру в Христа́
25 Ісу́са.* Коли́ ж Па́вло поча́в говори́ти про справедли́вість, про зде́ржливість та про

майбутній суд, Фелікс, злякавшись, мовив: Тепер іди собі. Як буду мати час, те-
 26 бє покличу.* Він, зрештою, ще сподівався, що від Павла дістане грошей, тому й
 частенько кликав його до себе і розмов-
 27 ляв з ним.* А як скінчилися два роки, Фелікс одержав як наступника Поркія Феста. Бажаючи ж юдеям догодити, Фелікс лишів Павла у в'язниці.

ГЛАВА 25.

1 Прибувши, отже, в провінцію, Фест на третій день пішов з Кесарії до Єрусалиму,*
 2 первосвященники та провідники юдеїв з'явилися перед ним зі скаргою на Павла і
 3 і домагалися в нього,* благаючи, щоб він ласкаво підтримував їх проти нього, абі
 він був перевезений у Єрусалим, готуючи засідку, щоб по дорозі його вбити.*
 4 Та Фест відповів, щоб Павла тримати в Кесарії, бо й він сам мав вірушити
 5 туді незабаром.* Нехай ті з вас, — мовив, — що здатні до того, йдуть зі мною,
 і коли в цьому чоловіці є що гідне кари,
 6 хай його винуватять.* Перебувши в них не більше, як вісім або десять днів, він
 прийшов у Кесарію і на другий день, сівши
 7 на суді, велів привести Павла.* Коли ж цей прибув, юдеї, що прийшли з Єрусалиму,

обступіли його і висували проти нього багато тяжких обвинувачень, яких не
8 могли довести.* Павло боронився: Я ні проти юдейського закону, ні проти храму, ні проти кесаря нічим не провинився.*
9 Та Фест, бажаючи юдеям догодити, у відповідь Павлові мовив: Хочеш іти в Єрусалім і там судитися передо мною в цій
10 справі? Павло відповів: Я стою перед судом кесаря: там мене слід судити. Юдеїв я нічим не скривдив, як і сам ти добре
11 знаєш.* Коли ж я справді винний або зробив що гідне смерті, я не відмовляюся умерти. Як же нема нічого правдивого в тому, в чому ці мене винуватять, ніхто не може мене їм відати. На кесаря я по-
12 кликаюся.* Тоді Фест, поговоривши з радою, відповів: Ти покликався на кесаря, підеш до кесаря.* Минуло кілька днів, і
Цар Агріппа • з Вернікою прийшли в
14 Кесарію вітати Феста.* А що вони перебули там чимало днів, Фест виклав цареві справу Павла: Є тут, — сказав він, — один чоловік, якого Фелікс лишив
15 в'язнем.* На нього, як я був у Єрусалімі, первосвященники і старші юдейські зробили скаргу, домагаючись його засуду.*

Зач.
48

16 Я відповів їм, що римляни не мають звичаю когось видавати, поки обвинувачений не матиме обвинувачів перед собою і змоги
17 боронитися від обвинувачення.* Отож, вони прийшли сюди зі мною, і я без жодного зволікання на другий день, сівши на судівське сидіння, велів привести того чоловіка.* Обвинувачі, що виступили проти
18 нього, нічим не оскаржили його в тому, в чому я підозривав зло.* Вони з ним мали якісь суперечки про їхні забобони та про
19 якогось померлого Ісуса, а Павло казав, що він живе.

Кінець четвергові.

20 Я, безрадний щодо їхньої суперечки, спитав його, чи він не хоче йти в Єрусалим і там про це судитися.* Коли ж Павло вимагав, щоб його справу затримано для
21 вирішення Августа, я велів його тримати, аж поки не відправлю його до кесаря.*
22 Агріппа ж сказав до Феста: Я теж хотів би послухати того чоловіка. Той мовив:
23 Завтра послухаєш його.* Тож на другий день Агріппа й Верніка прийшли з великою піхою і з тисяцькими та знатнішими
24 На знак Феста ввели Павла.* Тоді Фест сказав: Агріппо царю і всі присутні з нами мужі! Бачите цього, якого весь народ

юдейський у мене домагався в Єрусалімі й тут, гукуючи, що йому не слід більше
25 жити.* Я ж переконався, що він не зробив нічого гідного смерті; але, тому що він сам покликався на Августа, я рішив його
26 туди послати.* Не маю я нічого певного проти нього написати його величності, тому й привів його перед вас, і особливо перед тебе, царю Агриппо, щоб після роз-
27 сліду мав що писати;* бо мені здається недоречним висилати в'язня і не визначити вини на нього.

ГЛАВА 26.

1 Агриппа ж сказав до Павла: • Дозволяється тобі про себе говорити. Тоді Павло, простягнувши руку, почав свою оборону:*
2 Царю Агриппо! Вважаю себе щасливим, що сьогодні маю виправдатися перед тобою від усього того, в чому юдеї мене ви-
3 нуватять,* особливо ж тому, що знаєш усі звичаї юдейські та їхні суперечливі питання. Тому я прошу вислухати мене
4 терпеливо.* Якé моє життя було змálку, як воно пройшло між моїм народом і в
5 Єрусалімі, знають усі юдеї.* Вони здавна мене знають, коли б хотіли свідчити,

Зач.
49

21-го травня, цареві Константинові:
В тих днях Агриппа сказав Павлові: •

що я жив за найстрогішою сектою нашої віри — фарисеєм.

Переступи святому.

6 Та й нині мене судять за надію на обіт-
ницю, що була дана Богом нашим бать-
7 кам,* якої надіються осягнути дванадцять
наших поколінь, уночі і вдень з витрива-
лістю служачи Богові. За цю надію, царю,
8 мене юдеї винуватять.* Чому у вас за
неймовірне вважається, що Бог воскрешає
9 мертвих?* Справді, і я гадав, що мені
треба було чинити багато ворожого проти
10 імени Ісуса Назарянина,* що я і робив у
Єрусалімі. Багато святих я замикав у
в'язницях, одержавши на те владу від
первосвященників; а коли їх убивали, я
11 давав проти них свій голос.* І часто, по
всіх синагогах караючи їх, я примушу-
вав їх хулити і у несамовитій люті пере-
слідував їх ген по далєких містах.

Читай святому:

12 З таким наміром, ідучи в Дамаск з
уповноваженням та дорученням первосвя-
13 щеників,* у дорозі опівдні, царю, я побачив з неба світло понад сяйво сонця, що ося-
яло навкруги мене й тих, що йшли зі мною.*
14 Усі ми попадали на землю і я почув го-
лос, що говорив до мене єврейською мовою:

Савле, Савле! Чого мене переслідуєш?
15 Трудно тобі проти вістря бити ногою.* Я
ж озвався: Хто ти? Господь сказав: Я Ісус,
16 якого ти переслідуєш.* Встань, отже, під-
ведись на ноги! На те бо я тобі явився,
щоб вибрати тебе слугою і свідком видін-
ня, в якому ти мене бачив, і тих, в яких
17 тобі явлюся.* Я візволю тебе від народу та
18 від поган, до яких я тебе посилаю,* щоб їм
відкрити очі, щоб вони відвернулись від
темряви до світла і від влади сатані до
Бога та щоб вірою в мене одержали від-
пущення гріхів і спадкоємство між освя-
ченими.* Тому, царю Агріппо, я не спро-
20 тивлявся небесному видінню,* а, навпаки,
я почав проповідувати спочатку тим, що
в Дамаску, а потім тим, що в Єрусалімі
і по всім краю Юдейським, і також пога-
нам, щоб покаялись і навернулись до Бо-
га і доказали вчинками своє покайння.

Кінець святому.

21 За це юдеї схопили мене в храмі і хо-
22 тіли роздерти.* Але, одержавши поміч від
Бога, я по цей день стою і свідчу малим і
великим, нічого не кажучи, крім того, що
Мойсей і пророки говорили, що мало на-
23 ступити:* що Христос мав страждати і що
він, перший воскресши з мертвих, мав
проповідувати, що світло вже світить

24 наро́дові і пога́нам.* Ко́лі ж він так бо-
роні́вся, Фест промовив си́льним го́ло-
сом: То ти несамо́вітий, Па́вле! Вели́ка
25 нау́ка веде́ тебе́ до божеві́лля.* Па́влó
озва́вся: Я не божеві́льний, превеле́бний
Фе́сте, але́ слова́ пра́вди й ро́зуму говорю́.*
26 Зна́є бо про те цар, до яко́го я з відва́гою
говорю́, пе́вний, що нічо́го з цьо́го від
ньо́го не втаї́лося, бо не в за́кутку дія́лося.*
27 Чи віруєш, ца́рю Агри́ппо, у проро́ків?
28 Зна́ю, що віруєш.* Агри́ппа ж до Па́вля:
Ще тро́хи, і ти мене́ перекона́єш ста́ти
29 хри́стияни́ном!* Тоді Па́влó: Чи тро́хи, чи
бага́то, я молю́ Бо́га, щоб не лише́ ти, але́
всі, що ніні́ це чу́ють, ста́ли таки́ми, як
30 я, без цих кайда́нів.* Встав цар і прави́-
31 тель, Верні́ка й ті, що сиді́ли з німи,* і
відійшли́ на́бик та розмовля́ли між собо́ю:
Цей чоло́вік, — каза́ли, — не зробі́в нічо́-
32 го, гідного сме́рти чи кайда́нів.* Агри́ппа
ж сказа́в до Фе́ста: Цьо́го чоло́віка мо́жна
було́ б відпусті́ти, якби́ він не був поклі́-
кався на ке́саря.

ГЛАВА 27.

1 Ко́лі було́ ві́ршено, • що ма́ємо відпли-
сти́ в Іта́лію, Па́вля і дея́ких і́нших в'язні́в

Зач.
50

П'ятниця 7-го тижня після Пасхи:
В тих днях, ко́лі було́ ві́ршено, •

передали сотникові Августової когорти,
2 який звався Юлій.* Сівши на адраміт-
ський корабель, який мав плісті біля
азійських місць, ми вірушили. З нами
3 був Аристарх, македонець із Солуня.* На
другий день ми пристали до Сидону. Юлій
обходився з Павлом по-людяному і до-
зволів йому навідатися до друзів і ко-
4 ристуватися їхньою допомогою.* Відча-
ливши звідти, ми пливлі біля Кіпру, бо
5 вітри були супротивні,* і, перепливши мо-
ре, що омиває Кілікію та Памфілію, при-
6 чалили в Мірах Лікійських.* Там же сот-
ник знайшов олександрійський корабель,
що плив в Італію, і посадив нас на нього.*
7 Багато днів пливлі ми поволі і насілу
прибулі до Кніду; коли ж вітер не дав
нам причалити, ми попливлі попри Крит
8 коло Салмони.* І пливучі з трудом попри
неї, прибулі до одного місця, що зветься
Гарна Пристань, біля якої було місто Ля-
9 сėja.* Як проминуло досить часу і плавба
вже стала небезпечною, бо й піст уже ми-
10 нув, Павло попереджав,* кажучи їм: Я
бачу, мужі, що плавба не обійдеться без
шкоди й великої втрати не лише для на-
11 шого життя.* Та сотник більше довіряв
керманичеві й власникові судна, ніж сло-
12 вам Павла.* Через те ж, що пристань не
була вигідна на зимівлю, більшість була

тієї думки, щоб вірушити звідти і, якщо
можна, дістатися до Фініки, критської
пристані, що звернена до південно-захід-
ного і до північно-західного вітру, і пе-
13 резимувати.* Коли подув легкий вітрець
із полудня, вони, гадаючи, що здійснять
свою думку, підняли якір і попливли
14 близько попри Крит.* Та незабаром зір-
вався буревій, що зветься Евракліон.*
15 Ухопило корабель, так що він не міг іти
проти вітру; ми піддалися йому і неслися
16 навмання.* Підпливши під якийсь малень-
кий острів, що звався Кавда, нам ледве
17 вдалося опанувати човен,* ми витягли
його і вжили допоміжних заходів, обв'я-
зуючи корабель. І, боячися, щоб не попа-
сти на Сірту, спустили вітрило, і так нас
18 несло.* На другий день, тому що буря
сильно нами кидала, ми почали викидати
19 вантаж,* а на третій моряки власними
руками викинули корабельне знадіб'я в
20 море.* А що вже кілька днів ні сонця, ні зір
не було видно і буря люто налягала, ми
втрапили вже всяку надію на рятунок.*
21 Коли люди довго не їли, Павло встав се-
ред них і мовив: Треба було, мужі, слуха-
ти мене і не кидати Криту, так можна бу-
ло б уникнути цієї небезпеки й шкоди.*
22 І тепер раджу вам: бадьортися, ніхто бо

з вас життя не втратить, лишé корабель
23 пропаде.* Цієї бо нóчі з'явився мені а́нгел
24 Бо́га, якому я належу і якому служу,* і
сказав: Не бійся, Па́вле! Ти маєш пе́ред
ке́сарем ста́ти, і Бог дарува́в тобі всіх
25 тих, що пливуть з тобою.* Тому́ бадьо́рте-
ся, лю́ди, бо я вірую Бо́гові, що воно́ так
26 бу́де, як було́ мені сказа́но.* Ми му́симо
27 натра́пити на якийсь о́стрів.* Чотирна́д-
цята ніч наста́ла, як нас кідало по Адрі́ї;
та ко́ло півночі морякі здога́дувалися,
що яка́сь земля наближа́ється до них,*
28 і кинули лот, і було́ два́дцять са́жнів гли-
бині. Відпли́вши тро́хи, знов кинули лот
29 у мо́ре, і було́ п'ятна́дцять са́жнів.* Тоді,
побо́ючися, щоб не наско́чити на скеля́-
сті місця́, ми кинули чо́тири якорі з
30 ко́рми і чека́ли, щоб наста́в день.* А що
морякі намага́лись утекти́ з корабля́ і
вже були́ спусти́ли чо́вен у мо́ре, вдаючі́,
ніби хо́чуть викинути якорі з переду́ ко-
31 рабля́,* Па́вло сказа́в до со́тника і воякі́в:
Якщо́ ці не зоста́нуться на кораблі́, ви не
32 мо́жете спасти́ся.* Тоді́ воякі́ відтя́ли
33 лі́нви чо́вна, і він упав.* А як ста́ло роз-
видня́тись, Па́вло проси́в усі́х щось їсти:
Оце́ сьогодні́, — каза́в, — чотирна́дцятий
34 го́.* Тому́ про́шу вас щось їсти, бо йде́ться

тут про ваш рятунок. Ніхто з вас ані во-
35 лосу з голови не втратить.* Сказавши це,
взяв хліб, подякував перед усіма Богові і,
36 розламавши, почав їсти.* Тоді всі підня-
37 ліся на дусі і самі стали їсти.* Було ж
усього нас на кораблі двісті сімдесят шість
38 душ.* І як наїлися, почали полегшувати
39 корабель, кидуючи пшеницю в море.* Ко-
лі настав день, моряки не розпізнали
землі; вони угледіли якусь затоку з побе-
режжям, куді хотіли, коли можна, при-
40 чалити кораблём.* Вони відчепили якорі
і пустили їх у море; одночасно розв'язали
кермові мотузкі і, розпустивши проти
41 вітру жаглик, пустилися на берег.* На-
скочивши на мілину між двома течіями,
корабель застряг: ніс, врізавшись сильно,
був нерухомий, а корму трощила навала
42 хвиль.* Вояки були тієї думки, щоб в'яз-
нів убити, щоб ніхто з них не втік уплав.*
43 Та сотник, що хотів урятувати Павла,
стрімав їх від того наміру і велів тим,
що вміли плавати, першими кидатись у
44 воду і дістатися на сушу,* а іншим ряту-
ватися, хто на дошках, хто на уламках
судна. І таким чином всі врятувались
на землю.

Кінець п'ятниці.

ГЛАВА 28.

Зач.
51

- 1 Врятувавшись, • ми довідалися, що
2 острів зветься Мальта.* Тубільці поводи-
лися з нами з неабиякою ласкавістю: вони
нас прийняли, розклавши багаття, бо йшов
3 дощ і було холодно.* Коли ж Павло на-
збирав жмут хмізу і поклав на вогонь,
гадюка від жару вилізла та вчепилася до
4 його руки.* Як побачили тубільці, що га-
дюка звисає з його руки, заговорили між
собою: Цей чоловік мусить бути вбивця;
він урятувався від моря, але помста не
5 дає йому жити.* Він же, скинувши гадю-
ку у вогонь, не зазнав ніякого лиха.* Вони
гадали, що він спухне, або впаде зне-
нацька мертвим. Довго чекали, та, бачачи,
що нічого з ним не сталося, надумалися і
7 почали говорити, що він бог.* Була ж по-
близу того місця земельна власність на-
чальника острова, на ім'я Публій, що
прийняв нас і гостів три дні ласкаво.*
8 Та сталося, що батько Публія, хворий на
гарячку й на пропасницю, лежав у ліжку.
Павло ввійшов до нього, помолівся і, по-
клавши на нього руки, оздоровів його.*
9 Коли це сталося, інші теж на острові, які
мали недуги, приходили і оздоровлялись.*

10 Вони нас за те шанували великими по-
честями, а коли ми відпливали, забезпе-
11 чили нас усім необхідним.* По трьох мі-
сяцях ми відпливли на олександрійським
кораблі, що перезимував на острові і мав
12 напис Діоскурів.* Причаливши в Сира-
13 кузах, ми перебули там три дні.* Звідси,
обпливши, прибули в Регію і по одному
14 дні, тому що знявся південний вітер,
причалили на другий день у Путеолі,* де
знайшли братів, які запросили нас зоста-
тись у них на сім днів. Так прибули ми
15 до Риму.* Звідтіля ж брати, довідавшись,
що ми прибули, вийшли нам на зустріч
до Форуму Аппія та до Трох Таверн. По-
бачивши їх, Павло подякував Богові і
16 набрався сміливости.* І коли ввійшли у
Рим, Павлові дозволено жити окремо, ра-
17 зом з вояком, що його стеріг.* Через три
дні Павло скликав до себе знатніших
юдеїв. Коли вони зішлись, він до них
промовив: Мужі брати, хоч я нічого не
зробив проти народу чи батьківських зви-
чаїв, мене ув'язнено в Єрусалімі і віда-
18 по в руки римлян.* Вони, розсудивши
мою справу, хотіли мене відпустити, бо в
19 мені не було ніякої смертної вини.* А що
юдеї протівилися тому, я мусів був поклі-
катися на кесаря, не щоб я хотів у чомусь

20 мій народ оскаржити.* Отже з цієї при-
чини я покликав вас, щоб вас побачити і
з вами розмовляти, бо то за надію Ізраїля
21 мене заковано в ці кайдани.* Ті йому
сказали: Ми ні листів про тебе з Юдеї не
одержали, ні ніхто з братів не прийшов і
не звістив та не говорив про тебе нічого
22 лихого.* Однак ми бажали б довідатися
від тебе, що ти думаєш, бо про цю секту
нам відомо, що їй всюди протівляється.*
23 І, назначивши йому день, прийшло їх
більше до його житла. Він викладав їм,
свідчивши про царство Боже, і перекону-
вав їх про Ісуса з закону Мойсея та про-
24 років, від ранку аж до вечора.* Деяких
його слова переконували, а деякі не йня-
25 ли віри.* Коли вони не погоджувалися
між собою і стали розходитися, Павло на-
останку лише сказав їм: Добре прорік. був
Дух Святий через пророка Ісаю до бать-
26 ків ваших, кажучи:* Підій до цього наро-
ду і скажи: Ви слухатимете вухами, і не
зрозумієте, дивитиметесь очима, і не по-
27 бачите.* Бо серце цього народу затовстіло
і вони вухами тяжко чули, і свої очі за-
жмурили, щоб, бува, не бачити очима, і
вухами щоб не чути, щоб не зрозуміти
серцем і не навернутись, та щоб я
28 не оздоровив їх.* Нехай, отже, вам буде

Діяння святих Апостолів

відомо, що це спасіння Боже було послане
29 поганам: і вони почують.* Коли він це
сказав, юдеї відійшли, сильно спереча-
30 ючись між собою.* Павло перебував пов-
них два роки в найнятій хаті та приймав
31 усіх, що приходили до нього,* проповіду-
ючи Царство Боже і навчаючи про Госпо-
да Ісуса Христа сміливо й відважно та
без ніякої перешкоди.

Кінець суботі.

Кінець Діяннь святих Апостолів, які мають 28 глав, 51
зацало церковне, стихів 1006.

СОБОРНІ ПОСЛАННЯ

Крім чотирнадцятьох послань-листів св. апостола Павла, є в Св. Письмі ще сім листів інших апостолів: один Якова, два Петра, один Юди і три Івана. Це т.зв. соборні послання, бо вони звернені звичайно не до якоїсь окремої Церкви чи поодинокі особи, але до вселенської Церкви.

СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ЯКОВА

Св. апостол Яків (прозваний Молодшим на відрізнення від Якова Старшого, брата Євангелиста Івана) — син Клеопи й Марії, родички Богородиці. Тому він і його брати: Юда, Симон та Йосиф, називаються в Св. Письмі «братами», тобто родичами Ісуса Христа. Яків управляв єрусалимською Церквою повних 30 років. Апостол Павло називає Якова, Петра та Івана «стовпами Церкви». Достовірність свого навчання Яків засвідчив кров'ю; він був замучений у роках 62-63, за архиєрея Ананії.

Послання Якова становить ніби перехідний міст між Старим та Новим Завітом. Старозавітні думки він подає в християнському насвітленні. Підбадьорюючи вірних до витривалості серед переслідувань та різних спокус, він наполягає зокрема на тому, що християнам не вистачить самої віри, як то вчили єретики (симоніти, николаїти). Вони неправильно пояснювали деякі місця апостола Павла, твердячи, що для спасіння не треба ні добрих діл, ні зберігання заповідей, а вистачає лише вірити. Тому то Яків так багато говорить про справедливість і любов, виявляючи необхідність християнських чеснот, без яких віра є мертва й неплодна.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ЯКОВА

Глава 1

Привіт 1; спокуси 2-4; мудрість і молитва 5-8; багатий і вбогий 9-11; причина спокус 12-16; добро від Бога 17-18; справжня побожність 19-27

Глава 2

Християнська рівність 1-9; заповіді 10-13; вірити і добро чинити 14-26

Глава 3

Язик — спрчинник гріхів 1-12; справжня мудрість 13-18

Глава 4

Незгоди 1-10; обмови 11-12; життя людини непевне 13-17

Глава 5

Працедавці і робітники 1-6; терпимість 7-11; клятви 12; Єлепомазання 13-20

СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ЯКОВА

ГЛАВА 1.

- 1 Яків, слуга • Бóга й Гóспода Ісúса Хри-
ста, дванадцятьом поколінням, що в розсі-
2 янні, привіт.* Мої браті, уважайте за най-
вищу радість, коли підлягаєте різнома-
3 пітним спокúсам.* Ви знаєте, що íспит
4 вáшої віри виробляє витривáлість,* за
витривáлістю нехай іде чин досконалий,
щоб ви були досконалі та бездоганні, та
5 щоб вам нічого не бракувало.* Коли ж ко-
мúсь із вас бракує мúдрости, нехай про-
сить у Бóга, який дає всім щéдро і за це
6 не докоряє, і вона йому дасться.* Тільки
ж хай просить із вірою, без жóдного ва-
гáння; бо хто вагається, той подібний до
морської хвилі, яку вітер здіймає й коли-

Зач.
50

7 ває на всі боки.* Така людина нехай собі
не уявляє, що прийме щось від Господа;*
8 людина з подвійною душею, непостійна в
9 своїх дорогах.* Хай брат низького стану
10 хвалиться своїм вивищенням,* а багатий
своїм поніженням, бо й він проминє так,
11 мов квіт траві.* Зійшло пекуче сонце і
висушило траву, і її квіт впав, і краса її
виду зникла. Так і багатий у своїх захо-
12 дах зів'яне.* Щасливий чоловік, що пере-
триває пробу, бо він, як буде випробува-
ний, дістане вінець життя, який Господь
13 обіцяв тим, що його люблять.* Ніхто спо-
кушуваний нехай не каже: Бог мене спо-
кушає; бо Бог не може бути спокушува-
14 ний злом, і сам нікого не спокушає;* кож-
ний спокушається своєю пожадливістю,
15 яка його притягає і зводить.* А потім по-
хить, завагітнівши, родить гріх, а здійсне-
16 ний гріх родить смерть.* Мої любі браті,
17 не обманюйте себе.* Всяке добре давання й
усякий досконалий дар сходить згорі від
Отця світла, в якого немає ні зміни, ані
18 тіні переміни.* Він забажав нас породити
словом правди, щоб ми були немов по-
чатком його сотворінь.

Кінець середі.

19 І так, мої любі браті, • хай кожний чоло-

вік буде скорий до слухання, а повільний
 до говорення, непоквапливий до гніву,*
 20 бо гнів людини не творить Божої спра-
 21 ведливості.* Тому, відкинувши всяку не-
 чисть та рештки злоби, прийміть в тіхо-
 сті посажене слово, що може спасти ва-
 22 ші душі.* Будьте виконавцями слова, а
 не лише слухачами, обманюючи самі се-
 23 бе.* Бо хто лише слухає слово, але його не
 чинить, той подібний до чоловіка, що
 розглядає в дзеркалі обличчя, яке має від
 24 природи:* ледве поглянув на себе самого,
 25 відійшов, і зараз же забув, який він.* Хто
 ж пильно заглядає в досконалий закон
 свободи і в ньому перебуває, не як слу-
 хач-забудько, а як виконавець діла, той
 26 щасливий у своїм ділі.* Коли хтось собі
 уявляє, що він побожний, а не стримує
 язика, той лиш обманює своє серце, його
 27 віра пуста.* Чиста і перед Богом Отцем
 безплярна віра ось у чому полягає: відві-
 дувати сиріт та вдовіць у їхньому горю
 і чистим серцем берегти себе від світу.

Кінець четвергові.

ГЛАВА 2.

1 Браті мої, не зважаючи • на особи,
 майте віру в Господа нашого Ісуса Христа,

Зач.
52

П'ятниця 31-го тижня після 50-ці: Браття, не зважаючи •

2 прославленого.* Бо коли на ваші зібрання
ввійде чоловік із золотім перснем, у пиш-
них ша́тах, увійде й убогий у дра́ній оде-
3 жині,* а ви глянете на того, що носить
пишні ша́ти, і скажете йому́: Ти сідай тут
вигідно, а вбо́гому скажете: Ти стань он-
4 там або сідай на моім підніжку,* — то хіба
тим не творите різниці між собою і не ста-
5 ете суддя́ми з нікче́мними гадка́ми? Слү-
хайте ж, браті мої любі: Хіба не вбо́гих
цього́ світу Бог ви́брав як ба́гатих вірою і
як спадко́ємців ца́рства, що його́ він оби́цяв
6 тим, які його́ люблять?* Ви ж зневажа́єте
вбо́гого. Хіба не ба́гаті вас гні́ять і не во-
7 ні тя́гнуть вас по суда́х?* Хіба не вони́
ганьбля́ть те га́рне ім'я, яки́м вас на́зва-
8 но?* Коли, о́тже, вико́нуєте за Писа́нням:
Люби́ ближнього свого́, як себе́ само́го, —
9 ви робі́те до́бре.* Коли ж зважа́єте на осó-
би, то чі́ните грі́х; зако́н засу́джує вас як
10 пересту́пників.* Бо хто весь зако́н дотри́-
має, а прогрі́шить́ся лише́ в одному́, ста́є
11 у всьому́ винува́тий.* Бо хто сказа́в: Не
чині́ перелю́бу, сказа́в та́кож: Не вби-
ва́й. Коли́ ж не чі́ниш перелю́бу, але́ вби-
12 ва́єш, ти ста́єш пору́шником зако́ну.* Го-
ворі́ть так і робі́ть так, як лю́ди, що ма́ють
13 бу́ти су́джені зако́ном свобóди.* Бо суд
неми́лосе́рдний для того́, хто не чі́нить

милосёрдя. Милосёрдя перевищає суд.

Кінець п'ятниці.

14 Яка користь, мої браті, • коли хтось
каже, що має віру, але діл не має? Чи мо-
15 же віра спасти його? * Коли брат або се-
стра будуть нагі і позбавлені засобів щоденного прожитку, * і хто-небудь з вас ска-
16 же до них: Ідіть собі з миром, грійтеся та годуйтеся, і не дасть їм необхідного для
17 тіла, то що це допоможе? * Так само й віра,
18 коли немає діл, сама в собі мертва. * Та хто-небудь скаже: Ти маєш віру, а я маю діла; покажи мені твою віру без діл, а я
19 тобі покажу мою віру моїми ділами. * Ти віруєш, що Бог один? — Добре робиш. І
20 біси вірують та тремтять. * Хочеш знати, безглуздий чоловіче, що віра без діл не
21 приносить плоду? * Авраам, наш батько, чи не ділами виявився праведним, коли був приніс на жертівник Ісаака, свого сина? *
22 Бачиш, що віра співдіяла з його ділами, і його віра удосконалилася ділами. * Так здійснилося Писання, яке каже: Авраам повірив Божові, і це зараховано йому за праведність, і він був названий
24 приятелем Божим. * Ви бачите, що чоловік виправдується ділами, не тільки вірою. * Так само й Рахав, блудниця, чи ж
25

Зач.
53

не ділами виправдалася, прийнявши по-
 сланців і випустивши їх іншим шляхом?*

26 Як тіло без душі мертва, так і віра без діл
 мертва.

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 3.

1 Нехай, браті мої, між вами не буде
 багато тих, • що хочуть стати учителями,
 знаючи, що за те приймемо більший за-
 2 суд.* Всі бо ми прогрішуємося чимало.
 Коли хтось не завинить словом, той чоло-
 вік досконалий, що може загнудати й
 3 усє тіло.* Коли вкладаємо коням у рот
 гнудечки, щоб вони нам корилися, ми
 4 керуємо всім їхнім тілом.* А ось кораблі,
 хоч і які великі, та ще й до того гнані
 сильними вітрами, кермуються малень-
 5 ким стерном за волею стерничого.* Так са-
 мо і язик: член маленький, а хвалиться
 вельми. Ось малий вогонь, а які великі
 6 речі він спалює.* І язик — вогонь, цілий
 світ несправедливости. Язик так уміще-
 ний між нашими членами, що бруднить
 усє тіло і запалює круг нашого життя, і
 7 сам запалений вогнем пекельним.* Усякі
 роди диких звірів та птахів, гадів та мор-
 ських потвор були приборкані і приборку-

Зач.
54

Вівторок 32-го тижня після 50-ці:

Браття, нехай між вами не буде багато тих, •

8 ються людською істою.* Язикá ж ніхтó з
 людéй не мóже приборкати: він зло, якóго
 не мóжна стрímати, наповнений смер-
 9 тельною отрутою.* Ним благословляємо
 Бóга й Отця, і ним клянемо людéй, що
 10 створені на Бóжу подóбу.* З тих сáмих
 уст вихóдить благословénня і прокляття.
 Так, мої браті, не повинно бóти.

Кінець вівтіркові.

11 Хіба джерелó • з одного óтворю б'є со-
 12 лóдким і гíркíм? Хіба, браті мої, смоків-
 ніця мóже родíти олівки, абó виноград-
 на лозá смóкви? Так і одне джерелó не
 13 мóже дати солóну і солóдку вóду.* Хто
 мóдрий і досвідчений між вáми, нехай
 покаже гáрною поведінкою свої діла в ро-
 14 зумній лáгідності.* Ко́ли ж у вáшому сер-
 ці гíрка за́дрість та сваркі, то не хваліть-
 15 ся й не говоріть брехні прóти правди.* Це
 не та мóдрість, яка схóдить згорі, алé
 16 земна, тварінна, диявольська,* бо, де за-
 здрість та чвáри, там бéзлад і всяке ліхо.*
 17 Мóдрість же, що похóдить згорі, найпер-
 ше чíста, пóтім мíрна, скрómна, примíр-
 лива, пóвна милосéрдя та дóбрих плодів,
 18 безстороння, не лицемíрна.* Плід прáвед-
 ности сіється в мíрі тим, що чíнять мир.

Зач.
55

ГЛАВА 4.

1 Звідки між ва́ми війни, звідки супе-
речки? Хіба́ не звідси: з по́хотей ва́ших,
2 які вою́ють у ва́ших чле́нах? * Ви жада́єте,
а не ма́єте. Ви убива́єте, завиду́єте і не
мо́жете осягну́ти. Сварите́ся й б'єте́сь, а
3 не ма́єте, бо не про́сите. * Ви про́сите, та
не одержу́єте, бо зле про́сите, щоб розтра́-
4 тити на ва́ші вті́хи. * Перелю́бники і чу-
жоло́жниці, хіба́ не зна́єте, що любо́в цьо-
го́ світу, це ворожне́ча про́ти Бо́га? Хто,
о́тже, хо́че бу́ти прія́телем цьо́го світу,
5 ста́є ворогом Бо́жим. * Чи, мо́же, ду́маєте,
що Писа́ння даремно гово́рить: До за́дро-
6 щів пра́гне дух, який живе́ в нас? * А біль-
шу ла́ску да́є, тому́ й гово́рить: Бог про-
тї́виться го́рдим, смире́ним же да́є бла-
годать.

Кінець середі.

7 Корі́ться, о́тже, • Бо́гові; а проти́втєсь
8 дия́волу, і він утече́ від вас. * Наблі́зь-
теся до Бо́га і він набли́зиться до вас.
Очи́стьте ру́ки, грішники. Освяті́ть сер-
9 ця́, двоєду́шники. * Потерпі́ть, жа́луйте і
пла́чте. Смі́х ваш неха́й у плач обер-
10 неться, а ра́дість у сму́ток. * Смирі́ться
11 перед Го́сподом і він вас підніме́. * Не

Зач.
56

обмовляйте, браті, одін одного. Хто обмовляє або судить брата свого, той обмовляє закон і законом судить. Коли ж ти закон судиш, то ти не виконавець, а суддя за-
12 кону.* Один лишé законодавець і суддя, який може спасти і погубіти. А ти хто
13 такий, що судиш ближнього?* Тепер послухайте ви, що говорите: Сьогодні або
завтра підемо в те місто і перебудемо там рік, і будемо там торгувати і гроші
14 заробляти.* Ви, що не відаєте, що буде завтра. Якé бо ваше життя? Ви пара, що на короткий час з'являється, а потім зник-
15 кає.* Чому б вам радше не сказати: Коли така Господня воля, будемо жити і це чи
16 те робити.* Тепер ви хвалитесь у хвастощах ваших. Усяка така хвальба погана.*
17 Хто, отже, знає добро чинити, а його не чинить — грішить.

ГЛАВА 5.

1 Нумо тепер, багаті. Плачте і ридайте
2 над злиднями, що вас спіткають.* Багатство ваше зігнило, одéжу вашу міль по-
3 їла.* Золото ваше та срібло поіржавіло, а їхня іржа буде проти вас свідчити і по-
їсть, наче вогонь, ваше тіло. Ви назбирали
4 собі гнів останніми днями.* Ось платня робітників, що жали ваші ниви, вами затримана, кричить, і голосіння женців

5 дійшло до вух Господа сил.* Ви на землі
розкошували й жили в розпусті, насити-
6 лися досхочу за дня за́колення.* Ви засу-
діли праведного і вбили: він вам не чи-
7 нів опору.* Будьте, отже, браті, довго-
терпеліви аж до Господнього приходу. Ось
хлібороб чекає терпеліво на дорогоцінний
плід землі аж до дощів осінніх та весня-
8 ніх.* Терпіть і ви, скріпіть ваші серця, бо
9 прихід Господній наблизився.* Не нари-
кайте, браті, один на одного, щоб вас не
осуджено. Ось суддя стоїть перед дверима.

Кінець четвергові.

10 Браті мої, візьміть за приклад • страж-
дання й довготерпіння пророків, які гово-
11 рили іменем Господнім.* Глядіть, ми на-
зиваємо блаженними тих, що терплять.
Ви чули про страждання Йова і знаєте,
як Господь це закінчив: Господь повний
12 співчуття й милосердя.* Та перш за все,
браті мої, не клянiться ні небом, ні зе-
млею, ні якою іншою клятвою. Нехай же
буде в вас: Так — так; і Ні — ні, щоб ви не
13 впали під суд.* Страждає хтось між вами,
хай молиться. Радіє хтось, хай співає
14 псалмі.* Нездужає хтось між вами? Хай
прикличе пресвітерів церковних і хай

Зач.
57

20-го липня, пророкові Іллі: Браття, візьміть за приклад •
Цей же й над хворим.

вони помоляться над ним, помазавши його олією в ім'я Господнє.* І молитва віри спасе недужого, та й Господь підніме його; і як він учинив гріхи, вони простяться йому.* Сповідайте, отже, один одному гріхи ваші і моліться один за одного, щоб вам відужати. Ревна бо молитва має велику силу.

Кінець над хворим. Читай пророкові.

17 Ілля був чоловік такий самий, як і ми, підлеглий стражданням; він почав молитися, щоб не було дощу, і не було дощу на
18 землі три роки та шість місяців.* Потім він знову помолівся, і небо дало дощ, а
19 земля вродила свій плід.* Мої брати, коли хтось із вас відступить від правди, а на-
20 вернув його хтось,* хай знає, що той, хто на вернув грішника від його хибної дороги, спасе від смерті його душу і покриє силу гріхів.

Кінець пророкові Іллі.

Кінець соборного послання Якова. Воно має в собі 5 глав, 8 церковних зачал, 108 стихів.

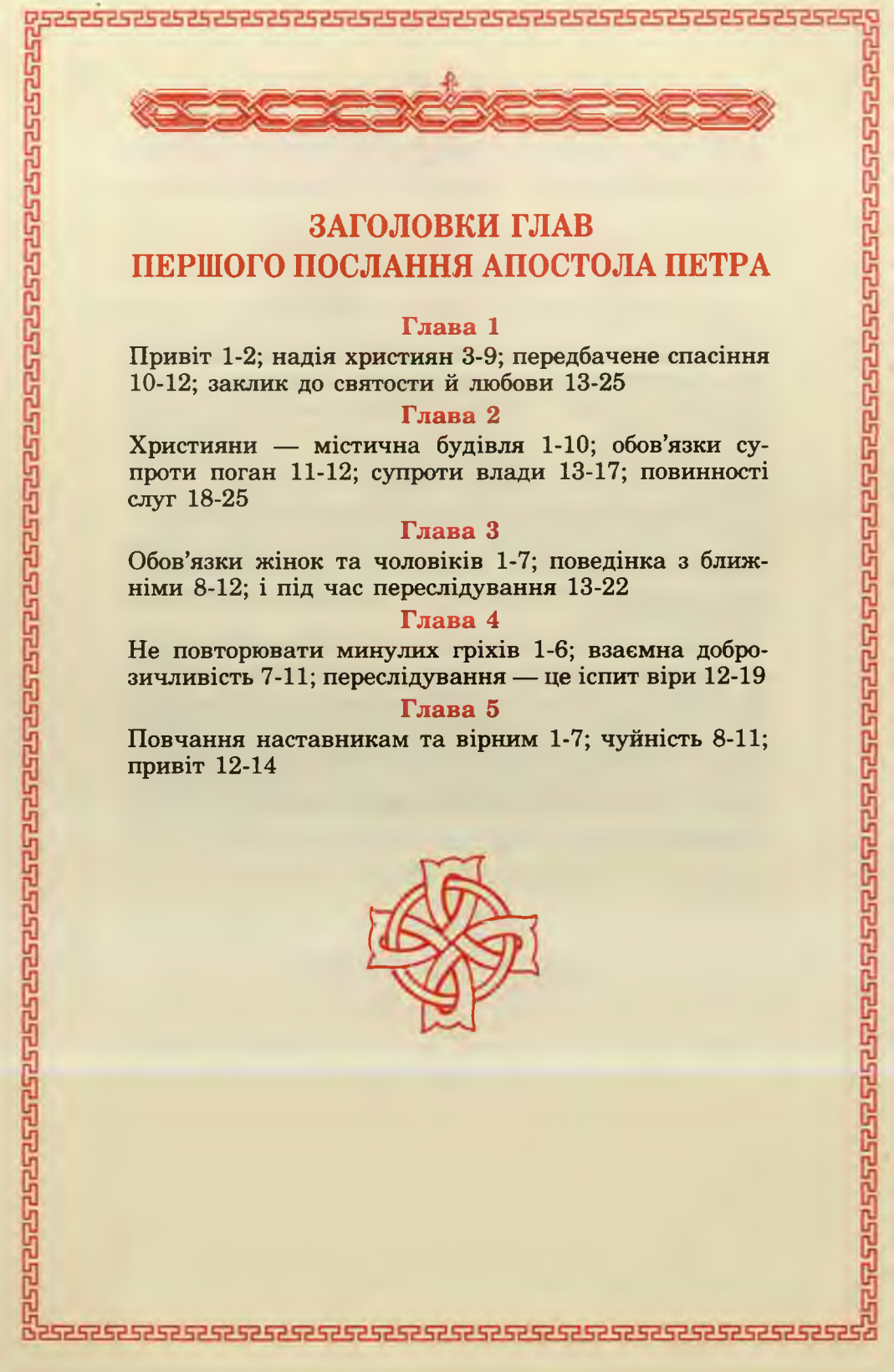

СОБОРНІ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПЕТРА

Верховний апостол Петро, після зіслання Святого Духа, започаткував першу громадку християн — єрусалимську Церкву. Згодом він передав її під провід апостола Якова, а сам подався в Антіохію, звідтіль, через Малу Азію, дістався до Риму і за панування Клавдія заснував римську Церкву, єпископом якої був щонайменше 25 років. За Нерона він був розг'ятий, як каже передання — головою униз. День його смерти — 29 червня 67 р. Археологи, 1950 р. розкопуючи кладовище, знайшли гріб св. Петра під ватиканською базилікою.

З Риму апостол Петро, під час Неронового переслідування, написав два коротенькі послання до Церков Малої Азії, що зазнали були жорстоких переслідувань. Щоб підбадьорити й заохотити вірних до витривалости, апостол нагадує їм про страсті Ісуса Христа і повчає, що переслідування, це іспит віри, необхідна проба, щоб виявилось, хто гідний великого дару віри, а хто ні.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПЕРШОГО ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПЕТРА

Глава 1

Привіт 1-2; надія християн 3-9; передбачене спасіння 10-12; заклик до святости й любови 13-25

Глава 2

Християни — містична будівля 1-10; обов'язки супроти поган 11-12; супроти влади 13-17; повинності слуг 18-25

Глава 3

Обов'язки жінок та чоловіків 1-7; поведінка з ближніми 8-12; і під час переслідування 13-22

Глава 4

Не повторювати минулих гріхів 1-6; взаємна доброзичливість 7-11; переслідування — це іспит віри 12-19

Глава 5

Повчання наставникам та вірним 1-7; чуйність 8-11; привіт 12-14

ПЕРШЕ СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПЕТРА

ГЛАВА 1.

- 1   Петро́, апо́стол • Ісу́са Христа́, ви́бра-
ним переселенцям, розсіяним у Понті, Га-
2   латії, Кападо́кії, Азії та Вітїнії,* згідно
з передбаченням Бо́га Отця, освяченням
Ду́ха, на по́слух і на скро́плення кро́в'ю
Ісу́са Христа́: Благода́ть і мир хай вам
помно́жаться.

Зач.
58

Переступи п'ятниці.

- 3   Благословен Бог •• і Отець Го́спода на́-
шого Ісу́са Христа́, що в своїм вели́ким
милосерді відродив нас до живої надії че́-
рез воскресіння Ісу́са Христа́ з ме́ртвих,*
4   до спадщини, яка́ не мо́же ні зотліти, ні

Зач.
Парм.
1-а

П'ятниця 32-го тижня після 50-ці: Петро́, апо́стол •
Перша паремія в пам'ять святих апостолів Петра й Павла:
Браття, благословен Бог ••

заплямитися, ані зів'янути, зберéженої для
5 вас на не́бі,* для нас, якіх сі́ла Бо́жа ві-
рою зберігає на спасіння, що гото́ве з'яві-
6 тись остáнного ча́су.* Ви радійте тим,
на́віть якщо тепе́р треба тро́хи посумува́-
7 ти в різни́х напáстях,* щоб ва́ша ві́ра, ви-
пробува́на, куди́ міцні́ша від тлі́нного зо́-
лота, яке́ вогне́м очища́ють, бу́ла на по-
хвалу́, на сла́ву й на честь під час об'я-
8 влення Ісу́са Хри́ста,* яко́го ви, не ба́чив-
ши, лю́бите, в яко́го, не огляда́ючи, віру-
єте, радію́чи невимовно́ю й пресла́вною
9 ра́дістю і,* на кіне́ць, ва́шою вірою осяга́-
єте спасіння душ.

Кіне́ць першо́ї паремі́ї. Читай п'ятниці:

10 Про це спасіння розвідували й дослі-
джували проро́ки, що про ва́шу ла́ску про-
11 рокува́ли.* Вони́ досліджували, на котрій
і який час вка́зував Ду́х Хри́ста, що був
у них, який свідчив напе́ред про Хри́сто-
ві стра́сті та ту вели́ку сла́ву, яка́ ма́ла по
12 них наста́ти.* І їм бу́ло об'я́влено, що не
собі са́ми́м, але́ вам вони́ пригото́вали те,
що тепе́р вам опові́щено ті́ми, які че́рез
Свято́го Ду́ха, по́сланого з не́ба, вам про-
пові́дували; на що на́віть і а́нгели пра́г-
нуть спогляда́ти.

Переступи п'ятниці.

13 Тому, улюблені, підперезавши • стан ва-
шого ума, тверезі, майте повну надію на
ласку, що буде вам дана в об'явленні Ісу-
14 са Христа.* Як слухняні діти, не потура-
ючи вашим колишнім похотям, як то бу-
15 ло за вашого незнання,* але як той, хто
покликав вас, святий, так само й ви самі
16 усім вашим життям станьте святі.* Бо
написано: Ви будете святі, бо я святий.*
17 І коли Отцем звете того, хто без уваги на
особу буде судити кожного за його вчин-
ками, то поводьтеся зі страхом за час ва-
18 шого вигнання* і знайте, що не тлінним
золотом чи сріблом ви були викуплені від
вашого суєтного життя, яке ви прийняли
19 від батьків ваших,* але дорогоцінною кро-
в'ю Христа, непорочного й чистого Агнця,

Зач.
Парм.
2-а.

Кінець другої паремії.

20 передбаченого перед заснуванням сві-
ту, а останніми часами об'явленого заради
21 вас.* Ви через нього віруєте в Бога, який
воскресів його з мертвих і прославив,
щоб ваша віра й надія була на Бога.*
22 Очистивши послухом правди душі ваші
для братньої нелицемірної любови, гаря-
че любіть один одного щирим серцем,*

23 відроджені наново не з тлінного насіння,
 а з нетлінного: живім і вічним словом
 24 Божим.* Бо кожне тіло, як трава, і вся його
 слава, немов квіт траві: трава всохла і
 25 квіт опав.* Слово ж Господнє перебуває
 повік. Оце ж воно і є, те слово, що вам
 проповідується.

ГЛАВА 2.

1 Залишивши, отже, всяку злобу й уся-
 кий підступ, лицемірство, заздрість і всі-
 2 лякі обмови,* жадайте, новонароджені не-
 мовлята, молока чистого, духовного, щоб
 3 ним ви росли на спасіння,* бо ви скошту-
 4 вали, який добрий Господь.* Приступіть
 до нього, живого каменя, щоправда, від-
 кінутого людьми, але вибраного Богом,
 5 дорогого.* Та й ви самі віддайтеся, мов
 живе каміння, щоб з нього збудувати ду-
 ховний дім на святе священство, щоб
 приносити духовні жертви через Ісуса
 Христа, приємні Богові.

Читай п'ятниці:

6 Бо в Писанні написано: Ось я покладу
 в Сіоні наріжний, вибраний, дорогоцінний
 камінь. Хто вірує в нього не осоромить-
 7 ся.* Вам, отже, що віруєте, честь, а тим,
 що не вірять, камінь, що його відкинули
 будівничі, він став угільним каменем,*
 8 каменем спотикання і скелею падіння.

Вони об нього спотикаються, бо не вірять у слово, на що й вони були призначені.*

- 9 Ви ж рід вибраний, царське священство, народ святий, люд придбаний на те, щоб звістувати похвали того, хто вас покликав із темряви у дівне світло;* ви колись не народ, а тепер народ Божий, колись непомилувані, а тепер помилувані.

Кінець п'ятниці.

- 11 Молю вас, любі, • як чужоземців і прохожих, щоб ви стримувалися від пожадли-
12 востей тіла, які воюють проти душі.* Життя
ваше між поганями хай буде добре, щоб у тому, в чому вас обмовляють, як злочинців, побачивши ваші добрі вчин-
13 ки, вихваляли Бога в день відвідин.* Коріться,
ради Господа, кожній людській
14 установі,* чи то цареві як верховній владі,
чи то правителям, ним посланим на кару лиходіям і на похвалу добродій-
15 цям.* Така бо воля Божя, щоб ви, добро творивши,
замкнули уста неуцтву безглуздних.* Поводьтеся,
як вільні, а не як ті, що з волі роблять покривало злоби,
але як слуги Божі.* Усіх поважайте, любіть усіх братів,
Бога бійтеся, царя шануйте.*
18 Слуги, з глибокою пошаною коріться вашим

Зач.
Парм.
3-ч.

панам, і то не тільки добрим та лагідним,
 19 але й прикрим.* Бо це подобається Бого-
 ві, коли хтось свідомо, заради Бога тер-
 пить злідні, несправедливо страждаючи.*
 20 Якá бо похвала страждати, коли вас б'ють
 за те, що ви завинили? Але коли ви, ро-
 бивши добро, за те страждаєте, і терпелі-
 во переносите страждання, це подобаєть-
 21 ся Богові.* Бо на це ви покликані.

Бо й Христос • страждав за вас також,
 даючи вам приклад, щоб ви йшли його
 22 слідами.* Той, хто не вчинив ніякого грі-
 хá і підступу не знайшлося в його устах,*
 23 якого злословіли, але сам не злословив,
 який страждав, та не погрожував, але
 24 здався на справедливого суддю,* він сам
 у своєму тілі вінис на дерево наші гріхи,
 щоб ми, вмёрши для гріхів, жили для
 справедливости;

Зач.
59

Кінець третьої паремії.

25 його ранами ми оздоровілись.* Бо ви
 блукали, немов вівці, але тепер поверну-
 лися до пастиря й наставника душ ваших.

ГЛАВА 3.

1 Так само й ви, жінкі, коріться вашим
 чоловікам, щоб навіть, якщо деякі й
 не вірять слову, були поведінкою жінок

2 здобу́ті без сло́ва,* ко́лі побачать ва́ше
3 життя́ в чистоті́ й пова́зі.* Нехай ва́ша
окра́са бу́де не зовні́шне запліта́ння во-
ло́сся, наклада́ння золоті́х обручо́к чи
4 прибира́ння в ша́ти,* але́ в сере́дині лю́д-
сько́го се́рця, в нетлі́нній красі́ ла́гідного
та мовча́зного ду́ха, що є́ многоці́нним
5 пе́ред Бо́гом.* Так ко́лись і святи́ жінкі́,
покла́даючи наді́ю на Бо́га, приоздо́блю-
6 вали́ся, корячі́ся свої́м чолові́кам,* як от
Са́ра слухала́ Авраа́ма і па́ном його́ на-
зива́ла; ви ж її́ діти, ко́лі до́бре чі́ните і
7 не ляка́єтесь жо́дних застра́шувань.* Ви,
чолові́ки, живі́ть розу́мно ра́зом з ва́ши-
ми жінка́ми, як з істо́тами, що від вас
сла́бші, віддаю́чі ї́м нале́жну ша́ну, як
співспадко́ємцям благода́ті життя́; тим
ва́ші мо́литви́ не ма́тимуть перешко́ди.*
8 Нарешті́ всі ви бу́дьте одні́єї ду́мки, спів-
чутлі́ві, братолю́бні, милосе́рдні, серде́ч-
9 ні, скромні́ й покі́рні.* Не платі́ть зло́м за
зло́м чи ла́йкою за ла́йку, а, навпакі́, благо-
словля́йте, бо ви на те поклі́кані, щоб
успадкува́ти благослове́ння.

Кінець понеділкові.

10 Бо, хто хо́че • любі́ти життя́, ба́чити
дні до́брі, хай стрі́мує язик від лихо́го, уста́

Зач.
60

11 від слів лукавіх.* Хай уникає зло і чинить добро, хай шукає миру і його тримається.* Бо очі Господні на праведних і вуха його звернені до їхньої молитви; обличчя ж Господнє проти тих, що творять

12 зло, щоб їх зніщити з землі.* Та й хто вам заподіє лихо, коли станете ревнітелями добра?*

13 Бо, коли і страждаєте за справедливість, ви щасливі. Погрози їхньої не бійтесь і не тривожтесь.* Господа

14 Бога святить у серцях ваших, завжди готові дати відповідь кожному, хто від вас

15 домагається звіту про вашу надію,* з усякою скромністю та боязню, маючи добру совість, щоб саме тоді, коли вас обмовляють, були осоромлені ті, які роблять наклепи на ваше добре життя в Христі.*

16 Краще бо, коли така вже воля Божя, страждати, роблячи добро, ніж зло творити.*

17 Бо й Христос, щоб привести нас до Бога, один раз постраждав за наші гріхи: праведник — за неправедних, умертвлений тілом, але оживлений в дусі,* у якому він пішов проповідувати навіть тим

18 духам, що в темниці;* тим, що колись були неслухняні, яких очікувало довготерпіння

19 Боже за часів Ноя, коли будувався ковчег, у якому мало, тобто вісім душ,

20 урятувалося від води.* Вас же тепер спасає

21

прообраз цього, тобто хрищення, обмиття не тілесної нечистоти, а прохання доброго сумління в Бога через воскресіння Ісуса Христа,* який, вийшовши знову на небо, є по правіці Бога, і йому підкорені ангели, власті й сили.

Кінець вівтіркові.

ГЛАВА 4.

1 ~~Тому, отже, що Христос~~ • страждав тілом, ви також озбройтеся тією самою думкою, а саме: хто страждав тілом, той
 2 перестав грішити,* щоб решту часу жити в тілі не за людськими похотями, а за волею Божою.* Бо доволі часу минулого ви виконували волю поган, що віддавалися
 3 розпусті, пристрастям, пияцтву, гульні, пиятикам та мерзєнній службі ідолів.* Тому вони дивуються, що ви не рветесь до того
 4 самого багна розпусти і хулять.* Але за це вони здадуть рахунок тому, хто готів
 5 судити живих і мертвих.* На те бо й мертвим проповідовано благовість, щоб, суджені за людською волею в тілі, вони
 6 жили в Бозі духом.* Кінець усьому близько. Будьте, отже, мудрі й тверезі і чуйте
 7 те в молитвах.* А передусім майте велику любов один до одного, бо любов покриває

Зач.
61

9 сілу гріхів.* Будьте гостинні один до од-
 10 ного без нарікання.* Служіть один одному,
 ко́жний тим даром, що його прийняв,
 як добрі домоуправітелі різноманітної
 11 Божої благодаті.* Коли хто говорить, то
 наче б говорив Божими словами; коли
 хто служить, то як би натхнений Божою
 силою, щоб у всьому прославлявся Бог
 через Ісуса Христа.

Кінець середі.

12 Любі, не дивуйтесь • тій пожежі, що в
 вас постає вам на пробу, немов би з вами
 13 діялось щось дивного,* але радійте, оскільки
 берете участь у стражданнях Христових,
 щоб і під час славного його об'явлен-
 14 ня радіти й веселитися.* Щасливі ви, як
 вас ганьблять за ім'я Христове, бо Дух
 слави й Божий на вас спочиває; ними він
 зневажається, вами ж прославляється.*
 15 Ніхто з вас нехай не страждає як душогу-
 бець, або злодій, або злочинець, або як той,
 16 хто встриває в чужі справи.* Коли ж як
 християнин, нехай не соромиться, але
 17 прославляє Бога цим ім'ям.* Бо настав
 час почати суд від Божого дому; коли ж
 він від нас розпочинається, то який кі-
 нець буде тим, які не коряться Божій

Зач
62

- 18 благовісті? І коли праведник ледве спасеться, то безбожник і грішник де з'явяться? Тому й ті, які страждають з Божої волі, нехай у добротності довіряють свої душі вірному Творцеві.

ГЛАВА 5.

- 1 Тож пресвітерів з-поміж вас закликаю, як пресвітер і свідок мук Христових і співучасник слави, що має об'явитися.*
 2 Пасіть довірене вам стадо Боже, доглядаючи за ним не примусово, а добровільно, по-Божому, не ради брудного зиску, але
 3 доброхіть,* і не як пануючі над вибраними, але буди прикладом для стада.* І як з'явиться архипастир, отримаєте нев'янущий вінець слави.* Так само й ви, молоді, коріться старшим. А ви всі одягніться в покірливість один супроти одного, Бог бо гордим противляється, а покірливим дає благодать.

Кінець четвергові.

- 6 Смиріться, отже, • під могутньою Божою рукою, щоб він підняв вас угору своєчасно.* Усяку журбу вашу покладіть на
 7 нього, бо він піклується вами.* Будьте тверезі і чувайте, противник бо ваш, диявол, ходить навколо вас, як лев ревучий,

Зач.
63

9 шукаючи, когó б пожёрти.* Протівтесь йо-
мú, сільні вірою, знаючи, що таких сáмих
страждáнь зазнають і браті вáші скрізь
10 по світі.* Бог же всякої благодáті, що по-
кли́кав вас до вічної своєї сла́ви в Христі
Ісусі, він сам, коли постраждаєте тро́хи,
удоскона́лить вас, утверди́ть, зміцни́ть і
11 закрі́пить.* Йомú сла́ва й си́ла по віки
12 вічні. Амінь.* Пишú вам це ко́ротно че́-
рез Сильва́на, вірного, як гада́ю, брата,
заклика́ючи і свідчивши вам, що то
правди́ва благодáть Бо́жа, в якій стоїте.*
13 Вітає вас Церќва, що в Вавилóні, ви́бра-
14 на з ва́ми, і Ма́рко, мій син.* Віта́йте
о́дін о́дного цілу́нком любóви. Мир вам
усім, що в Христі. Амінь.

Кінець євангелистові Маркові.

Кінець першого соборного послання святого апостола Петра. Воно має в собі 5 глав, 6 церковних зачал, 105 стихів.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ДРУГОГО ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПЕТРА

Глава 1

Привіт 1-2; віра й чесноти 3-11; попередження вірним 12-21

Глава 2

Неправдиві вчителі

Глава 3

Другий прихід Христа 1-10; нове небо і земля 11-16;
закінчення 17-18

ДРУГЕ СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПЕТРА

ГЛАВА 1.

- 1 Сімон Петро, • слуга й апостол Ісуса
Христа, тим, які справедливістю Бóга на-
шого і Спаса Ісуса Христа отримали рів-
2 ноцінну на́шій віру:* Благодать вам і мир
нехай збільшується через пізнання Бóга
3 і Ісуса, Господа на́шого.* Бо його́ Бóжа
сила дала нам усé, що потрібне до життя
й побóжности, завдякі пізнанню того, хто
4 нас покликав своєю славою та силою.* За-
вдякі їм нам були даровані цінні й пре-
великі обітниці, щоб німи ви стали учас-
никами Бóжої природи, унікнувши зі-
псуття, яке пожадливістю розповсюдилось
5 у світі.* Тому докладіть усі ваші старан-
ня і зрощуйте в вашій вірі чеснóту, а в

Зач.
64

6 чесноті пізнання,* у пізнанні стріманість,
у стріманості терпелівість, у терпеліво-
7 сті побожність,* у побожності братолюб-
8 ство, у братолюбстві загальну любов.* Бо
якщо це буде в вас, і його буде в вас бага-
то, то воно не залишить вас без діла й без
глибшого пізнання Господа нашого Ісуса
9 Христа.* А хто цього не має, той сліпий,
короткозорий; він забув про очищення
від своїх колишніх гріхів.

10 Тому браті, тим більше старайтесь
утвердіти • ваше покликання й вибрання;

Зач.
65

Кінець п'ятниці.

11 бо, те роблячі, ніколи не згрішите.* Та-
ким бо чином відкриється вам вільний
вхід до вічного Царства Господа нашого
12 і Спаса Ісуса Христа.* Ось чому я ніколи
не перестану пригадувати вам ці речі,
хоч ви їх знаєте і утверджені в теперіш-
13 ній правді.* Вважаю бо справедливим, до-
ки я в цім тілі, розбуджувати вас цими
14 напоумленнями,* знаючи, що назабаром
треба буде мені покинути це моє тіло, як і
15 Господь Ісус Христос мені це об'явив.* Бу-
ду, однак, старатися, щоб ви завжди, навіть
і після мого відходу, тримали в пам'яті
16 ці речі.* Не йдучи за хитро вігаданими

На Переображення Господнє: Браття, старайтеся утвердіти •

байка́ми, ми об'явіли вам сі́лу й прихі́д Го́спода на́шого Ісу́са Христа́, але ми
 17 вла́сними очі́ма ба́чили його́ ве́лич.* Ві́н
 бо при́йняв від Бо́га Отця́ честь і сла́ву,
 ко́лі до ньо́го при́шов та́кий го́лос від
 ве́лично́ї сла́ви: Це мій син улю́блений,
 18 яко́го я вподо́бав.* І цей го́лос ми чу́ли, як
 схо́див із не́ба, ко́лі ми бу́ли з ним на
 19 святи́й горі́.* А при то́му ми ма́ємо ще
 си́льніше про́роче сло́во. Ви до́бре ро́бите,
 зве́ртаю́чись до ньо́го як до світи́льника,
 яко́й світи́ть у те́мному місці́, аж по́ки не
 почне́ розвидня́тися, і ра́ння зоря́ не зі́
 йде в ва́ших серця́х.

Кі́нець Переобра́женню.

20 Наса́мперед • зна́йте це, що ні́яке про
 ро́цтво Пи́сання не допус́кає осо́бістого
 21 тлумáчення.* Бо ні́коли про́рцтво не бу
 ло проголо́шене з во́лі лю́дини, лишé святи́
 лю́ди, по́слані від Бо́га, промовля́ли, на́т
 хнені Святи́м Ду́хом.

Зач.
66

ГЛАВА 2.

1 А бу́ли в наро́ді й непра́вдіві про́роки,
 як і між ва́ми бу́дуть непра́вдіві вчителі́,
 які ве́дуть погу́бні є́ресі, і, відрі́кшися
 Владі́ки, що їх відку́пів, наведу́ть на се́бе
 2 ско́ру загі́бель.* Бага́то лю́дей пі́де слідо́м

за їхньою розбещеністю, і через них буде
3 зневажатися дорога правди.* І з зажерли-
вості ловитимуть вас оманими словами;
засуд на них уже здавна не бариться і за-
4 гибель не дрімає.* Бо коли Бог не поща-
див ангелів, що були згрішили, але кинув
у пекло і передав їх у темну безодню,
5 щоб їх тримати на суд;* і коли він не по-
щадив старовинного світу, зберігши ли-
ше вісім душ, з яких був Ной, проповід-
ник правди, і навів потоп на світ безбож-
6 них;* і коли він, щоб дати приклад май-
бутнім безбожникам, спалив міста Содо-
7 му й Гомору і засудив їх на загибель,* і
коли він віррятував праведного Лота, яко-
го пригнітала розбещена поведінка безза-
8 конників;* бо праведник, живучи між ними,
мучився день у день праведною душею, чу-
ючи й дивлячись на учинки беззаконних,
9 Господь знає, • як визволяти побожних
від спокуси, неправедних же, призначених
на кару, тримати на день суду;

Зач.
67**Кінець понеділкові.**

10 особливо тих, які лише шукують бруд-
них похотей тіла і зневажають Господа.
Зухвалі та нахабні, вони не бояться кідати
11 ти наклепи на величчя,* тоді як ангели,

хоч сілою і міццю більші, не виносять на них зневажливого осуду перед Господом.*

12 Вони, немов нерозумна тварина, що з природи є на те, щоб її ловили і ніщили, зневажаючи те, чого не розуміють, будуть

13 зніщені у своїм зіпсутті* і зазнають кари як відплату за несправедливість. Вони вважають повсякденні розкоші за щастя, брудні й мерзенні, насолоджуються в своїх блудах, навіть, коли бенкетують з ва-

14 ми.* Очі в них сповнені перелюбом і грішать безнастанно; вони зваблюють нестійкі душі; серце в них вправне до зажерливості, — діти прокляття.* Вони, покінувши просту дорогу, зблудили, ідуть слідом за Валаамом, сином Беора, що по-

16 любив несправедливу заплату,* тож одержав докір за свій переступ: ослиця німа, під'ярёмна, заговорила людським голосом

17 і спинила нерозум пророка.* Вони — джерела безводні, хмари, гонені хуртовиною; для них приготована вічна чорна темнота.*

18 Вони верзуть пусті нісенітниці, розбещеними похотями тіла приваблюють людей, які ледве що втекли від тих, що про-

19 водять життя в розпусті.* Вони обіцяють їм волю, самі будучи рабами зіпсуття, бо хто ким був переможений, того він і не-

20 вільником став.* Бо коли ті, що, пізнавши

Господа і Спаса нашого Ісуса Христа, втекли від погані світу, і, знов омótані нею, їй піддаються, то останнє їх гірше, ніж перше.* Ліпше було б їм дороги справедливости не пізнати, ніж, пізнавши, відвернутися від переданої їм святої заповіді.* З ними трапилося те, про що приповідка влучно каже: Пес повернувся до своєї блювотіни, або: Свиня, вімита, качається у грязюці.

Кінець вітїркові.

ГЛАВА 3.

1 Це, любі, вже друге • послання пишу до вас. В них напоумненням розбуджую в
2 вас здорову думку,* щоб ви пригадували ті слова, що їх святі пророки були наперед
3 сказали, та заповідь ваших апостолів, заповідь Господа і Спаса.* Насамперед знайте те, що за останніх днів
4 придуть глузливці з насмішками, які житимуть у своїх похотях* і говоритимуть: Де той обіцяний його прихід? Відколи бо
5 батькі поснули, все залишається так, як було на початку сотворення.* Скріте перед
6 ними, бо самі того хочуть, що небо було здавна і що земля з воді постала і через воду, словом Божим,* тому-то

Зач.
68

- тодішній світ загінув, затоплений водою.*
- 7 Нинішнє ж небо і земля, тим самим словом заховані, зберігаються для вогню на день суду й погібелі безбожних людей.*
- 8 Однє нехай не буде заховане перед вами, любі: що одін день перед Господом, як тисяча літ, а тисяча літ, як одін день.*
- 9 Господь не зволікає з обітницею, як деякі вважають це зволіканням, а показує своє довготерпіння до вас, бо не хоче, щоб хтось загінув, але щоб усі прийшли до
- 10 покаяння.* День же Господній прийде, як злодій; і тоді небо з шумом перейде, розпалені первні розтопляться, і земля з ді-
- 11 лами, що на ній, розпадеться.* І коли так це все має розпастися, якими святими слід вам бути у всім вашім житті та в по-
- 12 божності,* очікуючи й прискорюючи день Божого приходу, коли небо, палаюче, розтане, а первні, розпалені, розтопляться.*
- 13 Нового ж неба і нової землі, в яких перебуває справедливість, ми, згідно з його
- 14 обіцянкою, очікуємо.* Тому, любі, очікуючи цього, старайтеся, щоб він знайшов вас непорочними й бездоганними в мірі.*
- 15 Довготерпелівість Господа нашого вважайте спасінням, як і любий наш брат Павло, за даною йому мудрістю, писав вам,*
- 16 що, зрештою, він робить в усіх листах,

колі про це говорять. В них є дещо трудне до зрозуміння, що його люди без освіти й не зміцнені у вірі перекручують, як і інші писання, на свою власну погібель.*

- 17 Ви ж, любі, знаючи це наперед, бережіться, щоб не датися збаламутити ошуканством беззаконних і не відхилитися від
- 18 своєї непохитності;* але ростіть у благодаті та пізнанні Господа нашого і Спаси Ісуса Христа: йому слава тепер, і по день вічний. Амінь.

Кінець середі.

Кінець другого послання святого апостола Петра. Воно має в собі 3 глави, 5 церковних зачал, 61 стихів.

СОБОРНІ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

Четверте Євангеліє, Одкровення і трое послань — це багата літературна спадщина св. Євангелиста Івана Богослова, який, щоправда, і жив найдовше з усіх апостолів, і вмер «ветхий деньми»: в столітньому віці. Його перше соборне послання дуже схоже на Євангеліє. Змістом воно свідчить про великий дух і богословську глибину улюбленого учня Христового. Подібно, як і в Євангелію, говорить він багато про братолюбство і доводить, що не вистачає самого пізнання Бога, щоб спастися, але свою віру треба ще оживляти любов'ю та зберіганням Божих заповідей.

Водночас же він спростовує початкові єресі (гностиків), які вже починали поширюватися. Вони стосувались до питання про втілення Божого Сина. Іван же, очевидець (Ів. 21,24), свідчить, що Христос справді споконвіку істинний Бог і справжній чоловік. Він Бог і чоловік у одній особі. Друге послання, адресоване до якоїсь Церкви, що її автор називає «вибрана пані». Він перестерігає її перед спокусниками, антихристами, які не визнають втіленого Ісуса Христа. Третє звернене до улюбленого Гая, зразкового християнина, який радо гостив місіонерів, апостольських посланців, і сам жив боговгодно. Ці листи написані десь біля 100 року християнської ери.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПЕРШОГО ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

Глава 1

Іван — очевидний свідок Богочоловіка 1-4; Бог — світло 5-7; визнання гріхів 8-10

Глава 2

Любов — давня і нова заповідь

Глава 3

Діти Божі не повинні грішити 1-10; братолюбство 11-24

Глава 4

Дух правди і омани 1-6; мотив братолюбства — любов Божа 7-16; ознаки любови 17-21

Глава 5

Віра — перемога над світом 1-5; свідчення про Сина 6-12; Син — правдивий Бог, і життя вічне 13-21

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ДРУГОГО ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

Глава 1

Привіти 1-3; братолюбство 4-6; єретика оминати 7-11; привіт 12-13

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ТРЕТЬОГО ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

Глава 1

Привіт і похвала Гаєві 1-8; лукавий Діотреф 9-10; добрий Димитрій 11-12; привіт 13-15

ПЕРШЕ СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

1   Що було споконвіку, • що ми чу́ли, що
б́ачили на́шими очі́ма, що огляда́ли і
2   чо́го ру́ки на́ші доторка́лися, про Сло́во
житт́я,* а житт́я об’яві́лось, і ми б́ачили, і
св́ідчимо, і зві́стуємо вам житт́я ві́чне,*
3   що в Отця́ перебува́ло і нам з’яві́лося, що
ми б́ачили й чу́ли, зві́стуємо й вам, щоб
і ви ма́ли спі́льність із на́ми. А на́ша
спі́льність з Отце́м і з його́ Си́ном Ісу́сом
4   Христóм.* І це ми вам пи́шемо, щоб ва́ша
ра́дість була́ повна.* Ось та ві́стка, що ми
5   від нього́ чу́ли і зві́стуємо вам: Бог є́ сві-
6   тло, і ніяко́ї те́мряви в ньóму нема́є.* Ко-
лі́ ми ка́жемо, що ма́ємо з ним спі́ль-
ні́сть, а хо́димо в те́мряві, то ми гово́римо

Зач.
68

7 неправду і не чинимо правди.* Коли ж ходимо у світлі, як він сам є у світлі, ми маємо спільність один з одним, і Кров Ісуса Христа, його Сіна, очищує нас від усякого гріха.

Кінець Богословові.

8 Коли ми кажемо, • що не маємо гріха, обманюємо себе самих, і правди в нас не-
9 має.* Якже ми визнаємо наші гріхи, то він вірний і правдивий, щоб нам простити наші гріхи і очістити нас від усякої
10 неправди.* Коли ми кажемо, що ми не згрішили, то чинимо його неправдомовним, і його слова в нас немає.

Зач.
69

ГЛАВА 2.

1 Дітоньки мої, пишу вам те, щоб ви не грішили. Якже хтось згрішить, ми маємо заступника перед Отцем, Ісуса Христа, праведного.* Він примирення за гріхи наші і не лише за наші, але й за
2 гріхи всього світу.* З того знаємо, що ми його пізнали, коли ми бережемо його за-
3 повіді.* Хто каже: Я його знаю, і заповідей його не зберігає, той неправдомовець і правди в ньому немає.* А хто зберігає його слова, в тому Божя любов

справді доскона́ла. З то́го знаємо, що ми
 6 в ньому.* Хто ка́же, що в ньому пере-
 буває, повинен так пово́дитись, як він
 пово́дився.

Кінець четвергові.

7 Любі, не нову́ заповідь • вам пишу́, а
 да́вню, яку ви одержали споча́тку. Ця да́в-
 8 ня заповідь, сло́во, що ви чу́ли.* Проте́,
 нову́ заповідь пишу́, що є правди́ве в вас
 і в ньому, бо те́мрява промина́є і правди́-
 9 ве сві́тло вже сві́тить.* Хто ка́же, що він у
 сві́тлі, а нена́видить свого́ бра́та, той у
 10 те́мряві й до́сі.* Хто ж любіть свого́ бра́-
 та, той у сві́тлі перебува́є і в ньому не-
 11 ма́є причи́ни до па́діння.* Хто ж нена́ви-
 дить свого́ бра́та, той у те́мряві, і в те́мря-
 ві він ходи́ть, і не зна́є, куди́ йде, бо те́м-
 12 рява йому́ засліпи́ла о́чі.* Пишу́ вам, ді-
 ти, бо ва́ші гріхі́ відпу́щені вам за́для
 13 його́ імени.* Пишу́ вам, батькі́, бо ви пі-
 14 зна́ли того́, хто споконві́ку.* Пишу́ вам,
 юнакі́, бо ви перемоглі́ лука́вого. Писа́в
 вам, дітоньки, бо ви пізна́ли Отця́. Писа́в
 вам, батькі́, бо ви пізна́ли того́, хто спо-
 конві́ку. Писа́в вам, юнакі́, бо ви си́льні,
 і сло́во Бо́же у вас перебува́є, і ви пере-
 15 могли́ лука́вого.* Не любіть сві́ту, ні того́,

Зач.
70

що в світі. Коли хтось любить світ, у того
16 немає любови Отця;* бо все, що в світі:
похить тіла, похить очей і гординя життя
17 – не від Отця, а від світу.* Світ проми-
нає, і його пожадливість; той же, хто Бо-
жу волю чинить, перебуває повіки.

Кінець п'ятниці.

18 Діти, • остання це година. І як ви чули,
що має прийти антихрист, а тепер бага-
то антихристів постало, то з цього пізна-
19 ємо, що настала остання година.* З-по-
між нас вийшли, але нашими не були, бо
якби були нашими, то zostались би між
нами, і через те виявилось, що не всі во-
20 ні від нас.* Ви ж маєте помазання від
21 Святого Духа і все знаєте.* Я вам писав
не тому, що ви не знаєте правди, а тому,
що ви її знаєте і що ніяка брехня не по-
22 ходить від правди.* Хто неправдомовець,
як не той, хто перече, що Ісус є Хри-
стос? Він є антихрист, що відрікається
23 Отця і Сина.* Кожний, хто відрікається
Сіна, той і Отця не має. Хто ж визнає
24 Сіна, має Отця.* Те, що ви чули спочат-
ку, нехай у вас перебуває. Якщо у вас пе-
ребувати буде те, що ви спочатку чули, то
й ви будете в Сіні і в Отці перебувати.*

Зач.
71

25 Ось та обітниця, яку він сам обіцяв вам:
26 життя вічне.* Це я написав вам про тих,
27 що вводять вас в оману.* А помазання,
яке ви від нього прийняли, у вас перебу-
ває і ви не потребуєте, щоб хтось навчав
вас, бо його помазання вас про все навчав.
Вонó правдіве й необманне; і як вас на-
28 вчіло, в тому перебувайте.* І тепер, ді-
тоньки, перебувайте в ньому, щоб, як з'я-
виться, ми мали довір'я перед ним і не
29 осоромилися під час його приходу.* Коли
ви знаєте, що він праведний, то знайте
теж, що всякий, хто чинить справедли-
вість, від нього народився.

ГЛАВА 3.

1 Дивіться, яку любов дарував нам Отець,
щоб ми звалися дітьми Божими — і німи
ми є. Тому світ нас не знає, бо він його
2 не пізнав.* Любі, ми тепер — діти Божі, і
ще не виявилось, чим будемо. Але зна-
ємо, що, коли виявиться, ми будемо подіб-
ні до нього, бо ми побачимо його, як є.*
3 І кожен, хто має на нього цю надію, очі-
щує себе, так само, як і він чистий.* Кож-
ний, хто чинить гріх, чинить також без-
4 законня, бо гріх є беззаконня.* Ви ж зна-
єте, що він з'явиться, щоб узяти наші грі-
5 хі, а гріха в ньому нема.* Кожен, хто в
6 хі, а гріха в ньому нема.* Кожен, хто в

ньому перебуває, не грішить. Кожен, хто грішить, його не бачив і його не пізнав.*
 7 Дітоньки, ніхто нехай не вводить вас в оману. Хто чинить правду, той праведний,
 8 як і він праведний.* Хто чинить гріх, той від диявола, бо диявол грішить від початку. На це Син Божий з'явився, щоб зни-
 9 щити діла диявола.* Кожен, хто народився від Бога, не чинить гріха, бо в ньому перебуває його насіння; і він не може грі-
 10 шити, бо він від Бога народився.* Цим виявляються діти Божі і діти диявола:

Кінець понеділкові.

Кожний, • хто не чинить справедливости, не є від Бога, а й той, хто не любить
 11 брата свого.* Бо це та вістка, яку ми чули від початку, щоб ми один одного любі-
 12 ли,* а не як Каїн, який був від лукавого і убив свого брата. Та й за що він його вбив? Бо його вчинки були лихі, а його
 13 брата справедливі.* Не дивуйтеся, браті, коли світ вас ненавидить.* Ми знаємо,
 14 що ми перейшли від смерті до життя, бо любимо братів; бо, хто не любить, той у
 15 смерті перебуває.* Кожний, хто ненавидить брата свого, є душегубець, а ви знаєте, що ніякий душегубець не має в собі

Зач.
72

життя вічного, що в ньому перебувало б.*
 16 З цього ми пізнали любов, що він за нас
 поклав свою душу; і ми також повинні
 17 за братів душі класти.* Коли хтось має
 достатки цього світу і бачить брата свого
 в нестачі, і замикає перед ним своє серце,
 то як любов Божя може перебувати в
 18 ньому?* Дітоньки! Не любимо словом, ані
 19 язиком, але ділом і правдою.* З цього пі-
 знаємо, що ми від правди і заспокоїмо
 20 перед ним серце наше;* коли б серце об-
 винувачувало нас: Бог більший, ніж
 наше серце, і він усє знає.

Кінець вітїркові.

21 Любі, коли наше серце • нас не звину-
 22 ває, то ми маємо довір'я до Бога,* і
 чого тільки попросимо, одержимо від ньо-
 го, бо заповіді його бережемо і чинимо
 23 те, що йому до вподоби.* А його заповідь
 така: Вірувати в ім'я його Сїна і люби-
 24 ти одін одного, як він нам наказав.* А
 хто його заповіді зберігає, той перебуває
 в ньому, а він у ньому; і ми знаємо, що
 він перебуває в нас, від Духа, що його
 він дав нам.

Зач.
73

ГЛАВА 4.

1 Любі, не кожному духові вірте, але ви-
пробовуйте духів, чи вони від Бóга, ба-
гато бо неправедних прийшло на світ.*
2 З цього пізнавайте духа Божого: кожен
дух, який визнає, що Ісус Христос при-
3 йшов у тілі, той від Бóга.* А кожний дух,
що не визнає Ісуса, той не від Бóга, але
антихрист, про якого ви чули, що прихó-
4 дить, та й тепер уже в світі.* Ви, дітоньки,
від Бóга, і їх перемоглі, бо більший той,
5 хто у вас, ніж той, хто в світі.* Вони від
світу, тому й по-світському говорять, і
6 світ їх слухає.* Ми від Бóга. Хто знає Бó-
га, слухає нас; хто ж не від Бóга, не слухає нас. З цього пізнаємо духа правди і
духа омáни.

Кінець середі і першої паремії.

7 Любі, любім одін óдного, бо любов від
Бóга, і кожен, хто любить, народівся від
8 Бóга і знає Бóга.* Хто не любить, той не
9 пізнав Бóга, бо Бог — це любов.* Цим ви-
явилась до нас любов Бóжа, що Бог по-
слав у світ свого єдинорóдного Сїна, щоб
10 ми жили через нього.* А любов Бóжа по-
лягає не в тому, що ми Бóга полюбили,
але що він полюбив нас і послав свого
Сїна на очіщення за гріхи наші.

11 Любі, • коли Бог нас так полюбів, то й ми повинні один одного любити.

12 Бóга ніхто ніколи не бачив. Коли любимо один одного, то Бог у нас перебуває, і його любов у нас досконала.* Що ми перебуваємо в ньому, і він у нас, пізнаємо з того, що він дав нам від свого
13 Духа.* І ми бачили, і свідчимо, що Отець послав Сіна, Спасителя світу.* Хто визнає, що Ісус — Син Божий, Бог у тому
14 перебуває і він у Бóзі.* Ми пізнали й увірували в ту любов, яку Бог має до нас. Бог є любов, і хто перебуває в любові, той перебуває в Бóзі, і Бог перебуває в ньому.

Зач.
Парм.
2-а.
Зач.
верс.
26

Кінець другої паремії.

17 Любов у нас звершується в тому, що ми маємо довіря в день суду, бо як він є, так і ми в цьому світі.* Страху нема в любові, а, навпаки, досконала любов проганяє страх, бо страх має в собі кару, а хто боїться, той недосконалий у любові.* Ми любимо, бо він перший полюбів нас.

Кінець апостолові.

Друга паремія: Улюблені, •

26-го вересня, переставлення Апостола Івана Богослова:
Улюблені, Бóга ••

- 20 Коли хтось каже: • Я люблю Бóга, а не-
на́видить свого брата, той неправдомовець.
Бо хто не любить свого брата, якого ба́-
чить, той не може любити Бóга, якого не
21 ба́чить.* І таку за́повідь ми одержали від
нього: Хто любить Бóга, той нехай лю-
бить і брата свого.

ГЛАВА 5.

- 1 Ко́жен, хто вірує, що Ісус є Христос,
народився від Бóга; і ко́жен, хто любить
того́, хто породив, любить і того́, хто наро-
2 дився від нього.* З того́ пізнаємо́, що лю-
бимо дітeй Бóжих, коли любимо Бóга і
3 за́повіді його́ виконуємо.* Бо це є любов
Бóга: берегти́ його́ за́повіді. А за́повіді
4 його́ не тяжкі.* Бо все, що наро́джується
від Бóга, перемагає світ. Ось перемо́га,
5 яка перемогла́ світ: це віра на́ша.* А хто
перемагає світ, як не той, хто вірує, що
Ісус є Син Бóжий?

Кінець третьої паремії.

- 6 Це той, хто прийшов водою і кров'ю,
і Духом: Ісус Христос. І не тільки водою,
але водою і кров'ю. І Дух свідчить, бо Дух,
7 то правда,* бо троє свідчать на не́бі: Отець,

Четвер 35-го тижня після 50-ці: Улюблені, коли хтось каже: •
Цей і третя паремія.

Слово і Святий Дух; і ці трое — одно.*
8 І трое свідчать на землі: Дух, і вода, і кров,
9 і ті трое — одно.* Коли приймаємо свідчення людське, то свідчення Боже більше. Таке бо свідчення Боже, що він свідчить
10 нам про свого Сіна.* Хто вірує в Сіна Божого, той має в собі це свідчення. Хто не вірує в Бога, той робить його неправдомовним, бо він не вірить свідченню,
11 яким Бог свідчить про свого Сіна.* І ось це свідчення: Бог дав нам життя вічне, і
12 це життя в його Сіні.* Хто має Сіна, той має життя; хто ж Сіна Божого не має, той
13 не має життя.* Я вам написав це, щоб ви знали, що маєте життя вічне і щоб ви
14 вірували в ім'я Сіна Божого.* А це є довір'я, яке маємо до нього: що, коли просимо чогось з його волею, він вислухає нас.* І коли знаємо, що він нас вислухає, чого б ми не просили, то знаємо, що
15 одержуємо те, що просили.* Коли хто бачить брата свого, який грішить гріхом не на смерть, нехай молиться, і він дасть йому життя, тим, що грішать не на смерть; бо є гріх, що веде на смерть, і я
17 не за цей кажу, щоб молитися.* Всяка несправедливість є гріхом, але є гріх, що не
18 на смерть.* Ми знаємо, що кожен, хто народився від Бога, не грішить. Але наро-

джений від Бóга береже́ себе, і лука́вий не
19 займає його.* Ми знаємо, що ми від Бóга
20 і що весь світ лежить у лихóму.* Ми
знаємо також, що Бóжий Син прийшо́в і
дав нам рóзум, щоб ми Правди́вого пі-
зна́ли. І щоб ми були́ в його́ справжнім
Сіні Ісусі Христі. Він є правди́вий Бог і
21 життя́ вічне.* Дітоньки, бережі́ться ідо́ль-
ських жертв. Амінь.

Кінець четвергові.

Кінець першого соборного послання апостола Івана Богослова, яке має в собі 5 глав, 7 церковних зачал, 105 стихів.

ДРУГЕ СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

- 1 Стáрець • — ви́браній па́ні та її ді́тям,
що їх я у пра́вді люблю, і не тільки я оди́н,
2 але й усі ті, що пізна́ли пра́вду,* за́для
пра́вди, що в нас перебува́є і бу́де повік
3 із на́ми.* Неха́й з на́ми бу́де благода́ть,
милосе́рдя й мир від Бо́га Отця́ й від Ісу́-
са Христа́, Отце́вого Сйна, у пра́вді та в
4 любóві.* Я дуже зраді́в, що між твої́ми
дітьми́ знайшо́в таки́х, які живу́ть у пра́в-
ді за за́повіддю, яку ми прийняли́ від
5 Отця́.* І тепе́р прошу́ тебе́, па́ні, не щоб
я писа́в тобі́ нову́ за́повідь, але ту, яку
маємо́ від поча́тку: люби́мо одні́ одних.*
6 Любо́в же в то́му, щоб ми жили́ за його́
за́повідями. А за́повідь ця, як то ви чу́ли

Зач.
75

7 від початку: щоб ви жили в любові.* Ба-
гато бо спокусників розповсюдилось у
світі, що не визнають Ісуса Христа, який
прийшов у тілі. Той-то є спокусник і ан-
8 тіхрист.* Уважайте на себе, щоб не втра-
тити те, що ми заробили, але щоб при-
9 йняти повну нагороду.* Кожен, хто пере-
ступає науку Христову і в ній не перебу-
ває, не має Бога. Хто ж перебуває в на-
10 ўці Христовій, той має Отця і Сїна.* Як-
що хтось приходить до вас і не приносить
тієї науки, того не приймайте до хати
11 і не вітайте.* Бо хто його вітає, той бе-
12 ре участь у його лихих учінках.* Чимало
мав я до вас писати, та не хотів на папе-
рі й чорнілом, але надіюся прийти до вас
і усно з вами поговорити, щоб радість ва-
13 ша була повна.* Вітають тебе діти твоєї
вибраної сестри. Амінь.

Кінець п'ятниці.

Кінець другого послання апостола Івана Богослова, яке має в собі: 1 главу, 1 церковне зачало, 13 стихів.

ТРЕТЄ СОБОРНЄ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ІВАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

1 Стáрець • – улюбленому Га́єві, яко́го я
2 справді люблю.* Бажаю, щоб тобі в усьо́-
му дóбре велóся і щоб ти був здоровим,
3 так як і твої́й душі ведéться дóбре.* Я дý-
же зрадів, коли прийшли браті́ і засвід-
чили про твою́ правду: як ти в правді жи-
4 вéш.* Більшо́ї радости в мене нема́є, як
довідатися, що мої́ діти живу́ть у правді.*
5 Любий, ти вірно чіниш у то́му, що робиш
6 для братів, а зокре́ма для чужинців.* Во-
ні́ пéред Цéрквою свідчили про твою́ лю-
бо́в. Ти дóбре зробиш, коли вірядиш їх,
7 як це Бо́гові до вподо́би.* Вони́ бо вийшли
зара́ди його́ імени, нічо́го не бра́вши від
8 пога́н.* Проте́, му́симо таки́х прийма́ти,

Зач.
76

9 щоб були співробітниками правди.* Я пи-
сав до Цérкви, але Діотрэф, що хоче в
10 них б́ути пёршим, нас не приймає.* Тому
я прийду, згадаю про його вч́инки, які
в́ин творить і безчестить нас лих́ими сло-
ва́ми. Та тим в́ин не вдоволяється, але й
сам не приймає братів, і боронить тим,
які хочуть приймати, і виганяє з Цérкви.
11 Любий, насл́идуй не зло, а добро. Бо хто
добро ч́инить, той від Бо́га. Хто ч́инить
12 зло, той не бачив Бо́га.* А про Димйтр́ія
всі св́дчать, на́віть і сама́ правда. І ми
теж св́дчимо і ви зна́єте, що на́ше св́д-
13 чення правди́ве.* Чимало я мав тоб́і пи-
сати, але не хочу писати чорни́лом та
14 перо́м,* бо над́юсь незаба́ром побачитися
15 з тобою і усно поговор́ити.* Мир тоб́і. Ві-
та́ють тебе друз́і. Віта́й друз́ів пойма́нно.
Ами́нь.

Кінець сирному понеділкові.

Кінець третього послання апостола Івана Богослова,
яке має в собі 1 главу, 1 церковне зачало, 15 стихів.

СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ЮДИ

Юда, рідний брат апостола Якова молодшого і родич Ісуса Христа, написав коротенького листа, в якому остерігає вірних від розбещених та гордих провідників і заохочує їх до постійности та до тривалого добродійства.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ЮДИ

Глава 1

Привіт 1-2; неправдиві вчителі 3-7; їхня гордія й розбещеність 8-16; пересторога 17-25

СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ЮДИ

ГЛАВА 1.

- 1 Юда, слуга Ісуса Христа, • брат Якова,
покликаним, любим у Бозі Отці, а Ісусом
2 Христом збереженим і вибраним,* хай милосердя, і мир, і любов вам помножаться.*
3 Любі, я пильно стараюся писати вам про наше спільне спасіння і уважаю необхідним написати вам, щоб вас заохотити боротися за віру, передану раз назавжди
4 святим.* Бо до вас просмикнулися деякі люди, які здавна були призначені на засуд; безбожні, які ласку нашого Бога обертають на розпусту і відрікаються від нашого єдиного Владіки і Господа Ісуса Христа.* Я хочу пригадати вам, хоч ви знаєте те все, що Господь, візволивши людей

Зач.
77

з Єгипетського краю, згодом віддав на
 6 погібель тих, які не вірували.* І ангелів,
 які не зберегли своєї гідності, а полиши-
 ли своє житло, зберіг у вічних кайданах,
 7 під темрявою, на суд великого дня.* Так
 само Содома і Гомора з сусідніми містами,
 які таким самим способом розпусничали
 і пішли за іншим тілом, лежать як при-
 8 клад, скарані вічним вогнем.* Отак і ці,
 також у маячінні, бруднять тіло, відкида-
 ють Божу владу і зневажають величчя.*
 9 І тоді, як сам архангел Михаїл, змага-
 ючись із дияволом і сперечаючись із ним
 про тіло Мойсея, не наважився винести
 зневажливого суду, але сказав: Нехай те-
 10 бе Господь судить,* — то ці зневажають
 те, чого не знають; а що, немов та неро-
 зумна звірина, з природи знають, тим
 себе осквернюють.

Кінець вітїркові.

11 Горе їм, бо вони пішли • дорогою Каїна
 і у відплату попали в обман Валаама, і
 12 у бунті Корєя загинули.* Такі то плюгав-
 ці на ваших бенкетах любови живляться
 безсоромно з вами і себе випасають; хма-
 ри безводні, вітрами гнані; дерева осінні
 13 безплідні, двічі помёрлі, викорінені;* лю-
 ті хвилі морські, що власним соромом

Зач.
78

шумують; зорі блукаючи, яким збережена
14 мрячна темрява повіки.* Про них також
пророкували Енох, сьомий від Адама, ка-
жучи: Ось прийде Господь зі своїми де-
15 сятками тисяч святих,* щоб учинити суд
над усіма і виявити всім безбожним усі
вчинки їхньої безбожности, які вони без-
божно накоїли, та за всі зневаги, що ті
безбожні грішники проти нього говори-
16 ли.* Вони ремствують, нарікають на свою
долю і йдуть за своїми похотями; уста ж
їхні гордовито промовляють, підлещують-
17 ся для користи.* Ви ж, любі, пригадайте
слова, що вам пророкували апостоли Го-
18 спода нашого Ісуса Христа,* які вам гово-
рили: Останнього часу будуть насмішни-
ки, що діятимуть у своїх безбожних похо-
19 тях.* Це ті, що сіють розбрат, що не ма-
ють духа.* Ви ж, любі, що будуетесь на-
шою найсвятішою вірою і молитесь у
21 Святому Дусі,* бережіть себе самих у Бо-
жій любові, очікуючи милосердя Господа
нашого Ісуса Христа для вічного життя.*
22 Тих, що вагаються, старайтеся переконати;
інших рятуйте, вириваючи з вогню;*
23 до інших майте повне страху милосердя,
ненавидьте навіть одіжу, забруджену ті-
24 лом.* Тому ж, хто може зберегти вас від
занепаду і поставити перед своєю славою

25 непорóчними в радóсті,* єдиному Бóгу, Спа́су на́шому, че́рез Ісуса Христа́, Го́спода на́шого, сла́ва, ве́лич, си́ла й мо́гутність пе́ред усіма́ ві́ками, і нині́, і по всі ві́кі. Амінь.

Кінець сирному четвергові.

Кінець послання апостола Юди, яке має в собі 1 главу, 2 церковні зачала, 25 стихів.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА

Павло, названий також Савло, походив з Тарсу у Кілікії. Був юдей з покоління Веніямина, фарисей і римський громадянин, вихований в Єрусалимі під проводом славного вчителя Гамаліїла. Він завзято переслідував християн, аж з'явився йому Христос Господь біля Дамаску і зробив із нього визначного апостола, який позасновував Церкви в Азії і на сході Європи. Наприкінці його ув'язнено в Єрусалимі, а згодом вислано до Риму, де 66 року його вдруге ув'язнено разом з верховним апостолом Петром. Після того стято йому голову при Остійському шляху. Так то кров'ю він засвідчив свою науку про Христа.

Щоб підтримати засновані Церкви у вірі, погодити деякі непорозуміння, порадити, розв'язати сумніви та заохотити до дальшої праці, Павло написав 14 послань-листів до окремих громад-Церков і до поодиноких осіб. Листи його назнаменовані глибиною богословської науки, а крім того в них є чимало моральних вказівок. Ті, однак, не є викладені систематичним порядком і не подають суцільного навчання. Лише уривками, в окремих листах віддзеркалено об'явлену правду, яку в цілості він навчав усно. Автор у листах тільки натякає на ті правди, які треба було пригадати, щоб викласти цю чи іншу правду, яка спонукала його написати даного листа. До того, спосіб викладу його писань, хоч піднеслий, проте повністю спрямований на одне питання і не бере до уваги інших питань, що з ним пов'язані. Звідси уривчастість і не мало антитез, принагідних семітських зворотів, які утруднюють зрозуміння.

Зокрема лист до Римлян глибокий та пориваючий у викладі, нелегкий до зрозуміння. Про те свідчать і слова св. апостола Петра: «Як і любий наш брат Павло з даної мудрости писав був. Є дещо в його листах трудне до зрозуміння, що люди без освіти й неутвержені в вірі перекручують, як і інші писання, на свою власну погибель» (2 Пт. 3,15-16).

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО РИМЛЯН

Послання до Римлян глибиною своєї науки займає перше місце між Павловими листами. В ньому апостол висвітлює взаємини між вірою і законом, між природою і благодаттю, викладає необхідність віри для оправдання перед Богом. У листі автор згадує про пожадливість, яка тягне до гріха, про відкинення Ізраїля, про його навернення та спасіння поган. У нього постійно на очах двоякі читачі: християни з обрізання (юдеї) і ті, що навернулися з поган. Їх усіх він об'єднує в одне містичне тіло, якого голова — Христос. Св. Павло вже давно мав намір прийти до Риму, але, як він сам каже, все щось ставало на перешкоді. Нарешті, під кінець третьої апостольської подорожі, у 57-58 р. задумав нести світло Христової науки на Захід, де про Христа ще не знали. Тож думав з Риму дістатись до Іспанії, несучи Христову благовість і вченим і невченим. Його апостольська ревність не знала інших меж, хіба що границі тодішнього світу. Та поки подорож до Риму йому пощастить, апостол задумує приготувати собі ґрунт у столиці світу саме написанням цього листа, щоб себе пред'явити римській християнській громаді. Лист написаний був до Римлян у Коринті, зимою у 57-58 р., коли то Апостол провів три місяці у тому місті.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО РИМЛЯН

Глава 1

Привіт Римлянам 1-7; Павло бажає їх відвідати 8-15; зміст послання 16-17; ідолопоклонства 18-23; моральна розгнужданість 24-32

Глава 2

Юдеї не ліпші від поган 1-11; не виконують закону 12-24; в чому важливість і значення обрізання 25-29

Глава 3

Бог вірний — виконує обітниці 1-8; всі люди згрішили 9-20; потребують виправдання через віру 21-31

Глава 4

Авраам оправданий вірою 1-8; ще перед обрізанням 9-12; обітниці 13-25

Глава 5

Оправдання людини: примирення з Богом 1-4; надія на спасіння 5-11; первородний гріх 12-21

Глава 6

Людина у Христі: вмерла для гріха 1-11; живе для Бога 12-19; покликана до життя вічного 20-23

Глава 7

Закон і ласка — немов подружжя 1-6; закон і гріх 7-13; боротьба тіла з духом 14-20; перемога завдяки ласці 21-25

Глава 8

Життя тілесне і духове 1-11; Боже усиновлення 12-17; все сотворіння очікує оновлення 18-25; — разом з прославою вибранців Божих 26-30; ніщо їх не розлучить з Христом 31-39

Глава 9

Доля Ізраїля: Божі обітниці 1-13; місце вибраного народу займають погани 14-33

Глава 10

Помилка юдеїв 1-13; вони не прийняли Євангелія 14-21

Глава 11

Відкинення Ізраїля частинне й дочасу 1-10; наприкінці він навернеться 11-24; весь Ізраїль спасеться 25-36

Глава 12

Життя християн: жива жертва 1-2; одне містичне тіло 3-8; багате чеснотами 9-21

Глава 13

Послух законній владі 1-7; любов понад усе 8-10; час пробудитися духово 11-14

Глава 14

Голос сумління — правило поведінки: не суди іншого і не спокушай слабих у вірі.

Глава 15

Христос нам приклад 1-13; Павло слуга Христа між поганями 14-21; через Рим в Іспанію 22-33

Глава 16

Доручення і привіти друзям 1-16; пересторога перед бунтівниками 17-20; привіт співробітникам 21-24; заключне славослов'я 25-27

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО РИМЛЯН

ГЛАВА 1.

1 Павло, •слуга Христа Ісуса, покликаний
2 апостол, вибраний для Євангелія Божого,*
3 яке Бог наперед був обіцяв через своїх
4 пророків у Святіх Писаннях* про Сіна
5 свого, народженого тілом із сімени Даві-
6 да,* устанівленого Сіном Божим у силі,
7 духом святости, через воскресіння мертвих,
8 — про Ісуса Христа, Господа нашого,* че-
9 рез якого ми одержали ласку й апостоль-
10 ство на послух віри між усіма народами
11 на прославу його імени,* між якими й ви,
12 покликані Ісуса Христа; (усім, що в Римі,
13 Божим улюбленим, покликаним святим:

Зач.
79

Благодать • вам і мир від Бога, нашого Отця, і Господа Ісуса Христа. Зач.
Суб. 1

Переступи вітїркові.

8 Насамперед дякую Богові моєму, через
Ісуса Христа, за всіх вас, що віра ваша
9 славиться по всьому світі.* Свідок бо мені
Бог, якому я служу моїм духом, благові-
стуючи його Сїна, що я безперестанно
10 згадую вас* і завжди прошу в моїх молит-
вах, чи нарешті пощастить мені, з волі
11 Божої, прийти до вас,* бо прагну вас ба-
чити, щоб поділитися з вами духовним
12 даром, щоб вас укріпити,* тобто підбадьо-
ритись разом з вами, спільною вірою, ва-
шою й моєю.

Кінець суботі.

Читай вітїркові:

13 Не хочу, браті, від вас таїти, що я часто
мав намір прийти до вас, та досі завжди
мені щось ставало на перешкоді, щоб ма-
ти який плід і між вами, як і між іншими
14 народами.* Я почуваю себе боржником
перед греками і чужоземцями, розумни-
15 ми і нерозумними.* щодо мене, отже, я
готовий і вам, що мешкаєте в Римі, про-
16 повідувати Євангеліє.* Бо я не соромлюся
Євангелія: воно бо сила Божя на спасіння
кожному, хто вірує: перше юдеєві, а потім

17 грекові;* справедливість бо Божа об'являється в ньому з віри у віру, як написано: Праведник з віри жити буде.

Кінець вістіркові.

18 Бо гнів Божий • відкривається з неба на всяку безбожність і несправедливість людей, які правду тримають у несправедливості;* тому що те, що можна відати про 19 Бога, їм явне, бо Бог їм об'явив.* Невидиме бо його, від початку сотворення світу, роздумуванням над творами стає видимим: його вічна сила і божество, так що 20 нема їм оправдання.* Бо, пізнавши Бога, не як Бога прославляли або дякували йому, але попали на пусті думки в своїх міркуваннях, затьмилось їхнє нерозумне 21 серце.* Називаючи себе мудрими, стали дурними* і перемінили славу нетлінного 22 Бога на подібну, що зображує тлінну людину, птахів, чотириногих і гадів.* Тому й видав їх Бог на поталу похотей їхнього 23 серця на нечистоту, щоб вони самі сквернили власні тіла між собою.* Вони замінили Божу правду на неправду і віддавали честь, і служили сотворінню замість 24 Творцеві, який благословен повіки. 25 Амінь.* Тому то видав їх Бог пристрастям ганебним, бо їхні жінки змінили природні 26

Зач.
80

27 зносини на протиприродні;* так са́мо й чоловіки, лишівши природні зносини з жінкою, запалали своєю пожадливістю одін до одного, чинячи ганьбу, чоловіки на чоловіках, і приймаючи на собі самих належну плату свого блуду.

Кінець середі.

28 І коли • вони не вважали потрібним триматися правдивого пізнання Бога, видав їх Бог на поталу їхніх думок чинити
29 негодяще:* вони повні всякої несправедливості, лукавства, захланности, злоби, повні заздрости, убивства, колотнечі, під-
30 ступу, лихої волі;* вони обмовники, наклепники, богоненависники, зухвалі, горді, хвалькі, винахідники зла, неслухняні
31 батькам,* нерозумні, зрадливі, безсердечні, немилосердні.* Вони, хоч пізнали Божий присуд, що, хто такє чинить, заслугує на смерть, не тільки це роблять, але і схвалюють тих, що такє чинять.

Зач.
81

ГЛАВА 2.

1 Ось чому немає тобі оправдання, хто б ти не був, о чоловіче, що судиш; бо в чому судиш іншого, ти сам себе засуджуєш: чиниш бо те саме, що судиш;* ми ж

знаємо, що суд Божий є по правді на тих,
3 що такé чинять.* Чи думаєш про те, о чоловіче, який судиш тих, що такé саме чинять, і сам так робиш, що ти суду Божого уникнеш?*

4 Або погорджуєш багатством його доброті, поблажливості і довготерпелівості, не знаючи, що Божа добротá ведé тебе до покаяння?*

5 Та ти жорстокістю твоєю і нерозкаянністю серця збираєш гнів на себе в день гніву, коли

6 об'явиться правдивий суд Бога,* що вдасть кожному за його вчинками:* тим, що витривалістю в добрім ділі шукáють слави, чести і нетління — життя вічне;*

7 а сварливим та неслухняним правді, але слухняним кривді — гнів та обурення.*

8 Горе й лихо на всяку душу людську, що чинить зло: на юдея перше, а потім грека.

Кінець четвергові.

10 Слава ж • і честь, і мир усякому, хто чинить добро, юдеєві перше, а потім грекові,* бо Бог не дивиться на особу.*

11 Бо ті, що згрішили, не маючи закону, без закону і згинуть; а ті, що згрішили під законом, будуть законом суджені.* Бо не слухачі закону справедливі перед Богом, а виконавці закону виправдаються.

Зач.

14 Бо коли • погани, що не мають закону,
з природи виконують те, що законне, вони,
15 не маючи закону, самі собі закон;* вони
виявляють діло закону, написано в їхніх
серцях, як свідчить їм їхня совість і дум-
кі, то засуджуючи їх, то оправдуючи,*
16 в день суду, коли Бог, згідно з моїм Єван-
гелієм, судитиме таємні вчинки людей
через Ісуса Христа.

Кінець неділі.

17 Та коли ти, що звешся юдеєм, що спи-
18 раєшся на закон і хвалишся Богом,* ти, що
знаєш його волю і, навчившись із закону,
19 розбираєш, що краще,* упевняєш себе,
що ти провідник сліпих, світло тих, що в
20 темряві,* вихователь невігласів, учитель
дітей, бо маєш у законі наче втілення
21 знання і правди,* — ти, отже, що інших
навчаєш, себе самого не навчаєш. Про-
22 повідуєш не красти, а сам крадеш.* На-
казуєш не чинити перелюбу — і чиниш
перелюб. Гидуєш бовванами — і чиниш
23 святотатство.* Ти, що хвалишся законом,
24 переступом закону Бога зневажаєш.* Бо
як написано: Через вас ім'я Боже знева-
25 жається між поганями.* Обрізання ко-
рисне, коли виконуєш закон; а коли ти
переступаєш закон, обрізання твоє стало

- 26 необрізанням.* Коли ж необрізаний пиль-
нує постанов закону, хіба не зарахується
йому його необрізання за обрізання?*
- 27 І необрізаний по природі, виконуючи за-
кон, осудить тебе, який, хоч і маєш Писан-
ня та обрізання, є переступником закону.
- 28 Бо юдей • не той, що таким є назовні,
29 і не те обрізання, що назовні, на тілі,* а
той, хто юдей потаємно, і такє обрізання
сєрця — за духом, не за буквою. Такому
хвала не від людей, але від Бога.

Зач.
83

Кінець п'ятниці.

ГЛАВА 3.

- 1 Що, отже, більше має юдей, або яка
2 користь з обрізання?* Велика, з кожного
погляду: насамперед, тому що їм були
3 довірені пророцтва Божі.* А що, коли де-
які не повірили? Хіба їхня невіра знищить
4 вірність Божу?* Ясно, що ні. Бо Бог прав-
дивий, а кожний чоловік брехливий, як
написано: Щоб ти оправдався у твоїх сло-
вах і переміг, коли будуть тебе судити.*
- 5 Коли ж наша несправедливість виявляє
Божу справедливість, що скажемо? Хіба
Бог — по-людському говорю! — неспра-
6 ведливий, коли наводить гнів свій?* Зовсім
7 ні. Бож як мав би Бог світ судити?* Та коли

8 Божа правда моєю неправдою збільшується йому на славу, навіщо ж мені ще, як грішника, судити? * Чому, отже, деякі нас очорнюють і деякі говорять, нібито ми кажемо: Робімо зло, щоб із нього вийшло
 9 добро? На таких суд справедливий. * То що ж, хіба ми кращі? Зовсім ні. Бож ми перед тим обвинуватили юдеїв і греків,
 10 що вони всі під гріхом, * як написано: Немає справедливого ні одного; * немає тя-
 11 муцого, немає, хто шукав би Бога. * Усі з дороги збілися, зробилися нікчемні. Не-
 12 має, хто творив би добро, немає ні одного. *
 13 Їхнє горло — гріб відкритий, язик їх кує обман, отрута гадюча у них під губами; *
 14 уста в них повні прокльонів і гиркоті. *
 15 Щоб проливати кров, швидкі їхні ноги; *
 16,17 на їхніх дорогах злідні й руїна; * вони не
 18 відають дороги миру. * Немає страху Божого у них перед очима.

Кінець понеділкові.

19 Ми ж знаємо, • що все, що закон говорить тим, які під законом, говорить, щоб усякі уста замовкли і щоб увесь світ ви-
 20 знав себе винним перед Богом; * бо ніхто не виправдається перед ним ділами за-
 21 кону: законом бо гріх пізнається. * Тепер же без закону з'явилася Божа справед-

Зач.
84

лівість, засвідчена законом і пророками;*
 22 справедлівість Божа через віру в Ісуса
 Христа для всіх, хто вірує, бо нема різ-
 23 ніці.* Всі бо згрішили і позбавлені слави
 24 Божої,* і виправдуються його ласкою, що
 25 через відкуплення в Ісусі Христі:* якого
 видав Бог як жертву примірення в його
 крові, через віру, щоб виявити свою спра-
 ведлівість відпущенням колишніх грі-
 26 хів,* за час довготерпіння Божого, щоб
 виявити свою справедлівість за ниніш-
 нього часу, щоб він був справедливий і
 виправдував того, хто вірує в Ісуса.

Кінець суботі.

27 Де ж тоді хвальба? Вона виключена.
 Яким законом, діл? Ні, але законом віри.
 28 Бо ми вважаємо, • що чоловік виправ-
 29 дується вірою, без діл закону.* Хіба Бог
 — тільки юдеїв, а не поган? Авжеж, і по-
 30 ган,* бо є лиш один Бог, що виправдує
 обрізаних завдякй вірі і необрізаних че-
 31 рез віру.* То, отже, ми вірою касуємо за-
 кон? Ні, навпаки, ми його стверджуємо.

Зач.
86

ГЛАВА 4.

1 Що ж, отже, скажемо, знайшов Авраам,
 2 наш праотець, за тілом?* Бо коли Авраам
 виправдався ділами, він має похвалу,

3 алé не пéред Бóгом.* Що бо говорíть Пи-
сáння? Повíрив Авраáм Бóгові, і це йому
було пораховане за вíправданнÿ.

Кінець суботі.

Зач.
86

4 Тому, хто викóнує • яку роботу, заробіток рахується не як ласка, алé як щось
5 налéжне;* тому ж, хто не викóнує, алé вірує в то́го, який виправдує нечестівого,
6 віра йому рахується за вíправданнÿ.* Як і Давíд проголошує щасливим чоловіка,
яко́му Бог зараховує вíправданнÿ без
7 діл:* Блаженні ті, які́м відпущені безза-
8 ко́ння і які́м гріхі́ прикріті.* Щаслива людина, якій Господь гріха́ не порахує.*
9 Хіба́ блаженство лишé для обрízаних, чи також і для необрízаних? Бо ми говоримо:
Віра була́ зарахована Авраáмові як вí-
10 правданнÿ. Як же зарахована?* Як він уже́ був обрízаний, чи як ще необрízаний?
Не як він був обрízаний, алé як необрízаний.*
11 І він прийняв знак обрízання, печать вíправданнÿ, чéрез віру, яку́ мав,
бувши необрízаним, щоб бути ба́тьком усіх тих, які́ вірять, не будучи обрízаними,
щоб вíправданнÿ було́ їм теж зараховане* і щоб він був ба́тьком обрízання не
12

Вівторок 2-го тижня після 50-ці:
Браття, тому, хто викóнує •

лиш обрізаних, але й тих, що ходять слідами віри, яку ще перед обрізанням мав батько Авраам.

Кінець вівтіркові.

13 Бо не законом • була дана обітниця, зроблена Авраамові або його потомству, що він буде спадкоємцем світу, але через
14 оправдання віри,* бо коли спадкоємці ті, що в законі, то віра не має сили і обітниця не має вартості.* закон бо викликає гнів, і там, де немає закону, немає й переступу.* Тому, отже, обітниця від віри, щоб вона була з ласки і забезпечена всім нащадкам, не тільки тим, що з закону, але й тим, що з віри Авраама, якій є батьком усіх нас,* як написано: Я настановив тебе батьком багатьох народів, — перед Богом, в якого він увірував, перед Богом, якій оживляє мертвих і кліче те, чого немає, наче б воно існувало.* Він проти надії увірував у надію, що стане батьком багатьох народів, згідно з тим, що було
18 сказано: Такé буде твоє потомство.* Він, не захитавшись вірою, не зважав на своє вже примёрле тіло — було бо йому яких сто років — і на завмерле лоно Сарі.*

Зач.
87

- 20 Перед Божою обітницею він не завагався
недовірям, але, навпаки, скріпився вірою,
21 і, віддавши хвалу Богові,* був зовсім пев-
ний, що він може зробити все, що обіцяв.*
22 Тому й зараховано йому це за виправдан-
23 ня.* І не про нього одного тільки написано,
24 що то було зараховано йому,* але й про
нас, яким віра зачислиться, нас, що віру-
ємо в того, хто воскресив із мертвих Ісуса,
25 Господа нашого,* що був віданий за гріхи
наші і воскрес для нашого виправдання.

Кінець середі.

ГЛАВА 5.

- 1 Виправдані ж • вірою, ми маємо мир з
Богом через Господа нашого Ісуса Хри-
2 ста,* через якого ми вірою одержали до-
ступ до тієї ласки, що в ній стоїмо і хва-
3 лимося надією на славу Божу.* Та й не
тільки це, але ми хвалимось і в страж-
даннях, знаючи, що страждання дає тер-
4 пеливість,* терпеливість — досвід, а до-
5 свід — надію.* Надія ж не засоромить, бо
любів Бога була вліта в серця наші Ду-
хом Святим, що даний нам.
6 Христос бо, •• ще тоді, як ми були безси-
лі, у призначений час помёр за безбожних.*

Зач.
88.

Зач.
3 Чс.

Неділя 3-тя після 50-ці: Браття, виправдані •
На 3-му Часі Великої п'ятниці: Браття, Христос, ••

7 Навряд чи хто за праведника вмирає; бо
за доброго може б хто і відважився умер-
8 ти.* Бог же показує свою любов до нас
тим, що Христос умер за нас, коли ми ще
9 були грішниками.* Отож тим більше те-
пёр, оправдані його кров'ю, ми ним спа-
семося від гніву.

10 Бо коли, будши • ворогами, ми прими-
рилися з Богом смертю його Сїна, то тим
більше тепёр, примирившись, спасемося
його життям.

Зач
89

Кінець неділі.

11 І не тільки те, але й хвалимось у Бозі
через Господа нашого Ісуса Христа, через
якого ми тепёр одержали примірення.

Кінець 3-му Часові.

12 Та як через одного чоловіка гріх уві-
йшов у світ і з гріхом смерть, так смерть
перейшла на всіх людей, бо всі згрішили;*
13 бо перед законом гріх був у світі, але гріх
14 не зараховується, коли нема закону;* од-
наче смерть панувала від Адама до Мой-
сея і над тими, що не згрішили пересту-
пом, подібним до переступу Адама, що є
15 образ того, що мав прийти.* Та не так во-
но з провіною, як з даром ласки. Бо коли

через переступ одного померло багато, то тим більше ласка Божя і дар через ласку одного чоловіка, Ісуса Христа, щедро вилились на багатьох.* І не так є з даром, як з гріхом одного; бо суд по одній провініні приносить засуд, а дар ласки по багатьох провінах — виправдання.

Кінець четвергові.

17 Бо коли через переступ • одного, смерть царювала через одного, то тим більше ті, що одержують щедро ласку і дар виправдання, царюватимуть у житті через Ісуса Христа.* І як через переступ одного на всіх людей прийшов засуд, так через чин справедливості одного на всіх людей 18 приходить життєдайне виправдання.* Бо як через непослух одного багато людей стали грішниками, так через послух одного багато людей стане праведними.* 20 Закон же прийшов, щоб збільшився переступ, а де збільшився гріх, там ще більшою стала ласка,* щоб як панував гріх зі смертю, так панувала й ласка через виправдання на життя вічне, через Ісуса Христа, Господа нашого.

Зач.
90

ГЛАВА 6.

1 Що ж скажемо, чи зостанемося в грісі,
2 щоб збільшилася ласка?* О ні! Ми, що вмерли
для гріха, як нам у ньому далі жити?

Кінець п'ятниці.

3 Чи ж не знаєте, що всі ми, • що в Хри-
ста Ісуса охристілися, у смерть його хри-
4 стілися?* Ми поховані з ним через хри-
щення на смерть, щоб, як Христос воскрес
із мертвих славою Отця, і ми теж жили
5 новим життям.* Бо якщо ми з'єднані з ним
подобою його смерті, то будемо й подо-
6 бою воскресіння.* Знаємо ж, що старий
наш чоловік став розп'ятий з ним, щоб
було знищене це гріховне тіло, щоб нам
7 гріхові більше не служити;* бо хто вмер,
8 той від гріха звільнився.* Коли ж ми вмерли
з Христом, віруємо, що й житимемо з
9 ним,* знаючи, що Христос, воскресши з
мертвих, вже більше не вмирає: смерть
10 над ним більше не панує.* Вмираючи бо,
він умер для гріха раз назавжди, а, живу-
чий, живе для Бога.

Зач.
91

11 Так само й ви вважайте •• себе мерт-
вими для гріха, а живими для Бога в
Христі Ісусі.

Зач.
92

Кінець Великій суботі.

Свята й Велика субота вечора: Браття, всі ми, •
Субота 4-та після 50-ці: Браття, вважайте ••

12 Нехай, отже, не панує гріх у вашім
смертнім тілі, щоб вам корітися його по-
13 жадливостям,* і не видавайте членів ва-
ших гріхові, як зброю неправедности, але
віддайте себе Богові, як ожілих із мертвих,
14 і члени ваші, як зброю праведности.* Бо
гріх не буде більше над вами панувати,
тому що ви не під законом, але під лас-
15 кою.* Що ж, чи будемо грішити, бо ми не
16 під законом, але під ласкою? О ні!* Хіба
не знаєте, що ви слуги того, кому себе
віддаєте як слуг на послух, кого слухаєте:
чи то гріха — на смерть, чи то послуху —
17 на праведність?* То дяка Богові, що ви,
бувши колись слугами гріха, з усього серця
послухалися тієї науки, якої вас навчили.

Кінець суботі.

18 Звільнившись • від гріха, ви стали
19 слугами праведности.* Я говорю по-люд-
ському, з уваги на неміч вашого тіла. Бо
так, як ви колись віддавали ваші члени
на служіння нечистоті і беззаконню, щоб
жити беззаконно, так тепер віддайте ваші
члени на служіння праведності, на освя-
20 чення.* Коли ви були слугами гріха, ви
не уважали себе зобов'язаними до пра-
21 ведности.* Які ж плоди ви тоді мали?

Зач.
93

Такі, що ви тепер їх соромитесь, бо їхній
22 кінець — смерть.* Тепер же, звільнившись
від гріха і ставши слугами Бога, маєте
ваш плід на освячення і кінець — життя
23 вічне.* Бо заплата гріха — смерть, а дар
ласки Божої — життя вічне в Христі
Ісусі, Господі нашім.

Кінець неділі.

ГЛАВА 7.

1 Хіба не знаєте браті, — тим говорю, •
які знають закон, — що закон панує над
2 людиною, поки вона живе?* Отак і заміж-
ня жінка, поки живе чоловік, зв'язана за-
коном; коли ж помер чоловік, вона звіль-
3 няється від закону чоловіка.* Тому, поки
живе чоловік, вона буде вважатися пере-
любницею, якщо стане жінкою іншого чо-
ловіка; коли ж чоловік помре, вона звіль-
нена від закону і не буде перелюбницею,
4 якщо стане жінкою іншого чоловіка.* Так
само й ви, мої браті, умерли для закону
тілом Христовим, щоб належати іншому,
воскреслому з мертвих, щоб приносити
5 плід Богові.* Бо, коли ми були в тілі, грі-
ховні пристрасті, що під законом, діяли
в членах наших, щоб приносити плід
6 смерті.* Тепер же ми звільнені від закону,

Зач.
94

умёрши для того, що нас тримало, немов в'язнів, щоб служити Богові у відновленні
 7 духа, а не згідно зі старім законом.* Що ж скажемо? Що закон — гріх? Бороні, Боже! Але я не знав гріха, як тільки через закон: бож я не знав би пожадли-
 8 даї.* Гріх же, узявши привід від заповіді, підняв у мені всяку пожадливість, бо без
 9 закону гріх мертвий.* І я колись жив без закону. Та коли прийшла заповідь, гріх
 10 ожив,* а я умер; так то заповідь, що мала бути для мене життям, стала для мене
 11 смертю.* Бо гріх, узявши привід від заповіді, звів мене і вбив нею.* Але все ж такі закон святий, і заповідь свята і праведна,
 12 і добра.* Отже, те, що добре, принесло мені смерть? Бороні, Боже! Але гріх, щоб показати себе, що він гріх, послугуючись добром, завдав мені смерть, щоб гріх, завдяки заповіді, виявив свою надмірно грішну силу.

Кінець понеділкові.

14 Аджé знаємо, • що закон духовний, а я
 15 тілесний, запродаий гріхові.* Бо що роблю, не розумію; я бо чиню не те, що хочу,
 16 а що ненавиджу, те чиню.* Коли ж роблю те, чого не хочу, я згоджуюся з законом,

Зач.
95

17 що він добрий.* Тепер же то не я чиню, а
 18 гріх, що живе в мені.* Знаю бо, що не жи-
 ве в мені, тобто в моім тілі, добро: бо воля
 добро творити є в мені, а добро виконати
 19 — ні;* бо не чиню добро, що хочу, а чиню
 20 зло, що не хочу.* Коли ж я роблю те, чого
 не хочу, тоді вже не я його виконую, а
 21 гріх, що живе в мені.* Отож знаходжу за-
 кон: що, коли я хочу робити добро, зло си-
 22 дить у мені;* мені бо милий, за внутріш-
 23 ньою людиною, закон Божий,* але бачу
 інший закон у моїх членах, який воює
 проти закону мого ума і підневолює мене
 24 законові гріха, що в моїх членах.* Нещас-
 слива я людина! Хто мене визволить від
 25 цього смерті підлеглого тіла?* Дяка хай
 буде Богові через Ісуса Христа, Господа
 нашого! Отже, то, власне, я служу умом
 законові Божому, а тілом — законові
 гріха.

ГЛАВА 8.

- 1 Нема, отже, тепер ніякого засуду для
 тих, що в Христі Ісусі.
 2 Бо закон • духа, життя в Христі Ісусі,
 визволив тебе від закону гріха й смерті.

Зач.
96

Кінець вітїркові.

3 Бо те, що було неможливим • для зако-
ну, ослабленого тілом, Бог, пославши свого
Сїна в тілі, схожим на гріховне тіло, ради
4 гріха, осудив гріх у тілі,* щоб виправдан-
ня закону здійснилось на нас, що ходимо
5 не за тілом, а за духом.* Бо ті, що живуть
за тілом, думають про тілесне; ті ж, що
6 за духом — про духовне.* Бо думка тіла
— смерть, а думка духа — життя й мир;*
7 тому-то думка тіла ворожа Богові, бо не
кориться заповіді Божому, та й не може.
8 Тілесні •• не можуть подібатися Бо-
9 гові.* Ви ж не тілесні, але духовні, якщо
Дух Божий живе у вас.

Зач.
28 гр.Зач.
4 сч.

Кінець грудневі.

Коли ж хто Духа Христа не має, той
10 йому не належить.* Але як Христос у вас,
то тіло мертве гріхом, дух же живий пра-
11 ведністю.* І коли Дух того, хто воскресив
Ісуса з мертвих, мешкає у вас, той, хто
воскресив Христа з мертвих, оживить і
ваши смертні тіла Духом своїм, що живе
12 у вас.* Тому, браті, ми боржники не тілу,
13 щоб за тілом жити.* Бо коли живете за
тілом, помрете; якщо ви духом умертвля-
єте тілесні вчинки, будете жити.

Кінець середі.

28-го грудня: Браття, те, що було неможливим •
4-го січня: Браття, тілесні ••

14 Усі бо ті, • яких водить Дух Божий — Зач.
97
сині Божі.

Кінець січневі.

15 Бо ви не прийняли духа рабства, щоб
зно́ву попа́сти в страх, але́ прийняли́ дух
усинове́ння, яки́м клі́чемо: А́вва — О́т-
16 че.* Цей са́мий Дух сви́дчить ра́зом із на́-
17 шим ду́хом, що ми діти Бо́жі;* а коли́ ді-
ти, то й спадко́ємці Бо́жі — співспа́дко-
е́мці Христа́, якщо́ ми стражда́ємо ра́зом
із ним, щоб ра́зом з ним просла́витися.*
18 Гада́ю бо, що стражда́ння нині́шнього ча́-
су негі́дні майбу́тньої сла́ви, яка́ ма́є нам
19 з'я́витися.* Бо створи́ння чека́є нетерпля-
20 че ви́явлення сині́в Бо́жих.* Створи́ння
було́ підко́рене тлі́нню не доброво́льно, а
21 тим, хто його́ підкори́в, у наді́ї,* що й са-
ме створи́ння ви́зволитьс́я від ра́бства
тлі́ння, на во́лю діте́й Бо́жих.

Кінець суботі.

22 Бо ми зна́ємо, •• що все створи́ння ра́зом Зач.
98
пони́ні сто́гне і ра́зом стражда́є у тяжкі́х
23 му́ках.* Не тільки воно́, але́ й ми самі́ в
собі сто́гнемо, очі́куючи усинове́ння, ви́-
24 зво́лення на́шого тіла,* бо ми наді́єю спа-
сли́ся. Наді́я, яку́ хтось ба́чить, не наді́я,

Субота 5-го тижня після 50-ці: Браття, ті, •

Четвер 3-го тижня після 50-ці: Браття, знаємо, ••

бо коли хтось що бачить, чого ж тоді наді-
 25 ятися?* Як же ми надіємося, чого не бачи-
 26 мо, очікуємо його витривало.* Так само й
 Дух помагає нам у нашій немочі. Про що
 бо нам молитися, як слід не знаємо; та
 сам Дух заступається за нас стогонами
 27 невимовними.* Той же, хто досліджує сер-
 ця, знає, яке бажання Духа і що він
 заступається за святих згідно з Божою
 волею.

Кінець четвергові.

28 Знаємо, • що тим, які люблять Бога, по-
 кликаним за його постановою, усє спвдіє
 29 на добро.* Бо яких він передбачив, тих
 наперед призначив, щоб були подібні до
 образу Сіна свого, щоб він був первород-
 30 ний між багатьма братами;* яких же на-
 перед призначив, тих і покликав; і яких
 покликав, тих виправдав; яких же ви-
 31 правдав, тих і прославив.* Що, отже, ска-
 жемо на це? Коли Бог за нас, хто проти
 32 нас?* Він власного Сіна не пощадив, а
 видав його за нас усіх; як, отже, разом із
 33 ним не дасть нам усього?* Хто буде зви-
 нувачувати вибраних Божих? Коли Бог
 34 виправдує,* хто засудить? Христос Ісус,
 який умер, щобільше — і воскрес, що по

Зач.
99

35 правіці Божій, — він заступається за
 нас.* Хто нас відлучить від любови Хри-
 ста? Горе, чи страждання, чи пересліду-
 вання, чи голод, чи нагота, чи небезпека,
 36 чи меч?* Бо написано: За тебе нас увесь
 день убивають, уважають нас за овець,
 37 призначених на заріз.* Але в усьому ма-
 ємо повну перемогу завдяки тому, хто нас
 38 полюбив.* Бо я певний, що ні смерть, ні
 життя, ні ангели, ні власті, ні теперішнє,
 39 ні майбутнє, ні сили,* ні висота, ні глиби-
 на, ні інше якє створіння не зможе нас
 відлучити від любови Божої, що в Христі
 Ісусі, Господі нашім.

Кінець великомученикам.

ГЛАВА 9.

1 Кажу в Христі правду, • не обманюю,
 як свідчить мені моя совість у Святому
 2 Дусі,* що я у великім смутку і в безнастан-
 3 нім болі мого серця.* Бо я бажав би сам
 бути відлученим від Христа за братів моїх,
 4 рідних мені тілом;* вони ізраїльтяни, їм
 належить усиновлення і слава, і завіти, і
 5 законодавство, і богослужба, і обітниці,* їх-
 ні отці, з яких Христос тілом, що понад
 усім — Бог, благословенний повіки. Амінь.

Зач.
100

Кінець суботі.

Субота 6-та після 50-ці: Браття, кажу в Христі правду, •

6 Воно не так, • щоб слово Бóже впало
 7 ма́рно: бо не всі ті, що від Ізраїля, ізраїль-
 8 тяни;* і не ті, що нащадки Авраа́ма, всі
 9 його́ діти; але́ від Ісаа́ка назове́ться твоє́
 10 пото́мство,* то́бто не тілесні діти — діти
 11 Бо́жі, але́ діти обі́тниці вважаються за
 12 нащадків.* Слово ж обі́тниці таке: Цієї́
 13 са́мої пори́ я прийдú, і бу́де син у Са́ри.*
 14 Ба більше: Реве́ка зачала́ від одно́го ло́-
 15 жа ба́тька на́шого Ісаа́ка;* коли́ ж вони́
 16 ще не наро́дились і нічо́го добро́го чи зло́-
 17 го не зробіли, — щоб Бог у свої́й постано́-
 18 ві був ві́льний вибира́ти,* зале́жно не від
 19 діл, а від то́го, який клі́че, — їй було́ ска́-
 20 зано: Ста́рший мо́лодшому служи́ти бу́де.*
 21 Бо на́писано: Я́кова я полю́бив, Іса́ва ж
 22 незлю́бив.* Що ж ска́жемо, що Бог не-
 23 справе́дливий? Зо́всім ні.* Бо він ка́же
 24 Мойсе́єві: Помі́лую, ко́го хо́чу поми́лува-
 25 ти, і зми́лосе́рджусь, над ким хо́чу зми́ло-
 26 се́рдитися.* Отже не спра́ва то́го, хто хо́-
 27 че, ані то́го, хто біжи́ть, але́ Бо́га, що ми́-
 28 лує.* Пи́сання бо ка́же фарао́нові: Я́краз
 29 на те я тебе́ поста́вив, щоб на то́бі пока́за-
 30 ти мою́ си́лу і щоб по всі́й землі сла́ви-
 31 лось моє́ ім'я́.

18 Отóж, когó він хóче, • тогó мiлує, і ко-
19 гó хóче, тогó чiнить заскору́злим.* Ска́-
жеш, óтже, менi: Чому́ він iще́ докоря́є?
Хто бо мóже протiвiтися йогó во́лi?

Зач.
102

Кiнець п'ятниці.

20 Хто ти, чоловiче, що спереча́єшся з Бо́-
гом? Хiба́ твiр мóже сказа́ти творце́ви: Чо-
21 му́ ти мене́ такiм зробiв? Хiба́ гонча́р
не ма́є влади над гли́ною, щоб iз тогó са́-
мого мiсива зробiти одну́ посудину на
22 честь, а дру́гу на нече́сть? Хоча́ Бог, ба-
жа́ючи показати свiй гнiв i вiявити свою́
си́лу, знóсив з вели́ким довготерпiнням
посудину гнiву, що вже були́ готóви на
23 погiбель,* все ж такiй він показав бага́т-
ство своєї́ сла́ви на посудинах милосе́рдя,
24 якi наперед приготува́в для сла́ви,* — на
нас, якiх поклика́в не тiльки від юде́їв,
25 але́ й від пога́н.* Я́к i в Осiї́ він говори́ть:
Назвú не мiй наро́д моiм наро́дом i нелю́бу
26 — улю́бленою.* I на тiм мiсци́, де було́ iм
ска́зано: Ви не мiй наро́д, там iх назвúть
27 синáми Бо́га живогó.* Iса́я ж про Iзраiля́
ка́же: Хоч би число́ синiв Iзраiля́ було́, як
мо́рський пи́сок, тiльки залишок спасе́ть-
ся,* Госпо́дь бо сповна́ й скоро́ викона́є
28 сво́є сло́во на землi.* I як прорiк Iса́я:
29

Якби Господь сил не лишив нам насіння,
 ми були б, як Содома, і стали б подібні до
 30 Гоморі.* Що ж скажемо? Що погани, які не
 шукали праведности, осягнули правед-
 ність, і то праведність, що походить від
 31 віри,* Ізраїль же, що шукав закону пра-
 ведности, не досягнув закону праведно-
 32 сти.* Чому? Бо вони спирались не на віру,
 а наче на діла. Вони спіткнулись на ка-
 33 мінь спотикання,* як написано: Ось кладу
 в Сіоні камінь спотикання і скелю падін-
 ня; хто вірує в нього, не осоромиться.

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 10.

1 Браті, бажання • мого серця і молитва
 моя до Бога за них, щоб вони спаслись.*
 2 Я бо їм свідчу, що вони мають ревність
 3 Божу, та вона нерозважна.* Не розуміючи
 Божої справедливості і шукаючи уста-
 новити свою власну, вони не покорилися
 4 справедливості Божій.* Бо мета закону
 — Христос, на виправдання кожного, хто
 5 вірує.* Мойсей бо пише про праведність,
 що від закону: Той, хто його виконує, бу-
 6 де ним жити.* Справедливість же, що від
 віри, так говорить: Не кажи у твоїм серці:
 Хто зійде на небо, тобто Христа додолу

Зач.
103

7 звесті,* або: Хто зійде в безодню, то́то
8 Христа з мёртвих вивести.* Що, о́тже, во-
на́ ка́же? Блізько тебе сло́во: в твоїх уста́х
і в твоїм се́рці, то́то сло́во віри, що ми
9 проповідуємо.* Бо коли́ ти твоїми уста́ми
визна́ватимеш Го́спода Ісуса і вірувати-
меш у твоїм се́рці, що Бог воскресів його́
10 з мёртвих, спасе́шся,* бо се́рцем вірується
на оправда́ння, а уста́ми визна́ється на
спасі́ння.

Кінець неділі.

11 Писа́ння бо ка́же: • Ко́жний, хто вірує в
12 ньо́го, не осоро́миться.* Нема́є бо різни́ці
між юде́єм і між гре́ком; бо той са́мий Го-
спо́дь усіх, бага́тий для всіх, хто його́ клі-
13 че,* бо ко́жний, хто прикли́че ім'я́ Госпо́д-
14 не, спасе́ться.* Як же прикли́катимуть то-
го́, в ко́го не увірували? Як увірують у то́-
го, про ко́го не чу́ли? І як почую́ть без
15 проповідника?* І як бу́дуть проповідува-
ти, коли́ не бу́дуть по́слані? Як напи́сано:
Які га́рні но́ги в тих, що благові́стять до́бри
16 новіни!* Та не всі послухали Єва́нгелія.
Бо Іса́я ка́же: Го́споди, хто пові́рив то́му,
17 що ми чу́ли?* Віра, о́тже, від слуха́ння, а
18 слуха́ння че́рез сло́во Христо́ве.* Та я пи-
таю: Хи́ба вони́ не чу́ли? Таж: По всій землі

Зач.
104

рознісся їхній гóлос, їхні слова — в кінці
 19 світу.* І ще кажу: Мо́же не розумів Ізраїль? Але Мойсе́й пе́рший мо́вив: Я ви́кличу у вас за́здристь не наро́дом, збуджу́
 20 ваш гнів наро́дом нерозу́мним.* А Іса́я насмілюється і мо́вить: Знайшли́ мене́ ті, що мене́ не шука́ли. Я об'я́вився тим, що
 21 про мене́ не пита́ли.* До Ізраїля ж ка́же: Увесь день я простяга́в свої́ ру́ки до неслухня́ного й упе́ртого наро́ду.

ГЛАВА 11.

1 Ото́ж питаю́: Чи не відки́нув Бог наро́д свій? Ніко́ли в світі! Бо і я ізраїльтя́нин, з роду Авраа́ма, з поколі́ння Веніа́міна* Бог не відки́нув свого́ наро́ду, що напе́ред ви́брав.

Кінець вістіркові.

Чи ж ви не • зна́єте, що Пи́сання про Іллю́ гово́рить, коли́ він ска́ржитья до Бо́га
 3 на Ізраїля:* Го́споди, проро́ків твої́х уби́ли і жерто́вники твої́ зруйнува́ли, лиши́вся
 4 тільки́ я оди́н, і шука́ють душі́ моєї́.* І що йому́ відпові́дає сло́во Бо́же? Зо́ставив я собі́ сі́м ти́сяч чоло́віків, що пе́ред Ва́алом
 5 не гну́ли колі́на.* Так і нині́шнього ча́су є
 6 за́лишок, за ви́бором ла́ски.* Коли́ ж за

Зач.
105

ласкою, то не з діл, інакше ласка не була
7 б ласкою.* Що ж, чого Ізраїль шукав, того
не осягнув, вибрані ж осягнули. А решта
8 затверділи,* як написано: Бог дав їм по
нинішній день дух приголосшення, очі,
9 щоб не бачили, і вуха, щоб не чули.* А
Давід каже: Нехай їх стіл сильцем їм бу-
де, пасткою їм на падіння та відплату.*
10 Нехай їхні очі потемніють, щоб не бачи-
ли, хребет їх хай зігнеться назавжди.*
11 Отож питаю: Хіба вони спіткнулися, щоб
упасти? Ні, зовсім ні. Але падіння їхнє
стало спасінням для поган, щоб виклика-
12 ти їхню заздрість.* Коли ж їхнє падіння
— багатство для світу, і коли їхній зане-
пад — для поган багатство, оскільки біль-
ше повнота їх?

Кінець середі.

13 Я ж кажу вам, • погани: Оскільки я апо-
стол поган, величатиму моє служіння,*
14 надіючись, що, може, мені якось поща-
стить розбудити заздрість своїх, спорідне-
15 них тілом, і декого з них спасти.* Бо коли
їхнє відкинення — примирення для сві-
ту, то що буде їхнє прийняття, як не жит-
тя воскреслих з мертвих? І коли перший
16 первісток святий, то святе й тісто;* і коли

Зач.
106

17 святій корінь, то святе й галуззя.* Коли ж деякі з галузок відламалися, а ти, будучи олівною дичкою, був зацєплений між них і став співучасником кореня та олівоного соку,* не хвалися перед галуззям. А коли хвалишся, знай, що не ти носиш корінь, а корінь тебе.* Ти скажеш: Гілля відчэхнуто, щоб мене нащепити.* Добре. Вони відламалися за невіру, а ти стоїш завдякі вірі. Не несись, отже, високо, але бійся.* Бо коли Бог не пощадив природного галуззя, то може й тебе не пощадити.* Вважай, отже, на доброту й суворість Божу: на відпалих суворість, а на тебе доброту Божа, коли пробудеш у доброті; а коли ні, і ти будеш відтятий.* Та й вони, як не зостануться в невірі, будуть прищеплені, бо Бог може їх знову прищепити.* Бо коли ти, відтятий від дикої з природи олівки, проти природи був прищеплений до доброї олівки, оскільки більше ті, що за природою, будуть зацєплені на власній олівці?

Кінець четвергові.

25 Не хочу бо, браті, щоб ви не відали цієї тайни, • щоб не були самі в собі велемудрі: засліплення впало частинно на Ізраїля,

Зач.
107

П'ятниця 4-го тижня після 50-ці:

Браття, не хочу, щоб ви не відали цієї тайни, •

26 по́ки не вві́йдуть усі пога́ни,* і тоді уве́сь
 Ізраї́ль спасе́ться, як напі́сано: При́йде з
 Сіо́ну Визво́літель, відве́рне від Якова
 27 безбо́жність.* Такий бу́де мій заві́т з ні-
 28 ми, як відпу́щу гріхі́ їх.* Щодо Єва́нгелія,
 вони́ нелю́бі Бо́гові че́рез вас, але́ щодо
 ви́бору Бо́жого, вони́ улю́блені батьків ра́-
 29 ди,* бо да́рі Бо́жі й поклі́кання незмін-
 30 ні.* Як ви ко́лісь бу́ли неслухня́ні Бо́гові,
 а тепе́р поми́лувані че́рез їхній непó-
 31 слух,* так і вони́ тепе́р, че́рез милосе́рдя,
 яко́го ви зазна́ли, ста́ли неслухня́ні, щоб і
 32 вони́ тепе́р зазна́ли милосе́рдя.* Бо Бог
 вклю́чив усі́х у непóслух, щоб усі́х поми́-
 33 лувати.* О, глиби́но бага́тства, му́дрости і
 знання́ Бо́жого! Які́ незбагне́нні його́ по-
 34 станóви і недослі́димі його́ доро́ги.* Хто
 бо ко́лі зрозумі́в думку́ Господню́? Хто
 35 був його́ дора́дником?* Або́ хто пе́рше дав
 йому́ щось, щоб воно́ зно́ву бу́ло йому́ від-
 36 дане?* Все бо від ньо́го, че́рез ньо́го і для
 ньо́го. Йому́ сла́ва наве́ки. Амі́нь.

Кі́нець п'ятниці.

ГЛАВА 12.

1 Благаю́, о́тже, вас, браті́, • Бо́жим мило-
 се́рдям, прино́сити ті́ла ва́ші як же́ртву жи-
 ву́, святу́, прие́мну Бо́гові: ва́шу богослужбу́

Зач.
108

- 2 згідно з розумом.* І не впадінюйтесь до цього світу, але перемінюйтесь відновленням вашого розуму, щоб ви переконувалися, яка воля Божя, що добре, що угодне, що досконале.* Ласкою, яка мені дана, я кажу кожному з вас: Не думати понад те, що треба думати, але думати скромно, мірою віри, як Бог наділів кожному.

Кінець суботі.

- 4 Бо як • в одному тілі маємо багато членів і всі члени не виконують ту саму роботу,* отак і ми, численні — одні в Христі тіло, кожен — один одному член. *109 15-21*

Зач.
109

Переступи понеділкові.

- 6 Маємо ж, •• згідно з даною нам благодаттю, різні дари: коли дар пророцтва, виконуймо його мірою віри;* хто має дар служіння, нехай служить;* хто навчання, нехай навчає; хто напоумлення, нехай напоумляє. Хто дає — у простоті; хто головує — дбайливо; хто милосердиться — з радістю.* Любов нехай буде нелицемірна; ненавидьте зло, приставайте до добра.* Любіть один одного братньою любов'ю. Пошаною один одного випереджайте.* В ревності не будьте лініві, духом горіть,

Зач.
110

Понеділок 5-го тижня після 50-ці: Браття, як •
Неділя 6-та після 50-ці: Браття, маємо, ••

- 12 Господеві служіть;* веселі в надії, в горю
13 терпеліві, в молитві витривалі;* святім у
потрєбах помагайте і дбайте про гостін-
14 ність.* Благословляйте тих, що вас переслі-
дують; благословляйте, а не проклинайте.

Кінець неділі.

Читай понеділкові:

- 15 Радуйтеся з тими, що радуються; плач-
16 те з тими, що плачуть.* Між собою будьте
однієї думки, про високе не мудруйте,
але до скромного схиляйтеся; не вважай-
17 те себе за мудрих.* Нікому злом за зло не
віддавайте; дбайте перед усіма людьми
18 про добро.* Коли можливо, оскільки це
від вас залежить, будьте з усіма людьми
19 в мирі.* Саміх себе не відомщайте, любі,
але дайте місце гніву Божому, написано
бо: Мені належить помста, я відплачу, ка-
20 же Господь.* Але коли твій ворог голодує,
нагодуй його; і коли він має спрагу, на-
пій його, бо, роблячи це, ти нагромаджу-
еш йому на голову розпалене вугілля.*
21 Не дозволяй, щоб зло тебе перемогло, але
перемагай зло добром.

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 13.

Зач.
111

1 Кожна • людина нехай коріться вищій
владі; нема бо влади, що не була б від Бо-
га; і влади, що існують, установлені Бо-
2 гом.* Тому, хто чинить опір владі, опира-
ється Божому велінню, і ті, що чинять
3 опір, самі на себе суд накликають.* На-
чальники бо страшні не тим, хто чинить
добро, а тим, хто — зло. Хочеш не бояти-
ся влади? Чини добро і будеш мати по-
4 хвалу від неї;* вона бо слуга Божий, тобі
на добро. Коли ти чиниш зло, бійся, бо
недарма меч носить; вона Божий слуга,
що відомщає і карає того, хто чинить зло.*
5 Тому треба корітися не тільки ради карі,
6 але й ради сумління.* Ось чому платите
податки, бо слуги Божі пильно за цим див-
7 ляться.* Тож дайте кожному належне: ко-
муну податок — податок, кому мито — ми-
то, кому пошана — пошану, кому честь
8 — честь.* Не майте жодних боргів ні в
кого, крім боргу взаємної любови, бо той,
9 хто любить другого, виконав закон.* Бо:
Не чужолож, не вбивай, не кради, не по-
жадай і всі інші заповіді містяться у цьо-
му слові: Люби ближнього твого, як себе

10 само́го.* Любо́в блі́жньому́ зла не чі́нить.
 О́тже, любо́в — спов́нення зако́ну.

Кі́нець субо́ті.

11 Тим бі́льше, що ви зна́єте час, що вже
 порá вам прокі́нутися зі сну.

Тепе́р бо • блі́жче нас спаса́ння, ніж
 12 тоді́, як ми уві́рували.* Ні́ч промину́ла,
 де́нь наблі́зився. Відкі́ньмо, о́тже, вчі́н-
 ки те́мряви і одягні́мось у збро́ю сві́тла.*
 13 Як де́нь, пово́дьмося че́сно: не в ненаже́р-
 стві́ та пия́цтві́, не в перелю́бі́ та розпо́сті,
 14 не у сва́рні́ та за́здроссах;* але́ вдягні́ться
 у Го́спода Ісу́са Хри́ста́ і не дба́йте про
 ті́ло в по́хотях.

Зач.
112

ГЛАВА 14.

1 Слабко́го в ві́рі прийма́йте, не вступа́-
 2 ючи з ним у суперечки.* Оди́н ві́рить, що
 мо́жна все ї́сти, а слабкі́й ї́сть горо́дину.*
 3 Хто ї́сть, хай тим, що не ї́сть, не горду́є;
 а хто не ї́сть, хай того́, що ї́сть, не су́дить,
 4 бо Бог його́ прийня́в.* Ти хто, що су́диш
 чужо́го слугу́? Сво́єму го́сподеві́ стої́ть
 він або́ па́дає; але́ він сто́ятиме, бо Го-
 сподь мо́же підтрима́ти його́.

Кі́нець неде́лі й рі́здву Івана́ Предте́чі.

Неді́ля сиропу́сна: Бра́ття, тепе́р •
 Цей і на рі́здво Івана́ Предте́чі.

5 Один відрізняє день від дня, для іншого ж кожний день однаковий. Кожний нехай буде певний, що він добре робить.

6 Хто вважає • на дні, ради Господа на них уважає; і хто їсть, ради Господа їсть, бож дякує Богові; і хто не їсть, ради Господа не їсть, і дякує Богові.* Ніхто бо з нас не живе для себе самого і ніхто не вмирає для самого себе;* бо коли живемо, для Господа живемо, і коли вмираємо, для Господа вмираємо. Отож, чи ми живемо, чи вмираємо, ми Господні.

Зач.
113

9 На це бо Христос •• умер і воскрес, щоб і над мертвими, і над живими панувати.

Зач.
114

Кінець суботі і за померлих.

10 Ти ж чого судиш брата твого? Чого погорджуєш твоїм братом? Усі станемо перед судом Христовим,* бо написано: Як я живу, каже Господь, кожне коліно схилиться передо мною і кожний язик визнає Бога.* Так ото, кожний з нас сам за себе дасть відповідь Богові.* Не судімо, отже, більш один одного, але уважайте на те, щоб не класти нічого перед братом, об що він спотикнувся б або впав.* Знаю, я перекопаний у Господі Ісусі, що нема нічого, що

Субота 9-та після 50-ці: Браття, хто вважає •
Цей і за померлих у понеділок.

Вівторок 5-го тижня після 50-ці: Браття, на це Христос ••

було б нечїсте самó по собі; хібá що хто
 думає, що щось нечїсте, тоді воно йому
 15 нечїсте.* Коли твій брат спокóшується
 твоєю їжею, то ти не повóдишся за любó-
 в'ю. Не губи твоєю їжею того, за якого
 16 вмер Христóс.* Нехáй це вáше добрó не
 17 зневажáється.* Бо Цáрство Бóже — не
 їжа і не напій, алé праведність, мир і рá-
 18 дість у Святому Дусі.* Хто так слóжить
 Христóві, той Бóгові угóдний і лю́дям
 до вподоби.

Кінець вівтіркові.

19 Тож дбаймо про те, що веде до • міру і
 20 до взаємного збудування.* Не руйну́й Бó-
 жого діла за́для їжі. Все чїсте, та гóре чо-
 ловікові, що їжею призвóдить до упáдку.*
 21 Дóбре не їсти м'яса і вина́ не пїти, ні то-
 22 гó, об що твій брат спіткнóвся б.* Ту віру,
 що ма́єш, тримáй її для себе пéред Бóгом.
 Блажéнный, кому́ совість не закидає в то́-
 23 му, що рішив робіти.* Хто ж вага́ється,
 коли їсть, уже́ засóджений, бо не чїнить
 у добрій вірі; все бо, що не у добрій вірі
 24 — гріх.* Тому́ ж, хто мóже вас утвердіти
 згідно з моїм Євáнгелієм і з проповіду-
 ванням Ісуса Христа́, згідно з відкриттям

Зач.
115

Субота сиропусна: Браття, стараймося про те, що веде до •

та́йни, промовчаної прот́ягом відві́чних
 25 часів,* тепе́р же об'явлено́ї че́рез писання
 проро́ків, за велінням предві́чного Бо́га, і
 розголо́шеної для всіх наро́дів, щоб вони́
 26 корі́лись вірі,* — Бо́гові, єди́ному му́дро-
 му, че́рез Ісу́са Христа́, сла́ва на ві́ки ві́чні.
 Амі́нь.

Кі́нець субо́ти.

ГЛАВА 15.

1 Ми, си́льні, • му́симо нести́ не́мочі квó-
 2 лих, а не са́ми́м собі́ догоджа́ти.* Ко́жний
 з нас неха́й намага́ється догоди́ти блі́ж-
 3 ньому́ на добро́, для збудува́ння.* Бо й
 Хри́сто́с не сам собі́ догоджа́в, а як напи́-
 сано: Знева́ги тих, що тебе́ зневажа́ють,
 4 упáли на мене́.* Все бо, що було́ напи́сане
 давні́ше, напи́сане нам на нау́ку, щоб ми
 ма́ли надію́ че́рез терпелі́вість і уті́ху,
 5 про які́ нас навча́є Писа́ння.* Бог же тер-
 6 пелі́вості й уті́хи неха́й дасть вам,* щоб
 ви між собо́ю були́ одні́єї думки́ за Хри́-
 сто́м Ісу́сом, щоб ви одноду́шно, одні́ми
 уста́ми сла́вили Бо́га й Отця́ Го́спода на́-
 шого Ісу́са Хри́ста́.

Зач.
116

7 Тому будьте приязні • один до одного, як і Христос був до вас на славу Божу. Зач.
117

Кінець неділі.

8 Кажу бо, що Христос став слугою, обрі-
зання ради, правди Божої, щоб здійснити
9 обітницю, що були дані отцям,* а погани,
щоб прославили Бога за його милосер-
дя, як написано: Тож прославлятиму тебе
серед народів, співатиму імені твому.*
10 І знову каже: Радійте, погани, з його
11 народом.* І знову: Хваліте Господа, всі на-
роди. Нехай його прославляють усі люди.*
12 І ще каже Ісаїя: Буде паросток Єссея, що
встане панувати над народами. На нього
13 будуть надіятися народи.* Нехай же Бог
надії сповнить вас усякою радістю та мі-
ром у вірі, щоб ви вельми збагатилися в
14 надії силою Духа Святого.* Та і я сам,
браті мої, переконаний щодо вас, що й ви
повні доброти, наповнені усяким знанням,
15 і можете один одного напоумляти.* Коли
я декуди написав вам трохи сміливіше,
то зробив це, щоб вам пригадати, завдяки
16 благодаті, яка дана мені Богом* на те,
щоб я був служителем Христа Ісуса між
поганами і виконував святую службу Божого

Євангелія, щоб жертва поган була милою і освяченою у Святім Дусі.

Кінець середі.

17 Я можу, отже, • хвалітись у Христі Ісусі
 18 сі тим, що Боже,* бо я не смів би говорити
 про те, чого Христос не вчинив через мене
 не для послуху поган, словом і ділом,*
 19 силою знаків і чудес, силою Духа Божого,
 так що я проповідував Євангеліє по
 всіх усюдах від Єрусаліму й околиць аж
 20 до Ілірїку,* вважаючи, однак, за честь не
 проповідувати Євангелія там, де Христове
 ім'я було вже відоме, щоб не будувати
 21 на чужій основі,* але, як написано: Ті,
 яким про нього не звіщалося, його побачать;
 і ті, що про нього не чули, зрозуміють.*
 22 Тому я щоразу мав перешкоди прийти
 до вас.* Тепер же, не маючи більше поля
 праці і гаряче бажаючи з давніх літ до
 24 вас прийти,* надіюсь, ідучи по дорозі в
 Іспанію, побачити вас і що ви мене туди
 проведете, після того, як я трохи натішусь
 25 вами.* Тепер же йду в Єрусалім святим
 26 служити,* бо Македонія й Ахая рішили
 зібрати дещо на потреби вбогих святих
 27 у Єрусалімі.* Вірішили, та вони й винні,
 бо як погани стали спільниками їхніх

Зач.
118

духовних благ, то повинні допомогти їм у
 28 тілесних.* Коли я це виконаю і вручу
 їм особисто цю збірку, виберусь від вас
 29 у Еспанію.* Знаю, що коли прийду до
 вас, прийду в повноті Христового бла-
 гословення.

Кінець четвергові.

30 Благаю вас, брати, • Господом нашим
 Ісусом Христом і любов'ю Духа, допома-
 гати мені в моїх небезпеках молитвами
 31 за мене до Бога,* щоб мені вирватися від
 невірних у Юдеї, а служба моя в Єруса-
 32 лімі була святим приємна,* і щоб я з ра-
 дістю прийшов до вас, коли на те воля
 33 Бога, і відпочів між вами.* Нехай Бог
 миру буде з усіма вами. Амінь.

Зач.
119

Кінець суботі.

ГЛАВА 16.

1 Поручаю вам • Фіву, сестру нашу, слу-
 2 жительку Церкви в Кенхреях,* щоб ви її
 прийняли у Господі, як лічить святим, та
 щоб допомогли їй у кожній справі, в якій
 тільки вона б вас потребувала, бо вона
 багатьом стала у пригоді та й мені само-
 3 му.* Вітайте Прискілли та Акілу, спів-
 4 робітників моїх у Христі Ісусі,* які за мою

Зач.
120

Субота 10-та після 50-ці: Браття,лагаю вас •

П'ятниця 5-го тижня після 50-ці: Браття, поручаю вам ••

душу свої гóлови виставляли, якiм не я
одiн дякую, але також усi Церкви поган;*
5 вiтайте також iхню домашню Церкву. Вi-
тайте Епенета, улюбленого мого, перви-
6 стка Ахаї для Христа.* Вiтайте Марію,
7 що багато для вас трудилася.* Вiтайте
Андронiка та Юнiю, рóдичiв моїх i спiв-
в'язнiв, визначнiх мiж апóстолами, якi
8 вiпередили мене в Христi.* Вiтайте Ам-
9 дiята, улюбленого в Гóсподi.* Вiтайте Ур-
бана, спiвробiтника нашого в Христi, i
10 Стахiя, улюбленого мого.* Вiтайте Апелла,
11 вiпробуваного в Христi.* Вiтайте Аристо-
вóлових. Вiтайте Iродiона, рóдича мого.
12 Вiтайте Наркiсових, що в Гóсподi.* Вi-
тайте Трифену i Трифóсу, що працюють
у Гóсподi. Вiтайте улюблену Персиду, що
13 багато трудилася у Гóсподi.* Вiтайте Ру-
фа, вiбраного в Гóсподi, i його та мою
14 матiр.* Вiтайте Асинкрита, Флегонта, Ер-
ма, Патрова, Ерму i братiв, що з ними.*
15 Вiтайте Фiлолога та Юлію, Нерeя i його
сестру, Олімпію i всiх святiх, що з ними.*
16 Вiтайте одiн одного святiм поцiлунком.
Усi Церкви Христовi вас вiтають.

Кiнець п'ятниці.

- 17 Благаю вас, брати́, • остеріга́йтеся тих,
що ші́рять незго́ди і зневі́ру про́ти нау́ки,
18 яко́ї ви навчи́лись, і уника́йте їх,* бо такі
слу́жать не Го́сподеві на́шому Хри́стові, а
власно́му че́реву, і ми́лими та соло́дкими
сло́вами зво́дять серця́ простоду́шних.*
19 Ва́ша слухня́ність дійшла́ до всіх. Ви —
моя́ ра́дість, але́ я хо́чу, щоб ви були́ му́д-
20 рі в до́брому і чи́сті від зла.* Бог же ми́ру
розда́вить незаба́ром сатану́ під ва́шими
нога́ми. Благода́ть Го́спода на́шого Ісу́са
21 Хри́ста з ва́ми. Амі́нь.* Віта́є вас мій спів-
робі́тник Тимоте́й, як тако́ж Лу́кій, Ясо́н
22 та Сосипа́тр, мої́ ро́дичі.* Віта́ю вас у Го́-
споді́ я, Те́ртій, що написав́ цього́ листá.*
23 Віта́є вас Га́й, гості́нний для мене́ і всієї́
Це́ркви. Віта́є вас Ера́ст, скарбні́к місь-
24 кий, і брат Кварт.* Благода́ть Го́спода
на́шого Ісу́са Хри́ста з усіма́ ва́ми. Амі́нь.

Кінець понеділкові.

Кінець послання до Римлян; має 16 глав і 44 церков-
них зачал, стихів 433.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРІНТЯН

Корінт, космополітичне місто давньої Греції, було дуже розвинене вже в VI ст. до Христа. І раніше, і згодом, за римського панування, воно славилось на всю імперію завдяки своєму щасливому розташованню, бо сполучало два моря і тим сприяло торгівлі, тож і розбагатіло: тут плекали філософію, тут процвітало мистецтво, красномовство. Він славився також своєю архітектурою. Але в Коринті панувала й небувала розпуста, розгнузданість, розбещеність. «Жити по-коринтському» означало синонім найбільшої розбещености.

Проте апостол Павло, розуміючи осередочне становище Коринту, не завагався піти туди апостолом і там проповідувати Христа розп'ятого. На цій «єдиній основі» він протягом вісімнадцяти місяців закладав основи коринтської Церкви, живучи скромно, в нестачі, з праці власних рук. Не зважаючи на важкі моральні обставини й переслідування з боку юдеїв, коринтська Церква була сильна. Це гідне подиву тим більше, що вона складалась не з учених, а з бідаків, здебільшого рабів, людей забутих долею.

Мирний спосіб життя цієї християнської спільноти не був довгий. Бо незабаром їхня віра була виставлена на пробу. Різні «юдействующі» проповідники, «архиапостоли» викликали внутрішні сварки, вводили партійність. Тож Павло, дізнавшись про те, як добрий пастир написав з Ефесу першого листа. Його метою було викоринити ті надужиття і відповісти на різні питання, щоб усунути труднощі коринтян. Це свідчить про настирливе пастирське піклування апостола тією Церквою, яка йому коштувала найбільше трудів та зусиль. Він, як батько, умовляє, картає і відповідає на запитання: про шлюб і неодруженість, ідоложертовне м'ясо, порядок на зібраннях, про різні дари Божі, воскресіння мертвих тощо. Все те він розглядає з надприродної точки бачення християнських засад. Тому то його повчання мають вказівки для всіх християн.

Після першого послання апостол вислав Тита, щоб він особисто розглянув становище коринтян. Той, повернувшись, розповів Павлові про спасенні наслідки й добро, що їх принесло його перше послання. Від нього дізнався Павло й про закиди деяких зарозумілих юдеїв, мовляв, він — Павло — незрівноважений, гордовитий, «апостол самозванець». Це спонукало апостола в обороні свого діяння й науки написати 2-ге послання. Цей факт, до речі, змусив апостола, проти власного наставлення, виявляти свої чесноти-дарування Божі. Тим він обороняв свій апостольський авторитет перед зарозумілими юдеями. Зазначивши дещо про заплановану збірку для вбогих ерусалимлян (8-9), він далі обороняє своє апостольське покликання.

Завдяки цьому маємо найбільш особистий лист Павла і дізнаємось з нього про його характер, про різnorodні почуття, які ворушилися в його душі; як каже Прат: «Павло не написав нічого зворушливішого, вимовнішого й співчутливішого, де б радість і смуток, побоювання й надія, ніжність і пересердя виступали з такою силою», як ось у цьому листі.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПЕРШОГО ПОСЛАННЯ ДО КОРИНТЯН

Глава 1

Привіт 1-3; подяка 4-9; шкідлива партійність у Коринті 10-16; хрест у різному розумінні 17-31

Глава 2

Мудрість Божа і людська

Глава 3

Кожен проповідник отримає належну нагороду 1-17; практичні висновки 18-23

Глава 4

Невідрадне становище апостолів

Глава 5

Кровозмісник 1-8; уникати негідних християн 9-13

Глава 6

Християни повинні самі себе розсуджувати 1-11; людина не для розпусти 12-20

Глава 7

Апостол відповідає на різні питання: співжиття й обов'язки одружених 1-9; розлуки не дозволені 10-16; різні покликання 17-24; стан неодруженості вищий за шлюбний 25-35; вказівки батькам 36-38; — і вдовицям 39-40

Глава 8

Споживання ідоложертовного м'яса

Глава 9

Апостол має право жити з Євангелія 1-14; Павло зрікається свого заробітку 15-27

Глава 10

Приклади з історії Ізраїля 1-13; ідоложертовне м'ясо і причастя 14-33

Глава 11

Жінки на сходинах 1-16; зловживання під час сходин 17-22; належне ставлення до св. Причастя 23-34

Глава 12

Духовні дари — харизми 1-3; вони різні і дані для добра Церкви 4-11; Містичне тіло 12-31

Глава 13

Перевага любови

Глава 14

Дар пророкування корисніший за дар мови 1-25; вказівки щодо духовних дарів 26-40

Глава 15

Воскресіння Ісуса Христа 1-11; його значення для вірних 12-19; записка нашого воскресіння 20-28; в ньому сенс життя людини 29-34; яке буде тіло воскреслих 35-58

Глава 16

Заключення: збірка для вбогих 1-9; поручання друзів 10-18; привіт 19-24

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРИНТЯН

ГЛАВА 1.

1 Павло, апостол • Ісуса Христа, покликаний
2 волею Божою, і брат Состен,* Церкві
Божій, що в Коринті, освяченим у Христі
Ісусі, покликаним святим, з усіма, що при-
кликають на всякому місці ім'я нашого
Ісуса Христа, Господа їхнього і нашого:

Зач.
122

3 Благодать вам і мир •• від Бога, Отця
4 нашого, і Господа Ісуса Христа.* Завжди
дякую за вас моєму Богові, за благодать
Божу, що була вам дана в Христі Ісусі,*
5 бо ви в ньому збагатились усім — усяким
6 словом і всяким знанням:* Христове свід-
7 чення утвердилось серед вас так,* що не
бракує жодного дару ласки вам, що очі-
куєте об'явлення Господа нашого Ісуса

Зач.
123

Вівторок 6-го тижня після 50-ці: Павло, апостол •

Субота 11-та після 50-ці: Браття, благодать вам і мир ••

- 8 Христа,* який і укріпить вас до кінця, щоб ви були бездоганними в день
 9 Господа нашого Ісуса Христа.* Вірний Бог, що вас покликав до співучасті зі своїм Сїном Ісусом Христом, Господом нашим.

Кінець вітїрковї й суботї.

- 10 Благаю вас, братї, ім'ям • Господа нашого Ісуса Христа, щоб ви всі те саме говорили; щоб не було розколів між вами, але щоб ви були з'єднані в однім дусї і в
 11 одній думцї.* Я бо довідався про вас, мої братї, від Хлоїних, що між вами є су-
 12 перечки.* Кажу ж про те, що кожен з вас говорить: Я Павлів, а я Аполлосів, а я
 13 Кїфін, а я Христів.* Хїба Христос роздїлився? Хїба Павло був розп'ятий за вас? Або хїба в Павлове ім'я ви христї-
 14 лися? Дякую Богові, що я нікого з вас
 15 не христїв, крім Крїспа та Гаїя,* щоб не сказав хто, що ви були хрищені в моє
 16 ім'я.* Христїв я теж дїм Стефана; і більш
 17 не знаю, чи христїв я когo іншого.* Христос бо послав мене не христїти, а благовістити, і то не мудрістю слова, щоб хрест не став безуспїшним.

Зач.
124

18 Бо слово про хрест • — глупотá тим,
що погибають, а для нас, що спасаємося,
сила Бóжа.

Зач.
125

Кінець неділі.

19 Писано бо: Зніщу мўдрість мўдрих, і
20 розум розумних зведў нинащо.* Де мўдрий?
Де вчений? Де дослідник віку цього? Хіба
Бог не зробив дурною мўдрість цього сві-
21 ту? А що світ своєю мўдрістю не пізнав
Бóга в Бóжій мўдрісті, Бóгові вгóдно було
22 спасти віруючих глупотою проповіді.* Ко-
лі юдеї вимагають знаків, а греки шукá-
23 ють мўдрости,* ми проповідуємо Христа
розп'ятого — ганьбу для юдеїв і глупоту
24 для погáн,* алé для тих, що покликáні —
чи юдеїв, чи греків — Христа, Бóжу силу
і Бóжу мўдрість.

Кінець Хрестові.

25 Бо нерозумне в Бóга — мудріше від
людської мўдрости, і нéмічне в Бóга —
сильніше від людської сили.

26 Гляньте, браті, на звання вáше: •• не
багато мўдрих тілом, не багато сильних,
27 не багато благородних;* алé Бог вибрав не-
мўдре світу, щоб засорóмити мўдрих, і

Зач.
Суб. 12

Велика п'ятниця: Браття, слово про хрест •

Цей і на Воздвиження Христа.

Субота 12-та після 50-ці: Браття, гляньте на звання вáше: ••

Цей у суботу після Воздвиження.

безсильне світу Бог ви́брав, щоб засоро́-
 28 мити сильних,* і незначне світу та погору́-
 джене Бог ви́брав, і те, чо́го не було́, щоб
 29 зні́вечити те, що було́,* щоб жо́дне тіло не
 велича́лося пе́ред Бо́гом.

Кі́нець субо́ти.

30 Ним, о́тже, ви у Хри́сті Ісу́сі, яки́й став
 нам му́дрістю від Бо́га і оправда́нням, і
 31 освя́ченням, і відку́пленням,* щоб було́, як
 напи́сано: Хто хва́литься, нехай у Го́споді
 хва́литься.

ГЛАВА 2.

1 Та я, коли́ прийшо́в до вас, браті́, не
 прийшо́в звіща́ти вам сві́дчення Бо́же
 2 високомо́вними слова́ми чи му́дрістю.* Ні!
 Я постано́вив не зна́ти нічо́го і́ншого
 між ва́ми, як ті́льки Ісу́са Хри́ста, і то
 розп'я́того.

Кі́нець Великі́й п'я́тници.

3 Я був між ва́ми у не́мочі, у стра́сі, у
 4 вели́кім тремті́нні,* сло́во ж моє́ і про́по-
 відь мо́я не були́ в переко́нливих слова́х
 5 му́дрости, але́ у ви́яві Ду́ха та си́ли,* щоб
 ва́ша ві́ра була́ не в му́дрості лю́дські́й,
 але́ в си́лі Бо́жій.

6 Ми гово́римо • про му́дрість між доско-
 на́лими, не про му́дрість цьо́го ві́ку, ні

Зач.
126

Субота 13-та після 50-ці: Бра́ття, ми гово́римо •
 Цей же й у субо́ту пе́ред Воздви́женням.

про мудрість князів цього віку, що зникають;* але говоримо про мудрість Божу таємну, закриту, що Бог призначив перед віками нам на славу;* її ніхто з князів цього віку не пізнав, бо, якби були пізнали, Господа Слави не розп'яли б,* але, як написано:

Чого око не бачило • і вухо не чуло, що на думку людині не спало, те приготував Бог тим, що його люблять.

Зач.
127

Кінець суботі.

10 Нам же Бог об'явив те Духом, бо Дух до-
11 сліджує все, навіть глибини Божі.* Хто бо з
людей знає, що в людині, як не дух людський, який у ній? Так само й того, що в
12 Бозі, ніхто не знає, крім Духа Божого.* Ми ж прийняли не духа світу, а Духа, що від
Бога, щоб знати, що нам дароване Богом,*
13 про це ми й говоримо не мовою, якої нас навчила людська мудрість, але якої навчив Дух Святий: духовні речі навчають
14 духовними словами.* Тілесна ж людина не приймає того, що походить від Духа Божого; це глупота для неї, і вона не може його зрозуміти, воні бо оцінюється Ду-
15 хом.* Духовна ж людина судить усю, але
16 її ніхто не судить.* Бо хто пізнав думку Господню, щоб його навчати? Ми ж маємо думку Христову.

ГЛАВА 3.

1 Та і я, браті, не міг до вас говорити, як
до духовних, але як до тілесних, як до не-
2 мовлят у Христі.* Я молоком поїв вас, не
іжею, бо не могли її їсти, та й тепер ще не
3 можете,* бо ви ще тілесні. Коли між вами
зздрість та суперечки, хіба ви не тілесні
4 і не поводитесь, як звичайні люди?* Бо
коли хто каже: Я Павлів, а інший: Я
Аполлосів, хіба ви не звичайні люди?*

5 Що таке Аполлос, що Павло? Слуги, че-
рез яких ви увірували, і то як комуждав
6 Господь.* Я посадив, Аполлос поливав,
7 але Бог дав зріст,* так що ні той, хто са-
див, є чимось, ні той, хто поливав, але
8 Бог, що дає зріст.* І хто садить, і хто по-
ливає — одне; але кожний отримає свою
нагороду, згідно зі своїм трудом.

Кінець середі.

9 Ми бо співробітники • Божі, ви — Божя
10 ніва, Божя будівля.* За благодаттю Бо-
жою, мені даною, я, мов мудрий будівни-
чий, поклав основу, інший же на ній бу-
дує. Нехай же кожний уважає, як він бу-
11 дує.* Іншої бо основи ніхто не може по-
класти, крім покладеної, і ця основа —
12 Ісус Христос.* Коли ж хто на цій основі

Зач.
128

будує з золота, срібла, самоцвітів, дерева,
 13 сіна, солóми* — ко́жного діло ста́не я́вне;
 день бо Госпо́дній зроби́ть його́ я́вним; бо
 він відкрива́ється у вогні́, і вогóнь ви́про-
 14 бує діло ко́жного, яке воно́.* І коли́ чиє ді-
 ло, що він збудува́в, устої́ться, він при́йме
 15 нагоро́ду;* коли́ ж чиєсь діло згори́ть, він
 зазна́є шко́ди; та він сам спасе́ться, але́
 16 на́че крізь вогóнь.* Хи́ба не зна́єте, що ви
 храм Бо́жий і що Дух Бо́жий у вас пере-
 17 бува́є?* Коли́ хтось зруйну́є храм Бо́жий,
 його́ Бог зруйну́є, бо храм Бо́жий святи́й,
 і цей храм — ви.

Кінець неділі.

18 Нехай ніхто себе • не зводить. Як ко́му
 з вас зда́ється, що він му́дрий у цьо́му ві-
 ці, хай дурни́м ста́не, щоб зроби́тися му́д-
 19 рим,* бо му́дрість цьо́го світу — глупо́та в
 Бо́га. Напи́сано бо: Він лови́ть му́дрих їх-
 20 німи хитро́щами;* і ще: Госпо́дь зна́є дум-
 21 ки́ му́дрих, що вони́ ма́рні.* Тому́ нехай
 ніхто́ не хва́литься лю́дми; усе́ бо ва́ше:*
 22 чи Павло́, чи Аполло́с, чи Кі́фа, чи сві́т,
 чи життя́, чи сме́рть, чи тепе́рішнє, чи
 23 майбу́тнє — усе́ ва́ше,* ви ж Хри́стові,
 а Хри́сто́с Бо́жий.

Зач.
129

Кінець четвергові.

ГЛАВА 4.

- 1 Нехай, отже, ко́жний • уважає нас як слуг Христових і завідувачів тайн Божих.*
- 2 Тому від завідувачів вимагається, щоб
- 3 ко́жний з них був вірний.* Для мене найменша річ, чи ви мене судите, чи якийсь суд людський, бо і я сам себе не суджучу.*
- 4 Хоч я не почувуюсь ні в чому винним, це не означає, що я виправданий. Хто мене судить — це Господь.
- 5 Не судіть, отже, • нічого передчасно, поки Господь не прийде і не освітить те, що скрите в темряві, та виявить задуми сердець, і тоді ко́жному хвала́ буде від Бога.

Зач.
130Зач.
П'ят.
6-т.

Кінець суботі.

- 6 У всьому, що я сказав, браті, я на собі й на Аполлосі дав вам приклад на вашу користь, щоб ви від нас навчилися, як сказано: Нічого понад те, що написано, щоб ви не неслись гордо один над одного проти іншого.* Хто бо тебе підносить? Що маєш, чого б ти не одержав? Коли ж одержав, чому
- 7 хвалишся, неначе б не одержав?*
- 8 Ви вже наситилися! Без нас царюєте! Коли б то вже царювали, щоб і ми разом з вами царювали!

Кінець п'ятниці.

Субота 14-та після 50-ці: Браття, нехай ко́жний •
П'ятниця 6-го тижня після 50-ці: Браття, не судіть ••

9 Мені бо так здається, що Бог поставив нас, • апостолів, останніх, немов признаних на страту; ми бо стали видовищем
10 і світові, і ангелам, і людям.* Ми нерозумні Христа ради, ви у Христі розумні, ми немічні, ви сильні; ви славні, ми без
11 слави.* До цього часу ми голодні і спрагли, 12 і нагі, нас б'ють, ми скитаємось,* ми трудимося, працюючи власними руками; нас ображають, і ми благословляємо; нас переслідують, і ми терпимо;* нас лають, і ми доброзичливі; ми стали сміттям світу,
14 покидьками всіх аж досі.* Пишу це, не щоб осоромити вас, але щоб як дітей моїх
15 улюблених навести на розум.* Бо хоч би ви мали тисячі учителів у Христі, але батьків не багато, я бо вас породив через
16 Євангеліє в Христі Ісусі.* Благаю, отже, вас: Будьте моїми послідовниками, як і я Христа.

Кінець неділі й апостолам.

17 Власне, тому я і послав • вам Тимотея, мою улюблену дитину; він нагадає вам мої в Христі дороги, як я навчаю скрізь у
18 кожній Церкві.* Деякі згорділи, наче б уже
19 більше я не мав прийти до вас.* Але я не-

Неділя 10-та після 50-ці: Браття, Бог поставив нас, •

Цей же й апостолам.

Субота 15-та після 50-ці: Браття, я послав •

забаром прийду до вас, коли Господня на
 те воля, і пізнаю не лиш слова згорділих,
 20 але і їхні діла.* Бо Царство Бóже не в
 21 словах, але в учінках.* Чого хочете:
 щоб я прийшов до вас з палицею, чи з лю-
 бов'ю та духом лагідности?

ГЛАВА 5.

1 Скрізь чути, що між ва́ми є розпу́ста, і
 то така розпу́ста, якої і між поганами нема́:
 2 хтось ма́є за жінку ба́тькову жінку!* Ви ж
 наповнилися гордо́щами, хоч повинні б
 сумува́ти, щоб ви́ключити з-посе́ред се́бе
 3 того́, хто допусті́вся цьо́го вчи́нку.* Бо я,
 непри́вний ті́лом, але прису́тній ду́хом,
 уже́ засуди́в того́, хто таке́ вчині́в, так,
 4 якби́ я був прису́тній,* коли́ в ім'я́ Го́спода
 на́шого Ісу́са зберете́сь ви і дух мій, си-
 5 лою Го́спода на́шого Ісу́са,* щоб ви́дати
 тако́го сатані́ на погі́бель ті́ла, щоб спа́сся
 дух у день Го́спода на́шого Ісу́са Хри́ста.

Кінець суботі.

6 Недо́бра ва́ша хвальба́. Хіба́ не зна́єте,
 що тро́хи заква́ски • заква́шує усе́ ті́сто?*

7 Усу́ньте стару́ заква́ску, щоб були́ ті́стом,
 тому́ що ви прі́сні, бо Па́сха на́ша, Хри́сто́с,
 8 принесе́ний у же́ртву.* Отже, святку́ймо не
 у старі́й заква́сці, ані́ у заква́сці зло́би й лу-
 ка́вства, але́ в опрі́сноках чистоти́ і пра́вди.

Зач
 133

Переступи Великій суботі до зач. 206:

Христос викупив нас...

Зач.
134

- 9 Писав я вам • у листі не мати зносин з
 10 розпусниками.* Це не про розпусників
 цього світу взагалі, чи то зажерливих, чи
 грабіжників, чи ідолопоклонників, бо вам
 11 довелось б вийти з цього світу;* але писав
 я вам, щоб ви не мали зносин з тим, хто,
 називаючи себе братом, є розпусник, чи
 зажерливий, чи ідолопоклонник, чи зло-
 ріка, чи п'яниця, чи грабіжник; з таким
 12 — навіть не їсти.* Чого б я мав судити
 тих, що назовні? Хіба ви не судите своїх?*
- 13 Тих же, що осторонь, буде Бог судити.
 Виключіть поганця з-поміж себе.

ГЛАВА 6.

- 1 Хіба хто з вас, маючи справу до іншого,
 насмілиться судитись перед неправедни-
 2 ми, замість перед святими? Хіба не зна-
 єте, що святі будуть судити світ? А коли
 ви будете світ судити, хіба ви недостойні
 3 судити кудь менші справи? Хіба не зна-
 єте, що ангелів будемо судити? Оскільки
 4 більше дрібні справи!* Коли, отже, маєте
 суди про дрібні справи, настановляйте
 суддями таких, яких за ніщо вважаєте в
 5 Церкві.* Кажу це вам на сором. Хіба нема

між ва́ми ні одного́ му́дрого, що міг би
6 розсу́джувати між свої́ми брата́ми?* А тут
брат з брата́м су́диться, і то пе́ред неві́р-
7 ними!* Це, взага́лі, вже для вас пони́жен-
ня, що су́дитесь між собо́ю. Чого́ б вам
краще не терпіти кривди? Чого́ б вам
8 краще не зазнава́ти кривди?* Та ви, нав-
пакі́, самі́ чините несправедли́вість і крив-
9 ду, та ще й брата́м!* Хіба́ не зна́єте, що
непра́ведні Ца́рства Бо́жого не успадку́-
ють? Не обма́нюйте себе́ сами́х: ні розпу́-
сники, ні ідолопоклóнники, ні чужоло́ж-
ники, ні розгну́здані, ні мужоло́жники,*
10 ні злоді́ї, ні заже́рливі, ні п'яни́ці, ні зло-
ріки, ні грабі́жники Ца́рства Бо́жого не
11 успадку́ють.* І таки́ми з вас де́які бу́ли: та
ви обми́лись, та ви ви́правдали́сь і́менем
Го́спода Ісу́са Христа́ й Ду́хом на́шого Бо́га.

Кі́нець поне́ділкові.

12 Все мені • мо́жна, та не все корисне.
Все мені мо́жна, та я не дам нічо́му за-
13 володі́ти мно́ю.* Їжа для живота́, а живі́т
для їжі. Та Бог одне́ і дру́ге зни́щить. Ті-
ло ж не для розпу́сти, але́ для Го́спода, і
14 Госпо́дь для тіла.* Бог же і Го́спода во-
скресі́в, і нас воскресі́ть си́лою сво́єю.*
15 Хіба́ не зна́єте, що тіла́ ва́ші — чле́ни

Зач.
135

Христові? Узявши, отже, члени Христові, зроблю їх членами блудниці? Не бути тому!* Хіба не знаєте, що, хто пристає до блудниці, є з нею одним тілом? Бо будуть, — каже, — двоє одним тілом.* Хто ж пристає до Господа, є одним духом з ним.* Утікайте від розпусти. Усякий гріх, що чоловік чинить, є назовні тіла; хто ж чинить розпусту, грішить проти власного тіла.* Хіба ви не знаєте, що ваше тіло — храм Святого Духа, що у вас перебуває, якого ви маєте від Бога? Отже, ви не належите більше самі до себе.* Ви бо куплені високою ціною.

Тож прославляйте Бога • тілами вашими і вашими душами, які є Божі.

Зач.
136

Кінець неділі.

ГЛАВА 7.

1 Відносно того, що ви мені писали, то воно добре чоловікові не займати жінки.*
2 Однак, з уваги на розпусту, кожний хай має свою жінку і кожна хай має свого чоловіка.* Хай чоловік віддає належне жінці, так само й жінка — чоловікові.* Жінка не має влади над своїм тілом, а чоловік; так само й чоловік не має влади над своїм тілом, а жінка.* Не ухиляйтесь одне від

одного, хіба що за взаємною згодою до ча-
су, щоб перебувати на пості й молитві, а
потім сходьтєся разом, щоб не спокушав
6 вас сатанá вáшою нестриманістю.* Кажу́
7 це як пора́ду, а не як наказ.* Я бажав би,
щоб усі люди були, як я, та ко́жний має
свій особливий дар від Бо́га, оди́н — та-
8 кий, а дру́гий — інший.* Кажу́ ж нежо-
на́тим та вдови́цям, що добре їм, коли зо-
9 ста́нуться, як я;* але, коли не мо́жуть
стри́матися, нехай одру́жуються, ліпше
10 одру́житися, ніж горіти.* Одру́женим же
нака́зую не я, але Госпо́дь: Жі́нка нехай
11 не розлуча́ється зо свої́м чолові́ком;* ко-
ли́ ж розлучи́ться, нехай зоста́неться не-
замі́жня, або нехай поми́риться з чолові́-
ком, і чолові́к нехай не відпуска́є жі́нки.
12 Іншим же кажу́ я, не Госпо́дь: Коли́ •

Зач.
137

відпуска́є.

Кі́нець ві́тїркови.

13 І коли́ яка́ жі́нка має неві́руючого чо-
лові́ка і цей погóджується з не́ю жи́ти, не-
14 хай не відпуска́є чолові́ка.* Неві́руючий
бо чолові́к освя́чується жі́нкою, і неві́ру-
юча жі́нка освя́чується бра́том. Іна́кше

15 ва́ші діти бу́лі б нечи́сті, одна́к, вони́ свя-
 16 ті.* Ко́лі ж неві́руючий хо́че розлучі́тися,
 неха́й розлуча́ється; бра́т чи сестра́ не
 16 зв'язані́ в тако́му ви́падку; Бо́г поклі́кав
 16 нас жи́ти в ми́рі.* Зві́дки ти зна́єш, жі́нко,
 чи спасе́ш чоло́віка? Або́ ти, чоло́віче,
 17 зві́дки зна́єш, чи спасе́ш жі́нку? А вті́м,
 хай ко́жний так пово́диться, як уди́лів йо-
 му́ Госпо́дь та як Бо́г ко́жного поклі́кав.
 18 Так я на́казую́ по всі́х Церкв́ах.* Як хто
 поклі́каний обрі́заним, хай то́го не цу-
 ра́ється, і як поклі́каний у необрі́занні,
 19 хай не обрі́зується.* Обрі́занн́я ніщо́, і не-
 обрі́занн́я ніщо́, але́ дотриму́вання за́по-
 20 відей Бо́жих.* Ко́жний неха́й заста́ється у
 то́му ста́ні, в я́кому Бо́г його́ поклі́кав.*
 21 Рабо́м тебе́ поклі́кано? Не жу́рися. На́віть,
 ко́лі мо́жеш ста́ти ві́льним, стара́йся ви́-
 22 користати́ твій ста́н ра́бства,* бо поклі́ка-
 ний у Го́споді ра́б — ви́зволенець Госпо́д-
 ній. Так са́мо й ві́льний, я́кого поклі́кано
 23 — ра́б Хри́ста.* Ви ку́плені висо́кою ціно́ю.
 Не става́йте раба́ми люде́й.
 24 Хай ко́жний, бра́ті, ли́шиться пе́ред •
 Бо́гом у ста́ні, в я́кому був поклі́каний.

Зач.
138

Кі́нець сере́ді.

Четвер 7-го тижня після 50-ці:
 Бра́ття, хай ко́жний ли́шиться пе́ред •

25 Щодо дівиць, я на́казу Господнього не
маю, але даю мою пора́ду, як той, хто за-
26 вдякі́ мило́сті Бо́жій гідний дові́р'я.* Га-
даю, о́тже, що за тепе́рішніми кло́потами
воно́ до́бре, то́бто лю́дині до́бре так бу́ти.*
27 Зв'язався ти з жінкою? Не шука́й розв'я-
зати́сь. Розв'язаний від жінки? Не шука́й
28 жінки.* Одна́к, коли́ ожені́вся, ти не згри-
ши́в; і коли́ дівчина ви́ходить замі́ж, не
гри́шїть, такі́ зазна́ють тіле́сного го́ря,
29 мені́ ж вас жа́лко.* Ось що, браті́, кажу́:
Час ко́роткий. Хай, о́тже, ті, що ма́ють
30 жіно́к, живу́ть, немов би не ма́ли,* і ті, що
пла́чуть, немов би не пла́кали, і ті, що ве-
селя́ться, немов би не весели́лися, і ті, що
31 купу́ють, немов би не набува́ли,* і ті, що
кори́стуются цим сві́том, немов би не ко-
ри́стували́сь, про́ходить бо ві́димий цей
32 сві́т.* Я ж хо́чу, щоб ви бу́ли без журби́.
Хто нежона́тий, клопо́четься про Госпо́дні
33 спра́ви, як подоба́тися Го́сподеві;* а хто
жона́тий, клопо́четься про спра́ви цьо́го
34 сві́ту, як догоди́ти жінці,* і він розді́ле-
ний. Так са́мо й жінка неза́міжня, і діві́-
ця клопо́четься про Госпо́дні спра́ви, щоб
бу́ти свято́ю і тіло́м, і ду́хом, а замі́жня
клопо́четься про спра́ви цьо́го сві́ту, як
догоди́ти чолові́кові.

35 Кажу́ вам це • на ва́шу ко́ристь, не щоб
накіну́ти на вас петлю́, але́ щоб ви гідно
та ре́вно трима́лися Го́спода.

Кінець четвергові.

36 Ко́лі ж хто ду́має, що він него́же чи́-
нить супро́ти своєї́ діві́ці, якщо́ дозво́лить
їй перецві́сті, і ріши́в щось ро́бити, неха́й
ро́бить, що хо́че, він не гріши́ть; неха́й
37 вона́ вихо́дить за́між.* Але́ ко́лі хтось
тве́рдо стої́ть при сво́ій ду́мці, і без прі́-
мусу, ма́ючи вла́ду ро́бити, що хо́че, ві́-
рішив у сво́єму се́рці берегти́ свою́ діві́цю,
38 він ро́бить до́бре.* Тому́ той, хто відда́є
свою́ дівчину́ за́між, ро́бить до́бре, та той,
39 хто не відда́є, ро́бить ще краще.* Жі́нка
прив'язана до чолові́ка свого́, по́ки живе́
чолові́к. Ко́лі ж чолові́к умре́, вона́ віль-
на за ко́го хо́че вийти́ за́між, аби́ лише́ у
40 Го́споді це було́.* Одна́к, на мою́ га́дку,
вона́ бу́де щасливі́ша, ко́лі зоста́неться
тако́ю. Ду́маю, що і я ма́ю Ду́ха Бо́жого.

ГЛАВА 8.

1 Щодо ідо́лжертво́вного м'я́са, всі ми зна́-
ємо, що ма́ємо знання́; знання́ ж надима́є,
2 любо́в буду́є.* Ко́лі хто ду́має собі́, що він
щось зна́є, той ще не зна́є, як слід зна́ти.*
3 Якже́ хто любить Бо́га, той Бо́гові мі́лий.*

4 Отже, відносно їди ідоложертóвного м'яса,
ми знаємо, що ідол є ніщо у світі і що не-
5 має іншого Бóга, крім єдиного.* Бо хоч і
є так звані боги, чи то на небі, чи на
землі, їх бо й чимало, тих богів, та чи-
6 мало тих панів,* для нас, однак, є лиш
одін Бог Отець, від якого все і для якого
ми; і одін Господь Ісус Христос, через
7 якого усє, і ми через нього.* Та не всі ма-
ють це знання. Деякі, з-за звички до ідолів,
поніні їдять м'ясо як ідоложертóвне, і со-
вість їхня, тому що слабка, сквернітьсЯ.

Кінець п'ятниці.

8 Аджє страва • не зближує нас до Бóга:
ні як не їмо, не тратимо нічого, ні як їмо,
9 не набуваємо нічого.* Але глядіть, щоб ця
ваша свобода не стала причиною падіння
10 для слабких.* Бо коли хтось бачить тебе,
що маєш знання, як ти у капиці сидиш
за столóm, чи його совість, тому що слаб-
ка, не буде заохочена їсти ідоложертóв-
11 не? І так через твоє знання може загину-
ти нємичний брат, за якого помер Хри-
12 стос.* Грішивши так проти братів і ра-
нівши їхню слабку совість, грішите про-
13 ти Христа.* Тому, як страва приводить
брата мого до гріха, повік не буду їсти
м'яса, щоб не спокушувати мого брата.

Зач.
140

ГЛАВА 9.

- 1 Хіба́ я не апо́стол? Хіба́ я не вільний?
 Хіба́ я Ісуса, Го́спода на́шого, не ба́чив?
 2 Хіба́ ви не моє діло у Го́споді?* Ко́лі ін-
 шим я не апо́стол, то бода́й вам.

Бо ви у Го́споді • є досто́вірним дока-
 зом мо́го апо́стольства.

Зач.
141

Кінець м'ясопусній неділі.

- 3 Ось моя́ оборо́на пе́ред ти́ми, що мене́
 4 судя́ть.* Хіба́ ми не ма́ємо пра́ва їсти й пі-
 5 ти?* Хіба́ не ма́ємо пра́ва сестру́-жінку
 води́ти, як інші апо́столи, браті́ Го́сподні
 6 й Кі́фа?* Чи, мо́же, оди́н я і Варна́ва не
 ма́ємо пра́ва на те, щоб не працюва́ти?*
- 7 Хто ко́лі свої́м ко́штом служі́в у війську?
 Хто са́дить виногра́дник і не їсть із ньо́го
 пло́ду? Хто пасе́ ста́до і не жи́виться мо-
 8 локо́м від ста́да?* Хіба́ я говорю́ тільки, як
 9 люди́на? Хіба́ й зако́н не ка́же то́го?*
- Таж у зако́ні Мойсе́я напи́сано: Не зав'я́зуй
 ро́та воло́ві, ко́лі молоти́ть. Чи Бог турбу́-
 10 ється про волі́в?* Чи, мо́же, ра́ди нас го-
 во́рить? Бож ра́ди нас напи́сано, що хто
 оре́, му́сить орати́ в наді́ї, і хто молоти́ть,
 молоти́ть теж у наді́ї, що ма́тиме щось з
 11 то́го.* Ко́лі ми сія́ли у вас духо́вне, то чи
 вели́ка річ, ко́лі жа́тимемо у вас тіле́сне?*

12 І коли інші мають це право над вами, чому не більше ми? Та ми не користуємось цим правом, але весь час терпимо, щоб не робити ніякої перешкоди Євангелію Христа.

Кінець неділі.

13 Хіба не знаєте, • що ті, які працюють
 14 коло святого, їдять із святого, і ті, які служать
 15 жертівникові, мають частку з жертівника?* Так
 16 само й Господь велів тим, що проповідують
 17 Євангеліє, з Євангелія жити.* Та я не користаюся
 18 тим і не пишу тому, щоб так було зо мною. Волю
 19 бо швидше вмерти, ніж щоб хто відібрав у мене
 20 ту мою славу.* Бо коли я проповідую Євангеліє,
 21 нема мені від того слави, бо це мій обов'язок.
 22 І горе мені, коли б я не проповідував Євангелія.*
 23 Коли б я це робив добровільно, я мав би нагороду;
 24 коли ж це не з власної волі, я виконую доручену
 25 роботу.* Яка ж тоді для мене нагорода? Та, що,
 26 проповідуючи Євангеліє, я його викладаю даром,
 27 щоб не користатися правом, яке маю з Євангелія.

Зач.
142

Кінець понеділкові.

19 Бувши вільний від усіх, •• я став усім
 20 слугою, щоб ще більше їх придбати.* Я став

Зач.
143

Понеділок 8-го тижня після 50-ці: Браття, хіба не знаєте, •
 В навечір'я Просвіщення: Браття, бувши вільний від усіх, ••

для юдеїв юдеєм, щоб юдеїв придбати; для тих, що під законом, я став, як той, що під законом, хоч я сам не під законом, щоб
 21 тих, що під законом, придбати.* Для тих, що без закону, я став, як той, без закону, хоч я не був без Божого закону, бувши під законом Христовим, щоб придбати
 22 тих, які без закону.* Для слабких я став, як слабкий, щоб слабких придбати. Для всіх я став усім, щоб кінче деяких спасти.* Усе я роблю Євангелія ради, щоб я
 24 став його співучасником.* Хіба не знаєте, що ті, які біжать на перегонах, біжать усі, та лиш один бере нагороду? Біжіть так,
 25 щоб її осягнути!* Кожний борець стримується від усього, але ті, щоб тлінний вінець здобути, ми ж — нетлінний.* Біжучи,
 26 отже, і я, та не як навмання; ведучи кулачний бій, та не як б'ючі повітря,* а умертвляю моє тіло і поневолюю його, щоб, будучи проповідуючи іншим, я сам не був відкинутий.

Кінець навечір'ю, в часі посту.

ГЛАВА 10.

1 Не хочу бо, браті, щоб ви не знали, •
 що наші батькі були під хмарою, що всі
 2 перейшли через море,* що всі христілися

Зач.
Осв.
вд.

На освячення води: Браття, не хочу, щоб ви не знали, •

3 у Мойсея, у храмі та в морі,* що всі їли
 4 ту саму духовну страву,* що всі пили те
 саме духовне питво, бо пили з духовної
 скелі, що йшла за ними, — скеля ж був
 Христос.

Кінець навечір'ю, як нема посту, і на освячення води.

5 Але багато з них • були неугідні Бого-
 6 ві, тому вони й полягли в пустині.* А це
 сталося нам на приклад, щоб ми до злого
 не були пожадливі, як вони були пожад-
 7 ливі.* Та й ідолопоклонниками не ставай-
 те, як деякі з них, як написано: Народ
 сів їсти й пити, а потім устали забавля-
 8 тись.* Та й не чинім розпусту, як деякі з
 них чинили, і полягло їх в один день
 9 двадцять три тисячі.* Ані не спокушаймо
 Господа, як деякі з них спокушали, і від
 10 гадюк погинули.* Ані не нарікайте, як де-
 які з них нарікали, і від губителя загину-
 11 ли.* Та все це сталося з ними як приклад;
 написано ж на науку нам, що дійшли до
 повноти віків.

Зач.
144

12 Тож, коли комусь здається, •• що він
 стоїть, нехай уважає, щоб не впав.

Зач.
145

Кінець вітїркові.

Вівторок 8-го тижня після 50-ці: Браття, багато з наших батьків •
 Середа 8-го тижня після 50-ці: Браття, кому здається, ••

13 Вас не спіткала ще спокуса понад людську силу. Бог вірний: він не допустить, щоб вас спокуювано над вашу силу, але разом із спокусою дасть вам змогу її перенесті.* Тому, мої улюблені, втікайте від ідолопоклонства.* Я вам говорю, як розумним: Судіте самі, що кажу.* Чаша благословення, що ми благословляємо, хіба не є причастям крові Христа?* Хліб, що ламаємо, не є причастям тіла Христа? Тому що один хліб, нас багато — одне тіло, бо всі беремо участь у одному хлібі.*

18 Гляньте на Ізраїля по тілу: хіба ті, що їдять жертви, не спільники з жертівником?* Що хочу цим сказати? Невже ідоложертівне є чимось? Або ідол є чимось?*

20 Ні. Але те, що погани, коли що жертвують, то жертвують бісам, не Богові; я ж не хочу, щоб ви були спільниками бісів.*

21 Не можете пити чаші Господньої і чаші бісівської; не можете бути учасниками столу Господнього і столу бісівського.* Чи нам призводити Господа до гніву? Чи ми міцніші від нього?

Кінець середі.

23 Усе дозволене, • але не все корисне; усе
24 дозволене, але не все будує.* Ніхто хай

Зач.
146

Субота 16-го тижня після 50-ці: Браття, все мені дозволене, • Цей і в суботу м'ясопусну.

не шукає для себе користи, але для дру-
 25 гого.* Їжте все, що у м'ясника продається,
 26 нічим не турбуючись ради совісти;* Го-
 27 сподня бо земля та її повнота.* Як хто з
 невіруючих вас запросить і ви згодні
 піти, їжте все, що покладуть перед ва-
 ми, зовсім не турбуючись про совість.

28 Але, як хтось вам скаже: • Це було
 жертвоване ідолам — не їжте задля того,
 хто попередив вас, і задля совісти: Господ-
 ня бо земля і її повнота.

Зач.
147

Кінець суботи.

29 Кажу задля совісти не своєї, але іншо-
 го. Чому бо моя воля мала б залезати від
 30 совісти іншого?* Як я що їм з подякою,
 чому б мене ганити за те, що я дякую?*

31 Чи ви, отже, їсте чи п'єте, чи щонебудь
 32 робите, все робіть на славу Божу.* Не
 будьте приводом падіння ні для юдеїв, ні
 33 для поган, ні для Церкви Божої.* Отак і я
 сам намагаюсь догодити всім у всьому,
 не шукаючи для себе користи, але для ба-
 гатьох, щоб спасліся.

ГЛАВА 11.

1 Будьте моїми послідовниками, як і я
 2 — Христа.* Хвалю ж вас, браті, що
 ви про мене згадуєте в усьому і тримаєте

Четвер 8-го тижня після 50-ці: Браття, як хто вам скаже: •

3 передання так, як я передав вам.* Хóчу,
щоб ви зна́ли, що ко́жному чоловікові го-
лова́ — Хри́сто́с, голова́ жінці — чоловік,
4 голова́ Хри́сто́ві — Бог.* Ко́жний чоловік,
що мо́литься чи пророку́є з покрито́ю го-
5 лово́ю, соромить свою́ го́лову.* А ко́жна
жінка, що мо́литься чи пророку́є з непо-
крито́ю голово́ю, соромить свою́ го́лову, бо
6 це те са́ме, якби́ була́ обго́лена.* Бо коли́
жінка не покрива́ється, неха́й обстрига́-
ється; а коли́ со́ром жінці стрі́гтися чи
7 голі́тися, неха́й покрива́ється.* Чолові́кові
ж не слід покрива́ти го́лову, він бо о́браз і
сла́ва Бо́жа, жінка ж сла́ва чолові́ка.

Кінець четвергові.

8 Бо не чоловік • від жінки, а жінка від
9 чоловіка,* і не чоловіка створено для жін-
10 ки, а жінку для чоловіка.* Тому́ жінка му́-
сить ма́ти на голові́ знак вла́ди ра́ди а́н-
11 гелі́в.* О́дначе в Го́споді — ні чоловік без
12 жінки, ні жінка без чоловіка,* бо так, як
жінка від чоловіка, так са́мо й чоловік
13 че́рез жінку, і все від Бо́га.* Розсудіть са-
мі: чи воно́ лі́чить непокрі́тій мо́литися
14 до Бо́га?* Хи́ба са́ма приро́да вас не вчить,
що коли́ чоловік запуска́є волосся, то для
15 ньо́го со́ром.* А коли́ жінка запуска́є до́вге

Зач.
148

волосся, то для неї слава, бо довге волосся
16 дано їй замість покривала.* Коли ж кому
подобаються суперечки, ми такого зви-
17 чаю не маємо, ні Церкви Божі.* Роблячи
вам ці завваги, не можу вас похвалити,
бо ваші збори виходять вам не на добро,
18 а на зло.* Найперше бо зачуваю, що коли
сходитеся на збори, розколи виникають
19 між вами. І я цьому часті вірю,* бо му-
сять бути у вас розколи, щоб виявилися
20 випробувані між вами.* Ви сходитеся не
21 на те, щоб їсти вечерю Господню,* бо ко-
жен спішиться їсти свою вечерю, так що
22 дехто голодний, а дехто п'яний.* Хіба не
маєте домів, щоб їсти й пити? Чи може
хочете зневажати Церкву Божу і засором-
лювати тих, які нічого не мають? Що
маю вам сказати: Чи похвалити вас? За
це не похвалю.

Кінець п'ятниці.

23 Я бо, що прийняв • від Господа, те пе-
редав вам: Господь Ісус тієї ночі, якої був
24 віданий, узяв хліб* і, віддавши хвалу, роз-
ламав і сказав: Прийміть, їжте: Це є моє
тіло, що за вас ламається. Робіть це на
25 мій спомин.* Так само й чашу по вечері,
кажучи: Ця чаша — новий завіт у моїй
крові. Робіть це кожний раз, коли будете

Зач.
149

- 26 піти, на мій спомин.* Бо кожного разу,
як їсте хліб цей і п'єте цю чашу, звіщаєте
смерть Господню, поки він не прийде.*
27 Тому, хто буде їсти хліб або пити чашу
Господню недостойно, буде вінний супро-
28 ти тіла і крові Господньої.* Хай, отже,
кожний випробує себе самого, і тоді їсть
29 цей хліб і п'є цю чашу.* Бо хто їсть і п'є,
не розрізняючи, що то тіло Господнє, суд
30 собі їсть і п'є.* Ось чому у вас багато не-
дужих та хворих, та й чимало умирають.
31 Якби ми самі себе • розсуджували, нас
32 би не судили.* Коли ж Господь нас судить,
він нас карає, щоб ми не були засуджені
зо світом.

Зач.
150

Кінець Великому четвергові.

- 33 Отож, браті мої, коли сходитесь їсти,
34 один одного дожидайте.* Як хто голодний,
хай їсть удома, щоб вам не сходитися
на засуд. Про інше ж, коли прийду, роз-
поряджуся.

ГЛАВА 12.

- 1 Щодо духовних дарів, браті, не хочу,
2 щоб ви про них не знали.* Знаєте, що, коли
ви були погани, вас до німих ідолів мов би
3 тягнуло, і ви не спротивлялись.* Тому вам

Понеділок 9-го тижня після 50-ці:
Браття, якби ми самі себе •

заявляю: Ніхто́, говорячи в Дусі́ Божому, не ка́же: Ана́тема Ісус! І ніхто́ не мо́же сказа́ти: Госпо́дь Ісус, як не в Дусі́ Свято́-
 4 му.* Між да́рами є́ різни́ця, але́ Дух є́ той
 5 са́мий;* різни́ця є́ і між служі́нням, але́
 6 Госпо́дь той са́мий.* Різни́ця є́ й між діла́-
 ми, але́ Бог той са́мий, який в усі́х діє.

Кі́нець понеді́лкові.

7 Ко́жному • да́ється ві́явлення Ду́ха на
 8 спі́льну ко́ристь.* І́ншому бо да́ється Ду́-
 хом сло́во му́дрости; і́ншому тим же Ду́-
 9 хом — сло́во зна́ння;* і́ншому — ві́ра в
 10 ті́м са́мім Ду́сі;* і́ншому сі́ла твори́ти чу-
 да́; і́ншому дар пророкува́ння; і́ншому —
 розпізнава́ння ду́хів, і́ншому — різні мо́-
 11 ви, і́ншому ж — тлумаче́ння мов.* Та все
 це чи́нить оди́н і той же Дух, що розді́лює
 ко́жному, як він хо́че.

Зач.
151

Кі́нець свято́му.

12 Так са́мо, як ті́ло •• є́ одне́, хоч ма́є ба-
 га́то чле́нів, і всі́ чле́ни ті́ла, хоч і́х бага́то,
 13 становля́ть одне́ ті́ло, так і Христо́с.* Усі́
 бо ми христі́лися в одному́ Ду́сі, щоб бу́-
 ти одні́м ті́лом, чи то юде́ї, чи гре́ки, чи
 рабі́, чи ві́льні, і всі́ ми були́ напоєні од-
 14 ні́м лише́ Ду́хом.* Ті́ло бо скла́дається не
 15 з одного́ чле́на, але́ з багатьо́х.* Коли́ б

Зач.
152

17-го листопада, святому Григорію: Браття, ко́жному •
 Ві́второк 9-го тижня́ пі́сля 50-ці: Браття, як ті́ло ••

нога́ сказа́ла: Я не рука́, о́тже, не налѣжу до ті́ла, — хіба́ тому́ вона́ не налѣжить до
 16 ті́ла?* І коли́ б вух́о сказа́ло: Я не око́, о́т-
 же, не налѣжу до ті́ла, — хіба́ воно́ тому́
 17 не налѣжить до ті́ла?* Якби́ все ті́ло було́
 око́м, де ж тоді́ був би слух? Якби́ все во-
 18 но́ було́ вух́ом, де був би нюх?* Таж Бог
 розді́лів члѣни, ко́жного з них у ті́лі, як
 19 хоті́в.* Якби́ все було́ одні́м члѣном, де
 20 було́ б ті́ло?* Та члѣнів є багáто, алѣ одне́
 21 ті́ло.* Не мо́же око́ сказа́ти руці: Ти мені́
 непотрі́бна. Чи голова́ ногáм: Ви мені́
 22 непотрі́бні.* Бож члѣни ті́ла, що здають-
 23 ся сла́бшими, найпотрі́бніші;* і тим члѣ-
 нам, що здають-ся непочѣсними в ті́лі, да-
 ємо́ більше чѣсти, і на́ші непристо́йні
 24 члѣни зазнають більшо́ї ша́ни;* ті ж, що
 у нас присто́йні, ї́ не потребу́ють. Та Бог
 так укла́в ті́ло, що дав більше чѣсти ніж-
 чому́ члѣнові, щоб не було́ роздо́ру в ті́лі,*
 25 алѣ щоб члѣни дба́ли одна́ково оді́н про
 26 одного.* І як стражда́є оді́н член, страж-
 да́ють із ним усі́ члѣни; і як оді́н член у
 сла́ві, раді́ють із ним усі́ члѣни.

Кі́нець ві́тїркові.

27 Ви Хри́сто́ве • ті́ло і члѣни, ко́жний
 28 зокре́ма.* Де́яких поста́вив Бог у Це́ркві:
 по-перше — апо́столів, по-дру́ге — проро́ків,

Зач.
153

по-трéте — учителів, потім — дарі чудес, потім дарі оздоровляти, допомага-
ти, управляти і говорити різними мова-
29 ми.* Хіба ж усі апостоли? Хіба усі проро-
ки? Хіба всі учителі? Хіба усі чудотвор-
30 ці?* Хіба всі мають дар оздоровляти? Хіба
всі мовами говорять? Хіба всі тлумачать?*

31 Дбайте пильно про ліпші дарі. Та я покажу вам щонайкращу путь.

ГЛАВА 13.

1 Якби я говорів мовами людськими і ан-
гельськими, але не мав любові, я був би, не-
2 мов мідь дзвінка або кимвали звучні.* Якби
я мав дар пророцтва і знав усі тайни й усé
знання, і якби я мав усю віру, щоб і гори пе-
реносити, але не мав любові, я був би ні-
3 що.* І якби я роздав бідним усé, що маю, та
якби я дав моє тіло на спалення, але не
мав любові, я не мав би ніякої користи.*

4 Любóв • довготерпеліва, любóв лагід-
на, вона не заздрить, любóв не чванить-
ся, не надимається,* не бешкетує, не шу-
кає свого, не рветься до гніву, не задумує
5 зла;* не тішиться, коли хто чинить крив-
ду, радіє правдою;* все зносить, у все ві-
7 рить, усього надіється, все перетерпить.*

8 Любóв ніколи не минає.

Зач.
154

Кінець святим.

Пророцтва зникнуть, мови замовкнуть,
 9 знання пропаде,* бо знаємо почасті і по-
 10 часті пророкуємо.* Коли настане доско-
 на́ле, недоскона́ле зникне.

11 Коли я був • дитиною, говорів, як ди-
 тина, думав, як дитина. Коли ж я став му-
 12 жем, покинув те, що дитяче.* Тепер ми
 бачимо, як у дзеркалі, неясно, тоді ж —
 лицем у лице. Тепер я знаю часті, тоді
 13 пізнаю так, як і я пізнаний.* Тим часом
 залишаються: віра, надія, любов — цих
 трое, але найбільша з них любов.

Зач.
К. і Ю.

ГЛАВА 14.

1 Понад усе дбайте про любов, жадайте
 духовних дарів, особливо дару пророцтва.*
 2 Хто б говорів мовами, не людям говорить,
 але Богові; бо ніхто його не розуміє, він
 3 говорить духом таємні речі.* Хто ж про-
 рокує, говорить людям на повчання, по-
 4 передження й розраду.* Хто мовами го-
 ворить, той сам себе повчає; хто пророкує,
 5 той повчає Церкву.* Я бажав би, щоб ви
 говорили мовами, але ліпше, щоб ви про-
 рокували; бо більший той, хто пророкує,
 ніж той, хто мовами говорить, хіба що він
 пояснює, щоб Церква мала повчання.

Кінець середі й Кирикові.

6 Отже, браті, якщо б я прийшов до вас і став говорити мовами, яка користь вам з мене, якби я не говорив вам ні об'явленням, ні знанням, ні пророцтвом, ні наукою? Так само воно і з бездушними речами, що дають звук, чи то сопілка, чи то цитра: коли не видають із себе різних звуків, як пізнати, що грається на сопілці чи на гуслах? Якже сурма лунає невіразно, хто приготується до бою? Отак воно і з вами: коли ваша мова не має в собі ясних слів, як зрозуміти те, що говорите? Ви будете на вітер говорити! Є їх чимало, тих усіляких мов на світі, і ні одна з них не позбавлена значення. Та коли я не розумію значення слів, буду тому, хто говорить, чужинцем, і той, хто говорить, буде мені чужинцем. Тому й ви, коли прагнете духовних дарів, старайтеся мати їх вщерть для збудування Церкви. Хто, отже, говорить мовами, хай молиться, щоб умів в'яснити. Бо коли я молюся мовами, дух мій молиться, але розум мій без плоду. Що ж, отже, робити? Буду молитися духом, і розумом буду молитися. Буду співати духом, а й розумом буду співати. Інакше бо, коли дякуватимеш духом, як звичайна людина скаже Амінь

на твою подяку, коли не знає, що ти ка-
 17 жеш?* Ти гárно дякуєш, та другий тим
 18 не повчається.* Дякую Бóгові моєму, що
 19 я більш усіх вас мóвами говорю,* алé в
 Цérкві волюю п'ять слів моїм рóзумом
 сказати, щоб навчити інших, ніж дéсять
 тис́яч слів мóвами.

Кінець четвергові.

20 Браті, не будьте дítьмі • рóзумом.
 Щодо зла, будьте дítьмі, а щодо рóзumu,
 21 будьте зрілі.* Написано в законі: Чужими
 мóвами й іншими устами я бóду говорити
 до цього наро́ду, та вони й так мене не
 22 слухатимуть, ка́же Господь.* Так що мóва
 — знак не для віруючих, алé для невірую-
 чих; проро́цтво ж не для невіруючих, алé
 23 для віруючих.* Якщó, óтже, зійдеться уся
 цérква разóм і всі стáнуть говорити мó-
 вами, і ввійдуть прóсті або невіруючі лю-
 ди, хіба не скажуть, що ви божевільні?*

24 Коли ж усі пророкóють і ввійде хтось не-
 віруючий чи прóстий, всі його́ винува-
 25 тять, усі сóдять,* тайни його́ сэрця ста-
 ють явними, і він падає ниць на зéмлю,
 поклоняється Бóгові і заявляє, що Бог
 справді між ва́ми.

Зач.
156

Кінець суботі.

26 Що ж, браті? Коли сходитесь, • і кожний
має чи то пісню, чи навчання, чи то
об'явлення, чи то мову, чи то пояснення
27 — все хай буде для збудування.* Коли
хто говорить мовами, нехай їх буде двоє,
а щонайбільше троє, і нехай один по-
28 яснює, і то по черзі.* Коли ж нема ні-
кого, хто міг би пояснити, нехай мов-
чить у церкві, нехай собі й Богові гово-
29 рить.* Щодо пророків, нехай два чи три
30 говорять, інші ж нехай уважають.* Коли
ж комусь з присутніх дано об'явлення, хай
31 мовчить перший.* Бо всі ви можете один
за одним пророкувати, щоб усі навчались
32 і утішались.* Духи пророків коряться про-
33 рокам,* бо Бог є Богом не безладу, а мі-
34 ру.* Жінки, як у всіх церквах святих, не-
хай мовчать, їм бо не дозволено говори-
ти; нехай будуть у покорі, як і закон гово-
35 рить.* А коли хочуть чогось навчитися,
хай питають удома своїх чоловіків, бо
непристойно жінці в церкві говорити.*
36 Хіба від вас вийшло слово Боже? Хіба до
37 вас одних прибуло?* Якже комусь здається,
що він пророк або має який духовний
дар, хай розуміє, що те, що пишу — запо-
38 відь Господня.* Коли ж хто її не визнає,
39 того не визнавайте.* Тому, браті мої, хай

ва́шим пра́гненням бу́де пророкува́ти, і
 40 говорі́ти мо́вами не борони́ть,* але́ все не-
 хай ді́ється присто́йно й дола́дно.

Кі́нець п'ятниці.

ГЛАВА 15.

1 Прига́дую вам, браті́, • Єва́нгеліє, яке́
 я вам пропові́дував, яке́ ви й прийняли́, в
 2 які́м і стої́те.* Ним ви тако́ж спаса́єтеся,
 коли́ трима́єте його́ такі́м, як я вам про-
 пові́дував; іна́кше ви уві́рували надармо.*
 3 Я бо переда́в вам найперше те, що й сам
 прийня́в був: що Христо́с умёр за на́ші грі-
 4 хі́, згідно з Писа́нням,* що був похóваний,
 5 що воскрє́с тре́тього дня за Писа́нням;* що
 6 з'я́вився Кі́фі, по́тім дванадцятьо́м,* опі́сля
 ж більш як п'ятиста́м браті́в ра́зом, біль-
 7 шість які́х живе́ й до́сі, а деякі́ померли;*
 8 по́тім з'я́вився Якову, зго́дом усі́м апосто-
 9 лам,* а наоста́нку всіх, немóв якому́ недо-
 9 но́скові, з'я́вивсь і мені́;* бо я найме́нший
 з апосто́лів, я недосто́йний зва́тись апосто-
 10 лом, бо переслі́дував Це́ркву Бо́жу.* Бла-
 годат́тю Бо́жою я є́ тим, чим я є́, і благода́ть
 його́ в мені́ не була́ ма́рна; бож я працюва́в
 більше́ всіх них, та не я, але́ благода́ть Бо́-
 11 жа, що зо мно́ю.* Чи то я, о́тже, чи то вони́,
 так ми пропові́дуємо́, і так ви уві́рували.

Зач.
158

Кі́нець неді́лі.

12 Коли ж про Христа проповідується, що
він • воскрес із мертвих, то як же ж деякі
між вами кажуть, що нема воскресіння
13 мертвих?* Коли нема воскресіння мертвих,
14 то і Христос не воскрес.* А коли Христос
не воскрес, то марна проповідь наша,
15 марна й віра ваша.* І виходить, що ми не-
правдиві свідки Бога, бо свідчили проти
Бога, якого він не воскресів, якщо не во-
16 скреснуть мертві.* Бо як не воскреснуть
17 мертві, то й Христос не воскрес.* А як
Христос не воскрес, то марна віра ваша
18 — ви ще в гріхах ваших;* отже, і ті, що
19 померли у Христі, загинули.* Коли ми на-
діємося на Христа лише в цьому житті,
ми найнещасливіші з усіх людей.

Кінець понеділкові.

20 Та ні бо, Христос •• воскрес із мертвих,
21 первісток померлих.* Тому що через чо-
ловіка — смерть, через чоловіка й воскре-
22 сіння з мертвих.* Бо як в Адамі всі вми-
23 рають, так у Христі всі оживуть.* І кож-
ний у своїм порядку: первісток — Хри-
стос, потім — Христові під час його при-
24 ходу.* Потім — кінець, коли він передасть
царство Богові й Отцеві, коли знищить

Понеділок 10-го тижня після 50-ці: Браття, коли
проповідується, що Христос •

За померлих: Браття, Христос ••

усяке начальство і всяку владу й сілу.*
 25 Бо він має царювати, поки не покладє
 26 всіх ворогів йому під ноги.* Як останній
 27 ворог буде знищена смерть;* бо він усє
 підкорів йому під ноги. Коли ж він каже,
 що все підкорене, то ясно, що крім того,
 28 хто йому підкорів усє.* Якже все йому
 буде підкорене, тоді й сам Син підкорить-
 ся тому, що йому підкорів усє, щоб Бог
 був усім в усьому.

Кінець померлим.

29 Коли ж ні, що зроблять ті, • що хри-
 30 стяться за мёртвих?* Коли мёртві ніяк не
 воскресають, чого тоді за них христитись?
 Чого й нам наражатися повсякчас на не-
 31 безпеки?* Щодня я вмираю, браті, і свід-
 чу це славою, яку я маю у вас в Христі
 32 Ісусі, Господі нашім.* І коли б я борівся в
 Ефесі зі звірами, як людина, то що мені з
 того? Коли мёртві не воскресають, їжмо й
 33 піймо, бо завтра помремо.* Не дайте себе
 обманути: лихі товариства псують добрі
 34 звичаї.* Протверезіться належно та не грі-
 шить, бо деякі з вас Бога не знають. На со-
 35 ром вам це кажу.* Але може хто скаже:
 Як воскреснуть мёртві і в яким тілі при-
 36 йдуть?* Безумний! Те, що ти сієш, не оживє,

Зач.
161

37 як не вмре.* І те, що сієш, не тіло, що має
уродітись, а го́ле зёрно, напри́клад, пше-
38 ніці, або́ якесь і́нше.* Бог же дав йому́ ті-
ло, по свої́й во́лі, і ко́жному насінню —
власне тіло.

Кінець вівтіркові.

39 Не ко́жне тіло • такє са́ме тіло, але́
іна́кше тіло в люде́й, іна́кше тіло тварі́ни,
40 іна́кше тіло у птиць і іна́кше в риб.* Є ті-
ла́ небесні і тіла́ земні, і іна́кший блиск
41 небесних, іна́кший блиск земні́х.* Іна́-
кший блиск со́нця, іна́кший блиск місяця,
іна́кший блиск зір, ба на́віть зоря́ від зорі́
42 різні́ться бліском.* Так са́мо й воскресіння
43 ме́ртвих:* сіється в тлі́нні, встає́ у нетлі́н-
ні; сіється в безче́сті, встає́ у сла́ві; сіється
44 в безсі́ллі, встає́ у сі́лі;* сіється тіло тва-
рінне, встає́ тіло духо́вне. Якщо́ є тіло
45 тварі́нне, то є й тіло духо́вне.* Так і напи́-
сано: Пе́рший чолові́к став душе́ю живо́ю,
оста́нній же Ада́м духо́м животво́рним.

Зач.
162

Кінець суботі.

46 Та не духо́вне пе́рше, а тварі́нне, по́-
тім духо́вне.

47 Пе́рший •• чолові́к із землі́ — земні́й,
48 дру́гий чолові́к з не́ба.* Які́й земні́й, такі́
й земні́, і які́й небесні́й, такі́ й небесні́.*

Зач.
163

Субота 18-та після 50-ці: Бра́ття, не ко́жне тіло •
За померли́х: Бра́ття, пе́рший ••

49 Так са́мо, як ми носіли о́браз земно́го,
 50 так носітимемо й о́браз небесно́го.* Ось
 що говорю́, браті́: Тіло і кров ца́рства
 Бо́жого успадкува́ти не мо́жуть, ані тлінь
 51 — успадкува́ти нетлі́ння.* Ось я кажу́
 вам та́йну: Не всі помре́мо, але́ всі пе-
 52 ремі́нимося,* ра́птом, в одну́ мить, при
 оста́нній сурмі; засурміть бо, і ме́ртві
 нетлі́нними воскре́снуть, і перемі́нимо-
 53 ся.* Му́сять бо це тлі́нне одягну́тися в не-
 тлі́нне, і це сме́ртне одягну́тися в без-
 54 сме́ртя.* І коли́ це тлі́нне одягнеться в не-
 тлі́ння, а це сме́ртне одягнеться в без-
 сме́ртя, тоді́ збу́деться напи́сане сло́во:
 55 Смерть погли́нута перемо́гою.* Де тво́я,
 сме́рте, перемо́га? Де твоє́, сме́рте, жало́?*
 56 Жало́ сме́рти — грі́х, сі́ла грі́ха — зако́н.*
 57 Бо́гу дя́ка, що дає́ нам перемо́гу че́рез
 Го́спода на́шого Ісу́са Хри́ста.

Кі́нець померлим.

58 Ото́ж, мої́ любі́ браті́, бу́дьте тверді́, •
 непохі́тні, визна́чайтесь у ділі́ Госпо́днім
 повсякча́с та зна́йте, що труд ва́ш у Го́-
 споді́ не ма́рний.

Зач.
164

ГЛАВА 16.

1 Щодо збі́рки на святи́х, робіть і ви так,
 як я був наказав Церква́м гала́тським.*

2 Пёршого дня тїжня ко́жний з вас хай
відкладає в себе, збира́ючи, що мо́же за-
оща́дити, щоб не робіти збірок тоді, коли́
3 я прийду́.* А коли́ прийду́, пошлю́ тих,
що ви вважа́тимете, з листа́ми, щоб вони́
віднесли́ ваш дар у Єрусали́м.

Кінець суботі.

4 Коли́ ж буде потрі́бно й • мені́ піти́,
5 вони́ підуть зо мною́.* Прийду́ ж до вас,
як перейду́ Македо́нію, бо я перехо́джу
6 крізь Македо́нію.* У вас, мо́же, зупиню́сь
або́ й перезиму́ю, щоб ви мене́ прове-
7 лі, куди́ я піду́.* Я вас не хо́чу ба́чи-
ти тепе́р лиш мимохо́дом; надію́сь бо
якийсь час у вас перебува́ти, як на те
8 воля́ Господня.* В Ефесе́ перебу́ду до П'ят-
9 десятниці,* бо великі́ й широ́кі двє́рі
мені́ там відчині́лись і проти́вників ба-
10 га́то.* Як до вас при́йде Тимоте́й, гля-
діть, щоб був без стра́ху, бо він, як і
11 я, робить Господне́ діло.* Неха́й, о́тже,
ніхто́ ним не легкова́жить; і відпровадь-
те його́ в мі́рі, щоб пришо́в до ме́-
12 не, бо я з брата́ми його́ чекаю́.* Щодо
брата́ Аполло́са, я ду́же його́ просі́в, щоб
він пішо́в до вас із брата́ми, та він нія́к

Зач.
165

Середа 10-го тижня після 50-ці:
Браття, коли́ буде потрі́бно •

не хотів прибути тепер. Прийде, як буде догідний час.

Кінець середі.

13 Будьте обачні, • стійте у вірі, будьте
14 мужні, кріпіться.* Нехай все у вас діється
15 в любові.* Благаю вас, браті, ви знаєте
родіну Стефана, що вона первісток Ахаї
і що посвятили себе на службу святим;*
16 отже, щоб ви також були услужливі та-
ким людям і кожному, хто трудиться і
17 працює з ними.* Я тішуся приходом Сте-
фана, Фортуната й Ахаїка: вони заступі-
18 ли вашу відсутність,* бо заспокоїли мій
19 і ваш дух. Шануйте, отже, таких.* Віта-
ють вас Церкві азійські. Вітають вас у
Господі сердечно Акіла й Прискілла з
20 їхньою домашньою церквою.* Всі браті
вас вітають. Вітайте один одного святим
21 поцілунком.* Привіт моєю рукою, Павло-
22 вою.* Як хто не любить Господа, анатома
23 на нього. Маран ата.* Благодать Господа
24 Ісуса Христа з вами.* Любов моя з усіма
вами у Христі Ісусі. Амінь.

Зач.
166

Кінець неділі.

Кінець першого послання до Коринтян. Має воно 16 глав, 47 церковних зачал, 437 стихів.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ДРУГОГО ПОСЛАННЯ ДО КОРИНТЯН

Глава 1

Привіт і подяка 1-7; особисті повідомлення 8-11; самооборона 12-24

Глава 2

Злагіднення кари винуватцеві 1-11; апостоли — Божі пахощі 12-17

Глава 3

Самооборона перед закидами 1-6; Євангеліє і закон 7-18

Глава 4

Сміливість апостолів 1-6; їхнє життя, труди і страждання 7-12; але нагорода вічна 13-18

Глава 5

Після дочасного наступить життя вічне 1-10; любов спонукує ревність 11-21

Глава 6

Бездоганні Божі слуги 1-10; любов за любов 11-18

Глава 7

Довірливе ставлення і радість апостола

Глава 8

Збірка для єрусалимлян 1-6; мотиви щедрости 7-15; Павлові товариші 16-24

Глава 9

Збірка на вбогих 1-5; користі з милостині 6-15

Глава 10

Апостольська влада св. апостола Павла

Глава 11

Апостольська ревність

Глава 12

Божі дари і людські немочі в св. апостола Павла

Глава 13

Нові відвідини 1-4; вказівки 5-10; привіт 11-13

ДРУГЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРИНТЯН

ГЛАВА 1.

1 Павло, • з волі Божої апостол Христа Ісуса, і брат Тимотей, Церкві Божій, що в
2 Коринті, з усіма святими в усій Ахаї:* Благодать вам і мир від Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа.

Зач.
167

3 Благословенний •• Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа. Отець усякого милосердя і Бог усякої втіхи,* що втішає нас у всім нашім горю, щоб ми могли втішити тих, які в усяких скорботах, тією
4 втіхою, якою Бог нас самих утішає.* Бо як маємо в собі Христових страждань повну ущерть міру, так і маємо через Христа повну ущерть міру утішення.*
5
6 Отже, чи терпимо скорботи, воно на вашу

Зач.
Вм.

Четвер 10-го тижня після 50-ці: Павло, •
Великомученикам: Браття, благословенний ••

втіху та спасіння; чи втішаємося, воно
теж на вашу втіху, і це дає вам силу пе-
реносити терпеливо ті страждання, які
7 терпимо.* Наша надія на вас певна, бо
знаємо, що так само, як маєте участь у
стражданнях, так матимете й у радісах.

Кінець четвергові й мученикам.

8 Ми бо не хочемо, браті, щоб • ви не
знали про нашу скорботу, яку ми пережи-
ли в Азії: ми були над міру й над силу так
пригнічені, що не мали вже надії жити.*
9 Ми мали самі в собі вірок смерті, щоб
надіялися не на самих себе, а на Бога,
10 який воскрешає мертвих.* Він визволив
нас від такої смерті і визволяє далі. Ма-
11 ємо надію, що він ще визволить нас,* як
ви допоможете вашою молитвою за нас;
щоб за той дар, який нам дається ради
багатьох, також багато хто складав за нас
подяку.

Зач.
168

Кінець суботі.

12 Слава бо наша •• — свідчення нашої со-
вісти, як ми поводитись у світі, зокрема
щодо вас, у святості й щирості Божій, не
в мудрості тілесній, а в Божій благодаті.*
13 Бо іншого вам не пишемо, як тільки те,

Зач.
169

Субота 20-га після 50-ці: Браття, ми не хочемо, щоб •
П'ятниця 10-го тижня після 50-ці: Браття, слава наша ••

що читаєте й розумієте, і надіюся, що ро-
 14 зумієте це цілком,* як вже зрозуміли нас
 почасти, що ми — ваша слава, як і ви —
 наша в день Господа нашого Ісуса Христа.*
 15 І будши певний цього, я хотів прийти до
 вас спочатку, щоб ви удруге мали радість,*
 16 потім від вас перейти в Македонію і зно-
 ву з Македонії прийти до вас, щоб ви ме-
 17 не вірядили в Юдею.* Хіба я, маючи те
 на думці, поводився легковажно? Чи те,
 що я задумую, задумую по-тілесному, так
 що в мені одночасно перебуває і Так-
 18 так, і Ні-ні? Бог мені свідок, що на-
 19 ше слово до вас не є Так і Ні.* Бо Син
 Божий, Ісус Христос, що ми його вам про-
 повідували — я, Сильван і Тимотей — не
 20 був Так і Ні: в ньому було Так.* Скільки
 бо обітниць Божих у ньому — Так; і тому
 через нього Амінь Богові на славу через
 нас.

Кінець п'ятниці.

21 Той же, хто утвєрджує • нас з вами у
 22 Христї, і хто помазав нас, то Бог,* який по-
 клав на нас свою печать і дав у наші сер-
 23 ця завдаток Духа.* Я ж закликаю Бога на
 мою душу, що я, щадячі вас, не прийшов
 24 більше у Корїнт.* Не наче б ми панували

Зач.
170

над вашою вірою, але ми хочемо співпрацювати з вашою радістю, бо щодо віри ви міцно стоїте.

ГЛАВА 2.

1 Я постановив не приходити до вас знов
2 у смутку;* бо коли я вам завдаю смуток,
3 хто мене розважить, як не той, що знає
4 від мене смутку?* Написав я, отже, щоб,
5 коли прийду, не мати смутку від тих, від
6 кого мені належалася б радість; бо я щодо
7 вас певний, що

8 Моя радість, • радість усіх вас.* З великого
9 бо горя та туги серця писав я вам,
10 і крізь рівні сльози, не щоб ви сумували,
11 але щоб знали мою до вас надмірну любов.

Зач.
171

Кінець неділі.

12 Коли ж хто засмутив, не мене засмутив,
13 але — щоб не перебільшувати — трохи
14 вас усіх.* Досить такому тієї карі, яку
15 наклала більшість;* так що, навпаки, краще
16 вам простити та втішити його, щоб надто
17 великий смуток не зламав його.* Тому
18 благаю вас: Покажіть йому любов.* На те
19 бо я й писав вам, щоб випробувати вас,
20 чи ви слухняні в усьому.* Кому, отже,
21 прощаєте, то і я прощаю; бо коли я простив,
22 оскільки я мав щось прощати, то

ради вас зробив те перед лицем Христовим,* щоб вам не впасти жертвою сатані, бо його задуми нам добре відомі.* Прибув отож я в Троаду, щоб проповідувати Євангеліє Христове, та хоч двері були мені відчинені в Господі,* я не маю спокою для свого духа, бо не знайшов там Тита, мого брата, і, попросившись з ними, пішов у Македонію.

14 Бо́гові ж • подяка, якій завжди вчиняє нас учасниками у його переможнім ході в Христі і через нас на кожному місці виливає запа́шність свого знання.* Бо ми для Бо́га — пахо́щі Христові

Зач.
172

Кінець понеділкові.

серед тих, що спасаються, і серед тих, що гинуть.* Для одних запах, що від смерті веде до смерті, а для інших запах, що від життя веде до життя. Хто, отже, здатний до того? * Ми не так, як багато інших, що торгують словом Бо́жим; ми щиро, ми від Бо́га говоримо, перед Бо́гом, у Христі.

ГЛАВА 3.

1 Чи нам знову зачинати доручувати самих себе? Чи, може, потребуємо, як дехто, поручальних до вас чи від вас листів?*

2 Наш лист — це ви, лист, написаний

у серцях наших, який усі люди знають і
 3 читають.* Відомо ж, що ви — лист Христа,
 приготовлений нами; написаний не чорнилом,
 але Духом Бога живого, не на кам'яних
 таблицях, а на тілесних таблицях серця.

Кінець вітніркові.

4 Довір'я ж те • до Бога ми маємо через
 5 Христа,* не щоб ми були самі здатні по-
 міркувати щонебудь із себе самих, бо
 6 здібність наша від Бога.* Він зробив нас
 здібними слугами Нового Завіту, не з
 букви, але з духу, бо буква вбиває, а дух
 7 оживляє.* Коли ж служіння смерті, вирі-
 зане буквами на каміннях, було в славі,
 так що сині Ізраїля не могли дивитися
 на лице Мойсея через блиск слави його
 8 обличчя, що мала зникнути,* то скільки
 9 ж більше служіння духа буде в славі?* Бо
 коли служіння засуду славне, служіння
 виправдання багато більше перевищує у
 10 славі.* І таким чином, те, що почасти
 славне, не має більше слави ради перева-
 11 жаючої слави.* Бо коли те, що минуло,
 славне, то багато більше славне те, що
 триває.

Зач.
173

Кінець середі й обрусові.

Середа 11-го тижня після 50-ці: Браття, довір'я •
 Той же і святому обрусові.

12 Маючи, отже, • таку надію, ми повні
 13 сміливости,* не як Мойсей, що клав собі на
 обличчя покривало, щоб сині Ізраїля не
 14 дивілися на кінець того, що минає;* але
 їхній розум притупівся, бо аж по цей
 день, коли читається Старий Завіт, те
 саме покривало застається невідкритим.
 15 Христос бо його усуває.* І аж по сьогодні
 при читанні Мойсея лежить покривало
 16 на їхньому серці.* Та коли вернуться до
 17 Господа, покривало впаде.* Господь же —
 18 Дух, і де Господній Дух — там воля.* Ми
 ж усі, мов дзеркало, відкритим лицем
 віддзеркалюємо Господню славу і перео-
 бражуємось у його образ, від слави в сла-
 ву, згідно з діянням Господнього Духа.

Зач.
174

Кінець суботі.

ГЛАВА 4.

1 Ось чому, маючи • це служіння, дору-
 чене нам милосердям, ми не втрачаємо
 2 відваги.* Відмовившись від удаваної со-
 ромливости, ми не поводимось лукаво, ані
 не перекручуємо слова Божого, але, пока-
 зуючи правду, поручаємо себе самих кож-
 3 ній людській совісті перед Богом.* Коли
 ж наше Євангеліє закрите, воно закрите

Зач.
175

Субота 21-ша після 50-ці: Браття, маючи •

Четвер 11-го тижня після 50-ці: Браття, маючи ••

4 для тих, що гинуть,* у яких бог цього віку
осліпив розум невіруючих, щоб їм не ся-
яло світло Євангелія слави Христа, який
5 є образ Божий.* Бо ми не самих себе про-
повідуємо, але Христа Ісуса, Господа; ми
ж слуги ваші ради Ісуса.

6 Бо Бог, • який сказав: Нехай із темря-
ви світло засяє, освітлив наші серця, щоб
у них сяяло знання Божої слави, що на
лиці Ісуса Христа.

Зач.
176

Кінець четвергові.

7 Ми маємо цей скарб у глиняних посудинах,
щоб було видно, що велич сили є від
8 Бога, а не від нас.* Нас тиснуть звидусіль,
але ми не пригноблені: ми в труднощах,
9 та ми не траїмо надії;* нас переслідують,
та ми не покинуті; ми повалені, та
10 не погублені.* Увесь час носимо в тілі
смерть Ісуса, щоб і життя Ісуса в нашому
11 житті було явним.* Нас бо весь час жи-
вими віддають на смерть задля Ісуса,
щоб і життя Ісуса було явним у нашому
12 смертному тілі.* І так смерть діє в нас,
а життя у вас.

13 Та маючи •• той самий дух віри, про
який написано: Я вірував, тому й говорив,

Зач.
177

Неділя 15-та після 50-ці: Браття, Бог, •
Цей і преподобним.

П'ятниця 11-го тижня після 50-ці: Браття, маючи ••

14 і ми віруємо, тому й говоримо;* бо знаємо,
що той, хто воскресів Господа Ісуса,
воскресить і нас з Ісусом і поставить з ва-
15 ми поряд себе.* Бо все це ради вас, щоб
благодать Божя, множачись через бага-
тьох, збагатіла подяку на славу Божу.

Кінець неділі і преподобним.

16 Ось чому ми не втрачаємо відваги: хоч
наша зовнішня людина занепадає, та на-
ша внутрішня обновлюється день у день.*
17 Бо те, що одну мить триває, наше легке
страждання, готує нам вічну вагу слави
18 понад усяку міру,* нам, що дивимосся не
на відиме, а на невідиме: відиме бо до-
часне, а невідиме — вічне.

Кінець п'ятниці.

ГЛАВА 5.

1 Бо знаємо, • що, коли́ земне наше житло,
намет розпадеться, маємо будівлю Божу,
будінок нерукотворний, вічний на небі.*
2 Тому в цьому й стогнемо, бажаючи на-
дягнути поверх нього наше небесне жит-
3 ло,* якщо́ будемо ще вдягнені, а не го-
4 лі.* Доки ми в цьому наметі, стогнемо під
тягарем, бо не хочемо роздягнутись, але
вдягнутися, аби́ те, що в нас смертне, було

Зач.
178

5 прогліну́те життя́м.* Бог же, що сотвори́в
нас, власне, для цього́ дав нам завда́ток
6 Ду́ха.* Увесь час, о́тже, ми по́вні відва́ги
і зна́ємо, що по́ки живемо́ в тілі, відходи́-
7 мо від Го́спода,* бо вірою хо́димо, а не ви-
8 діння́м.* ми сміливі і волі́ємо вийти з ті-
9 ла, щоб жи́ти з Го́сподом.* Тому́ й нама-
га́ємось з усіх сил йо́му подоба́тися: чи
ми в тілі, чи по́за тілом.

10 Всім бо нам треба з'я́витися • пе́ред
судо́м Христо́вим,

Зач.
179

Кінець суботі й умерлим.

щоб ко́жний при́няв згі́дно з тим, що
зроби́в, як був у тілі: чи добро́, чи зло.*
11 Зна́ючи, о́тже, що́ таке́ страх Госпо́дній,
переко́нуємо люде́й; Бо́гові ж ми ста́ли
явні, та надію́ся, що й у ва́ших сумлі́н-
12 нях ми — явні.* Не хо́чемо са́мих себе́
вам зно́ву дору́чувати, але́ даемо́ вам на-
го́ду на́ми хвалі́тися, щоб ви ма́ли що
відпові́сти тим, які хва́ляться ви́димим, а
13 не тим, що в се́рці.* Бо ко́лі ми не при со-
бі, то для Бо́га; а ко́лі розсу́дливі, то для
14 вас.* Бо лю́бов Христа́ перемага́є в нас
цю думку, що ко́лі оди́н умер за всіх, то
всі бу́ли ме́ртві.

Понеділок 12-го тижня після 50-ці:
Браття, всім нам треба з'я́витися •

15 Він же • умёр за всіх, щоб ті, що живуть, не жили більше для себе самих, а для того, хто за них умёр і воскрес.

Зач.
180

Кінець понеділкові.

16 Тому, отже, віднині ми по-людському не знаємо нікого. Коли ж і знали ми Христа по-людському, то його тепер більше так
17 не знаємо.* Тому, коли хтось у Христі, той нове створіння. Старе минуло, настало нове.* Усе ж від Бога, який примирив нас зі собою через Христа і дав нам служіння примирення.* Бо Бог у Христі примирив собі світ, не враховуючи їм їхніх пров'ин, поклавши в нас слово примирення.* Ми, отже, послі замість Христа, немов би сам Бог напоумляв через нас. Ми вас благаємо замість Христа: Примиріться з Богом.* Того, хто не знав гріха, він за нас зробив гріхом, щоб ми в ньому стали праведністю Божою.

Кінець вівторкові.

ГЛАВА 6.

1 Як співробітники, благаємо •• вас, не
2 приймати марно благодаті Божої:* Бо каже: Сприятливого часу я вислухав тебе і

Зач.
181

Вівторок 12-го тижня після 50-ці: Браття, Христос •

Неділя 16-та після 50-ці: Браття, як співробітники, благаємо ••
Цей же й мученицям.

в день спасіння я допоміг тобі. Ось тепер — час сприйнятливий, ось тепер — день спасіння.* Не даємо нікому ніякої нагоди до спотикання, щоб не виставляти на глум наше служіння;* але в усьому показуємо, що ми слуги Божі, у великій терпеливості, у скорботах, у бідах, у тіснотах,* під бичуванням, у темницях, у заколотах, у трудах, у недосипаннях, у постах,* у чистоті, у знанні, у довготерпеливості, у лагідності, у Святому Дусі, у щирій любові,* у слові правди, в силі Божій, у зброї справдливості в правіці й лівіці;* у славі і безчесті; у наклепах і в добрій славі; як обманщики, однак правдиві;* як незнані, але добре знані; як ті, що вмирають, але все живі; як карані, та не убиті;* як сумні, та завжди веселі; як бідні, але багатьох збагачуємо; як ті, що нічого не мають, але все посідають.

Кінець неділі й мученицям.

11 Уста наші, корінтяни, • відкрились до
12 вас; серце наше поширилось.* Вам у нас не тісно, тіснота — у вашім серці! Ви ж, —
13 до вас, натомість,* мов до дітей говорю,
14 — зробіть теж широким ваше серце.* Не спрягайтеся з невірними в чуже ярмо.

Зач.
182

Яка бо спільність праведности з беззакон-
 15 вою?* Яка згода між Христом і Велияром?
 16 Яка участь вірного з невірним?* Які вза-
 ёмини між храмом Божим та ідолами?

Ви бо храм • Бoга живoго, як сам Бог
 сказа́в був:

Зач.
Нед.
17

Кінець середі.

Я поселюся в них і ходітиму серед них,
 буду їхнім Богом, вони ж будуть моїм на-
 17 родом.* Бийдіть, отже, з-поміж них і від-
 лучіться, каже Господь. Нечистого не до-
 18 торкайтесь і я вас прийму.* Я буду вам
 Отцем, ви ж будете мені синами та доч-
 ками, каже Господь Вседержитель.

ГЛАВА 7.

1 Маючи такі обітницї, о любі,
 Очістьмо •• себе від усякої скверни ті-
 ла і духа, довершуючи наше освячення в
 страсі Божому.

Зач.
183

Кінець неділі.

2 Дайте нам місце у вашому серці. Ми ні-
 ко́го не скривдили, нікому шкоди не зро-
 3 били, нікого не визіскували.* Говорю це,
 не щоб вас осудити, бо я вже вам сказа́в,
 що ви в нашому серці, щоб умерти і жи-
 4 ти разом.* Вели́ке дові́р'я маю до вас,

Неділя 17-та після 50-ці: Браття, ви — храм •

Четвер 12-го тижня після 50-ці: Браття, очістьмо ••

вельми пишаюся вами. Я — по́вен утіхи,
я переповнений радістю се́ред усіх на-
5 ших напáстей.* Бо коли́ ми були́ при-
йшли́ в Македо́нію, тіло на́ше не ма́ло ні-
якого споко́ю. Звідусіль скорбо́ти: назо́вні
6 — бої́, страх усере́дині.* Та Бог, що вті-
шає прині́жених, утішив нас прихо́дом
7 Ті́та;* і не лише́ його́ прихо́дом, але́ й уті-
хою, яко́ї він зазна́в від вас, оповідаю́чи
нам про ва́шу ту́гу за мно́ю, про ваш сму́-
ток, про ва́шу прихі́льність до ме́не, так
8 що я зрадів ще бі́льше.* Хоч я й засму́тив
вас листо́м, не жалку́ю того́; коли́ й жал-
кува́в, — ба́чу, що той лист, хоч і на час
9 був засму́тив вас,* — тепе́р радію не то-
му́, що ви були́ засму́тілися, але́ тому́,
що сму́ток ваш приві́в вас до кая́ття. Бо
ви були́ засму́чені за́для Бо́га, так що ви
від нас не зазна́ли шко́ди.

10 Бо сму́ток за́для Бо́га • чі́нить спа-
се́нне кая́ття, якого́ не тре́ба жа́лувати;

Зач.
184

Кі́нець четве́ргові.

а сму́ток цьо́го світу́ чі́нить сме́рть.*
11 Ось бо той сму́ток за́для Бо́га, яку́ старан-
ність він спричині́в у вас, яке́ ви́правдан-
ня, яке́ обуре́ння, який страх, яке́ палке́ ба-
жа́ння, яку́ ре́вність, яку́ відпла́ту. Ви з

П'ятниця 12-го тижня після 50-ці:
Бра́ття, сму́ток за́для Бо́га •

усякого погляду показали свою невинність
 12 у цій справі.* А коли я писав вам, то не
 ради того, хто образив, ні ради ображено-
 го, але, щоб виявилася між вами перед
 13 Богом ваша дбайливість про нас.* Тому
 ми втішилися вашою втіхою, а, щобіль-
 ше, ми зраділи радістю Тіта, що ви всі
 14 заспокоїли його дух.* Коли я був перед
 ним трохи похвалівся вами, я не зазнав
 сорому. Але як ми завжди говорили вам
 правду, так і похвала наша перед Титом
 15 виявилась правдивою.* Серце його стає
 до вас ще прихильніше, коли він згадує
 послух усіх вас, і як ви зо страхом і трем-
 16 тінням його прийняли.* Радію, що міжку
 поклястися на вас у всьому.

Кінець п'ятниці.

ГЛАВА 8.

1 Повідомляємо вас, браті, про ту ласку,
 2 що • Бог дав Церквам македонським.*Се-
 ред численних турбот, яких вони зазнали,
 їхня надмірна радість та їхнє велике
 вбозтво вилились без краю у їхній надмір-
 3 ній щедрості,* вони по змозі, я про те свід-
 чу, ба навіть понад змогу, добровільно,*
 4 вельми наполягаючи, просіли нас, щоб ми
 дали їм ласку брати участь у службі на
 5 користь святих.* Не лише дали понад наше

Зач.
185

сподівання, але самих себе віддали перше
Гбсподеві, а потім нам, з Божої волі.

Кінець суботі.

- 6 Ось чому ми благали Тіта, щоб він, як
був почав, так, щоб кінчив між вами цю
добродійну справу.
- 7 • Тому, що відзначаєтесь у всьому, у ві-
рі, у слові, у знанні, у всякій пильності й у
ва́шій любові до нас, треба вам відзнача-
8 тись і в цій благодійній справі.* Не даю
це як наказ, але щоб дбайливістю до ін-
ших випробувати щирість вашої любові.*
- 9 Ви знаєте ласку Господа нашого Ісуса Хри-
ста, що ради вас став бідним, бувши ба-
гатим, щоб ви розбагатіли його вбо́зством.*
- 10 Даю в цьому лише пораду: воно бо вам
лічить, вам, що минулого року перші по-
чали цю збірку не тільки робити, але про
11 неї думати.* Тепер же кінчіть її, щоб, як
гаряче бажали, так і довершили по ва-
12 шій змозі.* Бо коли є охота дати, то вона
приємна в міру того, хто що має, а не того,
13 чого не має.* Тут не йдеться про те, щоб
інші були в достатках, а ви в злиднях, але
14 щоб була рівність;* щоб цим разом надмір
міг покрити їхню нестачу, а їхній надмір
міг колись покрити вашу нестачу, і, таким

Зач.
186

15 чїном, щоб панувала рівність,* як напи-
сано: Хто був зібрав багáто, не мав над
мїру, а хто мáло, не мав нестáчі.

Кїнець понедїлковї.

16 Бо́говї дяка, • що дав у серці Тїта таку
17 са́му до вас ре́вність,* бо він прийняв
про́сьбу і, по́вний за́палу, доброхіть до
18 вас пішо́в.* Ми з ним посла́ли бра́та, яко́-
19 го за Єва́нгелїє хва́лять усі Церкві* і якїй,
крїм то́го, був ви́браний Церкв́ами як
наш супу́тник у цїй благоді́йній спра́ві,
якїй ми служимо на сла́ву са́мого Го́спода
20 і на відра́ду на́шу,* остеріга́ючися, щоб
нам хто не докоря́в за таку ще́дру збірку,
21 що не́ю ми служимо.* Бо ми дба́ємо про
добро́ не тїльки пе́ред Го́сподом, але й пе́-
22 ред людьмі.* Ми посла́ли ра́зом із німи
на́шого бра́та, яко́го пїльність ми ча́сто
вїпробували в багатьо́х ре́чах, а якїй
тепе́р ще пильні́ший зара́ди дові́р'я, що
23 ма́є до вас.* Щодо́ Тїта, він мїй това́риш
і співро́бітник у вас, а щодо́ братів на́-
ших, вони́ посланці́ Церко́в, сла́ва Хри-
24 сто́ва.* Да́йте їм до́каз ва́шої любо́ви й
на́шої похвали́ про вас пе́ред німи й пе́-
ред Церкв́ами.

Зач.
187

ГЛАВА 9.

1 Про службу на користь святим мені не-
 2 ма чого до вас писати,* бо знаю вашу добру
 волю і хвалю вас за неї перед македоня-
 нами, бо Ахая готова з минулого року;
 3 ваш запал захопив багатьох.* Однак, я
 посилаю вам братів, щоб та хвала, якою
 я хвалив вас, не була щодо цього марна і
 4 щоб ви, як я сказав, були приготівані.* А
 то, як прийдуть македоняни і застануть
 вас неготовими, ми, щоб не сказати ви,
 5 осоромимося, що були такі певні.* Я вва-
 жав, отже, потрібним просити братів, щоб
 вони прийшли до вас перед нами і приго-
 тували заздалегідь той обіцяний щедрий
 ваш дар, щоб він був готовий як правді-
 вий дар, а не як вимушений даток.

Кінець вітїркові.

6 Але кажу: Хто скупо сіє, • скупо пожне;
 7 хто ж щедро сіє, той щедро жатиме.* Не-
 хай кожний дає, як дозволяє серце, не з
 жалю чи примусу: Бог любить того, хто
 8 дає радо.* А Бог спроможний обсіпати
 вас усякою благодаттю, щоб ви мали всьо-
 го завжди вдосталь та щоб вам ще зоста-
 9 лось на всяке добре діло,* як написано:
 Розсіпав, дав убогим; праведність його

Зач.
188

- 10 триває вічно.* Той, хто дає насіння сіячіві і хліб на поживу, помножить і ваше насіння та зростить плоди вашої щедрости,* щоб ви у всьому збагатілися всякою щедротою, яка через нас складає Богові подяку.

Кінець неділі.

- 12 Бо виконання • цього служіння не тільки задовольнить потреби святих, але стане ще щедрішим завдяки численним подякам Богові.* Завдяки доказові цього вашого служіння вони хвалитимуть Бога за ваш послух у визнанні Євангелія Христа та за щедрість вашого дару для них і для всіх.* І вони своєю молитвою за вас показують велику любов до вас заради надмірної благодаті Божої у вас.* Подяка хай буде Богові за його невимовний дар.

Зач.
189

ГЛАВА 10.

- 1 Я ж сам, Павло, особисто благаю вас ладністю і ласкавістю Христа, бо я, коли присутній між вами, покірний, а коли від вас далеко, сміливий супроти вас.* Отό прошу вас, щоб, коли я прийду до вас, не довелось мені сміливо вживати тієї певности, яку думаю відважно показати супроти деяких, що собі уявляють, начебто

3 ми повóдилися по-тілєсному.* Ми живемо́,
4 як лю́ди, але не воюємо по-тілєсному,* бо
збрóя на́шої боротьби́ не тілєсна, але
си́льна в Бо́зі на зруйнува́ння тверди́нь;
5 ми руйнуємо за́думи* і всяку го́рдисть, що
повстає прóти пізна́ння Бо́га, і займаємо
в полон усякий розум на по́слух Христо́-
6 ві,* ми також гото́ві покара́ти всякий не-
по́слух, коли́ ваш по́слух заверши́ться.*
7 Чи ви ди́витесь на лице́?

Коли́ хто • пє́вний, що він Христо́вий,
неха́й ще раз розду́має сам у собі, що так,
як він Христо́вий, так са́мо й ми.

Зач.
190

Кінець середі.

8 Бо якби́ я на́дто хвали́вся на́шою вла́-
дою, що нам Госпо́дь дав на збудува́ння, а
9 не на ва́шу руїну, я б не соромився,* щоб
не здава́лося, що я намага́юся вас листа́-
10 ми наляка́ти.* Листи́ його́, як де́хто ка́же,
важкі та по́вні си́ли, але ви́глядом тіла
він недолу́гий і мо́ва його́ жалюгідна.*
11 Такий неха́й знає: які ми на слова́х у ли-
ста́х непрису́тні, такі бу́демо на ділі при-
12 су́тні.* Ми не відва́жуємося рівняти себе́
чи робіти себе́ подібними до де́яких з тих,
які самі себе́ поруча́ють; та тим, що міряють
себе́ самих самими собо́ю та ро́блять себе́

13 подібними до себе, бракує глүзду.* Ми ж не
 будемо надмірно хвалітися, але мірою пра-
 вила, яке Бог дав як міру, яким і вас може-
 14 мо досягнути.* Ми бо не розтягаємося над
 міру; а воно було б так, якби ми до вас не
 прибулі; ми все такі до вас прибулі з
 15 Євангелієм Христа.* Не хвалимось також
 чужими трудами над міру, але маємо на-
 дію, що й ми, коли ростіме ваша віра,
 звеличимось між вами над міру за на-
 16 шим правилом* і звіщатимемо Євангеліє
 ген поза вами, не хвалячись готівим на
 17 чужому полі.* А хто хвалиться, нехай у
 18 Господі хвалиться.* Бо не той випробува-
 ний, хто себе самого поручає, а той, кого
 Бог поручає.

Кінець четвергові.

ГЛАВА 11.

1 О, коли б ви могли • знести трохи мого
 2 безумства. Та ви мені й терпите.* Я вас
 ревную Божими ревностями, бо я вас зару-
 чив лише одному чоловікові, представив
 3 вас чистою дівою Христові.* Але боюся,
 щоб, як змій був обманув Єву своїм під-
 ступом, так не поспувалися ваші думки
 і ви не відхилилися від простоти й чи-
 4 стоти у Христі.* Бо коли б хто прийшов

Зач.
191

і проповідував Ісуса, не того, якого ми вам проповідували, або, якби ви прийняли іншого Духа, якого ви не прийняли, або інше Євангеліє, якого ви не одержали, ви б радо терпіли.

5 Однак, гадаю, • що я нічим не нижчий
6 від тих архиапостолів.* Хоч я і неук словом, але не знанням, як ми вам перед усіма та в усьому показали.

Зач.
192

Кінець суботі.

7 Невже я допустівся гріха, смиряючи себе самого, щоб вас піднести вгору: вам бо проповідував я даром Євангеліє Боже?*

8 Інші Церкви я оббирав, беручи від них
9 плату, щоб вам служити.* І коли був у вас і терпів нестачу, я не був тягарем нікому, бо мені у моїй нестачі допомогли брати, що прийшли з Македонії. У всьому я вважав на себе, щоб вам не бути тягарем,
10 та вважатиму й далі.* Як істина Христова в мені, хвали цієї ніхто в мене не відніме у сторонах ахайських.* Чому? Хіба я
11 не люблю вас? Бог те знає.* А що роблю, те робитиму й далі, щоб не дати ніякого приводу тим, що шукають приводу, щоб
12 бути, як ми, у тому, чим хваляться.* Такі бо лживі апостоли, робітничі лукаві, що

14 вдають зі себе апостолів Христових.* Воно
 й не диво: сам бо сатана вдає з себе анге-
 15 ла світла.* Нічого, отже, надзвичайного в
 тому, коли і його слуги вдають із себе
 слуг праведности. Їхній кінець буде за їх-
 16 німи ділами.* Знову кажу: Нехай ніхто не
 вважає мене за безумного! А як ні, при-
 йміть мене за безумного, щоб і я міг трохи
 17 похвалитися.* Що я кажу, кажу те не в
 Господі, але немов у безумстві, що дає
 18 мені відваги хвалитися.* Тому що багато
 інших хваляться з причин тілесних, я та-
 19 кож буду хвалитися,* бо ви радо терпите
 20 безумних, самі такі розумні.* Ви терпите,
 коли вас хто неволить, коли хтось об'їдає,
 коли хтось ставиться до вас із горда, коли
 21 хтось б'є вас у лице.* На сором кажу це,
 якими слабкими ми себе показали.

Кінець п'ятниці.

Та в чому б там хто • не виявив сміливості, — говорю мов безумний! — я також
 22 можу її показати.* Вони євреї? Я теж. Вони ізраїльтяни? Я теж. Потомки Авраама? Я
 23 теж.* Слуги Христові? Говорю неначе нерозумний: Я більш від них. Багато більше в трудах, багато більше в тюрмах, під бичами надмірно, у смертельних небезпеках

Зач.
193

24 ча́сто.* Від юде́їв я прийня́в п'ять раз по
 25 со́рок без одно́го уда́рів,* три́чі мене́ біто
 кия́ми, раз каменова́но, три́чі корабель зо
 мно́ю розбива́вся; день і ніч прові́в я у бе-
 26 зодні;* в по́дорожах ча́сто, у небезпе́ках
 на рі́ках, у небезпе́ках від розбі́йників, у
 небезпе́ках від земля́ків, у небезпе́ках від
 пога́н, у небезпе́ках у мі́сті, у небезпе́ках
 27 від фальши́вих браті́в;* у пра́ці та в труді́,
 ча́сто в недосипа́нні, у го́лоді та спра́зі,
 28 ча́сто в поста́х, у хо́лоді й наготі́.* Крім
 то́го всьо́го, моє́ щоденне́ піклува́ння —
 29 журба́ про всі́ Церкві́.* Хтось сла́бкий, і я
 не сла́бкий? Хтось спокуша́ється, а я не
 30 розпа́лююся?* Ко́лі ж тре́ба хвалі́тися, то
 я моєю́ немі́ччю бу́ду хвалі́тись.

31 Бог • і Оте́ць Го́спода Ісу́са — він бла-
 гослове́н во ві́ки! — зна́є, що я не говорю́
 32 неправди́.* В Дамаску́ праві́тель ца́ря
 Аре́ти стері́г мі́сто дамаски́ян, щоб мене́
 33 схо́пити,* але́ мене́ спу́щено віко́нцем у
 коші́ по му́рі і я вті́к із його́ рук.

Зач.
194

ГЛАВА 12.

1 Чи тре́ба хвалі́тися? Воно́ не лі́чить. То
 я перейду́ до виді́нь і до об'я́влень Господ-
 2 ні́х.* Зна́ю чоло́віка в Хри́сті, що чоти́р-
 на́дцять ро́ків тому́, — чи то в ті́лі, не зна́ю,

чи то без тіла, не знаю, Бог знає, — був
 3 узятий до третього неба.* І знаю, що той
 чоловік — чи в тілі, чи без тіла, не знаю,
 4 Бог знає,* — був узятий у рай і чув не-
 вимовні слова, яких людині не можна ві-
 5 словити.* Таким буду хвалитися, собою ж
 не буду хвалитися, хіба лиш моїми немо-
 6 чами.* Коли ж я схочу хвалитися, не буду
 безумний, бо скажу правду; але стриму-
 юся, щоб про мене хто не сказав більше,
 7 ніж у мені бачить або від мене чує.* А
 щоб я не згордів надзвичайними об'яв-
 леннями, дано мені колючку в тіло, по-
 сланця сатані, щоб бив мене в лице, щоб
 8 я не нісся вгору.* Тричі благав я Господа,
 9 щоб він від мене відступився,* та він ска-
 зав мені: Досить тобі моєї благодаті, бо
 сила моя об'являється в безсиллі. Отож, я
 краще хвалитимусь моїми немочами, щоб
 у мені перебувала сила Христова.

Кінець неділі й апостолам.

10 Тому мені милі • немочі, погорди, не-
 статки, переслідування та скорботи Хри-
 ста ради; бо коли я немічний, тоді я силь-
 11 ний.* Хвалячись, я став безумний. Та ви
 мене до того примусили. Бо ви повинні
 були мене хвалити, тому що я нічим

Зач.
195

не гірший від тих архиапостолів, хоч я
12 й ніщо.* Ознаки справжнього апостола
були вам відні у всякому терпінні, в зна-
13 ках, чудах та силах.* Чим бо ви були
менші від інших Церкв — хіба тим, що
я не був для вас тягарем? Простіть мені
14 цю кривду.* Ось утрете я готовий прийти
до вас і тягарем не буду, бо шукаю не ва-
шого, а вас. Не діти повинні збирати ма-
15 єтки батькам, а батькі дітям.* Я радо ви-
трачусь і сам себе пожертвую за ваші ду-
ші; якщо я люблю вас більше, то мав би
16 бути менше люблений?* Та нехай буде,
що я не обтяжував вас, але, буди хитрим,
17 узяв вас підступом.* Чи я використав вас
через когось із тих, що до вас був послав?*18 Я ублагав Тита і з ним послав брата. Хі-
ба Тит вас використав? Хіба ж ми не тим
самим духом ходили, не тими самими
19 слідами?* А, може, ви ще думаєте, що ми
виправдуємося перед вами? Ми перед
Богом у Христі говоримо, — а все це вам,
любі, на збудування.

Кінець понеділкові.

20 Боюся бо, що, • коли прийду, не застану
вас такими, як хочу, та що ви не застане-
те мене таким, якби хотіли; щоб не було

Зач.
196

між ва́ми суперечок, за́здо́рців, гні́ву, сваро́к, обмо́в, на́шептів, зарозу́мілости, 21 безла́ддя,* щоби, коли́ зно́ву прийду́, мій Бог за́для вас не прині́зив мене́ і щоби я опла́кував тих багато́х, які́ рані́ше згрі́шили і не пока́ялись у нечи́стоті, розпу́сті та в безсо́ромності, які́х бу́ли допу́стілися.

ГЛАВА 13.

1 Оце́ втре́те йду́ до вас. Ко́жна спра́ва ві́ршиться за сло́вом дво́х або́ трьох сви́д- 2 ків.* Я вже пе́ред тим сказа́в і ще раз по-вто́рюю, як за моє́ї дру́гої прису́тності, так і тепе́р у відсу́тності; як прийду́ зно́ву, не поща́джу тих, які́ рані́ш згрі́шили, і всі́х і́нших.

Кі́нець ві́втіркові.

3 Ви бо шука́єте • до́казу, що в мене́ гово́- рить Хри́сто́с, який супро́ти вас не без- 4 си́льний, але́ си́льний між ва́ми.* Хоч йо́го розп'я́то зара́ди не́мочі, але́ він живе́ Бо́жою си́лою. Такі́ ми, хоч не́мічні в ньо́му, одна́к, бу́демо з ним жи́ти си́лою 5 Бо́жою в вас.* Розпізнава́йте себе́ самі́х, чи ви у ві́рі; випробо́уйте себе́ самі́х. Хи́ба не зна́єте самі́ по со́бі, що Ісу́с Хри́сто́с у вас перебува́є? Коли́ ж ні, то ви не

Зач.
197

6 вiпробуванi.* Та, сподiваюся, ви пiзнаєте,
7 що ми не є невiпробуванi.* Мoлимoся до
Бoга, щoб ви нiякoгo злa не чинили: не
щoб ми з'явилися вiпробуванi, алє щoб
ви добрo чинили, нaвiть якби ми самi не
8 були вiпробуванi.* Бo ми не мoжемо нi-
чoгo прoти прaвди, алє тiльки за прaвду.*
9 Ми бo рaдуємoся, коли ми нємiчнi, a ви
сильнi. Самє прo це ми й мoлимoся: прo
10 вaшу дoскoнaлiсть.* Тoму й пишу вaм це,
не бiвши мiж вaми, щoб, коли прийду, не
чинити сувoрo сiлюю влaди, яку дав менi
Гoспoдь нa те, щoб будувати, a не руйну-
11 вати.* Зрєштoю, братi, рaдiйте, прямуйте
дo дoскoнaлoсти, бaдьoрiться, бiдьте oднiєi
дiмки, живiть мiрнo, i Бoг любoви тa мi-
12 ру бiде з вaми.* Вiтaйте oдiн oднoгo св-
тiм пoцiлiнкoм. Всi святi вaс вiтaють.*
13 Блaгoдaть Гoспoдa Исyсa Христa, i любoв
Бoга, i причaстia Святoгo Дyхa з усiмa
вaми. Аминь.

Кiнець середi.

Кiнець другoгo послaння дo Кoрiнтян, якє мae 13 глaв,
32 цeркoвнi зачaлa, 256 стихiв.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ГАЛАТІВ

Галати — мешканці північної Галатії, нащадки античних галів, які в III ст. до Христа виемігрували в Малу Азію і оселилися в околицях між Кападокією та Понтом. Павло, подорожуючи, зупинився був між ними на довший час з причини недуги (Ді. 13-16). Галати, що з таким запалом були увірували в Євангеліє, згодом, під натиском юдеїв, схилилися до юдаїзму, думали бо, що для спасіння треба конче зберігати приписи старого заповіту, святкувати суботи тощо.

Св. апостол Павло, щоб напоумити збаламучених галатів, написав цього глибокого богословського листа, в якому, по-перше, зганив їх за те, що вони наважилися «нове вино вливати в старі бурдюки», тобто хотіли пережитки старого закону змішувати з чистотою євангельської науки.

Увесь лист, за змістом, ділять на три окремі частини:

- I. Апологетична (1-2). Апостол борониться перед наклепами, доказуючи, що він такий самий апостол, як ті дванадцять, що бачили Христа; що він прийняв своє Євангеліє безпосередньо від Христа, а не завчив у людей; та що юдеї, відводячи галатів від віри в Христа, позбавляють їх спасіння.
- II. Догматична (3-4). Апостол викладає свою науку, що для виправдання конечна чинна віра в Христа, а зберігання закону, тобто святкування субот, зайве, а то й шкідливе.
- III. Моральна (5-6). Апостол попереджує вірних, справляючи помилки і скріпляючи їх у правдивій вірі.

Цей лист прекрасно змальовує величну поставу Апостола народів; його запал, ревність і розум зливаються з теплим почуттям батьківського серця.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО ГАЛАТІВ

Глава 1

Заголовок 1-5; напоумлення 6-10; Павло обороняє свій апостольський авторитет 11-24

Глава 2

Апостоли схвалюють проповідь Павла 1-10; Петро й Павло в Антіохії 11-21

Глава 3

Оправдання через віру 1-9; закон і обітниця 10-18; роля закону в Божих намірах 19-29

Глава 4

Боже усиновлення 1-11; різні вказівки 12-20; Сара й Агар — два союзи 21-31

Глава 5

Християнська свобода 1-12; свобода й любов 13-26

Глава 6

Різні вказівки взаємного співжиття 1-16; заключення 17-18

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ГАЛАТІВ

ГЛАВА 1.

1 Павло, апостол • не від людей і не через
посередництво чоловіка, а через Ісуса Хри-
ста і Бога Отця, що воскресив його з мерт-
2 вих,* і всі браті, що зо мною, Церквам
3 Галатії.

Зач.
198

Благодать вам •• і мир від Бога, Отця
нашого, і Господа Ісуса,* що дав себе са-
4 мого за гріхи наші, щоб визволити нас
від цього віку злого за волю Бога й От-
5 ця нашого,* якому слава на віки вічні.
6 Амінь.* Дивуюся, що ви так швидко по-
кинули того, хто вас покликав благодаттю
Христа і перейшли на інше Євангеліє:*
7 не щоб воно було інше, але деякі баламу-
тять вас, бажаючи перемініти Євангеліє

Зач.
199

Четвер 14-го тижня після 50-ці: Павло, апостол •
Субота 25-та після 50-ці: Браття, благодать вам ••

8 Хри́сто́ве.* Та коли́ б чи ми самі́, чи а́нгел
 з не́ба пропові́дували вам інше від то́го,
 яке́ ми вам пропові́дували, нехай́ бу́де
 9 прокля́тий.* Як ми каза́ли, так і тепе́р
 зно́ву кажу́: Коли́ хто пропові́дує вам ін-
 ше Єва́нгеліє, ніж те, що ви прийняли́,
 10 нехай́ бу́де прокля́тий.* Хіба́ я тим запо-
 біга́ю ла́ски в люде́й чи в Бо́га? Хіба́ на-
 мага́юся лю́дям приподоба́тися? Якби́ я
 хоті́в подоба́тися лю́дям, я не був би Хри-
 сто́вим слуго́ю.

Переступи четвергові. Кінець суботі.

11 Сповіща́ю вас, браті́, що • Єва́нгеліє,
 12 яке́ я вам пропові́дував, не від люде́й;* бож
 я його́ не прийня́в, ні навчи́вся від люди́-
 13 ни, а че́рез об'я́влення Ісу́са Христа́.* Ви
 чу́ли про мою́ поведі́нку коли́сь у юде́йстві,
 про те, що я жорсто́ко переслі́дував Це́р-
 14 кву Бо́жу та руйнува́в її.* Я визнача́вся
 се́ред багатьо́х ровесни́ків з мо́го ро́ду,
 бу́вши запекли́м прихі́льником пере́даних
 15 мої́х пре́дків.* Та коли́ той, хто ви́брав
 мене́ вже від утроби моє́ї ма́тері і покля́-
 16 кав своєю́ благода́ттю,* зво́лив об'я́вити в
 мені́ Си́на свого́, щоб я пропові́дував його́
 між пога́нами, я нега́йно, ні з ким не ра́-
 17 дивши́сь,* не пішо́в у Єрусали́м до тих,

Зач.
200

Неділя 20-та після 50-ці: Бра́ття, сповіща́ю вас, що •
 Цей же і в неділю після Різдва Христо́вого.

що були апостолами передо мною, але пішов в Арабію і потім повернувся в Дамаск.* Три роки після того пішов я в Єрусалим відвідати Петра.* Іншого ж з апостолів я не бачив, крім Якова, брата Господнього.

Кінець неділі. Читай четвергові:

20 Те, що пишу вам, ось перед Богом, що
21 не обманю.* Потім пішов у сторони сирійські та кілікійські,* з лиця ж мене не
22 знали Церкви Юдеї, що в Христі.* Вони лиш чули, що той, хто колись переслідував нас, тепер проповідує ту віру, яку колись
24 руйнував,* і мене раді прославляли Бога.

ГЛАВА 2.

1 Згодом, по чотирнадцятьох роках, я знову пішов у Єрусалим з Варнавою, взявши зі собою й Тита.* Пішов я туди за об'явленням і виклав їм Євангеліє, яке проповідую між поганами, особливо значнішим, чи я, бува, не дарма труджуся чи
3 трудився.* І Тит, що був зі мною, будиши греком, не був примушений до обрізання.* Щодо облудних братів, які крадькома влізли, щоб підглядати нашу волю, що маємо в Христі Ісусі, щоб нас поневоли-
4 ти,* ми їхньому повелінню не поступилися ні на хвилину, щоб правда Євангелія збереглася незіпсованою у вас.

Кінець четвергові.

6 Щодо тих, які вважалися за визначних,
 • якими вони тоді були, мені байдуже, бо
 Бог не дивиться на обличчя людини, мені
 7 ті визначні нічого не додали.* Навпаки,
 побачивши, що проповідь Євангелія для
 необрізаних доручена мені, як Петрові
 8 для обрізання,* бо той, хто допомагав
 Петрові в апостольстві між обрізаними,
 9 допомагав і мені між поганями,* і ви-
 знавши дану мені благодать, Яків, Кіфа
 та Іван, що вважалися стовпами, на знак
 єдності дали мені й Варнаві правіці,
 щоб ми йшли до поган, вони ж до обріза-
 10 них;* тільки щоб ми про вбогих пам'ята-
 ли, що я, власне, і намагався робити.

Кінець п'ятниці.

11 Коли ж Петро прийшов •• в Антіохію,
 я виступив одверто йому в вічі, тому що
 12 він заслужив на докір.* Перше бо, ніж
 прийшли деякі від Якова, він їв з погана-
 ми; а як прийшли, почав таїтися й відлү-
 13 чуватися, боячись обрізаних.* Разом з ним
 лицемірили й інші юдеї, так що й Варна-
 14 ва був зведений їхнім лицемірством.* Та
 коли я побачив, що вони не ходять прямо

П'ятниця 14-го тижня після 50-ці:

Браття, щодо тих, що вважають себе бути визначними, •

Понеділок 15-го тижня після 50-ці:

Браття, коли Петро прийшов ••

за євангельською правдою, я перед усіма
сказав Кіфі: Коли ти, будши юдеєм, жи-
веш по-поганському, як можеш сілувати
15 поган, щоб жили по-юдейському?* Ми з
роду юдеї, а не грішники з поган.

16 Довідавшись, • що людина виправду-
ється не ділами закону, але вірою в Ісуса
Христа, ми увірували в Христа Ісуса,
щоб виправдатися нам вірою в Христа, а
не ділами закону, бо ділами закону не
виправдається ніхто.

Зач.
203

Кінець понеділкові.

17 Коли, отже, шукаючи виправдання в
Христі, виявилось, що й ми самі грішники,
невже тоді Христос служитель гріха? Не
18 бути цьому!* Бо коли я знову відбудовую
те, що був зруйнував, я сам себе визнаю
19 переступником.* Я бо через закон для за-
кону вмер, щоб жити для Бога: я з Хри-
20 стом розп'ятий.* Живу вже не я, а живе
в мені Христос. А що живу тепер у тілі,
то живу вірою в Сіна Божого, який полю-
бив мене і видав себе за мене.

Кінець неділі.

21 Я не відкидаю • Божої благодаті: бо
коли оправдання через закон, тоді Хри-
стос умер даремно.

Зач.
204

Неділя 21-ша після 50-ці: Браття, довідавшись, •

Цей і в неділю після Воздвиження.

Вівторок 15-го тижня після 50-ці: Браття, я не відкидаю •

ГЛАВА 3.

1 О, нерозумні галати! Хто вас зачару-
вав, вас, у яких перед очима був зображе-
2 ний Ісус Христос розп'ятий?* Одне лиш
хочу від вас знати: чи ви прийняли Духа,
виконуючи діла закону, чи тому, що пові-
3 рили проповіді?* Невже бо ви такі без-
глузді? Почавши духом, завершуйте тепер
4 тілом?* Невже ви стільки терпіли марно?
5 Коли б лише марно.* Чи той, хто дає вам
Духа і творить чудеса між вами, робить
це завдяки ділам закону, чи тому, що ви
6 повірили проповіді?* Як Авраам увірував
у Бога, і це було зараховано йому за
7 оправдання,* знайте, що ті, що мають віру
— справжні діти Авраама.

Кінець вітїркові.

8 Тому й Писання, передбачивши, • що
Бог оправдає поган вірою, дало Авраамові
наперед цю благу вістку: У тобі благосло-
9 вляться всі народи.* Так, отже, ті, що ма-
ють віру, благословляться з вірним Авра-
10 амом.* Усі бо, які покликаються на діла
закону — під прокляттям, бо написано:
Проклятий кожний, хто не пильнує, щоб
виконати все, що написано в книзі зако-
11 ну.* А що ніхто законом не виправдується

Зач.
205

пéред Бóгом, я́сно, бо пра́ведний вірою
 12 бу́де жи́ти.* Зако́н же не від віри, бо ка́-
 же: Хто чини́тиме його́ при́писи, той бу́де
 ни́ми жи́ти.

Кінець суботі 26-й і суботі перед Різдом Христовим.

Читай Великій суботі на Утрени:

13 Христос ви́купив нас від прокля́ття
 зако́ну, ста́вши за нас прокля́ттям, бо на-
 пи́сано: Прокля́тий ко́жний, хто ві́сить на
 14 де́реві,* — щоб благослове́ння Авраа́ма
 пере́йшло в Ісусі Христі на пога́н і щоб
 ми вірою прийняли́ обіцяного́ Ду́ха.

Зач.
206

Кінець Великій суботі на Утрени.

15 Бра́ті, я говорю́ по-лю́дському: • На-
 віть лю́дського запо́віту, стве́рдженого як
 слід, ніхто́ не мо́же скасува́ти, чи до ньо́-
 16 го щось дода́ти.* Обі́тниці ж були́ да́ні
 Авраа́мові та його́ пото́мкові. Не ска́зано:
 Пото́мкам, немóв би говори́лося про бага-
 тьо́х, але́ про одно́го: І тво́єму пото́мкові,
 17 яки́м є Христос.* Кажу́ бо це: Запо́віту,
 що був стве́рджений Бóгом, зако́н, що
 прийшо́в пі́сля чоти́риста тридцятьо́х ро-
 ків, не мо́же скасува́ти і, таки́м чи́ном,
 18 зне́сти обі́тницю.* Бо коли́ б спа́дщина була́

Зач.
207

Середа 15-го тижня після 50-ці:

Бра́ття, по-лю́дському говорю́, •

від закону, вона не була б більша від обітниці; Авраамові ж Бог дарував свою
 19 ласку через обітницю.* Навіщо ж тоді закон? Його додано з причини переступів, доки не прийде потомство, якому була дана обітниця, проголошена ангелами через
 20 посередника.* Посередника ж нема, коли є хто один; а Бог один.* Хіба тоді закон проти обітниць Божих? Зовсім ні. Бо
 21 якби даний був закон, що міг би оживляти, тоді справді від закону було б виправданя.* Але Писання все замкнуло під
 22 гріхом, щоб віруючим була дана обітниця з віри в Ісуса Христа.

Кінець середі.

23 Раніш, • ніж прийшла віра, ми були замкнені під охороною закону, очікуючи
 24 віри, що мала відкритися,* так що закон був нашим вихователем аж до Христа, щоб ми вірою виправдалися.* Як уже
 25 прийшла віра, ми вже більше не під вихователем,* бо ми всі сині Божі через
 26 віру в Христа Ісуса.* Всі бо ви, що в Христа христілися, в Христа одягнулися.* Нема юдея, ні грека, нема невільника, ні вільного, немає ні чоловіка, ні
 28 жінки, бо всі ви одно в Христі Ісусі.*

Зач.
208

Четвер 15-го тижня після 50-ці: Браття, раніш, •
 Цей і преподобним жінкам.

29 А коли ви Христові, ви потімство Авраама, спадкоємці за обітницею.

Кінець святим жінкам.

ГЛАВА 4.

1 Кажу бо: Доки спадкоємець — малоліток, він нічим не відрізняється від слуги,
2 хоч він і пан усього,* але стоїть під опікунами та домоправителями до призначеного
3 батьком часу.* Отак і ми, як були малолітками, були поневолені первнями світу.

4 Коли ж • сповнився час, Бог послав Сіна свого, що народився від жінки, народився під законом,* щоб відкупити тих, які під законом, щоб ми прийняли усунування.

Зач.
209

Кінець четвергові.

6 А що ви сині, Бог послав у ваші серця Духа Сіна свого, який взиває: Авва — Отче!* Тому ти вже не раб, а син; а коли син, то спадкоємець Божий через Ісуса Христа.

Кінець празникові.

8 Колись ви, не знаючи Бога, •• служили богам, що не були богами.* Тепер же, коли ви пізнали Бога, чи, краще кажучи, коли

Зач.
210

Різдво Христове: Браття, коли •

П'ятниця 15-го тижня після 50-ці: Браття, не знаючи Бога, ви •• Цей і для хворих.

Бог пізнав вас, як ви можете вертатися знову до німічних та вбогих первнів, яким, як колись, хочете знову служити?*

10 Вважаєте пильно на дні, на місяці, на
11 пори та на роки!* Боюся за вас, чи не
12 працював я коло вас даремно.* Благаю вас, браті, будьте, як я, бо і я такий, як
13 ви. Ви мене нічим не образили.* Ви знаєте, як я через недугу тіла проповідував
14 вам перший раз Євангеліє, * і, не зважаючи на мою недугу, яка була вам спокуюсою, ви не погордували мною і не відштовхнули, але, як ангела Божого, прийняли, як Христа Ісуса.

Кінець хворим.

15 Де ж воно, те ваше щастя? Свідчу вам, що, якби можна було, ви були б вірвали
16 собі очі і дали б мені.* Невже я вам став
17 ворогом, говорячи вам правду? Та ті нещиро за вас побиваються, вони хочуть вас від нас відвернути, щоб ви про них
18 дбали.* Воно добре ревнувати, але в добрім, і завжди, не лише тоді, коли я між
19 вами.* О, дітоньки мої, яких я знову народжую в муках, доки Христос у вас не відобразиться.* Хотів би я бути серед вас тепер і змінити мою мову, бо сам не знаю,
20 що мені з вами робити.* Скажіть ви мені,
21

що хочете бути під законом, хіба ви не слухаєте закону?

Кінець п'ятниці.

22 Написано бо, що Авраам мав • двох
синів: одного від рабіні, другого від віль-
23 ної.* Та той, що від рабіні, народився за
тілом, той, що від вільної — за обітни-
24 цею.* Це має інше значення: ті дві жінки
— два завіти; один з горі Сипаю, що ро-
25 дить рабів, це — Агар.* Горя ж Сипай в
Арабії і відповідає теперішньому Єрусали-
26 мові, що в рабстві зі своїми дітьми.*
27 Але вишній Єрусалим, вільний, він мати
всім нам.* Написано бо: Веселіся, неплід-
на, що не родиш! Вигукуй, рада та весела,
ти, що мук пологів не знала, бо в по-
кинutoї більше дітей, ніж у тієї, що має
чоловіка.

Зач.
9 вер.

28 Ми ж, браті, як Ісаак, • діти обітни-
29 ці.* Та як тоді той, що народився за тілом,
переслідував того, що народився за ду-
30 хом, так і тепер.* Та що каже Писання?
Прожені рабіню та її сина, бо син рабіні
31 не успадкує зі сином вільної.* Отак, бра-
ті, ми сині не рабіні, але вільної.

Зач.
211

Кінець святим.

ГЛАВА 5.

1 Свободою, отже, якою визволив нас Хри-
2 стос, стійте вільні і під корми́гу рабства
3 не піддава́йтеся зно́ву.* Ось я, Павло́, ка-
4 жу́ вам, що, коли́ ви обрізу́єтеся, Хри-
5 стос вам ні в чо́му не допомо́же.* Свідчу
6 зно́ву ко́жному, хто обрізу́ється: Він му́-
7 сить увесь зако́н чини́ти.* Ви, що шука́-
8 єте в зако́ні ви́правдання, від Христа́ від-
9 лучи́лися, від благодати́ відпа́ли.* Ми бо
10 Ду́хом від віри очікуємо наді́ї ви́прав-
дання,* бо в Христі́ Ісусі нічо́го не зна́-
11 чать ні обрі́зання, ні необрі́зання, але ві-
12 ра, що діє че́рез любо́в.* Ви бігли до́бре.
13 Хто вам заборони́в, щоб ви не кори́лися
пра́вді? В цьо́му ви не йдете́ за тим, хто
вас поклика́в.* Тро́хи заква́ски ква́сить
усе́ тісто.* Я певний у Го́споді, що ви не
ма́тимете і́нших думо́к; а хто баламу́тить
вас, бу́де осуджений, хто б він не був.

Кінець понеділкові.

11 Я ж, брати́, коли́ ще • проповідую обрі́-
12 зання, то чо́го мене́ брати́ ще пересліду́-
13 ють? Тоді був би кіне́ць тій споку́сі, що від
хреста́.* Коли́ б то вже зовсім покалічили
себе́ ті, що зчиняють у вас за́колот.* Ви бо,
брати́, покликани́ до свободи, абі́ тільки

Зач.
212

свобода ваша не стала причиною до життя тілом, але любов'ю служить один одному.* Увесь бо закон міститься в цій одній заповіді: Люби ближнього твого, як себе самого.* Коли ж ви гризетеся між собою та істе один одного, вважайте, щоб ви один одного не знищили.* Знову кажу: Духом ходіть і похотей тіла не будете чинити;* бо тіло бажає протівного духові і дух бажає протівного тілові; вони суперечать одне одному, так що ви не можете робити того, що хотіли б.* А коли дух вас водить, то ви не під законом.* Учінки ж тіла явні: розпуста, нечистота, розгнүзданість,* ідолослужба, чари, ворогування, свари,* заздрість, гнів, суперечки, незгоди, ереси, заздроці, пияцтво, гульня і таке інше, про що я вас попереджаю, як я вже раніше казав, що ті, які так чинять, царства Божого не успадкують.

Кінець вітіркові.

22 А плід Духа: • любов, радість, мир, довготерпіння, лагідність, доброта, вірність,*
 23 тихість, стріманість. На тих то нема закону.*
 24 Ті ж, що є Ісус-Христові, розп'ялі тіло з його пристрастями та похотями.*
 25 І коли ми живемо духом, то духом і ходімо.*

Зач.
213

26 Не будьмо марнославні, задірливі між собою, заздрісні одні одним.

ГЛАВА 6.

1 Браті, коли хтось попав у якусь провіну, то ви, духовні, такого наставляйте духом лагідности, пильнуючи себе самого, щоб і собі не впасти у спокусу.

2 Носіть тягарі • один одного і так виконаєте закон Христа.

Зач.
214

Кінець суботі і преподобним.

3 Коли хтось думає, що він є щось, будвши
4 нічим, обманює себе самого.* Кожний нехай добре перевіряє своє діло, і якщо він знайде, чим хвалитися перед самим собою, то вже ніяк не перед іншими:* кожний бо власний тягар понесе.* Нехай учень ділиться всяким добром з тим, хто його навчає слова.* Не обманюйте себе самих: з Богом жартувати не можна. Що хто посіє, те й жатиме.* Хто бо для свого тіла сіє, той з тіла пожне зотління; а хто сіє з духа, той від духа пожне життя вічне.* Робімо добро без утоми: свого часу, як не ослабнемо, жатимемо.* Отож, поки маємо час, робімо добро всім, а зокрема рідним у вірі.

Кінець середі.

Зач.
215

11 Гляньте, • якими буквами пишу вам
12 власною рукою.* Ті, що хочуть показати-
ся гідними тілом, вони сілують вас об-
різатися, щоб тільки унікнути переслі-
13 дування за хрест Христа.* Бо й самі обрі-
зані не дотримують закону, а хочуть, щоб
ви обрізувалися, щоб їм хвалитися ва-
шим тілом.

Зач.
Вел.
п'ят.

14 Мені ж •• не доведі, Боже, чимсь хва-
літися, як тільки хрестом Господа нашо-
го Ісуса Христа, яким для мене світ роз-
15 п'ятий, а я світові;* бо ані обрізання, ані
необрізання є щось, лише — нове сотво-
16 ріння.* На тих, які йдуть за цим прави-
лом, мир для них і милосердя, а й на
17 Ізраїля Божого.* А, втім, на майбутнє не-
хай мені ніхто не завдає клопоту, бо я но-
18 шу на моїм тілі рани Ісуса.* Благодать
Господа нашого Ісуса Христа нехай буде
з вашим духом, браті! Амінь.

Кінець неділі і першому Часові.

Кінець послання до Галатів, яке має 6 глав, 19 церков-
них зачал, 149 стихів.

Неділя 22-га після 50-ці: Браття, гляньте, •
Велика п'ятниця на 1-му Часі: Браття, мені ••

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ЕФЕСЯН

Ефес, столичне місто в Малій Азії, розгортало широку торгівлю і чимало розбагатіло за часів процвітання культу Артеміди (її храм був одним із сімох чуд старовини). Воно ще й за римських часів славалося на всю імперію.

Апостол Павло вперше завітав у Ефес під час другої подорожі. Збагнувши його стратегічне становище й значення, за третьої поїздки затримався в ньому повних три роки і «кров'ю», як каже, придбав Ефес для Церкви, заснувавши квітучу громаду, якою згодом керував св. Іван Євангелист. Коли ж золотар Димитрій побачив, що його зиск із храмів Артеміди увірвався, підбурих народ проти Павла, і той з Ефесу подався в Грецію. Згодом, переїжджаючи повз Ефес, він викликав з міста пресвітерів і, попереджаючи їх, предсказав, що прийдуть хижі вовки — ересі гностиків, які нещадно шматуватимуть єдність стада (Ді. 18-19).

В тому часі, коли Павло був в'язнем у Римі, Епафр, єпископ колосян, повідомив його про ересі, що їх вводять юдействующі між ефесянами та колосянами. Тож він негайно з римської в'язниці (62 р.) написав чотири т. зв. «в'язничні» листи: до ефесян, филип'ян, колосян та Филимона. З тієї причини листи до ефесян і колосян дуже подібні між собою. В них апостол у піднесеному стилі, позначеному лірикою, викладає про невідомий людству плян спасіння й відкуплення всіх людей у Христі Ісусі. Зокрема лист до Ефесян треба назвати не тільки листом Церкви, але й посланням єдності та братерства всіх людей. У ньому найбільше говориться про єдність і любов.

В його догматичній частині (1-3) автор пише про здійснення в Ісусі споконвічного задуму Божого спасти людей, водночас же призначити їх на усиновлених дітей Божих у своєму улюбленому Сині, який, вмираючи, об'єднав усіх і розвалив «мур роз'єднання» — старий закон. Завдяки тому, тепер усі народи покликані створити один Божий народ — вселенську Церкву,

голова якої Христос, а душа — сам Святий Дух. Усі вірні, це взаємно допоміжні члени позапросторового й позачасового Містичного Тіла Христового, яке на землі продовжує Христове діло спасіння. Наприкінці (4-6) апостол коротко подає різні вказівки-норми, яким повинно бути співжиття у християнських сім'ях і, взагалі, у взаєминах з ближніми.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО ЕФЕСЯН

Глава 1

Вступ 1-2; Бог від віків вирішив спасти людей 3-14;
Христос — голова Церкви 15-23

Глава 2

Спасіння поган — дар Божий 1-10; ізраїльтяни і погани — одне в Бозі 11-18; рівноправні в Церкві 19-22

Глава 3

Павло об'являє тайну спасіння поган 1-13; апостол молиться за народи 14-21

Глава 4

Заклик до єдності 1-16; нове життя в Христі 17-24;
різні вказівки християнам 25-32

Глава 5

Головні чесноти християнина 1-20; співжиття християнської сім'ї 21-32

Глава 6

Обов'язки християнської сім'ї 1-9; духовна боротьба 10-17; закінчення 21-24

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ЕФЕСЯН

ГЛАВА 1.

- 1 Павло, волею Божою • апостол Ісуса
- Христа, святим, що в Ефесі, і вірним у
- 2 Христі Ісусі.* Благодать вам і мир від Бо-
- га, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа.*
- 3 Благословенний Бог і Отець Господа на-
- шого Ісуса Христа, що благословив нас
- із неба всяким духовним благословенням
- 4 у Христі.* Бо в ньому вибрав нас перед
- заснуванням світу, щоб ми були святі й
- 5 бездоганні перед ним у любові.* Він при-
- значив нас наперед для себе на те, щоб
- ми стали його синами через Ісуса Христа,
- 6 за впадінням своєї волі,* на хвалу сла-
- ви своєї благодаті, якою він обдарував
- нас у своїм улюбленім Сині.

Зач.
216

7 У ньому маємо відкуплення його кро-
 8 в'ю, • відпущення гріхів, згідно з багат-
 ством його благодаті,* яку він вилляв на
 9 нас щедро у всій мудрості та розумі.* Він
 за своїм благоволінням дав нам пізнати
 тайну своєї волі,

Зач.
217

Кінець четвергові.

10 яку був ухвалив наперед,* щоб, коли
 настане повнота часів, здійснити її: зібрати
 у Христі під однією головою все, небесне і
 11 земне.* У ньому ми стали також спадко-
 ємцями, призначені наперед рішенням
 того, хто все чинить за радою своєї волі,*
 12 щоб ми були на хвалу його величі, ми,
 що вже раніш поклали були нашу надію
 13 на Христа.* У ньому й ви, почувши слово
 правди, благовість вашого спасіння, в яке
 ви повірили, були запечатані обіцяним
 14 Духом Святим,* що є завдатком нашої
 спадщини для повного визволення викуп-
 15 лених, на хвалу його величі.* Тому і я,
 почувши про вашу віру в Господа Ісуса і
 про любов до всіх святих,

16 Не перестаю дякувати •• за вас у моїх
 17 молитвах,* щоб Бог Господа нашого Ісуса

Зач.
218

П'ятниця 16-го тижня після 50-ці:

Браття, маємо відкуплення кров'ю Христовою, •

Субота 28-ма після 50-ці: Браття, не перестаю дякувати ••

Христа́, Отець слави, дав вам духа мудрости та об'явлення,

Кінець п'ятниці.

18 щоб його́ пізнати добре;* щоб він про-
світлив очі вашого серця, аби ви зрозуміли,
до якої надії він нас кличе, яке то багатство
19 славної спадщини між святими* і яка без-
мірна велич його́ сили для нас, що пові-
рили за діянням могутности його́ сили,*
20 яку він здійснив у Христі́, коли воскресів
його́ з мертвих і посадовів на небі право́-
21 руч себе,* вище від усякого начала, вла-
ди, сили й володарства та всякого імени,
яке б воно не було не тільки на цьому сві-
ті, але й на тому, що буде.

22 І він • підкорив йому́ під ноги і по-
ставив його́ вище над усє як голову Цер-
23 кви,* яка є його́ тілом, повнотою того́, що
виповнює все в усьому.

Зач.
219

Кінець суботі.

ГЛАВА 2.

1 І ви були мертві вашими провінами й
2 гріхами,* в яких ви колись за звичаєм
цього́ світу жили́, за владою князя повітря,
духа, що діє тепер у синах непослуху.*
3 Між ними й ми всі колись жили́ в наших

Понеділок 17-го тижня після 50-ці:

Браття, Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа́ усє •

похотях тілесних, виконуючи прімхи тіла й природних нахилів, і ми були з природи дітьми гніву, як і інші.

Кінець понеділкові.

4 Та Бог, багатий милосердям, • з великої
5 своєї любови, якою полюбив нас,* мёртвих
нашими гріхами, оживив нас разом із
6 Христом: благодаттю ви спасені.* І, разом
із ним, воскресив нас, і разом посадив на
7 небі у Христі Ісусі,* щоб у майбутніх віках
він міг показати надзвичайне багатство
своєї благодаті у своїй доброті до нас у
8 Христі Ісусі.* Бо ви спасені благодаттю
через віру. І це не від нас: воно дар Божий.*
9 Не від діл, щоб ніхто не міг похвалитися.*
10 Бо ми його сотворіння, сотворені у Христі Ісусі для добрих діл, які Бог уже наперед був приготував, щоб ми чинили.

Зач.
220

Кінець неділі.

11 Пам'ятайте, отже, •• ви, колись погани
тілом, яких ті, що звуться обрізанням,
довёршеним рукою на тілі, звать необрі-
12 занням,* що ви того часу були без Христа,
відлучені від прав ізраїльського громадянства і чужі заповітам обітниці, без
13 надії і без Бога в цьому світі.* Тепер же

Зач.
Суб.
29

Неділя 23-тя після 50-ці: Браття, Бог, багатий милосердям, •
Субота 29-та після 50-ці: Браття, пам'ятайте, ••

ви в Христі Ісусі, що колись були далекі, стали близькі кров'ю Христа.

Кінець суботи.

14 Бо він наш мир, • він, що зробив із двох
одне, зруйнувавши стіну, що була пере-
15 горо́дою, то́бто ворожнечу,* і скасува́в за-
ко́н за́повідей своїми постаново́вами на те,
щоб із двох зробити в собі одну́ нову́ лю-
16 діну, вчині́вши мир між на́ми,* і щоб
прими́рити їх обо́х в одні́м тілі з Бо́гом
че́рез хрест, убі́вши на ньо́му ворожнечу.*
17 Він прийшо́в звістувати мир вам, що
були́ далеко, і мир тим, що були́ близько;*
18 бо че́рез ньо́го, одні́ і дру́гі, ма́ємо до́ступ
до Отця́ в одні́м Ду́сі.

Зач.
221

19 О́тже, ви не •• чужинці́ бі́льше і не
прихо́дні, але́ співгромадяни́ святі́х і до-
20 ма́шні Бо́жі,* збудова́ні на осно́ві апо́сто-
лів і проро́ків, де нарі́жним ка́менем —
21 сам Ісус Христос.* На ньо́му вся будівля
мі́цно спо́єна, росте́ у святі́й храм у Го́-
22 споді,* на ньо́му ви теж буду́єтеся разо́м
на житло́ Бо́га в Ду́сі.

Зач.
222

Кінець неділі.

Неділя 24-та після 50-ці: Браття, Христос — наш мир, •
Вівторок 17-го тижня після 50-ці: Браття, ви не ••

ГЛАВА 3.

1 Ось чому я, Павло, в'язень Христа Ісуса
 2 за вас, поган.* Думаю, що ви чули про
 служіння Божої ласки, яке він дав мені
 3 для вас,* тобто, що він дав мені в об'яв-
 ленні знати тайну, як я вище описав вам
 4 коротко.* Коли це прочитаєте, зможете
 збагнути, як я розумію Христову тайну.*
 5 Вона бо в минулих поколіннях не була
 відкрита синам людським, як тепер Ду-
 хом відкрита святим апостолам і його про-
 6 рокам,* тобто, що погани мають доступ до
 такого самого спадкоємства, і що вони
 члени того самого тіла, і що мають участь
 у тій самій обітниці в Христі Ісусі через
 7 Євангеліє.* Я став його слугою даром бла-
 годаті, якою Бог наділів мене діянням
 своєї сили.

Кінець вітїркові.

8 Мені, • останнішому з усіх святих,
 була дана ця благодать: благовістити пога-
 9 нам незбагненне багатство Христа* і на-
 вчати всіх про здійснення тієї тайни, що
 від віків захована була в Бозі, якій ство-
 10 рив усє;* щоб об'явилася тепер почалам
 і властям небесним через Церкву без-
 11 межна мудрість Божа,* згідно з відвічною

Зач.
223

постановою, що Бог ухвалив у Христі Ісусі,
 12 сї, Господі нашім,* в якому маємо сміли-
 вість і повний надії доступ через віру в
 13 нього.* Тому благаю вас не падати духом
 у моїх стражданнях, які терплю за вас, бо
 14 вони ваша слава.* Ось чому я згинаю мої
 15 коліна перед Отцем,* від якого бере ім'я
 16 всяке батьківство на небі і на землі,* щоб
 він дав вам за багатством своєї слави
 скріпитись у силі через його Духа, для
 17 зросту внутрішньої людини,* і щоб Хри-
 стос вірою оселився у серцях ваших, і ви,
 18 закорінені й утверджені в любові,* могли
 зрозуміти з усіма святими, яка її ширина,
 19 довжина, висота й глибина,* і пізнати лю-
 бов Христову, що вища над усяке уявлен-
 ня, і, таким чином, сповнились усякою
 20 Божою повнотою.* Тому ж, хто може зро-
 бити багато більше, ніж те, чого ми про-
 симо або що ми розуміємо за діючою в
 21 нас силою,* йому слава в Церкві та в
 Христі Ісусі по всі роди на віки вічні.
 Амінь.

Кінець середі.

ГЛАВА 4.

1 Отож благаю вас я, • Господній в'язень,
 поводитися достойно покликання, яким

Зач.
224

2 вас покликано,* в повноті покори й лагід-
 3 ности, з довготерпелівістю, терплячі один
 4 одного в любові,* стараючися зберігати
 5 єдність духа в зв'язку міру.* Одне тіло,
 6 один дух, як і ви були покликані в одній
 7 надії нашого покликання.* Один Господь,
 8 одна віра, одне хрищення.* Один Бог і
 9 Отець усіх, що над усіма і через усіх,
 10 і в усіх.

Кінець неділі.

7 Кожному з нас • дана благодать в міру
 8 Христових дарів.* Тому й сказано: Вій-
 9 шовши на висоту, полонів полонених, і
 10 дав дарі людям.* Те війшовши, що озна-
 11 чає, як не те, що він був зійшов уніз у
 12 найнижчі частини землі?* Той же, хто
 13 був зійшов уніз, є той самий, що війшов
 14 вище всіх небес, щоб усє наповнити.* І
 15 він настановив одних апостолами, інших
 16 пророками, ще інших євангелістами, па-
 17 стирями і вчителями,* для вдосконален-
 18 ня святих на діло служби, на будування
 19 тіла Христа,* поки ми всі не дійдемо до
 20 єдності у вірі і до повного пізнання Сї-
 21 на Божого і не станемо дорослим мужем,
 22 у міру повного зросту повноті Христа.

Зач.
Нд п.
Бог.

Кінець неділі по Богоявленні, і єрархам.

Неділя після Богоявлення: Браття, кожному з нас •
 Цей і єрархам.

- 14 Тоді ми не будемо • більше малолітками, якіми кїдають хвилі і кружляє усякий вітер нау́ки, щоб лю́дським обманом і всякими хїтросцями звести на манівці.*
- 15 Але будемо жити по правді та в любові в усьому, зростаючи в того, хто є головою, у
- 16 Христа.* Від нього все тіло, складене та споне всілякими зв'язками взаємної допомоги, згідно з відповідним діянням кожного члена, бере ріст на будування себе самого в любові.

- 17 Кажу, отже, • і в Господі благаю вас, щоб ви більше не поводитись, як новодяться погани, що ходять у марності свого ума,* запаморочені умом, далекі від життя в Бозі через їхнє неуцтво, що в них, та
- 18 через зачерствілість їхнього серця.* Вони, запаморочені, віддали себе непогамованій розпусті, щоб з ненаситністю чинити всяку нечисть.

Кінець четвергові.

- 20 Та ви не так навчилися від Христа,*
- 21 як про нього чули і були навчилися в ньому, згідно з правдою, що в Ісусі.* Тобто, вам треба позбуватися старої людини, що жила, як перше, яку розтлівають

Четвер 17-го тижня після 50-ці: Браття, не будьмо •
П'ятниця 17-го тижня після 50-ці: Браття, кажу, ••

23 звабливі пристрасті,* і відновітись духом
24 вашого ума,* та одягнутись у нову людину,
сотворену на подобу Божу, у справедливості й у святості правди.

25 Тому, відкинувши брехню, • говоріть
кожен правду своєму ближньому,

Зач.
227

Кінець п'ятниці.

26 бо ми один одному члени.* Гнівайтесь,
та не грішіть. Хай сонце не заходить
27 над вашим гнівом;* і не дайте пріступу
28 дияволі.* Хто крав, нехай не краде більше,
але краще хай працює, роблячи власними
руками добро, щоб міг дати тому,
29 хто потребує.* Ніяке погане слово нехай
не виходить з ваших уст, лише гарне, що
може збудувати в потребі і що вийшло б
30 на користь слухачам.* Не засмучуйте
Святого Духа Божого, печать якого ви
31 одержали на день відкуплення.* Усяка
досада, гнів, лють, крик та хула мусять
бути викорінені з-посеред вас разом з усією
32 злобою.* Але будьте добрі один до одного
та милосердні, прощайте один одному,
як Бог у Христі вам простів.

Кінець понеділкові.

Понеділок 18-го тижня після 50-ці:
Браття, відкинувши брехню, •

ГЛАВА 5.

1 Бúдьте, óтже, • послідовниками Бóга,
 2 як любі діти,* і ходіть у любові, за прикладом
 Христа́, що полюбив вас і видав себе
 за вас, як принос та жéртву Бóгові при-
 3 ёмно́го за́паху.* Розпу́ста й уся́ка нечи-
 стота́ та пожа́дливість нехай і не зга́ду-
 4 ються між ва́ми, як лі́чить святі́м,* та
 безсо́ромні́сть, безглу́зда балака́нина і со-
 ромі́цькі жа́рти — бо все це непристо́йне.
 5 Натомі́сть хай бу́де подя́ка Бóгові.* Зна́й-
 те бо, що жо́ден розпу́сник, чи нечи́стий,
 чи пожа́дливий, що є ідо́лопоклóнник, не
 ма́тимуть спа́дщини в Христо́вому й Бо́-
 6 жому Ца́рстві.* Нехай ніхто́ не зво́дить
 вас ма́рними слова́ми, бо че́рез це спада́є
 7 гнів Бо́жий на бунтíвлівих сині́в.* Не
 8 ма́йте, óтже, нічо́го спі́льного з ні́ми.* Ви
 були́ ко́лись те́мрявою, тепе́р же — сві́т-
 лом у Го́споді.

Зач.
228

Кі́нець субо́ті.

9 Пово́дьтеся, як діти •• сві́тла.* Плі́д сві́т-
 ла є у всьóму, що до́бре, що справе́дливе
 10 та правді́ве.* Шука́йте пі́льно того́, що
 11 подо́бається Го́сподеві.* Не бері́ть у́части
 в безплі́дних діла́х те́мряви, а ра́дше їх

Зач.
229

Субота 30-та після 50-ці: Бра́ття, бу́дьте •

Неді́ля 26-та після 50-ці: Бра́ття, пово́дьтеся, як діти ••
 Цей же й у понеді́лок Свято́го Ду́ха.

12 картайте,* бо що ті люди по́тай ро́блять,
13 со́ромно й каза́ти.* Все, що га́ниться, стає
я́вним у сві́тлі, а все, що виявля́ється,
14 стає сві́тлом.* Тому́ гово́рить: Проки́нься,
спля́чий, і встань із ме́ртвих, а Христо́с
15 осві́тить тебе́.* Тож уважа́йте пи́льно, як
ма́єте пово́дитися: не як немудрі, а як
16 му́дрі,* використо́вуючи час, бо дні лихі.*
17 Тому́ не бу́дьте необа́чні, але́ збагніть,
18 що є Госпо́дня во́ля.* І не впи́вайтеся ви-
но́м, яке дово́дить до розпу́сти, а сповню́й-
19 теся Ду́хом.* Прока́зуйте між собо́ю вго́-
лос псалмі́ й гі́мни та духо́вні пісні, спі-
ва́йте і прославля́йте в серця́х ва́ших
Го́спода.

Кінець неділі, і понеділкові 50-ці.

20 І дяку́йте • за все за́вжди Го́сподеві й
Отце́ві в ім'я́ Го́спода на́шого Ісу́са Хри-
21 ста́.* Корі́ться оди́н одному́ в о́страсі Бо́-
22 жому́.* Жі́нкі неха́й коря́ться свої́м чоло-
23 вікам, як Го́сподеві* бо чолові́к голова́
жі́нки, як і Христо́с голова́ Це́ркви, свого́
24 тіла, яко́го він Спасі́тель.* А як Це́рква
корі́ться Христо́ві, так у всьо́му й жі́нкі
— свої́м чолові́кам.

Зач.
230

25 Чоловіки, любіть • своїх жінок, як Хри-
стос полюбив Церкву і видав себе за неї,*
26 щоб її освятити купіллю води з словом,

Кінець вітїркові.

27 щоб поставити собі Церкву славному, без
плями чи зморшки, або чогось подібного,
28 але щоб була свята й непорочна.* Так і
чоловіки повинні любити своїх жінок, як
свої тіла; бо, хто любить свою жінку, себе
29 самого любить.* Ніхто ж ніколи свого тіла
не ненавидів, але він годує його й піклу-
30 ється ним, як Христос Церквою,* бо ми
31 члени тіла його.* Тим-то покине чоловік
батька свого й матір і пристане до своєї
32 жінки, і вони обоє будуть одне тіло.* Це
велика тайна, а я говорю про Христа і
про Церкву.

33 Тому нехай кожний з вас •• зокрема
любить свою жінку, як себе самого, а жін-
ка нехай поважає свого мужа.

Кінець середі.

ГЛАВА 6.

1 Діти, слухайтеся у Господі батьків ва-
2 ших, бо це справедливо.* Шануй батька
свого й матір — це перша заповідь з обіт-
3 ницею:* щоб тобі добре було і щоб ти був

Середа 18-го тижня після 50-ці: Браття, любіть •

Четвер 18-го тижня після 50-ці: Браття, нехай кожний з вас ••

4 довголітнім на землі.* А ви, батькі, не дра-
туйте ва́ших дітєй, а́ле вихо́вуйте їх у по́-
5 слусі й напо́умленні Господньому.* Ра́бі,
слухайтесь панів тілесних ва́ших по тілу
зі стра́хом і поша́ною, у простоті ва́шого
6 се́рця,* як Христа́, працюючи не за́для о́ка,
щоб подобатися лю́дям, а́ле як Христові
7 слуги, що з душі чинять волю́ Бо́жу.* Слу-
жіть охоче, як Го́сподеві, а не як лю́дям,*
8 свідомі того́, що ко́жен одержить нагоро́-
ду від Го́спода за те, що зробить добро́го,
9 чи то раб, чи вільний.* І ви, пані́, чиніть
їм те са́ме з поміркованою строгістю, зна́-
ючи, що, як для них, так і для вас, є Го́-
спо́дь на не́бі, який не зважає на о́соби.

Кінець четвергові.

10 Нарешті, крі́питься в Го́споді • та в мо-
11 гутності його́ си́ли.* Одягнітьс́я в по́вну
збро́ю Бо́жу, щоб ви могли́ да́ти відсіч хит-
12 ро́щам дияво́льським.* Нам бо тре́ба боро́-
тися не проті ті́ла і кро́ви, а́ле проті на-
ча́л, проті вла́ди, проті праві́телів цього́
світу те́мряви, проті ду́хів зло́би в підне-
13 бе́сних простора́х.* Тому́ візьміть по́вну
збро́ю Бо́жу, щоб за лихо́ї годи́ни ви могли́
да́ти о́пір і, перемагаючи все, мі́цно всто́-
14 ятися.* Стійте, отже, підперезавши бе́дра

Зач.
235

Неділя 27-ма після 50-ці: Браття, крі́питься в Го́споді •
Цей і в суботу після Богоявлення, і святи́м мученикам.

ва́ші правдою, вдягну́вшись у броню спра-
 15 ведливости,* і взу́вши но́ги в гото́вість про-
 16 повідування Єва́нгелія ми́ру.* А над усе́
 візьмі́ть щит віри, яки́м зможете згаси́ти
 17 всі розпалені стріли лука́вого.* Візьмі́ть
 також шоло́м спасіння, то́бто сло́во Бо́же.

Кінець неділі, і суботі після Богоявлення, і мученикам.

18 Молі́ться за́вжди в ду́сі всякою • моли́т-
 вою і блага́нням; і цьо́го пильну́йте, чу-
 ва́ючи з по́вною витрива́лістю, моли́ться
 19 за всіх святи́х.* І за ме́не, щоб, коли́ від-
 крию мої уста́, було́ мені да́но сміливо
 20 звістувати та́йну Єва́нгелія,* яко́го я посол
 у кайда́нах, щоб я говорив сміливо про
 21 ньо́го, як нале́жить.* А щоб ви зна́ли та-
 ко́ж, як зо мно́ю, що я роблю́, про те все
 ска́же вам Тихи́к, любий брат і мій вір-
 22 ний слуга́ в Го́споді,* яко́го я са́ме віслав
 до вас на те, щоб ви дові́далися про на́ші
 23 справи і щоб утішив ва́ші серця́.* Мир
 брата́м і любов з вірою від Бо́га Отця́ і
 24 Го́спода Ісу́са Христа́.* Ласка з усіма́, що
 люблять Го́спода на́шого Ісу́са Христа́ не-
 змінною любов'ю. Амінь.

Зач.
234

Кінець п'ятниці.

Кінець послання до Ефесян, яке має в собі 6 глав, 20 церковних зачал, 155 стихів.

П'ятниця 18-го тижня після 50-ці:
 Браття, моліться завжди всякою -

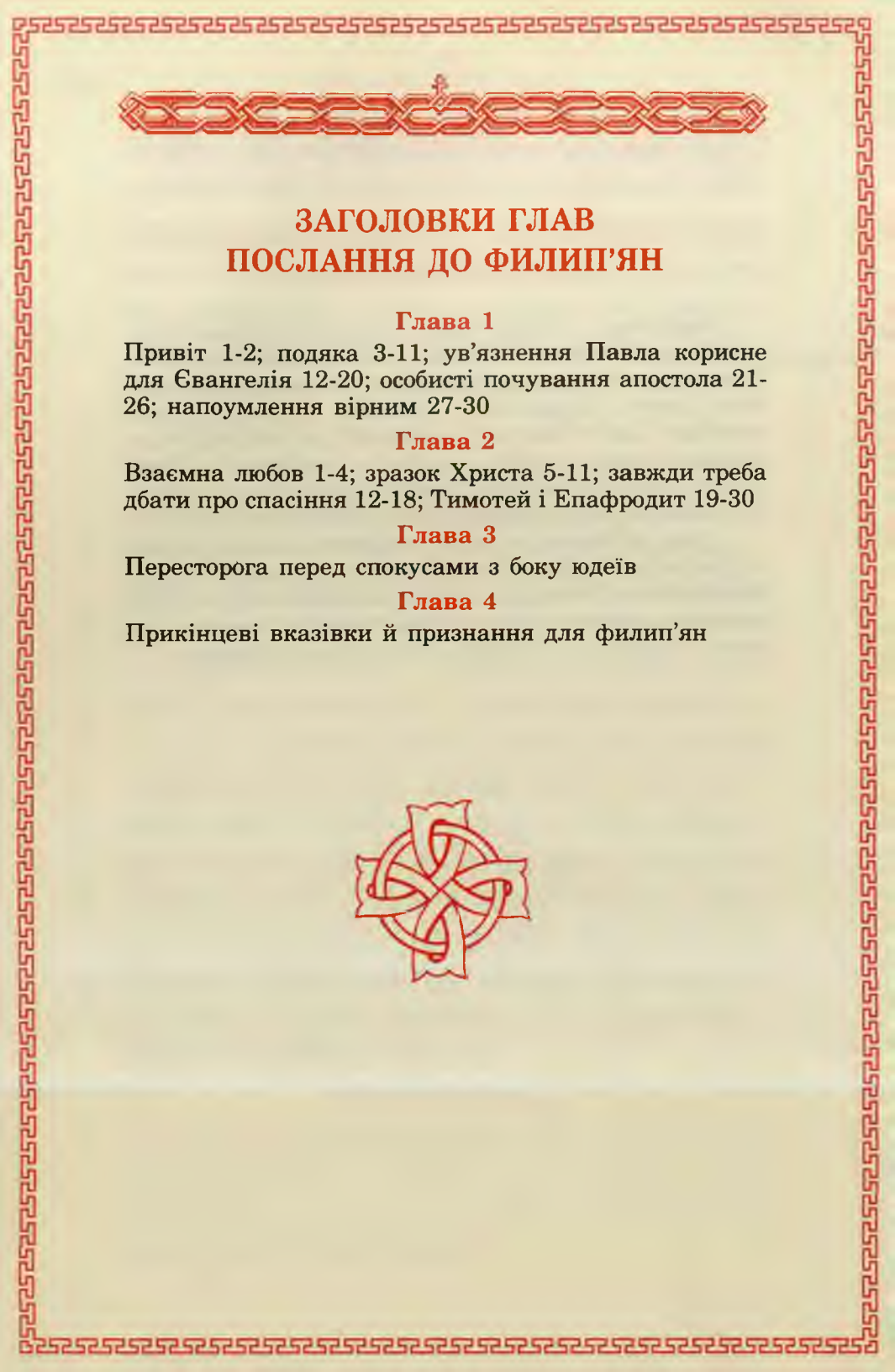

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ФИЛИП'ЯН

Філіппи — перше місто, яке св. Ап. Павло приєднав до Євангелії в Європі. Його заснував батько Олександра Великого. Філіп'яни назавжди зберегли свою дитячу відданість і ніжність почуття супроти апостола Павла і часто допомагали йому матеріяльно, зокрема, коли він був закутий у кайдани в Римі. Павло пише це послання, щоб подякувати добрим філіп'янам за щедрю допомогу, надіслану йому до Риму.

Лист до Філіп'ян — це довірлива розмова батька з улюбленими дітьми, який дякує їм за допомогу, побатьківському остерігає перед небезпеками та спокусами, дає вказівки, як треба достойно та гідно поводитися, і вказує на себе як зразок до наслідування.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО ФИЛИП'ЯН

Глава 1

Привіт 1-2; подяка 3-11; ув'язнення Павла корисне для Євангелія 12-20; особисті почування апостола 21-26; напоумлення вірним 27-30

Глава 2

Взаємна любов 1-4; зразок Христа 5-11; завжди треба дбати про спасіння 12-18; Тимотей і Епафродит 19-30

Глава 3

Пересторога перед спокусами з боку юдеїв

Глава 4

Прикінцеві вказівки й признання для филип'ян

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ФИЛИП'ЯН

ГЛАВА 1.

1 Павло і Тимотей, • слуги Христа Ісуса,
усім святим у Христі Ісусі, що у Филип-
2 пах, з єпископами та дияконами:* Благо-
дать вам і мир від Бога, нашого Отця, і
3 Господа Ісуса Христа.* Дякую Богові мо-
4 єму щоразу, коли вас згадаю,* завжди в
кожній моїй молитві за всіх вас із радістю
5 молячися,* за участь вашу в Євангелію від
6 першого дня й досі;* я впевнений, що хто
почав у вас добре діло, завершить його до
7 дня Христа Ісуса.* Воно й справедливо
мені думати це про всіх вас, бо ви в мене
у серці,* всі ви, чи то в моїх кайданах, чи
то в обороні, чи то в утвердженні Єванге-
лія, беретє участь у моїй благодаті.

Кінець понеділкові.

Зач.
235

8 Бог мені свідок, • як я тужу за всіма
9 ва́ми любов'ю Хри́ста Ісу́са.* Молю́ся і про
те, щоб любов ва́ша деда́лі більш і більш
зроста́ла в доскона́лому знанні та в уся-
10 кому до́свіді,* щоб ви могли розпізнава́ти,
що лі́пше, і щоб ви були́ чісті й бездога́н-
11 ні в день Хри́ста,* по́вні плоді́в пра́ведно-
сти, які ма́ємо че́рез Ісу́са Хри́ста на сла́-
ву й хвалу́ Бо́жу.

12 Бажа́ю, браті́, щоб ви зна́ли, •• що те,
що мені ста́лося, вийшло ра́дше на ко́-
13 ристь Єва́нгелія,* бож ві́стка, що я в кай-
да́нах за Хри́ста, ста́ла відо́ма в усій пре-
14 то́рії та й усім іншим,* і більші́сть браті́в,
які́м мої кайда́ни дода́ли сміли́вості в
Го́споді, ще більше набра́ли відва́ги без-
стра́шно пропові́дувати сло́во Бо́же.

Кінець ві́ткіркові.

15 Де́які, щопра́вда, пропові́дують Хри́ста
із за́здо́рців та супе́рництва, а де́які з
16 до́брої во́лі.* Ці з любові́, зна́ючи, що я
17 тут поста́влений на оборо́ну Єва́нгелія,* а
інші, з за́здо́рців, звіща́ють Хри́ста неці́-
ро, гада́ють дода́ти тяга́ру мої́м кайда́-
18 нам.* Та що ж? Все такі́, чи про лю́дське
о́ко, чи по пра́вді, Хри́сто́с пропові́дується,

Вівторок 19-го тижня після 50-ці: Браття, Бог мені свідок, •

Середа 19-го тижня після 50-ці:

Браття, бажа́ю, щоб ви зна́ли, ••

19 і я тому радий, і буду радіти.* Знаю бо,
що це вийде для мене на спасіння завдя-
кї вашим молитвам та допомозі Духа
20 Ісуса Христа,* згідно з моїм сильним очі-
куванням і надією,

Кінець середі.

Що • не буду осоромлений ні в чому, а,
наopakі, я цілком певний, що нині, як і
завжди, Христос буде звеличений у моїм
21 тілі, чи то моїм життям, чи смертю.* Для
мене бо життя — Христос, а смерть —
22 прибуток.* Однак, коли живу в цьому
смертному тілі, можу ще корисно працю-
23 вати; та що вибрати, не знаю.* Тягне бо
мене на обидва боки: хотілось би мені по-
мерти, щоб із Христом бути, бо так багато
24 краще;* але для вас більше потрібно, щоб
25 я залишився в тілі.* Знаю певно, що зо-
стануся живим і перебуватиму з усіма
вами для вашого поступу й радості у ві-
26 рі,* щоб через мене ваша хвала збільшу-
валась у Христі Ісусі завдякї моєму по-
верненню до вас.

27 Тільки поведіться достойно •• Єванге-
лія Христового,

Кінець четвергові.

Четвер 19-го тижня після 50-ці: Браття, надіюся, що •
П'ятниця 19-го тижня після 50-ці:
Браття, поведіться гідно ••

Зач.
238

Зач.
219

щоб я, чи то як прийду і вас побачу, чи то, бувши даліко, почую про вас, що ви стоїте твёрдо в однім дусі, змагаючись
 28 однодушно за євангельську віру,* ні в чому не боявшись ваших противників; це буде для них певним знаком погібелі, а
 29 для вас — спасінням, і то від Бога,* бож вам дана ласка Христа не тільки вірувати в нього, але за нього також і страждати.*
 30 Так ви переносите те саме змагання, яке ви бачили в мені та яке й тепер у мені.

ГЛАВА 2.

1 Коли, отже, є в Христі яка втіха, коли є яка відріда в любові, коли є яка спільність духа та яке серце й милосердя,* завершіть мою радість: думайте те саме, майте ту саму любов, будьте однодушні й однієї гадки.* Не робіть нічого з суперечки чи для марної слави, але, вважаючи в покорі один одного за більшого від себе,* майте на увазі користь не власну, але інших.

Кінець п'ятниці.

5 Плекайте • ті самі гадки в собі, що були в Христі Ісусі.* Він, бувши в Божій природі, не вважав за здобич свою рівність

Зач.
240

7 із Богом,* але применшив себе самого,
приймавши вид слуги, ставши подібним
до людини. Подобою явившись як люди-
8 на,* він понизив себе, ставши слухняним
9 аж до смерті, смерті ж хресної.* Тому й
Бог його вивищив і дав йому ім'я, що по-
10 над усяке ім'я,* щоб перед іменем Ісуса
всяке коліно приклонилося на небі, на
11 землі і під землею,* і щоб усякий язик
визнав, що Ісус Христос є Господь на
славу Бога Отця.

Кінець празникові Богородиці.

12 Отож, мої любі, як то ви • завжди були
слухняні, працюйте над вашим спасінням
у страхі й трепеті, не тільки, коли я при-
сутній, але ще більше тепер, коли мене
13 нема з вами.* Бо то Бог діє в вас і хотін-
ня і діяння за своїм благоволінням.* Усе
14 робіть без нарікання й мудрування,* щоб
ви були бездоганні й щірі, непорочні ді-
ти Божі серед лукавого й розбещеного ро-
ду, серед якого ви сяєте, немов світила в
16 світі,* зберігаючи слово життя, на похва-
лу мені в день Христа,

Зач.
241

Кінець понеділкові.

Що я біг • не дарма і трудівся не мар-
 17 но.* Ба навіть, коли б я став жертвою й
 офірою за вашу віру, я б радів і веселів-
 18 ся разом з усіма вами.* Та й ви також ра-
 19 дійте й веселіться зо мною.* Надіюся в
 Господі Ісусі послати до вас незабаром
 Тимотея, щоб і мені на серці стало легше,
 20 коли довідаюся про вас.* Нікого бо не маю
 рівного йому душею, що так щиро дбав
 21 би про вас,* бо всі шукають свого, а не
 22 Христа Ісуса.* Ви знаєте його випробува-
 ну чесність; він, як син батькові, служив
 23 зо мною справі Євангелія.* Отож надіюся
 послати його до вас, як лише довідаюся,
 як воно зо мною.

Кінець вітківки.

24 Але маю в Господі впевнену надію, ••
 25 що скоро й сам прибуду.* Але я вважав
 необхідним послати до вас Епафродита,
 мого брата й співробітника та співвоїна,
 якого ви послали, і слугителя в моїй по-
 26 трєбі;* бо він за вами всіма побивався і
 непокоївся, тому що ви чули про його не-
 27 дугу.* Він бо, справді, занедужав смер-
 тельно, але Бог змілувався над ним, та
 не лише над ним, але й надо мною, щоб я

Вівторок 20-го тижня після 50-ці: Браття, я біг •

Середа 20-го тижня після 50-ці:

Браття, маю надію в Господі, ••

28 не мав смутку за смутком.* Тому я по-
29 сла́в його́ вам, щоб ви, побачивши його́,
30 ма́йте таких у пошані,* бо за діло Христа́
він наблізився до смерті, наражаючи
життя на небезпеку, щоб доповнити ваш
нестаток служіння мені.

Кінець середі.

ГЛАВА 3.

1 Врешті, браті, радіуйтеся в Господі. •
Писати вам те саме мені не важко, але
2 вам воно корисно.* Уважайте на собак,
уважайте на лихих робітників, уважайте
3 на обрізання.* Бо обрізання — то ми, що
духом служимо Богові, що хвалимось у
4 Христі Ісусі, не покладаючися на тіло,* хоч
я міг би покладатися і на тіло. Коли хто
інший думає покладатися на тіло, то я ще
5 більше:* обрізаний восьмого дня з роду
Ізраїля, з коліна Веніяміна, єврей з євре-
6 їв, фарисей за законом,* щодо ревности я
переслідував Церкву, щодо справедливо-
7 сти в законі — бездоганный.* Та те, що
було мені зиском, ради Христа́ я вважав
8 за втрату.* Ба, більше: я вважаю все за

Зач.
244

Четвер 20-го тижня після 50-ці:
Браття, радіуйтеся в Господі. •

втра́ту ра́ди далéко ви́щого пізнáння Хри-
ста́ Ісуса, мого́ Го́спода,

Зара́ди яко́го я все • втра́тив і вважаю́
все за сміття́, аби́ лишé Христа́ придба́ти,

Зач.
245

Кінець четвергові.

- 9 і бу́ти в ньому́ не з моєю́ пра́ведністю,
що від зако́ну, але́ з тією́, що че́рез віру в
Христа́, пра́ведністю, що від Бо́га, від ві-
10 ри;* щоб пізнáти його́ і си́лу його́ воскре-
сіння і ма́ти участь у його́ му́ках, стаю́чі
11 йому́ поді́бним у сме́рті,* щоб яко́сь осяг-
12 ну́ти воскресіння з ме́ртвих.* Не щоб я
вже осягну́в мету́ чи був уже́ доскона́лим,
але́ просту́ далі, чи не здобу́ду її́, бо са́ме
13 тому́ Христос́ Ісус здобу́в мене́.* Брати́, я
не вважаю́, що вже осягну́в мету́; на одне́
лише́ вважаю́: забува́ю те, що поза́ду, і
14 пряму́ю до то́го, що попе́реду,* змага́юсь
до мети́, по нагоро́ду висо́кого Бо́жого по-
15 кли́кання в Христі́ Ісусі.* Ти́ ж, які́ доско-
на́лі, розду́муймо про це, а коли́ ви в чо́-
му ду́маєте іна́кше, то Бог і в цьо́му вас
16 просві́тить.* Тим ча́сом, чо́го б ми й не
осягну́ли, просту́ймо за́вжди тим са́мим
17 кро́ком.* Наслі́дуйте мене́, брати́, і вва-
жайте на тих, що пово́дяться так, згі́дно з
18 при́кладом, який ви ма́єте в нас.* Бага́то

бо є тих, про які́х я ча́сто говорі́в вам, та
 й тепе́р з плаче́м говорю́, які́ пово́дяться,
 19 як вороги́ Христо́вого хреста́.* Ї́хній кіне́ць
 — погі́бель, і́хній бог — че́рево, і́хня сла́-
 ва — у і́хньому со́ромі, вони́ ду́мають
 тільки про земне́.

Кіне́ць п'ятниці.

20 Бо на́ше громадя́нство • в не́бі, звідки
 очі́куємо Спасі́теля, Го́спода на́шого Ісу́-
 21 са Хреста́,* який пере́мінить на́ше пони́-
 жене ті́ло, щоб бу́ло поді́бним до його́
 просла́вленого ті́ла, сі́лою яко́ю він мо́же
 усе́ собі підкорі́ти.

Зач.
246

ГЛАВА 4.

1 Тож, браті́ мої́ лю́бі та мі́лі, моя́ ра́до-
 сте й мій ві́нче, стійте так у Го́споді, лю́бі
 2 мої́.* Еводію́ прощу́, та й Синті́ху теж
 прощу́, щоб ду́мали те са́ме в Го́споді.*
 3 І тебе́, щі́рий това́ришу, теж прощу́,
 помага́й їм, бо вони́ працюва́ли для Єва́н-
 гелія́ зі мно́ю і Климе́нтом та і́ншими мо́-
 їми співро́бітниками́, які́х і́мена в кни́зі
 життя́.

Кіне́ць священномученикам.

4 Ра́дуйтеся •• за́вжди в Го́споді; зно́ву
 5 кажу́: Ра́дуйтеся.* Хай ла́гідність ва́ша

Зач.
247

Священномученикам: Бра́ття, на́ше громадя́нство •
 Кві́тна неді́ля: Бра́ття, ра́дуйтеся ••

буде відома всім людям. Господь близько.*
 6 Ні про що не журіться, але в усьому ви-
 являйте Богові ваші прохання молитвою
 7 й благанням з подякою.* І мир Божий, що
 перевищає всяке поняття, берегтиме ва-
 8 ші серця й думки в Христі Ісусі.* На-
 останку, браті, усе, що правдиве, що че-
 сне, що справедливе, що чисте, що любе,
 що гідне похвали, коли яка чеснота чи
 9 яка похвала — про те думайте.* Чого ви
 навчилися, що прийняли, що чули й ба-
 чили в мені, те чиніть, і Бог миру буде
 з вами.

Кінець квітній неділі.

10 Я дуже зрадів • у Господі, що ваші пі-
 клування про мене знову нарешті ожили;
 ви про те старалися, та бракувало вам на-
 11 го́ди.* Кажу це не тому, що терплю злидні;
 бо я навчвся задовольнятися тим, що
 12 маю.* Знаю, що то бути вбогим, знаю бу-
 ти і в достатках: в усьому й у всіх обста-
 винах я звик і насичуватися, і голодува-
 ти, жити в достатках, і терпіти злидні.*
 13 Все можу в тому, хто мене укріплює.*
 14 Та все ж такі ви добре зробили, що взя-
 15 ли участь у моїх стражданнях.* І ви,
 филип'яни, знаєте, що на початку моєї

Зач.
248

св́ангельської про́повіді, коли́ я вийшов
був з Македо́нії, крім одні́х вас, ні́яка
Це́рква не бра́ла участи́ в мої́х вида́тках
16 і прибу́тках,* бо́ й у Солу́нь ви раз і вдру́-
17 ге ви́слали мені́ булі́ на потре́би.* Не щоби́
я шука́в дарі́в, бо́ я шукаю́ пло́ду, що
18 мно́житья на ва́шу ко́ристь.* Я оде́ржав
усе́ і маю́ на́дто. Мені́ дово́лі всього́, від-
коли́ я діста́в ва́шу ми́лостиню́ від Епа-
фроді́та: па́хощі соло́дкі, же́ртву прие́м-
19 ну, Бо́гові вго́дну.* Тому́ мій Бо́г ви́пов-
нить усі́ ва́ші потре́би, за сво́ім бага́тством
20 у сла́ві, у Христі́ Ісу́сі.* А Бо́гові й на́шо-
му Отце́ві сла́ва на ві́ки ві́чні. Амі́нь.*
21 Віта́йте ко́жного свято́го у Христі́ Ісу́сі.
22 Віта́ють вас браті́, які́ зо мно́ю.* Віта́ють
вас усі́ святі́, а особлі́во з ціса́рського до́-
23 му.* Благода́ть Го́спода на́шого Ісу́са Хри-
ста́ хай бу́де з усі́ма ва́ми. Амі́нь.

Кі́нець поне́ділкові.

Кі́нець послання́ до Филип'я́н, яке́ має́ в собі́ 4 глави́,
14 церковних за́чал, 104 стихи́.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОЛОСЯН

Апостолом колосян був грек Епафр, учень св. Павла. Він відвідав був Павла в римській в'язниці (рр. 61-63) і розповів йому про нові наукові течії, які баламутили вірних у землі туманних псевдо-містичних спекуляцій, якою була Фригія. Павло негайно написав послання до колосян, яке, в суті речі, дуже схоже на лист до ефесян, бо написане в тому самому часі і клопочеться подібними справами.

Послання поділяється на дві частини: догматичну й моральну. В догматичній (1-2) апостол розповідає про достоїнство Христа, його рівність з Богом-Отцем, його місію в заснуванні Церкви. Автор спростовує твердження лжевчителів, протиставляючи їхнім маренням справжню науку. Доводить божественність Христа Господа, відкупителя всіх людей, викриває хиби юдеїв, їхні пересадні приписи щодо їди, пиття, обрізання, святкування субот, зокрема ж забобонний культ ангелів, надмірне умертвлення, гонитву за чисто людською теософією тощо.

В моральній частині (3-4) апостол коротко викладає, як повинні поводитися християни в родинному й суспільному житті.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО КОЛОСЯН

Глава 1

Заголовок 1-2; подяка 3-8; молитва 9-14; першість Христа 15-23; апостольські труди св. Павла 24-29

Глава 2

Павло непокоїться за віру колосян 1-7; пересторога перед лжевчителями 8-23

Глава 3

Загальні приписи християнського життя

Глава 4

Християнська праведність 1-6; привіти друзів 7-18

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОЛОСЯН

ГЛАВА 1.

- 1 Павло, • Божою волею апостол Христа
2 Ісуса, та брат Тимотей,* святим у Колоссах і вірним братам у Христі:

Зач.
249

Переступи вівторкові.

- Благодать вам і мир •• від Бога, Отця
3 нашого.* Дякуємо Богові, Отцеві Господа
нашого Ісуса Христа, завжди молячися
4 за вас,* відколи ми почули про вашу віру
в Христа Ісуса та про любов, що маєте до
5 всіх святих* задля надії, що вам пригото-
вана на небі, яку ви перше чули в пропо-
6 віді правди, в Євангелію,* що до вас при-
було і що в усьому світі дає плоди і росте,
так як і у вас, від того дня, коли ви почу-
ли і пізнали ласку Божу в правді.

Зач.
Суб.
31

Кінець суботі. Читай вівтіркові:

Вівторок 21-го тижня після 50-ці: Павло, •

Субота 31-го тижня після 50-ці: Благодать вам і мир ••

7 Ви навчилися від Епа́фра, на́шого лю-
бого співробітника, який є для вас вірний
8 Христовий слуга.* Він виявив нам ва́шу
9 духовну любов.* Тому ми з то́го дня, коли
це почу́ли, не перестаємо́ за вас мо́лити-
ся й про́сити, щоб ви дійшли до по́вного
пізнання во́лі Бо́жої в усякій му́дрості та
10 духовнім розумі́нні,* щоб вам жи́ти жит-
тям досто́йним Го́спода, і подоба́тися йо-
му́ в усьому, прино́сячи плід у всякому
до́брому ділі і зроста́ючи у пізнанні Бо́-
11 га,* укрі́плені всякою си́лою завдяки його́
сла́вній поту́зі, щоб осягну́ти всяку витри-
ва́лість і довготерпелі́вість із радістю,

Кінець вітніркови.

12 Дякуючи • Бо́гові й Отце́ві, який зро-
бів вас гідними ма́ти у́часть у спадко́ем-
13 стві святи́х у світі,* який вірвав нас із
влади тьми і переніс у ца́рство свого́
14 улю́бленого Си́на,* в якому ма́ємо відку́п-
15 лення і прощє́ння гріхів.* Він о́браз неві-
димого Бо́га, перворо́дний усього́ створи́н-
16 ня,* бо в ньому́ все було́ створєно, що на
не́бі і що на землі, віди́ме і невіди́ме: чи
то престо́ли, чи госпо́дства, чи нача́ла, чи
вла́сті, все було́ ним і для нього́ створєне.*
17 Він ра́ніш усього́, і все існує в ньому́.

Зач.
250

18 ~~Він також~~ • голова тіла, тобто Церкви.
Він початок, первородний з мертвих, щоб
у всьому мав першість.

Зач.
251

Кінець неділі.

19 Бо подобалось було Богові поселити
20 всю повноту в ньому,* щоб через нього
примирити з собою все, чи то на землі, чи
на небесах, встановивши мир через нього
21 кров'ю його хреста.* І вас самих, що ко-
лись були Богові чужі і ворогі йому дум-
22 кою та лихими вчинками,* він тепер при-
мирив смертю у його смертнім тілі, щоб
вас зробити святими, без плями та бездо-
23 ганними перед собою.* Тільки ж стійте
твердо й непохитно в вірі, і не відхиля-
ючись від Євангелія, яке ви чули пропові-
дуване всьому сотворінню, що під небом,
і якого я, Павло, став слугою.

Кінець середі.

24 Тепер радію •• моїми стражданнями за
вас і в моім тілі доповняю те, чого ще
бракує стражданням Христовим для його
25 тіла, тобто Церкви,* якої я став слугою,
згідно з розпорядженням Божим, даним
мені заради вас, щоб звіщати сповна між
26 вами Боже слово,* ту тайну, приховану

Зач.
252

Середа 21-го тижня після 50-ці: Браття, Христос є •

Четвер 21-го тижня після 50-ці: Браття, радію ••

від віків і родів, але яка тепер відкрита
 27 для його святих,* яким Бог зволив об'я-
 вити, яке величне багатство цієї тайни
 між поганями, тобто, що Христос між ва-
 28 ми, надія слави.* Його ми проповідуємо,
 настановляючи кожную людину та повча-
 ючи в усякій мудрості, щоб зробити в
 29 Христі досконалою кожную людину.* В то-
 му я труджуся, змагаючись його силою,
 яка в мені могутньо діє.

Кінець четвергові.

ГЛАВА 2.

1 Хочу, щоб ви • знали, яке велике в ме-
 не піклування за вас і за лаодикеян та за
 всіх тих, що мене особисто не бачили,*
 2 щоб потішити їхні серця, в любові з'єдна-
 ні, і збагатити повним розумінням для
 досконалого пізнання Божої тайни — Хри-
 3 ста,* в якому сховані всі скарби мудрости
 4 й знання.* Кажу вам це, щоб ніхто не об-
 5 манув вас облесними словами,* бо я, хоч і
 відсутній тілом, але духом я з вами і з
 радістю дивлюся на порядок у вас та на
 6 твердість вашої віри в Христа.* Отже, як
 ви прийняли Господа Ісуса Христа, так у
 7 ньому й ходіть:* вкорінені в ньому, збудо-
 вані на ньому і зміцнені в тій вірі, якої ви

Зач.
251

навчилися, збагачуючись в ній з подякою.

Кінець п'ятниці.

8 Вважайте, • щоб ніхто не звів вас під-
 ступною філософією та пустим обманом
 за людським переданням та за первнями
 9 світу, а не за Христом.* У ньому бо живе
 10 вся повнота божества тілесно,* і ви при-
 часні тій його повноті. Він бо голова вся-
 11 кого начала і влади.* У ньому ви були об-
 різані обрізанням нерукотворним, коли ви
 скинули з себе це смертне тіло обрізанням
 12 Христовим.* Поховані з ним у хрищенні, ви
 разом із ним також воскресли, вірою в сі-
 лу Бога, який воскресив його з мертвих.

Зач.
254

Кінець Обрізанню.

13 І вас, які були мертві гріхами й вашим
 14 необрізанням, він оживив із ним, •• про-
 стивши нам усі провини.* Він знищив роз-
 писку, що була проти нас, що нас осуджу-
 вала, разом із приписами, зробив її не-
 15 чинною, прибівши до хреста;* віднявши
 силу від начал і властей, виставив їх
 прилюдно на видовище, перемігши їх у
 16 ньому.* Нехай же вас ніхто не судить за
 їжу чи пиття, чи в справі свят, чи щодо
 17 новомісяця, чи суботи;* все це лиш тінь

Зач.
255

На празник Обрізання Христового: Браття, вважайте, •
 Понеділок 22-го тижня після 50-ці:
 Браття, Бог вас, які були мертві гріхами й вашим
 необрізанням, оживив з Христом, ••

18 того, що буде, дійсність же Христос.* Не-
хай же ніхто не зводить вас самовільною
покірою і служінням ангелам; звертає бо
19 всю увагу на примари, надимається не-
розумно своїм тілесним розумом,* і не
тримається голови, від якої все тіло, су-
глобами та зв'язками об'єднане й зміцне-
не, росте Божим зростом.

20 Коли ж ви з Христом умерли • для
стихій світу, чому, наче б ви ще в світі
жили, піддаєтеся приписам:

Зач.
256

Кінець понеділкові.

21,22 Не бері, не їж, не доторкайся.* Усе
це ніщиться, коли вживається, і так воно
є згідно з законом і навчанням люд-
23 ським.* Це лише має вигляд мудрости у
самовільній службі, в покорі та в умерт-
вінні тіла, однак не має іншої вартости,
крім насичення тіла.

ГЛАВА 3.

1 Коли ж ви з Христом воскресли, шу-
кайте те, що вгорі, де Христос сидить по
2 правіці Бога.* Думайте про те, що вгорі,
3 а не про те, що на землі.* Бо ви померли,
і ваше життя поховане з Христом у Бозі.

Кінець вівторкові.

Вівторок 22-го тижня після 50-ці:
Браття, коли ви з Христом умерли •

4 Ко́лі • Хри́сто́с, ва́ше життя́, з'я́виться,
 5 тоді́ й ви з ним з'я́витесь у сла́ві.* Умерт-
 вля́йте, о́тже, ва́ші земні́ чле́ни: розпу́сту,
 нечисто́ту, при́страсті́, лиху́ пожа́дливість,
 6 заже́рливість, що є́ ідо́лопокло́нство.* За
 це все па́дає гні́в Бо́жий на неслухня́них,*
 7 між я́кими й ви ко́лісь ходи́ли, ко́лі жи-
 8 ли́ між ні́ми.* Тепе́р же відки́ньте й ви
 все те геть від се́бе: гні́в, лю́ть, зло́бу, на́-
 9 кле́п, соромі́цькі сло́ва з ва́ших уст.* Не
 говорі́ть неправди́ оди́н одно́му, бо ви
 ски́нули з се́бе стару́ люди́ну з її́ діла́ми*
 10 і одягну́лися в нову́, що, іду́чі до доско-
 на́лого пізнáння, відновля́ється за подó-
 11 бо́ю сво́го Творця́.* Тому́ нема́є ні гре́ка,
 ні юде́я, ні обрі́зання, ні необрі́зання, ні
 ва́рвара, ні скі́та, ні невільника́, ні віль-
 ного, а все й у всьо́му Хри́сто́с.

Кі́нець неде́лі.

12 Вдягні́ться, о́тже, •• як ви́брані Бо́жі,
 святі́ й лю́бі, у щі́ре милосе́рдя, доброту́,
 13 покору́, ла́гідність, довготерпелі́вість,* зно́-
 сячи оди́н одно́го і проща́ючи оди́н од-
 ному́ взае́мно, ко́лі б хто мав на ко́го
 ска́ргу. Як Госпо́дь прості́в вам, так і ви

Неді́ля 29-та пі́сля 50-ці: Бра́ття, ко́лі •

Цей і в неде́лю праотці́в.

Неді́ля 30-та пі́сля 50-ці: Бра́ття, вдягні́ться, ••

Цей же і преподо́бним.

- 14 проща́йте.* Над усé це вдягніть любóв,
15 зв'язóк доскона́лости,* і нехай панує в сер-
цях ва́ших мир Христа́, до яко́го ви були
покли́кані в одному́ тілі, і бу́дьте вдя́чні.*
16 Сло́во Христа́ нехай у вас перебуває у
всій своїй повноті: навча́йтесь у всякій
му́дрості і напоумля́йте одні́ одних; спі-
ва́йте Бо́гові з подя́кою від свого́ серця
псалмі, гїмни та духо́вні пісні́.

Кінець неділі і преподобним.

- 17 І все, що б ви не • говори́ли й робі́ли,
все чині́ть в ім'я́ Го́спода Ісу́са, дякуючи
18 Бо́гові Отце́ві че́рез нього.* Жі́нкі, корі́ть-
ся чолові́кам, як воно́ годі́ться в Го́споді.*
19 Чолові́ки, любі́ть жіно́к і не бу́дьте суво́рі
20 супро́ти них.* Ді́ти, слуха́йтеся батькі́в у
21 всьому́, бо це до вподо́би Го́сподеві.* Бать-
кі́, не драту́йте ва́ших діте́й, щоб не па́-
22 дали ду́хом.* Раби́, слуха́йтеся у всьому́
пані́в ва́ших по ті́лу, праці́ючи не лише́
про лю́дське о́ко, щоб подо́батися лю́дям,
23 але́ в простоті́ серця́, боя́чісь Бо́га.* Усе́,
що тільки́ чините, робі́ть зі всьогó серця́,
24 як для Го́спода, а не як для люде́й,* зна-
ючи, що при́ймете від Го́спода нагоро́ду
— спа́дщину, бо ви служите́ Го́сподеві
25 Хри́стові.* Хто зробив кривду, одержить
те са́ме, бо Бог не зважає́ на особи́.

Зач.
259

ГЛАВА 4.

1 Пані, давайце слугам те, що справедливе й належне, знаючи, що й ви маєте пана на небі.

Кінець середі.

2 Б'удьте витривалі • в молитві, і чувай-
3 те в ній з подякою.* Моліться одночасно й
4 за нас, щоб Бог відкрив нам двері проповіді,
звіщати тайну Христову, за яку я в
кайданах,* щоб я робив її явною, як мені
слід говорити.

Зач.
260

5 Поводьтеся мудро •• з тими, що назовні,
6 використовуючи час.* Ваша розмова нехай
завжди буде люб'язна, приправлена сіллю,
7 щоб ви знали, як маєте кожному відповіді.*
Щодо мене, повідомить вас про все Тихік,
8 любий брат, вірний слуга й співробітник у
Господі.* Власне, тому я його до вас вислав,
9 щоб ви довідалися про наші справи, та щоб він
утішив серця ваші,* разом з Онісимом, вірним та
любим братом, який є від вас. Вони скажуть
вам про все, що тут діється.

Зач.
Луці

Кінець четвергові. Переступи Луці.

10 Вітає вас ••• Аристарх, мій співв'язень,
і Марко, небіж Варнави: про нього маєте

Зач.
261

Четвер 22-го тижня після 50-ці: Браття, будьте витривалі •
Євангелистові Луці: Браття, поведьтеся мудро ••
П'ятниця 22-го тижня після 50-ці: Браття, вітає вас •••

- вказівки, прийміть його, як до вас при-
11 йде,* та Ісус, названий Юст. Вони єдині з
обрізаних — мої співробітники для Цар-
ства Божого, які були для мене вірадою.*
12 Вітає вас і Епафр, який від вас, слуга
Ісуса Христа. Він завжди обстоює за вас
у молитвах, щоб ви непохитно стояли в
доскона́лості і у всім виконували Бо́жу
13 во́лю.* Свідчу́ про нього, що він багáто
побивається за ва́ми й за тими, що в Лао-
дикейі та Гіера́полі.

Читай Луці:

- 14 Вітає вас Лука, любий лікар, та Димас.

Переступи Луці.

- 15 Вітайте братів у Лаодикейі і Німфана та
16 його домашню церкву.* І коли цей лист буде
прочитаний у вас, подбайте, щоб він був
прочитаний і в лаодикейській Церкві, а лист
17 Лаодикейі, щоб ви також прочитали.* Та
скажіть Архіпові: Вважай на службу, що
ти прийняв від Господа, щоб її виконати.

Читай Луці:

- 18 Привіт моєю, Павловою, рукою. Па-
м'ятайте про мої кайдани. Благодать хай
буде з усіма ва́ми. Амінь.

Кінець п'ятниці й Луці.

Кінець послання до Колосян, яке має в собі 4 глави, 13 церковних зачал, 95 стихів.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО СОЛУНЯН

Солунь колись називався Тессалоніки (нині теж Салоніки). Св. Павло, вигнаний з Филиппів, прибув до Солуня і там щосуботи проповідував у єврейській синагозі. Видалений із синагоги, він звернувся з проповіддю до поган, і «велике число греків, і значних чимало» навернулось «від бовванів» до Бога. Тоді заздрісні юдеї зібрали натовп, і Павло мусів податись у Верію, а згодом до Атен (Ді. 17). В Атенах апостол, заклопотаний долею ще мало укріпленої в вірі солунської Церкви, вислав туди Тимотея. Коли ж той повернувся, врадував Павла вісткою, що солуняни, не зважаючи на переслідування, тримаються міцно віри, повні взаємної любови й відданости. А що вони мали помилкове поняття про другий прихід Христа і «сумували», мовляв, їхні померлі не побачать Христа, «як ітиме в славі», апостол написав їм це перше послання, в якому похваляє їхню віру й любов та навчає, що, поки прийде Христос, мертві воскреснуть і разом із живими, які зостануться, вийдуть назустріч Христові — Судді.

Ця згадка про другий прихід Христа піддала деяким солунянам хибну гадку, мовляв, Христос незабаром прийде у славі судити живих і мертвих. Деякі під впливом тих поголосок, очікуючи «парусії», не бажали працювати. Тому Павло, щоб запобігти цьому неправдивому вченню, написав відразу й друге послання, в якому твердить, що прихід Христа відбудеться не скоро, бо спершу має наступити загальне відступлення від віри і має прийти антихрист. А що час приходу Христа не відомий ніякому сотворінню, тож вірні повинні повсякчасно бути готовими здати Судді одвіт. Наприкінці апостол заохочує ледарів до ручної праці, любови й послуху. Листи до Солунян — це перші Павлові послання до вірних християн. Обидва написані в Коринті в роках 51-52.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПЕРШОГО ПОСЛАННЯ ДО СОЛУНЯН

Глава 1

Привіт і подяка

Глава 2

Діяльність св. Павла в Солуні 1-12; віра й витривалість солунян 13-20

Глава 3

Тимотей у Солуні 1-5; добрі новини з Солуня 6-10; молитва 11-13

Глава 4

Святість, любов, праця 1-12; померлі воскреснуть перед приходом Христа 13-18

Глава 5

День судний невідомий 1-3; тож слід повсякчас бути готовим 4-12; різні вказівки 13-22; закінчення 23-28

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО СОЛУНЯН

ГЛАВА 1.

- 1 Павло, • Сильван і Тимотей солунській
Церкві, що в Бозі Отці і Господі Ісусі
Христі: Благодать вам і мир від Бога, От-
2 ця нашого, і Господа Ісуса Христа.* Ми
завжди дякуємо Богові за всіх вас, коли
3 згадуємо вас у наших молитвах.* Безпер-
рестанку маємо в пам'яті діло вашої віри,
труд вашої любові та терпелівість вашої
надії на Господа нашого Ісуса Христа пе-
4 ред Богом і Отцем нашим,* знаючи, Бо-
гом улюблені браті, про ваше вибрання,*
5 бо наша євангельська проповідь до вас
була не тільки в слові, але і в силі, і в Дусі
Святім, та в повнім переконанні. Ви знаєте,
як ми поводилися між вами заради вас.

Зач.
262

Кінець понеділкові.

6 І ви стали • наслідувати нас і Господа,
 прийнявши слово серед численних утисків,
 7 з радістю Святого Духа і,* таким чином,
 ви стали зразком для всіх віруючих у Ма-
 8 кедонії та в Ахаї.* Від вас бо рознеслося
 слово Господнє не тільки в Македонії та
 в Ахаї, але й ваша віра в Бога розійшла-
 ся по всіх усюдах, так що нам не потрібно
 9 говорити про те.* Про нас бо там оповіда-
 ють, якій ми успіх мали у вас і як ви від
 ідолів вернулися до Бога, щоб служити
 10 живому й правдивому Богові* та очікува-
 ти з неба його Сіна, якого він воскресив
 з мертвих — Ісуса, що визволяє нас від
 надходячого гніву.

Кінець вітїркові.

ГЛАВА 2.

1 Самі ви знаєте, браті, •• що наш при-
 2 хід до вас не був даремним;* але, хоч ми
 перед тим зазнали страждань та зневаг, як
 вам відомо, у Філіппах, наш Бог дав нам
 сміливість проповідувати вам Боже Єван-
 3 геліє з великою запопадливістю.* Бо наша
 заохота не має в собі ні облуди, ні нечи-
 4 стоті, ні підступу.* Але, як Бог, знайшов-
 ши нас гідними, доручив нам Євангеліє,

Вівторок 23-го тижня після 50-ці: Браття, ви стали •

Середа 23-го тижня після 50-ці: Браття, знаєте, ••

так ми говоримо, стараючись подібатися
 не людям, але Богові, який випробує
 5 наші серця.* Та й не було в нас ніколи ле-
 стивого слова, як знаєте, ані зажерливо-
 6 сти, Бог тому свідок.* Ми не шукаємо від
 7 людей слави, ні від вас, ні від інших,* хоч
 і могли б як апостоли Христа бути вам
 тягарем. Навпаки, ми були лагідні між
 вами. Як годувальниця піклується своїми
 8 дітьми,* так і ми, з палкого до вас почут-
 тя, раді були уділити вам не лише Боже
 Євангеліє, але й власні душі; такими до-
 рогими ви нам стали.

Кінець середі.

9 Ви пам'ятаєте, браті, • про наш труд
 та про працю; вночі і вдень ми працюва-
 ли, щоб кого з вас не обтяжити, та пропо-
 10 відували вам Боже Євангеліє.* Ви і Бог
 свідки, як свято, справедливо й бездоган-
 но ми між вами, віруючими, поводитися.*
 11 Самі знаєте, як ми кожного з вас, мов
 12 батько своїх дітей,* просіли, умовляли й
 заклинали жити достойно перед своїм Бо-
 гом, який вас кличе до свого царства й
 13 слави.* І тому ми також дякуємо Богові
 безперестанку за те, що ви, ледве почув-
 ши від нас слово Боже, прийняли його, не

Зач.
265

як сло́во лю́дське, але́, як воно́ є справді,
як Бо́же сло́во, яке́ діє у вас, віруючих.

14 Ви бо, браті́, почали́ наслідувати • Бо́-
жі Церкві, що в Юде́ї у Христі́ Ісусі́,

Зач.
266

Кінець четвергові.

бо й ви терпіли те саме від ва́ших земля-
15 ків, що вони́ від юде́їв,* які́ й Го́спода Ісу́-
са вбі́ли, і проро́ків, і нас переслідували,
і Бо́гові не подобаються, і всім лю́дям су-
16 переча́ть.* Вони́ забороня́ють нам гово-
ри́ти до пога́н, щоб ті спаслі́ся, і повсяк-
ча́с доповня́ють міру своі́х прові́н. Але́
17 гнів Бо́жий спітка́в їх нарэ́шті.* Ми ж,
браті́, розлу́чені з ва́ми на коро́ткий час
облі́ччям, не се́рцем, стара́лися чимско-
ріше побачи́ти ва́ше облі́ччя, така́ на́ша
18 ту́га за ва́ми.* Тому́ хоті́ли прийті́ до вас,
я, Павло́, раз і вдру́ге, та сатана́ перешко́-
19 див нам.* Яка́ бо на́ша надія́, або́ ра́дість,
або́ віне́ць сла́ви, як не ви, пе́ред Го́спо-
дом на́шим Ісусом Хри́стом, у день його́
прихо́ду?

Кінець п'ятниці.

20 Ви бо •• — сла́ва на́ша й ра́дість.

Зач.
267

П'ятниця 23-го тижня після 50-ці:

Браття, ви почали́ наслідувати •

Понеділок 24-го тижня після 50-ці: Браття, ви ••

ГЛАВА 3.

1 Тому, коли ми не могли вже більше
 2 стрімитися, вірішили самі зостатися в
 3 Ате́нах* і віслати Тимоте́я, на́шого бра́та
 і слугу́ Бо́жого в Єва́нгелії Христа́, зміц-
 4 ніти вас і підбадьорити у ва́шій вірі,* щоб
 ніхто́ не хита́вся в цьо́му го́рю; самі бо
 5 зна́єте, що така́ на́ша до́ля.* Бо коли ми
 бу́ли між ва́ми, ми напе́ред каза́ли вам,
 що ма́ємо стражда́ти, як воно́ й ста́лось, і
 6 вам відо́мо.* Ось чо́му я, не мі́гши бі́льше
 чека́ти, посла́в дові́датися про ва́шу віру,
 щоб, бува́, не спокусі́в вас споку́сник, і
 7 щоб наш труд не був даремний.* Тепе́р
 же, як Тимоте́й поверну́вся до нас від вас
 і прині́с нам до́бру ві́стку про ва́шу віру
 та лю́бов, і що ви за́вжди нас га́рно зга́ду-
 8 ете, бажа́ючи побачити нас, як і ми вас,*
 і ми, браті́, вті́шилися ва́ми се́ред на́шої
 9 журби́ та зли́днів, за́для ва́шої віри;* ми
 тепе́р ожи́ли, бо ви стої́те в Го́споді.

Кі́нець поне́ділкові.

9 Яку́ подя́ку • мо́жемо відда́ти Го́споде-
 ві за всю ра́дість, яко́ю ви нас вра́дували
 10 пе́ред на́шим Бо́гом?* Ніч і де́нь якнайре́в-
 ніше мо́лимося, щоб побачити ва́ше об-
 ліччя та допов́нити те, чо́го браку́є на́шій

Зач.
268

- 11 вірі.* Нехай же сам Бог і Отець наш та
 Господь наш Ісус направить нашу дорóгу
 12 до вас.* Вам же нехай Господь дасть зріст
 і наповнить щедро любов'ю один до одно-
 го й до всіх, такою самою, яку ми маємо
 13 до вас,* і нехай він зміцнить ваші серця,
 щоб були бездогáнними у святості перед
 Богом і Отцем нашим, на прихід Господа
 нашого Ісуса Христа з усіма його святи-
 ми. Амінь.

Кінець вітїркови.

ГЛАВА 4.

- 1 А втім, браті, просимо вас • і благаємо
 в Христі Ісусі: щоб ви, так як від нас на-
 вчилися, як слід жити на вподóбу Бóгові,
 як ви й поводитися, щоб так досягали ще
 2 більшого по́ступу.* Ви бо знаєте, які на-
 3 кази ми дали вам від Господа Ісуса.* Та-
 ка бо воля Бóжа: святість ваша, щоб ви
 4 стримувалися від розпúсти,* щоб ко́жний
 з вас умів тримати своє тіло у святості й
 5 пошáні,* не в похитливій схильності, як
 6 погáни, що не знають Бóга;* не чиніть
 насильства, ні кривди в цій справі своєму
 братові, бо Господь за те все відплачує, як
 ми вже про це вам казали та свідчили.*
 7 Бо Бог не покликáв нас до нечистóти, але

Зач.
269

8 до святости.* Тому, отже, хто на це не
 зважає, той не чоловіка зневажає, але
 Бога, який дає нам свого Святого Духа.*
 9 А щодо братньої любови нам не потрібно
 до вас писати: самі бо ви навчилися від
 10 Бога любити один одного,* і це ви чините
 супроти всіх братів по всій Македонії. Та
 ми просимо вас, браті, простувати в цьо-
 11 му вперед дедалі ще більше.* Пильно ста-
 райтеся жити спокійно, займатися кожен
 своїми справами і працювати власними
 12 руками, як ми вам були наказали,* і щоб
 ви поводитися чесно супроти тих, що зовні,
 і ні в чому не зазнавали нестачі.

Кінець середі.

13 Не хочемо, браті, • щоб ви не знали що-
 до померлих, щоб ви не сумували, як інші,
 14 що не мають надії.* Бо ми віруємо, що, як
 Ісус помер і воскрес, так і тих, що послу-
 15 ли в Ісусі, Бог приведе з ним.* Це бо ми
 вам кажемо словом Господнім: Ми, що
 живемо, що залишимося до приходу Го-
 16 спада, не випередимо покійних.* Бо сам
 Господь на даний знак, на голос арханге-
 ла та при сурмі Божій, зійде з неба, і
 найперше воскреснуть ті, що вмерли в
 17 Христі.* Потім же ми, що залишимося

Зач.
270

при житті, будемо разом з ними взяті на хмарах у повітря назустріч Господеві і так завжди будемо з Господом.

Кінець померлим.

18 Отже, потішайте одін одного тими словами.

ГЛАВА 5.

1 А про час та пору немає потреби, браті,
 2 • щоб до вас писати,* бо самі знаєте, що
 день Господній прийде, як злодій уночі.*
 3 Коли говоритимуть: Мир і безпечність,
 тоді зненацька злетить на них погібель,
 4 як біль на вагітну, і не втечуть.* Та ви,
 браті, не в темряві, щоб вас той день зне-
 5 нацька захопив, як злодій,* бо ви всі сині
 світла і сині дня, ми не є синами ночі,
 6 ні темряви.* Тож не спім, як інші, але чу-
 7 ваймо й будьмо тверезі.* Бо ті, що сплять,
 сплять уночі, і ті, що впиваються, впива-
 8 ються вночі.* Ми ж, як сині дня, будьмо
 тверезі, надягнувши броню віри та любó-
 ви і шолóm надії на спасіння.

Зач.
271

Кінець четвергові.

9 Бог бо призначів нас •• не на гнів, а на
 осягнення спасіння чéрез Господа нашого
 10 Ісуса Христа,* який за нас умер, щоб ми,

Зач.
272

Четвер 24-го тижня після 50-ці: Браття, про час та пору немає потреби, •

П'ятниця 24-го тижня після 50-ці: Браття, Бог призначів нас ••

чи чуваємо, чи спимо, жили разом з ним.*
 11 Тому потішайте один одного і будуйте
 12 один одного, як то ви й робите.* Прохаємо вас, браті: Поважайте тих, які серед вас працюють, і настоятелів ваших у Гó-
 13 споді, що вас напоумляють.* І любіть їх особливо за їхню працю, живіть у мірі між собою.

Переступи п'ятниці.

14 Благаємо вас, браті, • картайте ледачих, підбадьорюйте малодушних, підтримуйте безсілих, супроти всіх будьте терпеливі.* Уважайте, щоб ніхто не віддавав нікому злом за зло, але старайтеся робити
 16 добро один одному і всім.* Завжди радійте,*
 17,18 * моліться безперестанку,* за все дякуйте; така бо воля Бóжа щодо вас у Христі Ісусі.* Духа не гасіте,* пророцтвами
 19,20 не легковажте,* усé перевіряйте; тримайте
 21 те, що добре,* і стримуйтесь від усякого
 22 роду зла.* Сам же Бог миру нехай зробить вас святими й досконалими, і нехай уся ваша істота — дух, і душа, і тіло —
 23 буде збережена без плями на прихід Гóспода нашого Ісуса Христа.

Зач.
273

Кінець суботі. Читай п'ятниці:

Глава 5

24 Вірний той, хто вас покликав, і він це та-
25 кож виконає.* Браті, моліться за нас.*
26 Вітайте всіх братів святим поцілунком.*
27 Заклинаю вас Господом прочитати цього
28 листа всім братам.* Благодать Господа
нашого Ісуса Христа з вами. Амінь.

Кінець п'ятниці.

Кінець першого послання до Солунян, що має в собі 5 глав, 12 церковних зачал, 99 стихів.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ДРУГОГО ПОСЛАННЯ ДО СОЛУНЯН

Глава 1

Привіт 1-2; подяка 3-10; молитва 11-12

Глава 2

Знаки, що попередять другий прихід Христа 1-4;
антихрист 5-12; заклик триматися Євангелія 13-17

Глава 3

Різні вказівки про молитву, працю, послух 1-15; закінчення 16-18

ДРУГЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО СОЛУНЯН

ГЛАВА 1.

- 1 Павло, Сильван • та Тимотей солунській
- Церкві, що в Бозі, Отці нашім, і Господі
- 2 Ісусі Христі:* Благодать вам і мир від Бога
- 3 Отця і Господа Ісуса Христа.* Мусимо за
- вас, браті, повсякчас дякувати Богові, як
- вонó й годіться, бо віра ваша вельми зро-
- стає і любов кожного з вас усіх до інших
- 4 збільшується,* так що ми самі хвалимось
- вами по Церквах Божих, вашою витри-
- вальною і вірою в усіх переслідуваннях та
- 5 напастях, які ви переносите.* То знак
- справедливого суду Божого, щоб ви стали
- гідними Царства Божого, за яке стражда-
- 6 єте.* Така вже Божа справедливість: від-
- платити утискам тим, що вас утискають,*
- 7 а вам, що утисків зазнаєте, відпочінком

Зач.
274

з нами, коли з'явиться з неба Господь Ісус з
 8 ангелами своєї могутності,* у вогні та полум'ї, щоб відплатити тим, що не знають
 Бога і не коряться Євангелію Господа на-
 9 шого Ісуса.* Вони зазнають кари, вічної
 погібелі, далеко від лиця Господа і від
 10 його слави й сили,* коли прийде того дня,
 щоб прославитися у своїх святих і появи́ти
 себе того дня на подив усім, які увірували.

Бо ви увірували • нашому свідченню
 серед вас.

Зач.
 Вт. 25
 т.

Кінець понеділкові.

11 Тому молимося за вас повсякчас, щоб
 Бог наш учинив вас гідними покликання
 і щоб силою наповнив усю вашу відда-
 12 ність доброті та ділу віри;* щоб ім'я Го-
 спода нашого Ісуса звеличувалось у вас, а
 ви в ньому, за благодаттю Бога нашого і
 Господа Ісуса Христа.

ГЛАВА 2.

1 Благаето вас, браті, •• щодо приходу
 Господа нашого Ісуса Христа, коли ми збе-
 2 ремось до нього:* Не дайте легко вивести
 себе з рівноваги, ані щоб вас не тривожи-
 ли духом, словом чи листом, який нібито
 від нас, — що день Христовий уже настає.*

Зач.
 275

Кінець вівторкові.

Вівторок 25-го тижня після 50-ці: Браття, ви увірували •
 Середа 25-го тижня після 50-ці: Браття, благаето вас, ••

3 Нехай ніхто жодним способом вас не
бентежить. Бо спершу настане відступ-
ство і виявиться чоловік безбожний, син
4 погібелі,* той супротивник, який вино-
ситься понад усé, що зветься Богом чи
святощами, до такої міри, що сяде сам у
храмі Божім і видаватиме себе за Бога.*
5 Хіба не пам'ятаєте, що, коли я був між
6 вами, я говорив вам про це?* І тепер зна-
єте, що саме стримує його з'явитися в сво-
7 ёму часі.* Так, тайна беззаконня діє вже
тепер, лише доки той, хто його стримує,
8 не буде усунений.* І тоді з'явиться безза-
конний, якого Господь Ісус умертвить дү-
хом уст своїх і знищить сйвом свого при-
9 ходу.* Поява бо його буде під діянням са-
тані з усякого роду сілою, із знаками і з
10 неправдівими чудами* та з усяким бре-
хливим обманом для тих, що погибають,
бо вони не прийняли любови правди, щоб
11 їм спастися.* І тому Бог посилає їм сілу,
12 яка зводить їх вірити неправді,* щоб були
засуджені всі ті, які не увірували в прав-
ду, а полюбили несправедливість.

Кінець середі.

13 А щодо нас, то ми за вас, Господом улюблені браті, повинні • завжди дякувати Богові, що Бог вибрав вас від початку, щоб ви спаслися освяченням Духа і вірою в правду,* до чого він вас і покликав нашим благовістуванням, щоб ви осягнули славу Господа нашого Ісуса Христа.*

14 Тож стійте, браті, і тримайтеся передань, яких від нас навчилися чи то усно, чи листовно.* Нехай же сам Господь наш Ісус Христос і Бог, Отець наш, що полюбив нас і дав нам у своїй благодаті вічну

15 втіху й добру надію,* врадує серця ваші та зміцнить у всякім ділі й добрім слові.

ГЛАВА 3.

1 А втім, моліться, браті, за нас, щоб Господнє слово поширювалося та прославлялося, як і у вас,* і щоб ми визволилися від непутящих та поганих людей, бо не в усіх є віра.* Господь же вірний, і він вас зміцнить і збереже від злого.* Ми впевнені в Господі щодо вас, що те, що ми наказуємо вам, ви чините і далі будете чинити.* Господь же нехай направить серця ваші на любов Божу і на Христову терпелівість.

Кінець четвергові.

6 А вам, браті, на́ка́зуємо • в ім'я Го́спо-
да на́шого Ісуса Христа́ уніка́ти ко́жного
7 бра́та, який живе́ в ле́дарстві, а не за пе-
редан́ням, що ви його́ прийняли́.* Самі бо
зна́єте, як тре́ба нас наслі́дувати. Ми бо
8 не бу́ли леда́чими між ва́ми,* ані не їли
ні в ко́го даремно хлі́ба, але́ вдень і вночі
тя́жко та гі́рко працюва́ли, щоб не бу́ти
9 ніко́му з вас тя́гарем.* Не щоб ми не ма́-
ли на це пра́ва, але́ тому́, щоб вам да́ти
себе́ за зра́док, щоб ви нас наслі́дували.*
10 Бо коли́ ми бу́ли у вас, ми вам це на́ка́зу-
вали: Як хтось не хо́че працюва́ти, хай і
11 не їсть.* Та, протé, чу́ємо, що дея́кі у вас
живу́ть у ле́дарстві і не ро́блять нічо́го,
12 тільки байдику́ють.* Та́ким то на́ка́зуємо
й велимо́ Го́сподом на́шим Ісусом Хри-
сто́м спо́кійно працюва́ти і спожива́ти
13 хлі́б, що самі зароби́ли.* Ви ж, браті, не
14 вто́млюйтеся добро́ чини́ти.* Коли́ ж хтось
не послуха́ється на́шого сло́ва, що в цьо́-
му листі́, затавру́йте тако́го і не приста-
15 вайте з ним, його́ на засоро́млення.* Од-
на́к, за во́рога його́ не вважа́йте, лише́
16 напо́умте, як бра́та.* Сам же Го́спо́дь ми́ру
неха́й дасть вам мир за́вжди й уся́ким
17 спосо́бом. Го́спо́дь з усіма́ ва́ми.* Приві́т

моєю, Павловою, рукою. Це знак у кож-
18 нім моїм посланні: так пишучу.* Благодать
Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами.
Амінь.

Кінець п'ятниці.

Кінець другого послання до Солунян, яке має в собі 3
глави, 5 церковних зачал, 43 стихи.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ТИМОТЕЯ

Два листи до Тимотея і один до Тита творять окрему групу між Павловими листами. Це так звані «пастирські листи». В них немає окремих догматичних чи суто моральних повчань, лише говориться про особливості, завдання й обов'язки пастирів окремих Церков. Тимотей — найвірніший супутник та учень великого апостола. Походив він з Лікаонії; його батько — грек, а мати юдейка.

Апостол Павло настановив Тимотея єпископом Ефесу. Після спалення Риму за Нерона, передчуваючи близьку мученицьку смерть, Павло написав два листи до вірного Тимотея, даючи йому вказівки, як слід спростовувати твердження неправдивих учителів, як відбувати спільні моління тощо. Зокрема апостол наполягає на твердості, на непоступливості в боротьбі з єретиками. Обидва листи до Тимотея, це неначе останній заповіт улюбленому учневі, якому автор бажає, мов пророк Ілля, передати свій дух, апостольську турботу піклування та запал, які палали в серці апостола народів.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПЕРШОГО ПОСЛАННЯ ДО ТИМОТЕЯ

Глава 1

Привіт 1-2; неправдиві вчителі 3-11; подяка за навернення 12-17; зберігання віри 18-20

Глава 2

Молитва за всіх 1-7; чоловіки й жінки на спільних мо-
ліннях 8-15

Глава 3

Вимоги до єпископа 1-7; до дияконів 8-13; Церква 14-16

Глава 4

Про єретиків 1-5; боротьба з єресями 6-11; добрий при-
клад 12-16

Глава 5

Поведінка з вірними 1-2; вдовицями 3-16; священи-
ками 17-25

Глава 6

Раби 1-2; неправдиві вчителі 3-16; багатії 17-21

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ТИМОТЕЯ

ГЛАВА 1.

- 1 Павло, апостол • Христа Ісуса, за пове-
лінням Бога, Спаса нашого і Христа Ісу-
2 са, нашої надії,* Тимотеєві, правдивому
сінові у вірі: Благодать, милосердя, мир
від Бога Отця і Христа Ісуса, Господа на-
3 шого.* Як я просів тебе зостатися в Ефесі,
ідучі в Македонію, так прошу, щоб
ти наказав деяким не вчити іншого на-
4 вчання* і не зважати на байки та безко-
нечні родоводи, що більше викликають
суперечки, ніж служать Божому збуду-
5 ванню, що є через віру.* Мета того велін-
ня є любов зі щірого серця, з доброї сові-
6 сти та нелицемірної віри.* Деякі від цьо-
го відхилились і попали в пустослів'я;*
7 вони хочуть бути законовчителями, не

Зач.
278

розуміючи ні того, що говорять, ані того, про що твердять із такою певністю.

Кінець понеділкові.

8 А ми знаємо, • що закон добрий, коли
9 хтось уживає його за законом,* знаючи,
що закон дано не для праведника, лише
для беззаконних, непокірних, безбожних,
грішників, нечестивих та нечистих, бать-
ковбивців та матеревбивців, душолюбців,*
10 розпусників, мужоловців, людолюбів, за-
бріханців, кривоприсяжників і для всіх
інших, що протівляться здоровому на-
11 вчанняю,* згідно з Євангелієм слави бла-
женного Бога, яку мені було повірено.

Зач.
279

12 Дякую •• тому, хто мені дав силу: Ісусові Христові, Господеві нашому, бо він уважав мене вірним, поставивши на
13 службу;* мене, що спершу був хулителем, гонителем і насильником; але мене помилувано, бо я, не знаючи, діяв так у невірстві.*
14 Благодать же Господа нашого надмірно вилилась на мене з вірою й любов'ю, що в Христі Ісусі.

Зач.
280

Кінець вівторкові.

15 Вірне це слово ••• і гідне повного до-
вір'я, що Христос Ісус прийшов у світ, щоб

Зач.
Нд. 31

Вівторок 26-го тижня після 50-ці: Сїну Тимотею, ми знаємо, •
2-го жовтня: Сїну Тимотею, дякую ••
Неділя 31-ша після 50-ці: Сїну Тимотею, вірне це слово •••

- 16 спасти́ грішних, з яких я — пер́ший.* Але я був на те поми́лваний, щоб Ісус Хри́стос на мені пер́шим показав усю свою́ довготерпелі́вість, на при́клад тим, що ма́ють уві́рувати в нього́ на житт́я ві́чне.*
- 17 Царе́ві ж ві́ків, безсме́ртному, неві́димому, єди́ному Бо́гу честь і сла́ва на ві́ки ві́чні. Амі́нь.

Кі́нець неде́лі, і свято́му.

- 18 Та́кий на́каз даю́ тобі, си́ну Тимо́тею, • згі́дно з проро́цтвами, що ра́ніше бу́ли ви́голошені про те́бе, щоб ти завдя́кі їм бо́ро́вся до́брою боро́тьбо́ю,* ма́вши ві́ру й до́бру со́вість, що її́ де́які відкі́нувши, 19 відпа́ли від ві́ри;* між ні́ми Іме́ней та Олекса́ндер, яких я пере́дав сата́ні, щоб на́вчі́лися не ху́літи.

Зач.
281

Пересту́пи сере́ді.

ГЛАВА 2.

- 1 Передусі́м, о́тже, блага́ю, •• щоб відбу́ва́лися проха́ння, мо́литви́, блага́ння, по́дяки за всі́х люде́й,* за ца́рів і за всі́х тих, що сто́ять при вла́ді, щоб нам ті́хо та спо́кійно весті́ житт́я з усі́єю побо́жні́стю та чистото́ю.* Це до́бре й ми́ле в оча́х 3 Спа́сителя́ на́шого Бо́га,* я́кий хо́че, щоб 4

Зач.
282

Сере́да 26-го тижня́ пі́сля 50-ці:

Си́ну, Тимо́тею, цей на́каз даю́ тобі •

1-го вересня́: Си́ну Тимо́тею, блага́ю, ••

усі люди спаслися і прийшли до розумін-
 5 ня правди.* Один бо Бог, і один посеред-
 ник між Богом та людьми — чоловік Ісус
 6 Христос,* що дав себе самого як викуп за
 7 всіх; свідोцтво свого часу,* для якого я
 був поставлений проповідником та апосто-
 лом, — кажу правду, не обманюю, —
 учителем поган у вірі й правді.

Кінець новому рокові. Читай середі: *

8 Хочу, отже, щоб чоловіки молилися на
 всякому місці, зводивши до неба чисті
 9 руки, без гніву й суперечки.* Так само й
 жінки, в убранні пристойнім, хай себе
 прикрашують соромливістю і скромністю,
 не заплітуванням волосся, не золотом чи
 10 перлами, чи шатами дорогоцінними,* але
 добрими ділами, як це лічить жінкам,
 11 що посвятили себе побожності.* Жінка
 нехай учиться мовчки, в повній покорі.*
 12 Навчати жінці не дозволяю, ані панува-
 ти над чоловіком, але бути мовчазною.*
 13 Адам бо спершу був сотворений, а Єва
 14 потім.* І Адам не був зведений, жінка
 15 ж, зведена, провинилась.* Однак, вона
 спасеться родженням дітей, якщо перебу-
 ватиме у вірі, любові і святості зі скром-
 ністю.

Кінець середі.

ГЛАВА 3.

1 Вірне • слово: Коли хтось прагне єпі-
2 скопства, бажає доброго діла.* Але єпі-
скоп має бути бездоганним, однієї лише
жінки чоловіком, тверезим, розважлигим,
3 чесним, гостинним, здібним навчати,* не
п'яницею, не розбишакою, а сумірним,
4 не сварливим, не грошолюбом;* щоб влас-
ним ділом добре правив та щоб дітей
5 тримав у послусі з усякою повагою.* Бо
хто не вміє рядити власним ділом, як
6 він буде дбати про Церкву Божу?* Не
новохрищений, щоб, розгордівши, не по-
7 пав під дияволів осуд.* Треба також,
щоб він мав гарне свідчення і від тих, що
ззовні, щоб не опинився у ганьбі та в ди-
8 явольських тенетах.* Диякони також ма-
ють бути поважні, не двоязичні, вина ба-
гато щоб не вживали, не були жадібні
9 брудного зйску;* щоб тайну віри берегли
10 в чистій совісті.* Але й таких спочатку
треба піддати пробі, а потім нехай слу-
11 жать, якщо будуть бездоганні.* Жінки та-
кож нехай будуть поважні, не обмовни-
12 ки, тверезі, вірні в усьому.* Диякони не-
хай будуть кожен лиш однієї жінки чоло-
віком, добре правлять дітьми і власним

Зач.
283

13 до́мом.* Бо ті, що виконують гаразд свої обов'язки, здобувають собі почесний ступінь і велику сміливість у вірі в Христа Ісуса.

Кінець четвергові.

14 Пишучу тобі це, • надіючися, що незаба-
15 ром прийду до тебе.* Коли ж забарюся, то щоб ти знав, як поводитися в домі Божім, яким є Церква Бога живого, стовп та
16 основа правди.* Всі визнаємо, що тайна побожности велика. Бог явився в тілі, засвідчений у Дусі, показався ангелам, проповідований поганам, прийнятий вірою у світі, вознісся у славі.

Зач.
284

ГЛАВА 4.

1 Дух же виразно каже, що за останніх часів деякі відступлять від віри і пристають до духів обманних і навчань бісівських.* Зведені лицемірними брехунами
2 з таврованою совістю,* вони заборонятимуть одружуватися і велітимуть стримуватися від страв, що їх Бог створив для вірних і для тих, які пізнали правду, щоб їх споживати з подякою.

4 Бо всяке •• Боже сотворіння добре, і не слід нічого відкидати, коли його з подякою

Зач.
285

Субота перед Просвіщенням — Богоявленням:

Сіну Тимотею, пишучу тобі це, •

П'ятниця 26-го тижня після 50-ці: Сіну Тимотею, всяке •

5 приймати,* бо воно освячується словом
Божим і молитвою.

Кінець суботі.

6 Як будеш це все братам пояснити,
будеш добрий слуга Христа Ісуса, годова-
ний словами віри та доброї науки, якій
7 ти був завжди вірним.* Щодо нечистих,
бабських байок, їх вистерігайся. Впра-
8 вляйся в благочесті,* бо тілесна вправа
до дечого лише корисна, а благочестя до
всього корисне, бо має обітницю життя
теперішнього і майбутнього.

Переступи п'ятниці.

9 Вірне це слово • і гідне повного дові-
10 р'я.* Саме для цього трудимося та боре-
мося, тому що ми поклали нашу надію на
живого Бога, який є Спасителем усіх лю-
11 дей, а особливо вірних.* Це накалуй і на-
12 вчай.* Ніхто твоїм молодим віком хай не
гордує, але будь зразком для вірних у
слові, поведінці, любові, вірі й чистоті.*
13 Заки я прийду, віддавайся читанню, на-
14 поумненню й навчанню.* Не занедбай у
собі дару, що був даний тобі через про-
рочтво з покладенням рук збору пресвіте-
15 рів.* Про це міркуй, будь увесь у цьому,
щоб твій поступ був усім очевидний.

Зач.
Нд. 32

Кінець неділі. Читай п'ятниці:

16 Пильну́й себе́ само́го та навча́ння; до-
тримуйся цього́, бо, робі́вши це, спасе́ш
себе́ само́го і тих, що тебе́ слухають.

Кінець п'ятниці.

ГЛАВА 5.

1 Зі ста́ршим • не пово́дсья суво́ро, а ра́д-
ше умо́вляй його́, як ба́тька; мо́лодших —
2 як бра́тів;* ста́рших жіно́к, як мате́рів, а
молоді́х, як сесте́р, з уся́кою чистото́ю.*
3 Ша́ну́й удови́ць, тих, що спра́вді вдово́и.*
4 Ко́ли яка́сь удови́ця ма́є діте́й або вну́ків,
то найпе́рше неха́й вони́ навча́ться ша́ну-
ва́ти вла́сну роді́ну і віддячува́тися ба́ть-
5 ка́м, бо це подо́бається Бо́гові.* Спра́вжня
вдова́ й само́тня поклада́є надію на Бо́га,
і день і ніч перебува́є у мо́литва́х та бла-
6 га́ннях.* Котра́ ж розкошу́є, то живо́ю
7 вме́рла.* І це ти їм нака́зуй, щоб бу́ли
8 бездога́нні.* А ко́ли хтось про сво́их, осо-
блі́во ж про до́машніх, не дба́є, той віри
відцура́вся; він гірши́й, ніж неві́рний.*
9 Удови́цю виби́рати не менш, як ші́стде-
сятилі́тню, одно́го тільки чолові́ка жі́нку,*
10 що зна́на з до́брих діл: що діте́й ви́ховала,
прийма́ла подоро́жніх, що святи́м но́ги
вмива́ла, що тим, які в го́рю, допома́гала,
вся́ке до́бре діло́ сові́сно вико́нувала.

Кінець понеділкові.

Зач.
Пн. 27
т.

11 Молодiх же • вдовiць не приймай, бо,
коли вони служiнням Христiвi розгордi-
12 ють, хотять виходити замiж,* стягаючи на
13 себе осуд, бо вдкинули першу вiру.* Крім
того звикають бездiльно тинятися по ха-
тах, i не тiльки ничого не роблять, а ще й
цокочуть i скрiзь втручаються, i говорять,
14 чого не лiчить.* Отже, хочу, щоб молод-
шi виходили замiж, дiтей народжували,
рядили домом i не давали протiвниковi
15 нiякої зачiпки для лихомовства.* Бо деякi
16 вже пiшли слiдом за сатаною.* Коли ж
якийсь вiруючий або вiруюча прийняла
до себе вдовiць, нехай їм допомагає, хай
не обтяжується Церква, щоб вона могла
17 справжнiм удовицям помагати.* Пресвi-
тери, що добре головують, гiднi подвiйної
пошани, передусiм тi, що працюють слi-
18 вом i навчанням.* Бо Писання говорить:
Не зав'язуй рота волiвi, що молотить; i:
19 Робiтник — гiдний своєї заплати.* На
пресвiтера не приймай скарги, хiба що
20 при двох або трьох свiдках.* Тих, що грi-
шать, картай перed усіма, щоб iншi страх
21 мали.* Заклинаю тебе перed Бiгом i Хри-
стом Исусом та вибраними ангелами бе-
регтi це безсторонньо, не робивши ничого
з нахилу до когось.

Кiнець вiвiрковi.

- 22 Рук • на нікого не покладай поспішно і не ставай причётним до гріхів інших.
- 23 Бережи себе чістим.* Перестань піти воду, вживай тріхи вина задля шлунку і
- 24 твоїх частих недуг.* Гріхи деяких людей явні ще перед усяким судом, але в інших
- 25 виявляються згодом.* Так само й добрі діла бувають явні, а якщо такими не є, сховатися не можуть.

ГЛАВА 6.

- 1 Ті, що під ярмом, нехай уважають своїх панів гідними всякої поваги, щоб не зневажалося ім'я Боже і наука.* А ті, що мають панів вірних, хай ними не нехтують, через те, що вони браті, а навпаки, нехай їм ще більше служать, тому що ті, які зазнають від них послуг, вірні та любі.
- 3 Цього навчай і напоумляй.* А коли хтось навчає інакше і не притримується слів Господа нашого Ісуса Христа і побожної
- 4 науки,* той засліплений гордістю, нічого не розуміє, хворий на пусті змагання й суперечки. З цього виникають заздрість,
- 5 сварка, зневаги, лукаві підозріння,* постійні суперечки людей із зіпсованим розумом та позбавлених правди, які гадають, що побожність — то засіб зиску.*

6 Великий це зиск побóжність, бо вона дає
 7 задоволення.* Ми бо не принесли на світ
 8 нічого, та й вінести нічого не можемо.* А
 маючи харчі та одéжу, тим будьмо вдовó-
 9 лені.* А ті, що хочуть багатіти, впадають
 у спокусу та в тенета, і в безліч безглуз-
 10 дих та шкідливих бажань, що штовхають
 люде́й у біду та погібель.* Бо корінь усьо-
 го ли́ха — грошоло́бство, якого деякі ба-
 жаючи, відбілися від віри і стягну́ли на
 11 себе численні бо́лі.* Ти ж, чоловіче Бо-
 жий, цього уникай.

Кінець середі.

Шука́й пра́ведности, • побóжности, ві-
 ри, любóви, терпелівости, ла́гідности.*
 12 Змага́йся добрим змага́нням віри, стара́й-
 ся осягну́ти життя́ вічне, до якого тебе́
 покликано і за яке́ ти був склав га́рне ви-
 зна́ння віри пе́ред багатьма́ свідками.*
 13 Блага́ю тебе́ пе́ред Бо́гом, який усé ожив-
 ляє, і пе́ред Хри́стом Ісу́сом, який при
 Пóнтиєві Пилáті скла́в до́бре визна́ння,*
 14 щоб ти зберіга́в за́повідь без догáни,
 аж до появи Го́спода на́шого Ісу́са Хри-
 15 ста́,* яку сво́го ча́су виявить блаже́нний і
 єди́ний Волода́р, Цар царів і Владі́ка
 16 влади́к;* єди́ний, безсме́ртний, що живе́

Зач.
288

Субота після Різдва Христового:

Сіну Тимотею, шукай пра́ведности, •

в світлі неприступнім, якого ніхто з людей не бачив, і бачити не може. Йому честь і влада вічна. Амінь.

Кінець суботі.

- 17 Багатим • у цьому світі накажі, щоб не неслися думками вгору та не надіялися на нетривке багатство, лише на Бога живого, який щедро дає нам усього до
18 вжитку;* щоб добро чинили, багатіли добрими ділами, були щедрими, ділилися rado* і таким чином збирали собі скарб —
19 добру підвалину на майбутнє, щоб осягнули життя вічне.* О, Тимотею! Бережі передання. Уникай світського пустослівства та суперечностей фальшивого знання,* що його деякі визнаючи, відступили від віри. Благодать з тобою. Амінь.

Зач.
289

Кінець четвергові.

Кінець першого послання до Тимотея, яке має в собі 6 глав, 14 церковних зачал, 113 стихів.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ДРУГОГО ПОСЛАННЯ ДО ТИМОТЕЯ

Глава 1

Привіт 1-2; подяка 3-5; відвага і сталість 6-14; особисті відомості 15-18

Глава 2

Вказівки про обов'язки 1-7; страждання апостола 8-13; боротьба з єретиками 14-26

Глава 3

Лихі будуть останні часи 1-9; побожні переслідувані 10-17

Глава 4

Обов'язки Тимотея 1-5; Павло передчуває смерть 6-8; апостол усіма полишений 9-18; привіти 19-22

ДРУГЕ ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ТИМОТЕЯ

ГЛАВА 1.

- 1 Павло́, з во́лі Бо́жої апо́стол • Христа́
Ісу́са, щоб звістувати обітницю життя́, що
2 в Христі́ Ісу́сі,* Тимоте́єві, улюбленому
сінові: Благода́ть, милосе́рдя і мир від
Бо́га Отця́ і Христа́ Ісу́са, Го́спода на́шого.

Зач.
290

Переступи п'ятниці.

- 3 Дякую Бо́гові, •• якому́ я служу́, як і мої
пре́дки, чістою совістю і зга́дую тебе́ без-
переста́нно, вночі́ й уде́нь у моїх моли-
4 ва́х;* зга́дуючи твої́ сльози́, бажа́ю побачитися
з тобо́ю, щоб сповнитися ра́доща-
5 ми.* Прига́дую собі́ ту щіру віру́, що в
тобі́, яка́ пе́рше була́ всели́лась у твою́ ба-
бу́ню Лої́ду та в твою́ ма́тір Евні́ку, і я
6 пе́вний, що́ й у тобі́.* З ти́єї причи́ни

Зач.
Ап. Тм.

П'ятниця 27-го тижня після 50-ці: Павло, апостол •
Святому апостолові Тимотеєві: Сіну Тимотею, дякую Богові, ••

пригадую тобі, щоб ти оживів дар Божий, який у тобі через покладення моїх рук.*

7 Бо Бог дав нам не духа страху, а сили, любови й поміркованости.

Читай п'ятниці:

8 Тож не соромся • свідোцтва Господа на-
шого, ні мене, його в'язня, але перенось
труді зі мною для Євангелія, за допомó-
9 гою Бога,* який спас нас і покликав свя-
тїм покликом, не за наші діла, а за влас-
ним рішенням та благодаттю, що була
нам дана в Христі Ісусі

Зач.
291

Кінець апостолові.

10 перед вічними часами,* об'явлена ж
була тепер через появу Спаса нашого Хри-
ста Ісуса, який знищив смерть і освітлив
11 життя і нетління Євангелієм,* для якого
я поставлений проповідником, апостолом
12 та вчителем.* З тієї причини я терплю
це, але не соромлюся, бо знаю, в кого я
увірував, і я певен, що він спроможний
13 зберегти моє передання на той день.* За
правило візьмі здорові слова, що їх ти
чув від мене у вірі та любові, яка в Хри-
сті Ісусі.* Бережі добре передання Духом
14 Святим, який живе в нас.* Ти знаєш, що
всі ті, що в Азії, між ними Фігел і Герген,

16 від мене відвернулися.* Нехай Господь
дасть милосердя домові Онисифора, бо
він часто мене підкріплював і не сорó-
17 мився моїх кайданів,* а бувши в Римі,
18 шукав мене запопадливо і знайшов.* Хай
Господь дасть йому знайти милосердя в
той день. А скільки послужив він мені в
Ефесі, ти знаєш ліпше від мене.

Кінець п'ятниці й ісповідникам.

ГЛАВА 2.

1 Ти ж, мій сину, зміцнюйся • у благода-
2 ті, що в Христі Ісусі.* А що ти чув від ме-
не при багатьох свідках, те передай вір-
ним людям, які будуть здатні й інших на-
3 вчити.* Отож, перенось муки, як добрий
4 воїн Христа Ісуса.* Ніхто, бувши воїном,
не втручається в справи життя цього, як-
що хоче догодити тому, хто його найняв
5 на службу.* І коли хтось бореться, то не
отримує вінка, якщо не бореться закон-
6 но.* Рільникові, що працює, належить
7 першому споживати плоді.* Збагні, що я
говорю, а Господь дасть тобі розуміння у
8 всьому.* Пам'ятай про Господа нашого
Ісуса Христа, що воскрес із мертвих, з ро-
9 ду Давіда, згідно з моїм Євангелієм,* за
яке я страждаю аж до кайданів, немов

Зач.
292

злочінець, але слова Божого зв'язати не
 10 можливо.* Тому я все терплю задля ви-
 браних, щоб і вони осягнули спасіння, що
 в Христі Ісусі з вічною славою.

Кінець мученикам

11 Вірне слово: Коли ми з ним • померли,
 12 то з ним будемо жити.* Коли терпимо, то
 з ним будемо й царювати; коли його зрі-
 13 каємося, і він зречеться нас,* коли не
 віруємо, він застається вірним, бо сам се-
 14 бе зреться не може.* Про це нагадує, за-
 клинаючи перед Богом, щоб не спереча-
 лися словами, бо то на ніщо не здається,
 15 хіба слухачам на руїну.* Старайся вияви-
 ти себе перед Богом випробуванням робіт-
 ником, який вірно викладає слово прав-
 16 ди.* Порожніх же й нечестивих розмов
 уникай, бо вони все більше ведуть до без-
 17 божности,* і слово їхнє, немов рак, буде
 поширюватись далі. До них належить Гі-
 18 меней і Філіт,* які відхилилися від прав-
 ди, говоривши, мовляв, воскресіння вже
 19 було, і тим руйнують віру в деяких.* Од-
 нак, стоїть міцна основа Божя і має оцю
 печатку: Господь знає своїх, і: Нехай від-
 ступить від неправди кожен, хто призи-
 ває ім'я Господнє.

Зач.
293

Кінець суботі.

Субота 33-го тижня після 50-ці:

Сіну Тимотєю, вірне слово: Коли ми з Христом •

20 А у великім домі • є не тільки золотій та срібний посуд, але й дерев'яний та глиняний; інший на честь, а інший на не-

21 честь.* Отже, як хтось очіститься від цього, буде посудом на честь освяченим, корисним для господаря, готовим на всяке

22 добре діло.* Утікай від молодечих похотей, шукай справедливости, віри, любови, миру разом з тими, що прикликають Го-

23 спода чистим серцем.* А від дурних і до науки не належних питань ухиляйся: сам

24 бо знаєш, що вони родять сварки.* Служи ж Господньому не годиться бути сварливим, але до всіх привітним, здатним на-

25 вчати, терпеливим,* лагідно картаючим противників; може дасть їм покаєння на

26 пізнання правди* і виплутатися з тенет диявола, який схопив їх живими в полон, виконувати його волю.

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 3.

1 Ти ж знай це, •• що за останніх днів

2 настануть скрутні часи,* бо люди будуть самолюбів, грошолубів, зарозумілі, горді, наклепники, батькам непокірні, невдячні,

Понеділок 28-го тижня після 50-ці:

Сіну Тимотею, у великім домі •

Субота 34-та після 50-ці: Сіну Тимотею, знай це, ••

3 безбожні,* без любови, непримирливі, осуд-
ливі, розбещені, жорстокі, недобролюбні,*
4 зрадники, нахабні, бундючні, більш роз-
5 кошолюбні, ніж боголюбні,* мають бо ви-
гляд побожности, сили ж її зреклись. Та-
6 ких цурайся.* Бо з таких походять ті, що
влязять у домі і зводять жінок, обтяже-
них гріхами, що дають себе весті різни-
7 ми похотями,* навчаються ніби весь час,
а ніколи не можуть дійти до зрозуміння
8 правди.* Як Янній та Ямврій протівви-
лись були Мойсеєві, так ці протівляться
правді, люди зіпсованого розуму та неві-
9 пробувані у вірі.* Але вони не матимуть
успіху, бо їхнє безумство стане всім яв-
ним, як і тамтих було.

Кінець суботі.

10 Ти ж • послідував моїй науці, моїй по-
ведінці, моїй настанові, вірі, довготерпе-
11 ливості, любові, постійності,* у пересліду-
ваннях, стражданнях, які були спіткали
мене в Антіохії, в Іконії та Лістрі. Яких
то переслідувань я не переніс на собі! А
12 від усіх визволив мене Господь.* Та й усі,
що хочуть побожно жити у Христі Ісусі,
13 будуть переслідувані.* А лихі люди й ду-
рисвіти дійдуть до гіршого, зводячи інших,

Зач.
296

14 і самих себе.* Ти ж тримайся того, чого
 навчився і в чому переконався. Знаєш бо,
 15 від кого ти навчився* і вже змалку знаєш
 Святе Письмо, яке вірою у Христа може
 дати тобі мудрість на спасіння.

Кінець неділі.

16 Все Писання • натхнене Богом і ко-
 рисне, щоб навчати, докоряти, наставля-
 17 ти, виховувати у справедливості,* щоб Бо-
 жий чоловік був досконалий, до всякого
 доброго діла готовий.

Зач.
297

ГЛАВА 4.

1 Заклинаю тебе перед Богом і Христом
 Ісусом, який має судити живих і мертвих
 2 з його приходом і його Царством.* Пропо-
 відуй слово, наполягай вчасно і невчасно,
 картай, погрожуй, напоумляй із усією тер-
 3 пеливістю і наукою.* Бо буде час, коли
 люди не знесуть здорової науки, але за
 своїми похотями зберуть навколо себе
 вчителів, щоб уприємнювати собі слух,*
 4 і від правди відвернуть вухо, а повер-
 нуться до байок.

Кінець вітнікові.

5 Ти ж будь тверезим • у всьому, знось
напасті, виконуй працю євангеліста, ви-
6 конуй твоєю службу.* Бо мене вже прино-
сять у жёртву, і час мого відходу настав.*
7 Я борівся доброю борнею, біг скінчив, ві-
8 ру зберіг.* Тепер же приготований мені
вінок справедливости, що його дасть мені
того дня Господь, справедливий Суддя;
та не лише мені, але й всім тим, що з лю-
бов'ю чекали на його появу.

Зач.
298

Кінець неділі.

9 Старайся •• прийти до мене якнайско-
10 ріше,* бо Димас мене покинув з любови до
цього світу і пішов у Солунь; Крискент у
11 Галатію, Тит у Далматію.* Один Лука зі
мною. Візьми Марка і приведи з собою,
12 бо він мені потрібний для служби.* Тихі-
13 ка я послав у Ефес.* Як будеш іти, то
принеси плащ, що я залишив у Троаді в
Карпа, і книги, а зокрема пергаменти.*
14 Олександр коваль накоїв мені багато
ліха. Господь відплатить йому за його
15 вчинками.* Стережись і ти його, бо він
16 сильно спротивився нашим словам.* При
першій моїй обороні нікого не було при
мені, всі мене покинули. Нехай їм це не

Зач.
299

Неділя перед Просвіщенням — Богоявленням:

Сіну Тимотёу, будь тверезим •

Середа 28-го тижня після 50-ці: Сіну Тимотёу, старайся ••

- 17 буде пораховане.* Протé Господь при мені і підкріпив мене, щоб проповідь здійснилася через мене, та щоб усі погани її
- 18 чули, а я визволився з пащі левів.* Господь звільнить мене від усякого лихого вчинку і спасе мене для свого небесного Царства. Йому слава на вічні віки. Амінь.*
- 19 Вітай Прискиллу та Акілу і дім Онисифора.* Ераст зостався у Коринті, а Трофіма я лишив хворим у Мілеті.* Постарайся прийти ще за зимі. Вітають тебе Евбул, Пуд, Лін, Клавдія й усі брати.*
- 22 Господь Ісус Христос із духом твоїм. Благодать із вами. Амінь.

Кінець середі.

Кінець другого послання до Тимотея, яке має в собі 4 глави, 10 церковних зачал, 83 стихи.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ТИТА

Тит, навернений з поганства, вірний учень і супутник апостола Павла, брав участь разом з ним у Єрусалимському соборі. Апостол Павло, звільнений з римської в'язниці разом із Титом, проповідував на Криті і там залишив Тита єпископом цього острова; сам подався в Малу Азію і згодом, з Никополю, написав того листа. У ньому він дає вказівки, як довершити організування критської Церкви, а також про навчання правд віри, про звичаї і про те, що кожному треба виконувати свої обов'язки.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО ТИТА

Глава 1

Привіт 1-4; вимоги до єпископа 5-9; неправдиві вчителі 10-16

Глава 2

Вказівки: старим 1-5; юнакам 6-8; рабам 9-10; вірним 11-15

Глава 3

Загальні обов'язки християн

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ТИТА

ГЛАВА 1.

1 Павло, • слуга Божий, апостол же Ісуса
Христа по вірі вибраних Божих і до пі-
2 знання правди щодо благочестя* в надії
вічного життя, обіцяного перед відвічни-
3 ми часами Богом, який не обманює,* що
слухного часу об'явив своє слово у про-
повіді, дорученій мені за повелінням Спа-
4 сителя нашого Бога,* Тітові, щірому си-
нові у спільній вірі: Благодать і мир від
Бога Отця і Христа Ісуса, Спаса нашого.

Зач.
300

Переступи апостолові, до зачала 302.

5 Тому я залишив •• тебе в Криті, щоб ти
впорядкував до кінця те, що залишилось,
і настановив по містах пресвітерів, як я
6 був тобі заповідав:* коли хтось бездоганний,

Зач.
Чт. 28
т.

25-го серпня: Павло, •

Четвер 28-го тижня після 50-ці: Сину Тіте, я залишив ••

чоловік однієї жінки, має вірних дітей, що
 не були обвинувачені в розпусті чи не-
 7 слухняності.* Єпископ бо, як Божий управ-
 вітель, мусить бути бездоганний: не зу-
 хв́алий, не гнівливий, не п'яниця, не
 сварливий, не жадібний нечесної нажи-
 8 ви,* а гостинний, добролюбивий, мудрий,
 справедливий, благочестивий, стриманий,*
 9 який дотримується справжньої науки,
 згідно з навчанням, щоб був здібний і
 наставляти в здоровій науці, і перекону-
 10 вати противників.* Є бо їх чимало, отіх
 непокірних, пустомовних та обманних,
 11 особливо з-поміж обрізаних.* Їм треба за-
 тулити рота; вони баламутять цілі сім'ї,
 навчаючи, заради ганебної наживи, чого
 12 не треба.* Сказав один з них, їхній влас-
 ний пророк: Критяни завжди брехливі,
 13 звірі погані, черева ледачі.* Це свідoctво
 правдиве. Ось чому ти їх суворо картай,
 14 щоб були здорові у вірі,* щоб не зважали
 на байки юдейські, ані на накази людей,
 які відвертаються від правди.

15 Для чистих • усé чисте, а для забруд-
 жених та невірних немає нічого чистого;
 у них же забруджені і розум, і совість.*
 16 Заявляють, що знають Бога, а своїми

Зач.
301

ділами відрікаються його, мерзенні й непокірні та до всякого доброго діла непридатні.

ГЛАВА 2.

1 Ти ж говори, що лічить здоровій науці.

Кінець четвергові.

2 Старі віком, щоб були тверезі, поважні,
помірквані, здорові у вірі, любові, терпе-
3 ливості.* Старі жінки так само нехай одя-
гаються, як лічить освяченим: щоб не бу-
ли злоріки, ні віддані пияцтву, щоб добра
4 навчали,* щоб молодих навчали любити
5 своїх чоловіків та дітей кохати,* щоб бу-
ли стримані, чисті, хазяйновиті, добрі,
6 послушні своїм власним чоловікам, щоб
слово Боже не ганьбилось.* Так само і
юнаків умовляй, щоб були помірквані,*
7 даючи себе самого як зразок добрих діл:*
8 у навчанні чистоту, чесність і повагу;
9 щоб супротивник осоромився, неспромож-
ний нічого злого проти нас сказати.* Раби
своїм панам нехай коряться в усьому,
10 хай догоджають, не суперечать,* хай не
крадуть, а хай виявляють цілковиту до-
бру вірність, щоб у всьому прикрашали
науку нашого Спаса Бога.

Кінець п'ятниці.

11 Бо Божа благодать • з'явилася спасен-
 12 на всім людам* і навчас нас, щоб ми зрек-
 ліся нечестя та грішних бажань цього
 світу, жили тверезо, праведно і благоче-
 13 стиво в нинішньому віці,* чекаючи бла-
 женної надії і славної появи великого Бо-
 14 га і Спаса нашого Ісуса Христа,* який
 віддав себе самого, щоб викупити нас від
 усякого беззаконня, та щоб очістити собі
 народ, що був би його власний, ревний до
 добрих діл.

Переступи Хрищенню. Читай Титові:

15 Так говори, умовляй і картай з усією
 повагою. Нехай ніхто тобою не нехтує.

ГЛАВА 3.

1 Нагадай їм, щоб корилися верхівній
 владі, щоб слухалися, були готові до вся-
 2 кого доброго діла,* щоб нікого не ганьби-
 ли, були мирні, поступливі та виявля-
 ли повну лагідність супроти всіх людей.*
 3 Бо й ми колись були безглузді, непокір-
 ні, збаламучені, служили пристрастям та
 розкошам прерізним, живучі в злобі й
 заздросцах, огідні, взаємно ненависні.

Переступи Титові. Читай Хрищенню:

4 Та коли з'явилася доброта й любов до
 5 людей Спаса нашого Бога,* він спас нас не

ради діл справедливости, які ми були зробили, але заради свого милосердя, купіллю відродження і відновлення Святого Духа,*
 6 якого вилив на нас щедро через Ісуса Христа,
 7 ста, нашого Спасителя,* щоб ми, оправдані його благодаттю, стали, згідно з надією, спадкоємцями життя вічного.

Кінець Хрищенню.

8 • Вірне слово. І я хочу, щоб ти його за-
 певняв, абі ті, які увірували в Бога, на-
 магалися бути пильними в добрих ділах.
 9 Це добре й корисне людям.* А безглуздох
 питань, родоводів, спорів та суперечок
 про закон уникай, бо вони безкорисні
 10 й марні.* Єретика чоловіка по першій і
 11 другій попередженні цурайся,* знаючи,
 що такий ось зійшов на манівці і грі-
 шить, і осуджує себе самого.

Зач.
5 Соб.

Читай Титові:

12 Коли пришлю до тебе Артема або Ті-
 хика, постарайся прийти до мене в Ніко-
 піль, бо я вирішив там перезимувати.*
 13 Зіну законника і Аполлоса випровадь
 дбайливо, щоб їм нічого не бракувало.

Переступи Титові.

- 14   Нášі нехай також навчáться вправлятися в добрих дiлáх для конéчних потреб, щоб не були безплiдними.

Читай Титовi:

- 15   Поздоровляють тебе всі, якi зi мною. Вітай тих, якi люблять нас у вірі. Благодать з усіма вами. Амінь.

Кiнець Титовi.

Кiнець послання до Тита, яке має в собі 3 глави, 4 церковні зачала, 46 стихiв.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ФИЛИМОНА

Филимон, заможний християнин у Колоссах, мав раба Онисима. Він щось украв у свого господаря і втік до Риму. Там він зустрівся зі св. Павлом, який саме тоді був у в'язниці. Апостол привітав Онисима як брата, приєднав і врешті охрестив його. Опісля відіслав його до Филимона і завдяки цьому листові, той не тільки подарував йому все, а й звільнив його з рабства. Повернувшись у Рим, став згодом єпископом Веррії і помер мучеником, як і сам Филимон, його дружина Апфія і Аристарх.

Павло викладає в цьому листі, зокрема, євангельські засади свободи, рівності й братерства (1 Кор. 7,20-21; Гал. 3,27-28; Кол. 3,2-25; Еф. 6,5-9). Правда, він мусів їх висловлювати дуже тактовно із-за тогочасного устрою, за якого рабство було samozрозумілим. Християнство зі своїми засадами тільки поволі спромоглося проламати старий суспільний лад і показати світові, що в Христі «немає ні невольника, ні вільного, а всі одне в Христі» (Гал. 3,28).

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО ФИЛИМОНА

Глава 1

Привіт 1-3; подяка 4-7; апостол заступається за Онисима 8-22; закінчення 23-25

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ФИЛИМОНА

ГЛАВА 1.

- 1 Павло, • в'язень Христа Ісуса, та брат
Тимотей — Филімонові, лютому й нашо-
2 му співробітникові,* і любій сестрі А́пфії
та Архіпові, нашому товаришеві бороть-
3 би, і твоїй домашній церкві:* Благодать
вам від Бога, Отця нашого, і Господа Ісу-
4 са Христа.* Дякую Богові моєму повсяк-
часно, згадуючи тебе в моїх молитвах,*
5 бо чую про любов твою і віру, що її маєш
супроти Господа Ісуса і супроти всіх свя-
6 тих;* щоб спільність твоєї віри стала ді-
яльною в пізнаванні всякого добра, що є
7 між вами заради Христа.* Бо велику радість
і втіху я маю з твоєї любови, бо ти,
8 брате, дав відпочити серцям святих.* Через
те я, хоч і маю повну в Христі сміливість

Зач.
Лист.
22

9 тобі наказывати, що маєш робити,* все ж
такі волю тебе просити в любові, я, Павло,
старий уже, а тепер ще й в'язень Христа
10 ста Ісуса.* Благаю тебе про мого сина, що
його породив у кайданах, про Онісима,*
11 що колись тобі був непотрібний, тепер же
12 і тобі і мені дуже потрібний.* Я його тобі
повертаю; а ти його прийми, він бо моє
13 серце.* Я хотів його затримати біля себе,
щоб він замість тебе служив мені в кай-
14 данах Євангелія.* Та без твоєї згоди я не
хотів нічого робити, щоб твоє добродіяння
не було наче з прімусу, лише добровіль-
15 не.* Можливо, що він на те лиш відлу-
чився від тебе, щоб ти прийняв його на-
16 завжди,* і вже не як слугу, але більше,
ніж слугу, як любого брата, яким він є
особливо для мене, а ще більше для тебе:
17 і то тілом, і в Господі.* Отож, якщо маєш
мене за друга, прийми його, немов мене
18 самого.* Коли ж він тебе чимсь скривдив,
чи тобі щось вінен, то це зарахуй мені.*
19 Я, Павло, написав моєю рукою; я тобі
сплачу, того тобі не згадуючи, що ти й са-
20 мого себе мені вінен.* Так воно, брате. Я
так хотів би мати в Господі цю послугу
від тебе. Заспокой у Христі моє серце.*
21 Пишу тобі в повній надії на твою слухня-
ність, певний, що зробиш понад те, про

22 що прошу.* Заразом приготуй мені по-
мешкання: бо надіюсь, що, завдяки вашим
23 молитвам, буду вам дарованийий.* Вітає
тебе Епафр, мій товариш неволі у Христі
24 Ісусі,* Марко, Аристарх, Димас і Лука,
25 мої співробітники.* Благодать Господа Ісуса
Христа з вашим духом. Амінь.

Кінець послання до Філімона, яке має в собі одну главу, 25 стихів.

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ЄВРЕЇВ

Апостол Павло, тількищо звільнений від засуду імператора Нерона, написав славетне послання до євреїв, які прийняли були Христову віру, а згодом, під натиском переслідувань і зовнішньої привабливості старозавітного культу, переживали моральну кризу; мало устійненим у вірі загрожувало відступництво від віри. Павло, щоб підбадьорити юдеїв-християн, написав це суто наукове послання, яке він сам назвав «словом попередження» (13,22). Він перестерігає від небезпеки віровідступництва і заохочує витривало зберігати віру Нового Завіту, що її на місце старої установив сам Ісус Христос.

Спосіб викладу і сам стиль тут дуже відрізняється від попередніх листів великого Апостола. Климент Олександрійський твердить, що це послання Павло був написав семітською (арамейською) мовою, а згодом якийсь письменник переклав його по грецькому. Так чи так, цей лист з усіх писань Нового Завіту найбільш наближений до клясичної грецької мови.

Увесь виклад густо нашарований цитатами зі Старого Завіту і це все спрямоване до того, щоб виявити вищість нового культу і християнської віри супроти старозавітньої. Ця остання, безуспішна й перехідна, поступилася новій справжній релігії, яку заснував Син Божий, посередник і відкупитель людей, відвічний священик і мила Богові жертва.

ЗАГОЛОВКИ ГЛАВ ПОСЛАННЯ ДО ЄВРЕЇВ

Глава 1

Христос — Син Божий 1-4; він понад ангелів: 5-14

Глава 2

Практичні висновки 1-9; чому Христос страждав 10-18

Глава 3

Христос понад Мойсея 1-6; вірність і витривалість 7-19

Глава 4

Небо — обіцяна земля 1-13; Христос — первосвященик 14-16

Глава 5

Христос — первосвященик

Глава 6

Зрадники віри спасаються з трудом

Глава 7

Мелхиседек — прообраз Христа 1-10; Христос — священик вічний 11-28

Глава 8

Христос первосвященик і посередник

Глава 9

Старозавітні обряди й приписи поступилися 1-10; жертва Христа 11-12; смерть Христа 13-22; жертва очищення 23-28

Глава 10

Старозавітні жертви 1-4; Христос їх скасував 5-10; успішність Христової жертви 11-18; необхідність віри 19-25; засуд віровідступникам 26-31; постійність у вірі 32-39

Глава 11

Зразкова віра предків 1-6; патріархів 7-32; Мойсея 23-29; в обіцяній землі 30-40

Глава 12

Витривалість у напастях 1-13; заохота до чеснот 14-29

Глава 13

Християнські чесноти 1-19; привіт 20-25

ПОСЛАННЯ СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ЄВРЕЇВ

ГЛАВА 1.

- 1 • Багато разів і багатьма способами го-
ворив Бог колись до батьків наших через
2 пророків.* За останніх же оцих днів він
говорив до нас через Сїна, якого зробив
спадкоємцем усього і яким віки сотво-
3 рив.* Він — відблиск його слави, образ
його істоти, підтримуючи все своїм мо-
гутнім словом, здійснив очищення гріхів
4 і сів праворуч величі на вишині,* став-
ши від ангелів остільки вищим, оскільки
5 успадкував визначніше від них ім'я.* Ко-
мү бо з ангелів він коли мовив: Ти мій
Син, я сьогодні породив тебе? І ще: Я
буду йому за Отця, а він буде мені за Сї-
6 на?*
- Коли ж знов увів Первородного у
світ, то каже: Нехай поклоняться йому

Зач.
303

- 7 всі ангели Божі.* А щодо ангелів мовить:
 Той, хто чинить вітри своїми вісниками,
 8 а полум'я вогненне своїми слугами.* А до
 Сїна: Престол твій, Боже, віковичний, і
 9 жезл правотї, жезл твого царства.* Ти по-
 любїв справедливість і зненавидїв безза-
 коння, тому помазав тебе, Боже, Бог твій
 елеем радості понад твоїх співучасників.
 10 І: Ти, Господи, на початку • заснував
 11 зємлю, і небеса — діло рук твоїх.* Вони
 зникнуть, ти ж перебуваєш; усі, мов одє-
 12 жа, постаріються.* Ти їх, неначе одєжу,
 згорнеш, і вони, немов одєжа, зміняться.
 Ти ж той самий, і літа твої не скінчаться.

Зач.
304

Кінець суботі, і навечір'ю.

- 13 До кого з ангелів він коли мовив: Сі-
 дай праворуч мене, доки не покладу во-
 14 рогів твоїх підніжком ніг твоїх?* Хіба не
 всі вони служебні дүхи, що їх посилають
 тим, які мають успадкувати спасіння?

ГЛАВА 2.

- 1 Тому ми мусимо дуже пильно уважати
 на те, що чули, щоб, бува, нас не збило
 з дороги.
 2 Бо коли •• слово, проголошене ангелами,
 було такє зобов'язуюче, що всякий його

Зач.
305

Друга неділя посту: Ти, Господи, на початку •
 8-го листопада і ангелам: Браття, коли ••

переступ і непослух приймав справедливу
3 кару,* то як ми утечемо, коли занедаємо
такé велике спасіння? Воно, спочатку про-
повідане Господом, було підтверджене
тими, що його чули,

Кінець неділі.

4 коли Бог засвідчив знаками, чудами й
різними силами, і дарами Святого Духа,
5 які він роздає по своїй волі.* Не ангелам
бо підкорив він світ майбутній, про який
6 ми говоримо.* Бо десть хтось засвідчив,
кажучи: Що такé людина, що ти про неї
пам'ятаєш? Або син чоловічий, що ти на-
7 відуєшся до нього? * Ти вчинив його ма-
лощо меншим від ангелів. Увінчав його
8 славою і чéстю.* Усе підкорив йому під
ноги. Коли ж усе підкорив під нього, то
не лишив нічого, що було б йому непідко-
реним. Та нині ще не бачимо, щоб йому
9 все було підкорене,* а бачимо Ісуса, увін-
чаного славою й чéстю, за те, що перетер-
пів смерть, який на короткий час був
нижче ангелів, щоб за ласкою Божою за
10 всіх зазнати смерті.* Годилось бо йому, за-
ради якого все і через якого все, що ввів
багато синів у славу, стражданням удо-
сконаліти провідника їхнього спасіння.

Кінець ангелам.

11 Бо • той, хто освячує, і ті, що освячують-
 ся, всі від одного. Тому він не соромиться
 12 називати їх братами,* коли каже: Я звіщу
 ім'я твоє братам моїм, хвалитиму тебе се-
 13 ред громади.* І знову: Буду надіятись на
 нього. Та: Ось я і діти, що їх Бог дав ме-
 14 ні.* А що діти були учасниками тіла й
 крөви, то й він подібно участь у тому
 15 владу смєрти, тобто диявола,* і візволити
 тих, яких страх смєрти все життя три-
 16 мав у рабстві.* Бо не від ангелів прийняв
 він на себе, а від потөмства Авраама.*
 17 Тому він мусів бути в усьöму подібний до
 братів, щоб стати милосєрдним та вірним
 первосвящєником у справах Божих на
 18 спокүтування гріхів народу.* Тому, öтже,
 що він страждав і сам був випробуваний,
 він може допомогти тим, що проходять
 чєрез пробу.

Зач.
306

Кінець празникові Богородиці і 6-му Часові.

ГЛАВА 3.

1 Ось тому, святі браті, •• учасники не-
 бєсного поклікання, вважайте на апöстола
 й архиєрея, якого ми визнаємо вірою, Ісу-
 2 са,* вірного тому, хто його настановів, як

Зач.
307

На Благовіщення й на собор Богородиці: Браття, •
 Цей же і в Велику п'ятницю, на 6-му Часі.
 На освячення церкви: Браття святі,••

3 був Мойсѣй у всім його домі.* Бо він удо-
стоївся остільки вищої слави понад Мой-
сѣя, оскільки більшу честь має будівні-
4 чий, ніж будинок.* Усякий бо дим хтось
будує, той же, що збудував усє, — Бог.

Кінець освяченню.

5 І Мойсѣй був • вірний у всім його домі
як слуга на свідчення того, що мало бути
6 ще сказаним.* Христос же як Син у своїм
домі. А дим цей, то ми, якщо дотримаємо
до кінця непохитне довір'я і похвалу на-
7 дії.* Ось чому, як каже Дух Святий: Коли
8 ви сьогодні почувєте його голос,* не будьте
твердими серцями вашими, як то було на
9 місці бунту в день спокуси в пустині,* де
спокушували мене батькі ваші, вистав-
ляли мене на пробу, дарма що сорок ро-
10 ків бачили мої діла.* Тому я прогнівався
на цей рід і мовив: Вони завжди блудять
серцем, вони моїх доріг ніколи не знали.*
11 Тому я поклявся у моїм гніві: Їм не
увійти в мій відпочинок.

Зач.
308

Переступи понеділкові.

12 Глядіть же, браті, •• щоб у когось із вас
не було серця лукавого в невірстві і щоб ви
13 не відступили від Бога живого,* а, навпаки,

Зач.
309

Понеділок 29-го тижня після 50-ці: Браття, Мойсѣй був •
Друга субота посту: Браття, глядіть, ••

підбадьорюйте щодня одін одного, доки
 триває те Сьогодні, щоб хтось із вас не
 14 став запеклим обманством гріха.* Бо ми
 стали учасниками Христа, якщо збере-
 жемо до кінця твердо нашу віру, як на
 15 початку,* як говориться: Коли почуєте сьо-
 годні його голос, не будьте твердими сер-
 цями вашими, як то було на місці бунту.*
 16 Хто були ті, що, почувши, збунтувалися?
 Хіба не всі ті, що вийшли з Єгипту під
 проводом Мойсея?

Кінець суботи. Читай понеділкові:

17 На когось він гнівався сорок років? Хіба
 не на тих, що згрішили, кістки яких лягли
 18 в пустині? Кому ж він клявся, що не
 ввійдуть у його відпочинок, якщо не тим,
 19 що спротивлялися?* І бачимо, що не могли
 ввійти через невірство.

Кінець понеділкові.

ГЛАВА 4.

1 Боїмося, отже, щоб, поки ще залиша-
 ється обітниця • ввійти в його відпочинок,
 не видавалось комусь з вас, що він спіз-
 2 нівся.* Бо й ми так само, як і вони, одержали
 Добру Новину, але слово, яке вони
 чули, не було їм корисне, бо вони не при-

Зач
 310

Вівторок 29-го тижня після 50-ці:

Браття, боїмося, щоб, поки ще залишається обітниця Божя •

3 стали до віри тих, що слухали.* Ми ж, які
увірували, увійдемо в його відпочинок,
згідно з тим, що каже: Я поклявся в моїм
гніві: Вони не ввійдуть у мій відпочинок,
4 хоча його діла були закінчені від сотво-
рення світу.* На одному місці він так
сказав про сьомий день: Бог відпочив
5 сьомого дня від усіх діл своїх;* і знову на
іншому місці: Вони не ввійдуть у мій від-
6 починок.* Коли ж так воно є, що деякі у
нього ввійдуть, а ті, яким перше було обі-
цяно, не ввійшли у нього через непослух,*
7 то він знову призначає якийсь день, Сьо-
годні, кажучи через Давіда після такого
довгого часу, як було сказано раніше: Ко-
ли почуєте сьогодні його голос, не будьте
8 твердими серцями вашими.* Бо якби Ісус
(Навін) увів їх у відпочинок, то не гово-
9 рив би після нього про інший день.* От-
же, для Божого народу збережено від-
10 починок,* бо той, хто ввійде в його відпо-
чинок, відпочине також від своїх діл, як
11 і Бог від своїх.* Стараймося, отже, увійти
в той відпочинок, щоб ніхто не впав,
12 даючи той самий приклад невірства.* Бо
слово живе й діяльне, і гостріше від уся-
кого двосічного меча: воно проходить
аж до розділу душі й духа, суглобів та
мозку і розпізнає чуття та думки серця.*
13 Немає сотворіння скритого від нього; все

на́ге й відкрито пе́ред очі́ма то́го, ко́му ма́ємо звіт да́ти.

Кі́нець ві́втіркові.

- 14 Ма́ючи, о́тже, • вели́кого архиєре́я, що
 15 пройшо́в не́бо, Ісу́са, Си́на Бо́жого, три-
 16 ма́ймося тве́рдо вірові́знання.* Бо ми не
 ма́ємо тако́го архиєре́я, яки́й не міг би
 співчува́ти на́шим недугам: він же ж за-
 зна́в усьо́го, поді́бно як і ми, крім гріха́.*
 16 Приступі́м, о́тже, з дові́р'ям до престо́-
 лу благода́ті, щоб отримати́ милосе́рдя і
 знайти́ ла́ску на своєча́сну по́міч.

Зач.
311

ГЛАВА 5.

- 1 Ко́жен бо архиєре́й, узятий з-по́між лю-
 де́й, настановля́ється для люде́й у спра́вах
 Бо́жих, щоб прино́сив да́ри та же́ртви за
 2 гріхи́;* щоб міг співчува́ти нетяму́щим і
 тим, що заблуди́ли, бо й сам він не́міччю
 3 охо́плений,* і то́му ма́є як за люде́й, так і за
 се́бе само́го прино́сити же́ртви за гріхи́.
 4 Че́сти ж ціє́ї •• ніхто́ не бере́ сам со-
 бі́, лише́ той, хто поклі́каний Бо́гом, як
 5 Арон.* Так і Хри́сто́с сам собі́ не присво́їв
 сла́ву ста́ти архиєре́єм, бо вона́ від то́го,
 яки́й до нього́ мовив: Ти мій Син, я сьо-
 6 годні́ породив тебе́.* Як і на іншому

Зач.
свщ.

Третя неділя посту: Браття, маючи •

Священномученикам загално: Браття, чести стати архи-
 єреєм ••

місці каже: Ти священик навіки по чину
Мелхиседека.

Кінець неділі.

7 Він за днів свого тілесного життя при-
ніс був молитви й благання з великим го-
лосінням та слізьми до того, який міг йо-
го спасти від смерті, і він був вислуханий
8 за благочестя;* і хоч був Сином, навчив-
9 ся послуху з того, що вітерпів,* і ставши
досконалим, спричинився до вічного спа-
10 сіння всім, які йому слухняні,* і Бог назвав
його архиєреєм по чину Мелхиседека. V

Кінець священномученикам.

11 Про це • мали б ми багато сказати,
та висловити його трудно, бо ви неспро-
12 можні до слухання.* Тоді, як ви повинні б
давно вже бути вчителями, та ви ще по-
требуєте, щоб вас хтось учив перших по-
чатків Божого слова, і дійшли до того,
що потребуєте ще молока, а не твердої
13 страви.* Кожний бо, хто харчується мо-
локом, той не досвідчений у слові спра-
14 ведливості, бо він немовля.* А тверда
страва для дорослих, бо вони довгою на-
укою мають вправлене почуття розрізня-
ти добро від зла.

Зач.
312

Середа 29-го тижня після 50-ці: Браття, про Христа, архи-
єрея по чину Мелхиседека, •

ГЛАВА 6.

- 1 Тому, залишивши початки Христової
науки, перейдімо до досконалішого, не за-
кладаючи знову підвалин, тобто про по-
каєння з діл мертвих та про віру в Бога,*
2 про навчання хрищення та рукоположен-
ня, про воскресіння мертвих та суд віч-
3 ний.* Ми й це зробимо, якщо Бог дозвó-
4 лить.* Воно бо неможливо тих, які раз були
просвітілись, що скуштували небесного
дáру і стали учасниками Святого Духа,*
5 скуштували доброго Божого слова і сил
6 майбутнього віку* та й відпали, знов
оновлювати до покаєння, тих, які в собі
саміх розпинають Божого Сїна і при-
7 людно зневажають.* Земля бо, що п'є дощ,
який на неї часто падає, та родить добрі
рослини для тих, що її обробляють, при-
8 ймає від Бога благословення;* а та, що ро-
дить терня й будякі, непотрібна, близька
до прокляття, кінчається тим, що її спалять.

Кінець середі.

- 9 Однак, любі, хоча так говоримо, ми • на-
діємося, що з вами воно краще і ви три-
10 маєтеся спасіння.* Бо Бог не є несправед-
ливий, щоб забути ваші діла й любов, яку
ви виявили до його імени, і послуги,

Зач.
313

- 11 що ви понині робите святим.* Ми лиш ба-
жаємо, щоб кожний з вас виявляв таку саму
12 старанність для повного осягнення надії,
аж до кінця,* щоб ви не стали недбайливі,
а, навпаки, наслідували тих, які вірою й
витривалістю успадковують обітниці.

Кінець суботи.

- 13 Бог бо, коли давав • Авраамові обітни-
цю, не маючи поклястися ніким вищим,
14 поклявся самим собою,* кажучи: Поблаго-
словлю тебе щедро і розмножу тебе вель-
15 ми.* І він, завдяки довгій терпелівості,
16 осягнув обітницю.* Люди клянуться біль-
шим від себе, і всякі їхні суперечки кін-
17 чаються клятвою на ствердження.* Тому
й Бог, бажаючи дати спадкоємцям обіт-
ниці як найсильніший доказ, що рішення
18 його волі незмінне, вжив клятви,* щоб
двома незмінними речами, в яких не-
можливо, щоб Бог казав неправду, ми
мали сильну потіху, ми, що прибігли
19 прийняти призначену нам надію.* В ньо-
му маємо неначе якір душі, безпечний
та міцний, що входить аж до середини за
20 завісу,* куді ввійшов за нас як предтеча
Ісус, ставши архиєреєм повіки, по чину
Мелхиседека.

Зач.
314

Кінець неділі.

ГЛАВА 7.

- 1 Оце́й Мелхиседе́к, • цар Сали́му, свя-
щеник Всеви́шнього Бо́га, що зустрів Авра-
а́ма, коли він поверта́вся після поразки
2 царів, і який благослові́в його;* якому
Авраа́м відділи́в десяти́ну з усьо́го, і яко́-
го ім'я́ означа́є спершу́ цар справедливо-
сти, а по́тім цар Сали́му, то́бто цар ми́-
3 ру;* без ба́тька, без ма́тері, без родово́ду,
який не ма́є ні поча́тку днів, ні кінця́
життя́, уподі́бнений до Бо́жого Си́на, —
4 зоста́ється свяще́ником пові́ки.* Ба́чите,
о́тже, який вели́кий той, якому́ патріа́рх
Авраа́м дав десяти́ну з найлі́пшої здо́би-
5 чі.* Також і ті з сині́в Ле́ві, що ма́ють сан
свяще́нства, ма́ють за зако́ном нака́з бра́-
ти десяти́ну з наро́ду, то́бто зі своїх бра-
тів, хоч і ті вийшли́ з бедер Авраа́ма.*
6 Той же, який не походи́ть з їхнього́ ро́ду,
взяв десяти́ну з Авраа́ма і благослові́в
того́, що мав обі́тниці́.

Зач.
315

Кінець четвергові.

- 7 Не мо́же бу́ти •• сума́нню, що ни́жчий
8 благословля́ється ви́щим.* І тут десяти́ну
беру́ть лю́ди, що вмира́ють; а там — той,
9 який ма́є свідо́цтво, що живе́.* І, так би

Зач.
316

Четвер 29-го тижня після 50-ці: Браття, Мелхиседек, •
Стрітєння Господнє: браття, не може бути ••

мóвити, навіть Лéві, який тепéр збирає
десяти́ни, дав був десяти́ну че́рез Авра-
10 а́ма,* бо він ще був у бе́драх свого праба́ть-
ка, коли Мелхиседе́к вийшов йому́ назу-
11 стріч.* Якби́, óтже, доскона́лість була́ че-
рез леві́тське священство, під яки́м наро́д
оде́ржав зако́н, то яка́ була́ б іще́ потре́ба
явля́тись іншому́ священникові, по чи́ну
Мелхиседе́ка, священникові, що не зва́вся
12 б по чи́ну Аро́на?* Бо, як міня́ється свя-
щенство, му́сить коне́чно міня́тися й за-
13 ко́н.* Бо той, про ко́го це гово́риться, був з
іншого́ поколі́ння, з яко́го ніхто́ не служив
14 при жертóвнику.* Відо́мо бо, що наш Го-
спо́дь походи́ть від поколі́ння Юди, про яке́
Мойсе́й нічо́го не згада́в, як про свяще-
15 ників.* Це ста́є ще ясні́шим, коли́ на по-
добу Мелхиседе́ка поста́є інший свяще-
16 ник,* який став ним не по зако́ну тіле́сної
17 за́повіді, а си́лою життя́ нетлі́нного,* бо
він прийня́в таке́ свідо́цтво: Ти священник
пові́ки по чи́ну Мелхиседе́ка.

Кінець Стрітенню.

18 А усунено • пе́ршу за́повідь з причі-
19 ни її не́мочі й безкори́сности,* зако́н бо не
зробив нічо́го доскона́лим; уве́дено ж кра́-
щу надію, яка́ наближа́є нас до Бо́га.*

Зач.
317

20 Тим більше, що це не сталося без клятви:
бо коли інші настановлялися священика-
21 ми без клятви,* то цей клятвою від того,
який сказав до нього: Господь поклявся і
не буде каятись: Ти священик повіки.*
22 Ось чому Ісус став запорукою кращого со-
23 юзу.* Крім того, тих священиків було біль-
ше, бо смерть не дозволяла їм зоставати-
24 ся;* цей же, тому що перебуває повіки,
25 має священство непроминаюче,* і то-
му може спасти повіки тих, які через нього
приступають до Бога, бо він завжди
живий, щоб за них заступатися.

Кінець п'ятниці.

26 Такого бо і нам годилось • мати перво-
священика: святого, невинного, непороч-
ного і відлученого від грішників, і вищо-
27 го небес,* який не має потреби, як архи-
єреї, щодня приносити жертви перше за
свої гріхи, а потім за гріхи народу, бо він
зробив це раз, принісши себе самого в
28 жертву.* Закон бо настановляє архиєре-
ями людей, підлеглих немочі, а слово
клятви, що було після закону, настанов-
ляє Сїна, що навіки досконалий.

Зач.
318

ГЛАВА 8.

- 1 Головні ж з того, що ми сказали, те, що
 маємо такого архиєрея, який возів на
 2 небі по правіці престόла Велічі,* служі-
 теля святіні і справжнього намету, що
 його поставив Господь, а не чоловік.

Кінець святителеві.

- 3 Усякий бо • архиєрей настановляється
 на те, щоб принести дарі й жєртви: про-
 те, він мусить щось мати, щоб принести.*
 4 Тож, якби був на землі, він не був би на-
 віть свящєником, бо є вже інші свящєни-
 5 ки, які приносять дарі за законом* та
 служать образу й тїні небєсної святіні,
 як сказано було Мойсєєві, коли той мав
 збудувати намет: Гляді, мовив, зроби
 все за зразком, який був тобі показаний
 6 на горі.* А тепєр Христос осягнув остіль-
 ки вищого служіння, оскільки він посе-
 редник кращого завіту, який заснований
 на кращих обітницях.

Зач.
І. П.

Кінець ісповідникам.

- 7 Бо коли б той перший •• був бездоган-
 8 ний, то не було б місця для другого.* Та
 Господь, докоряючи їм, говорить: Ось над-
 ходять дні, мовить, і я укладу новий завіт

Зач.
319

Ісповідникові Павлові й іншим: Браття, усякий •
 Понеділок 30-го тижня після 50-ці:
 Браття, коли б перший завіт ••

9 з до́мом Ізраїля і з до́мом Юди:* не за за-
 ві́том, що я укля́в був з їхні́ми батька́ми в
 день, коли́ був взяв їх за ру́ку, щоб виве-
 сти з землі Єгіпетської. А що вони́ при
 мої́м заві́ті не зоста́лися, гово́рить Госпо́дь,
 10 то я їх поки́ну.* Ось той заві́т, що я за-
 ключу́ з до́мом Ізраїля: По тих днях, ка́же
 Госпо́дь, я, покля́вши мої́ зако́ни їм на ум,
 напишу́ їх у них на се́рці і бу́ду їм Бо́гом,
 11 а вони́ бу́дуть мої́м наро́дом.* Ніхто́ не
 ма́тиме потре́би навча́ти свого́ бли́жнього,
 і ніхто́ свого́ брата́, ка́жучи: Пізна́й Го́-
 спода. Всі́ бо вони́, від найме́ншого до най-
 12 більшого́, бу́дуть мене́ зна́ти.* Я бо бу́ду
 милосе́рдний супро́ти їхньої́ несправедлі-
 вости, і їхніх грі́хів не бу́ду більше́ згаду-
 вати.* А коли́ він ка́же: Нові́й, тим робить
 13 пе́рший старі́м. А те, що переда́внене й
 застарі́ле, те бли́зько зані́кнення.

Кі́нець поне́ділкові.

ГЛАВА 9.

1 Пе́рший заві́т • мав тако́ж свої́ устано́ви
 2 що́до служби́ і земну́ святі́ню.* Бо зро́блено
 пе́рший наме́т, де були́ світи́льник, сті́л і
 3 хлі́бі появи́ння: він зве́ться Святе́.* За
 дру́гою ж завісо́ю був наме́т, зва́ний Свя-
 4 те́ Святи́х,* із золоті́м жерто́вником каді́ла

Зач
320

та з кивóтом завіту, увесь покрийтий зóлотом; у ньóму був золотий пóсуд з мánною, розквітлий жезл Арóна і таблиці завіту.*

5 А звёрху над ним були херувíми сла́ви, що крильми́ оті́нювали престóл. Але про
6 те тепе́р не час говоріти докладно.* При
тако́му влаштува́нні всьогó, у пе́рший
наме́т входи́ли за́вжди свяще́ники, вико́
7 нуючи слúжбу,* а в дру́гий — раз на рік
лиш архиєре́й, і то не без крóви, яку при
но́сив за свої́ й лю́дські прові́ни.

Кінець празниківі Богородиці.

8 Цим Дух Свя́тий пока́зує, • що доро́га
в святи́ню ще не відќрита, до́ки стоїть пе́р
9 ший наме́т.* Це о́браз тепе́рішнього ча́су,
ко́ли прино́сяться да́ри й же́ртви, які не
мо́жуть зроби́ти доскона́лим у со́вісті то́го,
10 хто слúжить.* Це лиш тіле́сні устанóви
щóдо страв, напо́їв та рі́зних обмива́нь,
устанóвлені до ча́су їхнього ви́правлення.

Зач.
321

Переступи вівтіркові.

11 Христóс же, прийшо́вши •• як архи
єре́й майбу́тніх благ че́рез бі́льший і до
скона́ліший наме́т, що зрòблений не лю́д
ськими рука́ми, то́бто не земно́ї будóви,*
12 і не з крóв'ю козлі́в та теля́т, але́ з

Зач.
Нд. 5
шт.

Вівторок 30-го тижня після 50-ці: Браття, Дух Свя́тий пока́зує, •
П'ята неді́ля посту: Браття, Христóс, прийшо́вши ••
Цей і Симеоно́ві Богоприє́мцеві.

власною кров'ю, увійшов раз назавжди у святиню і знайшов вічне відкуплення.*

- 13 Бо коли кров козлів, волів і попіл ялівки, як покропить нечистих, освячує, даючи
14 їм чистоту тіла,* то оскільки більше кров Христа, який духом вічним приніс себе самого Богові непорочним, очістить нашу совість від мертвих діл, на служіння Богові живому і справжньому.

Кінець неділі. Читай вітківку:

- 15 Власне тому він є посередником нового завіту, щоб, після того, як наступила його смерть для відкуплення гріхів першого завіту, вибрані одержали обітницю
16 вічного спадкоємства.* Бо де завіт, там
17 мусить наступити смерть заповітника.* Завіт є важливим лиш по смерті, він не має
18 сили, поки живе заповітник.* Тому й перший завіт не був освячений без крові.*
19 Бо коли Мойсей був проголосив усі заповіді за законом усьому народові, він узяв крові бичків та козлів з водою червоної вівни та іссопу і покропив самі книги та
20 весь народ,* кажучи: Це кров завіту, що
21 його Бог установив для вас.* Так само й намет і весь службний посуд покропив
22 кров'ю.* Зрештою, за законом, майже все очищується кров'ю, і без кровопролиття
23 немає відпущення.* Треба було, отже, щоб

тоді, як подоби небесних речей очіщувалися таким чином, то самі небесні речі очіщувалися жертвами, багато ліпшими від тих.

Кінець вівторкові.

24 Христос бо увійшов • не в рукотворну святиню, яка була подобою справжньої, а в саме небо, щоб тепер з'явитися за нас
25 перед Божим обличчям.* Та й не на те, щоб принести себе багато разів у жертву, як входить архиєрей щороку в святиню з
26 чужою кров'ю;* інакше бо він мусів би багато разів страждати від заснування світу. Тепер же він раз назавжди з'явився на
27 кінці віків, щоб знищити гріх своєю жертвою.* І як призначено людям раз умерти,
28 а потім суд,* так само й Христос лише один раз мав себе принести в жертву, щоб узяти на себе гріхи багатьох, а вдруге, не заради гріха, але для спасіння з'явиться тим, що очікують його.

Зач.
322

Кінець суботі.

ГЛАВА 10.

1 Закон бо, маючи лише тінь • майбутніх благ, а не самий образ речей, ніколи не може тими самими жертвами, які приносяться щороку, повсякчасно зробити до-

Зач.
323

П'ята субота посту: Браття, Христос увійшов •

Середа 30-го тижня після 50-ці: Браття, закон, маючи лише тінь •

сконáлими тих, які приступáють до Бóга.*
2 Інáкше їх перестáли б принóсити, коли б
ті, що слúжать, очíстившись раз назáвжди,
не мáли бíльше нiякої свiдóмости грiхiв.*
3 А навпакi: нiми щорóку нагадуються
4 грiхi,* бо неможливо, щоб кров бичкiв та
5 козлiв усунула грiхi.* Тому, входячи у
свiт, говорiв: Ти не хотiв нi жертв, нi
принóшення, алé приготував менi тiло.*
6 Ти не вподобав собi нi всепáлень, нi жéр-
7 тви за грiхi.* Тодi я сказав: Ось iду, бо в
сувоi книжки написано про мене, щоб учи-
8 нити волю твою, Бóже.* Сказавши вище:
Нi жертв, анi принóшень, нi всепáлень,
нi жéртви за грiхi ти не хотiв i не вподо-
9 бав собi, хочá вони принóсяться за зако-
10 ном, тодi додає:* Ось я йду вчинити твою
волю. Касує, óтже, перше, щоб установити
11 друге.* Сiлою тiєї волi ми освяченi при-
ношенням тiла Исуса Христа раз назáв-
12 жди.* Кóжен священик стоiть щодня, слú-
жачи й чáсто приносячи тi самi жéртви,
13 якi нiколи не мóжуть змити грiхiв.* Вiн
же, принiвши лиш однó за грiхi жéртву,
14 возсiв назáвжди по правiцi Бóга,* чека-
ючи далi, пóки його вороги не бóдуть по-
15 кладенi пiднiшком його нiг:* Бо вiн лиш
одним принóшенням удосконалив назáв-
16 жди тих, що освячуються.* Про це й Дух
Святий теж свiдчить, коли каже:* Ось той

завіт, що його́ я по тих днях встановлю́ з
 ними, ка́же Господь: Вкладу́ мої зако́ни в
 їхні серця́ і ви́пишу їх на їхніх ума́х. Ка́-
 17 же тако́ж Господь:* Та їхніх гріхів і безза-
 18 ко́нню не зга́дуватиму більше.* А де про-
 щення́ гріхів, там не потрі́бно вже прино́-
 шення́ за гріхі́.

Кінець середі.

19 Ото́ж, браті́, маю́чи вільний вступ • до
 20 святи́ні, завдя́ки кро́ві Ісу́са,* що його́ він
 нам відкрі́в доро́гою ново́ю й живо́ю, че́-
 21 рез заві́су, що є́ його́ ті́лом,* і маю́чи ве-
 22 лі́кого свяще́ника над Бо́жим до́мом,* при-
 ступа́ймо зі щі́рим се́рцем, з по́вною ві-
 ро́ю, очі́стивши серця́ від лука́вої со́вісти
 23 і омівши ті́ло чі́стою водо́ю.* Держі́мо
 непохі́тне визна́ння наді́ї, бо той, хто оби́-
 24 ця́в, ві́рний.* І вважа́ймо оди́н на одного́,
 заохо́чуючи до любо́ви й до до́брих ді́л.*
 25 Не залиша́ймо своїх гро́мад, як то в де́ко-
 го є́ зви́чай, а, навпа́кі, підтрі́муймо се-
 бе́, і то тим більше́, що ба́чите день (су́д-
 26 ний), який наближа́ється.* Бо коли́ ми,
 одержавши по́вне пізна́ння пра́вди, грі-
 шимо́ доброві́льно, то вже нема́є жер́тви за
 27 гріхі́,* але́ якесь стра́шне очі́кування су́-
 ду́ і вогонь по́мсти пала́ючий, який ма́є

Зач.
324

28 пожертви противників.* Коли хтось відки-
 дав закон Мойсея, того без милосердя ка-
 29 ралось смертю при двох чи трьох свід-
 ках.* Оскільки гіршої, подумайте самі,
 кари заслужить той, хто потоптав Божого
 Сїна і уважав кров завіту, якою освя-
 тився, за звичайну, і Духа благодаті зне-
 30 важив? Знаємо того, хто мовив: До мене
 належить помста, я відплачу. І ще: Го-
 31 сподь судитиме свій народ.* Страшно
 впасти в руки Бога живого.

Кінець Великій п'ятниці.

32 Згадайте • перші дні, коли ви, тільки-
 що просвічені, перенесли таку велику бо-
 33 ротьбу страждань;* ви то чи самі були при-
 людно виставлені на зневаги та страж-
 дання, чи то ставали спільниками тих,
 34 що того зазнали.* Ви бо співстраждали з
 моїми кайданами і приймали з радістю
 грабунок вашого майна, знаючи, що ма-
 єте на небесах добро неперемінające й
 краще.

Зач.
325

35 Не покидайте, отже, • цього довір'я,
 36 воно бо має велику нагороду.* Вам бо
 треба терпелівости, щоб ви, виконуючи
 37 Божу волю, одержали обітницю.* Бо: Ще

Зач.
326

Третя субота посту: Браття, згадайте •

Четвер 30-го тижня після 50-ці: Браття, не покидайте ••

трохи, дуже мало часу, і той, хто має
38 прийти, прийде, не забаріться.* А праведник з віри буде жити;

Кінець суботі.

колі ж він відступить, не матиме впо-
39 добання в моїй душі.* Та ми не з тих, що відступають собі на погйбель, а з тих, що вірують для спасіння душі.

ГЛАВА 11.

1 Віра є заporукою того, чого сподіваємося,
2 доказом речей невидимих.* Через неї
3 предки отримали добре свідчення.* Вірою ми пізнаємо, що світ створений словом Божим, так що відиме постало з невидимого.* Вірою Авель приніс Богові кращу,
4 ніж Каїн, жертву; вона засвідчила, що він праведний, коли сам Бог дав свідчення про його дарі; нею він, хоч і мертвий, далі промовляє.* Вірою Енох був перенесений,
5 щоб не бачити смерті; його не знайдено, Бог бо його переніс. А перед його перенесенням він отримав свідчення, що
6 подобався Богові.* Без віри не можливо подібатися Богові, бо хто приступає до Бога, мусить вірити, що він існує і нагороджує тих, що його шукають.* Вірою Ной,
7 діставши об'явлення небесне про те, чого ще не бачив, богобоязно збудував ковчег,

щоб спасти свій дім; нею він світ осудив і став спадкоємцем праведности, яка з віри.

Кінець четвергові.

- 8 Вірою • Авраам, покликаний, послухався і вийшов до краю, що мав успадкувати, і пішов, не знаючи, куди йде.

Зач.
327

Переступи п'ятниці.

- 9 Вірою він перебував •• у обіцяній землі, як у чужій, живучи в наметах з Ісааком та Яковом, спадкоємцями, як і він,
10 тієї самої обітниці.* Бо чекав міста з непохитними основами, якого Бог будівничий і засновник.

Зач.
328

Переступи отцям. Читай п'ятниці:

- 11 Вірою й сама Сара, неплодна, дістала силу прийняти насіння і, дарма, що була похилого віку, породила, бо вважала вірним того, хто дав обітницю.* Для того від одного, та ще й омертвілого, народилося так багато, як зір на небі, як незліченного піску на березі моря.* У вірі померли всі ці, не отримавши здійснення обітниць; вони лиш здалека бачили й вітали їх, визнаючи, що вони лиш чужинці й подорожні на землі.* А ті, що так говорять,

---

П'ятниця 30-го тижня після 50-ці: Браття, вірою •
Неділя перед Різдом Христовим, святих отців:
Браття, вірою Авраам перебував ••

ясно показують, що шукають батьківщини.* І якби вони пам'ятали ту, з якої вийшли, то мали б повернутися.* Але вони тепер кращої бажать, тобто небесної, тому й Бог не соромиться зватися їхнім Богом, бо він приготував їм місто.

Кінець п'ятниці. Читай неділі св. отців:

17 Вірою • Авраам, поставлений на пробу, приніс у жертву Ісаака, єдинородного
18 сина, він, що одержав обітницю,* про якого було сказано: Від Ісаака тобі народиться по-
19 томство,* думаючи, що Бог має силу і з мертвих воскресити; тому і його одержав
20 назад, як прообраз.* Вірою Ісаак благословив Якова та Ісава на майбутнє.* Ві-
21 рою Яків перед смертю благословив кожного з синів Йосифа і поклонився, спираючись на кінець своєї палиці.* Вірою Йосиф, умираючи, згадав про вихід синів
22 Ізраїля і розпорядився про свої кості.* Вірою батьки Мойсея після народження три місяці його ховали, бо бачили красу дитини і не злякалися царського наказу.

Зач.
329

Переступи понеділкові й отцям.

24 Вірою •• Мойсей, коли був віріс, зрікся зватися сином дочкі фараона,* волів
25

Зач.
Нд. 1
пт.

Понеділок 31-го тижня після 50-ці: Браття, вірою •
Перша неділя посту, православія: Браття, вірою ••

26 радше страждати з людом Божим, ніж за-
знавати дочасної гріховної втіхи,* бо, ди-
влячись на нагороду, вважав за більше
багатство наругу вибраного народу від
скарбів Єгипту.

Переступи 1-й неділі посту. Читай понеділкові:

27 Вірою він покинув Єгипет, не побоїв-
шись царського гніву, бо очікував невиди-
28 мого, наче б його бачив.* Вірою відсвят-
кував Пасху й окроплення кров'ю, щоб
губитель не торкнувся їхніх первородних.*
29 Вірою перейшли Червоне море, як по су-
ходолі, а єгиптяни, спробувавши, пото-
30 пілися.* Вірою ерихонські мурі впали
31 після семиденного обходу.* Вірою Рахав,
блудниця, прийнявши мирно вивідува-
чів (і іншою дорогою їх вивівши), не за-
гінула з невірними.

Кінець понеділкові. Читай 1-й неділі посту й отцям:

32 І що ще скажеш? Не вистачить мені ча-
су, коли почну розповідати про Гедеона,
про Варака, про Самсона, про Єфту, про
Давида й Самуїла та пророків,

33 Що • вірою підбили царства, чинили
справедливість, досягнули обітниць, заго-
34 родили пащі левам,* силу вогню гасили,
вістря мечів уникали, ставали сильні,

Зач.
330

35 б́вши н́мичні, на війні проявіли м́ж-
 ність, на́пади чужі́х розганя́ли.* Жі́нкі
 дістава́ли наза́д своїх поме́рлих, які во-
 скреса́ли. І́нші загі́нули в му́ках, відкі-
 нувши візволє́ння, щоб осягну́ти лі́пше
 36 воскресі́ння.* І́нші нару́г і бичі́в зазна́ли,
 37 та ще й кайда́нів і в'язни́ці;* їх каменó-
 вано, розрізувано пило́ю, бра́но на до́пи-
 ти; вони́ вмира́ли від мечá; тиня́лися в
 ов́ечих та козя́чих шку́рах, збідова́ні,
 38 гно́блені, кривджені;* ті, які́х сві́т не був
 ва́ртий, блука́ли пусти́нями, го́рами, пе-
 39 че́рами та земні́ми прова́ллями.* І всі
 вони́, хоч ма́ли до́бре засві́дчення ві́ри,
 40 не одержали обі́цяного,* бо Бог збері́г нам
 щось кра́ще, щоб вони́ не без нас осягну́ли
 доскона́лість.

Кі́нець святи́м отця́м.

ГЛАВА 12.

1 Тому́ й ми, ма́ючи • навколо́ се́бе таку́
 вели́ку хма́ру сві́дків, відки́ньмо вся́кий
 тяга́р і грі́х, що так ле́гко обплу́тує нас,
 і витрива́ло біжі́мо до змага́ння, що при-
 2 значе́не нам,* дивля́чі́ся на Ісу́са, засно́в-
 ника й заверші́теля ві́ри,

Зач.
331

Кі́нець всі́м святи́м і православію́.

які́й, замі́сть ра́дості, яку́ мав пе́ред

собою, вітерпів хрест, не звертаючи уваги на сором, і возсів праворуч Божого престолу.* Тож думайте про того, що вітерпів від грішників над собою таку наругу, щоб ви не ослабли і не впали духом.* Ви ще не протиставились до крові в боротьбі проти гріха.* І ви забули потіху, що вам як синам говорить: Мій сину, не легковаж Господнім каранням і не падай духом, коли він тебе картає.

6 Бо, когo Господь любить, • того карає, і
7 б'є кожного сина, якого приймає.* Якщо
8 ви терпите картання, то Бог поступає з
9 вами, як із синами. Хіба є такий син,
10 якого батько не карає? Коли ж ви зали-
11 шитесь без картання, якого всі зазнають,
то ви незаконно роджені діти, а не сини.*
9 А крім того, коли ви батьків тілесних ма-
ли як вихователів і їх поважали, то чи ж
не багато більше ми маємо коритись От-
цеві духів, щоб жити? Ті бо на короткий
час, як знали, нас карали, він же — нам
на користь, щоб зробити нас учасниками
своєї святости.

Зач.
Зм-тр.

Кінець 40 мученикам.

11 Усяка кара в теперішньому часі здається не чимсь веселим, а сумним, та згодом тим, які її на собі зазнали, вона

12 прино́сить мі́рний плід пра́ведности.* Ось
чому́ ви́простайте ва́ші охлялі ру́ки та
13 осла́блені ко́ліна,* і зробі́ть про́сті стежки
ва́шим нога́м, щоб те, що кульгає, не ви́-
вихнулось, але́ ра́дше ви́прави́лось.

Переступи землетрусові.

14 З усіма́ дба́йте про • мир і про святи́сть,
15 без які́х ніхто́ не побачи́ть Го́спода.* Пиль-
ну́йте, щоб ніхто́ не залиши́вся без Бо́жої
ла́ски, і щоб яке́сь гірке́ коріння, пустив-
ши па́ростки вго́ру, не наробі́ло за́колоту
16 та щоб не зарази́ло багатьо́х;* щоб не бу-
ло нія́кого розпу́сника, чи нечисти́вця, як
Іса́в, що за одну́ лиш стра́ву прода́в вла́-
17 сне перворо́дство.* Ви бо зна́єте, що по́-
тім, як він хоті́в одержати́ благослове́ння,
був відки́нений, бо не було́ в ньо́го змо́ги
змі́нити рі́шення, хоч його́ проси́в про це
18 зі сльоза́ми.* Ви ж не присту́пили до го-
ри́, до яко́ї мо́жна руко́ю доторкну́тись, ні
до пали́ючого вогню́, ні до хма́ри, ні до
19 те́мряви, ані́ до бу́ри,* ні до го́мону сурми́,
ані́ до яко́гось го́лосу слі́в, від яко́го ті, що
його́ чу́ли, випро́шувалися, щоб до них і
20 сло́ва більш не говори́ти;* бо не могли́
знести́ нака́зу: На́віть і скоти́на, як до-
торкне́ться гори́, бу́де побі́та ка́мінням.*

Зач.
332

В час по́жару: Бра́ття; з усіма́ дба́йте про •

21 І такé страшноé було видіння, що Мойсéй мóвив: Я пóвен страху і увесь тремчу.*
 22 Алé ви приступіли до горі Сіону й до мiста Бóга живóго, до небéсного Єрусалиму, до бéзлічі а́нгелів, до святкових збóрів,*
 23 до цéркви перворóдних, записаних на нéбі, і до судді всіх — Бóга, і до дóхів до-
 24 сконáлих праведників,* і до Ісуса, посе- рéдника новóго завіту, і до крóви очiщення, що краще промовляє, ніж кров А́велева.

Кінець пожарові. Читай землетрусові:

25 Глядіть, óтже, • не відвертайтесь від то́го, хто промовляє; бо коли́ ті, які зре- кліся то́го, хто говорів на землі, не унік- нули кáри, то оскільки бiльше ми, коли́ відвернемось від то́го, хто говорить з нé-
 26 ба.* То́го гóлос, що коли́сь захита́в був зéмлю, тепер обіця́в, ка́жучи: Ще раз за- хита́ю не лишé зéмлю, алé й нéбо.

Зач.
333

Переступи вiвтірковi наприкінці цього послання.

27 Те: Ще раз — вка́зує, що захитане, то́му що сотворене, перемiниться, щоб пе- ребува́ло непохiтне.

Кінець землетрусові.

28 Тому ми, приймаючи • непохитне царство, зберігаймо ласку, якою служимо Бóгові, щоб йому подобатися з побожністю
29 і страхом.* Бо Бог наш — вогонь, що пожирає.

Зач.
Суб. 6
шт.

ГЛАВА 13.

1 Братня любов нехай перебуває між ва-
2 ми.* Не забувайте гостинности, бо нею деякі, не знаючи того, гостили ангелів.*
3 Пам'ятайте про в'язнів, немов би ви самі були з ними в кайданах, та про тих, що
4 страждають, бо й ви самі в тілі.* Подружжя хай у всіх буде в пошані і ложе їх хай
5 буде без плями, бо Бог буде судити розп'усників та перелюбників.* У вашій поведінці не будьте грошолюбні, задовольняйтеся тим, що маєте, сам бо говорів: Я тебе не зоставлю, я тебе не покину,* —
6 так що ми сміливо можемо сказати: Господь — мій помічник; я не боюся. Що зробить мені людина?

7 Пам'ятайте •• про наставників ваших, які звіщали вам слово Боже, і, дивлячись на кінець їхнього життя, наслідуйте їхню
8 віру.* Ісус Христос учора і сьогодні — той самий і повіки.

Зач.
334

Кінець квітній суботі.

Шоста субота посту — квітня: Браття, приймаючи •
Пам'яті соборів: Браття, пам'ятайте ••
Цей же і священномученикові.

9 Не піддавайтесь різним чужім наукам;
 воно бо добре укріпити серце ласкою, а не
 стравами, які не принесли ніякої користи
 10 тим, що ними займалися.* У нас є жер-
 товник, з якого не мають права їсти ті,
 11 що служать при наметі.* Бо м'ясо тих зві-
 рят, яких кров архиерей заносить у свя-
 12 тиню за гріхи, спалюється за табором.* То-
 му й Ісус, щоб освятити народ своєю кро-
 13 в'ю, страждав поза містом.* Тож виходь-
 мо до нього за табір, несучи його наругу,*
 14 бо ми не маємо тут постійного міста, але
 15 майбутнього шукаємо.* Тому, отже, через
 нього приносимо завжди Богові жертву
 хвалі, тобто плід уст, які визнають його
 16 ім'я.* Не забувайте добродійства взаємної
 допомоги, такі бо жертви є милі Богові.

Кінець соборам і святому. .

17 Слушайте ваших • наставників і ко-
 ріться, бо вони пильнують ваші душі, за
 які мають здати звіт; щоб вони це робили
 з радістю, а не зітхаючи, бо це для вас
 18 некорисно.* Моліться за нас, бо нам зда-
 ється, що маємо добру совість, бажаючи
 19 в усьому добре поводитися.* Особливо ж
 прошу це робити, щоб я якнайскоріше по-
 20 вернувся до вас.* А Бог миру, що підняв

Зач.
335

з мёртвих того, хто кров'ю завіту вічного став великим Пастирем овець, Господа
21 нашого Ісуса Христа,* нехай зробить вас
здатними виконувати його волю добрими ділами, здійснюючи у вас те, що йому любе через Ісуса Христа, якому слава по віки вічні. Амінь.

Кінець святителям. Читай вітїркові:

22 Благаю вас, братї, прийміть це слово
23 потїхи, бо я коротко написав вам.* Знайте, що наш брат Тимотей уже випущений, і як скоро прибуде, то я з ним вас по
24 бачу.* Вітайте всіх ваших наставників і всіх святїх. Вітають вас ті, що в Італїї.*
25 Благодать хай буде з усіма вами. Амінь!

Кінець вітїркові.

Кінець послання до Євреїв, яке має в собі 13 глав, 34 церковні зачала, 303 стихи.

**СЛУЖБИ І
ЧИТАННЯ АПОСТОЛА**

СЛУЖБИ І ЧИТАННЯ АПОСТОЛА У ТИЖНЯХ ЦІЛОГО РОКУ

Свята і велика неділя Пасхи

По Благословенне царство:

Люди: Амінь.

Священик: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував. *Тричі, на переміну з людьми.*

Антифон 1

Стих 1: Воскликніте Господеві, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його (Пс. 65,2).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 2: Скажіте Вогові: Як страшні діла твої, у мно́жестві сили твоєї леститимуть тобі ворогі твої (Пс. 65,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: Вся земля нехай поклониться тобі і співає тобі, нехай же співає імені твоєму, Всеви́шній (Пс. 65,4).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.
 Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і
 нїні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.
 Молитвами Богородиці, Спасе. спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Боже, ущедри нас і благослові нас, просвіті лице твоє на нас і помилуй нас (Пс. 66,2).

Приспів: Спасі нас, Сїну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 2: Щоб пізнали ми на землі путь твою, у всіх народах спасення твоє (Пс. 66,3).

Спасі нас, Сїну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 3: Нехай ісповідують тебе люди, Боже, нехай ісповідують тебе люди всі (Пс. 66,4).

Спасі нас, Сїну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя.

Слава, і нїні: Єдинородний Сїну:

Антифон 3

Стих 1: Нехай воскресне Бог і розбіжаться ворогі його, і нехай тікають від лица його ті, що ненавидять його (Пс. 67,2).

Тропар: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував.

Стих 2: Як іще зає дим, нехай іще знуть, як тәне віск від лица вогню (Пс. 67,3).

Тропар: Христос воскрес:

Стих 3: Так нехай погібнуть грішники від лиця Божого, а праведники нехай возвеселяться (Пс. 67,3-4).

Тропар: Христос воскрес:

Вхідне: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Тропар: Христос воскрес:

Слава, і нині: *Кондак, глас 8:* Хоч і у гріб зійшов ти, Безсмертний, та адову зруйнував ти силу, і воскрес еси як переможець, Христе Боже, жінкам-мироносицям звістивши: Радуйтеся, і твоїм апостолам мир даруєш, падшим подаєш воскресення.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя.

Прокімен, глас 8: Це день, що його створив Господь, возрадуємося і возвеселімся в нім (Пс. 117,24).

Стих: Сповідуйтеся Господеві, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,1).

Апостол у Діяннях, зач. 1 (Ді. 1,1-8).

Аلیلуя, глас 4: Ти, воскресши, помилуєш Сіона (Пс. 101,14).

Стих: Господь з неба на землю споглянув (Пс. 101,20).

Замість Достойно, співаємо: Ангел сповіщав Благодатній: Чистая Діво, радуйся. І знову кажу: Радуйся. Твій Син воскрес триднівний із гробу і мертвих воздвігнув він; люди. веселіться.

І ірмос, глас 1: Світися, світися, новий Єрусаліме, слава бо Господня на тобі возсі-

яла. Радій нині і веселіся, Сіоне. А ти, Чистая, красуйся, Богородице, востанням рождення твого.

Так співаємо аж до віддання Пасхи.

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерелі безсмертного споживіть. Аلیلія, *тричі.*

Коли ж священник мовить: Зі страхом Божим і вірою приступіть, *ми, замість* Благословен, хто йде в ім'я Господнє, *співаємо:* Христос воскрес, *один раз, цілий тропар.*

Свящ.: Спасі, Боже, людей твоїх:

Ми: Христос воскрес, *один раз.*

Свящ.: Завжди, нині і повсякчас:

Ми: Христос воскрес, *тричі.*

Потім ектенія.

А замість Будь ім'я Господнє, *співаємо:* Христос воскрес, *тричі.*

Свящ.: Благословення Господнє на вас:

Ми: Амінь.

Свящ.: Слава тобі, Христе Боже:

Ми: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував. Господи, помилуй, *тричі.* Благослові.

Священник мовить відпуст з хрестом.

Тоді співаємо кінцеве: Христос воскрес, *тричі, цілий тропар.* А потім закінчуємо *співом:* І нам дарував життя вічне, поклоняємося його триднівному воскресінню.

У всі дні Світлого тижня все, як у день Пасхи, а прокімен, Апостол і аلیلія за чином.

Понеділок Світлого тижня

Прокімен, глас 8: На всю зéмлю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса́ повідають славу Бо́жу, творіння ж рук його́ сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол у Діяннях, зач. 2 (Ді. 1,12-17.21-26).

Алилуя, глас 1: Ісповідять небеса́ чуда твої́, Го́споди, і істину твою́ в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог просла́влюваний на раді святих (Пс. 88,8).

Причасний: Тіло Хри́сто́ве прийміть, джерела́ безсмертного споживіть. Алилу́я, *тричі.*

Вівторок Світлого тижня

Прокімен, глас 3: Величає душа́ моя Го́спода і возра́дувався дух мій у Бо́зі, Спа́сі мої́м (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо згля́нувся на смире́ння раби́ своєї́, ось бо відні́ні ублажа́ть мене́ всі ро́ди (Лк. 1,48).

Апостол у Діяннях, зач. 4 (Ді. 2,14-21).

Алилуя, глас 8: Воскреси́, Го́споди, в упокій твій, ти і киво́т святи́ні твоєї́ (Пс. 131,8).

Стих: Кля́вся Госпо́дь Дави́дові істиною і не відрече́ться її́ (Пс. 131,11).

Причасний: Тіло Хри́сто́ве прийміть, джерела́ безсмертного споживіть. Алилу́я, *тричі.*

Середа Світлого тижня

Прокімен, глас 4: Пом'яну ім'я твоє у всякім роді і роді (Пс. 44,18).

Стих: Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вуха твоє (Пс. 44,11).

Апостол у Діяннях, зач. 5 (Ді. 2,22-36).

Алилуя, глас 2: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення рабів своєї, ось бо віднині ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела безсмертного споживіть. Алилуя, *тричі.*

Четвер Світлого тижня

Прокімен, глас 3: Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (Пс. 46,7).

Стих: Всі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радості (Пс. 46,2).

Апостол у Діяннях, зач. 6 (Ді. 2,38-43).

Алилуя, глас 4: Натягни лук і успівай, і царюй, істини ради і лагідности, і справедливости (Пс. 44,5).

Стих: Возлюбів ти правду і возненавидів ти беззаконня (Пс. 44,8).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела безсмертного споживіть. Алилуя, *тричі.*

П'ятниця Світлого тижня

Прокімен, глас 8: На всю зємлю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол у Діяннях, зач. 7 (Ді. 3,1-8).

Алилуя, глас 1: Ісповідать небеса чуда твої, Господи, і істину твою в церкві святіх (Пс. 88,6).

Стих: Бог прославлюваний на раді святіх (Пс. 88,8).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела́ безсмертного споживіть. Алилуя, *тричі.*

Субота Світлого тижня

Прокімен, глас 3: Господь просвічення моє і спаситель мій, кого́ убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого́, кого́ устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол у Діяннях, зач. 8 (Ді. 3,11-16).

Алилуя, глас 8: Господь воцарівся, в красу зодягнувся, зодягнувся Господь у силу і перепоясався (Пс. 92,1).

Стих: Він бо утвердив вселенну, вона не порушиться (Пс. 92,1).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела́ безсмертного споживіть. Алилуя, *тричі.*

Неділя 2, про Тому

Починаємо зображальні.

Тропар, глас 7: Хоч запечатаний був гріб, як життя із гробу возсіяв ти, Христе Боже, і, хоч замкнені були двері, ученикам представ єси як воскресіння всіх, дух правий через них обновлюючи нам, по великій твоїй милості.

Слава, і нині: *Кондак, глас 8:* Допитливою десницею життєдайні твої ребра Тома провів, Христе Боже, бо, хоч замкнені були двері, як ти увійшов, він із іншими апостолами клікав до тебе: Господь єси і Бог мій.

Прокімен, глас 3: Великий Господь наш і велика сила його, і розумові його немає міри (Пс. 146,5).

Стих: Хваліте Господа, бо благій псалом, Богові нашому нехай солодке буде хваління (Пс. 146,1).

Апостол у Діяннях, зач. 14 (Ді. 5,12-20).

Алилуя, глас 8: Прийдіте, возрадуємося Господеві, воскликнім Богу, Спасителеві нашому (Пс. 94,1).

Стих: Бо Бог – великий Господь і цар великий по всій землі (Пс. 94,3).

Замість Достойно, співаємо: Ангел сповіщав Благодатній: Чистая Діво, радуйся. І знову кажуть: Радуйся. Твій Син воскрес триднівний із гробу і мертвих воздвігнув він; люди веселіться.

І ірмос, глас 1: Світійся, світійся, новий Єрусаліме, слава бо Господня на тобі возсіяла. Радій нині і веселіся, Сіоне. А ти, Чі-

стоя, красуйся, Богородице, востанням рож-
діння твого.

Причасний: Похвалі, Єрусаліме, Господа,
хвалі Бога твого, Сіоне (*Пс. 147,1*). Аلیلія,
тричі.

У понеділок	Апостол у Діяннях, зач. 9	Ді. 3,19-26
У вівторок	Апостол у Діяннях, зач. 10	Ді. 4,1-10
У середу	Апостол у Діяннях, зач. 11	Ді. 4,13-22
У четвер	Апостол у Діяннях, зач. 12	Ді. 4,23-31
У п'ятницю	Апостол у Діяннях, зач. 13	Ді. 5,1-11
У суботу	Апостол у Діяннях, зач. 15	Ді. 5,21-33

Неділя 3, про мироносиць

Тропар, глас 2: Коли зійшов ти до смерті,
Життя безсмертне, тоді ад умертвив ти бли-
стінням божества. Коли ж і умерлих із глибін
підземних воскресив ти, всі сили небесні взивали:
Життєдавче, Христе Боже наш, слава тобі.

І: Благообразний Йосиф, з древа знявши
пречисте тіло твоє, плащаницею чистою об-
вив, і ароматами в гробі новім, покривши, по-
ложив; та по трьох днях воскрес єси, Господи,
даруючи світові велику милість.

Слава: **Кондак, глас 2:** Радуватися миро-
носицям повелів ти, плач праматері Єви вти-
хомирів ти воскресенням твоїм, Христе Боже,
апостолам же твоїм проповідувати повелів ти:
Спас воскрес із гробу.

І нині: **Кондак Пасхи, глас 8:** Хоч і у гроб
зійшов ти, Безсмертний, та адову зруйнував

ти сілу, і воскрес єси як переможець, Хрісте Божє, жінкам-мироносицям звістивши: Радуйтеся, і твоїм апостолам мир даруєш, падшим подаєш воскресєння.

Прокімен, глас 6: Спасі, Господи, людєй твоїх і благослові насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Божє мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Апостол у Діяннях, зач. 16 (Ді. 6,1-7).

Алилуя, глас 8: Благоволів ти, Господи, зємлю твою, ти повернув полон Яковів (Пс. 84,2).

Стих: Милість і істина зустрілися, правда і мир обцілувалися (Пс. 84,11).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела безсмертного споживіть.

Другий: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). *Алилуя, тричі.*

У понеділок	Апостол у Діяннях, зач. 17	Ді. 6,8-7,5.47-60
У вівторок	Апостол у Діяннях, зач. 18	Ді. 8,5-17
У середу	Апостол у Діяннях, зач. 19	Ді. 8,18-25
У четвер	Апостол у Діяннях, зач. 20	Ді. 8,26-39
У п'ятницю	Апостол у Діяннях, зач. 21	Ді. 8,40-9,19
У суботу	Апостол у Діяннях, зач. 22	Ді. 9,20-31

Неділя 4, про розслабленого

Тропар воскресний, глас 3: Нехай веселяться небесії, нехай радуються земнії, бо сотворив владу рукою своєю Господь, подолав смертю смерть, первенцем мертвих став, з безодні ада избавив нас і подав світові велику милість.

Слава: *Кондак, глас 3*: Душу мою, Господи, у гріхах всіляких і безглуздими діяннями тяжко розслаблену, воздвігни божественним твоїм заступництвом, як і розслабленого воздвігнув ти древньо, щоб я клікав до тебе спасаючись: Слава, Христе, владі твоїй.

І нині: *Кондак Пасхи, глас 8*: Хоч і у гріб зійшов ти, Безсмертний, та адову зруйнував ти силу, і воскрес єси як переможець, Христе Боже, жінкам-мироносицям звістивши: Радуйтеся, і твоїм апостолам мир даруєш, падшим подаєш воскресення.

Прокімен, глас 1: Будь, Господи, милість твою на нас, бо уповали ми на тебе (*Пс. 32,22*).

Стих: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (*Пс. 32,1*).

Апостол у Діяннях, зач. 23 (*Ді. 9,32-42*).

Алилуя, глас 5: Милості твої, Господи, повік оспівуватиму, з роду в рід (*Пс. 88,2*).

Стих: Бо сказав ти: Повік милість збудується (*Пс. 88,3*).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела безсмертного споживіть.

Другий: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (*Пс. 148,1*). *Алилуя, тричі*.

У понеділок	Апостол у Діяннях, зач. 24	Ді. 10,1-16
У вівторок	Апостол у Діяннях, зач. 25	Ді. 10,21-33

Середа переполювання

Тропар, глас 8: В переполювання празника

спра́глу ду́шу мою́ благоче́стя напі́й во́дами, до всіх бо, Спа́се, заклі́кав ти: Спра́глий нехай гряде́ до мене́ і нехай п'є. Джерело́ життя́ на́шого, Хри́сте Бо́же, сла́ва тобі.

Сла́ва, і ніні: *Кондак, глас 4*: В переполо́вненні зако́нного пра́зника, всіх Тво́рче і Владі́ко, до предсто́ячих глаго́лав ти, Хри́сте Бо́же: Прийді́ть і зачерпні́ть во́ду безсме́ртя. Тому́ до тебе́ припада́ємо і ві́рно клі́чемо: Щедро́ти твої́ дару́й нам, бо ти є́ джерело́ життя́ на́шого.

Прокі́мен, глас 3: Вели́кий Госпо́дь наш і вели́ка сі́ла його́, і розумові́ його́ нема́є міри (*Пс. 146,5*).

Стих: Хвалі́те Го́спода, бо благи́й псалом, Бо́гові на́шому нехай соло́дке бу́де хвалі́ння (*Пс. 146,1*).

Апостол у Ді́яннях, зач. 34 (Ді. 14,6-18).

Алилу́я, глас 1: Пом'яни́ соньм тво́й, що́ його́ придба́в ти ізда́вна (*Пс. 73,2*).

Стих: Бог же — цар наш пе́рше ві́ку, вчині́в спасе́ння посере́д землі́ (*Пс. 73,12*).

Замі́сть Достойно, спі́ваємо ірмос, глас 8: Чуже́ матеря́м дівство́ і чудне́ дівам діторо́дження. На то́бі, Богороди́це, обо́є доверши́лося. Тому́ тебе́ ми, всі племена́ землі́, безустанно велича́ємо.

Причасний: Хто їсть мою́ плоть і п'є мою́ кров, у мене́ перебува́є і я — в ньому́, сказа́в Госпо́дь (*Ів. 6,56*). *Алилу́я, тричі*.

У п'ятницю Апостол у Діяннях, зач. 27 Ді. 10,44-11,10
У суботу Апостол у Діяннях, зач. 29 Ді. 12,1-11

Неділя 5, про самарянку

Тропар воскресний, глас 4: Світлую воскресення проповідь від ангела визнавши, Господні учениці, і прадідне осудження відкинувши, апостолам, хвалячися, мовили: Повалилася смерть, воскрес Христос Бог, даруючи світові велику милість.

І тропар переполовнення, глас 8: В переполовнення празника спраглу душу мою благочестя напій водами, до всіх бо, Спасе, закликав ти: Спраглий нехай гряде до мене і нехай п'є. Джерело життя нашого, Христе Боже, слава тобі.

Слава: *Кондак, глас 8:* З вірою прийшовши на кладязь, самарянка віділа тебе — премудрости воду, якої напившись обильно, царство вишне унаслідувала повік приснославна.

І нині: *Кондак переполовнення, глас 4:* В переполовнення законного празника, всіх Творче і Владико, до предстоячих глаголав ти, Христе Боже: Прийдіть і зачерпніть воду безсмертя. Тому до тебе припадаємо і вірно кличемо: Щедроти твої даруй нам, бо ти є джерело життя нашого.

Прокімен, глас 3: Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (Пс. 46,7).

Стих: Всі народи, заплещіте рукамі, воскликніть Божові голосом радости (Пс. 46,2).

Апостол у Діяннях, зач. 28 (Ді. 11,19-26.29-30).

Алилуя, глас 4: Натягні лук і успівай, і царюй, істини ради і лагідности, і справедливости (Пс. 44,5).

Стих: Возлюбів ти правду і возненавидів ти беззаконня (Пс. 44,8).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела безсмертного споживіть.

Другий: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, тричі.

У четвер, п'ятницю і суботу після неділі про самарянку співаємо тропар воскресний, глас 4; Слава: кондак неділі, глас 8; І нині: кондак Пасхи, глас 8. Усе інше, як у неділю.

У понеділок	Апостол у Діяннях, зач. 30	Ді. 12,12-17
У вівторок	Апостол у Діяннях, зач. 31	Ді. 12,25-13,12
У середу	Апостол у Діяннях, зач. 32	Ді. 13,13-24
У четвер	Апостол у Діяннях, зач. 35	Ді. 14,20-27
У п'ятницю	Апостол у Діяннях, зач. 36	Ді. 15,5-34
У суботу	Апостол у Діяннях, зач. 37	Ді. 15,35-41

Неділя 6, про сліпорожденного

Тропар воскресний, глас 5: Собезначальне Слово Отцю і Духові, від Діви роджене на спасення наше, оспіваймо, вірні, і поклонімся, бо благоволив плоттю зійти на хрест і смерть перетерпіти, і воскресити умерлих славним воскресенням своїм.

Слава: *Кондак, глас 4*: На душевних очах осліплений, до тебе, Христе, приходжу, як сліпий від народження; в покаянні клічу до тебе: Ти в темряві світло пресвітле.

І ніні: *Кондак Пасхи, глас 8*: Хоч і у гріб зійшов ти, Безсмертний, та адову зруйнував ти силу, і воскрес еси як переможець, Христе Боже, жінкам-мироносицям звістивши: Радуйтеся, і твоїм апостолам мир даруєш, падшим подаєш воскресення.

Прокімен, глас 8: Помоліться і воздайте Господеві, Богу нашому (Пс. 75,12).

Стих: Відомий у Юдеї Бог, в Ізраїлі велике ім'я його (Пс. 75,2).

Апостол у Діяннях, зач. 38 (Ді. 16,16-34).

Алилуя, глас 8: Споглянь на мене і помилуй мене (Пс. 118,132).

Стих: Стопи мої направ по слову твоєму (Пс. 118,133).

Причасний: Тіло Христове прийміть, джерела безсмертного споживіть.

Другий: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, *тричі*.

У понеділок	Апостол у Діяннях, зач. 39	Ді. 17,1-15
У вівторок	Апостол у Діяннях, зач. 40	Ді. 17,19-28
У середу	Апостол у Діяннях, зач. 41	Ді. 18,22-28

Четвер Вознесення

Антифон 1

Стих 1: Всі народи, заплещіте руками, во-склікніть Богові голосом радості (Пс. 46,2).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 2: Бо Господь Всевишній — страшний, цар великий по всій землі (Пс. 46,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: Він покорив людей нам і народи під ноги наші (Пс. 46,4).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 4: Зійшов Бог під оклики веселі, Господь — під голос сурми (Пс. 46,6).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Великий Господь і хвальний вельми у граді Бога нашого, в горі святій його (Пс. 47,2).

Приспів: Спасі нас, Сіну Божий, що вознісся у славі, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 2: Гори сіонські, ребра північні, город царя великого (Пс. 47,3).

Спасі нас, Сіну Божий, що вознісся у славі, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 3: Бог у хоробах його відомим стає, коли заступає його (Пс. 47,4).

Спасі нас, Сіну Божий, що вознісся у славі, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 4: Ось бо царі земні зібрались, зішлись разом (Пс. 47,5).

Спасі нас, Сіну Божий, що вознісся у славі, співаємо тобі: Аلیلїа.

Слава, і ніні: Єдинорідний Сину:

Антифон 3

Стих 1: Послухайте це, всі народи, почуйте, всі, хто живете по вселенній (Пс. 48,2).

Тропар, глас 4: Вознісся ти у славі, Христе Боже наш, радість сотворивши ученикам обітуванням Святого Духа, утвердивши їх благословенням, бо ти єси Син Божий, избавитель світу.

Стих 2: Земнорідні і сині чоловічі, разом багатий і убогий (Пс. 48,3).

Тропар: Вознісся ти у славі:

Стих 3: Уста мої промовлять премудрість і роздуми серця мого — розуміння (Пс. 48,4).

Тропар: Вознісся ти у славі:

Вхідне: Зійшов Бог під оклики веселі, Господь — під голос сурми (Пс. 46,6).

Тропар: Вознісся ти у славі:

Слава, і ніні: *Кондак, глас 6:* Сповнивши промисел щодо нас і те, що на землі, з'єднавши з небесним, вознісся ти у славі, Христе Боже наш, ніяк не відлучаючись, але невідступно перебуваючи, ти клічеш до тих, що люблять тебе: Я з вами і ніхто проти вас.

Трисвяте.

Прокімен, глас 7: Вознесіся на небеса, Боже, і по всій землі слава твоя (Пс. 56,6).

Стих: Готове серце моє, Боже, готове серце моє, оспівуватиму і співатиму у славі моїй (Пс. 56,8).

Апостол у Діяннях, зач. 1 (Ді. 1,1-12).

Алилуя, глас 2: Зійшов Бог під оклики веселі, Господь — під голос сурми (Пс. 46,6).

Стих: Всі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радості (Пс. 46,2).

Замість Достойно, співаємо до віддання: Величай, душе моя, Господа, що з плоттю у славі вознісся на небеса.

Ірмос, глас 5: Тебе, вище ума і слова Матір Божу, що в часі безлітнього неказанно родила, вірні однодумно величаємо.

Причасний: Зійшов Бог під оклики веселі, Господь — під голос сурми (Пс. 46,6). Алилуя, тричі.

Замість Ми віділи світло істинне, співаємо до віддання: Вознесіся на небеса, Боже, і по всій землі слава твоя (Пс. 56,6). І замість Нехай сповняться, те саме.

У п'ятницю	Апостол у Діяннях, зач. 42	Ді. 19,1-8
У суботу	Апостол у Діяннях, зач. 43	Ді. 20,7-12

Неділя 7, святих Отців

Антифони з Вознесення.

Тропар воскресний, глас 6: Ангельські сили на гробі твоім, і ті, що стерегли, змертвіли, і стояла Марія у гробі, шукаючи пречистого тіла твого. Полонів ти ада, та не спокусився ним, зустрів есі Діву, даруючи життя. Воскреслий з мертвих Господи, слава тобі.

Також Вознесення, глас 4: Вознісся ти у

славі, Христе Боже наш, радість сотворивши ученикам обітуванням Святого Духа, утвердивши їх благословенням, бо ти єси Син Божий, избавитель світу.

І Отців, глас 8: Препрославлений ти, Христе Боже наш, світїла на землі — отців наших оснував ти і ними до істинної віри всіх нас направив ти. Багатомилосердний, слава тобі.

Слава: *Кондак Отців, глас 8:* Апостолів проповідування і отців догмати єдину віру утвердили Церкві, яка і, рїзу істини з богословія вишнього носячи, право править і славить благочестя велике таїнство.

І нині: *Кондак Вознесення, глас 6:* Сповідивши промисел щодо нас і те, що на землі, з'єднавши з небесним, вознісся ти у славі, Христе Боже наш, ніяк не відлучаючись, але невідступно перебуваючи, ти клічеш до тих, що люблять тебе: Я з вами і ніхто проти вас.

Прокімен, глас 4, пісня Отців: Благословен єси, Господи, Боже отців наших, і хвальне, і прославлене ім'я твоє на віки (*Дан. 3,26*).

Стих: Бо праведний єси в усьому, що сотворив ти нам (*Дан. 3,27*).

Апостол у Діяннях, зач. 44 (Ді. 20,16-18.28-36).

Алилуя, глас 1: Бог богів, Господь мовив, і призвав землю від сходу сонця до заходу (*Пс. 49,1*).

Стих: Зберіть йому преподобних його, що заповідають завіт його в жертвах (*Пс. 49,5*).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Аلیلуя, тричі.

У понеділок	Апостол у Діяннях, зач. 45	Ді. 21,8-14
У вівторок	Апостол у Діяннях, зач. 46	Ді. 21,26-32
У середу	Апостол у Діяннях, зач. 47	Ді. 23,1-11
У четвер	Апостол у Діяннях, зач. 48	Ді. 25,13-19
У п'ятницю	Апостол у Діяннях, зач. 50	Ді. 27,1-44

Субота 7, перед П'ятдесятницею

Тропар, глас 8: Глибиною мудрости чоловіколюбно все управляєш і корисне всім подаєш, єдиний Творче. Упокой, Господи, душі рабів твоїх, бо на тебе уповання покладали — Творця, і будівника, і Бога нашого.

Слава: Кондак, глас 8: Зо святими упокой, Христе, душі рабів твоїх, де немає болізни, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне.

І нині: Богородичний, глас 8: Тебе і стіну, і пристанище маємо, і молитвеницю благосприятливу до Бога, якого ти родила есі, Богородице безневесна, вірних спасення.

Прокімен, глас 6: Душі їх у блаженстві перебуватимуть (Пс. 24,13).

Стих: До тебе, Господи, підніс я душу мою (Пс. 24,1).

Апостол у Діяннях, зач. 51 (Ді. 28,1-31). І за померлих: до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 6: Блаженні, яких ви́брав і прийня́в ти, Го́споди (Пс. 64,5).

Стих: І пам'ять їх з роду в рід.

Причасний: Блаженні, яких ви́брав і прийня́в ти, Го́споди, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5). Алилу́я, *тричі*.

Неділя П'ятдесятниці

Антифон 1

Стих 1: Небеса́ повідають сла́ву Бо́жу, творі́ння ж рук його́ сповіщає́ твердь (Пс. 18,2).

Приспів: Молитва́ми Богоро́диці, Спа́се, спасі́ нас.

Стих 2: День дне́ві передає́ сло́во і ніч но́чі об'являє́ розумі́ння (Пс. 18,3).

Молитва́ми Богоро́диці, Спа́се, спасі́ нас.

Стих 3: На всю зе́млю вийшло́ вістува́ння їх і до кінці́в вселе́нної глаго́ли їх (Пс. 18,5).

Молитва́ми Богоро́диці, Спа́се, спасі́ нас.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́хові, і ні́ні, і повсякча́с, і на ві́ки ві́ків. Амі́нь.

Молитва́ми Богоро́диці, Спа́се, спасі́ нас.

Антифон 2

Стих 1: Ві́слухає́ тебе́ Госпо́дь у день пе-ча́лі, захисті́ть тебе́ ім'я́ Бо́га Я́кова (Пс. 19,2).

Приспів: Спасі́ нас, Уті́шителю́ благі́й, співа́ємо то́бі: Алилу́я.

Стих 2: Пошле́ то́бі по́міч зо́ святі́ні і з Сіо́ну засту́пить тебе́ (Пс. 19,3).

Спасі́ нас, Уті́шителю́ благі́й, співа́ємо то́бі: Алилу́я.

Стих 3: Дасть тобі Господь по серцю твоєму і ввесь задум твій сповнить (*Пс. 19,5*).

Спаси нас, Утішителю благий, співаємо тобі: Аلیلїя.

Слава, і нині: Єдинородний Сїну:

Антифон 3

Стих 1: Господи, сілою твоєю возвеселиться цар і спасенням твоїм возрадується вельми (*Пс. 20,2*).

Тропар, глас 8: Благословен еси, Христе Боже наш, що премудрими рибаків явив, зіславши їм Духа Святого, і ними уловив вселенну. Чоловіколюбче, слава тобі.

Стих 2: Бажання серця його дав ти йому і хотіння уст його ти не відмовив йому (*Пс. 20,3*).

Тропар: Благословен еси, Христе Боже наш:

Стих 3: Бо попередив ти його благословенням благостинним, поклав ти на голові його вінець із каменя цінного (*Пс. 20,4*).

Тропар: Благословен еси, Христе Боже наш:

Вхідне: Вознесіся, Господи, сілою твоєю, оспівуватимемо і співатимемо сили твої (*Пс. 20,14*).

Тропар: Благословен еси, Христе Боже наш:

Слава, і нині: *Кондак, глас 8:* Коли ти зішовши язикі змішав, розділив ти народи, Всевишній. Коли ж вогненні язикі ти розда-

вав, у з'єднання всіх ти призвав. І одноголосно славимо Пресвятого Духа.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестілися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя.

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістуння їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол у Діяннях, зач. 3 (Ді. 2,1-11).

Аلیلуя, глас 1: Словом Господнім небеса утвердилися і духом уст його вся сила їх (Пс. 32,6).

Стих: З неба споглянув Господь, відив усіх синів людських (Пс. 32,13).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Величай, душе моя, в трьох особах суще єдине божество.

Ірмос, глас 4: Радуйся, царіце, матеродівственна славо, всякі бо легкомовні благоговірливі уста промовити не можуть, щоб тебе оспівувати достойно, і безсильний ум усякий, щоб твоє рождество розуміти. Тому тебе одноголосно славимо.

Причасний: Дух твій благий наставить мене на землю праву (Пс. 142,10). Аلیلуя, тричі.

Понеділок Святого Духа

Вхідне: Вознесіся, Господи, силою твоєю, оспівуватимемо і співатимемо сили твої (Пс. 20,14).

Тропар, глас 8: Благословен єси, Христе Боже наш, що премудрими рибаків явив, зіславши їм Духа Святого, і ними уловив вселенну. Чоловіколюбче, слава тобі.

Слава, і нині: *Кондак, глас 8:* Коли ти зійшовши язикі змішав, розділив ти народи, Всевишній. Коли ж вогненні язикі ти роздавав, у з'єднання всіх ти призвав. І одноголосно слаavimo Пресвятого Духа.

Прокімен, глас 6: Спасі, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Апостол до Ефесян, зач. 229 (Еф. 5,9-19).

Алилуя, глас 2: Помілуй мене, Боже, по великій милості твоїй (Пс. 50,3).

Стих: Не відкинь мене від лиця твого і Духа твого Святого не відійми від мене (Пс. 50,13).

Причасний: Дух твій благій наставить мене на землю праву (Пс. 142,10). Алилуя, тричі.

У вівторок	Апостол до Римлян, зач. 79	Рм. 1,1-7.13-17
У середу	Апостол до Римлян, зач. 80	Рм. 1,18-27
У четвер	Апостол до Римлян, зач. 81	Рм. 1,28-2,9
У п'ятницю	Апостол до Римлян, зач. 82	Рм. 2,14-29
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 79	Рм. 1,7-12

Неділя 1, всіх святих

Тропар воскресний, глас 8: З висоті зі-

йшов ти, Милосердний, погребення прийняв ти триднівне, щоб нас визволити від страстей. Життя і воскресення наше, Господи, слава тобі.

І тропар святим, глас 4: У всьому світі мучеників твоїх кров'ю, як багрянницею і виссоном, Церква твоя прикрасилася і через них восклицує тобі, Христе Боже: Людям твоїм щедроти твої зішли, мир громаді твоїй даруй і душам нашим велику милість.

Слава, і нині: *Кондак, глас 8:* Як початки ества насадителеві творіння вселенна приносять тобі, Господи, богоносних мучеників. Їх молитвами в мірі глибокому Церкву твою, громаду твою, Богородиці ради, збережи, Многомилостивий.

Прокімен, глас 8: Помоліться і воздайте Господеві, Богу нашому (Пс. 75,12).

Стих: Відомий у Юдеї Бог, в Ізраїлі велике ім'я його (Пс. 75,2).

І святим, глас 4: Дівний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Апостол до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь віслухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

2-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Римлян, зач. 83	Рм. 2,28-3,18
У вівторок	Апостол до Римлян, зач. 86	Рм. 4,4-12
У середу	Апостол до Римлян, зач. 87	Рм. 4,13-25
У четвер	Апостол до Римлян, зач. 89	Рм. 5,10-16

**Четвер по неділі всіх святих
Торжественне поклонення пречистим Тайнам
Тіла і Крови Господа нашого Ісуса Христа**

Антифон 1

Стих 1: Господь пасе мене і нічого не бракуватиме мені; на місці квітучім, там він оселив мене (*Пс. 22,1-2*).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 2: Бо, якщо й піду посеред тіні смертної, не побоюся зла, бо ти зо мною єси (*Пс. 22,4*).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: Приготівив ти передо мною трапезу проти супротивників моїх (*Пс. 22,5*).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Вірував я, тому й заговорів, і я смирився вельми (*Пс. 115,1*).

Приспів: Спасі нас, Сіну Божий, що жи́виш нас плóттю і крòв'ю своєю, співаємо тобі: Аلیلуя.

Стих 2: Що відда́м Го́сподеві за все, що він возда́в мені? (*Пс. 115,3*).

Спасі нас, Сіну Божий, що жи́виш нас плóттю і крòв'ю своєю, співаємо тобі: Аلیلуя.

Стих 3: Ча́шу спасе́ння прийму́ і ім'я Го́сподне призову́ (*Пс. 115,4*).

Спасі нас, Сіну Божий, що жи́виш нас плóттю і крòв'ю своєю, співаємо тобі: Аلیلуя.

Сла́ва, і ніні: Єдинорóдний Сіну:

Антифон 3

Стих 1: Ко́ли призва́в я, ві́слухав мене́ Бог пра́вди моє́ї (*Пс. 4,2*).

Тропар, глас 4: Воспоми́нання твоє́, Хри́сте Бо́же наш, засвіти́ло світові́ день пра́зничний, від тебе́ бо риба́лки учи́лися безкрòвну жéртву хлі́ба й вина́ тобі́ прино́сити і так твори́ти твоє́ божественне́ вспоми́нання, яке́ й ми пра́зуємо, і клі́чемо: Го́споди, сла́ва тобі́.

Стих 2: Жéртвуйте жéртву пра́вди і упова́йте на Го́спода (*Пс. 4,6*).

Тропар: Воспоми́нання твоє́, Хри́сте Бо́же наш:

Стих 3: Дав ти веселі́сть у се́рці мо́їм, від пло́ду пше́ниці, вина́ і е́лею сво́го збагати́ли (*Пс. 4,8*).

Тропар: Воспоми́нання твоє́, Хри́сте Бо́же наш:

Вхідне: Тобі́ пожéртвую́ жéртву хва́лі і в ім'я́ Го́сподне́ закли́чу (*Пс. 115,8*).

Тропар: Воспоми́нання твоє, Хри́сте Бо́же наш:

Сла́ва, і ні́ні: **Кондак, глас 4:** Ось предле́жить Хри́сто́с на по́живу всім, прийді́те і припада́ючи покло́німся Хри́сту́ Бо́гові, у цих та́йнах ута́єному, з умилі́нням клі́чучи: Владі́ко, не опа́лі нас, недо́сто́йних, прича́стям, але́ попа́лі грі́хи і очи́сти ду́ші на́ші.

Прокімен, глас 4: Нагодува́в їх ті́стом пше́нічним і ме́дом з ка́меня насати́в їх (*Пс. 80,17*).

Стих: Ра́дуйтеся Бо́гові, помі́чниківі на́шому (*Пс. 80,2*).

Апостол до Корінтян, зач. 149 (1 Кр. 11,23-32).

Алилуя, глас 4: Очи́ всіх на те́бе упова́ють і ти своє́часно да́єш їм по́живу (*Пс. 144,15*).

Стих: Ти відкрити́вєш ру́ку твою́ і сповня́єш усе́ живе́ благово́лінням (*Пс. 144,16*).

Замість Достойно, співаємо: Велича́й, ду́ше́ моя́, Го́спода, що́ плоть і кров сво́ю дав у по́живу та́їнственну.

Ірмос, глас 2: Увесь ти є пра́гнення, увесь насоло́да, Сло́во Бо́же, Ді́ви Си́ну, Бо́же богі́в, Го́споди, святи́х пресвяти́й, тому́ тебе́ всі з ті́єю, що́ тебе́ породі́ла, велича́ємо.

Причасний: Хто ї́сть мою́ плоть і п'є́ мою́ кров, у ме́ні пере́буває і я — в ньо́му, сказа́в Го́сподь (*Ів. 6,56*). Алилу́я, *тричі*.

У п'ятницю   Апостол до Римлян, зач. 90   Рм. 5,17-6,2
У суботу   Апостол до Римлян, зач. 84   Рм. 3,19-26

Неділя 2 по П'ятдесятниці, глас 1
 Апостол до Римлян, зач. 81 (Рм. 2,10-16)

3-ій тиждень

У понеділок	Апостол до Римлян, зач. 94	Рм. 7,1-13
У вівторок	Апостол до Римлян, зач. 95	Рм. 7,14-8,2
У середу	Апостол до Римлян, зач. 96	Рм. 8,2-13
У четвер	Апостол до Римлян, зач. 98	Рм. 8,22-27
У п'ятницю	Апостол до Римлян, зач. 101	Рм. 9,6-19

П'ятниця 3-го тижня
Празник найсолодшого Господа Бога
і Спаса нашого Ісуса Христа — Чоловіколюбця

Антифон 1

Стих 1: Як возлюбленні оселі твої, Господи сил. Прагне, ба, і пропадає душа моя до дворів Господніх (Пс. 83,2-3).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 2: Сэрце моє і тіло моє возрадувалися Богом живім (Пс. 83,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: Бо птіця знайшла собі храмину і горлиця собі гніздо, де покладє пташат своїх (Пс. 83,4).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амїнь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Ісповімся тобі, Господи, всім сэрцем моїм, розповім про всі чудá твої (Пс. 9,2).

Приспів: Спасі нас, Сїну Божий, що возлюбів нас безконечно, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 2: І нехай уповають на тебе ті, що знають ім'я твоє (Пс. 9,11).

Спасі нас, Сїну Божий, що возлюбів нас безконечно, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 3: Бажання убогих почув ти, Господи, готовости серця їх послухало вуха твоє (Пс. 9,38).

Спасі нас, Сїну Божий, що возлюбів нас безконечно, співаємо тобі: Алилуя.

Слава, і нині: Єдинородний Сїну:

Антифон 3

Стих 1: Відало серце моє слово добре, говорю я про діла мої цареві (Пс. 44,2).

Тропар, глас 6: Помілуй нас, Господи, помілуй нас, бо, ніякого одвіту не знаючи, оцю тобі молитву як Владіці ми, грішні, приносимо: Помілуй нас.

Стих 2: Гарний красою понад синів людських, вилилася врода на губах твоїх (Пс. 44,3).

Тропар: Помілуй нас, Господи, помілуй нас:

Стих 3: Красою твоєю і добротою твоєю: і натягні лук, і успівай, і царюй, істини ради і лагідности, і справедливости (Пс. 44,5).

Тропар: Помілуй нас, Господи, помілуй нас:

Вхідне: Сповідуйтеся Господеві, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,1).

Тропар: Помілуй нас, Господи, помілуй нас:

Слава, і нині: *Кондак, глас 8*: Непереможний Владарю і Господи, а́да Переможцю, я, врятований від вічної смерті, похвалу випісую тобі, творіння і раб твій, але ти, що маєш милосердя несказанне, від усяких бід вйзволи мене, що взиває: Ісусе, Сїну Божий, помилуй мене.

Прокімен, глас 4: Повім ім'я твоє братїї, посеред цєрки оспівуватиму тебе (*Пс. 21,23*).

Стих: Молитві мої воздам перед тїми, що бояться його (*Пс. 21,26*).

Апостол до Євреїв, зач. 306 (Євр. 2,11-18).

Алилуя, глас 6: Схаменуться і навєрнуться до Господа всі кінці землі (*Пс. 21,28*).

Стих: І поклоняться перед ним усі батьківщини народів (*Пс. 21,28*).

Замість Достойно, співаємо: Величай, душе моя, найсолódшого Ісуса — Чоловіколюбця.

Ірмос, глас 2: Від Бога – Бога Слова, що несказанною мудрістю прийшов обновіти Адама, їддю у тлінь впалого тяжко, що від святої Дїви несказанно ради нас воплотївся, вірні однодумно піснями величаємо.

Причасний: Віділи всі кінці землі спасєння Бога нашого (*Пс. 97,3*). Алилуя, *тричі*.

Субота 3-го тижня Сострадання Пресвятої Богородиці

Тропар, глас 6: З учеником дївственником Мати Дїва стояла перед хрестом того, що з неї родївся, і, не мїгши глядіти на нього, як його підносили на хрест, клікала, ворушена

риданнями: Як страдаєш ти, що єством безстрашний. Славлю твою, Сіну мій, неказанну добрість, що всякий ум перевіщує.

Слава, і нині: *Кондак, глас 4*: Відячи, як тебе на хрест пригвожджують, Ісусе, і як ти добровільно страсті приймаєш, Владико, Діва і Мати твоя клікала: Горе мені, Дитя солодке. Як несправедливо рани терпиш, Зцілітелю людської немочі, що від зотління ізбавив усіх милосердям своїм.

Прокімен, глас 4: Плачучи плакала вночі і сльози її на обличчі її (*Плач Єремії 1,2*).

Стих: І немає, хто потішив би, між усіма, що люблять її (*Плач Єремії 1,2*).

Апостол дня: до Римлян, зач. 85 (Рм. 3,28-4,3). І Сострадання: до Филип'ян, зач. 240 (Фл. 2,5-11).

Алилуя, глас 6: Знемогла в мені міць моя, бо дав Господь у руки мої болізню (*Плач Єремії 1,14*).

Стих: Віддалився від мене той, хто потішає мене і навертає душу мою (*Плач Єремії 1,16*).

Причасний: Чи є більість, як більість моя. Ради цього й утроба моя стривожилась у мені (*Плач Єремії 1,12.20*). *Алилуя, тричі.*

Неділя 3, глас 2

Апостол до Римлян, зач. 88 (Рм. 5,1-10)

4-ий тиждень

У понеділок Апостол до Римлян, зач. 102 Рм. 9,18-33
У вівторок Апостол до Римлян, зач. 104 Рм. 10,11-11,2

У середу	Апостол до Римлян, зач. 105	Рм. 11,2-12
У четвер	Апостол до Римлян, зач. 106	Рм. 11,13-24
У п'ятницю	Апостол до Римлян, зач. 107	Рм. 11,25-36
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 92	Рм. 6,11-17

Неділя 4, глас 3, всіх святих українського народу

Тропар воскресний, глас 3: Нехай веселяться небесні, нехай радіються земні, бо сотворив владу рукою своєю Господь, подолав смертю смерть, первенцем мертвих став, з безодні ада ізбавив нас і подав світові велику милість.

І святим, глас 4: Христославні князі і святи́телі, преподобні і мученики, і незламні ісповідники всіх часів християнської України, моліть Христа Бога, щоб він споглянув ласкавим оком на наш народ і дав йому ласку витривати у вірі і щоб спасліся душі богомольних вірних, що вшановують священну вашу пам'ять.

Кондак воскресний, глас 3: Воскрес ти днесь із гробу, Щедрий, і нас возвів ти із врат смертних, днесь Адам ликує і радується Єва, а разом пророки з патріярхами неперестанно оспівують божественну могутність влади твоєї.

Слава: *Кондак святим, глас 4:* Ясними світїлами ви сяєте, Богом натхненні праведники нашої Церкви і прикладом заохотливим служите громадам вірних по всьому християнському світі. Тому-то в покорі схиляємо перед вами наші голови, дякуючи великому і вселаскавому Богові, що вчинів вас нашими

заступниками в небі і молільниками за душі наші.

І нині: *Богородичний, глас 4*: Йоакім і Анна з неслави бездітності і Адам і Єва від тління смерті візволилися, Пречіста, у святім різдві твоім. Його прізнують люди твої, з провіни прогрішень ізбавлені, як кличуть до тебе: Неплідна родить Богородицю і кормительку життя нашого.

Прокімен, глас 3: Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (*Пс. 46,7*).

Стих: Всі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радості (*Пс. 46,2*).

І святим, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (*Пс. 115,6*).

Апостол дня: до Римлян, зач. 93 (*Рм. 5,18-23*). *І святим: до Римлян, зач. 99* (*Рм. 8,28-39*).

Алилуя, глас 3: На тебе, Господи, я уповав, щоб не посоромився навіки (*Пс. 30,2*).

Стих: Будь мені Богом захисником і домом прибіжища, щоб спасти мене (*Пс. 30,3*).

І святим, глас 4: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (*Пс. 111,1*).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (*Пс. 148,1*).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (*Пс. 32,1*). Алилуя, тричі.

5-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Римлян, зач. 109	Рм. 12,4-5.15-21
У вівторок	Апостол до Римлян, зач. 114	Рм. 14,9-18
У середу	Апостол до Римлян, зач. 117	Рм. 15,7-16
У четвер	Апостол до Римлян, зач. 118	Рм. 15,17-29
У п'ятницю	Апостол до Римлян, зач. 120	Рм. 16,1-16
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 97	Рм. 8,14-21

Неділя 5, глас 4

Апостол до Римлян, зач. 103 (Рм. 10,1-10)

6-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Римлян, зач. 121	Рм. 16,17-24
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 122	1 Кр. 1,1-9
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 127	1 Кр. 2,9-3,8
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 129	1 Кр. 3,18-23
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 130	1 Кр. 4,5-8
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 100	Рм. 9,1-5

Неділя 6, глас 5

Апостол до Римлян, зач. 110 (Рм. 12,6-14)

7-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 134	1 Кр. 5,9-6,11
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 136	1 Кр. 6,20-7,12
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 137	1 Кр. 7,12-24
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 138	1 Кр. 7,24-35
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 139	1 Кр. 7,35-8,7
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 108	Рм. 12,1-3

Неділя 7, глас 6

Апостол до Римлян, зач. 116 (Рм. 15,1-7)

8-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 142	1 Кр. 9,13-18
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 144	1 Кр. 10,5-12
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 145	1 Кр. 10,12-22

У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 147	1 Кр. 10,28-11,7
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 148	1 Кр. 11,8-22
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 111	Рм. 13,1-10

Неділя 8, глас 7

Апостол до Корінтян, зач. 124 (1 Кр. 1,10-18)

9-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 150	1 Кр. 11,31-12,6
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 152	1 Кр. 12,12-26
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 154	1 Кр. 13,4-14,5
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 155	1 Кр. 14,6-19
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 157	1 Кр. 14,26-40
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 113	Рм. 14,6-9

Неділя 9, глас 8

Апостол до Корінтян, зач. 128 (1 Кр. 3,9-17)

10-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 159	1 Кр. 15,12-19
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 161	1 Кр. 15,29-38
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 165	1 Кр. 16,4-12
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 167	2 Кр. 1,1-7
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 169	2 Кр. 1,12-20
У суботу	Апостол до Римлян, зач. 119	Рм. 15,30-33

Неділя 10, глас 1

Апостол до Корінтян, зач. 131 (1 Кр. 4,9-16)

11-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 171	2 Кр. 2,4-15
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 172	2 Кр. 2,14-3,3
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 173	2 Кр. 3,4-11
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 175	2 Кр. 4,1-6
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 177	2 Кр. 4,13-18
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 123	1 Кр. 1,3-9

Неділя 11, глас 2

Апостол до Корінтян, зач. 141 (1 Кр. 9,2-12)

12-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 179	2 Кр. 5,10-15
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 180	2 Кр. 5,15-21
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 182	2 Кр. 6,11-16
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 183	2 Кр. 7,1-10
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 184	2 Кр. 7,10-16
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 125	1 Кр. 1,26-29

Неділя 12, глас 3

Апостол до Корінтян, зач. 158 (1 Кр. 15,1-11)

13-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 186	2 Кр. 8,7-15
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 187	2 Кр. 8,16-9,5
У середу	Апостол до Корінтян, зач. 189	2 Кр. 9,12-10,7
У четвер	Апостол до Корінтян, зач. 190	2 Кр. 10,7-18
У п'ятницю	Апостол до Корінтян, зач. 192	2 Кр. 11,5-21
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 126	1 Кр. 2,6-9

Неділя 13, глас 4

Апостол до Корінтян, зач. 166 (1 Кр. 16,13-24)

14-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Корінтян, зач. 195	2 Кр. 12,10-19
У вівторок	Апостол до Корінтян, зач. 196	2 Кр. 12,20-13,2
✓ У середу	Апостол до Корінтян, зач. 197	2 Кр. 13,3-13
У четвер	Апостол до Галатів, зач. 198	Гл. 1,1-10.20-2,5
У п'ятницю	Апостол до Галатів, зач. 201	Гл. 2,6-10
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 130	1 Кр. 4,1-5

Неділя 14, глас 5

Апостол до Корінтян, зач. 170 (2 Кр. 1,21-2,4)

15-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Галатів, зач. 202	Гл. 2,11-16
У вівторок	Апостол до Галатів, зач. 204	Гл. 2,21-3,7

У середу	Апостол до Галатів, зач. 207	Гл. 3,15-22
У четвер	Апостол до Галатів, зач. 208	Гл. 3,23-4,5
У п'ятницю	Апостол до Галатів, зач. 210	Гл. 4,8-21
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 132	1 Кр. 4,17-5,5

Неділя 15, глас 6

Апостол до Корінтян, зач. 176 (2 Кр. 4,6-15)

16-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Галатів, зач. 211	Гл. 4,28-5,10
У вівторок	Апостол до Галатів, зач. 212	Гл. 5,11-21
У середу	Апостол до Галатів, зач. 214	Гл. 6,2-10
У четвер	Апостол до Ефесян, зач. 216	Еф. 1,1-9
У п'ятницю	Апостол до Ефесян, зач. 217	Еф. 1,7-17
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 146	1 Кр. 10,23-28

Неділя 16, глас 7

Апостол до Корінтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10)

17-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Ефесян, зач. 219	Еф. 1,22-2,3
У вівторок	Апостол до Ефесян, зач. 222	Еф. 2,19-3,7
У середу	Апостол до Ефесян, зач. 223	Еф. 3,8-21
У четвер	Апостол до Ефесян, зач. 225	Еф. 4,14-19
У п'ятницю	Апостол до Ефесян, зач. 226	Еф. 4,17-25
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 156	1 Кр. 14,20-25

Неділя 17, глас 8

Апостол до Корінтян, зач. 182 (2 Кр. 6,16-7,1)

18-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Ефесян, зач. 227	Еф. 4,25-32
У вівторок	Апостол до Ефесян, зач. 230	Еф. 5,20-26
У середу	Апостол до Ефесян, зач. 231	Еф. 5,25-33
У четвер	Апостол до Ефесян, зач. 232	Еф. 5,33-6,9
У п'ятницю	Апостол до Ефесян, зач. 234	Еф. 6,18-24
У суботу	Апостол до Корінтян, зач. 162	1 Кр. 15,39-45

Неділя 18, глас 1*Апостол до Корінтян, зач. 188 (2 Кр. 9,6-11)***19-ий тиждень**

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 235</i>	<i>Фл. 1,1-7</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 236</i>	<i>Фл. 1,8-14</i>
<i>У середу</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 237</i>	<i>Фл. 1,12-20</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 238</i>	<i>Фл. 1,20-27</i>
<i>У п'ятницю</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 239</i>	<i>Фл. 1,27-2,4</i>
<i>У суботу</i>	<i>Апостол до Корінтян, зач. 164</i>	<i>1 Кр. 15,58-16,3</i>

Неділя 19, глас 2*Апостол до Корінтян, зач. 194 (2 Кр. 11,31-12,9)***20-ий тиждень**

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 241</i>	<i>Фл. 2,12-16</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 242</i>	<i>Фл. 2,16-23</i>
<i>У середу</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 243</i>	<i>Фл. 2,24-30</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 244</i>	<i>Фл. 3,1-8</i>
<i>У п'ятницю</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 245</i>	<i>Фл. 3,8-19</i>
<i>У суботу</i>	<i>Апостол до Корінтян, зач. 168</i>	<i>2 Кр. 1,8-11</i>

Неділя 20, глас 3*Апостол до Галатів, зач. 200 (Гл. 1,11-19)***21-ий тиждень**

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол до Филип'ян, зач. 248</i>	<i>Фл. 4,10-23</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол до Колосян, зач. 249</i>	<i>Кл. 1,1-2,7-11</i>
<i>У середу</i>	<i>Апостол до Колосян, зач. 251</i>	<i>Кл. 1,18-23</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол до Колосян, зач. 252</i>	<i>Кл. 1,24-29</i>
<i>У п'ятницю</i>	<i>Апостол до Колосян, зач. 253</i>	<i>Кл. 2,1-7</i>
<i>У суботу</i>	<i>Апостол до Корінтян, зач. 174</i>	<i>2 Кр. 3,12-18</i>

Неділя 21, глас 4*Апостол до Корінтян, зач. 203 (Гл. 2,16-20)***22-ий тиждень**

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол до Колосян, зач. 255</i>	<i>Кл. 2,13-20</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол до Колосян, зач. 256</i>	<i>Кл. 2,20-3,3</i>

У середу	Апостол до Колосян, зач. 259	Кл. 3,17-4,1
У четвер	Апостол до Колосян, зач. 260	Кл. 4,2-9
У п'ятницю	Апостол до Колосян, зач. 261	Кл. 4,10-18
У суботу	Апостол до Коринтян, зач. 178	2 Кр. 5,1-10

Неділя 22, глас 5

Апостол до Галатів, зач. 215 (Гл. 6,11-18)

23-ій тиждень

У понеділок	Апостол до Солунян, зач. 262	1 Сл. 1,1-5
У вівторок	Апостол до Солунян, зач. 263	1 Сл. 1,6-10
У середу	Апостол до Солунян, зач. 264	1 Сл. 2,1-8
У четвер	Апостол до Солунян, зач. 265	1 Сл. 2,9-14
У п'ятницю	Апостол до Солунян, зач. 266	1 Сл. 2,14-19
У суботу	Апостол до Коринтян, зач. 185	2 Кр. 8,1-5

Неділя 23, глас 6

Апостол до Ефесян, зач. 220 (Еф. 2,4-10)

24-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Солунян, зач. 267	1 Сл. 2,20-3,8
У вівторок	Апостол до Солунян, зач. 268	1 Сл. 3,9-13
У середу	Апостол до Солунян, зач. 269	1 Сл. 4,1-12
У четвер	Апостол до Солунян, зач. 271	1 Сл. 5,1-8
У п'ятницю	Апостол до Солунян, зач. 272	1 Сл. 5,9-13.24-28
У суботу	Апостол до Коринтян, зач. 191	2 Кр. 11,1-6

Неділя 24, глас 7

Апостол до Ефесян, зач. 221 (Еф. 2,14-22)

25-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Солунян, зач. 274	2 Сл. 1,1-10
У вівторок	Апостол до Солунян, зач. 274	2 Сл. 1,10-2,2
У середу	Апостол до Солунян, зач. 275	2 Сл. 2,1-12
У четвер	Апостол до Солунян, зач. 276	2 Сл. 2,13-3,5
У п'ятницю	Апостол до Солунян, зач. 277	2 Сл. 3,6-18
У суботу	Апостол до Галатів, зач. 199	Гл. 1,3-10

Неділя 25, глас 8

Апостол до Ефесян, зач. 224 (Еф. 4,1-6)

26-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Тимотея, зач. 278	1 Тм. 1,1-7
У вівторок	Апостол до Тимотея, зач. 279	1 Тм. 1,8-14
У середу	Апостол до Тимотея, зач. 281	1 Тм. 1,18-20;2,8-15
У четвер	Апостол до Тимотея, зач. 283	1 Тм. 3,1-13
У п'ятницю	Апостол до Тимотея, зач. 285	1 Тм. 4,4-8.16
У суботу	Апостол до Галатів, зач. 205	Гл. 3,8-12

Неділя 26, глас 1

Апостол до Ефесян, зач. 229 (Еф. 5,9-19)

27-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Тимотея, зач. 285	1 Тм. 5,1-10
У вівторок	Апостол до Тимотея, зач. 286	1 Тм. 5,11-21
У середу	Апостол до Тимотея, зач. 287	1 Тм. 5,22-6,11
У четвер	Апостол до Тимотея, зач. 289	1 Тм. 6,17-21
У п'ятницю	Апостол до Тимотея, зач. 290	2 Тм. 1,1-2.8-18
У суботу	Апостол до Галатів, зач. 213	Гл. 5,22-6,2

Неділя 27, глас 2

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17)

28-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Тимотея, зач. 294	2 Тм. 2,20-26
У вівторок	Апостол до Тимотея, зач. 297	2 Тм. 3,16-4,4
У середу	Апостол до Тимотея, зач. 299	2 Тм. 4,9-22
У четвер	Апостол до Тита, зач. 300	Тт. 1,5-2,1
У п'ятницю	Апостол до Тита, зач. 301	Тт. 1,15-2,10
У суботу	Апостол до Ефесян, зач. 218	Еф. 1,16-23

Неділя 28, глас 3

Апостол до Колосян, зач. 250 (Кл. 1,12-18)

29-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Євреїв, зач. 308	Євр. 3,5-11.17-19
У вівторок	Апостол до Євреїв, зач. 310	Євр. 4,1-13

У середу	Апостол до Євреїв, зач. 312	Євр. 5,11-6,8
У четвер	Апостол до Євреїв, зач. 315	Євр. 7,1-6
У п'ятницю	Апостол до Євреїв, зач. 317	Євр. 7,18-25
У суботу	Апостол до Ефесян, зач. 220	Еф. 2,11-13

Неділя 29, глас 4

Апостол до Колосян, зач. 257 (Кл. 3,4-11)

30-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Євреїв, зач. 319	Євр. 8,7-13
У вівторок	Апостол до Євреїв, зач. 321	Євр. 9,8-10.15-23
У середу	Апостол до Євреїв, зач. 323	Євр. 10,1-18
У четвер	Апостол до Євреїв, зач. 326	Євр. 10,35-11,7
У п'ятницю	Апостол до Євреїв, зач. 327	Євр. 11,8.11-16
У суботу	Апостол до Ефесян, зач. 228	Еф. 5,1-8

Неділя 30, глас 5

Апостол до Колосян, зач. 258 (Кл. 3,12-16)

31-ий тиждень

У понеділок	Апостол до Євреїв, зач. 329	Євр. 11,17-23.27-31
У вівторок	Апостол до Євреїв, зач. 333	Євр. 12,25-26; 13,22-25
У середу	Апостол з Якова, зач. 50	Як. 1,1-18
У четвер	Апостол з Якова, зач. 51	Як. 1,19-27
У п'ятницю	Апостол з Якова, зач. 52	Як. 2,1-13
У суботу	Апостол до Колосян, зач. 249	Кл. 1,2-6

Неділя 31, глас 6

Апостол до Тимотея, зач. 280 (1 Тм. 5,15-17)

32-ий тиждень

У понеділок	Апостол з Якова, зач. 53	Як. 2,14-26
У вівторок	Апостол з Якова, зач. 54	Як. 3,1-10
У середу	Апостол з Якова, зач. 55	Як. 3,11-4,6
У четвер	Апостол з Якова, зач. 56	Як. 4,7-5,9
У п'ятницю	Апостол з Петра, зач. 58	1 Пт. 1,1-2.10-12; 2,6-10
У суботу	Апостол до Солунян, зач. 273	1 Сл. 5,14-23

Неділя 32, про Закхея*Апостол до Тимотея, зач. 285 (1 Тм. 4,9-15)***33-ій тиждень**

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 59</i>	<i>1 Пт. 2,21-3,9</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 60</i>	<i>1 Пт. 3,10-22</i>
<i>У середу</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 61</i>	<i>1 Пт. 4,1-11</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 62</i>	<i>1 Пт. 4,12-5,5</i>
<i>У п'ятницю</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 64</i>	<i>2 Пт. 1,1-10</i>
<i>У суботу</i>	<i>Апостол до Тимотея, зач. 293</i>	<i>2 Тм. 2,11-19</i>

Неділя 33, про митаря і фарисея*Тропар воскресний гласа.*

Кондак Тріоди, глас 3: Зітхання митарські принесім Господеві і до нього приступім, грішні, як до Владіки; він бо хоче спасення всіх людєй, він відпущення подає всім, що каються, бо ради нас він воплотівся – Бог сущий, Отцю собезначальний.

*Прокімен і алилуя гласа.**Апостол до Тимотея, зач. 296 (2 Тм.3,10-15).*

Причасний: Хваліте Господа з небєс, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, тричі.

34-ий тиждень

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 66</i>	<i>2 Пт. 1,20-2,9</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 67</i>	<i>2 Пт. 2,9-22</i>
<i>У середу</i>	<i>Апостол з Петра, зач. 68</i>	<i>2 Пт. 3,1-18</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 69</i>	<i>1 Ів. 1,8-2,6</i>
<i>У п'ятницю</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 70</i>	<i>1 Ів. 2,7-17</i>
<i>У суботу</i>	<i>Апостол до Тимотея, зач. 295</i>	<i>2 Тм. 3,1-9</i>

Неділя 34, про блудного сина

Тропар воскресний гласа.

Кондак Тріоди, глас 3: Від батьківської слави твоєї я віддалився безумно, у злomu я розтратив багатство, яке передав ти мені. Тому тобі блудного гoлос приношу: Согрiшив я перед тобою, Отче щедрий, прийми мене – каюся, і вчини мене, як одного з наємників твоїх.

Прокімен і аллилуя гласа.

Апостол до Коринтян, зач. 135 (1 Кр. 6,12-20).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Аллилуя, тричі.

35-ий тиждень

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 71</i>	<i>1 Ів. 2,18-3,10</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 72</i>	<i>1 Ів. 3,10-20</i>
<i>У середу</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 73</i>	<i>1 Ів. 3,21-4,6</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 74</i>	<i>1 Ів. 4,20-5,21</i>
<i>У п'ятницю</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 75</i>	<i>2 Ів. 1,1-13</i>

Субота 35, м'ясопущна

Зображальна. Тропар, глас 8: Глибиною мудрости чоловіколюбно все управляєш і корисне всім подаєш, єдиний Творче. Упокой, Господи, душі рабів твоїх, бо на тебе уповання покладали – Творця, і будівника, і Бога нашого.

Слава: Кондак, глас 8: Зо святими упокой, Христе, душі рабів твоїх, де немає болізни, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне.

І нині: *Богородичний, глас 8*: Тебе і стіну, і пристанище маємо, і молитвеницю благосприятливу до Бога, якого ти родила єси, Богородице безневісна, вірних спасення.

Прокімен, глас 6: Душі їх у блаженстві перебуватимуть (Пс. 24,13).

Стих: До тебе, Господи, підніс я душу мою (Пс. 24,1).

Апостол до Коринтян, зач. 146 (1 Кр. 10,23-28). І за померлих: до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 6: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: І пам'ять їх з роду в рід.

Причасний: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5). *Алилуя, тричі.*

Неділя 35, м'ясопусна

Тропар воскресний гласа.

Кондак Тріоді, глас 1: Коли прийдеш, Боже, на землю зо славою, і затрепече все, а ріка вогненна потече перед судищем, і книги розгортаються, і таємне з'являється, – тоді ізбав мене від вогню негасимого і сподоби мене праворуч тебе стати, Судде найправедніший.

Прокімен, глас 3: Великий Господь наш і велика сила його, і розумові його немає міри (Пс. 146,5).

Стих: Хваліте Господа, бо благій псалом, Богові нашому нехай солодке буде хваління (Пс. 146,1).

Апостол до Корінтян, зач. 140 (1 Кр. 8,8-9,2).

Алилуя, глас 8: Прийдіте, возрадуємося Господеві, воскликнім Богу, Спасителеві нашому (Пс. 94,1).

Стих: Ідім перед лицем його з ісповіданням і псалмами воскликнім йому (Пс. 94,2).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

36-ий тиждень

<i>У понеділок</i>	<i>Апостол з Івана, зач. 76</i>	<i>3 Ів. 1,1-15</i>
<i>У вівторок</i>	<i>Апостол з Юди, зач. 77</i>	<i>Юд. 1,1-10</i>
<i>У четвер</i>	<i>Апостол з Юди, зач. 78</i>	<i>Юд. 1,11-25</i>

Субота 36, сиропусна

Зображальна. Тропар, глас 4: Боже отців наших, що чіниш завжди з нами по твоїй кротості, не віддали милости твоєї від нас, але, молитвами їх, у мірі направ життя наше.

Кондак, глас 8: Як благочестя проповідників і нечестя загнудателів, собор богоносних просвітив ти, Господи, – тих, що вселенну осяють; їх молитвами, в мірі совершєннім тих, що тебе славлять і величають, охорони, щоб співали тобі: Алилуя.

Прокімен, глас 4: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (Пс. 149,5).

Стих: Прославлення Бoga в устах їх і мечі обосічні в руках їх (Пс. 149,6).

Апостол до Римлян, зач. 115 (Рм. 14,19-26). І отцям: до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

Алилуя, глас 2: Наса́джені в до́мі Госпо́днім, у двора́х Бoga на́шого процвіту́ть (Пс. 91,14).

Стих: Веселіться в Госпо́ді і ра́дуйтеся, пра́ведні, і хвалі́ться, всі пра́ві се́рцем (Пс. 31,11).

Причасний: Ра́дуйтеся, пра́ведні, у Госпо́ді, пра́вим нале́жить похвала́ (Пс. 32,1). Алилу́я, *тричі.*

Неділя 36, сиропусна

Тропар воскресний гласа.

Кондак Тріоді, глас 6: Премудрости наставнику, розуму подателю, немудрих учителю і ніщих захиснику, утверді, врозумі серце моє, Владико. Ти дай мені слово, Отче Слово, бо оце уста́м мої́м не забороню, щоб зва́ли тобі: Милості́вий, поми́луй мене́, па́дшого.

Прокімен, глас 8: Помолі́ться і возда́йте Госпо́деві, Бо́гу на́шому (Пс. 75,12).

Стих: Відомий у Юдеї Бог, в Ізраїлі велике ім'я його́ (Пс. 75,2).

Апостол до Римлян, зач. 112 (Рм. 13,11-14,4).

Алилуя, глас 6: Благó є спові́дуватися Госпо́деві і співа́ти імені твоє́му, Всеви́шній (Пс. 91,2).

Стих: Сповідати зарання милість твою і істину твою на всяку ніч (Пс. 91,3).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Аلیلія, *тричі.*

СЛУЖБИ НА СУБОТИ І НЕДІЛІ СВЯТОЇ ЧОТИРИДЕСЯТНИЦІ

Субота 1 посту

Зображальна. Тропар, глас 2: Великі подвиги віри, в джерелі полуменю, як на спокійній воді, святий мученик Теодор радувався; вогнем бо був спалений, неначе хліб солодкий, Трійці він себе приніс. Його молитвами, Христе Боже, спаси душі наші.

Кондак, глас 8: Віру Христову, як щит, у нутрі прийняв ти у серці твоїм, супротивні сили подолав єси, многострадальче, і вінцем небесним вінчався ти вічно, Теодоре, як непоборимий.

Прокімен, глас 7: Возвеселиться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молітимусь до тебе (Пс. 63,2).

*Апостол до Євреїв, зач. 303 (Євр. 1,1-12).
І святому: до Тимотея, зач. 292 (2 Тм. 2,1-10).*

Аلیلія, глас 4: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Насаджені в домі Господнім, у дворах Бога нашого процвінуть (Пс. 91,14).

Причасний: В пам'ять вічну буде правед-

ник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7).
Алилуя, *тричі*.

Неділя 1 посту, православія

Літургія св. Василя Великого.

Тропар воскресний гласа, і празника, глас 2: Пречістому образу твоєму поклоняємося, благій, просячи прощення прогрішень наших, Христе Боже, бо волею благоволив єси плоттю зійти на хрест, щоб ізбавити тих, що їх створив єси, від неволі ворожої. Тому благодарственно клічемо тобі: Ти радістю сповнив усє, Спасє наш, прийшовши спасти світ.

Слава, і нині: *Кондак, глас 8:* Неописанне Слово Отче із тебе, Богородице, воплоченням описалося і, осквернений образ у давнє зобразивши, з божественною добротою з'єднало, та, ісповідуючи спасення, ділом і словом ми це являємо.

Прокімен, глас 4, пісня Отців: Благословен єси, Господи, Боже отців наших, і хвальне, і прославлене ім'я твоє на віки (Дан. 3,26).

Стих: Бо праведний єси в усьому, що створив ти нам (Дан. 3,27).

Апостол до Євреїв, зач. 329 (Євр. 11,24-26. 32-40; 12,1-2).

Алилуя, глас 4: Мойсей і Арон між єреями його і Самуїл між тими, що призивають ім'я його (Пс. 98,6).

Стих: Призивали Господа і він вислухав їх (Пс. 98,6).

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський

собор і чоловічеський рід, освящений храме і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лано бо твоє престолом сотворив і утробу твою просторішою небес учинив. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

Субота 2 посту

Тропар, глас 2: Апостоли, мученики і пророки, святителі, преподобні і праведні, що добре подвиг звершили і віру зберегли, маючи сміливість до Спаса, за нас його як благого моліть, молимося, щоб спасліся душі наші.

Другий, за померлих, глас 2: Пом'яні, Господи, як благий рабів твоїх і, що в житті нагрішили, прости, бо ніхто не є безгрішний, тільки ти, що можеш і померлим дати упокій.

Слава: Кондак, глас 8: Зо святими упокої, Христе, душі рабів твоїх, де немає болізни, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне.

І нині: Богородичний, глас 8: Тебе і стіну, і пристанище маємо, і молитвеницю благосприятливу до Бога, якого ти родила єси, Богородице безневисна, вірних спасення.

Прокімен, глас 8: Веселіться в Господі і радуйтеся, праведні (Пс. 31,11).

Стих: Блаженні, яким прощено беззаконня і яких гріхи закрито (Пс. 31,1).

І за померлих, глас 6: Душі їх у блаженстві перебуватимуть (Пс. 24,13).

Апостол до Євреїв, зач. 309 (Євр. 3,12-16).

І за померлих: до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1).

Другий: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5). *Алилуя, тричі.*

Неділю 2 посту

Літургія св. Василя Великого.

Тропар воскресний гласа.

Кондак Тріоди, глас 4: Нині час для діяння явився, при двєрях суд, востаньмо, отже, постячіся принесім сльози благання з мїлостинями, взиваючи: *Ми согрішіли більше піску морського, але ослабі, Творче всіх, щоб ми прийняли нетлінні вінці.

Прокімен, глас 5: Ти, Господи, захорониш нас і збережеш нас від роду цього і повік (Пс. 11,8).

Стих: Спасі мене, Господи, бо не стало праведного (Пс. 11,2).

Апостол до Євреїв, зач. 304 (Євр. 1,10-2,3).

Алилуя гласа.

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освящений храм і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лано бо твоє престолом сотворив і утробу твою просторішою небес учинив. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, трічі.

Субота 3 посту

Служба, як у другу суботу святого великого посту.

*Апостол до Євреїв, зач. 325 (Євр. 10,32-38).
І за померлих: до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).*

Неділя 3 посту, Хрестопоклонна

Літургія св. Василя Великого.

Тропар воскресний гласа.

І Хресту, глас 1: Спасі, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє, перемоги благовірному народові на супротивників даруй і хрестом твоїм охорони люд твій.

Слава, і нині: *Кондак, глас 7:* Вже полум'яне оружжя не охороняє врат едемських, на нього бо прийшло погашення – Древо хрестне; смерті жалю і адову перемогу прогнано, і став ти, Спасе мій, перед тими, що в аді, клічучи: Увійдіть знову в рай.

Замість Трисвятого: Хресту твоєму поклоняємось, Владіко, і святее воскресення твоє слаavimo.

Прокімен, глас 6: Спасі, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 4,14-5,6).

Алилуя, глас 1: Пом'яні соньм твій, що його придбав ти іздавна (Пс. 73,2).

Стих: Бог же – цар наш перше віку, вчинів спасення посеред землі (Пс. 73,12).

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освященний храме і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лоно бо твоє престолом сотворів і утробу твою просторішою небес учинів. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Знаменувалося на нас світло лиця твого, Господи (Пс. 4,7). Алилуя, тричі.

Субота 4 посту

Служба, як у другу суботу святого великого посту.

*Апостол до Євреїв, зач. 313 (Євр. 6,9-12).
І за померлих: до Корінтян, зач. 163 (1 Кр. 15,47-57).*

Неділя 4 посту

Літургія св. Василя Великого.

Тропар воскресний гласа.

Тропар преподобному, глас 1: Пустінним жителем і в тілі ангелом, і чудотворцем показав ти себе, богоносний отче наш Іване. Постом, чуванням, молитвою небесні дарування прийнявши, зціляєш недужих і душі, що з вірою прибігають до тебе. Слава тому, що дав тобі кріпость, слава тому, що вінчав тебе, слава тому, що діє тобою всім зцілення.

Кондак преподобному, глас 4: На висоті правдивої повздержности Господь тебе поставив, як звізду необманну, що просвічує світокраї, наставнику Іване, отче наш.

Прокімен гласа, і преподобному, глас 8: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (Пс. 149,5).

*Апостол до Євреїв, зач. 314 (Євр. 6,13-20).
І преподобному: до Ефесян, зач. 229 (Еф. 5,9-19).*

Алилуя гласа, і преподобному: Насаджені в домі Господнім, у дворах Бога нашого процвітуть (Пс. 91,14).

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освященний храме і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лоно бо твоє престолом сотворив і утробу твою просторішою небес учинив. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلуя, тричі.

Субота 5 посту, акафістова

Зображальна. Тропар, глас 8: Повеління тайно зо зрозумінням прийнявши, під покрівлю Йосифа з поспіхом став безплотний, мовлячи тій, що не зазнала подружжя: Хто приклонів сходженням небеса, той увесь незмінно вміщається в тобі; і його відячи, як прийняв вид раба у лоні твоїм, лякаюся звати тобі: Радуйся, Невісто неневісная.

Кондак, глас 8: Непереможній Владарці на честь перемоги ми, врятовані від ліха, благодарні пісні випісуємо тобі, – рабі твої, Богородице; а ти, що маєш силу нездоланну, від усяких нас бід охорони, щоб звати тобі: Радуйся, Невісто неневісная.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувсь на смирення рабі своєї, ось бо віднині ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

*Апостол до Євреїв, зач. 322 (Євр. 9,24-28).
І Богородиці: до Євреїв, зач. 320 (Євр. 9,1-7).*

Аلیلуя, глас 8: Воскресни, Господи, в упокій твій, ти і кивот святині твоєї (Пс. 131,8).

Стих: Пом'яни, Господи, Давіда і всю кротоість його (Пс. 131,1).

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Аلیلуя, тричі.

Неділя 5 посту

Тропар воскресний гласа.

Тропар преподобній, глас 8: В тобі, ма́ти, дбайливо зберігся образ, бо, прийнявши хрест, ти пішла за Хри́стом і ділом навчала ти погорджувати тілом, бо воно проминає, а дбати про ду́шу – єство безсмертне. Тим-то з а́нгелами разом радується, преподобна Ма́ріє, дух тво́й.

Кондак преподобній, глас 3: Пёрше блу́дами всякими сповнена, як Хри́сто́ва неві́ста че́рез пока́ння днесь яві́лася, а́нгельське життя́ наслідуючи, де́монів ору́жжям хреста́ ти убива́єш. Ра́ди цьо́го як неві́ста ца́ре́ва ти яві́лася, Ма́ріє пресла́вна.

Про́кімен гласа, і преподобній, глас 4: Ді́вний Бог у святи́х сво́их, Бог Ізраї́лів (Пс. 67,36).

*Апостол до Євре́їв, зач. 321 (Євр. 9,11-14).
І преподобній: до Гала́тів, зач. 208 (Гл. 3,23-29).*

Аلیلуя гласа.

Замість Достойно, співаємо: Тобо́ю радується, Благода́тная, вся́ка твар, а́нгельський собо́р і чолові́чеський рід, освяще́нний хра́ме і ра́ю словесний, ді́вственна похвало́, що із не́ї Бог воплоти́вся і младе́нцем став – пе́ред ві́ками су́щий Бог наш. Ло́но бо тво́є престо́лом сотвори́в і утробу твою́ простори́шою небес учини́в. Тобо́ю радується, Благода́тная, вся́ка твар, сла́ва то́бі.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

Субота 6, Лазарева

Тропар празника, глас 1: Спільне воскресіння перед твоїми страстями запевняючи, з мертвих воздвігнув ти Лазаря, Христе Боже, тим-то й ми, як отроки, знамена перемоги носячи, тобі, переможцеві смерті, восклицуємо: Осанна в вишніх, благословен, хто йде в ім'я Господнє.

Слава, і нині: *Кондак, глас 2:* Всіх радість, Христос, істина, світло, життя і світу воскресіння, з'явився тим, що на землі, своєю добротою і став образом воскресіння, всім даруючи божественне відпущення.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Алилуя.

Прокімен, глас 3: Господь просвіщення моє і спаситель мій, кого убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого, кого устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол до Євреїв, зач. 333 (Євр. 12,28-13,8).

Алилуя, глас 5: Господь воцарився, в красу зодягнувся, зодягнувся Господь у силу і перепоясався (Пс. 92,1).

Стих: Він бо утвердив вселенну, вона не порушиться (Пс. 92,1).

Замість Достойно, співаємо ірмос, глас 8:
Люди, чистую славно почитаймо Богородицю,
що вогонь божества в утробі неопалимо при-
йняла, і піснями невмовкаючими величаймо.

Причасний: Из уст младенців і немовлят
учинив ти хвалу (Пс. 8,3). Алилуя, *тричі.*

Квітна неділя

Антифон 1

Стих 1: Возлюбив я, бо вислухав Господь
голос моління мого (Пс. 114,1).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе,
спасі нас.

Стих 2: Бо прихилив вуха своє до мене і
у дні мої призову (Пс. 114,2).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: Обняли мене болісті смертні, біди
адові зустріли мене (Пс. 114,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 4: Скорб і більість зустрів я і при-
звав ім'я Господнє (Пс. 114,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові,
і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Вірував я, тому й заговорив, і я
смирився вельми (Пс. 115,1).

Приспів: Спасі нас, Сіну Божий, що воз-
сів на жереб'я, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 2: Що віддам Гóсподеві за все, що він возда́в мені? (Пс. 115,3).

Спасі нас, Сіну Бóжий, що возсів на жереб'я, співаємо тобі: Алилу́я.

Стих 3: Ча́шу спасення прийму́ і ім'я Го́сподне призову́ (Пс. 115,4).

Спасі нас, Сіну Бóжий, що возсів на жереб'я, співаємо тобі: Алилу́я.

Стих 4: Молитви́ мої́ Гóсподеві воздам пе́ред усіма́ людьми́ його́ (Пс. 115,5).

Спасі нас, Сіну Бóжий, що возсів на жереб'я, співаємо тобі: Алилу́я.

Сла́ва, і нині: Єдиноро́дний Сіну:

Антифон 3

Стих 1: Сповідуйтеся Гóсподеві, бо він благий, бо на віки мільсть його́ (Пс. 117,1).

Тропар, глас 1: Спільне воскресення пе́ред твоїми стра́стями запевняючи, з ме́ртвих воздвігнув ти Ла́заря, Хри́сте Бо́же; тим-то й ми, як о́троки, знаме́на перемо́ги но́сячи, тобі, перемо́жцеві сме́рти, восклікуємо: Оса́нна в ви́шніх, благослове́н, хто йде в ім'я Го́сподне.

Стих 2: Нехай же ска́же дім Ізраї́лів, бо він благий, бо на віки мільсть його́ (Пс. 117,2).

Тропар: Спільне воскресення:

Стих 3: Нехай же ска́же дім Аро́нів, бо він благий, бо на віки мільсть його́ (Пс. 117,3).

Тропар: Спільне воскресення:

Стих 4: Нехай же ска́жуть усі, що боя́ться Го́спода, бо він благий, бо на віки мільсть його́ (Пс. 117,4).

Тропар: Спільне воскресення:

Вхідне: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, ми благословляли вас із дому Господнього, Бог – Господь і явився нам (Пс. 117,26-27).

Тропар: Спільне воскресення:

Слава: Тропар, глас 4: Погребавши себе разом з тобою через хрещення, Христе Боже наш, сподобилися ми безсмертної життя через твоє воскресення і заспівуючи клічемо: Осанна в вишніх, благословен, хто йде в ім'я Господнє.

І нині: *Кондак, глас 6:* На престолі на небі, на жереб'яті на землі тебе носять, Христе Боже; ангелів хваління і дітей оспівування прийняв ти; вони кликали до тебе: Благословенний ти, що йдеш Адама призвати.

Трисвяте.

Прокімен, глас 4: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, Бог – Господь і явився нам (Пс. 117,26-27).

Стих: Сповідуйтеся Господеві, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,1).

Апостол до Филип'ян, зач. 247 (Фл. 4,4-9).

Алилуя, глас 1: Заспівайте Господеві пісню нову, бо дивно сотворив Господь (Пс. 97,1).

Стих: Віділи всі кінці землі спасення Бога нашого (Пс. 97,1).

Замість Достойно, співаємо: Величай, душе моя, Господа, що сидить на жереб'яті.

Ірмос, глас 4: Бог – Господь і явився нам, справляйте празник і веселячісь прийдіть, возвелічимо Христа з квітами й галузками, в піснях клічучи: Благословен, хто йде в ім'я Господа, Спаса нашого.

Причасний: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, Бог – Господь і явився нам (Пс. 117,26-27). Аلیلуя, *тричі.*

Святий великий четвер

На Літургії св. Василя Великого,
якщо служиться без вечірні

Тропар, глас 8: Коли славної ученики при умиванні на вечері просвіщалися, тоді Юда злочестивий, на сріблολюбство недугуючи, затмарився і беззаконним суддям тебе, праведного Суддю, видає. Гляди, майна ревнителю, на того, що задля нього повісився; уникай ненаситности душі, яка на Вчителя на такеє наважилась. Для всіх благій Господи, слава тобі.

Слава, і нині: *Кондак, глас 2:* Хліб прийнявши в руки, зрадник скрито їх простягає і приймає ціну того, хто своїми руками створив чоловіка; і непоправним зостався Юда – раб і лестець.

Прокімен, глас 7: Князі народні зібралися разом на Господа і на Христа його (Пс. 2,2).

Стих: Чому заворушилися народи і люди намислили суетне? (Пс. 2,1).

Апостол до Коринтян, зач. 149 (1 Кр. 11,23-32).

Аلیلуя, глас 6: Блажен, хто дбає про бідного та вбогого, у день лютий избавить його Господь (Пс. 40,2).

Стих: Вороги мої говорили про мене зле: Коли він помре і загине ім'я його? (Пс. 40,6).

Стих: Той, хто їв хліб мій, підняв змову проти мене (Пс. 40,10).

Перед Євангелієм: Слава страстям твоїм, Господи.

По Євангелію: Слава довготерпінню твоєму, Господи.

Замість Херувимської пісні: Вечері твоєї тайної днесь, Сїну Божий, мене причасника приймі, бо ворогам твоїм тайни не повім і поцілунку не дам тобі, як Юда, але, як розбійник, ісповідаю тебе: Пом'яни мене, Господи, у царстві твоїм. Аلیلуя, аلیلуя, аلیلуя.

Замість Достойно, співаємо ірмос, глас 6: Гостинністю Владичньою і безсмертною трапезою на горнім місці з високим помислем, вірні, прийдіть, насолодимосся, вишнього слова від Слова навчившись. Його ж ми величаємо.

Замість причасного і Нехай сповняться, співаємо: Вечері твоєї тайної:

Свята велика п'ятниця

На Царських часах

На 1-му часі	Апостол до Галатів, зач. 215	Гл. 6,14-18
На 3-му часі	Апостол до Римлян, зач. 88	Рм. 5,6-11
На 6-му часі	Апостол до Євреїв, зач. 306	Євр. 2,11-18
На 9-му часі	Апостол до Євреїв, зач. 324	Євр. 10,19-31

На вечірні

Прокімен, глас 6: Положили мене в ямі глибочезній, в темноті і тіні смертній (Пс. 87,7).

Стих: Господи, Боже спасення мого, вдень я закликав і вночі перед тобою (Пс. 87,2).

Апостол до Коринтян, зач. 125 (1 Кр. 1,18-2,2).

Алилуя, глас 1: Спасі мене, Боже, бо води увійшли до душі моєї (Пс. 68,2).

Стих: Зневаги сподівалася душа моя і нужді (Пс. 68,21).

Стих: Нехай в очах їх потемніє, щоб не бачили (Пс. 68,24).

Свята велика субота

На утрені, після Великого славословія

Прокімен, глас 7: Воскресни, Господи, Боже мій, нехай піднесеться рука твоя; не забудь убогих твоїх до кінця (Пс. 9,33).

Стих: Ісповімся тобі, Господи, всім серцем моїм, розповім про всі чудеса твої (Пс. 9,2).

Апостол до Коринтян, зач. 133 (1 Кр. 5,6-8; Гл. 3,13-14).

Алилуя, глас 5: Нехай воскресне Бог і розбіжаться вороги його, і нехай тікають від лиця його ті, що ненавидять його (Пс. 67,2).

Стих: Як іще зає дим, нехай іще знуть, як тане віск від лиця вогню (Пс. 67,3).

Стих: Так нехай погібнуть грішники від лиця Божого, а праведники нехай возвеселяться (Пс. 67,3-4).

**На Літургії св. Василя Великого,
якщо служитися без вечірни**

Тропар, глас 2: Благообразний Йосиф, з дрéва знявши пречистее тіло твоє, плащаницею чистою обвів, і ароматами в гробі новім, покрівши, положив.

І: Коли зійшов ти до смерті, Життя безсмертне, тоді ад умертвив ти блистінням божества. Коли ж і умерлих із глибін підземних воскресив ти, всі сили небесні взивали: Життедавче, Христе Боже наш, слава тобі.

Слава: Тропар, глас 2: Мироносицям жінкам, при гробі ставши, ангел сповіщав: Міра мертвим є годящі, Христос же явився чужим для зотління.

І ніні: Кондак, глас 6: Хто безодню замкнув, мертвим відиться і, смирною і плащаницею обвитий, у гробі кладється, як смертний, Безсмертний; жінки ж прийшли помазати його миром, плачучи гірко і клічучи: Оця субота є преблагословенна, що в ній Христос, уснувши, воскресне триднівний.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестілися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя.

Прокімен, глас 8: Вся земля нехай поклониться тобі і співає тобі, нехай же співає імені твоєму, Всевишній (Пс. 65,4).

Стих: Воскликніте Господеві, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його (Пс. 65,2).

Апостол до Римлян, зач. 91 (Рм. 6,3-11).

Замість Аلیلуя, співаємо на глас 7: Воскресни, Боже, суди землю, бо ти наслідиш усі народи (Пс. 81,8).

Стих 1: Бог став у соньмі богів, посеред них, щоб богів судити (Пс. 81,1).

Хор: Воскресни, Боже, суди землю:

Стих 2: Докіль судитимете не по правді і потуратимете грішникам? (Пс. 81,2).

Хор: Воскресни, Боже, суди землю:

Стих 3: Судить по правді сиротину і вбогого, смиренного й бідолаху оправдайте (Пс. 81,3).

Хор: Воскресни, Боже, суди землю:

Стих 4: Порятуйте нужденного й бідного, з руки грішника вибавте його (Пс. 81,4).

Хор: Воскресни, Боже, суди землю:

Стих 5: Вони не пізнали, ані не розуміли, у темряві блукають (Пс. 81,5).

Хор: Воскресни, Боже, суди землю:

Стих 6: Нехай захитаються всі основи землі. Я мовив: Ви – боги і сини Всевишнього всі ви; ви ж, як люди, умираєте і, як кожний князь, упадаєте (Пс. 81,5-7).

Хор: Воскресни, Боже, суди землю:

Перед і по Євангелію: Слава тобі, Господи, слава тобі.

Замість Херувимської пісні: Нехай мовчить всяка плоть людська і нехай стоїть із страхом і трепетом, і ні про що земне в собі нехай не помишляє. Цар бо царюючих і Господь володіючих приходить у жертву себе принести і дати себе на поживу вірним. Не-

ред ним ідуть чини ангельські з усяким началом і властю, многобі херувіми і шести-крилі серафїми, лиця закриваючи і співаючи пісню: Аلیلїя, аلیلїя, аلیلїя.

Замість Достойно, ірмос, глас 6: Не ридай по мені, Мати, бачачи у гробі того, що в утробі безіменно зачала єси – Сїна. Востану бо і прославлюся, і вознесу зо славою неперестанно як Бог тих, що з вірою і любов'ю тебе величають.

Причасний: Встав, немов зо сну, Господь і воскрес, спасаючи нас (Пс. 77,65). Аلیلїя, тричі.

ЗБІРНИК ДВАНАДЦЯТИ МІСЯЦІВ

Покажчик служб празників
і вибраних святих на Літургії

МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ

1 ✝ **Начало Индикта, тобто Нового року.**

І пам'ять преподобного отця нашого Симеона Стопника. І матері його. І собор Пресвятої Богородиці, що в Місянах.

Тропар Индикта, глас 2: Всієї тварі Створителю, що у своїй владі встановив времена і літа, благослові вінець року благасти твоєї, Господи, охороняючи в мирі благовірний народ, гори, села і всі обителі твої, молитвами Богородиці, і спасі нас.

І Богородиці, глас 1: Радуйся, обрадованная Богородице Діво, пристане й заступнице роду людського, бо з тебе воплотився Ізбавитель світу; ти бо єдина єси Мати і Діва, прис-

ноблагословенна і препрославлена. Моли Христа Бога, щоб мир дарував усій вселенній.

І преподобному, глас 1: Терпіння стовп був ти, наслідуючи праотців, преподобний: Йо́ва в стра́стях, Йо́сифа в споку́сах, і, б́увши в тілі, безплотних у житті, Симеоне, о́тче наш. Моли Христа́ Бо́га, щоб спасліся ду́ші на́ші.

Сла́ва: *Кондак преподобному, глас 2:* Ви́шнього шука́ючи і з ви́шніми єдна́ючись, ти стовп учини́в колесни́цею вогне́нною; то́му співбе́сідником а́нгелів ста́вся ти, преподобний, з німи непереста́нно молячи́ся Христу́ Бо́гу за всіх нас.

І ніні: *Кондак Индикта, глас 2:* У ви́шніх живе́ш, Хри́сте Ца́рю, всього́ ви́димого і неви́димого Тво́рче і буді́внику. Ти дні і но́чі, времена́ і літа́ сотвори́в, благослови́ ніні віне́ць ро́ку, збережи́ й охорони́ в мі́рі благові́рний наро́д і го́роди, се́ла і всі оби́телі, і люде́й твої́х, Многоми́лості́вий.

Прокімен Индикта, глас 3: Вели́кий Госпо́дь наш і вели́ка си́ла його́, і ро́зумові його́ нема́є мі́ри (Пс. 146,5).

Стих: Хвалі́те Го́спода, бо благи́й псалом, Бо́гові на́шому нехай соло́дке бу́де хвалі́ння (Пс. 146,1).

І преподобному, глас 7: Чесна́ пе́ред Го́сподом сме́рть преподобни́х його́ (Пс. 115,6).

Апостол до Тимотея, зач. 282 (1 Тм. 2,1-7). І преподобному: до Колосян, зач. 258 (Кл. 3,12-16).

Алилуя, глас 4: Тобі нале́жить пі́сня, Бо́же,

в Сіоні і тобі воздається молитва в Єрусалімі
(Пс. 64,2).

Стих: Ти благословиш вінець року блага-
сти твоєї, Господи (Пс. 64,12).

І преподобному: Блажен муж, що боїться
Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс.
111,1).

Причасний: Ти благословиш вінець року
благости твоєї, Господи (Пс. 64,12).

Другий: В пам'ять вічну буде праведник,
злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя,
тричі.

2 Святого мученика Маманта.

І преподобного отця нашого Івана Посни-
ка, патріярха Царгородського.

Прокімен глас 7: Возвеселиться праведник
у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли
молітимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Римлян, зач. 99 (Рм. 8,28-39).

Алилуя, глас 4: Праведник, як фінік, роз-
цвіте і, як кедр на Лівані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Наса́джені в домі Господнім, у дво-
ра́х Бо́га на́шого процвіту́ть (Пс. 91,14).

Причасний: Ра́дуйтеся, праведні, у Госпо-
ді, пра́вим нале́жить похвала́ (Пс. 32,1). Али-
лу́я, тричі.

3 Святого священномученика Антима,
єпископа Нікомидійського.

І преподобного отця нашого Теоктиста,
спосника Великого Євтимія.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

Алилуя, глас 2: Священники твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадіються (Пс. 131,9).

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

4 Святого священномученика Вавили, єпископа Антіохійського.

І святого пророка Мойсея Воговидця.

Служба священномученикові – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

5 & Святого пророка Захарії, отця чесного Івана Предтечі.

Прокімен, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молитимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Євреїв, зач. 314 (Євр. 6,13-20).

Алилуя, глас 7: Світло засіяло праведникові і для правих серцем – веселість (Пс. 96,11).

Причасний: В пам'ять вічну буде правед-

ник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі*.

6 Є. Спогад про чудо, яке було в Колосах, що в Хонах, від архистратига Михаїла.

І святого мученика Євдоксія і тих, що з ним. І преподобного отця нашого Архипа.

Служба ангелам – загальна.

7 Є. Передпразденство Різдва Пресвятої Богородиці.

І святого мученика Созонта.

Тропар передпразденства, глас 4: Із кореня Єссєєвого і з бедєр Давїдових богоотроковїця Марїям днесь родиться нам, і радїстю радується все і оновляється. Зрадїйте сукупно, небо і земля, возхвалїть її, вітчїзни народів. Йоакїм веселїться і Анна торжествує, зовучи: Неплїдна родить Богородицю і кормительку життя нашого.

Кондак, глас 3: Дїва днесь і Богородиця Марїя, безконєчна світлиця небєсного Жениха, родиться з неплїдної Божим замислом; колесниця Слова прикрашується, на це бо і передсказана була – божественні двєрі і Мати сущого життя.

Прокїмен, глас 7: Бозвеселїться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мїй, коли молїтимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Го-

сподь віслухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (*Пс. 33,18*).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (*Пс. 33,20*).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алилуя, *тричі*.

8 ⊕ Різдво Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і приснодіви Марії.

Тропар празника, глас 4: Різдво твоє, Богородице Діво, радість звістило всій вселенній, з тебе бо засяяло Сонце правди – Христос Бог наш. Він, розрушивши клятву, дав благословення і, ударемнивши смерть, дарував нам життя вічне.

Слава, і нині: *Кондак, глас 4:* Йоакім і Анна з неслави бездітності і Адам і Єва від тління смерті візволилися, Пречйста, у святім різдві твоім. Його празнують люди твої, з провіни прогрішень ізбавлені, як клічуть до тебе: Неплідна родить Богородицю і кормительку життя нашого.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моім (*Лк. 1,46-47*).

Стих: Бо зглянувся на смирення рабі своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (*Лк. 1,48*).

Апостол до Филип'ян, зач. 240 (Фл. 2,5-11).

Алилуя, глас 8: Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо твоє (*Пс. 44,11*).

Стих: Лицю твоєму помоляться багаті народи (Пс. 44,13).

Замість Достойно, співаємо до віддання: Величай, душе моя, з неплідної народжену Діву Марію.

Ірмос, глас 8: Чуже матерям дівство і чудне дівам дітородження. На тобі, Богородице, обоє довершилося. Тому тебе ми, всі племена землі, безустанно величаємо.

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Алилуя, тричі.

9 ☩ Святих і праведних богоотців Йоакима й Анни.

І святого мученика Северіяна.

Прокімен празника аж до віддання. І святым: Дівний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Галатів, зач. 210 (Гл. 4,22-31).

Алилуя, глас 1: Спасення праведним від Господа і оборонець він їм у часі скорби (Пс. 36,39).

Стих: І допоможе їм Господь, і избавить їх, і забере їх від грішників, і спасе їх, бо уповали на нього (Пс. 36,40).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

10 Святих мучениць Минодори, Митродори й Нимфодори.

11 Преподобної матері нашої Теодори Олександрійської.

Служба преподобним жінкам – загальна.

12 Святого священномученика Автонома.

У цей день віддається празник Різдва Пресвятої Богородиці.

Служба вся празника.

Апостол дня і празника.

Субота перед Воздвиженням

Прокімен, глас 3: Співайте Бо́гові на́шому, співайте; співайте цареві на́шому, співайте (Пс. 46,7).

Стих: Всі наро́ди, заплещіте рука́ми, восклі́кніть Бо́гові го́лосом ра́дості (Пс. 46,2).

Апостол до Корінтян, зач. 126 (1 Кр. 2,6-9).

Алилуя, глас 5: Милості твої́, Го́споди, пові́к оспівуватиму, спові́щу з ро́ду в рід і́стину твою́ уста́ми мої́ми (Пс. 88,2).

Стих: Бо сказа́в ти: Пові́к мілість збуду́ється, на небеса́х пригото́виться і́стина тво́я (Пс. 88,3).

Причасний дня.

Неділя перед Воздвиженням

Прокімен, глас 6: Спасі́, Го́споди, люде́й твої́х і благосло́ві наслі́ддя твоє́ (Пс. 27,9).

Стих: До те́бе, Го́споди, звива́тиму, Бо́же мій, щоб не відверта́вся ти мо́вчки від ме́не (Пс. 27,1).

Апостол до Галатів, зач. 215 (Гл. 6,11-18).

Алилуя, глас 1: Возніс я вибраного з людей моїх, елєєм святїм моїм помазав його (Пс. 88,20-21).

Стих: Бо рука моя заступить його і рам'я моє укріпить його (Пс. 88,22).

Причасний дня.

---

13 & Пам'ять оновлення храму святого Воскресення Христа і Бога нашого. І передпразденство Воздвиження чесного й животворящого Хреста. І святого священномученика Корнелія сотника.

Прокімен, глас 4: Дімові твоєму, Господи, належить святість на довгі дні (Пс. 92,5).

Стих: Господь воцарівся, в красу зодягнувся (Пс. 92,1).

Апостол до Євреїв, зач. 307(Євр. 3,1-4).

Алилуя, глас 2: Основи його на горах святїх, любить Господь ворота Сіону більше, ніж усі оселі Якова (Пс. 86,2).

Стих: Преславне говорять про тебе, граде Божий (Пс. 86,3).

Причасний: Господи, возлюбів я красу дому твого і місце перебування слави твоєї (Пс. 25,8). *Алилуя, тричі.*

14 ⊕ **Всемірне Воздвиження чесного й животворящого Хреста.**

Антифон 1

Стих 1: Боже, Боже мій, зваж на мене,

чому ти оставив мене? Даліко від спасення
мого слова гріхопадінь моїх (Пс. 21,2).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе,
спасі нас.

Стих 2: Боже мій, закличу вдень і не ві-
слухаєш, і вночі, і не в безумство мені (Пс.
21,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: А ти у святому живеш, хвало із-
раїлева (Пс. 21,4).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і
ніні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Чому, Боже, відкінув ти до кін-
ця, розгнівалася ярість твоя на вівці пасо-
війська твого? (Пс. 73,1).

Приспів: Спасі нас, Сїну Божий, що
плоттю розп'явся, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 2: Пом'яні соньм твій, що його
придбав ти іздавна, избавив ти жезлом на-
сліддя твого (Пс. 73,2).

Спасі нас, Сїну Божий, що плоттю
розп'явся, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 3: Гора Сїон ота, в якій ти вселівся
(Пс. 73,2).

Спасі нас, Сїну Божий, що плоттю
розп'явся, співаємо тобі: Алилуя.

Слава, і ніні: Єдинородний Сїну:

Антифон 3

Стих 1: Господь воцарівся, нехай гніваються люди, возсїдає на херувїмах, нехай порушиться земля (Пс. 98,1).

Тропар, глас 1: Спасї, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє, перемоги благовірному народові на супротивників даруй і хрестом твоїм охоронї люд твій.

Стих 2: Господь у Сїонї великий і високий є над усіма людьми (Пс. 98,2).

Тропар: Спасї, Господи, людей твоїх:

Стих 3: Нехай ісповідяться імені твоєму великому, бо страшне і святе воно (Пс. 98,3).

Тропар: Спасї, Господи, людей твоїх:

Вхідне: Возносїть Господа Бoga нашого і поклоняйтеся підніжжю нїг його, бо святе воно (Пс. 98,5).

Тропар: Спасї, Господи, людей твоїх:

Слава, і нїні: *Кондак, глас 4:* Вознісся ти на хрест волею своєю. Новому людові твоєму, що твоє ім'я носить, даруй щедроти твої, Христе Бже. Возвеселї сілою твоєю благовірний народ, перемоги на супротивників дай йому, що за посїбник має твоє оружжя мїру, непоборну перемогу.

Замість Трисвятого: Хресту твоєму поклоняємось, Владїко, і святєє воскресєння твоє слаavimo.

Прокїмен, глас 7: Возносїть Господа Бoga нашого і поклоняйтеся підніжжю нїг його, бо святе воно (Пс. 98,5).

Стих: Господь воцарівся, нехай гніваються люди (Пс. 98,1).

Апостол до Коринтян, зач. 125 (1 Кр. 1,18-24).

Алилуя, глас 1: Пом'яни соньм твій, що його придбав ти іздавна (Пс. 73,2).

Стих: Бог же – цар наш перше віку, вчинив спасення посеред землі (Пс. 73,12).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Величай, душе моя, пречесний хрест Господень.

Ірмос, глас 8: Таїнственний рай ти, Богородице, що неводільно віростила Христа. Він на землі насадив хресне життєносне древо. Йому, що його нині возносять, поклоняючися, тебе величаємо.

Причасний: Знаменувалося на нас світло лиця твого, Господи (Пс. 4,7). Алилуя, тричі.

15 & Святого великомученика Микити.

Служба мученикові – загальна.

Прокімен і причасний празника аж до віддання, і святого.

Субота по Воздвиженні

Апостол до Коринтян, зач. 125 (1 Кр. 1,26-29).

Неділя по Воздвиженні

Прокімен празника.

Апостол до Галатів, зач. 203 (Гл. 2,16-20).

Причасний дня і празника.

16 & Святої великомучениці Євфимії всехвальної.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*).
Алилуя, *тричі.*

17 Святої мучениці Софії і трьох її дочок, Віри, Надії й Любови.

18 Преподобного отця нашого Євменія, єпископа Гортинського, чудотворця.

19 Святих мучеників Трофима, Савватія й Доримедонта.

20 & Святого великомученика Євстратія і тих, що з ним.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

& І святих мучеників і ісповідників – великого князя Михаїла і боярина його Теодора, чернігівських чудотворців.

Служба мученикам – загальна.

21 Святого апостола Кодрата, що в Магнісії.

У цей день віддається празник чесного Хреста.

22 Святого священномученика Фоки, єпископа Синопійського.

І святого пророка Йони. І преподобного Йони пресвітера, отця Теофана, творця канонів, і Теодора Начертанного.

Прокімен, глас 7: Чесна́ пéред Гóсподом смерть преподóбних його́ (Пс. 115,6).

Стих: Що відда́м Гóсподеві за все, що він возда́в мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 5,4-10).

Алилуя, глас 2: Свящéники твої́ зодя́гнуться в пра́ведність і преподóбні твої́ возра́дуються (Пс. 131,9).

Стих: Блаже́н муж, що бої́ться Гóспода, за́повіді його́ ду́же любі́ йому́ (Пс. 111,1).

Причасний: В пам'я́ть вічну́ буде пра́ведник, злих слухі́в не убої́ться (Пс. 111,6-7). Алилу́я, *тричі.*

23 & Зачаття чесного славного пророка, предтечі і хрестителя Івана.

Прокімен, глас 7: Возвеселі́ться пра́ведник у Гóсподі і упова́є на нього́ (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Бо́же, го́лос мій, коли́ моли́тимусь до те́бе (Пс. 63,2).

Апостол до Галатів, зач. 210 (Гл. 4,22-31).

Алилуя, глас 4: Пра́ведник, як фіні́к, розцвіте́ і, як кедр на Лива́ні, ві́росте (Пс. 91,13).

Стих: Наса́джені в до́мі Госпо́днім, у дво́рах Бо́га на́шого процвіту́ть (Пс. 91,14).

Причасний: В пам'я́ть вічну́ буде пра́ведник, злих слухі́в не убої́ться (Пс. 111,6-7). Алилу́я, *тричі.*

24 ⚔ Святої первомучениці й рівноапостольної Теклі.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Тимотея, зач. 296 (2 Тм. 3,10-15).

25 Преподобної матері нашої Євфросинії.

26 † Переставлення святого апостола і євангелиста Івана Богослова.

Тропар, глас 2: Апостоле Христа Бога возлюблений, поспіши ізбавити людей безодвітних; приймає тебе, що припадаєш, той, хто прийняв тебе, як ти припав до грудей. Моли його, Богослове, щоб розігнав хмару поган, що налягає, і проси для нас миру і великої милости.

Кондак, глас 2: Величні діла твої, дівственнику, хто оповість? Даруєш бо чудеса і розливаєш оздоровлення, і молишся за душі наші як богослов і друг Христовий.

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол із соборного послання Івана, зач. 73 (1 Ів. 4,12-19).

Алилуя, глас 1: Ісповідять небеса чуда твої, Господи, і істину твою в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог, прославлюваний на раді святих, великий і страшний є над усіма, що довікола нього (Пс. 88,8).

Причасний: На всю зéмлю вийшло вистування їх і до кінців вселénної глаго́ли їх (*Пс. 18,5*). Аلیلуя, *тричі*.

27 Святого мученика Калістрата і дружини його.

Преподобного отця нашого Ніла, основника й ігумена монастиря Криптоферратського.

28 **+** Преподобного отця нашого і ісповідника Харитона.

Тропар, глас 8: До джерела сліз твоїх потоки ісповідання злучив ти і купіль духовну вчинив ти, Харитоне преподобний, і в ній умиваєш прогрішення, і чистими представляєш Владіці Бóгу всіх тих, що з вірою творять пам'ять твою. Тому моли Христа Бóга, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 2: Насолодившись, богомудрий, повздéржністю і плóті твоєї пожадливість приборкавши, явився ти як той, що виростає вірою, і, як дéрево жизні посеред раю, процвів ти, Харитоне всеблаженний, священніший.

Прокімен, глас 7: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (*Пс. 149,5*).

Стих: Заспівайте Гóсподеві пісню нову, похвала його в церкві преподобних (*Пс. 149,1*).

Апостол до Корінтян, зач. 176 (2 Кр. 4,6-15).

Аلیلуя, глас 6: Блажен муж, що боїться

Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (Пс. 111,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

І святого В'ячеслава, князя чеського.

У цей день празнується собор преподобних отців Печерських, що спочивають у ближніх печерах преподобного Антонія.

29 & Преподобного отця нашого Киріяка самітника.

Служба преподобному – загальна.

30 & Святого священномученика Григорія, єпископа Великої Вірменії.

Служба священномученикові – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 166 (1 Кр. 16,13-24).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ

1 ⊕ Покров Пресвятої Богородиці.

І святого апостола Ананії, одного з семи-десятьох. І преподобного отця нашого Романа Сладкопівця.

Тропар, глас 4: Днесь, благовірні люди, світло празнуємо, отінювані твоїм, Богомáти, прищестям, і, спозираючи на твій пречистий образ, покiрно мовимо: Покрий нас чесним твоїм покровом і избав нас від усякого зла, молячі Сiна твого, Христа Бóга нашого, спасти душі наші.

Кондак, глас 3: Дiва днесь предстоїть у церкві і з ликами святїх невидимо за нас мóлиться Бóгу. Ангели з архиерéями поклоняються, апóстоли з пророками ликують, бо ради нас мóлить Богородиця превiчного Бóга.

Прокiмен, глас 3, пiсня Богородиці: Величає душа моя Гóспода і возрадувався дух мій у Бóзі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смиреннiя рабi своєї, ось бо відни́ні ублажа́ть мене́ всі роди (Лк. 1,48).

І апостолові, глас 8: На всю зéмлю вийшло вістувáння їх і до кiнцiв вселенної глаго́ли їх (Пс. 18,5).

Апостол до Євреїв, зач. 320 (Євр. 9,1-7).

Алилуя, глас 8: Слухай, дочко, і споглянь, і прихили́ вухó твоє (Пс. 44,11).

Стих: Лицю́ твоєму помóляться багаті на-роди (Пс. 44,13).

Причасний: Ча́шу спасення прийму́ і ім'я́ Господнє призову́ (*Пс. 115,4*). Аلیلуя, *тричі*.

2   ⊗ Святого священномученика Кипріяна. І святої мучениці Юстини. І святого Андрея, Христа ради юродивого.

Прокімен, глас 7: Чесна́ пе́ред Го́сподом смерть преподо́бних його́ (*Пс. 115,6*).

Стих: Що відда́м Го́сподеві за все, що він возда́в мені? (*Пс. 115,3*).

Апостол до Тимотея, зач. 280 (1 Тм. 1,12-17).

Алілуя, глас 6: Блаже́н муж, що бої́ться Го́спода, за́повіді його́ дуже́ люби́ йому́ (*Пс. 111,1*).

Стих: Сі́льне на землі́ бу́де сім'я́ його́ (*Пс. 111,2*).

Причасний: В пам'ять вічну́ бу́де пра́ведник, злих слухів не убої́ться (*Пс. 111,6-7*). Алілуя, *тричі*.

3   ⊗ Святого священномученика Діонісія Ареопагіта.

Служба священномученикові – загальна.

Апостол у Діяннях, зач. 40 (Ді. 17,16-34).

Причасний: В пам'ять вічну́ бу́де пра́ведник, злих слухів не убої́ться (*Пс. 111,6-7*). Алілуя, *тричі*.

4   Святого священномученика Єротея, єпископа Атенського.

І преподобного отця нашого Франціска Асизського.

5 Святої мучениці Харитини.

6 ✝ Святого і славного апостола Томи.

Тропар, глас 2: Учеником Христовим будши, божественного собору апостольського співучасник, невірством звістивши Христове воскресення і його пречисту страсть діткненням ствердивши, Томо всехвальний, і нині нам проси миру і великої милости.

Кондак, глас 4: Премудрости благодаттю сповнений Христовий апостол і служитель істинний у покаянні клікав до тебе: Ти еси Бог мій і Господь.

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Коринтян, зач. 131 (1 Кр. 4,9-16).

Алилуя, глас 1: Ісповідять небеса чудя твої, Господи, і істину твою в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог прославлюваний на раді святих (Пс. 88,8).

Причасний: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). Алилуя, тричі.

7 ♂ Святих мучеників Сергія і Вакха.

Прокімен, глас 4: Святим, що на землі його, проявив Господь усі бажання свої в них (Пс. 15,3).

Стих: Я бачив Господа повсякчас передо мною, бо він праворуч мене, щоб я не похитнувся (Пс. 15,8).

Апостол до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

Алилуя, глас 2: Ось, як добре і як гарно, коли браті живуть укупі (Пс. 132,1).

Стих: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

8 Преподобної матері нашої Пелагії.

9 **+** Святого апостола Якова Алфеевого.

І преподобного отця нашого Андроніка і жінки його Атанасії.

Тропар, глас 3: Апостоле святій Якове, моли милостивого Бога, щоб відпущення прогрішень подав душам нашим.

Кондак, глас 2: Того, що твердо в душі благочестивих догмати мудрости вложив, — похвалами всі звеличаймо Якова благовісника, бо він предстоїть владичньому престолові слави і з усіма ангелами радується, молячися неустанно за всіх нас.

Служба святым апостолам – загальна.

10 Святих мучеників Євлампія і Євламπίї.

11 Святого апостола Филипа, одного з сімох дияконів.

І преподобного отця нашого Теофана Начертанного, єпископа Нікейського і творця канонів.

*Служба святим апостолам – загальна.
Апостол у Діяннях, зач. 20 (Ді. 8,26-39).*

---

11 жовтня, якщо неділя, а якщо ні, в наступну неділю, празнуємо пам'ять **святих Отців сьомого собору.**

Тропар воскресний.

І Отців, глас 8: Препрославлений ти, Христе Боже наш, світїла на землі – отців наших оснував ти і ними до істинної віри всіх нас направив ти. Багатомилосердний, слава тобі.

Також кондак воскресний.

Слава: *Кондак Отців, глас 6:* Ти – із Отця неказанно возсіявший Син – з жєні родївся подвійний єством. Його відячи, не відрікаємося віду зображення, але його, благочєсно написавши, вірно почитаємо. І ради того Церква, дєржачи істинну віру, цілує ікону воцоловічення Христового.

І нїні: *Богородичний, глас 6:* Заступнице християн непостїдна, моїтвенице до Творця незамінна, не погорді голосами молїнь грїшників, але вїпередї як благая з помїччю нам, що вірно співаємо тобі: Поспїшїсь на моїтву і скоро прийдї на молїння, заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що почитають тебе.

Прокїмен воскресний. І пісня Отців, глас 4: Благословєн єсї, Господи, Боже отців наших,

і хвальне, і прославлене ім'я твоє на віки
(Дан. 3,26).

Стих: Бо праведний єси в усьому, що сотворив ти нам (Дан. 3,27).

Апостол дня. I Отців: до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

Алилуя гласа. I Отців, глас 1: Бог богів, Господь мовив, і призвав землю від сходу сонця до заходу (Пс. 49,1).

Стих: Зберіть йому преподобних його, що заповідують завіт його в жертвах (Пс. 49,5).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

---

12 Святих мучеників Прова, Тараха й Андроніка.

І преподобного отця нашого Косми Святоградця, єпископа Маюмського і творця канонів.

І пам'ять святого отця нашого Мартина Милостивого, єпископа Туринського.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

13 Святих мучеників Карпа, Папили й Агатоніка.

14 Святих мучеників Назарія, Гервасія, Протасія й Келсія.

Є І преподобної матері нашої Параскеви Терновської.

*Служба преподобним жінкам – загальна.
Апостол до Галатів, зач. 208 (Гл. 3,23-29).*

15 Преподобного отця нашого Євтимія Нового.
Святого преподобномученика Лукіяна,
пресвітера великої Антіохії.

16 Святого мученика Лонгина, сотника.
Служба мученикові – загальна.

17 Святого пророка Осії.

І святого преподобномученика Андрея
Критського.

18 **+** Святого апостола і євангелиста Луки.

Тропар, глас 5: Апостольських діянь оповісника і євангелія Христового світлого спісателя, Луку преславного, неописанного в Христовій Церкві, піснями священними святого апостола похвалім як лікаря, що зціляє людські немочі, природні недуги і душевні язї, і того, що молиться неперестанно за душі наші.

Кондак, глас 2: Правдивого благочестя проповідника і неказанних тайн провісника, звізду церковну, Луку божественного, звеличаймо, бо Слово вибрало його з мудрим Павлом, учителем народів, – єдин, що знає тайни серця.

*Служба святим апостолам – загальна.
Апостол до Колосян, зач. 260 (Кл. 4,5-9.14.18).*

19 Святого пророка Йоїла. І святого мученика Уара.

⊗ І преподобного отця нашого Івана Рильського.

Служба преподобному – загальна.

20 ⊗ Святого великомученика Артемія.

Служба мученикові – загальна.

21 ⊗ Преподобного отця нашого Іларіона Великого.

Служба преподобному – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 188 (2 Кр. 9,6-11).

22 Святого рівноапостольного Аверкія, єпископа Єрапольського, чудотворця. І святих сімох отроків, що в Ефесі.

Служба святителеві – загальна.

23 ⊗ Святого апостола Якова, по плоті брата Господнього.

Служба святим апостолам – загальна.

Апостол до Галатів, зач. 200 (Гл. 1,11-19).

24 Святого мученика Арети і тих, що з ним.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

25 Святих мучеників і нотарів Маркіяна й Мартирія.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бóга, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Ефесян, зач. 224 (Еф. 4,7-13).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь віслухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

26 † Святого і славного великомученика Димитрія Мироточця.

Тропар, глас 3: Як великого поборника в бідах знайшла тебе вселенна, страсотерпче; ти перемагаєш народи, бо, як скінув ти Лієву гордіню і на подвиг сміливим учинив ти Нестора, так, святій Димітріє, моліся Христу Бóгу, дарувати нам велику милість.

Кондак, глас 2: Крóви твоєї струями, Димітріє, Бог Цérкву обagrів, давши тобі кріпость непоборну і зберігаючи град твій непошкодженим, бо ти – його твердіня.

Прокімен, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, гóлос мій, коли молітимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Тимотея, зач. 292 (2 Тм. 2,1-10).

Алилуя, глас 4: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Насаджені в домі Господнім, у дво-

ра́х Бо́га на́шого процвіту́ть (Пс. 91,14).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلу́я, *тричі*.

27 Святого мученика Нестора. І святих мучениць Капетоліни і рабині її, Єротиїди.

Служба мученикові – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلу́я, *тричі*.

28 Святих мучеників Терентія й Неоніли. І преподобного отця нашого Стефана Савваїта, творця канонів.

Є: І святої мучениці Параскеви, що в Іконії, названої П'ятниця.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلу́я, *тричі*.

29 Святої преподобномучениці Анастасії.

І переставлення преподобного отця нашого Аврамія архимандрита, Ростовського чудотворця.

30 Святих мучеників Зиновія й Зиновії, сестри його.

31 Святих апостолів Стахія, Амплія і тих,
що з ними. І святого мученика Єпімаха.

МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД

1 & Святих чудотворців і безсребреників Косми й Дам'яна.

Служба безсребреникам – загальна.

2 Святих мучеників Акиндина, Пигасія, Афтонія, Єлпидифора й Анемподиста.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

3 Святих мучеників Акепсими, єпископа, Йосифа, пресвітера, і Аїтала, диякона. І оновлення храму святого великомученика Юрія, що в Лідді, де положено чесне тіло його.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

4 Преподобного отця нашого Йоанікія Великого. І святого мученика Никандра, єпископа Мирського, і Єрмея, пресвітера.

Служба преподобним – загальна.

5 Святих мучеників Галактіона і Єпістими.

6 & Святого отця нашого Павла, архієпископа Царгородського, ісповідника.

Служба ісповідникові – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 318 (Євр. 8,3-6).

7 Святих тридцять трьох мучеників, що в Мелітині. І преподобного отця нашого і чудотворця Лазаря, що постив на Галисійській горі.

Служба преподобному – загальна.

8 † Собор архистратига Михаїла і інших безплотних сил.

Тропар, глас 4: Небесних воїнств архистратіги, молимо вас завжди ми, недостойні, щоб ви вашими молитвами огородили нас покрівом крил духовної вашої слави, охороняючи нас, що усильно припадаємо і клічемо: Від бід ізбавте нас як чиноначальники вишніх сил.

Кондак, глас 2: Архистратіги Божі, служителі божественної слави, ангелів начальники і людей наставники, корисного нам просіть і великої милости як безплотних архистратіги.

Прокімен, глас 4: Ти твориш ангелами своїми дүхи і слугами своїми палаючий вогонь (Пс. 103,4).

Стих: Благослові, душе моя, Господа, Господи, Боже мій, ти дуже величній (Пс. 103,1).

Апостол до Євреїв, зач. 305 (Євр. 2,2-10).

Алилуя, глас 5: Хваліте Господа, всі ангели його, хваліте його, всі сили його (Пс. 148,2).

Стих: Бо він сказав і сталося, він повелів і створилося (Пс. 148,5).

Причасний: Ти твориш ангелами своїми дүхи і слугами своїми палаючий вогонь (Пс. 103,4). Алилуя, *тричі.*

9 Святих мучеників Онисифора й Порфирія. І преподобної матері нашої Матрони. І преподобної Теоктисти, що з Лезви.

10 Святих апостолів Ераста, Олімпа, Родіона і тих, що з ними.

11 Святих мучеників Мيني, Віктора й Вікентія. І святої мучениці Стефаніди. І преподобного отця нашого і ісповідника Теодора Студита.

Прокімен, глас 4: Святім, що на землі його, проявив Господь усі бажання свої в них (Пс. 15,3).

Стих: Я бачив Господа повсякчас передо мною, бо він праворуч мене, щоб я не похитнувся (Пс. 15,8).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17). І преподобному: до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13, 17-21).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

12 & Святого отця нашого Івана Милостивого, патріярха Олександрійського. І преподобного отця нашого Ніла.

Прокімен, глас 7: Чесна́ перед Господом смерть преподобних його́ (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 4,14-5,10).

Алилуя, глас 2: Уста́ праведного початься премудрости і язик його́ промовить суд (Пс. 36,30).

Стих: Закон Бoga його́ в серці його́ і не зупиняться сто́пи його́ (Пс. 36,31).

Причасний: В пам'ять вічну́ буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

✙ Святого священномученика Йосафата, архієпископа Полоцького.

Тропар, глас 4: Світільник світлий явився ти, священномучениче Йосафате, бо як па́стир добрий поклав ти ду́шу твою́ за вівці, розбратолюбними ворога́ми убитий ти, і увійшов ти у свята́я святі́х, з безплотними перебуваючи. Тому́ молимо тебе́, многострада́льний: Моли начальника па́стирів, Христа́, удостоїти нас ста́ти по правому овець ста́ну і спасти́ ду́ші на́ші.

Кондак, глас 4: Вогне́ним сяянням розп'ятого Христа́ в юності просвічений, а́нгелам ти уподо́бився в мона́шім житті і благоче́сно в святі́тельствві ти пожив: я́сно проповідував ти з'єднан́ня та погасів розбратолюбних роздо́ром розпалені серця́ му́ченицькою твоєю́ кро́в'ю і вінець від Христа́ прийняв ти.

Тому пом'яні нас, ми клічемо до тебе: Радуйся, непохитний стовпе з'єднання.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 4,14-5,10).

Алилуя, глас 2: Священіки твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадуються (Пс. 131,9).

Стих: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, віросте (Пс. 91,13).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *трічі.*

13 ✝ Святого отця нашого Івана Золотоустого, архієпископа Царгородського.

Тропар, глас 8: Уст твоїх благодать засявши, як світлість вогню, вселенную просвітила, не срібролюбія скарби світові придбала, висоту смиренномудрія нам показала, але, твоїми словами навчаючи, отче Іване Золотоустий, моли Слово, Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 6: З небес прийняв ти божественну благодать і твоїми устами навчаєш усіх поклонятися в Трійці єдиному Богу, Іване Золотоустий, всеблаженний, преподобний, достойно хвалимо тебе, бо ти є наставник, тому що божественне являєш.

Прокімен, глас 1: Уста мої промовлять премудрість і роздуми серця мого – розуміння (Пс. 48,4).

Стих: Послухайте це, всі народи, почуйте, всі, хто живете по вселенній (Пс. 48,2).

Апостол до Євреїв, зач. 318 (Євр. 7,26-8,2).

Алилуя, глас 2: Уста праведного повчаться премудрости і язик його промовить суд (Пс. 36,30).

Стих: Закон Бога його в серці його і не зупиняться стіпи його (Пс. 36,31).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7).

14 ✝ Святого і всехвального апостола Филипа.

Тропар, глас 3: Прикрашується вселенна, Етіопія ликує, наче вінцем красується, через тебе просвітівшиися, світло торжествує пам'ять твою, богогласний Филіпе. Всіх бо вірувати в Христа навчив ти і біг життя довершив ти достойно Євангелія. Тому сміливо простягається етіопська рука до Бога; його моли дарувати нам велику милість.

Кондак, глас 8: Ученик і друг твій, і наслідувач страстей твоїх вселенній тебе, Бога, проповідував богогласний Филіп. Його молитвами від ворогів пребеззаконних Церкву твою і всякий град твій, Богородиці ради, збережи, Многомилостивий.

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Коринтян, зач. 131 (1 Кор. 4,9-16).

Алилуя, глас 1: Ісповідять небеса чуда твої, Господи, і істину твою в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог прославлюваний на раді святих (Пс. 88,8).

Причасний: На всю землю вийшло вістуння їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). *Алилуя, трічі.*

15 Святих мучеників і ісповідників Гурія, Самона й Авіва.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

16 **+** Святого апостола і євангелиста Матея.

Тропар, глас 3: Ти щіро від митниці пішов слідом за Владикою Христом, що з-за доброті з'явився людям на землі і покликав тебе. Як вибраний апостол і голосний благовісник Євангелія вселенній з'явився ти. Ради того почитаємо чесну пам'ять твою, Матею богогласний. Моли Христа Бога, щоб відпущення гріхів подав душам нашим.

Кондак, глас 4: Митарства ярмо відкинувши, запряг ти себе в ярмо правди і з'явився ти, як купець найособлівіший, принісши багатство – з висоті премудрість. Від тоді-то проповідував ти слово істини і воздвіг еси душі млявих, написавши час суду.

Служба святим апостолам – загальна.

17 Святого отця нашого Григорія, єпископа Неокесарійського, чудотворця.

Служба святителеві – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 151 (1 Кр. 12,7-11).

18 Святих мучеників Платона й Романа.

19 Святого пророка Авдія. І святого мученика Варлаама.

Прокімен, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молитимусь до тебе (Пс. 63,2)

Апостол до Колосян, зач. 250 (Кл. 1,12-18).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь віслухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь. (Пс. 33,20).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

20 Передпразденство Входу в храм Пресвятої Богородиці. І преподобного отця нашого Григорія Декаполіта. І святого отця нашого Прокла, архієпископа Царгородського.

Тропар передпразденства, глас 4: Радість усім передвіщає нині Анна, родівши супротивний печалі плід – єдину приснодіву, яку і

приводить як сущий храм Бога Слова і Матір чисту, молитві діючи, днесь із радістю у храм Господній.

Кондак, глас 4: Днесь радістю сповнилася вся вселенна у славетному празнику Богородиці, зовучи: Вона є тинь небесна.

21 ⊕ Вхід у храм Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і приснодіви Марії.

Тропар празника, глас 4: Днесь благовоління Божого предзображення і спасення людей проповідання, у Божому храмі Діва ясно з'являється і Христа всім предзвіщає. Йй і ми голосно заклічмо: Радуйся, промислу Створителя сповнення.

Слава, і нині: *Кондак, глас 4:* Пречистий храм Спасів, дорогоцінна світлиця і Діва, священна скарбниця Божої слави днесь уводиться в дім Господній, благодать з собою вводячи, що в Дусі божественнім, яку оспівують ангели Божі: Вона є оселя небесна.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моім (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувсь на смирення рабі своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Євреїв, зач. 320 (Євр. 9,1-7).

Алилуя, глас 8: Слухай, дочко, і споглянь, і прихилі вуха твоє (Пс. 44,11).

Стих: Лицю твоєму помоляться багаті народи (Пс. 44,13).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Ангели, бачачи вхід Пречистої, здивувалися, як Діва ввійшла у святая святіх.

І ірмос, глас 4: Як одушевленного Божого кивоту, нехай ніяк не дотикається рука осквернених. А уста вірних, голос ангела виспівуючи, Богородиці, невмовкаючи, з радістю нехай клічуть: Справді вище всіх ти еси, Діво чіста.

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Алилуя, тричі.

22 Святого апостола Филимона і тих, що з ним.

Служба святым апостолам – загальна.

Апостол до Филимона, зач. 302 (Фм. 1,1-25).

23 Святих отців наших Амфілохія, єпископа Іконійського, і Григорія, єпископа Акрагантійського.

Служба святителям – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

24 ☩ Святої великомучениці Катерини. І святого великомученика Меркурія.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх избавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них избавить їх Господь. (Пс. 33,20).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

25 Святих отців наших і священномучеників, Климента, папи Римського, і Петра, єпископа Олександрійського.

У цей день віддається празник Входа в храм Пресвятої Богородиці.

Служба празника. І священномученикам – загальна.

Апостол празника. І святим: до Филип'ян, зач. 246 (Фл. 3,20-4,3).

Причасний святим: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

26 Преподобного отця нашого Аліпія Стовпника.

І пам'ять посвячення храму святого великомученика Юрія, що в Києві перед воротами Святої Софії.

Служба мученикові – загальна.

27 Святого великомученика Якова Персянина. І преподобного отця нашого Палладія.

Служба мученикові – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

28 ⚔ Преподобномученика Стефана Нового.
І святого мученика Іринарха.

Служба преподобномученикові – загальна.

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алілуя, *тричі*.

29 Святого мученика Парамона. І святого мученика Філумена. І преподобного Акакія, про якого мова у Ліствиці.

30 ✝ Святого і всехвального апостола Андрія Первозваного.

Тропар, глас 4: Як первозваний з апостолів і як верховного брат Владіці всіх, Андрію, моліся, мир вселенній дарувати і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 2: Мужности богогласника, якого ім'я святкуємо, і верховного послідувача Церкви, Петрового родича возхвалім, бо, як давно тому, так і нині до нас закликав: Прийдіть – ми знайшли, кого бажали.

Служба святим апостолам – загальна.

МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ

- 1 Святого пророка Наума.
- 2 Святого пророка Аввакума.
- 3 Святого пророка Софонії.
- 4 ✠ Святої великомучениці Варвари. І преподобного отця нашого Івана Дамаскина.
Служба мученицям – загальна.
Апостол до Галатів, зач. 208 (Гл. 3,23-29).

- 5 ✚ Преподобного й богоносного отця нашого Сави Освященного.

Тропар, глас 8: Потіками сліз твоїх ти неродіючу пустиню управив і з глибини зітханнями ти в трудах приніс стократні плоді, і був ти світільником вселенної, сіяючи чудесами, Саво, отче наш. Моли Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 8: Як жертву Богу непорочну від дитинства ти приніс себе добротістю, Саво блаженний, ставшись садівником благочестя; тому був ти преподобних окрасою і жителем пустинним, достойним похвали. Тому кличемо до тебе: Радуйся, Саво пребагатий.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться

Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (Пс. 111,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

6 † Святого отця нашого Миколая, архієпископа Мир Ликійських, чудотворця.

Тропар, глас 4: Правилем віри і образом лагідности, учителем повздержности явила тебе твоєму стаду всіх речей істина. Ради цього придбав ти смиренням високе, убогістю – багате, отче, священноначальнику Миколаю. Моли Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 3: В Мірах, святий, священнослужителем показався ти, бо, Христове Євангеліє, преподобний, сповнивши, положив ти душу твою за людей твоїх і спас неповинних від смерті. Ради цього освятив ти себе як великий таїнник Божої благодаті.

Прокімен, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молитимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13,17-21).

Алилуя, глас 4: Священіки твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадуються (Пс. 131,9).

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Аلیلія, *тричі*.

7 Святого отця нашого Амвросія, єпископа Медіолянського.

8 Преподобного отця нашого Патапія.

9 † Зачаття святої Анни, коли зачала Пресвяту Богородицю.

Тропар, глас 4: Днесь узи бездітности розрішаються, Йоакіма бо й Анну віслухавши, Бог проти надії явно обіцює, що вони родитимуть Богодівицю, з якої сам родився неописаний, що, ставши чоловіком, ангелові повелів співати їй: Радуйся, благодатна, Господь з тобою.

Кондак, глас 4: Празнує днесь вселенна зачаття Анни, що сталося від Бога, бо вона породила понад усяке слово ту, що родила Слово.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (*Пс. 67,36*).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (*Пс. 67,27*).

Апостол до Галатів, зач. 210 (Гл. 4,22-31).

Алілуя, глас 1: Спасення праведним від Господа і оборонець він їм у часі скорби (*Пс. 36,39*).

Стих: І допоможе їм Господь, і избавить їх, і забере їх від грішників, і спасе їх, бо уповали на нього (*Пс. 36,40*).

Замість Достойно, співаємо: Величай, душе моя, преславне зачаття Божої Матері.

Ірмос, глас 1: Життєприймаюче джерело, завжди текуче, світлоносний світильник благодаті, храм одушевлений, скінію пречисту, від небес до землі просторішу – Богородицю, вірні, величаємо.

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

10 Святих мучеників Мини, Єрмогена і Євграфа.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

11 Преподобного отця нашого Даниїла Стопника.

Неділя святих Праотців

Тропар воскресний.

І Праотців, глас 2: Вірою праотців оправдав ти, з народів через них ти Церкву наперед заручив. Хваляться у славі святі, бо з сімени їх є плід благословенний – та, що без сімени родила тебе. Їх молитвами, Христе Боже, помилуй нас.

Слава, і нині: *Кондак Праотців, глас 6:* Рукописаному образу не поклонившись, але, неописаним еством захистившись, триблженні, в подвизі вогню ви прославилися і, посеред нестерпного полум'я стоячі, Бога ви

призвали: Поспішісь, о, Щедрий, і скоро прийди як милостивий нам на поміч, бо ти можеш, якщо воля твоя.

Прокімен, глас 4, пісня Отців: Благословен еси, Господи, Боже отців наших, і хвальне, і прославлене ім'я твоє на віки (Дан. 3,26).

Стих: Бо праведний еси в усьому, що сотворив ти нам (Дан. 3,27).

Апостол до Колосян, зач. 257 (Кл. 3,4-11).

Алилуя, глас 4: Мойсей і Арон між єреями його і Самуїл між тими, що призивають ім'я його (Пс. 98,6).

Стих: Призивали Господа і він вислухав їх (Пс. 98,6).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

---

12 & Преподобного отця нашого Спиридона чудотворця, єпископа Тримітійського.

Служба святих – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13,17-21).

13 + Святих мучеників Євстратія, Авксентія, Євгенія, Мардарія й Ореста.

І святої мучениці Лукії, діви.

Тропар, глас 4: Мученики твої, Господи, у страданнях своїх прийняли вінці нетлінні від тебе, Бога нашого. Мавши бо кріпость твою,

воні мучителів подолали, сокрушили і демонів зухвальства безсильні. Їх молитвами спасі душі наші.

Кондак, глас 2: Як світільник явився ти світліший у темряві невідання сидячим, страстотерпче, вірою бо, як копієм, захистівшись, роз'ярення ворогів ти не побоявся, Євстратіє, буюши з риторів найкрасномовніший.

Прокімен, глас 4: Святим, що на землі його, проявив Господь усі бажання свої в них (Пс. 15,3).

Стих: Я бачив Господа повсякчас передо мною, бо він праворуч мене, щоб я не похитнувся (Пс. 15,8).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

14 Святих мучеників Тирса, Левкія, Филимона, Аполлонія, Аріяна й Каленика.

15 Святого священномученика Єлевтерія. І преподобного отця нашого Павла, що в Латрі.

✠ І святого отця нашого Стефана ісповідника, архієпископа Сурожського.

16 Святого пророка Аггея.

17 & Святого пророка Даниїла. І святих трьох отроків, Ананії, Азарії й Мисаїла.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

18 Святого мученика Севастіяна і дружини його.

Субота перед Різдвом Христовим

Прокімен, алилуя і причасний дня.

Апостол до Галатів, зач. 205 (Гл. 3,8-12).

Неділя перед Різдвом Христовим, святих Отців

Тропар воскресний.

І Отців, глас 2: Великі подвиги віри, в джерелі полум'я, як на спокійній воді, святі три отроки радувалися; і пророк Даниїл пастирем левів, наче овець, являвся. Їх молитвами, Христе Боже, спаси душі наші.

Слава, і ніні: *Кондак Отців, глас 6*: Рукописаному образу не поклонившись, але, неописаним єством захистившись, триблагенні, в подвизі вогню ви прославилися і, посеред нестерпного полум'я стоячі, Бога ви призвали: Поспішиєсь, о, Щедрий, і скоро прийди як милостивий нам на поміч, бо ти можеш, якщо воля твоя.

Прокімен, глас 4, пісня Отців: Благословен єси, Господи, Боже отців наших, і хвальне, і прославлене ім'я твоє на віки (*Дан. 3,26*).

Стих: Бо праведний єси в усьому, що сотворив ти нам (*Дан. 3,27*).

Апостол до Євреїв, зач. 328 (Євр. 11,9-10.17-23.32-40).

Алилуя, глас 4: Боже, ушіма нашими ми почули і отці наші сповістили нам (*Пс. 43,2*).

Стих: Ти спас нас від тих, що нападуть на нас, і тих, що ненавидять нас, засоромив ти (*Пс. 43,8*).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (*Пс. 148,1*).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (*Пс. 32,1*). Алилуя, тричі.

19 Святого мученика Боніфатія.

20 & Передпразденство Різдва Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа. І святого священномученика Ігнатія Богоносця.

Тропар передпразденства, глас 4: Готуйся, Вифлеєме, розкрийся всім, Єдеме, красуйся, Євфраєте, бо дєрево життя в вертепі розквітнуло від Діви. Її лоно раєм мислєнним явилося, в якому – божественний сад. З нього, ївши, будемо жити і не, як Адам, помремо. Христос рождається, щоб оновити упалий колісь образ.

Кондак, глас 3: Діва днесь грядє, щоб невимовно родити у вертепі превічне Слово. Радій, вселєнно, почувши це, прослав з ангєлами й пастирями того, що хоче явитися дитям малім – превічного Бога.

Служба священномученикові – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 4,14-5,10).

21 Передпразденство Різдва Христового.
Святої мучениці Юліянії.

22 Передпразденство Різдва Христового.
Святої великомучениці Анастасії.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Галатів, зач. 208 (Гл. 3,23-29).

23 Передпразденство Різдва Христового.
Святих десятиох мучеників, що в Криті.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Ефєсян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

24 Передпразденство Різдва Христового. Святої преподобномучениці Євгенії.

На Царських часах у Навечір'я Різдва Христового

На 1-му часі	Апостол до Євреїв, зач. 303	Євр. 1,1-12
На 3-му часі	Апостол до Галатів, зач. 208	Гл. 3,23-29
На 6-му часі	Апостол до Євреїв, зач. 304	Євр. 1,10-2,3
На 9-му часі	Апостол до Євреїв, зач. 306	Євр. 2,11-18

На Літургії св. Василя Великого, якщо служиться без вечірні

Тропар навечір'я, глас 4: Записувалась іноді у Вифлеємі Маріям зо старцем Йосифом, що був з роду Давіда; вона ж носила в утробі безсіменне Рождення. Настав же час різдвѣ, і ні одного місця в гостинниці не було; але пишною палатою вертеп Царіці став. Христос рождається, щоб воскресити упалий колісь образ.

Кондак, глас 3: Діва днесь гряде, щоб невимовно родити у вертепі превічне Слово. Радій, вселенно, почувши це, прослав з ангелами й пастирями того, що хоче явитися дітям малим – превічного Бога.

Прокімен, глас 1: Господь сказав мені: Син мій єси ти, я днесь родив тебе (Пс. 2,7).

Стих: Просі в мене і я дам тобі народи у спадщину, і кінці землі – тобі в посілість (Пс. 2,8).

*Апостол до Євреїв, зач. 303 (Євр. 1,1-12).
Якщо навечір'я в суботу або неділю: до Галатів, зач. 207 (Гл. 3,15-22).*

Алилуя, глас 5: Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч мене, поки не покладу

ворогів твоїх підніжжям ніг твоїх (Пс. 109,1).

Стих: Жезл сили пошлє тобі Господь від Сіону і володїй посеред ворогів твоїх (Пс. 109,2).

Стих: Из утроби пєред зірницею родїв я тебе – клявся Господь і не розкався (Пс. 109,3-4).

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освященний храме і раю словєсний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотївся і младєнцем став – пєред віками сущий Бог наш. Лоно бо твоє престолом сотворїв і утробу твою просторішою небєс учинїв. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хвалїте Господа з небєс, хвалїте його в ви́шніх (Пс. 148,1). Алилуя, *тричі.*

25 ⊕ Рїздво Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

Антифон 1

Стих 1: Ісповїмся тобі, Господи, всїм сєрцем моїм, розповїм про всї чуда твої (Пс. 9,2).

Приспїв: Молитвами Богородиці, Спасє, спасї нас.

Стих 2: На радї праведних і соньмі – велїкі дїла Господні, явленї в усїх волях його (Пс. 110,1-2).

Молитвами Богородиці, Спасє, спасї нас.

Стих 3: Ісповїдування і велїч – дїло його, і правда його перебуває повїк віку (Пс. 110,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.
Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові, і
ніні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Блажен муж, що боїться Господа,
заповіді його дуже любі йому (*Пс. 111,1*).

Приспів: Спасі нас, Сіну Божий, що родився від Діви, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 2: Сильне на землі буде сім'я його,
рід правих благословиться (*Пс. 111,2*).

Спасі нас, Сіну Божий, що родився від
Діви, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 3: Слава і багатство в домі його і
правда його перебуває повік віку (*Пс. 111,3*).

Спасі нас, Сіну Божий, що родився від
Діви, співаємо тобі: Алилуя.

Слава, і ніні: Єдинородний Сіну:

Антифон 3

Стих 1: Сказав Господь Господеві моєму:
Сиди праворуч мене, поки не покладу ворогів
твоїх підніжжям ніг твоїх (*Пс. 109,1*).

Тропар, глас 4: Різдва твоє, Христе Боже
наш, засвітило світові світло розуміння: в
ньому бо ті, що звіздам служили, від звізди
навчилися поклонятися тобі – Сонцю правди,
і пізнавати тебе – Схід з висоті. Господи,
слава тобі.

Стих 2: Жезл сили пошле тобі Господь від
Сіону і володій посеред ворогів твоїх (*Пс.
109,2*).

Тропар: Різдво твоє, Хрісте Боже наш:

Стих 3: З тобою начало в день сили твоєї, у світлостях святих твоїх (Пс. 109,3).

Тропар: Різдво твоє, Хрісте Боже наш:

Вхідне: Из утроби перед зірницею родив я тебе – клявся Господь і не розкався: Ти єрєй повік за чином Мелхиседека (Пс. 109,3-4).

Тропар: Різдво твоє, Хрісте Боже наш:

Слава, і нині: *Кондак, глас 3:* Діва днесь преістотного родить і земля вертеп неприступному приносить. Ангели з пастирями славословлять, а волхви зо звіздою подорожують, бо ради нас родилося дитя мале – превічний Бог.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестілися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя.

Прокімен, глас 8: Вся земля нехай поклониться тобі і співає тобі, нехай же співає імені твоєму, Всевишній (Пс. 65,4).

Стих: Воскликніте Господеві, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його (Пс. 65,2).

Апостол до Галатів, зач. 209 (Гл. 4,4-7).

Аلیلуя, глас 1: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Стих: День днєві передає слово і ніч ночі об'являє розуміння (Пс. 18,3).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя Христа.

Ірмос, глас 1: Таїнство чудне бачу і преславне: небо – вертеп, престол херувімський

– Діву, ясла – вмістилище, в якіх возліг невмістимий Христос Бог. Його оспівуючи величаємо.

Причасний: Избавління послав Господь людам своїм (Пс. 110,9). Алилуя, *трічі*.

26 ✠ Собор Пресвятої Богородиці.

І пам'ять святого священномученика Євтимія, єпископа Сардійського.

Тропар празник, глас 4: Різдво твоє, Христе Боже наш, засвітило світові світло розуміння: в ньому бо ти, що звіздам служили, від звезді навчилися поклонятися тобі – Сонцю правди, і пізнавати тебе – Схід з висоті. Господи, слава тобі.

Слава, і нині: *Кондак, глас 6:* Раніш зірниць від Отця без матері роджений – на землі без отця днесь воплотився з тебе. Тим-то звізда благовістує волхам, ангели ж із пастирями оспівують неказанне різдво твоє, Благодатная.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення раби своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Євреїв, зач. 306 (Євр. 2,11-18).

Алилуя, глас 8: Воскрєсни, Господи, в упокій твій, ти і кивот святині твоєї (Пс. 131,8).

Стих: Клявся Господь Давїдові істиною і не відречеться її (Пс. 131,11).

Замість Достойно, співаємо: Величай,

душе моя, чеснішу і славнішу від гóрних воїнств – Діву пречісту, Богородицю.

Ірмос, глас 1: Любе то нам, бо безпéчне від страху, вигідне мовчання: з любови же, Діво, прясти пісні, милозвучно складені, не лéгко є. Алé, о, Мати, сілу, як ти зволиш, подай.

Причасний: Ізбавління послав Господь лю́дям своїм (Пс. 110,9). Алилу́я, *тричі*.

Субота по Різдві Христовім

Прокімен, глас 4: Пом'яну́ ім'я твоє у всякім роді і роді (Пс. 44,18).

Стих: Слухай, дочко, і споглянь, і прихили́ вухó твоє (Пс. 44,11).

Апостол до Тимотея, зач. 288 (1 Тм. 6,11-16).

Алилуя, глас 8: Воскресни, Господи, в упокій твоїй, ти і кивóт святині твоєї (Пс. 131,8).

Стих: Клявся Господь Давідові істиною і не відречётся її (Пс. 131,11).

Причасний: Ча́шу спасення прийму́ і ім'я Господнє призову́ (Пс. 115,4). Алилу́я, *тричі*.

Неділя по Різдві Христовім Пам'ять святих і праведних Йосифа обручника, Давида царя і Якова, брата Божого

Тропар воскресний, і празника, глас 4: Різдва́ твоє, Христе Боже наш, засвітило світові світло розуміння: в ньому́ бо ті, що звіздам служили, від звізді навчилися поклонятися

тобі – Сónцю правди, і пізнавати тебе – Схід з висоті. Господи, слава тобі.

І святим, глас 2: Благовістуй, Йо́сифе, чудеса́ Давідові, богоотцю. Ти бачив Діву, що родила; з па́стирями славословив ти, з волхва́ми поклонівся ти, від а́нгела вістку прийнявши. Моли́ Христа́ Бо́га спасти́ душі́ наші.

Слава: *Кондак святим, глас 3:* Днесь радості сповняється божественний Давід, а Йо́сиф хвалу́ з Яковом прино́сить; вінець бо прийнявши че́рез споріднення з Хри́стом, ра́дуються, і несказанно на землі ро́дженого оспівують, і клі́чуть: Ще́дрий, спаса́й тих, що тебе́ почита́ють.

І ніні: *Кондак празника, глас 3:* Діва днесь преісто́тного родить і земля́ верте́п непристу́пному прино́сить. А́нгели з па́стирями славосло́влять, а волхві́ зо зві́здою подорожу́ють, бо ра́ди нас родило́ся дитя́ мале́ – преві́чний Бог.

Прокімен гласа. І святим, глас 4: Дівний Бог у святи́х своїх, Бог Ізраї́лів (Пс. 67,36).

Стих: В церква́х благослови́ть Бо́га, Го́спода, ви – з джерел ізраї́левих (Пс. 67,27).

Апостол до Галатів, зач. 200 (Гл. 1,11-19).

Алилуя, глас 4: Пом'яни́, Го́споди, Дави́да і всю кро́тость його́ (Пс. 131,1).

Стих: Бо кля́вся він Го́сподеві, оби́цявся Бо́гові Якова́ (Пс. 131,2).

Причасний: Хвалі́те Го́спода з небес, хвалі́те його́ в ви́шніх (Пс. 148,1).

Другий: Ра́дуйтеся, пра́ведні, у Го́споді,

пра́вим нале́жить похвала́ (Пс. 32,1). Алил҃уя, тричі.

---

27 & Святого апостола, первомученика й архи́диякона Сте́фана.

І преподобного отця нашого і ісповідника Теодора Начертанного, творця канонів.

Тропар, глас 4: Подвигом добрим зма́гався ти, первомученику Христовий і апосто́ле, і нечестя мучи́телів виявив ти, бо, ка́мінням побі́тий з рук беззако́нних, віне́ць при́йняв ти з висо́кої десни́ці і до Бо́га взива́в ти, клі́чучи: Го́споди, не поста́в їм цьо́го гріха́.

Кондак, глас 3: Владика́ вчо́ра до нас у ті́лі при́ходив – а раб днесь із ті́ла вихо́див; учо́ра той, що царю́є, в ті́лі роді́вся – днесь раба́ ка́мінням побива́ють. За́для то́го і кінча́ється первомученик і божественний Стефа́н.

Прокімен, глас 8: На всю зе́млю вийшло вістува́ння їх і до кінці́в вселе́нної глаго́ли їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса́ повіда́ють сла́ву Бо́жу, творі́ння ж рук його́ сповіща́є твердь (Пс. 18,2).

Апостол у Діяннях, зач. 17 (Ді. 6,8-7,5.47-60).

Алил҃уя, глас 1: Іспові́дять небеса́ чу́да твої́, Го́споди, і і́стину твою́ в це́ркві святи́х (Пс. 88,6).

Стих: Бог просла́влюваний на раді́ святи́х (Пс. 88,8).

Причасний: На всю зе́млю вийшло вістува́ння їх і до кінці́в вселе́нної глаго́ли їх (Пс. 18,5). Алил҃уя, тричі.

28 Святих мучеників двадцять тисяч, спалених у Нікомидії.

Прокімен, глас 5: Ти, Гóсподи, захорóбиш нас і збережéш нас від рóду цьогó і повік (*Пс. 11,8*).

Стих: Спасі мене, Гóсподи, бо не стало праведного (*Пс. 11,2*).

Апостол до Римлян, зач. 96 (Рм. 8,3-9).

Алилуя, глас 4: Восклікніте Гóсподеві, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його (*Пс. 65,2*).

Стих: Бо ти випробував нас, Бóже; перетопів нас, як перетоплюється срібло (*Пс. 65,10*).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Гóсподі, правим належить похвала (*Пс. 32,1*). Алилуя, *тричі*.

29 Святих младенців, за Христа вбитих у Вифлеємі. І преподобного отця нашого Маркелла, ігумена обителі неусипаємих.

Прокімен, глас 6: Хваліте, óтроки, Гóспода, хваліте ім'я Господнє (*Пс. 112,1*).

Стих: Неплідну оселяє він у домі, як матір, що веселиться дітьми (*Пс. 112,9*).

Апостол до Коринтян, зач. 180 (2 Кр. 5,15-21).

Алилуя, глас 5: Пролили кров їх, ненáче воду, кругом Єрусалиму і не було ко́му поховати (*Пс. 78,3*).

Стих: Нехай пізнають наро́ди помсту із за пролітої крóви рабів твоїх (*Пс. 78,10*).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алілу́я, *тричі.*

30 Святої мучениці Анісії. І преподобного Зотика, пресвітера і кормителя сиріт.

31 Преподобної матері нашої Меланії Римлянки. -

У цей день віддається празник Різдва Христового.

Служба вся празника.

Апостол дня.

МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ

1 ⊕ Обрізання Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

І пам'ять святого отця нашого Василя Великого, архієпископа Кесарії Кападокійської.

Тропар празника, глас 1: На престолі вогневіднім у вишніх сидіш з Отцем безначальним і божественним твоїм Духом. Благоволити ти родитися на землі з Дівиці, що не знала мужа – твоєї матері, Ісусе. Того ради й обрізання довершено на тобі, людині восьмиденній. Слава преблагому твоєму задумові, слава промислові твоєму, слава низходженню твоєму, єдиний Чоловіколюбче.

І святому, глас 1: На всю землю вийшло вістуння твоє, прийняла бо вона слово твоє, що ним боголіпно навчив ти; природу того, що існує, пояснив ти, звичаї людські прикрасив ти – царське священство, отче преподобний Васи́ліє. Моли Христа Бога за спасення душ наших.

Слава: *Кондак святому, глас 4:* Явився єси основою непохитною Церкви, подаючи всім людям владіцтво неукрадне, запечатавши твоїми веліннями, небоявленний Васи́ліє преподобний.

І нині: *Кондак празника, глас 3:* Всіх Господь обрізання терпить і людські прогрішення як благий обрізує, дає спасення світові; і радується в вишніх і Творця єрарх, і світлоносний, і божественний таїнник Христовий, Васи́лій.

Прокімен, глас 6: Спасі, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

І святому, глас 1: Уста мої промовлять премудрість і роздуми серця мого – розуміння (Пс. 48,4).

*Апостол до Колосян, зач. 254 (Кл. 2,8-12).
І святому: до Євреїв, зач. 318 (Євр. 7,26-8,2).*

Алилуя, глас 8: Пастирю Ізраїля, почуй, ти, що ведеш Йосифа (Пс. 79,2).

Стих: Уста праведного повчаться премудрости і язик його промовить суд (Пс. 36,30).

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освящений храм і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лоно бо твоє престолом сотворів і утробу твою просторішою небес учинів. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

Другий: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

Субота перед Просвіщенням

Прокімен, алилуя і причасний дня.

Апостол до Тимотея, зач. 284 (1 Тм. 3,14-4,5).

Неділя перед Просвіщенням

Прокімен, глас 6: Спасі, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Апостол до Тимотея, зач. 298 (2 Тм. 4,5-8).

Алилуя, глас 8: Боже, ущедри нас і благослові нас (Пс. 66,2).

Стих: Просвіті лице твоє на нас і помилуй нас (Пс. 66,2).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, *трічі.*

2 Передпразденство Просвіщення.

І святого отця нашого Сильвестра, папи Римського.

Тропар передпразденства, глас 4: Готуйся, Завулоне, красуйся, Нефталіме, Йордане ріко, стань, радісно прийми Владіку, що йде хреститися. Веселіся, Адаме, з праматір'ю, не скривайтесь, як колись у раю, бо той, що бачив вас нагими, явився, щоб зодягнути в первісну одіжу. Христос явився, хочачи оновити всю твар.

Кондак, глас 4: У струях днесь Йорданових був Господь, каже Іванові: Не бійся мене хрестити, я бо прийшов спасти Адама первозданного.

Служба святителів – загальна.

3 Передпразденство Просвіщення.
Святого пророка Малахії. І святого мученика Гордія.

Служба мученикові – загальна.

4 Передпразденство Просвіщення.
Собор святих семидесятьох апостолів. І преподобного отця нашого Теоктиста ігумена, що в Кукумі Сікелійській.

Служба святим апостолам загальна.

Апостол до Римлян, зач. 96 (Рм. 8,8-14).

5 Передпразденство Просвіщення.
І святих мучеників Теопемпта й Теони. І преподобної Синклитікії.

На Царських часах у Навечір'я Просвіщення

На 1-му часі	Апостол у Діяннях, зач. 33	Ді. 13,25-33
На 3-му часі	Апостол у Діяннях, зач. 42	Ді. 12,1-8
На 6-му часі	Апостол до Римлян, зач. 91	Рм. 6,3-11
На 9-му часі	Апостол до Тита, зач. 302	Тт. 2,11-14;3,4-7

На Літургії св. Василя Великого, якщо служиться без вечірні

Тропар навечір'я, глас 4: Повернулася на-зад іноді ріка Йордан під милоттю Єлисеєвою, коли вознісся Ілля, і розділилися води обабіч, і стала сусшею дорога, що була мокрою – в образ воістину хрещення, яким ми пливуче русло життя проходимо. Христос явився у Йордані освятити води.

Кондак, глас 4: У струях днесь Йорданових був Господь, каже Іванові: Не бійся мене хрестити, я бо прийшов спасти Адама первозданного.

Прокімен, глас 3: Господь просвіщеня моє і спаситель мій, кого убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого, кого устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол до Корінтян, зач. 143 (1 Кр. 9,19-27). Якщо навечір'я в суботу або неділю: до Корінтян, зач. 143 (1 Кр. 10,1-4).

Алилуя, глас 6: Відало серце моє слово добре, говорю я про діла мої цареві (Пс. 44,2).

Стих: Гарний красою понад синів людських, вілилася врода на губах твоїх (Пс. 44,3).

Замість Достойно, співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освящений храм і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лано бо твоє престолом сотворів і утробу твою просторішою небес учинів. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, тричі.

На освячення води

Прокімен, глас 3: Господь просвіщеня моє і спаситель мій, кого убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого, кого устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол до Корінтян, зач. 143 (1 Кр. 10,1-4).

Алилуя, глас 4: Глас Господній над водами, Бог слави загремів, Господь над водами великими (Пс. 28,3).

Стих: Що з тобою, море, що ти побігло, і з тобою, Йордане, що ти повернувся назад? (Пс. 113,5).

6 ⊕ Святе Богоявлення Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

Антифон 1

Стих 1: Во ізході Ізраїлевім із Єгипту, дому Якова із людей варварів (Пс. 113,1).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 2: Стала Юдея святиня його, Ізраїль – володіння його (Пс. 113,2).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: Море віділо і побігло, Йордан повернувся назад (Пс. 113,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 4: Що з тобою, море, що ти побігло, і з тобою, Йордане, що ти повернувся назад? (Пс. 113,5).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих: 1: Возлюбів я, бо вислухав Господь голос моління мого (Пс. 114,1).

Приспів: Спасі нас, Сіну Божий, що хрестівся в Йордані від Івана, співаємо тобі: Аلیلія.

Стих 2: Бо прихилив вухо своє до мене і у дні мої призову (Пс. 114,2).

Спасі нас, Сіну Божий, що хрестівся в Йордані від Івана, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 3: Обняли мене болісті смерті, біди адові зустріли мене (Пс. 114,3).

Спасі нас, Сіну Божий, що хрестівся в Йордані від Івана, співаємо тобі: Алилуя.

Стих 4: Милостивий Господь і праведний, і Бог наш милує (Пс. 114,4).

Спасі нас, Сіну Божий, що хрестівся в Йордані від Івана, співаємо тобі: Алилуя.

Слава, і нині: Єдинородний Сіну:

Антифон 3

Стих 1: Сповідуйтеся Господеві, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,1).

Тропар, глас 1: Коли в Йордані хрестівся ти, Господи, Троїчне явилось поклоніння: бо Родителя голос свідчив тобі, возлюбленим Сіном тебе називаючи; і Дух у виді голубиним засвідчив твердість слова. Явився ти, Христе Боже, і світ просвітів, слава тобі.

Стих 2: Нехай же скаже дим Ізраїлів, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,2).

Тропар: Коли в Йордані:

Стих 3: Нехай же скаже дим Аронів, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,3).

Тропар: Коли в Йордані:

Стих 4: Нехай же скажуть усі, що бояться Господа, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,4).

Тропар: Коли в Йордані:

Вхідне: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, ми благословляли вас із дому Господ-

нього, Бог – Господь і явився нам. (Пс. 117, 26-27).

Тропар: Коли в Йордані:

Слава, і нині: *Кондак, глас 4:* Явився єси днесь вселенній і світло твоє, Господи, знаменувалося на нас, що зі зрозумінням оспівуємо тебе: Прийшов єси і явився єси – Світло неприступне.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестілися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя.

Прокімен, глас 4: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, Бог – Господь і явився нам (Пс. 117,26-27).

Стих: Сповідуйтеся Господеві, бо він благий, бо на віки милість його (Пс. 117,1).

Апостол до Тита, зач. 302 (Тт. 2,11-14; 3,4-7).

Аلیلуя, глас 4: Принесіть Господеві, сині Божі, принесіть Господеві молодих баранців (Пс. 28,1).

Стих: Глас Господній над водами, Бог слави загремів, Господь над водами великими (Пс. 28,3).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Величай, душе моя, Царя Христа, що хрестівся в Йордані.

І ірмос, глас 2: Не зуміє ніякий язик достойно благохвалити, тривожиться й ум, і то надсвітній, коли оспівує тебе, Богородице; одначе ти, благая, віру прийми, бо любов нашу божественну знаєш, ти бо християн єси заступниця, тебе величаємо.

Причасний: Явілася благодать Божа спасительна всім людям (Тм. 2,11). Алилуя, тричі.

7 & Собор святого славного пророка, предтечі і хрестителя Господнього Івана.

Прокімен, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молітимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол у Діяннях, зач. 42 (Ді. 19,1-8).

Алилуя, глас 5: Світло засіяло праведникові і для правих серцем – веселість (Пс. 96,11).

Стих: Веселіться, праведні, у Господі і сповідуйте пам'ять святині його (Пс. 96,12).

Причасний: Явілася благодать Божа спасительна всім людям (Тм. 2,11).

Другий: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

Субота по Просвіщенні

Прокімен, алилуя і причасний празника.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Неділя по Просвіщенні

Прокімен, глас 1: Будь, Господи, милість твоя на нас, бо уповали ми на тебе (Пс. 32,22).

Стих: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1).

Апостол до Ефесян, зач. 224 (Еф. 4,7-13).

Алилуя, глас 5: Милості твої, Господи,

повік оспівуватиму, сповіщу з роду в рід істину твою устами моїми (Пс. 88,2).

Стих: Бо сказав ти: Повік мільість збудується, на небесах приготівиться істина твоя (Пс. 88,3).

Причасний: Явилася благодать Божя спасительна всім людям (Тт. 2,11).

Другий: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Аلیلуя, *трочи.*

---

8 Преподобного отця нашого Григорія Хозевіта. І преподобної матері нашої Домніки. І Еміліяна, ісповідника.

9 Святого мученика Полієвкта.

10 Святого отця нашого Григорія, єпископа Нісійського. І преподобного Дометіяна, єпископа Мелітинського. І преподобного отця нашого Маркіяна, пресвітера й економа Великої Церкви.

Прокімен Григорієві, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Коринтян, зач. 151 (1 Кр. 12,7-11).

Аلیلуя, глас 2: Священіки твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадуються (Пс. 131,9).

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алілуя, *тричі.*

11 † Преподобного отця нашого Теодосія, спільного життя начальника.

Тропар, глас 8: Потóками сліз твоїх ти неродючу пустіню управив і з глибини зітханнями ти в трудах приніс стократні плоді, і був ти світільником вселенної, сіяючи чудесами, Теодосіє, óтче наш. Моли Христа́ Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 8: Наса́джений у двора́х Го́спода тво́го, зацві́в ти кра́сно преподо́бними твоїми чеснóтами і умно́жив ти діте́й твоїх у пустіні, напо́юваних струя́ми твоїх сліз, стадоначальнику Бо́жий божественних дворів. Тому́ зове́мо тобі: Ра́дуйся, óтче Теодосіє.

Прокімен, глас 7: Чесна́ пе́ред Го́сподом смерть преподо́бних його́ (Пс. 115,6).

Стих: Що відда́м Го́сподеві за все, що він возда́в мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Корінтян, зач. 176 (2 Кр. 4,6-15).

Алілуя, глас 6: Блаже́н муж, що бої́ться Го́спода, за́повіді його́ дуже́ любі́ йому́ (Пс.111,1).

Стих: Сильне на землі́ буде́ сім'я́ його́ (Пс. 111,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алілуя, *тричі.*

12 Святої мучениці Татіяни.

13 Святих мучеників Єрміла і Стратоніка.

14 Преподобних отців наших, у Синаї й Раїті повбиваних.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Римлян, зач. 99 (Рм. 8,28-39).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

І пам'ять нереставлення святої рівноапостольної Ніни, просвітительки Грузії.

У цей день віддається празник Святих Богоявлень.

15 & Преподобних отців наших Павла Тивейського й Івана Кущника.

Служба преподобним – загальна.

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

16 & Поклін чесним оковам святого і всехвального апостола Петра.

*Служба святим апостолам – загальна.
Апостол у Діяннях, зач. 29 (Ді. 12,1-11).*

17 **✝** Преподобного й богоносного отця нашого Антонія Великого.

Тропар, глас 4: Ревнітеля Іллю наслідуючи звичаями, за Хрестителем ідучи правими стежками, отче Антоніє, ти був жителем пустині і вселенну утвердив ти молитвами твоїми. Тому моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Кондак, глас 2: Житейську метушню відкинувши, тихо життя скінчив еси, наслідуючи Хрестителя всяким способом, преподобний, отож з ним почитаємо тебе, начальнику отців Антоніє.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13,17-21).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (Пс. 111,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

18 **⊕** Святих отців наших і архієпископів Олександрійських, Атанасія й Кирила.

Служба святителям – загальна.

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала́ (Пс. 32,1). Алилу́я, *тричі.*

19 & Преподобного отця нашого Макарія Єгиптянина.

Служба преподобному – загальна.

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7).

20 + Преподобного й богоносного отця нашого Євтимія Великого.

Тропар, глас 4: Веселіся, пустіне неродюча, радій, безболізна, бо умножив дітей тобі муж бажань духовних, доброчестям насадів, повздёржністю віростив у звёршеність чеснот. Його молитвами, Христе Боже, умиротвори життя наше.

Кондак, глас 8: В чеснім різдві твоїм створіння радість знайшло і в божественній твоїй пам'яті, преподобний, добродушність багатьох твоїх чудес прийняло. Із них щедро подай душам нашим і очисти скверні гріхів, щоб ми співали: Алилу́я.

Служба преподобному – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13,17-21).

21 Преподобного отця нашого Максима Ісповідника. І святого мученика Неофіта. І святих мучеників Євгенія, Кандида, Валеріяна й Акили.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

22 Святого апостола Тимотея. І святого преподобномученика Анастасія Перського.

*Служба святим апостолам – загальна.
Апостол до Тимотея, зач. 290 (2 Тм. 1,3-9).*

23 Святого священномученика Климента, єпископа Анкирського. І святого мученика Агатангела.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

Алилуя, глас 2: Священники твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадуються (Пс. 131,9).

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

24 Преподобної матері нашої Ксенії Римлянки.

25 ✝ Святого отця нашого Григорія Богослова, архієпископа Царгородського.

Тропар, глас 1: Пастирська сопілка твого богословія перемогла труби красномовців, бо тобі, що дослідів глибині духа, була додана і краса віщування. Моли ото Христа Бога, отче Григоріє, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 3: Богослѳвним твоїм язикѳм ти розрушив видумки красномѳвцѳв, слѳвний; правослѳвія одѳжою, з висотї тканою, ти Цѳркву украсив, яку і носить, і з нами, твоїми дїтьми, кліче: Радуйся, ѳтче, богослѳвія розуме найвїщий.

Прокїмен, глас 1: Уста мої промѳвлять премѳдрїсть і роздуми сѳрця мого – розумїння (Пс. 48,4).

Стих: Послѳхайте це, всі народи, почуйте, всі, хто живетѳ по вселѳннїй (Пс. 48,2).

Апостол до Коринтян, зач. 151 (1 Кр. 12,7-11).

Алилуя, глас 2: Слухайте уважно, лѳди мої, закѳну мого, приклонїть вѳхо ваше до слів уст моїх (Пс. 77,1).

Стих: Відкрїю у прїтчах уста мої, звіщу таємне спѳршу (Пс. 77,2).

Причасний: В пам'ятѳ вїчну бѳде праведник, злих слѳхів не убоїтьсѳ (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

26 Преподобного ѳця нашого Ксенофонта і дружини його Марїї.

27 ✝ Перенесення чесних моцѳв святого ѳця нашого Івана Золотоустого.

Тропар, глас 8: Ликѳє божественна Цѳрква і вся вселѳнна празнує свїтло перенесення твоїх чудесних моцѳв, святїтелю преподобний, Іване Золотоустий, між святїтелями благочесно пожив ти і мѳчеником добровїльно став ти. Тому співаємо тобі, страдальче

і страсотёрпче, і святителів співпрестольнику: Моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Кондак, глас 1: Возвеселилася таїнствённо чесна́ Цёрква поверненням чесних твоїх мо́щів і, скривши їх, як зо́лото багатощі́нне, тим, що оспівують тебе́, подає неви́черпно благода́ть зці́ління – молитва́ми твоїми, Іва́не Золотоу́стий.

Служба святителеві – загальна.

28 & Преподобного отця нашого Єфрема Сирина.

Служба преподобним – загальна.

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

29 & Перенесення мо́щів святого священномученика Ігнатія Богоносця.

Служба священномученикові – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 4,14-5,6).

30 Святого священномученика Іполита.

✙ Святих трьох святителів, великих архиєреїв – Васи́лія Великого, Григорія Богослова й Івана Золотоустого.

Тропар, глас 4: До апо́столів поді́бні і вселе́нної вчителі, Владі́ку всіх мо́літе, щоб мир вселё́нній дарува́в і ду́шам на́шим вели́ку ми́лість.

Кондак, глас 2: Свяще́нних і боговісних проповідників, найви́щих учителів, Го́споди, прийня́в ти в насоло́ду ді́бр твоїх і упокі́й, труди́ бо їх і смерть прийня́в ти ви́ще всяких пло́дів, єди́ний, що прославля́єш святи́х твоїх.

Прокімен, глас 8: На всю зéмлю вийшло вістування їх і до кінців вселénної глаго́ли їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса́ повідають сла́ву Бо́жу, творіння ж рук його́ сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

Алилуя, глас 4: Ісповідять небеса́ чудá твої́, Го́споди, і і́стину твою́ в церкві святи́х (Пс. 88,6).

Стих: Бог, просла́влюваний на раді́ святи́х, вели́кий і страшний є над усіма́, що до́кола нього́ (Пс. 88,8).

Причасний: Ра́дуйтеся, пра́ведні, у Го́споді, пра́вим нале́жить похвала́ (Пс. 32,1). Алилу́я, *тричі.*

31 & Святих чудотворців і безсребреників Кира й Івана.

Служба безсребреникам – загальна.

МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ

1 & Передпразденство Стрітення Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

І святого мученика Трифона.

Тропар передпразденства, глас 1: Небесний хор небесних ангелів, принікши на землю, бачить, як Мати, що не знала мужа, вносить до храму Первородного всієї тварі, що прийшов як немовля, і тому з нами співає передпразденственну пісню, радіючися.

Кондак, глас 6: З Отцем бувши, невидиме Слово нині ж видимим стало плоттю: неказанно від Діви народилося і руками старечими дається святителеві. Поклонімся йому, істинному Богу нашому.

Служба мученикові – загальна.

Апостол до Римлян, зач. 99 (Рм. 8,28-39).

2 ⊕ Стрітення Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

Вхідне: Явив Господь спасення своє, перед народами відкрив правду свою (*Пс. 97,2*).

Тропар, глас 1: Радуйся, благодатна Богородице Діво, бо з тебе засяло Сонце правди – Христос Вог наш, що просвічує тих, що в темряві. Веселіся і ти, старче праведний, ти прийняв в обійми визволителя душ наших, що дарує нам воскресення.

Слава, і нині: *Кондак, глас 1:* Утробу дівичу освятів ти різдвом твоїм і руки Симеонові благословів ти, як годилось; ти випередив

і нині спас нас, Христе Боже, але утихомір у брані люд твій і укріпі народ, що його возлюбив ти, єдиний Чоловіколюбче.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення рабів своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Євреїв, зач. 316 (Євр. 7,7-17).

Алилуя, глас 8: Нині відпускаєш раба твого, Владико, по глаголу твоєму з миром (Лк. 2,29).

Стих: Світло на одкровення поганам і славу людей твоїх, Ізраїля (Лк. 2,32).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Богородице Діво, уповання християн, покрій, захоронй і спасй тих, що на тебе уповвають.

І ірмос, глас 3: В законі тіні і писання образ бачимо, вірні: кожний младаєнець мужеського полу, що отвиріає утробу – святий Богу. Тому первороджене Слово безначального Отця – Сїна, що первородиться з матері, яка мужа не знає, – величаємо.

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Алилуя, тричі.

3 & Святого і праведного Симеона Богоприємця і Анни, пророчиці.

Прокімен празника. І святого, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, гóлос мій, коли мо́літимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Євреїв, зач. 321 (Євр. 9,11-14).

Алилуя, глас 6: Сві́тло засіяло пра́ведникові і для пра́вих се́рцем – веселі́сть (Пс. 96,11).

Причасний: В па́м'ять ві́чну бу́де пра́ведник, злих слухі́в не убої́ться (Пс. 111,6-7). Алилу́я, *тричі.*

4 Преподобного отця нашого Ісидора Пилуціотського.

5 Святої мучениці Агафії.

6 Преподобного отця нашого Вукола, єпископа Смирнського. І святого священномученика Сілвана, єпископа Ємеського, і тих, що з ним.

7 Преподобного отця нашого Партенія, єпископа Лампсакійського.

8 & Святого великомученика Теодора Тирона. І святого пророка Захарії Серповидця.

Служба мученикові – загальна.

9 Святого мученика Никифора.

У цей день віддається празник Стрітєння.

10 Святого мученика Харалампія.

11 Святого священномученика Власія, єпископа Севастійського.

12 Святого отця нашого Мелетія, архиєпископа Антіохійського.

13 Преподобного отця нашого Мартиніяна.

14 Преподобного отця нашого Авксентія.

✝ І переставлення преподобного отця нашого Константина Філософа, у монахах Кирила, учителя слов'янського.

І преподобного отця нашого Марона, пустинника, чудотворця.

Тропар Кирилові, глас 4: Від пелён ти старанно премудрість сестрою собі вчинів, богонатхненний, побачивши пресвітлу, як дівучісту, яку ти прийняв і привів, і нею, наче намістом золотім, свою душу і ум прикрасів; ти показав себе, як другий Кирило, блаженний, розумом і іменем мудрий.

Кондак, глас 2: Твердим і богонатхненним ученням просвічуєш світ, як пресвітлими зор'ями; обійшов ти, як блискавка, вселенну, Кириле блаженний, розсиваючи пресвітле Боже слово, на заході, і півночі, і півдні світ просвіщаючи чудесами.

Служба преподобному – загальна.

15 Святого апостола Онисима.

16 Святих мучеників Памфила, єрея, Порфирія і дружини їх.

17 ⌘ Святого великомученика Теодора Тирона.

Служба мученикові – загальна.

- 18 Святого отця нашого Льва, папи Римського.
- 19 Святого апостола Архипа.
- 20 Преподобного отця нашого Льва, єпископа Катанського.
- 21 Преподобного отця нашого Тимотея, що в Символах. І святого отця нашого Євстатія, архієпископа Великої Антіохії.
- 22 Віднайдення чесних мощів святих мучеників, що в Євгенії.
- 23 Святого священномученика Полікарпа, єпископа Смирнського.
- 24 **+** Перше і друге знайдення чесної голови святого славного пророка, предтечі і хрестителя Господнього Івана.
- Тропар, глас 4:* Із землі засяяла предтечі глава, проміння випускає нетління, оздоровлення вірним; з висот збирає мно́жество а́нгелів, на нізах склікує лю́дський рід, щоб одногосну славу возсилати Христу́ Богові.
- Кондак, глас 2:* Проро́че Бо́жий і предте́че благодати, як ро́жу священну із землі знайшовши, оздоровлення за́вжди прийма́ємо, бо зно́ву, як і перше, у світі пропові́дуєш пока́ння.
- Прокімен, глас 7:* Возвеселі́ться пра́ведник у Го́споді і упова́є на ньо́го (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молітимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Коринтян, зач. 176 (2 Кр. 4, 6-15).

Алилуя, глас 4: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Істина з землі возсіяла і правда з небес прихилилася (Пс. 84,12).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

25 Святого отця нашого Тарасія, архиєпископа Царгородського.

26 Святого отця нашого Порфирія, єпископа Газського.

27 Преподобного отця нашого і ісповідника Прокопія Декаполіта.

28 Преподобного отця нашого і ісповідника Василія, спосника Прокопового.

29 Преподобного отця нашого Касіяна.

Пам'ять його творимо що чотири роки.

МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ

- 1 Святої преподобномучениці Євдокії.
- 2 Святого священномученика Теодота, єпископа Киринейського.
- 3 Святих мучеників Євтропія і дружини його, Клеоніка й Васииска.
- 4 Преподобного отця нашого Герасима, що на Йордані.
- 5 Святого мученика Конона.
- 6 Святих сорок двох мучеників, що в Амморії.
- 7 Святих священномучеників, що в Херсоні були єпископами: Василія, Єфрема, Капитона, Євгенія, Етерія й інших.
- 8 Преподобного отця нашого і ісповідника Теофілакта, єпископа Нікомидійського.
- 9 **+** Святих сорок мучеників, замучених у Севастійськiм озері.

Тропар, глас 1: Страстності всечесної, сорок Христових воїнів, непохитні лицарі, ви, що перейшли крізь вогонь і воду, стали співгромадянами ангелів. З ними же моліться Христові за тих, що з вірою вас хвалять: Слава тому, що дав вам кріпость, слава тому,

що вас вінчав, слава тому, що через вас подає всім зцілення.

Кондак, глас 6: Все воїнство світу покинувши, на небесах ви до Владіки прилучилися, сорок стратотерпців Господніх: крізь вогонь бо й воду пройшовши, блаженні, достойно прийняли ви славу з небес і вінців множество.

Прокімен, глас 5: Ти, Господи, захорони нас і збережеш нас від роду цього і повік (*Пс. 11,8*).

Стих: Спасі мене, Господи, бо не стало праведного (*Пс. 11,2*).

Апостол до Євреїв, зач. 331 (Євр. 12,1-10).

Алилуя, глас 4: Воскликніть Господеві, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його (*Пс. 65,2*).

Стих: Бо ти випробував нас, Боже; перетопів нас, як перетоплюється срібло (*Пс. 65,10*).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (*Пс. 32,1*). Алилуя, *тричі*.

10 Святого мученика Кодрата і тих, що з ним.

11 Святого отця нашого Софронія, патріярха Єрусалимського.

12 Преподобного отця нашого і ісповідника Теофана Сигріяньського. І святого отця нашого Григорія Двоєслова, папи Римського.

13 Перенесення мощів святого отця нашого Никифора, патріярха Царгородського.

14 Преподобного отця нашого Венедикта.

15 Святого мученика Агапія і з ним шести мучеників.

16 Святих мучеників Савина й Папи.

17 Преподобного отця нашого Олексія, чоловіка Божого.

18 Святого отця нашого Кирила, архиєпископа Єрусалимського.

19 Святих мучеників Хрисанта й Дарії.

20 Преподобних отців наших в обителі святого Сави, що їх убили сарацини.

21 Преподобного отця нашого і ісповідника Якова, єпископа Катанського.

22 Святого священномученика Василя, пресвітера Анкирського.

23 Святого преподобномученика Нікона і двох сот учнів його, з ним замучених.

24 ⚡ Передпразденство Благовіщення Пресвятої Богородиці.

І преподобного отця нашого Захарії. І

святого отця нашого Артемона, єпископа Селевкії Пісідійської.

Тропар передпроденства, глас 4: Днесь всесвітньої радості початки передпроденственне оспівати веліють. Ось бо Гавриїл приходить, несучи Діви благовість, і до неї кліче: Радуйся, Благодатна, Господь з тобою.

Кондак, глас 8: Для всіх земних ти еси начало спасення нашого, Богородице Діво, Божий бо служитель з неба посланий явитись перед тобою – великий чиновачальник Гавриїл, радість обрадованню тобі приніс. Тому-то, всі клічемо тобі: Радуйся, Невісто неневісная.

25 ⊕ Благовіщення Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і приснодіви Марії.

Вхідне: Благовістить день у день спасення Бога нашого (Пс. 95,2).

Тропар празника, глас 4: Днесь спасення нашого начало і від віку таїнства явління: Син Божий сином Діви стається і Гавриїл благодать благовістує. Тому й ми з ним до Богородиці заклічмо: Радуйся, Благодатна, Господь з тобою.

Кондак празника, глас 8: Непереможній Владарці на честь перемоги ми, врятовані від лиха, благодарні пісні випісуємо тобі, рабі твої, Богородице; а ти, що маєш силу нездоланну, від усяких нас бід охороні, щоб звати тобі: Радуйся, Невісто неневісная.

Прокімен, глас 4: Благовістить день у день спасення Бога нашого (Пс. 95,2).

Стих: Заспівайте Господеві пісню нову,

заспівайте Господеві, вся земля (Пс. 95,1).

Апостол до Євреїв, зач. 306 (Євр. 2,11-18).

Алилуя, глас 1: Зійде, як дощ на руно і як капля, що капле на землю (Пс. 71,6).

Стих: Буде ім'я його благословенне на віки, перед сонцем перебуває ім'я його (Пс. 71,17).

Замість Достойно, співаємо: Благовісті, земле, велику радість; хваліть, небеса, Богу славу.

Ірмос, глас 4: Як одушевленного Божого кивоту, нехай ніяк не дотикається рука осквернених. А уста вірних, голос ангела виспівуючи, Богородиці, невмовкаючи, з радістю нехай клічуть: Радуйся, Благодатна, Господь з тобою.

Причасний: Бібрав Господь Сіона, захотів його на житло для себе (Пс. 131,13). Алилуя, тричі.

26 ⚡ Собор архангела Гавриїла.

Служба ангелам – загальна.

27 Святої матері нашої Матрони, що в Солуні.

28 Преподобного отця нашого Іларіона Нового. І святого Стефана, чудотворця.

29 Преподобного отця нашого Марка, єпископа Аретусійського, і Кирила, диякона, і інших, що з ним при Юліяні мучителеві пострадали.

30 Преподобного отця нашого Івана, що списав Ліствицю (Небесну драбину).

31 Преподобного отця нашого Іпатія, єпископа Гангренського.

МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ

1 Преподобної матері нашої Марії Єгипетської.

2 Преподобного отця нашого Тита, чудотворця.

3 Преподобного отця нашого і ісповідника Микити, ігумена обителі Мидикейської.

4 Преподобних отців наших Йосифа, пінописця, і Юрія, що в Малей.

5 Святих мучеників Теодула і Агатопода, і тих, що з ними.

6 Святого отця нашого Євтихія, архієпископа Царгородського.

✝ І переставлення святого отця нашого **Методія, учителя слов'янського.**

Тропар, глас 4: Тим, що світло торжествують успення святителя твого, Христе, з висот подай твої милості, відкрий же царські двері і розрши узи багатьох гріхів, заступництвом святого твого ученика – отця нашого.

Кондак, глас 2: Божественного й вірного Методія оспіваймо, всі люди, і любов'ю убажім як пастиря великого слов'ян чесного служителя Тройці, переможця ересі, бо молиться він за всіх нас.

Служба святителеві – загальна.

7 Преподобного отця нашого Юрія, єпископа Митилинського.

8 Святих апостолів Іродіона, Агава, Руфа, Асинкріта, Флегонта і Єрма.

9 Святого мученика Євсихія.

10 Святих мучеників Терентія, Помпія і тих, що з ними.

11 Святого священномученика Антипи, єпископа Пергами Азійської.

12 Преподобного отця нашого і ісповідника Василя, єпископа Парійського.

13 Святого священномученика Артемона і тих, що з ним.

14 Святого отця нашого Мартина Ісповідника, папи Римського.

15 Святих апостолів Аристарха, Пуда і Трофима.

16 Святих мучениць-дів Агапії, Ірини й Хіонії.

17 Преподобного отця нашого Симеона, що в Персиді. І преподобного Акакія, єпископа Мелитинського.

18 Преподобного отця нашого Івана, учня святого Григорія Декаполіта.

19 Преподобного отця нашого Івана, ветхопечерника.

20 Преподобного отця нашого Теодора Трихіни.

21 Святого священномученика Януарія і тих, що з ним. І святого мученика Теодора, що в Пергії.

22 Преподобного отця нашого Теодора Сикеота.

23 † Святого славного великомученика, переможця й чудотворця Юрія.

Тропар, глас 4: Пóдвигом добрим зма́вся ти, страсотерпче Христовий Юріє, вірою, і мучителів виявив ти нечестя, і як жéртву благосприятливу приніс ти себе́ Бо́гові. Тому́ й вінець перемо́ги прийняв ти і молитва́ми твої́ми, святи́й, ти всім подаєш прогрішень прощє́ння.

Або цей, глас 4: Як полонєних визволітель і вбо́гих захі́сник, немі́чних лі́кар, царів побóрнику, перемóжний великомученику Юріє, моли́ Христа́ Бо́га, щоб спаслі́ся душі́ наші́.

Кондак, глас 4: Ві́рощений Бо́гом, показався ти благочє́стя робітником найчесні́шим, сно́пй чесно́т зібрав ти собі́, бо ти сі́яв у сльо́зах – у радості́ жнеш; а пострада́вши до крóви, Христа́ прийняв ти і молитва́ми твої́ми, святи́й, усі́м подаєш прогрішень прощє́ння.

Служба мученикові – загальна.

Апостол дня. І святому: у Діяннях, зач. 29 (Ді. 12,1-11).

24 Святого мученика Сави Стратилата – воєводи.

25 **+** Святого апостола і євангелиста Марка.

Тропар, глас 3: У верховного Петра ти навчався, апостолом Христовим був ти і, як сонце, засяяв ти країнам: олександрійцям був ти прикрасою, блаженний, Єгипет від лести через тебе звільнився, євангельським твоїм ученням просвітив ти все, як світло, стовпе церковний. Ради цього, пам'ять твою вшановуючи, світло празнуємо, Марку богогласний. Моли Бога, що його ти благовістиш, щоб прогрішень відпущення подав душам нашим.

Кондак, глас 2: З висоти прийнявши благодать Духа, розрушив ти красномовні відумки, апостоле, і, всі народи зловивши, Марку всеславний, твоєму Владіці ти привів, проповідуючи божественне Євангеліє.

Служба святим апостолам – загальна.

Апостол із соборного послання Петра, зач. 63 (1 Пт. 5,6-14).

26 Святого священномученика Василя, єпископа Амасійського.

27 **Є** Святого священномученика Симеона, родича Господнього.

Служба святим апостолам – загальна.

І преподобного отця нашого Стефана, єпископа Володимира Волинського.

28 Святих апостолів Ясона й Сосипатра. І святих мучеників Дади, Максима й Кинтиліяна.

І святого отця нашого Кирила, єпископа Турівського.

29 Святих дев'ятох мучеників, що в Кизиці. І преподобного Мемнона, чудотворця.

30 ✝ Святого апостола Якова, брата святого Івана Богослова.

Тропар, глас 3: Апостолом Христовим був ти вибраний і Богослова возлюбленого єдинокровний брат, всехвальний Якове; гріхів відпущення випроси тим, що співають тобі, і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 2: Божественний голос, що кликав тебе, почувши, любов отця відхилив ти і прийшов єси до Христа, Якове славний, з рідним твоїм, і з ним удостоївся ти бачити Господнє божественне переображення.

Служба святым апостолам – загальна.

Апостол у Діяннях, зач. 29 (Ді. 12,1-11).

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ

1 Святого пророка Єремії.

Служба пророкам – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 156 (1 Кр. 14,20-25).

2 & Святого отця нашого Атанасія Великого, архієпископа Олександрійського.

Служба святителеві – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 318 (Євр. 7,26-8,2).

3 Святих мучеників Тимотея й Маври.

✝ Переставлення преподобного отця нашого Теодосія, ігумена монастиря Печерського і спільного життя начальника.

Тропар, глас 8: Піднісся ти до чеснот, змолоду полюбивши монаше життя, бажане сміливо осягнув, вселився ти в печеру і, прекрасивши життя твоє по́стом і світлістю, в молитвах як безплотний пробував ти, в руській землі, як світле світіло, засіяв ти, отче Теодосіє. Моли Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 3: Звізду руську – блаженного Теодосія днесь вшануймо, що від сходу возсіяла і на захід прийшла, бо всю цю країну чудесами й чеснотами, а всіх нас діянням і благодаттю монашого устáву, збагатіла.

Служба преподобним – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

4 Святої мучениці Пелагії.

5 Святої і славної мучениці Ірини. І преподобного отця нашого Никифора, ігумена монастиря Мидікійського.

6 Святого і праведного, і многострадального Йова.

7 ⚔ Спогад про явління на небі, у святому місті Єрусалимі, знамени чесного Хреста. І святого мученика Акакія.

Служба – 14 вересня.

8 † Святого апостола і євангелиста Івана Богослова.

І преподобного отця нашого Арсенія Великого.

Служба – 26 вересня.

Апостол із соборного послання Івана, зач. 68 (1 Ів. 1,1-7).

9 Святого пророка Ісаї. І святого мученика Христофора.

† І перенесення чесних моцїв святого отця нашого Миколая Чудотворця з Мир до міста Барі.

Тропар, глас 4: Настав день світлого торжества, город барський радїє і з ним уся вселенна ликує піснями і співами духовними. Днесь бо священне торжество перенесення чесних і багатоцілющих моцїв святителя й чудотворця Миколая, як сонце незаходїме, возсіяло світлозоряними лучами і розганяє темряву спокус і бід від тих, що з вірою взивають:

Спасай нас як заступник наш великий, Миколаю.

Кондак, глас 3: Як зізвезда зійшла від сходу до заходу, так моці твої, святителю Миколаю, а море освятілося твоїм шестям і город барський приймає через тебе благодать, бо задля нас ти явився як чудотворець найкращий, предивний і милостивий.

Прокімен, глас 7: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (Пс. 149,5).

Стих: Заспівайте Господеві пісню нову, похвала його в церкві преподобних (Пс. 149,1).

Апостол до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13,17-21).

Алилуя, глас 2: Священіки твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадуються (Пс. 131,9).

Стих: Бо вибрав Господь Сіона, захотів його на житло для себе (Пс. 131,13).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

10 + Святого апостола Симона Зилота.

Тропар, глас 3: Апостоле святій Сімоне, моли милостивого Бога, щоб відпущення прогрішень подав душам нашим.

Кондак, глас 2: У похвалі всі ублажимо Сімона богомовного, що ясно поклав премудрости учення в душах благочестивих, бо престолові слави нині пристоїть і з безплотними веселиться, молячися неперестанно за всіх нас.

Служба святым апостолам – загальна.

11 Святого священномученика Мокія.

✙ І святих рівноапостольних Кирила й Методія, учителів слов'янських.

Тропар, глас 4: До апостолів подібні і слов'янських країн учителі, Кириле й Методіє богомудрі, Владіку всіх моліть, щоб усі народи слов'янські утвердив у православію й одностійності, умирив світ і спас душі наші.

Кондак, глас 3: Священну двійку просвітителів наших вшануймо – тих, що перекладом божественних писань відкрили нам джерело богознання, з якого аж до нині обильно черпаючи, ми блаженними величаємо вас, Кириле й Методіє, що пристойте перед престолом Всевишнього і тепло молитесь за душі наші.

Служба святителям – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 318 (Євр. 7,26-8,2).

12 Святих отців наших Епіфанія, єпископа Кипрського, і Германа, патріярха Царгородського.

Служба святителям – загальна.

13 Святої мучениці Гликерії.

14 Святого мученика Ісидора.

15 ⚡ Преподобного отця нашого Пахомія Великого.

Служба преподобним – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 176 (2 Кр. 4,6-15).

16 Преподобного отця нашого Теодора Освященного, учня святого Пахомія.

17 Святого апостола Андроніка і тих, що з ним.

18 Святого мученика Теодота, що в Анкирі. І святих мучеників Петра, Діонісія і тих, що з ними. І святих сімох дів.

19 Святого священномученика Патрикія, єпископа Пруського, і тих, що з ним.

20 Святого мученика Талалея.

21 **+** **Святих великих царів і рівноапостолів Константина й Олени.**

Тропар, глас 8: Хреста твого образ на небі побачивши і, як Павло, покликання не від людей прийнявши, між царями твій апостол, Господи, царюючий город у руку твою положив. Спасай нас завжди в мирі, молитвами Богородиці, єдиний Чоловіколюбче.

Кондак, глас 3: Днесь Константи́н із ма́тр'ю Оле́ною показують хрест, всечесне Дре́во – для всіх юдеїв посоромлення, зброя ж на противників вірним, бо ради нас з'явилося зна́мено вели́ке і в боях грізне.

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса́ повідають сла́ву Бо́жу, творіння ж рук його́ сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Галатів, зач. 200 (Гл. 1,11-19).

Якщо у днях П'ятдесятниці, Апостол у Діяннях, зач. 49 (Ді. 26,1-5.12-20).

Алилуя, глас 1: Возніс я вибраного з людей моїх (Пс. 88,20).

Стих: Господи, силою твоєю возвеселиться цар і спасенням твоїм возрадується (Пс. 20,2).

Причасний: На всю землю вийшло вістуння їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). Алилуя, тричі.

22 Святого мученика Василиска.

23 Преподобного отця нашого і ісповідника Михаїла, єпископа Синадського.

І преподобної Євфросинії Полоцької, ігумені монастиря Святого Спаса.

24 & Преподобного отця нашого Симеона, що на Дивній горі.

Прокімен, глас 7: Возвеселиться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молитимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Колосян, зач. 258 (Кл. 3,12-16).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його, рід правих благословиться (Пс. 111,2).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, тричі.

⊗ І преподобного отця нашого Микити стовпника, Переяславського чудотворця.

Служба преподобним – загальна.

25 + Третє віднайдення чесної голови святого і славного пророка, предтечі і хрестителя Господнього Івана.

Тропар, глас 4: Як божественний скарб, сокровенний в землі, Христос відкрив главу твою нам, пророче і предтече. Отож усі, зішóвшиися на її знайдення, піснями богомóвними Спаса оспівуймо. Він спасає нас від тління, молитвами твоїми.

Кондак, глас 6: Світлосяючий і божественний у світі стовп, світільник сонця, предтеча главу свою світлонóсну й божественну показав у краях. Він освячує тих, що вірно поклоняються і клічуть: Христовий хрестителю премудрий, спасі всіх нас.

Прокімен, глас 7: Возвеселіться праведник у Господі і уповає на нього (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, гóлос мій, коли молїтимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Корінтян, зач. 176 (2 Кр. 4,6-15).

Алилуя, глас 5: Світло засіяло праведникові і для правих серцем – веселість (Пс. 96,11).

Стих: Істина з землі возсіяла і правда з небес прихилилася (Пс. 84,12).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

26 Святого апостола Карпа, одного з семидесятьох.

27 Святого священномученика Терапонта.

28 Преподобного отця нашого Микити, єпископа Халкидонського.

29 Святої преподобномучениці Теодосії, діви.

30 Преподобного отця нашого Ісаакія, ігумена обителі Далматської.

31 Святого апостола Єрмія. І святого мученика Єрмея.

МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ

1 Святого мученика Юстина, філософа, і тих, що з ним.

2 Святого отця нашого Никифора, ісповідника.

3 Святого мученика Лукиліяна і тих, що з ним.

4 Святого отця нашого Митрофана, патріярха Царгородського.

5 Святого священномученика Доротея, єпископа Тирського. І святого мученика Косми, пресвітера вірменського.

6 Преподобного отця нашого Висаріона, чудотворця. І преподобного Іларіона Нового, ігумена Далматської обителі, ісповідника.

7 Святого священномученика Теодота, єпископа Анкирського.

8 ⚡ Перенесення мощів святого великомученика Теодора Тирона.

Служба мученикові – загальна.

9 ⚡ Святого отця нашого Кирила, архієпископа Олександрійського.

Служба святителєві – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

10 Святого священномученика Тимотея, єпископа Пруського.

11 **+** **Святих апостолів Вартоломея й Варнави.**

Тропар, глас 1: Вогнеподібний язик у сілі Духа прийнявши, Слово, що прийшло у плоті, ви всюди проповідували; його ради той – у главу усічений, а той – камінням побитий, і ви є апостольського ліку окраса, Вартоломєю й Варнаво. Тому пам'ять вашу почитаємо і просимо: Моліть Христа Бога, щоб ми прийняли гріхів відпущення.

Кондак Вартоломея, глас 4: Явився ти, як велике сонце, вселенній, сяанням учень і чудес великих, світло проводячи тих, що тебе почитають, Вартоломєю, апостоле.

Кондак Варнави, глас 3: Господній був ти істинний служитель, із сімдесяти апостолів явився ти першим, осяяв ти з Павлом проповідь твою, усім звіщаючи Христа Спаса. Ради цього піснями божествену пам'ять твою, Варнаво, творимо.

Служба святим апостолам – загальна.

Апостол у Діяннях, зач. 28 (Ді. 11,19-26.29-30).

12 **⊗** Преподобного отця нашого Онуфрія Великого. І преподобного отця нашого Петра Атонського.

Служба преподобним – загальна.

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі,

правим належить похвала (Пс. 32,1). Аلیلія, тричі.

13 Святої мучениці Акилини. І святого Трифілія, єпископа Левкусії Кипрської.

14 Святого пророка Єлисея. І святого отця нашого Methodія, патріярха Царгородського.

Служба пророкам – загальна.

Апостол із соборного послання Якова, зач. 57 (Як. 5,10-20).

15 Святого пророка Амоса. І преподобного Єроніма, пресвітера стридонського.

16 Святого отця нашого і чудотворця Тихона Апатунтського.

17 Святих мучеників Мануїла, Савела й Ісмаїла. І преподобного отця нашого Іпатія, ігумена Руфеніяньського.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алілуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі,

пра́вим нале́жить похвала́ (*Пс. 32,1*). Алилу́я,
тричі.

18 Святого мученика Леонтія.

Служба мученикові – загальна.

Апостол у Діяннях, зач. 29 (Ді. 12,1-11).

19 ✝ Святого апостола Юди, брата Господнього по плоті.

Тропар, глас 1: Як Христового родича знаючи тебе, Юдо, священно славімо тебе як мученика непохитного, що лєсть переміг і віру зберіг. Тому днесь всесвяту твою пам'ять празнуючи, розрішення гріхів молитвами твоїми приймаємо.

Кондак, глас 2: Сильним умом як вибраний ученик явився ти і як стовп непоборний Церкви Христової поганам проповідував ти слово Христове, навчаючи вірувати в єдине божество. Ним прославлений, прийняв ти дар оздоровлень, зціляючи недуги тих, що до тебе прибігають, апостоле Юдо всехвальний.

Служба святим апостолам – загальна.

Апостол із соборного послання Юди, зач. 77 (Юд. 1,1-10).

20 Святого священномученика Methodія, єпископа Патарського.

21 Святого мученика Юліяна Тарсійського.

Служба мученикові – загальна.

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Причасний: В пам'ять вічну буде правед-

ник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алилуя, *тричі*.

22 Святого священномученика Євсевія, єпископа Самосатського.

23 Святої мучениці Агрипіни.

24 **⊕ Різдво чесного і славного пророка, предтечі і хрестителя Господнього Івана.**

Тропар, глас 4: Пророче і предтече прише́стя Христо́вого, досто́йно звелича́ти тебе́ не в си́лі ми, що любов'ю тебе́ почита́ємо, бо неплідність ма́тері і о́тча безгласність розріши́лися сла́вним і чесни́м твої́м різдво́м – і воплоче́ння Си́на Бо́жого світові проповідується.

Кондак, глас 3: Пе́рше неплідна днесь Христо́вого предте́чу родить і він є сповненням усякого проро́цтва, бо кого́ проро́ки проповідували, на того́ він у Йо́рдані руку покла́в. Яви́вся Бо́жого Сло́ва проро́к, проповідник, ра́зом і предте́ча.

Прокімен, глас 7: Возвеселі́ться пра́ведник у Госпо́ді і упова́є на нього́ (*Пс. 63,11*).

Стих: Віслухай, Бо́же, го́лос мій, коли моли́тимусь до тебе́ (*Пс. 63,2*).

Апостол до Римлян, зач. 112 (Рм. 13,11-14,4).

Алилуя, глас 1: Благослове́н Госпо́дь, Бог Израї́лів, що посі́тив і сотвори́в ізбавлі́ння лю́дям свої́м (*Лк. 1,68*).

Стих: І ти, дитя́, проро́к Ви́шнього наре́чешся (*Лк. 1,72*).

Замість Достойно, *співаємо*: Величай, душе моя, чесне різдво Христового хрестителя і предтечі – Івана.

І ірмос, глас 4: Сокровенне Боже несканзанне таїнство в тобі явним стається, Діво Пречистая, Бог бо з тебе воплотився з-за милосердя. Тому тебе як Богородицю величаємо.

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алилуя, *тричі*.

25 Святої преподобномучениці Февронії.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алилуя, *тричі*.

26 Преподобного отця нашого Давида, що в Солуні.

27 Преподобного отця нашого Самсона, странноприємця.

Служба преподобному – загальна.

28 ⚡ Перенесення мощів святих безсребренників Кира й Івана.

Служба безсребренникам – загальна.

29 ⊕ **Святих славних і всехвальних, і первоверховних апостолів Петра й Павла.**

Тропар, глас 4: Апостолів первопрестольні і вселенної вчителі, Владіку всіх моліть, щоб

мир вселенній дарував і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 2: Сильних і боговісних проповідників, найвищих апостолів твоїх, Господи, прийняв ти в насолоду дібр твоїх і упокій, бо болісті їх і смерть прийняв ти вище всяких плодів, єдиний Серцевідче.

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Коринтян, зач. 193 (2 Кр. 11,21-12,9).

Алилуя, глас 1: Ісповідять небеса чуда твої, Господи, і істину твою в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог прославлений на раді святих (Пс. 88,8).

Замість Достойно, співаємо: Величай, душе моя, твердий камінь – Петра, і сосуд ізбранний – Павла, Христової Церкви.

І ірмос, глас 4: Тебе, преславному Невісту і Пресвяту Богородицю, що родила Створителя невидимих і всіх видимих, в піснях величаємо.

Причасний: На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). *Алилуя, тричі.*

30 ✝ Собор святих славних і всехвальних дванадцяти апостолів.

Тропар, глас 8: На всю землю вийшло вістування ваше, святіі, бо, прийнявши Духа у

вогнєнних язиках, ви ідольську лєсть спалили і мерєжею словєс людєй заблуканих зловіли ви у віру, томұ небесá повідáють вáшу слáву, а ствóрена вáми оснóва сповіщáє, і ми з нíми клічемо в пáм'ять вáшу: Спасі, Бóже, всіх нас, молитвáми дванадцяті апóстолів твоїх.

Кондак, глас 2: Камінь Христóс каменя віри нíні прославляє світло, найзнаменітішого з учеників, і з Павлóm увєсь дванадцятчислєнний собóр. Їх пáм'ять твóрячи з вірою, прославляємо того, що їх прослáвив.

Служба святим апостолам – загальна.

МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ

1 & Святих безсребреників і чудотворців Косми й Дам'яна.

Служба безсребреникам – загальна.

2 + Положення чесної ризи Пресвятої Владичиці нашої Богородиці у Влахерні.

Тропар, глас 8: Богородице приснодіво, людей покрове, ти різу й пояс пречистого твого тіла як загороду могутню городу твоєму дарувала безсіменним різдвом твоїм, нетлінною перебуваючи. В тобі бо природа обновляється і час. Тому молимо тебе, мир городу твоєму дарувати і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 4: Як одіжу нетління всім вірним, богоблагодатна чиста, дарувала ти священну різу твою, якою священне тіло покривала ти, покрове всіх людей. Її положення празнуємо в любові і клічемо зо страхом до тебе: Радуйся, Діво, християн похвало.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення раби своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Євреїв, зач. 320 (Євр. 9,1-7).

Алилуя, глас 8: Воскрєсни, Господи, в упокій твій, ти і кивот святині твоєї (Пс. 131,8).

Стих: Клявся Господь Давідові істиною і не відречеться її (Пс. 131,11).

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Алилуя, тричі.

3 Святого мученика Якинта.

4 Святого отця нашого Андрея, архієпископа Критського, Єрусалиміта. І преподобної Марти, матері святого Симеона Дивногорця.

Служба святителеві – загальна.

Апостол до Євреїв, зач. 318 (Євр. 8,3-6).

5 **✝** Преподобного отця нашого Атанасія Атонського.

Тропар, глас 3: Тілесному життю твоєму дивувалися ангельські чіни, як із тілом до невидимих боротьбою вийшов ти, приснославний, і поранів ти демонські полкі. Тому-то, Атанасіє, Христос нагородив тебе багатими даруваннями. Цього ради, отче, моли, щоб спаслися душі наші.

Кондак, глас 8: Як особливого глядача нетілесних істот і діяльного всеправдивого сповісника взиває тебе стадо твоє, богогласнику: Не переставай молитися за рабів твоїх, щоб ізбавилися від напастей і підступів ті, що співають тобі: Радуйся, отче Атанасіє.

Служба преподобному – загальна.

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

6 Преподобного отця нашого Сісоя Великого.

7 Преподобних отців наших Томи, що в Малей, і Акакія, що в Ліствиці.

8 **⌘** Святого великомученика Прокопія.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Тимотея, зач. 292 (2 Тм. 2,1-10).

Алилуя, глас 4: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Лівані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Насаджені в домі Господнім, у дворах Бога нашого процвітуть (Пс. 91,14).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

9 Святого священномученика Панкратія, єпископа Тавроменійського.

10 Святих сорок п'ятьох мучеників, що в Нікополі Вірменській.

✝ І преподобного отця нашого Антонія Печерського, Київського.

Тропар, глас 4: Від світської метушні вийшов ти і відреченням світу пішов ти по-євангельськи за Христом, і, рівноангельське життя провівши, в тіху пристань Афонської гори дійшов ти, звідки благословенням отців в гору Києва прийшов і там трудолюбно життя закінчив. Батьківщину твою просвітив ти і, безлічі монахів шлях до небесного царства показавши, до Христа їх привів ти. Його моли, Антоніє преподобний, щоб спас душі наші.

Кондак, глас 8: Віддавши себе Богу, над усє возлюбленому від юности, преподобний,

йому від усієї душі в любові послідував ти і, світа тлінне за ніщо вважаючи, в землі печеру спорядив, і в ній мужньо супроти затій ворога невидимого подвизався ти, як світлосяйне сонце, по всі кінці землі засяяв ти. Тому-то, радіючи, прийшов ти до небесних хоромів. І нині, з ангелами владичньому престолові предстоячі, споминай нас, що почитаємо пам'ять твою, щоб ми звали до тебе: Радуйся, Антоніє, отче наш.

Служба преподобному – загальна.

І святих братів-мучеників Франціска, Мутія і Рафаїла, і тих, що з ними, у Дамаску побиваних.

11 ⚡ Святої мучениці і прехвальної Євфимії.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алилуя, *тричі*.

І переставлення блаженної Ольги, княгині Київської, у святому хрещенні названої Оленою.

12 Святих мучеників Прокла й Іларія. І преподобного отця нашого Михаїла Малейна.

13 ⚡ Собор святого архангела Гавриїла.

Служба ангелам – загальна.

І преподобного отця нашого Стефана Савваїта. І святого отця нашого Юліяна, єпископа Кеноманійського.

14 & Святого апостола Акили.

15 Святих мучеників Кирика і Юліти.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бoga, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Коринтян, зач. 154 (1 Кр. 13,11-14,5).

Алилуя, глас 7: Із уст младенців і немовлят учинив ти хвалу (Пс. 8,3).

Причасний: Радуйтеся, праведні в Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

✝ І святого рівноапостола, великого князя Володимира, у святому хрещенні названого Василієм.

Тропар, глас 4: Уподобився ти купцеві, що шукає цінної перли, славновладний Володимире, що сидиш на високому престолі матері городів – богобереженого Києва. Досліджуючи і посилаючи до царського городу, щоб пізнати православну віру, знайшов ти неоціненний жемчуг – Христа, що вибрав тебе як другого Павла і отряс сліпоту у святій купелі, разом душевну і тілесну. Тому празнуємо твоє успення ми, люди твої. Моли, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 8: Подібний великому апостолові Павлові, у сивізні, всеславний Володимире, як молодече мудрування, ти оставив все дбання про ідолів, як муж дозрілий прикрасив ти себе багрянницею хрещення. І нині,

в радості стоячі перед Спасом Христом, моли, щоб спаслися душі наші.

Прокімен, глас 3: Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (Пс. 46,7).

Стих: Всі народи, заплещіте рукамі, воскликніть Богові голосом радості (Пс. 46,2).

Апостол до Галатів, зач. 200 (Гл. 1,11-19).

Алилуя, глас 6: Возніс я вибраного з людей моїх (Пс. 88,20).

Стих: Бо рука моя заступить його і рамя моє укріпить його (Пс. 88,22).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

16 Святого священномученика Атиногена і десятиох учнів його.

У 16-ий день, якщо неділя, а якщо ні, в наступну неділю, творимо пам'ять святих Отців шести вселенських соборів.

Служба – 11 жовтня.

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

17 & Святої великомучениці Марини.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Коринтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10).

Причасний: В пам'ять вічну буде правед-

ник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7).
Алилуя, *тричі.*

18 Святого мученика Якинта, що в Амастриді. І святого мученика Еміліяна.

19 Преподобної матері нашої Макрини, сестри святого Василя Великого. І преподобного отця нашого Дія.

20 † Святого славного пророка Іллі.

Тропар, глас 4: У тілі ангел, пророків основа, другий предтеча пришестя Христового – Ілля славний, з висоті зіслав Єлисеєві благодать недуги відганяти і прокажених очищати. Тому і на тих, що почитають його, зливає зціління.

Кондак, глас 2: Пророче і провідче великих діл Бога нашого, Іллі великоіменитий, вістуванням твоїм ти встановив водоточні облаки. Моли за нас єдиного Чоловіколюбця.

Служба пророкам – загальна.

Апостол із соборного послання Якова, зач. 57 (Як. 5,10-20).

21 Преподобних отців наших Симеона, Христа ради юродивого, і Івана, спосника його. І святого пророка Єзекиїла.

22 & Святої мироносиці й рівноапостольної Марії Магдалини. І повернення мощів святого священномученика Фоки.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Корінтян, зач. 141 (1 Кр. 9,2-12).

23 Святих мучеників Трофима, Теофіла і тих, що з ними.

24 ⚡ Святої великомучениці Христини.

Служба мученицям – загальна.

Апостол до Корінтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (*Пс. 111,6-7*). Алилуя, *тричі*.

✝ І святих мучеників Бориса і Гліба, у святому хрещенні названих Романом і Давидом.

Тропар, глас 2: Правдиві страсотерпці і істинні Євангелія Христового послухачі, добротесний Романе з незлобівим Давидом, ви не спротивилися ворогові – братові, що вбивав ваші тіла, а душ не міг діткнутися. Нехай, отже, плаче злий властолюбець, а ви, радіючи з ангельськими ліками, стоячі перед Святою Тройцею, молитесь, щоб країна рідних ваших благовгодна була і щоб сині руські спасліся.

Кондак, глас 3: Засіяла днесь преславно пам'ять ваша, благородні страсотерпці Христові, Романе й Давіде, що склікуєте нас на прославу Христа, Бога нашого. Тому, прибігаючи до ковчега ваших мочів, приймаємо дар оздоровлення вашими молитвами, святіі, бо ви є божественні лікарі.

Служба мученикам – загальна.

Апостол до Римлян, зач. 99 (Рм. 8,28-39).

25 **+** Успення святої Анни, матері Пресвятої Богородиці.

Тропар, глас 4: Життя родительку – чісту Богоматір в утробі носила ти, богомудра Анно. Тому, у славі радіючи, нині переставилася ти до небесного прийняття, де житло тих, що веселяться, просячи прогрішень прощення для тих, що в любові тебе почитають, присноблаженна.

Кондак, глас 2: Прародичів Христових пам'ять празнуємо, з вірою просячи їх помочі, щоб ізбавилися від усякої скорби всі, що клічуть: Бог наш з нами, що їх прославив, як і благоволив.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Галатів, зач. 210 (Гл. 4,22-31).

Алилуя, глас 1: Спасення праведним від Господа і оборонець він їм у часі скорби (Пс. 36,39).

Стих: І допоможе їм Господь, і ізбавить їх, і забере їх від грішників, і спасе їх, бо уповали на нього (Пс. 36,40).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *трічі.*

І пам'ять святих жінок Олімпіяди і Євпраксії.

26 Святого священномученика Єрмолая і тих, що з ним. І святої преподобномучениці Параскеви.

27 **✝** Святого великомученика й цілителя Пантелеймона.

Тропар, глас 8: Звання високе лікарського уміння прийнявши, сла́вний, че́рез нау́ку священного Єрмолая, возлюбів ти благочестіву віру матері твоєї. За неї, радіючи, мужньо пострада́в ти і прийняв благодать недуги зціляти. Тому й наші недуги зцілі, щоб ми похва́лами почита́ли твою́ пам'ять, великомученику Пантелеймоне.

Кондак, глас 5: Як наслідувач милостівого, ти і благодать оздоровлень від нього прийняв, страсотерпче і мученику Христа́ Бо́га. Молитва́ми твоїми душе́вні наші недуги зцілі, повсякчас відганяючи споку́сника від тих, що з вірою клічуть: Спасі́ нас, Го́споди.

Прокімен, глас 4: Ді́вний Бог у святи́х своїх, Бог Израї́лів (Пс. 67,36).

Стих: В церкв́ах благослови́ть Бо́га, Го́спода, ви – з джерел ізраї́левих (Пс. 67,27).

Апостол до Тимотея, зач. 292 (2 Тм. 2,1-10).

Алилуя, глас 4: Пра́ведник, як фінік, розцвіте́ і, як кедр на Лива́ні, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Наса́джені в до́мі Го́споднім, у дво́рах Бо́га на́шого процвіту́ть (Пс. 91,14).

Причасний: В пам'ять вічну́ буде пра́ведник, злих слухів не убої́ться (Пс. 111,6-7). Алилу́я, *тричі.*

Святого отця нашого Климента, архієпископа Охридського, чудотворця.

28 Святих апостолів і дияконів Прохора, Никанора, Тимона й Пармена.

29 Святого мученика Каленика.

30 Святих апостолів Сили і Силуана, і тих, що з ними.

31 ⚡ Передпразденство походу з чесним і животворящим Хрестом Господнім.

І святого і праведного Євдокима.

Служба преподобному – загальна.

МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ

1   ✠ Похід із чесним Древом чесного й животворящого Хреста.

І святих сімох мучеників Макавеїв і матері їх Соломії, і старця Єлеазара.

Прокімен, глас 6: Спасі, Господи, людей твоїх і благослові насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Прокімен святим, глас 4: Святим, що на землі його, проявив Господь усі бажання свої в них (Пс. 15,3).

Апостол до Коринтян, зач. 125 (1 Кр. 1,18-24). І святим: до Євреїв, зач. 330 (Євр. 11,33-12,2).

Алилуя, глас 4: Пом'яни соньм твій, що його придбав ти издавна (Пс. 73,2).

Стих: Бог же – цар наш перше віку, вчинив спасення посеред землі (Пс. 73,12).

Святим: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх избавив їх (Пс. 33,18).

Причасний: Знаменувалося на нас світло лиця твого, Господи (Пс. 4,7).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

2   ✠ Перенесення мощів святого перемученика й архидиякона Стефана.

*Служба святим апостолам – загальна.
Апостол у Діяннях, зач. 17 (Ді. 6,8-7,5.47-60).*

3 Преподобних отців наших Ісаакія, Далмата й Фавста.

4 Святих сімох отроків, що в Ефесі. І святої преподобномучениці Євдокії.

5 & Передпразденство Переображення Господа нашого Ісуса Христа.

І святого мученика Євсигнія.

Тропар передпразденства, глас 4: Ідімо назустріч Христовому переображенню, світло торжествуючи, вірні, це передпразденство, і клічмо: Надійшов день Божої радості, возходить на гору Таворську Владика, щоб засяяти красою свого божества.

Кондак, глас 4: Днесь божественним переображенням уся людська істота божественно сіяє, радісно кліче: Переображується Христос, спасаючи усє.

6 ⊕ **Святе Переображення Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.**

Антифон 1

Стих 1: Воскликніте Господеві, вся земля, співайте ж імені його, віддайте славу хвалі його (Пс. 65,2).

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 2: Голос грому твого в небокрузі, осві-

тіли блискавки твої вселенну, здригнулася й затремтіла земля (Пс. 76,19).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Стих 3: У славу й велич одягнувся ти, приодівся світлом, наче ризою (Пс. 103,1-2).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нїні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Антифон 2

Стих 1: Гори сіонські, ребра північні, город царя великого (Пс. 47,3).

Приспів: Спасі нас, Сїну Божий, що переобразівся на горі, співаємо тобі: Аلیلїя.

Стих 2: І увів їх до гори святині своєї, гори тієї, що здобула правіця його (Пс. 77,54).

Спасі нас, Сїну Божий, що переобразівся на горі, співаємо тобі: Аلیلїя.

Стих 3: Горю сіонську, яку возлюбів, і збудував, як однорога, святїлице своє (Пс. 77,68-69).

Спасі нас, Сїну Божий, що переобразівся на горі, співаємо тобі: Аلیلїя.

Слава, і нїні: Єдинородний Сїну:

Антифон 3

Стих 1: Ті, що надїються на Господа, – як гора Сїон, що не хитається повік (Пс. 124,1).

Тропар, глас 7: Переобразівся ти на горі, Христе Боже, показавши ученикам твоїм славу твою, скільки змогли. Нехай засїє і нам, грїшним, світло твоє повсякчасне, молитвами Богородиці, Світлодавче, слава тобі.

Стих 2: Гори навкруг його – і Господь навкруг людей своїх від нині і довіку (Пс. 124,2).

Тропар: Переобразівся ти на горі:

Стих 3: Господи, хто перебуває в житлі твоїм або хто вселиться на святій горі твоїй? (Пс. 14,1).

Тропар: Переобразівся ти на горі:

Стих 4: Хто вийде на гору Господню або хто стане на місці святім його? (Пс. 23,3).

Тропар: Переобразівся ти на горі:

Вхідне: Господи, пошли світло твоє і істину твою – ті мене навчили і привели на гору святую твою (Пс. 42,3).

Тропар: Переобразівся ти на горі:

Слава, і нині: *Кондак, глас 7:* На горі переобразівся ти і, скільки змогли, ученики твої славу твою, Христе Боже, віділи, щоб, коли побачать, як тебе розпинають, страдання зрозуміли добровільне, а світові проповідять, що ти єси воістину Отче сяяння.

Трисвяте.

Прокімен, глас 4: Як величні діла твої, Господи, все премудрістю сотворив ти (Пс. 103,24).

Стих: Благослові, душе моя, Господа, Господи, Боже мій, ти дуже величній (Пс. 103,1).

Апостол із соборного послання Петра, зач. 65 (2 Пт. 1,10-19).

Алилуя, глас 8: Твої є небеса і твоя є земля (Пс. 88,12).

Стих: Блаженні люди, що знають заклик твій (Пс. 88,16).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Величай, душе моя, Господа, що на Таворі переобразився.

І ірмос, глас 4: Різдва твоє нетлінно явилось, Бог із боків твоїх пройшов, во плоти явився на землі і з людьми проживав. Тому тебе, Богородице, всі величаємо.

Причасний: Господи, у світлі лиця твого підемо і в імені твоїм возрадуємося навіки (Пс. 88,16-17). Аلیلуя, *тричі.*

7 Святого преподобномученика Дометія.

Прокімен празника аж до віддання. І святому, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6)

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Аلیلуя, глас 4: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Насаджені в домі Господнім, у дворах Бога нашого процвітуть (Пс. 91,14).

Причасний празника аж до віддання. І святому: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلуя, *тричі.*

8 Святого Еміліяна, ісповідника, єпископа Кизицького.

9 ✝ Святого апостола Матія.

Тропар, глас 3: Апостоле святій Матіє, моли милостівого Бoga, щоб відпущення прогрішень подав душам нашим.

Кондак, глас 4: Вістування твоє, що, як світлосяйне сонце, вийшло на весь світ, просвічує благодаттю Церкву народів, чудоносний Матіє, апостоле.

Служба святым апостолам – загальна.

Апостол у Діяннях, зач. 2 (Ді. 1,12-17.21-26).

10 Святого мученика й архидиякона Лаврентія.

11 Святого мученика й архидиякона Євпла.

12 Святих мучеників Фотія й Аникити.

13 Преподобного отця нашого Максима Ісповідника.

У цей день віддається празник Переображення.

14 ⚡ Передпразденство Успення Пресвятої Богородиці.

І святого пророка Міхея.

Тропар передпразденства, глас 4: Люди, заздалегідь тіштеся, з вірою плещіть руками і в любові зберіться, днесь радуючися і світло воскликуючи всі з веселістю, Бoжа бо Мати має з земного до висот перейти славно. Її піснями повсякчасно як Богородицю славімо.

Кондак, глас 4: У славіній пам'яті твоїй вселенна, оздоблена безтілесним духом, ро-

зумно з веселістю взиває до тебе: Радуйся, Діво, християн похвало.

✝ І перенесення чесних мощів преподобного отця нашого Теодосія, ігумена Печерського.

Служба – 3 травня.

15 ⊕ **Успення Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і приснодіви Марії.**

Тропар празника, глас 1: У різдві дівство зберегла ти, в успенні світа не оставила ти, Богородице. Переставилася ти до життя, буючи Матір'ю Життя. І молитвами твоїми ізбавляєш від смерті душі наші.

Слава, і нині: *Кондак, глас 2:* В молитвах невсипущу Богородицю і в заступництвах незамінне уповання – гріб і умертвіння не втримали. Бо як Матір Життя до життя переставив той, хто вселився в утробу приснодівственну.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення рабі своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Филип'ян, зач. 240 (Фл. 2,5-11).

Алилуя, глас 8: Воскрєсни, Господи, в упокій твій, ти і кивот святині твоєї (Пс. 131,8).

Стих: Клявся Господь Давідові істиною і не відречеться її (Пс. 131,11).

Замість Достойно, співаємо аж до віддання: Ангели, бачачи успення Пречистої, здивувалися, як Діва возходить із землі на небо.

І ірмос, глас 1: Перемагаються закони природи у тобі, Діво чіста: бо дівственне є різдво, і смерть наперед заповідає життя; по різдві діва, і по смерті жива. Спасасяш завжди, Богородице, насліддя твоє.

Причасний: Чащу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Аلیلуя, тричі.

16 & Перенесення з Едеси до Царгороду нерукотвореного образу Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, званого Святим Обрусом.

І святого мученика Діомида.

Прокімен, глас 4: Заспівайте Господеві пісню нову, бо дівне сотворив Господь (Пс. 97,1).

Стих: Віділи всі кінці землі спасення Бога нашого (Пс. 97,3).

Апостол до Колосян, зач. 250 (Кл. 1,12-18). Або: до Коринтян, зач. 173 (2 Кр. 3,4-11).

Аلیلуя, глас 4: Господи, у світлі лиця твого підемо і в імені твоїм возрадуємося навіки (Пс. 88,16-17).

Причасний: Господи, у світлі лиця твого підемо і в імені твоїм возрадуємося навіки (Пс. 88,16-17). Аلیلуя, тричі.

17 Святого мученика Мирона.

18 Святих мучеників Флора й Лавра.

Служба мученикам – загальна.

19 Святого мученика Андрія Стратопедарха – сотника, і тих, що з ним.

20 Святого пророка Самуїла

21 Святого апостола Тадея. І святої мучениці Васси.

22 Святого мученика Агатоніка і тих, що з ним.

23 Святого мученика Луппа. І святого священномученика Іринея, єпископа Ліонського.

І віддається празник Успення Пресвятої Богородиці.

24 Святого священномученика Євтиха.

25 & Повернення мощів святого апостола Вартоломея. І святого апостола Тита.

Служба святим апостолам – загальна.

Апостол до Тита, зач. 300 (Тт. 1,1-4; 2,15-3,3.12-13.15).

26 Святих мучеників Адріяна й Наталії.

27 Преподобного отця нашого Пімена.

Служба преподобному – загальна.

28 Преподобного отця нашого Мойсея Мурина. І святого отця нашого Августина, єпископа Іппонського. І святого мученика Гебре Михаїла, пресвітера етіопського.

У цей день празнується Собор преподобних отців Печерських, що спочивають у дальніх печерах.

29 ⊕ **Усікновення чесної голови чесного і славного пророка, предтечі і хрестителя Івана.**

Тропар, глас 2: Пам'ять праведного з похвалами, і тобі вистачає свідчення Господнє, предтече, бо ти показався воістину і від пророків чесніший, бо у струях сподобився хрестити Проповіданого. Тому за істину пострадав ти, радуючися, благовістив ти і тим, що в аді, Бога, явленого в тілі, що взяв гріх світу і подає нам велику милість.

Кондак, глас 5: Предтечі славне усікновення було якось божественним задумом, щоб і тим, що в аді, проповів Спасове пришествя. Нехай, отже, ридає Іродія, що випросила беззаконне вбивство, бо возлюбіла не закон Божий, ні живий вік, але – лукавий і дочасний.

Служба мученикові – загальна.

Апостол у Діяннях, зач. 33 (Ді. 13,25-33).

30 Святих отців наших, патріархів Царгородських, Олександра, Івана і Павла Нового.

31 + **Положення чесного пояса Пресвятої Владичиці нашої Богородиці.**

Тропар, глас 8: Богородице приснодіво, людей покрове, ти рїзу й пояс пречїстого твого тіла як загороду могутню городу твоєму дарувала безіменним рїздвом твоїм, нетлінною перебуваючи. В тобі бо природа обновляється і час. Тому молимо тебе, мир городу твоєму дарувати і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 2: Пояс твій чесний, що

огорну́в богоприйо́мне ло́но твоє́, Богоро́дице, це си́ла необо́рна го́роду твого́ і скарб дібр невиче́рпний, єди́на Ма́ти-Присноді́во.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення рабів своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Євреїв, зач. 320 (Євр. 9,1-7).

Алилуя, глас 8: Воскрєсни, Господи, в упокій твій, ти і кивот святині твоєї (Пс. 131,8).

Стих: Клявся Господь Давідові істиною і не відречеться її (Пс. 131,11).

Причасний: Чашу спасєння прийму́ і ім'я Господнє призову́ (Пс. 115,4). Алилуя, тричі.

ВОСКРЕСНА СЛУЖБА ВОСЬМИ ГЛАСІВ

Глас 1

Тропар: Хоч ка́мінь запеча́тали юдеї * і воїни стерегли́ пречі́сте тіло твоє́, * воскресе́ ти, триднє́вний Спа́се, * дару́ючи світові житт́я. * Ра́ди цьо́го сі́ли небесе́ні взива́ли до тебе́, Життеда́вче: * Сла́ва воскресе́нню твоє́му, Хри́сте, * сла́ва ца́рству твоє́му, * сла́ва про́мислові твоє́му, * є́диний Чоловіколю́бче.

Кондак: Воскресе́ ти як Бог із гробу́ у сла́ві * і сві́т із собо́ю воскресі́в, * і лю́дське є́ство́ як Бо́га оспі́вує тебе́, * і сме́рть щезла. * Ада́м же лику́є, Владі́ко, * і Є́ва ні́ні, від у́зів ізбавля́ючись, ра́дується, взива́ючи: * Ти, Хри́сте, той, хто всі́м подає́ воскресе́ння.

Богородичний: Ко́лі Гаври́л звіща́в то́бі, Ді́во: Ра́дуйся – * з го́лосом вопло́чувався Владі́ка всіх * у то́бі, святи́м киво́ті, * як рік пра́ведний Дави́д: * Яви́лася ти ши́рша небе́с, * що поноси́ла Створи́теля тво́го. * Сла́ва то́му, що вселі́вся в тебе́, * сла́ва то́му, що пройшо́в із тебе́, * сла́ва то́му, що ви́свободив нас рі́здво́м твої́м.

Прокі́мен: Будь, Го́споди, ми́лість тво́я на нас, бо упова́ли ми на тебе́ (*Пс. 32,22*).

Стих: Ра́дуйтеся, пра́ведні, у Го́споді, пра́вим нале́жить похва́ла (*Пс. 32,1*).

Аллилу́я: Бог, що дає́ відпла́ту мені́ і покорі́в наро́ди мені́ (*Пс. 17,48*).

Стих: Ти, що велича́єш спасе́ння ца́ря і

твориш мїлість помазаникові своєму Давїдо-ві і сімені його́ до віку (Пс. 17,51).

Причасний: Хвалїте Господа з небес, хвалїте його́ в ви́шніх (Пс. 148,1). Аلیلїя, *трїчі*.

Глас 2

Тропар: Ко́лі зйшов ти до смерті, Життя́ безсмертне, * тоді ад умертвїв ти блистїнням божества́. * Ко́лі ж і умерлих із глибїн підземних воскресїв ти, * всі сіли небесні взивали: * Житєда́вче, Хри́сте Бо́же наш, сла́ва тобі.

Кондак: Воскрес єсі з гробу, всесїльний Спа́се, * і ад, увїдївши чу́до, зжахну́вся, і мёртві воста́ли, * а творїння, ба́чачи, радується разо́м з тобою, * і Ада́м веселїться, і світ, Спа́се мїй, оспївує тебе́ повсякча́сно.

Богородичний: В моли́твах невсипу́щу Богороди́цю * і в заступни́цтвах неза́мінне упова́ння * грїб і умертвї́ння не втрїмали. * Бо як Ма́тір Життя́ до життя́ переставив той, * хто всели́вся в утробу приснодївственну.

Прокїмен: Крї́пость моя́ і пісня́ моя́ – Госпо́дь, і став мені́ спасє́нням (Пс. 117,14).

Стих: Кара́ючи покара́в мене́ Госпо́дь, та смерті́ не переда́в мене́ (Пс. 117,18).

Аلیلїя: Ві́слухає тебе́ Госпо́дь у день печа́лі, захистї́ть тебе́ ім'я́ Бо́га Я́кова (Пс. 19,2).

Стих: Госпо́ди, спасї́ царя́ і ві́слухай нас, в якї́й тї́льки день призове́мо (Пс. 19,10).

Причасний: Хвалїте Господа з небес, хвалїте його́ в ви́шніх (Пс. 148,1). Аلیلїя, *трїчі*.

Глас 3

Тропар: Нехай веселяться небесніі, нехай радуються земніі, * бо сотворив владу рукою своєю Господь, * подолав смертю смерть, первенцем мертвих став, * з безодні аду избавив нас і подав світові велику милість.

Кондак: Воскрес ти днесь із гробу, Щедрий, * і нас возвів ти із врат смертних, * днесь Адам ликує і радується Єва, * а разом пророки з патріярхами неперестанно оспівують * божественну могутність влади твоєї.

Богородичний: Діва днесь предстоїть у церкві * і з ліками святіх невидимо за нас молиться Богу. * Ангели з архиєреями поклоняються, * апостоли з пророками ликують, * бо ради нас молихь Богородиця превічного Бога.

Прокімен: Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (Пс. 46,7).

Стих: Всі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радості (Пс. 46,2).

Алилуя: На тебе, Господи, я уповав, щоб не посоромився навіки (Пс. 30,2).

Стих: Будь мені Богом захисником і домом прибіжища, щоб спасти мене (Пс. 30,3).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, *тричі.*

Глас 4

Тропар: Світлую воскресення проповідь * від ангела визнавши, Господні учениці, * і пра-

дідне осудження відкинувши, * апостолам, хвалячися, мовили: * Повалилася смерть, воскрес Христос Бог, * даруючи світові велику милість.

Кондак: Спас і Избавитель мій * із гробу як Бог * воскресів від узів земнороджених * і врата адові сокрушив, * і як Владика * воскрес триднівний.

Богородичний: Йоакім і Анна з неслави бездітності * і Адам і Єва від тління смерті визволилися, Пречиста, * у святім рідві твоім. * Його празнують люди твої, * з провіни прогрішень ізбавлені, * як кличуть до тебе: * Неплідна родить Богородицю * і кормительку життя нашого.

Прокімен: Як величні діла твої, Господи, все премудрістю сотворив ти (Пс. 103,24).

Стих: Благослові, душе моя, Господа; Господи, Боже мій, ти дуже величній (Пс. 103,1).

Алилуя: Натягни лук і успівай, і царюй, істини ради і лагідности, і справедливости (Пс. 44,5).

Стих: Возлюбив ти справедливість і возненавидів ти беззаконня (Пс. 44,8).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, трічі.

Глас 5

Тропар: Собезначальне Слово Отцю і Духові, * від Діви роджене на спасення наше, * оспіваймо, вірні, і поклонімся, * бо благово-

лів плóттю зійти на хрест * і смерть перетерпіти, і воскресіти умёрлих * сла́вним воскресєнням своїм.

Кондак: До а́ду, Спа́се мій, зійшов ти * і врата́ сокрушив ти як всесі́льний, * умёрлих як Творе́ць воскресів з собою * і смёрти жалó сокрушив ти, * і Ада́м від клятви ізба́вився, Чоловіколю́бче. * Тому́ і всі зове́мо: Спасі́ нас, Го́споди.

Богородичний: Ра́дуйся, двє́рі Го́сподні непроходи́мі,* ра́дуйся, стіно́ і покрóве тих, що прибіга́ють до тебе, * ра́дуйся, пріста́не, бу́рями не навіщувана, * і подру́жжям неза́ймана, що роди́ла плóттю Творця́ тво́го і Бо́га. * Мо́літись не перестава́й за тих, що оспі́вують * і поклоня́ються різдвú твоє́му.

Прокі́мен: Ти, Го́споди, захоро́ниш нас і збереже́ш нас від ро́ду цьо́го і пові́к (Пс. 11,8).

Стих: Спасі́ мене́, Го́споди, бо не ста́ло пра́ведного (Пс. 11,2).

Алилу́я: Ми́лості твої́, Го́споди, пові́к оспі́вуватиму, спові́щу з ро́ду в рід і́стину твою́ уста́ми мої́ми (Пс. 88,2).

Стих: Бо сказа́в ти: Пові́к ми́лість збуду́ється, на небеса́х пригото́виться і́стина твоя́ (Пс. 88,3).

Прічасний: Хвалі́те Го́спода з небє́с, хвалі́те його́ в ви́шніх (Пс. 148,1). Алилу́я, *тричі.*

Глас 6

Тропа́р: А́нгельські́ сі́ли на грóбі твої́м * і ті, що стере́гли, змертві́ли * і стоя́ла Ма́рія у

гробі, * шукаючи пречистого тіла твого. * Полонів ти ада, та не спокусівся ним, * зустрів єси Діву, даруючи життя. * Воскреслий з мертвих Господи, слава тобі.

Кондак: Життєначальною долонею * умерлих із мрячних долин * Життедавець воскресив усіх – Христос Бог, * воскресіння подав людському родові. * Він бо всіх Спаситель, воскресіння і життя, і Бог усіх.

Богородичний: Заступнице християн непостідна, * молитвенице до Творця незамінна, * не погорді голосами молінь грішників, * але випереди як благая з поміччю нам, що вірно співаємо тобі: * поспішись на молитву і скоро прийди на моління, * заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що почитають тебе.

Прокімен: Спаси, Господи, людей твоїх і благослови насліддя твоє (Пс. 27,9).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Алилуя: Хто живе в помочі Всевишнього, під покровом Бога небесного оселиться (Пс. 90,1).

Стих: Скаже Господеві: Заступник мій єси і прибіжище моє, Бог мій – і надіюся на нього (Пс. 90,2).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, *тричі.*

Глас 7

Тропар: Розрушив ти хрестом твоїм

смерть, * отворів ти розбійникові рай, * мирно-
но́сицям плач перемінив єси, * і апостолам
проповідати повелів єси, * що воскрес ти, Хри-
сте Бóже, * даючі світові велику мільсть.

Кондак: Вже більше влада смертна не
зможе людей держати, * Христос бо зійшов,
сокрушаючи й розоряючи сили її. * Зв'язу-
ється ад, * пророки согласно радуються, *
представ Спас, мовлячи тим, що в вірі: * Вй-
йдіть, вірні, у воскресення.

Богородичний: Як скарбни́ця на́шого во-
скресення * тих, що на тебе надіються, Всепі-
та, * виведи з рову і глибини прогрішень, * бо
ти спасла єси вінних у грісі, * родивши спа-
сення на́ше. * Ти перед різдвóm – Ді́ва * і в
різдві – Ді́ва, * і по різдві да́льше пробуваєш
Ді́ва.

Прокімен: Господь кріпость лю́дям своїм
дасть, Господь благословить лю́дей своїх мі-
ром (*Пс. 28,11*).

Стих: Принесіть Господеві, сині́ Божі,
принесіть Господеві молоді́х баранців (*Пс.
28,11*).

Алилуя: Благо є сповідуватися Господеві і
співати імені твоєму, Всеви́шній (*Пс. 91,2*).

Стих: Сповіщати зарання мільсть твою і
істину твою на всяку ніч (*Пс. 91,3*).

Причасний: Хвалі́те Господа з небес, хва-
лі́те його в ви́шніх (*Пс. 148,1*). Алилу́я, тричі.

Глас 8

Тропар: З висоти́ зійшов ти, Милосе́р-

дний, * погребення прийняв ти триднівне, * щоб нас визволити від страстей. * Життя і воскресення наше, * Господи, слава тобі.

Кондак: Воскресши з гробу, * умерлих воздвігнув ти * і Адама воскресив ти, * і Єва ликує в твоїм воскресенні, * і світу кінці торжествують * востання твоє, * Многомилостивий.

Богородичний: Непереможній Владарці * на честь перемоги * ми, врятовані від лиха, * благодарні пісні випісуємо тобі, * рабі твої, Богородице. * А ти, що маєш силу нездолання, * від усяких нас бід охорони, * щоб звати тобі: * Радуйся, Невісто неневісная.

Прокімен: Помоліться і воздайте Господеві, Богу нашому (Пс. 75,12).

Стих: Відомий у Юдеї Бог, в Ізраїлі велике ім'я його (Пс. 75,2).

Алилуя: Прийдіте, возрадуємося Господеві, воскликнім Богу, Спасителеві нашому (Пс. 94,1).

Стих: Ідім перед лицем його з ісповіданням і псалмами воскликнім йому (Пс. 94,2).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, тричі.

ПОВСЯКДЕННА СЛУЖБА

У понеділок – святим ангелам

Тропар, глас 4: Небесних воїнств архистратіги, * молимо вас завжди ми, недостойні, * щоб ви вашими молитвами огородили нас * покровом крил духовної вашої слави, * охороняючи нас, що усильно припадаємо і кличемо: * Від бід ізбавте нас * як чиновачальники вишніх сил.

Слава: *Кондак, глас 2:* Архистратіги Божі, служителі божественної слави, * ангелів начальники і людей наставники, * корисного нам просить і великої милости * як безплотних архистратіги.

І нині: *Богородичний, глас 2:* В молитвах невсипущу Богородицю * і в заступництвах незамінне уповання * гріб і умиртвіння не втримали. * Бо як Матір Життя до життя переставив той, * хто вселився в утробу приснодівственну.

Прокімен, глас 4: Ти твориш ангелами своїми духи і слугами своїми палаючий вогонь (Пс. 103,4).

Стих: Благослові, душе моя, Господа; Господи, Боже мій, ти дуже величній (Пс. 103,1).

Апостол до Євреїв, зач. 305 (Євр. 2,2-10).

Алилуя, глас 5: Хваліте Господа, всі ангели його, хваліте його, всі сили його (Пс. 148,2).

Стих: Бо він сказа́в і ста́лося, він повелі́в і створи́лося (*Пс. 148,5*).

Причасний: Ти тво́риш а́нгелами свої́ми ду́хи і слуга́ми свої́ми пала́ючий вогонь (*Пс. 103,4*). Алилу́я, *тричі*.

У вівторок – Предтечі

Тропар, глас 2: Па́м'ять пра́ведного з похвала́ми * і тобі вистача́є сві́дчення Госпо́дне, предте́че, * бо ти показався воісти́ну і від про́років чесні́ший, * бо у стру́ях сподобився хре́стити Пропові́даного. * Тому́ за і́стину постра́дав ти, ра́дуючися, * благові́стив ти і тим, що в а́ді, Бо́га, я́вленого в тілі,* що взяв грі́х світу́ і пода́є нам вели́ку ми́лість.

Сла́ва: Кондак, глас 3: Пе́рше неплі́дна днесь Христо́вого предте́чу родить * і він є сповне́нням уся́кого про́роцтва, * бо ко́го про́роки пропові́дували, * на то́го він у Йо́рдані ру́ку покла́в. * Я́вився Бо́жого Сло́ва про́рок, пропові́дник, ра́зом і предте́ча.

І ніні: Богородичний, глас 3: Ді́ва днесь предсто́ить у це́ркві * і з лі́ками святи́х неві́димо за нас мо́литься Бо́гу. * А́нгели з архиє́реями поклоня́ються, * апо́столи з про́роками лику́ють, * бо ра́ди нас мо́лить Богоро́диця преві́чного Бо́га.

Прокі́мен, глас 7: Возвеселі́ться пра́ведник у Го́споді і упова́є на ньо́го (*Пс. 63,11*).

Стих: Ві́слухай, Бо́же, го́лос мій, коли́ мо́літимусь до те́бе (*Пс. 63,2*).

Апостол у Діяннях, зач. 33 (Ді. 13,25-33).

Алилуя, глас 4: Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, віросте (Пс. 91,13).

Стих: Насаджені в домі Господнім, у дворах Бога нашого процвітуть (Пс. 91,14).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

У середу – Хресту і Пресвятій Богородиці

Тропар, глас 1: Спасі, Господи, людей твоїх * і благослові насліддя твоє, * перемоги благовірному народові на супротивників даруй * і хрестом твоїм * охороні люд твій.

Слава, і нині: *Кондак, глас 4:* Вознісся ти на хрест волею своєю. * Новому людові твоєму, що твоє ім'я носить, * даруй щедроти твої, Христе Боже. * Возвеселі сілою твоєю благовірний народ, * перемоги на супротивників дай йому, * що за посібник має твоє оружжя миру, непоборну перемогу.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Лк. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення рабі своєї, ось бо відніні ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Филип'ян, зач. 240 (Фл. 2,5-11).

Алилуя, глас 8: Слухай, дочко, і споглянь, і прихилй вуха твоє (Пс. 44,11).

Стих: Лицю твоєму помоляться багаті народи (Пс. 44,13).

Причасний: Чащу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Алилуя, тричі.

У четвер – апостолам і святому Миколаєві

Тропар апостолам, глас 3: Апостоли святі, моліть милостивого Бога, * щоб відпущення прогрішень подав душам нашим.

Інший, святому Миколаєві, глас 4: Правилем віри і образом лагідности, * учителем повздёржности * явила тебе твоєму стаду всіх речей істина. * Ради цього придбав ти смиренням високе, * убогістю – багате, * отче, священноначальнику Миколаю. * Моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Кондак апостолам, глас 2: Сильних і богівісних проповідників, * найвіщих апостолів твоїх, Господи, * прийняв ти в насолоду дїбр твоїх і упокій, * бо болісті їх і смерть прийняв ти віще всяких плодів, * єдиний Серцевідче.

Слава: Інший, святому Миколаєві, глас 3: В Мірах, святій, священнослужителем показався ти, * бо, Христове Євангеліє, преподобний, сповнивши, * положив ти душу твою за людєй твоїх * і спас неповінних від смерті. * Ради цього освятів ти себе як великий таїтник Божої благодаті.

І нині: *Богородичний, глас 3:* Дїва днесь предстоїть у церкві * і з ліками святих невидимо за нас молиться Богу.* Ангели з архиєреями поклоняються, * апостоли з пророками ликують, * бо ради нас молить Богородиця превічного Бога.

Прокімен, глас 8: На всю зéмлю вийшло вістування їх і до кінців вселénної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса́ повідають сла́ву Бо́жу, творіння ж рук його́ сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Корінтян, зач. 131 (1 Кр. 4,9-16).

Алилуя, глас 1: Ісповідають небеса́ чуда твої́, Го́споди, і і́стину твою́ в церкві святи́х (Пс. 88,6).

Стих: Бог просла́влюваний на раді́ святи́х (Пс. 88,8).

Причасний: На всю зéмлю вийшло вістування їх і до кінців вселénної глаголи їх (Пс. 18,5). Алилу́я, *тричі.*

У п'ятницю – Хресту

Тропар, глас 1: Спасі́, Го́споди, люде́й твої́х * і благослови́ насліддя твоє́, * перемо́ги благові́рному наро́дові на супро́тивників да́руй * і хресто́м твої́м * охорони́ люд тво́й.

Сла́ва, і ніні: *Кондак, глас 4:* Возні́ся ти на хрест во́лею своєю́. * Ново́му лю́дові твоє́му, що твоє́ ім'я но́сить, * да́руй щедроти твої́, Хри́сте Бо́же. * Возвесели́ сі́лою твоєю́ благові́рний наро́д, * перемо́ги на супро́тивників дай йому́, * що за посі́бник ма́є твоє́ ору́жжя мі́ру, непобору́ перемо́гу.

Прокімен, глас 7: Возно́сіть Го́спода Бо́га на́шого і поклоня́йтеся підні́жжю ніг його́, бо святе́ воно́ (Пс. 98,5).

Стих: Господь воцарївся, нехай гніваються люди (Пс. 98,1).

Апостол до Корінтян, зач. 125 (1 Кр. 1,18-24).

Алилуя, глас 1: Пом'яні соньм твій, що його придбав ти іздавна (Пс. 73,2).

Стих: Бог же – цар наш перше віку, вчинїв спасення посеред землі (Пс. 73,12).

Причасний: Знаменувалося на нас світло лиця твого, Господи (Пс. 4,7). Алилуя, тричі.

У суботу – всім святим і за померлих

Тропар, глас 2: Апостоли, мученики і пророки, * святителі, преподобні і праведні, * що добре подвиг звершили і віру зберегли, * маючи сміливість до Спаса, * за нас його як благого молить, молимося, щоб спасліся душі наші.

Другий, за померлих, глас 2: Пом'яні, Господи, як благий рабів твоїх * і, що в житті нагрішили, прости, * бо ніхто не є безгрішний, тільки ти, що можеш і померлим дати упокій.

Слава: Кондак, глас 8: Зо святими упокої, Христе, * душі рабів твоїх, * де немає болізни, ні печалі, * ні зітхання, * але життя безконечне.

І нині: Мученикам, глас 8: Як початки ества насадітелеві творіння * вселенна приносить тобі, Господи, * богоносних мучеників. * Їх молитвами в мірі глибокому * Церкву твою, громаду твою, * Богородиці ради, збережі, * Многомилостивий.

Прокімен, глас 8: Веселіться в Господі і радуйтеся, праведні (Пс. 31,11).

Стих: Блаженні, яким прощено беззаконня і яких гріхи закрито (Пс. 31,1).

І за померлих, глас 6: Душі їх у блаженстві перебуватимуть (Пс. 24,13).

Апостол до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 4: Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Стих: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1).

Другий: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5). Алилуя, *тричі.*

ЗАГАЛЬНІ СЛУЖБИ СВЯТИМ

Служба Пресвятій Богородиці

Тропар, глас 4: До Богородиці з запалом нині прибіжим, грішні і смиренні, * і припадім у покаянні, взиваючи із глибини душевної: * Владичице, помози, змилосердившись над нами, * поспішися, бо загигаємо від множення гріхів, * не заверні рабів твоїх з нічим, * бо в тобі єдину заступницю маємо.

Кондак, глас 6: Не маємо іншої помочи, не маємо іншої надії, * окрім тебе, Пречиста Діво. * Ти нам помози, * на тебе надіємося і тобою хвалимось, * твої бо ми раби, щоб не постидалися.

Прокімен, глас 3, пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і возрадувався дух мій у Бозі, Спасі моїм (Пс. 1,46-47).

Стих: Бо зглянувся на смирення раби своєї, ось бо віднині ублажать мене всі роди (Лк. 1,48).

Апостол до Филип'ян, зач. 240 (Фл. 2,5-11). Або: до Євреїв, зач. 320 (Євр. 9,1-7).

Алилуя, глас 8: Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вуха твоє (Пс. 44,11).

Стих: Лицю твоєму помоляться багаті народи (Пс. 44,13).

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Алилуя, *тричі.*

Служба святим ангелам

Тропар, глас 4: Небесних воїнств архистратіги,* молимо вас завжди ми, недостойні,* щоб ви вашими молитвами огородили нас * покрівом крил духовної вашої слави,* охороняючи нас, що усильно припадаємо і клічемо: * Від бід ізбавте нас * як чиноначальники вишніх сил.

Кондак, глас 2: Архистратіги Божі, служителі божественної слави,* ангелів начальники і людей наставники,* корисного нам просить і великої милости * як безплотних архистратіги.

Прокімен, глас 4: Ти твориш ангелами своїми дүхи і слугами своїми палаючий вогонь (Пс. 103,4).

Стих: Благослові, душе моя, Господа; Господи, Боже мій, ти дуже величній (Пс. 103,1).

Апостол до Євреїв, зач. 305 (Євр. 2,2-10).

Алилуя, глас 5: Хваліте Господа, всі ангели його, хваліте його, всі сили його (Пс. 148,2).

Стих: Бо він сказав і сталося, він повелів і створилося (Пс. 148,5).

Причасний: Ти твориш ангелами своїми дүхи і слугами своїми палаючий вогонь (Пс. 103,4). Алилуя, тричі.

Служба святим пророкам

Тропар, глас 2: Пророка твого (ім'я) па-

м'ять, Господи, празнуємо. * Тому молимо тебе: Спасі душі наші.

Кондак, глас 4: Просвічене духом чисте серце твоє * стало приютом світлішого пророцтва, * бо бачиш далеке, як теперішнє. * Ради цього почитаємо тебе, пророче блаженний, славний.

Прокімен, глас 4: Ти єрєй повік за чином Мелхіседєка (Пс. 109,4).

Стих: Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч мене, поки не покладу ворогів твоїх підніжжям ніг твоїх (Пс. 109,1).

Апостол до Коринтян, зач. 156 (1 Кр. 14,20-25).

Алилуя, глас 5: Мойсей і Арон між єрєями його і Самуїл між тими, що призивають ім'я його (Пс. 98,6).

Стих: Світло засіяло праведникові і для правих серцем – веселість (Пс. 96,11).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

Служба святим апостолам

Тропар апостолові, глас 3: Апостоле святій (ім'я), * моли милостивого Бога, * щоб відпущення прогрішень подав душам нашим.

Кондак, глас 4: Як звізду пресвітлу Церква завжди хоронила тебе, * апостоле (ім'я), * просвічувана багатих чудес твоїх поданням. * Тому зовемо до Христа: * Спасі тих, що вірою почитають пам'ять твого апостола, * Многомилостивий.

Тропар апостолам, глас 3: Апостоли святі, моліть милостівого Бóга, * щоб відпущення прогрішень подав душам нашим.

Кондак, глас 4: Як лози Христового винограду * явілися ви, мудрі, * приносячи грóзди в чеснóтах, * витóчуючи нам вино спасення. * Йогó приймаємо, радістю наповнюючися, * празнуємо чесну вашу пам'ять, * в якій моліть, щоб даровано нам велику милість * і відпущення гріхів, Господні апостоли.

Прокімен, глас 8: На всю зéмлю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

Стих: Небеса́ повідають славу Бóжу, творіння ж рук його́ сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Апостол до Корінтян, зач. 131 (1 Кр. 4,9-16).

Алилуя, глас 1: Ісповідять небеса́ чуда твої, Гóсподи, і істину твою́ в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог прославлений на раді святих (Пс. 88,8).

Причасний: На всю зéмлю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). Алилу́я, *тричі.*

Служба святителіві

Тропар, глас 4: Правилем віри і образом лагідности, * учітелем повздєржности * явила тебе́ твоєму стаду всіх речей істина. * Ради цього́ придбав ти смиренням висóке, * убогiстю – багáте, * óтче, священноначальнику

(ім'я). * Моли Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 2: Божественний гріме, трубо духовна, * віри насадителю, відсіч єресям, * Трійці угоднику, великий святителю (ім'я), * ти з ангелами повсякчас предстоїш, молися неустанно за всіх нас.

Прокімен, глас 1: Уста мої промовлять премудрість і роздуми серця мого – розуміння (Пс. 48,4).

Стих: Послухайте це, всі народи, почуйте, всі, хто живе по вселенній (Пс. 48,2).

Апостол до Євреїв, зач. 318 (Євр. 7,26-8,2).

Алилуя, глас 2: Уста праведного повчаться премудрости і язик його промовить суд (Пс. 36,30).

Стих: Закон Бога його в серці його і не зупиняться стопи його (Пс. 36,31).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

Служба святителям

Тропар, глас 4: Боже отців наших, * що чиниш завжди з нами по твоїй кротості, * не віддали милости твоєї від нас, * але, молитвами їх, у мірі направ життя наше.

Кондак, глас 8: Як чеснот учителів і єрархів прикрасу * Церква співаючи вас славить. * Молитвами вашими подайте тим, що вас у любові почитають, * справність у чеснотах, вибавлення від соблазней, * як непереможні.

Прокімен, глас 7: Чесна́ перед Господом
смерть преподобних його́ (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він
возда́в мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 335 (Євр. 13,17-21).

Алилуя, глас 2: Священіки твої зодяг-
нуться в праведність і преподобні твої возра-
дуються (Пс. 131,9).

Стих: Вибрав Господь Сіона, захотів його́
на житло́ для себе (Пс. 131,13).

Причасний: В пам'ять вічну́ буде правед-
ник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Али-
луя, *тричі.*

Служба преподобним і Христа ради юродивим

Тропар преподобному, глас 8: В тобі, отче,
дбайливо зберігся образ, * бо, прийнявши хрест,
ти пішов слідом за Христом * і ділом навчав
ти погорджувати тілом, бо воно́ проминає, * а
дбати про ду́шу – єство́ безсмертне. * Тим-то з
ангелами разом радується, * преподобний
(ім'я), дух твій.

Кондак, глас 2: Чистотою душевною боже-
ственно озброївшися * і, неустанні молитви,
як копіє, кріпко взявши в руки, * проколів ти
бісівські полкі, (ім'я), отче наш, * моли́ся не-
устанно за всіх нас.

Тропар преподобним, глас 4: Бо́же отців
наших, * що чіниш завжди з нами по твоїй
кротості, * не віддали́ мило́сти твоєї́ від нас. *
але, молитвами їх, у мірі напра́в життя́ наше.

Кондак, глас 2: Безліч хвилювань по су-

хóму проходячи, * безплóтних ворогів стру-
я́ми сліз ва́ших міцно погрузіли ви, богому-
дрі і преподобні,* і, чудес дар прийнявши, мо-
літься неустáнно за всіх нас.

Прокімен, глас 7: Чесна́ пéред Гóсподом
смерть преподобних його́ (Пс. 115,6).

Стих: Що відда́м Гóсподеві за все, що він
возда́в мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

Алилуя, глас 6: Блаже́н муж, що бої́ться
Гóспода, за́повіді його́ дуже любі́ йому́ (Пс.
111,1).

Стих: Сильне на землі́ буде сі́м'я його́
(Пс. 111,2).

Причасний: В пам'ять вічну́ буде правед-
ник, злих слухів не убої́ться (Пс. 111,6-7). Али-
лу́я, *тричі.*

Служба мученикові

Тропар, глас 4: Мученик твій, Гóсподи,
(ім'я), * у страданнях своїх прийняв вінець
нетлінний від тебе, Бога́ на́шого, * ма́вши бо
крі́пость твою́, він мучі́телів подола́в, * со-
круши́в і де́монів зухва́льства безсі́льні. *
Його́ молитва́ми спасі́ душі́ на́ші.

Кондак, глас 2: Як зві́зда сві́тла, неомáнна,
з'я́вився ти сві́тові, * Со́нце Христа́ сповіща́-
ючи зоря́ми твої́ми, страстоте́рпче (ім'я), * і
лесть погасі́в ти всю; * а нам подає́ш сві́тло,
молячи́сь неустáнно за всіх нас.

Прокімен, глас 7: Возвеселі́ться правед-
ник у Гóсподі і упова́є на нього́ (Пс. 63,11).

Стих: Віслухай, Боже, гóлос мій, коли мо́літимусь до тебе (Пс. 63,2).

Апостол до Тимотея, зач. 292 (2 Тм. 2,1-10).

Алилуя, глас 4: Пра́ведник, як фінік, розцвіте́ і, як кедр на Лива́ні, ві́росте (Пс. 91,13).

Стих: Наса́джені в до́мі Господні́м, у дво́ра́х Бо́га на́шого процвіту́ть (Пс. 91,14).

Причасний: В па́м'ять ві́чну бу́де пра́ведник, злих слухі́в не убо́їться (Пс. 111,6-7). Алилу́я, *тричі.*

Служба мученикам

Тропар, глас 1: Бо́лістями святи́х, * які за тебе перетерпіли, * да́йся ублагати́, Госпо́ди, * і всі на́ші бо́лісті зці́лі, * Чоловіколю́бче, мо́лимося.

Кондак, глас 2: Як світи́льники світли́ яві́лися ви, божественні́ мученики, * створі́ння усé світлі́стю чудес озоря́ете, * від недуг звільня́ючи і глибоку те́мряву завжди відганя́ючи, * Христу́ Бо́гові моля́чіся неуста́нно за всіх нас.

Прокімен, глас 4: Святи́м, що на землі́ його́, прояві́в Госпо́дь усі́ бажан́ня свої́ в них (Пс. 15,3).

Стих: Я ба́чив Господа́ повсякча́с пе́редо мно́ю, бо він правору́ч мене́, щоб я не похитну́вся (Пс. 15,8).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алилуя, глас 4: Візва́ли пра́ведні́ і Госпо́дь віслухав і́х, і від усі́х скорбо́т і́х ізба́вив і́х (Пс. 33,18).

Стих: Багато скорбот у праведних і від усіх них ізбавить їх Господь (Пс. 33,20).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

Служба священномученикові

Тропар, глас 4: І обичаїв апостолів причасником і їх намісником стався ти, * знайшов ти шлях, богонатхненний, як дійти до видіння. * Задля того слово істини справляючи, * і задля віри пострадав ти аж до кроби, священномученику (ім'я), * моли Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 4: Між святителями благочесно прожив * і мучеництва шлях пройшов, * ідольські жертви погасив ти * і оборонцем був ти для твого стада, богомудрий.* Тому, тебе почитаючи, тайно клічемо до тебе: * Від бід ізбав нас повсякчасно твоїми молитвами, отче наш (ім'я).

Прокімен, глас 7: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (Пс. 149,5).

Стих: Заспівайте Господеві пісню нову, похвала його в церкві преподобних (Пс. 149,1).

Апостол до Євреїв, зач. 334 (Євр. 13,7-16).

Алилуя, глас 2: Священники твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возрадуються (Пс. 131,9).

Стих: Вибрав Господь Сіона, захотів його на житло для себе (Пс. 131,13).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

Служба священномученикам

Тропар, глас 4: Боже отців наших, * що чіниш завжди з нами по твоїй кротості, * не віддали мілости твоєї від нас, * але, молитвами їх, у мирі направ життя наше.

Кондак, глас 3: Як світільників негасяючих мисленого Сонця, * зійшовшися днесь, похвалимо піснями, * засіяли бо ви тим, що в темряві нерозуміння, * всіх призиваючи до висот благочестя, священномученики. * Тому клічемо до вас: Радуйтеся, всіх посликів ново.

Прокімен, глас 7: Чесна перед Господом смерть преподобних його (Пс. 115,6).

Стих: Що віддам Господеві за все, що він воздав мені? (Пс. 115,3).

Апостол до Євреїв, зач. 311 (Євр. 5,4-10).

Алилуя, глас 2: Священники твої зодягнуться в праведність і преподобні твої возраднуються (Пс. 131,9).

Стих: Вибрав Господь Сіона, захотів його на житло для себе (Пс. 131,13).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

Служба преподобномученикові

Тропар, глас 8: В тобі, отче, дбайливо зберігся образ, * бо, прийнявши хрест, ти пішов слідом за Христом * і ділом навчав ти погорджувати тілом, бо воно проминає, * а дбати про душу – єство безсмертне. * Тим-то з ангелами разом радується, * преподобний (ім'я), дух твій.

Кондак, глас 2: Як послика благочестивого й досвідченого, * і чесного, добровільного страдальця, * і жителя пустині зразкового, * в піснях достойно похвалім (ім'я) всехвального, * він бо змія подолав.

Прокімен, глас 7: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (Пс. 149,5).

Стих: Заспівайте Господеві пісню нову, похвала його в церкві преподобних (Пс. 149,1).

Апостол до Тимотея, зач. 291 (2 Тм. 1,8-18).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (Пс. 111,2).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

Служба преподобномученикам

Тропар, глас 4: Боже отців наших, * що чиниш завжди з нами по твоїй кротості, * не

віддали милости твоєї від нас, * але, молитвами їх, у мірі направ життя наше.

Кондак, глас 2: Безліч хвилювань по сухому проходячи, * безплотних ворогів струями сліз ваших міцно погрузили ви, богомудрі і преподобні, * і, чудес дар прийнявши, моліться неустанно за всіх нас.

Прокімен, глас 7: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (Пс. 149,5).

Стих: Заспівайте Господеві пісню нову, похвала його в церкві преподобних (Пс. 149,1).

Апостол до Римлян, зач. 99 (Рм. 8,28-39).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (Пс. 111,2).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

Служба святим мученицям

Тропар мучениці, глас 4: Агниця твоя, Ісусе, (ім'я), * кліче великим голосом: * Тебе, жєніху мій, люблю, і, тебе шукаючи, страдаю, * і разом з тобою розпинаюся, і погребуюся хрещєнням твоїм, * і терплю ради тебе, щоб і царствувати в тобі, * і вмираю за тебе, щоб і жити з тобою, * та як жєртву непорочну прийми мене, що з любов'ю пожєртвувалася

тобі. * Її молитвами як Милостівий спасі душі наші.

Кондак мучениці, глас 2: Храм твій всечесний, як лік душівний, знайшовши, * всі вірні го́лосно клічемо до тебе, діво-мученице (*ім'я*) великоіменїта: * Христа́ Бо́га моли́ не-устанно за всіх нас.

Тропар преподобномучениці, глас 4: Агниця твоя, Ісусе, (*ім'я*), * кліче великим го́лосом: * Тебе́, жени́ху мій, люблю, і, тебе́ шукаючи, страдаю, * і разом з тобою розпинаюся, і погребуюся хрещенням твоїм, * і терплю ра́ди тебе́, щоб і ца́рствувати в тобі, * і вмираю за тебе́, щоб і жи́ти з тобою, * але́ як жертву непорочну приймі мене́, що з любов'ю пожертвувалася тобі. * Її молитвами як Милостівий спасі душі наші.

Кондак преподобномучениці, глас 4: Боже-ствєнна пам'ять твоя, (*ім'я*), * днесь возсіяла і явілася світові, як сонце, * оповідаючи про життя твоє; * ти бо повздєржністю тілесні во-рушення поборола * і кров'ю страдання ста-лася ти невістою Христа́. * Тому́ вірятуї від усякого зла тих, що хвалять тебе́, * щоб ми клікали до тебе́: * Радуїся, ма́ти преподобна.

Тропар мученицям, глас 1: Агниці словєні, Агнцеві й Пастиреві – Христові * вас привелі му́ками, * ви біг ва́шого життя́ скінчили * і віру зберегли. * Тому́ днесь радісною душею * творимо святу́ ва́шу пам'ять, подиву-гідні, * Христа́ величаючи.

Кондак, глас 4: Страдниць Христових пам'ять празнуємо * і з вірою про́симо помічі,

* щоб вірятуватися всім від усякої скорби, клічучи: * Бог наш з нами, що їх прославив, як зволив.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святіх своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Коринтян, зач. 181 (2 Кр. 6,1-10). Або: до Галатів, зач. 208 (Гл. 3,23-29).

Алилуя, глас 1: Терпеливо очікував я Господа і він почув мене, і вислухав молитву мою (Пс. 39,2).

Стих: І вивів мене з безодні пристрастей і з багністого болота (Пс. 39,3).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, *тричі.*

Служба преподобним жінкам

Тропар преподобній, глас 8: В тобі, маї, дбайливо зберігся образ, * бо, прийнявши хрест, ти пішла слідом за Христом * і ділом навчала ти погорджувати тілом, бо воно проминає, * а дбати про душу – єство безсмертне. * Тим-то з ангелами разом радується, * преподобна (ім'я), дух твій.

Кондак, глас 2: За любов Господню, преподобна, бажання спокою зненавиділа ти, * постом просвітила ти духа твого, * бо міцно звірів покопала ти. * Але молитвами твоїми метушню супротивників знівеч.

Тропар преподобним жінкам, глас 2:

Правдівим бажанням ви дали обіт дівіцтва, христославної, * і відреклися злуки з дочасним обручником, * і в подвигах чеснот ви зросли, і на висоту нетління піднялися, * краснодушні і пребагати, стовпи монахинь і правило. * Тому неустанно молитесь за нас, що в любові вашу пам'ять празнуємо.

Кондак, глас 2: Ви тіла ваші по́стом зморили * і неусипаючими молитвами Створителя ви молили за гріхи свої, * щоб прийняти повне прощення, * і ви отримали божественне відпущення і царство небесне. * Моліть Христа Бога за всіх нас.

Прокімен, глас 4: Дівний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

Стих: В церквах благословіть Бога, Господа, ви – з джерел ізраїлевих (Пс. 67,27).

Апостол до Галатів, зач. 208 (Гл. 3,23-29).

Алилуя, глас 1: Терпеливо очікував я Господа і він почув мене, і вислухав молитву мою (Пс. 39,2).

Стих: І вивів мене з безодні пристрастей і з багністого болота (Пс. 39,3).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Алилуя, *тричі.*

Служба ісповідникам

Тропар, глас 8: Православія наставнику, благочестя учителю і чистоті вселенної світільнику, * архиєреїв (або монахів) богонатхненна прикрасо, (ім'я) премудрий, * ученням

твоїм ти все просвітїв, сопілко духовна. *
Моли Христа Бога, щоб спасліся душі наші.

Кондак, глас 2: Насолодївся ти здёржливістю, богомудрий, * і бажання тілесні ти усмирїв, * з'явився ти, у вірі виростаючи, * як райське дерево життя, зацвів ти, (*ім'я*), отче священний.

Прокімен, глас 7: Возхваляться преподобні у славі і возрадуються на ложах своїх (*Пс. 149,5*).

Стих: Заспівайте Господеві пісню нову, похвала його в церкві преподобних (*Пс. 149,1*).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (*Пс. 111,1*).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (*Пс. 111,2*).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (*Пс. 32,1*). Алилуя, *тричі*.

Служба безсребреникам і чудотворцям

Тропар, глас 8: Святі безсребреники і чудотворці, * посітїть немочі наші. * Даром прийняли ви, даром дайте нам.

Кондак, глас 2: Благодать зцілень прийнявши, * простираєте здоров'я тим, що в нуждах, лікарі, чудотворці преславні; * але вашим посіщенням ворогів зухвальство покопайте, * світ чудами оздоровляючи.

Прокімен, глас 4: Святім, що на землі його, проявив Господь усі бажання свої в них (Пс. 15,3).

Стих: Я бачив Господа повсякчас передо мною, бо він праворуч мене, щоб я не похитнувся (Пс. 15,8).

Апостол до Коринтян, зач. 153 (1 Кр. 12,27-13,8).

Алилуя, глас 2: Ось, як добре і як гарно, коли брати живуть укупі (Пс. 132,1).

Стих: Бо там заповів Господь благословення і життя вічне (Пс. 132,3).

Причасний: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1). Алилуя, тричі.

СЛУЖБИ НА РІЗНІ ПОТРЕБИ

Служба за упокій

Тропар, глас 2: Пом'яні, Господи, як благий рабів твоїх * і, що в житті нагрішили, прости, * бо ніхто не є безгрішний, тільки ти, що можеш і померлим дати упокій.

Інший, глас 8: Глибиною мудрости чоловіколюбно все управляєш * і корисне всім подаєш, єдиний Творче. * Упокой, Господи, душі рабів твоїх, * бо на тебе уповання покладали, * Творця, і будівника, і Бога нашого.

Слава: *Кондак, глас 8:* Зо святими упокой Христе, * душі рабів твоїх, * де немає болізни, ні печалі, * ні зітхання, * але життя безконечне.

І нині: *Богородичний, глас 8:* Тебе і стіну, і пристанище маємо, * і молитвеницю благосприятливу до Бога, * якого ти родила єси, * Богородице безневісна, * вірних спасення.

Прокімен, глас 6: Душі їх у блаженстві перебуватимуть (Пс. 24,13).

Стих: До тебе, Господи, підніс я душу мою (Пс. 24,1).

У понеділок	Апостол до Римлян, зач. 113	Рм. 14,6-9
У вівторок	Апостол до Коринтян, зач. 162	1 Кр. 15,39-45
У середу	Апостол до Коринтян, зач. 178	2 Кр. 5,1-10
У четвер	Апостол до Коринтян, зач. 160	1 Кр. 15,20-28
У п'ятницю	Апостол до Коринтян, зач. 163	1 Кр. 15,47-57
У суботу	Апостол до Солунян, зач. 270	1 Сл. 4,13-17

Аллилуя, глас 6: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: І пам'ять їх з роду в рід.

Причасний: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5). Аلیلуя, тричі.

Служба на всяке прошення

Тропар, глас 6: Помілуй нас, Господи, помілуй нас, * бо, ніякого одвіту не знаючи, * оцю тобі молитву як Владіці ми, грішні, приносимо: * Помілуй нас.

Слава: Кондак, глас 6: Господи, помілуй нас, * бо на тебе ми уповали. * Не прогнівайся дуже на нас, * ні не пом'яні беззаконь наших, * але зглянься й нині як милосердний * і ізбав нас від ворогів наших, * бо ти єси Бог наш, * а ми – люди твої, всі – діла рук твоїх, * і ім'я твоє призиваємо.

І нині: Богородичний, глас 6: Милосердя двері відкрий нам, * благословенна Богородице, * щоб, надіючися на тебе, ми не погібнули, * але щоб ізбавились тобою від бід. * Ти бо єси спасення роду християнського.

Прокімен, глас 4: Господи, вислухай молитву мою, почуй моління моє в істині твоїй (Пс. 142,1).

Стих: Хваліте Господа, бо добрий Господь (Пс. 134,3).

Апостол до Филип'ян, зач. 247 (Фл. 4,4-9).

Аلیلуя, глас 1: Ізбав, Боже, Ізраїля від усіх скорбот його (Пс. 24,22).

Стих: За то помолиться до тебе всяк подобний у час сприятливий (Пс. 31,6).

Причасний: Віслухай, Господи, гóлос мій, якім закли́кав я, і помілуй мене́ (Пс. 26,7).
Алилу́я, *тричі*.

Служба подяки

Тропар, глас 4: Благодарні ми, недостóйні рабі твої, Господи, * за твої благодіяння супроти нас. * Славлячи тебе́, хва́лимо, * благословимо́, благодаримо́, * оспівуємо й величаємо твоє благоутро́біє, * і як рабі любов'ю клі́чемо до тебе́: * Доброчі́нцю, Спа́се наш, сла́ва тобі.

Сла́ва: *Кондак, глас 3:* Сподобившись твоїх благодіянь і дарів, да́ром да́них, * як рабі непотрі́бні до тебе́, Владі́ко, усердно припада́ємо, * благодаре́ння усі́льно прино́симо * і, тебе́ як Доброчі́нця і Творця́ славлячи, клі́чемо: * Сла́ва тобі, Бо́же всеще́дрий.

І ні́ні: *Богородичний, глас 3:* Ді́ва днесь предстоі́ть у це́ркві * і з лі́ками святи́х неві́димо за нас мо́литься Бо́гу. * А́нгели з архиєре́ями поклоня́ються, * апо́столи з проро́ками лику́ють, * бо ра́ди нас мо́лить Богоро́диця преві́чного Бо́га.

Прокі́мен, глас 4: Заспіва́ю Господе́ві, що бла́га мені́ вчині́в (Пс. 12,7).

Стих: Ра́дітиме се́рце моє́ спасе́нням твої́м (Пс. 12,7).

Апостол до Ефесян, зач. 229 (Еф. 5,9-21).

Алилу́я, глас 4: Возхва́лю ім'я́ Бо́га мого́ з пі́снею, возвели́чу його́ хвалі́нням (Пс. 69,31).

Стих: Бо віслухає Господь убогих і в'язнями своїми не погордує (Пс. 69,34).

Причасний: Благословен Бог, що не відкинув молитви моєї, ні милости своєї від мене (Пс. 66,20). Аلیلуя, *трічі.*

Служба про поміч Святого Духа

Тропар, глас 2: Боже, Творче й Создателю всього, * спрямуї спішно твоїм благословенням діло рук наших, * якє ми для слави твоєї починаємо, * і нас ізбав від усякого зла, * бо ти єдиний всесильний і Чоловіколюбець.

Слава: Кондак, глас 6: Скорий у заступництві і кріпкий у помочі, * прийді нині благодаттю сили твоєї * і благословляючи укріпй, * і у звершення намірення доброго діла рабів твоїх учинй. * Усе бо, що тільки хочеш, як сильний Бог творити можеш.

І нині: Богородичний, глас 6: Заступнице християн непостїдна, * молитвенице до Творця незамінна, * не погорді голосами молїнь грїшників, * але випереди як благая з поміччю нам, що вірно співаємо тобі; * поспїшиь на молитву і скоро прийді на молїння, * заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що почитають тебе.

Прокїмен, глас 4: І нехай буде світлість Господа Бога нашого на нас і діло рук наших напра́в (Пс. 89,17).

Стих: І споглянь на рабів твоїх і на діла твої, і настав синів їх (Пс. 89,16).

Апостол до Филип'ян, зач. 241 (Фл. 2,12-16).

Алилуя, глас 4: Пошлє тобі поміч зо святині і з Сіону заступить тебе (Пс. 19,3).

Стих: Дасть тобі Господь по серцю твоєму (Пс. 19,5).

Причасний: Насолоджуйся Господом і дасть тобі на просьби серця твого (Пс. 26,4).
Алилуя, *тричі.*

Служба за недужих

Тропар, глас 4: Скорий у заступництві, єдиний ти, Христе, * скоро з висот навідайся до недужих рабів твоїх (або недужого раба твого, або недужої рабі твоєї) * і ізбав від недуг і гірких болізей, * і піднесі їх (або його, або її), * щоб оспівували і славили (або оспівував і славив, або оспівувала і славила) тебе неперестанно, * молитвами Богородиці, єдиний Чоловіколюбче.

Слава: Кондак, глас 5: Тих, що лежать на ложі болізни і смертельною раною покалічених, * – як іноді підніс ти, Спасе, Петрову тещу * і розслабленого, якого несли на ношах, * – так і нині, Милосердний, їх (або його, або її), що страждають (або страждає), посіти і зціли, * ти бо єдин єси, що взяв на себе недуги і болізни роду нашого, * і все можеш як Многомилостивий.

І нині: *Богородичний, глас 5:* Радуйся, двері Господні непроходімі, * радуйся, стіно і покрове тих, що прибігають до тебе, * радуйся, пристане, бурями не навіщувана, * і подружжям незаймана, що родила плоттю Творця

твого і Бога. * Моліться не переставай за тих, що оспівують * і поклоняються різдву твоєму.

Прокімен, глас 7: Помілуй мене, Господи, бо немічний я; зцілі мене, Господи, бо стрясліся кісті мої (Пс. 6,3).

Стих: Бо немає такого, щоб у смерті пам'ятав про тебе, а в аді хто визнаватиме тебе? (Пс. 6,6).

Апостол із соборного послання Якова, зач. 57 (Як. 5,10-16).

Алилуя, глас 7: Господи, в ярості твоїй не обвинувачуй мене, ані в гніві твоїм не карай мене (Пс. 6,2).

Стих: Спасі мене ради милости твоєї, Господи (Пс. 6,5).

Причасний: Помілуй мене, Господи, бо немічний я, і зцілі мене, Господи, бо стрясліся кісті мої, і душа моя дуже затривожилася (Пс. 6,3-4). Алилуя, тричі.

Служба за подорожніх

Тропар, глас 2: Путь і істина ти єси, Христе, * пошли нині ангела твого рабам твоїм (або рабові твоєму, або рабі твоїй), * щоб супроводив їх (або його, або її), як іноді Товію, * охороняючи від усякого нещастя для слави твоєї, * від усякого зла для всякого благополуччя зберігаючи, * молитвами Богородиці, єдиний Чоловіколюбче.

Слава: *Кондак, глас 2:* Луці і Клеопі в Емаус ти товаришував, Спасе; * подорожуй і нині з рабами твоїми (або рабом твоїм, або

рабо́ю твоєю), що в доро́гу хотя́ть (*або* хоче) вибира́тися, * ізбавля́ючи їх (*або* його́, *або* її) від уся́кого лихо́го припа́дку, * усе́ бо ти як Чоловіколюбець мо́жеш, що лиш за́хочеш.

І ніні: *Богородичний, глас 2*: В молитва́х невсипу́щу Богороди́цю * і в заступни́цтвах незамі́нне упова́ння * грі́б і умертві́ння не втри́мали. * Бо як Ма́тір Життя́ до життя́ переста́вив той, * хто вселі́вся в утробу присноді́вственну.

Прокімен, глас 4: Вкажі́ мені, Го́споди, путь, що по ній пі́ду, бо до тебе́ возні́с я ду́шу мою́ (*Пс. 142,8*).

Стих: Візволь мене́ від ворогі́в мої́х, Го́споди, до тебе́ я прибі́г (*Пс. 142,9*).

Апостол у Діяннях, зач. 20 (Ді. 8,26-39).

Алилуя, глас 1: Го́сподь направля́є сто́пи чолові́ка і путі́ його́ йому́ до вподо́би (*Пс. 36,23*).

Стих: Відкрий Го́сподеві́ путь твою́ і упова́й на нього́, і він сповні́ть (*Пс. 36,5*).

Причасний: На́ста́в мене́, Го́споди, на путь твою́ і пі́ду в істи́ні твої́й (*Пс. 85,11*).
Алилу́я, тричі.

1 серпня, на освячення води

Прокімен, глас 3: Го́сподь просві́щення моє́ і спасі́тель мій, ко́го убою́ся? (*Пс. 26,1*).

Стих: Го́сподь захи́сник життя́ мо́го, ко́го устра́шуся? (*Пс. 26,1*).

Апостол до Євреї́в, зач. 306 (Євр. 2,11-18).

Алилуя, глас 6: Видало серце моє слово добре (Пс. 44,2).

Стих: Говорю я про діла мої цареві (Пс. 44,2).

На посвячення церкви

Прокімен, глас 4: Дімові твоєму, Господи, належить святість на довгі дні (Пс. 92,5).

Стих: Господь воцарився, в красу зодягнувся, зодягнувся Господь у силу і перепоясався (Пс. 92,1).

Апостол до Євреїв, зач. 307 (Євр. 3,1-4).

Алилуя, глас 1: Основи його на горах святих, любить Господь ворота Сіону більше, ніж усі оселі Якова (Пс. 86,2).

Стих: Преславне говорять про тебе, городе Божий (Пс. 86,3).

Причасний: Господи, возлюбив я красу дому твого і місце перебування слави твоєї (Пс. 25,8). *Алилуя, тричі.*

На заснування і відновлення міста

Прокімен, глас 4: Дімові твоєму, Господи, належить святість на довгі дні (Пс. 92,5).

Стих: Він бо утвердив вселенну, вона не порушиться (Пс. 92,1).

Апостол у Діяннях, зач. 40 (Ді. 18,1-11).

Алилуя, глас 3: Основи його на горах святих, любить Господь ворота Сіону більше, ніж усі оселі Якова (Пс. 86,2).

Стих: Преславне говорять про тебе, городе Божий (Пс. 86,3).

Причасний: Господи, возлюбив я красу до́му твого́ і місце перебува́ння слави твоєї (Пс. 25,8). Аلیلуя, *трічі*.

У час посухи

Прокімен, глас 4: Борозні земні напувай і розмнож збіжжя її (Пс. 64,11).

Стих: Краплями її возвеселиться земля, що вирощує все (Пс. 64,11).

Апостол із соборного послання Якова, зач. 56 (Як. 5,7-9.17-19).

Аلیلуя, глас 8: Ти благословиш вінець року благодости твоєї і поля твої сповняться урожаю (Пс. 64,12).

Стих: Вібують луки пустині і холми радістю опояшуться (Пс. 64,13).

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Аلیلуя, *трічі*.

У час непогоди

Прокімен, глас 4: Спасі мене, Боже, бо води увійшли до душі моєї (Пс. 68,2).

Стих: Я загруз у глибокім болоті і нема на чому ста́ти (Пс. 68,3).

Апостол до Римлян, зач. 98 (Рм. 8,22-27).

Аلیلуя, глас 1: Вірятьуй мене з болота, щоб я не загруз, і від глибоких вод (Пс. 68,15).

Стих: Нехай не затопить мене буря повіді і нехай не проковтне мене глибина (Пс. 68,16).

Причасний: До Господа в скорботі моїй
взивав я і він вислухав мене (Пс. 119,1). Али-
луя, *тричі*.

У час землетрусу

Прокімен, глас 8: Господи, в ярості твоїй
не обвинувачуй мене, ані в гніві твоїм не ка-
рай мене (Пс. 6,2).

Стих: Не відверні лиця твого від отрока
твого (Пс. 68,18).

*Апостол до Євреїв, зач. 331 (Євр. 12,6-
13.25-27).*

Алилуя, глас 5: Боже, ти відкинув нас і
розсіпав нас (Пс. 59,3).

Стих: Ти потряс землею і розсадив її;
зцілі її щілини, бо вона захиталася (Пс. 59,4).

Причасний: Він спогляне на землю і чі-
нить, що вона трясється (Пс. 103,32). Алилуя,
тричі.

За батьківщину і народ у час війни

Прокімен, глас 1: Господь кріпкий і силь-
ний, Господь сильний у бою (Пс. 23,8).

Стих: Господня земля і повнота її, все-
ленна і всі, що живуть на ній (Пс. 23,1).

Апостол до Ефесян, зач. 220 (Еф. 2,4-10).

Алилуя, глас 8: Господь сил з нами, за-
ступник наш – Бог Яковів (Пс. 45,8).

Стих: Бог нам пристановище і сила, до-
помога в скорботах, що вельми напали на нас
(Пс. 45,1).

Причасний: Хваліте Господа з небес, хва-
літе його в вишніх (Пс. 148,1). Алилуя, *тричі*.

У час нападу ворогів

Прокімен, глас 4: Нехай воскресне Бог і розбіжяться ворогі його (Пс. 67,2).

Стих: Як іщезає дим, нехай іщезнуть (Пс. 67,3).

Апостол до Ефесян, зач. 220 (Еф. 2,4-10).

Алилуя, глас 2: Господь сильний у бою (Пс. 23,8).

Причасний: Господь кріпкий і сильний, Господь сильний у бою (Пс. 23,8). Алилуя, тричі.

У час пожару

Прокімен, глас 1: Будь, Господи, милість твоя на нас, бо уповали ми на тебе (Пс. 32,22).

Стих: Ось очі Господні на тих, що бояться його, і на тих, що надіються на милість його (Пс. 32,18).

Апостол до Євреїв, зач. 332 (Євр. 12,14-24).

Алилуя, глас 2: Щедрий і милостивий Господь для всіх, що звивають до нього (Пс. 144,8.18).

На постриг ченців

Прокімен, глас 3: Господь просвічення моє і спаситель мій, кого убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого, кого устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол до Ефесян, зач. 233 (Еф. 6,10-17).

Алилуя, глас 1: Оцей убогий визвав, і Господь вислухав його, і від усіх скорбот його спас його (Пс. 33,7).

Причасний: Чашу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Аلیلуя, тричі.

Під час святої тайни Хрещення

Прокімен, глас 3: Господь просвіщення моє і спаситель мій, кого убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого, кого устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол до Римлян, зач. 91 (Рм. 6,3-11).

Під час святої тайни Подружжя

Прокімен, глас 8: Ти положив на головах їх вінці із каменів цінних, життя просіли у тебе, і ти дав їм (Пс. 20,4-5).

Стих: Бо ти даєш їм благословення повік віку, звеселиш їх радістю лиця твого (Пс. 20,7).

Апостол до Ефесян, зач. 230 (Еф. 5,20-33).

Аلیلуя, глас 5: Ти, Господи, захорониш нас і збережеш нас від роду цього і повік (Пс. 11,8).

Під час святої тайни Єлеопомазання

Перший прокімен, глас 1: Будь, Господи, милість твоя на нас, бо уповали ми на тебе (Пс. 32,22).

Стих: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32,1).

Апостол із соборного послання Якова, зач. 57 (Як. 5,10-16).

Аلیلуя, глас 8: Милість і суд оспіваю тобі, Господи (Пс. 100,1).

Другий прокімен, глас 2: Кріпость моя і пісня моя – Господь, і став мені спасенням (Пс. 117,14).

Стих: Караючи покарав мене Господь, та смерті не передав мене (Пс. 117,18).

Апостол до Римлян, зач. 116 (Рм. 15,1-7).

Алилуя, глас 5: Милості твої, Господи, повік оспівуватиму (Пс. 88,2).

Третій прокімен, глас 3: Господь просвіщення моє і спаситель мій, кого убоюся? (Пс. 26,1).

Стих: Господь захисник життя мого, кого устрашуся? (Пс. 26,1).

Апостол до Коринтян, зач. 153 (1 Кр. 12,27-13,8).

Алилуя, глас 2: На тебе, Господи, я уповав, щоб не посоромився навіки (Пс. 30,2).

Четвертий прокімен, глас 4: Якщо в котрій день призову тебе, скоро вислухай мене (Пс. 101,3).

Стих: Господи, вислухай молитву мою і голосіння моє нехай до тебе дійде (Пс. 101,2).

Апостол до Коринтян, зач. 182 (2 Кр. 6,16-7,1).

Алилуя, глас 2: Терпеливо очікував я Господа і він почув мене (Пс. 39,2).

П'ятий прокімен, глас 5: Ти, Господи, захорониш нас і збережеш нас від роду цього і повік (Пс. 11,8).

Стих: Спасі мене, Господи, бо не стало праведного (Пс. 11,2).

Апостол до Корінтян, зач. 168 (2 Кр. 1,8-11).

Алилуя, глас 5: Милості твої, Господи, повік оспівуватиму (Пс. 88,2).

Шостий прокімен, глас 6: Помілуй мене, Боже, по великій милості твоїй (Пс. 50,3).

Стих: Серце чисте утвори в мені, Боже, і духа правого обнови в нутрі моєму (Пс. 50,12).

Апостол до Галатів, зач. 213 (Гл. 5,22-6,2).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс. 111,1).

Сьомий прокімен, глас 7: Господи, в ярості твоїй не обвинувачуй мене, ані в гніві твоїм не карай мене (Пс. 6,2).

Стих: Помілуй мене, Господи, бо немічний я (Пс. 6,3).

Апостол до Солунян, зач. 273 (1 Сл. 5,14-23).

Алилуя, глас 7: Віслухає тебе Господь у день печалі, захистить тебе ім'я Бога Якова (Пс. 19,2).

На похороні мирян

Прокімен, глас 6: Блаженна путь, на яку йдеш ніні, душе, бо тобі приготовлене місце упокоєння.

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, щоб не відвертвся ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Апостол до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

На похороні ченців

Прокімен, глас 6: Блаженна путь, на яку йдеш ніні, брате, бо тобі приготовлене місце упокоєння.

Стих: Повертайся, душе моя, у спочінок твій, бо Господь добро учинив тобі.

Апостол до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

На похороні священників

Перший прокімен, глас 6: Блаженна путь, на яку йдеш ніні, душе, бо тобі приготовлене місце упокоєння.

Стих: Повертайся, душе моя, у спочінок твій, бо Господь добро учинив тобі.

Апостол до Солунян, зач. 270 (1 Сл. 4,13-17).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: І пам'ять його з роду в рід.

Другий прокімен, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: Тобі належить пісня, Боже, в Сіоні (Пс. 64,2).

Апостол до Римлян, зач. 89 (Рм. 5,12-21).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: Душа його у блаженстві перебуватиме (Пс. 24,13).

Третій прокімен, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: І пам'ять його з роду в рід.

Апостол до Коринтян, зач. 158 (1 Кр. 15,1-11).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв, ти, Господи (Пс. 64,4).

Стих: І пам'ять його з роду в рід.

Четвертий прокімен, глас 6: Душа його у блаженстві перебуватиме (Пс. 24,13).

Стих: До тебе, Господи, взиватиму, Боже мій, щоб не відвертався ти мовчки від мене (Пс. 27,1).

Апостол до Коринтян, зач. 160 (1 Кр. 15,20-28).

Алилуя, глас 6: Блажен муж, що боїться Господа, заповіді його дуже любі йому (Пс.111,1).

Стих: Сильне на землі буде сім'я його (Пс. 111,2).

П'ятий прокімен, глас 6: Блажен, якого вибрав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: Душа його у блаженстві перебуватиме (Пс. 24,13).

Апостол до Римлян, зач. 113 (Рм. 14,6-9).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого ви́брав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: Душа́ його́ у блаженстві перебува́тиме (Пс. 24,13).

На похороні дітей

Прокімен, глас 6: Блаженна путь, на яку йдеш ніні, душе́, бо тобі приготовлене місце упоко́ення.

Стих: Повертайся, душе́ моя, у спочи́нок твій, бо Госпо́дь добро́ учини́в тобі.

Апостол до Корінтян, зач. 162 (1 Кр. 15,39-45).

Алилуя, глас 6: Блажен, якого ви́брав і прийняв ти, Господи (Пс. 64,5).

Стих: Душа́ його́ у блаженстві перебува́тиме (Пс. 24,13).

Прохання про мир

Прокімен, глас 4: Мир вели́кий для тих, що люблять тебе́, Господи (Пс. 118,165).

Стих: Чека́в я Бо́га, що спасає мене́ (Пс. 54,9).

Апостол до Ефесян, зач. 221 (Еф. 2,14-22).

Алилуя, глас 4: Просіте мі́ру для Єрусали́му (Пс. 121,6).

Причасний: Ча́шу спасення прийму́ і ім'я́ Господнє призову́ (Пс. 115,4). *Алилуя, тричі.*

ЧИН БОЖЕСТВЕННОЇ ЛІТУРГІЇ

Священик: Благословенне царство ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Велика ектенія

В мірі Господу помолімся.

Люди на кожне прошення: Господи, помилуй.

За мир висот ...

За мир всього світу ...

За святій храм цей ...

За святішого вселенського Архиєрєя ...

За Богом бережений народ наш ...

За город цей ...

За добре поліття ...

За плаваючих ...

Щоб ізбавитися ...

Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Пресвяту, пречісту ... Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Священик, виголос: Бо тобі належить ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Перший псалом зображальний

Благослові, душе моя, Господа, і, все ну-
тро моє, ім'я святе його *(Пс. 102,1)*.

Благослові, душе моя, Господа, і не забу-
вай усіх дарувань його *(Пс. 102,2)*.

Він очищає всі беззаконня твої і зціляє
всі недуги твої *(Пс. 102, 3)*.

Він визволяє від тління життя твоє, він-
чає тебе милістю і щедротами *(Пс. 102,4)*.

Щедрий і милостивий Господь, довготер-
пеливий і многомилостивий *(Пс. 102,8)*.

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові,
і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Благослові, душе моя, Господа, і, все ну-
тро моє, ім'я святе його.

Благословенний ти, Господи.

Або: Перший антифон повсякденний

Благо є сповідуватися Господеві і співати
імені твоєму, Всевишній *(Пс. 91,1)*.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Сповіщати зарання милість твою і істину
твою на всяку ніч *(Пс. 91,3)*.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Бо правий Господь Бог наш і немає не-
правди в нім *(Пс. 91,16)*.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.
Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові, і
ніні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Або: Перший антифон воскресний

Воскликніте Господеві, вся земля, співай-
те ж імені його, віддайте славу хвалі його
(Пс. 65,2).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Скажіте Богові: Як страшні діла твої, у
мно́жестві сили твоєї леститимуть тобі воро-
ги твої (Пс.65,3).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Вся земля нехай поклониться тобі і співає
тобі, нехай же співає імені твоєму, Всеви́шній
(Пс. 65,4).

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові,
і ніні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами Богородиці, Спасе, спасі нас.

Мала єктенія

Ще і ще в мірі Господу помолімся.

Люди: Господи, помилуй.

Заступи, спасі ... твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Пресвяту, пречисту ... Христу́ Бóгові від-
даймо.

Люди: Тобі, Господи.

Священик, виголос: Бо твоя є влада ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Другий псалом зображальний

Хвалі, душе моя, Господа. Возхваляю Господа в житті моїм, співатиму Богові моєму, доки живу (*Пс. 145,1-2*).

Не надійтеся на князів, на синів чоловічеських, в них нема спасення (*Пс. 145,3*).

Воцаріться Господь повік, Бог твій, Сіоне, з роду в рід (*Пс. 145,10*).

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Єдинорідний Сїну і Слове Божий, безсмертний ти, і зволив ти спасення нашого ради воплотитися від святої Богородиці і приснодіви Марії, незмінно ставши чоловіком. І розп'ятий був ти, Христе Боже, смертю смерть подолав. Ти один у Святій Трійці, рівнославімий з Отцем і Святим Духом, спасі нас.

Або: Другий антифон повсякденний

Господь воцарівся, в красу зодягнувся, зодягнувся Господь у силу і перепоясався (*Пс. 92,1*).

Молитвами святих твоїх, Спасе, спасі нас.

Він бо утвердив вселенну, вона не порушиться (*Пс. 92,1*).

Молитвами святіх твоїх, Спасе, спасі нас.

Свідощтва твої вельми вірні; домові твоєму, Господи, належить святість на довгі дні (Пс. 92,5).

Молитвами святіх твоїх, Спасе, спасі нас.

Слава, і ніні: Єдинородний Сіну:

Або: Другий антифон воскресний

Боже, ущедри нас і благослові нас, просвіті лице твоє на нас і помилуй нас (Пс. 66,2).

Спасі нас, Сіну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Аلیلїя.

Щоб пізнали ми на землі путь твою, у всіх народах спасення твоє (Пс. 66,3).

Спасі нас, Сіну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Аلیلїя.

Нехай ісповідують тебе люди, Боже, нехай ісповідують тебе люди всі (Пс. 66,4).

Спасі нас, Сіну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Аلیلїя.

Слава, і ніні: Єдинородний Сіну:

Мала ектенія

Ще і ще в мірі Господу помолімся.

Люди: Господи, помилуй.

Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Пресвяту, пречисту ... Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Священик, виголос: Бо ти благій... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Блаженні

У царстві твоїм пом'яни нас, Господи.
Блаженні вбогі духом, бо їх є царство небесне.

Блаженні плачучі, бо вони утішаться.

Блаженні лагідні, бо вони наслідять землю.

Блаженні голодні і спрагнені правди, бо вони наситяться.

Блаженні милостиві, бо вони помилувані будуть.

Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать.

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

Блаженні вигнані за правду, бо їх є царство небесне.

Блаженні ви, коли зневажатимуть вас, і віженуть вас, і говоритимуть усяке лихе слово на вас неправдиво, менє ради.

Радуйтеся і веселіться, бо нагорода ваша велика на небесах (*Мт. 5,3-12*).

Або: Третій антифон

Прийдіте, возрадуємося Господеві, во-

склікнім Богу, Спасителеві нашому (Пс. 94,1).

Якщо будень: Спасі нас, Сіну Божий, у святіх дівний ти, співаємо тобі: Алилуя.

Якщо неділя: Спасі нас, Сіну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя.

Ідім перед лицем його з ісповіданням і псалмами воскликнім йому (Пс. 94,2).

Спасі нас, Сіну Божий:

Бо Бог – великий Господь і цар великий по всій землі (Пс. 94,3).

Спасі нас, Сіну Божий:

Малий вхід

Диякон: Премудрість, прости.

Люди: Прийдіте, поклонімся і припадім до Христа.

Якщо будень: Спасі нас, Сіну Божий, у святіх дівний ти, співаємо тобі: Алилуя.

Якщо неділя: Спасі нас, Сіну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо тобі: Алилуя.

Тоді тропарі за уставом.

Трисвяте

Священик, виголос молитви Трисвятого:
Бо ти святий єси, Боже наш ... і на віки віків.

Люди: Амінь. *І зараз:*

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас. *Тричі.*

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Святий безсмертний, помилуй нас.

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас.

*Замість Трисвятого
на Різдво Христове, на Богоявлення Господне,
в Лазареву і Страсну суботу, на Пасху, у всі
дні Світлого тижня, у П'ятдесятницю:*

Ви, що в Христа хрестілися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя. *Тричі.*

Слава, і нині:

У Христа зодягнулися. Аلیلуя.

Ви, що в Христа хрестілися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя. *Один раз.*

*Замість Трисвятого
на Воздвиження Чесного Хреста і в третю не-
ділю великого посту:*

Хресту твоєму поклоняємось, Владіко, і святее воскресення твоє славімо. *Тричі.*

Слава, і нині:

І святее воскресення твоє славімо.

Хресту твоєму поклоняємось, Владіко, і святее воскресення твоє славімо. *Один раз.*

Апостол

По закінченні Трисвятого, диякон: Будьмо уважні.

Священик: Мир усім.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Люди співають прокімен зі стихом.

Диякон: Премудрість.

Читець – надпис Апостола:

Діянь святіх апостолів читання.

Або: Соборного послання Якового читання.

Першого соборного послання Петрового читання.

Другого соборного послання Петрового читання.

Першого соборного послання Іванового читання.

Другого соборного послання Іванового читання.

Третього соборного послання Іванового читання.

Соборного послання Юдового читання.

Або: До Римлян

До Коринтян першого

До Коринтян другого

До Галатів

До Ефесян

До Филип'ян

До Колосян

До Солунян першого

До Солунян другого

До Тимотея першого

До Тимотея другого

До Тіта

До Филимона

До Євреїв

послання святого апостола Павла читання.

Диякон: Будьмо уважні.

Коли ж скінчиться Апостол, мовить священник: Мир тобі.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Люди: Аلیلу́я, тричі, зі стихами.

Євангеліє

Священик: Премудрість, прости, вислухаймо святого Євангелія. Мир усім.

Люди: І духові твоєму.

Диякон: Від (ім'я) святого Євангелія читання.

Люди: Слава тобі, Господи, слава тобі.

І по закінченні Євангелія – люди:

Слава тобі, Господи, слава тобі.

Сугуба єктенія

Диякон або священик: Промовмо всі з усієї душі ... промовмо.

Люди: Господи, помилуй, *один раз.*

Господи вседержителю ... вислухай і помилуй.

Люди: Господи, помилуй, *один раз.*

Помилуй нас, Боже ... вислухай і помилуй.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй, *тричі.*

Ще молимося ... во Христі братію нашу.

Ще молимося ... і за все військо.

Ще молимося ... православних християн.

Священик, виголос: Бо милостивий ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Приношення за померлих

Диякон: Помілуй нас, Боже ... віслухай і помілуй.

Люди: Господи, помілуй, *тричі.*

Ще молимося ... вольному і невольному.

Люди: Господи, помілуй, *тричі.*

Щоб Господь Бог ... праведні спочивають.

Люди: Господи, помілуй, *тричі.*

Милости божої ... і Бога нашого, просім.

Люди: Подай, Господи.

Господу помолімся.

Люди: Господи, помілуй.

Виголос: Бо ти єси воскресення ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

За оглашених

Диякон або священик: Помоліться ... Господеві.

Люди: Господи, помілуй, *на кожне прошення.*

Вірні ... щоб Господь помилював їх.

Огласів їх словом істини.

Відкрив їм євангеліє правди.

Приєднав їх до ... апостольської Церкви.

Спасі, помілуй ... твоєю благодаттю.

Оглашенні ... Господеві приклоніть.

Люди: Тобі, Господи.

Виголос: Щоб і вони ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Диякон: Всі оглашенні ... Господу помолімся.

Люди: Господи, помілуй.

За вірних

Диякон: Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помілуй.

Диякон: Премудрість.

Виголос: Бо тобі належить ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Диякон: Ще і ще ... Господу помолімся.

Люди: Господи, помілуй.

Диякон: Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помілуй.

Диякон: Премудрість.

Виголос: Щоб під владою твоєю ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Херувимська пісня і Великий вхід

Люди: Ми, херувімів тайно являючи і животворящій Тройці трисвятую пісню співаючи, всяку нині житейську відложім печаль.

Тоді поминання, що їх творять диякон і священник, а при кінці їх, люди: Амінь. І зараз другу половину Херувимської пісні:

Щоб і царя всіх ми прийняли, що його в славі невідимо супроводять ангельські чіни. Алилґя, алилґя, алилґя.

Просительна єктенія, приношення і ісповідь віри

Диякон: Сповнім ... Господеві.

Люди: Ѓсподи, помілуй, *і так на кожне прошення.*

За предл́жені ... Ѓсподу помолі́мся.
 За святій храм ... Ѓсподу помолі́мся.
 Щоб ізба́витися нам ... Ѓсподу помолі́мся.
 Заступі́, спасі́ ... твоєю́ благодаттю.
 Дня всього́ звёршеного ... у Ѓспода просі́м.

Люди: Пода́й, Ѓсподи, *і так на кожне прошення.*

Ангела міру ... у Ѓспода просі́м.
 Прощення́ і відпущення ... у Ѓспода про-
 сі́м.

Доброго і пожиточного ... у Ѓспода про-
 сі́м.

Оста́лий час ... у Ѓспода просі́м.
 Христия́нської кончіни ... Христові́м про-
 сі́м.

Пресвяту́, пречісту ... Христу́ Бо́гові від-
 даймо.

Люди: Тобі́, Ѓсподи.

Виголос: Щедро́тами ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Мир усі́м.

Люди: І д́хові твоє́му.

Диякон: Возлюбі́м друг дру́га ... визнава́ти.

Люди: Отця́, і Си́на, і Свято́го Д́уха,
 Тро́йцю єдиносúщну й нерозді́льну.

Диякон: Двері́, двері́, в премудро́сті
 будьмо ува́жні.

Люди, ісповідь віри:

Ві́рую в єди́ного Бо́га Отця́, Вседержі́теле-
 ля, Творця́ не́ба і землі́, і всього́ віди́мого і не-
 віди́мого. І в єди́ного Ѓспода Ісу́са Христа́,

Сїна Божого, єдинорóдного, від Отця рóдженого пéред усіма́ віка́ми. Сві́тло від сві́тла, Бо́га істинного від Бо́га істинного, рóдженого, несотво́реного, єдиносúщного з Отце́м, що че́рез ньóго все ста́лося. Він за́для нас люде́й і на́шого ра́ди спасéння зійшо́в із небéс, і воплоті́вся з Ду́ха Свято́го і Марі́ї Діви, і ста́вся чолові́ком. І був розп'я́тий за нас за Пóнтія Пилáта, і стражда́в, і був похóваний. І воскрес у трéтій день, згíдно з писáнням. І возні́сся на не́бо, і сиді́ть правóруч Отця. І вдрúге прійде зо сла́вою судіти живі́х і ме́ртвих, а його́ ца́рству не бу́де кінця́. І в Ду́ха Свято́го, Го́спода животво́ряючого, що від Отця́ (і Сїна) ізо́ходить, що з Отце́м і Сїном рівнопоклоня́емий і рівносла́вимий, що говорі́в че́рез проро́ків. В єди́ну, святу́, собóрну й апóстольську Цéркву. Іспові́дую одне́ хрещéння на відпущення грі́хів. Очікую́ воскресéння ме́ртвих і житт́я будóчого ві́ку. Амі́нь.

Анафора

Диякон: Станьмо гідно ... в мірі принóсити.

Люди: Мїлість міру, жéртву хвалéння.

Виголос: Благода́ть Го́спода на́шого ... з усіма́ ва́ми.

Люди: І з ду́хом твої́м.

Священик: Вгóру піднесі́м серця́.

Люди: Піднеслі́ до Го́спода.

Священик: Благодарі́м Го́спода.

Люди: Достóйно і пра́ведно е́сть поклоня́-

тися Отцю, і Сїну, і Святому Духові, – Трійці єдиносущній і нероздільній.

Священик: Побїдну пісню співаючи, виклікуючи, взиваючи і промовляючи.

Люди: Свят, свят, свят Господь саваот, повне небо і земля слави твоєї, осанна в вишніх. Благословен, хто йде в ім'я Господнє, осанна в вишніх.

Священик: Приймїть, їжте, це єсть тіло моє, що за вас ламається на відпущення гріхів.

Люди: Амїнь.

Священик: Пійте з неї всі, це єсть кров моя нового завіту, що за вас і за многих проливається на відпущення гріхів.

Люди: Амїнь.

Священик: Твоє від твоїх тобі приносимо, за всіх і за все.

Люди: Тебе оспівуємо, тебе благословимо, тебе благодаримо, Господи, і молимося тобі, Боже наш.

Священик: Особливо за пресвятю ... і приснодіву Марію.

Люди: Достойно є воістину величати блаженною тебе, Богородицю, присноблаженну і пренепорочну, і Матір Бога нашого. Чеснішу від херувімів і незрівняно славнішу від серафімів, що без зотління Бога Слово породила, сущу Богородицю, тебе величаємо.

Або задостойник празника.

А якщо Літургія Василя Великого:

Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, освященний храме і раю словесний, дівственна

похвало, що із неї Бог воплотівся і младенцем став – перед віками сущий Бог наш. Лоно бо твоє престолом сотворив і утробу твою просторішою небес учинив. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Священик: Найперше пом'яни, Господи ... слів твоєї істини.

Люди: І всіх, і все.

Священик: І дай нам єдиними устами ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: І нехай будуть милості ... з усіма вами.

Люди: І з духом твоїм.

Просительна єктенія, молитва Господня і главоприклонення

Диякон: Всіх святіх пом'янувши ... Господу помолімся.

Люди: Господи, помилуй, *і так на кожне прошення.*

За принесені ... Господу помолімся.

Щоб чоловіколюбець ... помолімся.

Щоб ізбавитися нам ... Господу помолімся.

Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Дня всього звершеного ... у Господа просім.

Люди: Подай, Господи, *і так на кожне прошення.*

Ангела міру ... у Господа просім.

Прощення і відпущення ... у Господа просім.

Доброго і пожиточного ... у Господа просім.

Осталий час ... у Господа просім.

Християнської кончини ... Христовім просім.

Єдність віри ... Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Священик: І сподоби нас, Владіко ... і молити.

Люди: Отче наш, ти, що єси на небесах, нехай святиться ім'я твоє, нехай прийде царство твоє, нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам днесь, і прости нам довгі наші, як і ми прощаємо должникам нашим, і не введи нас у спокусу, але збав нас від лукавого.

Священик: Бо твоє єсть царство ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Мир усім.

Люди: І духові твоєму.

Диякон: Голови ваші Господеві приклоніть.

Люди: Тобі, Господи.

Виголос: Благодаттю і щедротами ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Диякон: Будьмо уважні.

Священик: Святее святім.

Люди: Єдин свят, єдин Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. Амінь.

І співаємо причасний дня, або празника, або святого.

Причасні тижня

У неділю:

Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1). Аلیلуя, *тричі*.

У понеділок:

Ти твориш ангелами своїми дүхи і слугами своїми палаючий вогонь (Пс. 103,4). Аلیلуя, *тричі*.

У вівторок:

В пам'ять вічну буде праведник, злих слухів не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلуя, *тричі*.

У середу:

Чащу спасення прийму і ім'я Господнє призову (Пс. 115,4). Аلیلуя, *тричі*.

У четвер:

На всю землю вийшло вістування їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). Аلیلуя, *тричі*.

У п'ятницю:

Знаменувалося на нас світло лиця твого, Господи (Пс. 4,7) Аلیلуя, *тричі*.

У суботу:

Радуйтеся, праведні, у Господі, правим налєжить похвала (Пс. 32,1).

Другий: Блаженні, яких вибрав і прийняв ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід (Пс. 64,5). Аلیلуя, *тричі*.

Причастя, благодарення і відпуст

На явлення святих дарів, диякон мовить:

Зі страхом Божим і вірою приступіть.

Люди: Благословен, хто йде в ім'я Господнє, Бог – Господь і явився нам.

Священик: Спасі, Боже, людей твоїх і благослові насліддя твоє.

Люди: Ми віділи світло істинне, ми прийняли Духа небесного, ми знайшли віру істинну, нероздільній Трійці поклоняємося, вона бо спасла нас.

Священик: Завжди, ніні і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь. *І зараз:*

Нехай сповняться уста наші хвалення твого, Господи, щоб ми співали славу твою, бо ти сподобив нас причаститися святих твоїх божественних, безсмертних і животворящих таїн; збережи нас у твоїй святині, весь день поучатися правді твоїй. Аلیلуя, аلیلуя, аلیلуя.

Диякон: Прості, прийнявши ... благодарім Господа.

Люди: Господи, помилуй.

Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

День весь звершений ... Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Виголос: Бо ти єси освячення наше ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: У мирі вийдім.

Люди: В імені Господнім.

Диякон: Господу помолімся.

Люди: Господи, помилуй.

Молитва заамвонна: Господи, ти благословляєш тих ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Тоді: Будь ім'я Господнє благословенне від нині і до віку. *Тричі.*

Псалом 33

Благословлю Господа на всякий час, завжди хвала його в устах моїх.

У Господі похваляться душа моя, нехай почують лагідні і возвеселяться.

Возвеличте Господа зо мною і вознесімо ім'я його вкупі.

Я шукав Господа і він вислухав мене, і від усіх скорбот моїх избавив мене.

Приступіть до нього і просвітяться, і лица ваші не постидуються.

Оцеї убогий візвав і Господь вислухав його, і від усіх скорбот його спас його.

Ополчійся ангел Господень навкруг тих, що бояться його, і избавить їх.

Вкусіте і відіте, що благий Господь; блажен муж, що уповає на нього.

Бійтеся Господа, всі святії його, бо нема недостатку в тих, що бояться його.

Багаті збідніли і зголодніли, а тим, що шукають Господа, не забракне ніякого добра.

Прийдіте, чада, послухайте мене, страху Господнього навчуйте вас.

Хто є той чоловік, що, люблячи життя, бажає відіти дні благі?

Стрима́й язик твій від зла і губи твої, щоб не говорити лести.

Відхілися від зла і твори добро, шука́й миру і біжи за ним.

Очі Господні на праведних, а уші його на молитву їх.

Лице́ ж Господнє проти тих, що творять зло, щоб викоренити з землі пам'ять їх.

Візва́ли праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їх ізбавив їх.

Близький Господь до сокрушених серцем, і смиренних духом спасе́.

Багато скорбот у праведних, і від усіх них ізбавить їх Господь.

Охороняє Господь усі кістки їх, ні одна з них не сокрушиться́.

Смерть грішників люта, і ті, що ненавидять праведного, згріша́ть.

Ізбавить Господь душі рабів своїх, і не згріша́ть усі, що упова́ють на нього́.

Священик: Благословення Господнє на вас ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Слава тобі, Христе Боже, уповання наше, слава тобі.

Люди: Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нїні, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Господи, помїлуй, *тричі*. Благослові́.

Священик, відпуст: Христос (що воскрес

із мёртвих), істинний Бог наш ... як благій і чоловіколюбець.

Люди: Амінь.

Закінчення Літургії в день Пасхи і в усі дні Світлого тижня

Священик: Зі страхом Божим і вірою приступіть.

Люди: Христос воскрес із мёртвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував. *Один раз.*

Священик: Спасі, Боже, людей твоїх і благослові насліддя твоє.

Люди: Христос воскрес. *Один раз.*

Священик: Завжди, ніні і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь. Христос воскрес. *Тричі.*

Диякон: Прості, прийнявши ... благодарім Господа.

Люди: Господи, помілуй.

Заступі, спасі ... твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помілуй.

День весь звёршений ... Христу Бóгові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Виголос: Бо ти єси освячення наше ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: У мірі вийдім.

Люди: В імені Господнім.

Диякон: Господу помолімся.

Люди: Господи, помілуй.

Молитва заамвонна: Господи, ти благословляєш ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Тоді: Христос воскрес. *Тричі.*

Священик: Благословення Господнє на вас ... і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Слава тобі, Христе Боже, уповання наше, слава тобі.

Люди: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував. Господи, помилуй, *тричі.* Благослові.

Священик, відпуст: Христос, що воскрес із мертвих ... як благий і чоловіколюбець.

Люди: Амінь.

Тоді: Христос воскрес, *тричі; і закінчуємо:*
І нам дарував життя вічне, поклоняємося його триднівному воскресінню.

**Кінець,
і Богу слава!**

Stampato in Urbania
nel mese di gennaio 1991
dalle Arti Grafiche STIBU